KÄLLOR TILL JÄMTLANDS OCH HÄRJEDALENS HISTORIA
utgivna digitalt av Landsarkivet i Östersund och Jämtlands läns fornskriftsällskap

REVSUNDS TINGSLAGS DOMBOKSPROTOKOLL

1649–1700

Redigerade av Ingegerd Richardsson

KÄLLOR TILL JÄMTLANDS OCH HÄRJEDALENS HISTORIA
UTGIVNA DIGITALT AV LANDSARKIVET I ÖSTERSUND
OCH JÄMTLANDS LÄNS FORNSKRIFTSÄLLSKAP

www.riksarkivet.se/ostersund

Revsunds tingslags domboksprotokoll 1649–1700

Redigerade av Ingegerd Richardsson

Pdf-dokument
2011

Bibliografiska rekommendationer
Detta arbete bör lämpligen citeras i enlighet med något av följande exempel:

Revsunds tingslags domboksprotokoll 1649–1700. Red. av Ingegerd Richardsson. Pdf-dokument. (Källor till Jämtlands och Härjedalens historia utg. digitalt av Landsarkivet i Östersund och Jämtlands läns fornskriftsällskap.) www. riksarkivet.se/ostersund. Publicerat mars 2011.

Richardsson, Ingegerd (ed.), 2011: *Revsunds tingslags domboksprotokoll 1649–1700*. Pdf-dokument. (Källor till Jämtlands och Härjedalens historia utg. digitalt av Landsarkivet i Östersund och Jämtlands läns fornskriftsällskap.) www.riksarkivet.se/ostersund. Publicerat mars 2011.

Omslagsbild
Revsunds tingslags sigill från omkring 1650. Efter avbildning i Svante Höglins arkiv, Landsarkivet i Östersund.

Copyright © Ingegerd Richardsson 2011
www.riksarkivet.se/ostersund

Innehållsförteckning

Förord …….. 7

Editionsprinciper …….. 8

Inledning …….. 9

Tingsprotokoll 1649 - 1700 …….. 11

Förteckning över återgivna protokoll ….…….. 365

Förord

I denna digitala textutgåva, redigerad av Ingegerd Richardsson, publiceras alla bevarade domboksprotokoll från Revsunds tingslag i Jämtland 1649–1700. Utgåvan tar vid där *Jämtlands domböcker och landstingsprotokoll* (utgivna i fyra delar 1933–1989) för närvarande slutar. Richardssons utgåva bildar därmed ett värdefullt komplement till de tryckta domboksutgåvorna.

Protokollen i denna utgåva återges i första hand efter domböckerna i Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, förvarade i Landsarkivet i Östersund, och i andra hand – när protokoll saknas i häradsrättens arkiv – efter de renskrivna, s.k. renoverade domböckerna i Svea Hovrätts arkiv, förvarade i Riksarkivet i Stockholm. Vissa år saknas tyvärr protokoll från förrättningar i Revsunds tingslag i båda domboksserierna.

Avskrifterna i denna version av textutgåvan är alla kontrollästa av Richardsson, men bör ändå betraktas som preliminära. För editionsprinciper redogörs nedan. Den läsare som vill förvissa sig om vad som står i källorna bör själv kontrollera texten. När detta väl är sagt, skall det samtidigt framhållas att redan i sin nuvarande form är *Revsunds tingslags domboksprotokoll 1649–1700* en utgåva av god klass, tack vare det noggranna och kompetenta arbete som Richardsson utfört.

Det känns tillfredsställande att dessa för forskningen och den intresserade allmänheten värdefulla avskrifter nu finns tillgängliga i en samlad utgåva.

Ett varmt tack riktas till Stiftelsen Landsprosten Erik Anderssons Minnesfond som möjliggjort denna publicering.

Östersund 1 mars 2011

Georg Hansson
Landsarkivet i Östersund

Editionsprinciper

Dombokens originaltext har i stort sett återgivits bokstavstroget. För bättre läsbarhet har jag ändrat till stor begynnelsebokstav på alla egennamn och orter. Stora bokstäver kan förekomma mitt i en mening, de har skrivits av enligt originalhandskriften.

Ibland är text tillagd mellan raderna eller i marginalen och avsedd att fogas in i den löpande texten. Den har satts in på sin rätta plats, om det klart framgår var den ska in. I annat fall står den sist i paragrafen. Texten skrivs innanför tecknen \ /. Handskriftens parenteser som skrevs med snedstreck och kolon :/ /: har tagits med och återges med vanliga parenteser ( ). Uppenbart felskrivna eller dubblerade ord återges som i handskriften men utmärks med ett utropstecken inom hakparentes[!]. Originaldomböckerna innehåller ibland överstrykningar och ändringar som kan vara svåra att tolka. Där överstrykningarna är läsbara, har de tagits med. Där numrerade paragrafer ej finns, har de olika målen numrerats med siffran inom parentes (1).

Vid tveksamhet på tolkningen av ett ord är ett frågetecken satt inom hakparentes [?]. Bokstäverna *a* och *e* har i originalhandskriften ofta skrivits så lika, att det finns viss osäkerhet om tolkningen. Där ett ord eller del därav ej kunnat tolkas är det tre punkter samt en hakparentes med frågetecken. …[?]

Alla förkortningar har ej lösts upp. Några få har skrivits ut t.ex. hoo som skrivs ho*nom.* Årtal t.ex 698 skrivs 1698. Bokstäver med ”latstreck”, m och n skrives mm, nn.

Det förekommer att dombokens sidor är skadad i kanterna, ett ord eller flera har fallit bort. Inbindningen har gjort att ord inemot mitten av boken ej går att se. Mikrofichen kan till en del vara mörk och oläslig. Bokstäver eller ord som ej syns i sin helhet, men som går att läsa ut av sammanhanget och rekonstruera har satts inom hakparentes t.ex. haf[wer], gi[or]de, nytt[ia]

Egna kommentarer i avskriften har skrivits med kursiv och satts inom hakparentes i den löpande texten, alltså [*xxx*]. Handskriftens radslut markeras inte i löpande text, däremot anges att en ny sida börjar genom att skriva sidnumret med fet, kursiv inom hakparentes, t.ex. ***[fol.37r]***

Inledning

Domstolsarkivet tillhör ett av de förnämligaste arkiven i vilket man kan forska om människan och de förhållanden hon levde i. På grund av innehållets mångsidighet är domböckerna en rik källa inte endast för historieforskningen utan även för etnologin, traditions-, släkt- , språk- och namnforskningen samt för forskningen av den materiella kulturen. Det detaljrika materialet ger möjlighet till många typer av forskning. Domböckerna kan ses som pålitliga källor på grund av deras rättsliga karaktär. De ger en ovanligt levande bild av livet i vardag som helgdag, man kommer människorna nära.

Revsunds tingslag bestod av socknarna Bodsjö, Bräcke, Revsund samt Sundsjö. Varje år skulle det hållas ett vår- och ett höstting. Ibland förekom extra ordinarie ting, då togs som regel upp bara ett ärende/mål. Mera sällan förekom sommarting. Domböcker finns bevarade från 1621. De finns tryckta i serien *Jämtlands domböcker och Landstingsprotokoll* för åren 1621-1648. Dessa domböcker är utgivna av Jämtlands Läns Fornskriftssällskap.

Vanliga typer av mål är sedlighetsbrott/lönskalägen, ofta med en dragon som den ena parten, och lagfartsmål, de så kallade uppbuden som befäste äganderätten till gårdar. Trätor var vanligt förekommande, med hårdrag, örfilar och okvädingsord, som t.ex. hundsfott, bälghund, lymmel, jämteskälm och bernhytter. Kvinnor kunde bl.a. kallas trollkäring.

Ibland ger domböckerna en helt oväntad information. I tingsprotokollet för höstting 1696 har jag hittat ordet ”stårkia”. Citat: ”Hwar till Märit Jonsdotter swarade, hurusom Märit Kälsdotter sedan hon fallit på knää och sig uprest, hade satt uti hennes knää, williandes trängia sig emellan henne och hustru Helga, derföre hade hustru Märit Jonsdotter tagit emot sig medh händerne, bediandes henne gåå uti sit stohlrum, hwar på hon swarat näij och kallat henne Stårkia icke en utan flere gånger.” Det har vid efterforskning visat sig vara det hittills tidigast kända belägget för jämtska ordet ”storsa”. Dessförinnan var den äldsta kända förekomsten från 1715. (Burman)

Under fyra år har jag mer eller mindre på heltid ägnat mig åt att tolka och skriva av protokollen för Revsunds tingslag åren 1649-1700. För den tiden finns 84 protokoll bevarade som består av nära 1000 sidor. Under förutsättning att det hölls två ting varje år innebär det att tjugofyra tingsprotokoll saknas, varav 19 stycken är från vårting. Åren 1657, 1661 och 1672 saknas både vår- och höstting. Jag har i första hand använt mig av originaldomböckerna som förvaras i Landsarkivet i Östersund, de skrevs av tingsskrivaren i anslutning till pågående ting. I de fall de varit skadade eller saknats har jag gjort kompletteringar ur Svea Hovrätts serie av renoverade domböcker, som förvaras i Riksarkivet i Stockholm. Texten i renovationen stämmer inte alltid överens med originaldomboken, den senare är ofta mer detaljerad.

Den nygotiska skriften är många gånger svårtolkad. Varje skrivare hade sin egen handstil och egna förkortningar. Stavningsregler fanns inte, samma ord kunde stavas på olika sätt på samma sida. Utifrån kunskap från andra källor, t.ex jordeböcker, kan jag se att skrivaren ibland har förväxlat vissa bynamn, t.ex Sidsjö-Sösjö, Björnön-Börön och Bodsjö-Borgsjö. Man kan även se på geografiska namn på åar, berg etc att bynamnet är fel. Juridisk latinsk terminologi är vanligt förekommande i texten. Det har medfört att många ord och begrepp har fått sökas i ordböcker för att fastställa rätt betydelse.

Det har varit ett mycket intressant och stimulerande arbete som givit mig mycken ny kunskap inom många olika områden.

Alla bevarade tingsprotokoll från Revsunds tingslag för åren 1621-1700 finns i och med denna utgåva tillgängliga i lättläst form!

Döviken den 1 december 2010

Ingegerd Richardsson

Följande litteratur har varit av stort värde för arbetet:

Den glemte skriften. Gotisk handskrift i Norge Knut Johannessen
Jämtland och Härjedalens historia Janrik Bromè
Jämtlands försvenskning Hans Jacobsson
Glossarium över föråldrade eller ovanliga ord och talesätt i svenska språket F.A. Dahlgren
Svenska skriftprov R Swedlund O Svenonius
Svenska Akademiens ordbok
Geografiskt-statistiskt handlexikon öfwer Sverige C.M. Rosenberg
Ordbok för släktforskare Kent Andersson Henrik Anderö
Bodsjö socken Per Persson
Bräcke socken Per Persson
Revsunds socken Per Persson
Sundsjö socken Per Persson

Domboksprotokoll 1649–1700

Ting 6 april 1649

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:3a, fol.102r-103v

Anno 1649 den 6 Aprilis Tå laga tingh höltz medh Allmogen uthi Räfsundh närwarandes H: K: M:ttz Befall:n Wäll:tt Pehr Erickson och de 12 Edswohrne Lagrättes män Nembden.

[*Tomrum lämnat i handskriften*]

1. Tolffmännen medh gemehne man beswärade sigh att Fendricken Erick Issraelson hafwer på lagdt En Rickz ort effter hwar Soldat som i Tysklandh äre aff giället deres ~~hafwa~~ för Penningars öfwerförande; Elliest will han dem icke ~~för~~ anamma.

2. Lähnsman angifwer medh de 12 att några \lösa drängiar/ hafwa rest uthan loff och Landzens betientes wettskap, N: Kiel Pehrson i Opne, Oluff Oluffson i Holborn, Larss Pehrson i Höwijk, Oluff Siulson i Tamnääs, Berätter \d./ 12 att de allenast på en lijten tijdh reeste till nähringhz förkofringh, för wäntes dageligen hijtt hemm, Men der de icke innom åhret komma skall Föräldrarne hårdeligen medh bötter swara, ***[fol.102v]*** Effter Lagh och Landtinghz beslut,

3. \…[?]/ Samuel Oluffson ifrån Hernösandh fordrar på sin hustrus \Bördz/ Fäderne Jordh halfwe Somstadh, som Sahl: Mickill Jacobsson i Forneby för 40 RD:r i pant, och Sonen Anders Mickils*on* här tillbrukat hafwer; Nu begärer Samuel få niutha H: K: M:ttz nådige resolution tillgoda, igenlösa sin hustrus ~~rätte~~ Odel och wederläggia panten, Föregifwer att hussen ähre förfallne och bortfört.

Mattias i Forneby framlägger en wälbeseglat dom, medh Landzhöfdingens i Tronhem Wälb. Tage Tott stadfästningh Daterat den 24 Augustij 1616, dess innehåldh att halfwe Somstadh ähr Underpantat till Forneby; \förmente sigh wara odelzman …[?]/ hwilket ~~som~~ Lasse \Kielss*on*/ i Somstadh bort sambt hafwer rätte odzelmännen owitterligh \förmente odellsmannen wara omkommin/ säger sigh der till wara twu*n*gen aff den danske öffrigheet medh trugh och hotelsse at giöra samb och föreningh.

R: Effter den ringa rättens noga öfwer wägande dömbdes Samuel Oluffson på sin hustrus wägna till halfwe Somstadh gården. Men Mickill Jacobsons Erfwingar bekommer igen sine pante penningar (40 RD:r) Om hussen skola ~~de på \gården/~~ å Sommaren ~~å….ne~~[?] werderas. Införes uthi 1650 åhrs Dombook effter en ny ransakningh skiedt att blifwa widh macht. \Remitterat till allment Landzting/ \Begärer sökia […] landz…[?]/ ***[fol. 103r]***

4. Larss Nilsson Rest præsenterar Wällärde Her*r* Larss Kyrckioherdez i Räfsundhz Kiöpe breff och Sämbs breff som dess innehåldh förmähler om Brattbyns angående;

Pehr Oluffss*on* i Berge fordrar en Syster part i bem:te Brattbyn, säger sigh icke wara medh sin Moder Syster uthförlickt, Larss Nilsson framlägger Britha Gunnarsdotters S. Mans beseglade samb förmälandes att hon war ~~uthförlicht~~ ut…[?] Gunnar Nilsson berättar att Pehr Oluffsons Moder hafwer opburit i Sone 16 RD:r der till hon icke kunde neka, i wärdh och penningar.

R: Effter såsom Pehr Oluffson och Britha Gunnarsdotter kunna hafwa något opburit på sin Fierde part i be:te Brattby, A: Blefwo nu medh semio inför rätten medh handebandh wäl förlichte, att Pehr och Britha skall hafwa aff Summan i Brattbygården 10 RD:r Och effter denne dagh aldrigh mehra påtala. \V: 1648 Prot:/ ***[fol. 103v]***

5. Jöns Oluffson i Haxängh fordrar Mickill Ericksson i Finnäs till rätta, om den förlijkning som S. Swen Erickson i Finnäs giorde medh Jon Oluffson Swenske A:n 1647 den 22 Junij, om någon Jordh Ibidem ~~nederlagdt~~, nu swarar Mickil medh sine swågrar att han må sökia sin fånge man i Medelpadh

Ting 18 december 1649

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:3a, fol.136r-137r

Anno 1649 den 18 Decemb: Höltz Laga tingh medh allmogen Uthi Räffsundh, närwarandes Ehrligh och Wäll:tt Johan Christopherson Uthi Befallningzmannens ställe, sampt de 12 Edswohrne Lagrättes män Nembden

[*Tomrum lämnat i handskriften*]

1. Lähnsman Oluff Nilsson andrager att en Bonde Oluff Iffwarson be:dh. Hände sigh i förleden Sommar den tijdh han ~~han~~ skulle gå medh sine redskap att Fijskia Uthi Kiälen Och Uthi åtherfärden gick han för ett Biörndragh som war opgildrat, aff Jöns Larsson i Böröhn, Uthi en skatt skough liggiandes Under Böle; Legder aff andra Bönder att gildra i Skough, deras ~~Wåhner~~; bewijses att mannen som för gildret gick war wardnat, medh lefwandes wittnen, och hustrun till mannen som aff gick med döden nekar eij eller der till; Och mädan Allmogen war Under dedh Danske Regementhe war \eij/ brukeligit att lysa för Gilder wåhnen Uthi Afradz skougen men Uthi Skattskoughen.

Effter långsampt öfwerwägande Dömmes Jöns Larson till 12 mk:r effter dedh 4 Cap: i S:M: medh wådha Bleff och in för rätten medh Handebandh förlijckt att Jöns Larson ~~skulle~~ gifwer Enkian Anna Edfwardzdotter hustrun till den döde Otta RD:r. ***[fol. 136v]***

2. Och äre förlickt Oluff Jonson i Tamnäs, Och Siul Oluffson i Mösiöö i Lyffte för penningarne halfparten till Tiugunde dagh Juhl och resten till Marcknan. ***[fol. 137r]***

3. Her*r* Lars Erickson Låther opbiuda Brattby gården 3 gången.

4. Oluff Kielson i Döwingen låther opbiuda 2 tundlandh Jordh inlöst Uthi be:te Döwingen.

5. Nilss Iffwarson i Boxsiöö låther opbiuda Fem mälingar Jordh inlöst aff sin Broder Sahl. Oluff Iffwarson, liggiandes, Uthi be:te Boxsiöö.

Ting 1650

Källa: Renoverade domböcker Svea Hovrätt, Gävleborgs län, Volym 2, fol.560r-561r

Anno 1650. Räffzsundhz Tinglagh. Nembden.

Oluff Oluffson i Ammer,	Jöns Oluffson i Ahnwijk,
Brodde Oluffson i Anwijk,	Oluff Nilsson i Udbyn ,
Lars Broddeson i Backe,	Nilss Iffwarson i Boxsiöö,
Erick Pehrson i Flatnohr,	Jon Pehrson i Bossiöö,
Lars Larson i Beensiöö,	Oluff Jonson i Tafnääs,
Oluff Kielson i Döwinge	Pehr Jönson widh Åhn.

Angaff Lähnsman Oluff Nilsson en Högmåls saak, thet en Ungh Drängh eij inskrefwin till Soldat, Barnfödder i Norrige Faltin Jacobson be:d hafwer ett dråp på sin wärdh Erick Jonson, Sösöö när han hölt Bröllop bedrefwet, Föregifwandes orsaken till dråpet wahra, att dråparen war Bondens Källare wärdh, Och när Bonden frågade effter Källare Nyckelen, och ung hustrun skulle gå och tappa Dricka; Då swarade Dråparen sigh willia sielff gå, till hwilket hustrun swarade, ähr iagh icke så mycket ombetrodder ***[fol.560v]*** så hadhe fast bättre wart, att iagh aldrigh hadhe kommit här in Mannen stodh och hörde oppå detta, aff hwilket han orsakat bleff att gifwa honom ett munslagh. Uppå detta tillspordes Dråparen Faltin Jacobson, hwadh orsaken der till war, att han sigh detta orådet företogh, Swarade d[råparen?] att twisten stodh dem emillan för Källare Nyckelen skuldh,…[?] han icke bleff så snart inlefwererat som Bonden wille.

2. Framkallades wittnen som inne woro, när dråpet skedde, Erick Gudmundson och Jöns Gudmundson i Hemsiöö, berättade att Erick Jonson som dräpen bleff, slogh Faltin Jacobson ett munslagh och sadhe thetta skall du hafwa för Källar nyckelen; Den dräpnes Syster Anna Jonsdotter, bekiende ock att Sahl. Erick Jonsson sadhe till Faltin, detta munslagh skal du hafwa För Källar nyckelen, Och will du mehran hafwa så skall du få, och medh dedh samma slogh han honom med en Knijff i hiertat, och fölgde honom, fort effter in åt stugun, till dess han sigh på sätet nedsatte, hwar effter han och straxt gaff op andan.

3. Dråparen bekiende sigh otwungen (Gudh bätter) hafwa dråpet bedreffwet, och hade eij något mehra prætendera, uthan begärte Ödmiukeligen att dom öfwer sigh mähra aff nådher än effter Rätten gå måtte.

4. Efftersom Dråparen bleff tagen å färske gierningh, och befunnen så wäl emoot Gudz som wärldzligh lagh swåra synd[en] och stor missgierningh emot sin fattige …[?] Christen bedrefw[it]. Ty kan eij Rätten annars än effter det 2 Cap: Dråp måla medh willia Gen: 9: Exod: 21 Levit:24 döma honom till döden skyldigh wara.

Dock uthi ödmiuk underdånigheet remitteres denne saak aff den ringa rätten, till den högstberömligaste Kongl: Hoffrättens, Stockholm hög och wälwijste öfwerwägande och widare resolution.

Ting 8 december 1650

Källor: *A*: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:3a, fol. 168r–169v.
— *B*: Renskrivet protokoll i samma volym, fol. 179r–180r.

[*A*:]

Anno 1650 den 8 Decemb: Höltz Laga tingh medh Allmogen Uthi Räffsundh, nähr warandes H: K: M:ttz Befallningzman Ehrligh och Förståndigh Pehr Erickson Niure, sampt de 12 Edsworne Lagrättesmän N:

Jöns Siulson i Böle,	Oluff Jonsson i Tamnääs,
Jöns Oluffss: i Wärwijken,	Oluff Nilsson i Öbyn,
Lars Broddeson i Backe,	Pehr Jönsson widh Åhn,
Erick Pehrson i Flatmoo,	Nilss Ifwarsson i Boxsiöö,
Lars Larsson i Beensiöö,	Brodde Oluffson i Anwijken,
Oluff Oluffson i Ammer	Oluff Kielson i Döwingen.

1. Jon Nilsson i Mälgåssen klager thed Otter Jonsson Ibidem hafwer slagit sigh En blåningh öfwer armen medh en wreda i Skougen den tijdh de hölt oppå och bleka trädh \i Skougen och weden/ Michilsmässa, så begynte att träta om märcket hwilken som trädh tillhörde. Tå begynte Otter för onyttigh ordh på Jon sprangh så till och slogh Jon 1 blåningh öfwer Armen i Skougen och hafwer synt Lähnsman. Otter kan eij neka sigh hafwa slagit Jon Säger thed wara kommit för trädz blekande skuldh. Otter bleff Saakfält till 3 mk:r för blånadt ***[fol. 168v]***

2. Måns Andersson Spielle begärer en Syn på Hunge förste wårdagh, bleff samtyckt att Lähnsman medh Tolff skall opmäla Hu*n*gu och tillställa honom effter Dommens lydelse och innehåldh som gifwin är 1646.

3.Oluff Oluffson i Haxängh klagar thedh Anders Oluffson i Stafre \Bond Dräng/ hafwer tagit i feigden Uthan Oluffs wettskap \En häst och Sadel/ och redit Under Compagnie till Norrige Anders säger thedh Capiten befalt sigh att taga hästen och Sadelen. Anders war aff annat Tinglagh och bort sålt Hästen, Nu will Anders fordra betalninghen. Altså blefwo de förente, effter som Uthi den tijden war Underligh tillgångh, Så gaf Anders, Oluff Oluffson 2 RD:r der oppå aldrigh mehra tala.

4. Erick Matzson \Tingskr./ fullmächtigh å Samuel Oluffson i Hernösandhs wägna att fordra på halfwe Somstadh som Samuel 1649 bleff till dömbdt och \Matts/ Fanby mannen i pant haft hafwer, att halfwe Somstadh skall wara för näppat bådhe i Huus och Åker Efftersom Mattes Pehrsson å sine barns wägna will hafwa fullo panto penningar, Altså will Erick Matzson att gården skall wara lijka som den tijdh han ~~gårdhen~~ bortsattes till Michill i Fanbyn. \NB 1649 och detta skall införas 1650 Sommarting/ ***[fol. 169r]***

Erick Matzson äskar edh aff Måns i Tramstadh och Jöns Larsson i Börön om de 10 RD:, 1 byssa och ett par skoor som de kräfde ähre att wittna att dedh Mickill i Fanbyn gaff till Erick Michilss i Somstadh ~~Uthi sone och affsoningh, att han aldrigh bäst hade att boo här.~~ de 10 RD:r \Byssan och Skoon/ Men icke på hwadh ~~sätt~~ måtte dedh wara skulle,

Efftersom nu winter på står, Husen skall wara förwärwat och bortfördt, Jordhen för näppat**,** ~~och~~ Bleff afsagdt att förste wår dagh, skall \Syhn och proff/ Husen och Jorden wärderas, befinnes att Hussen och Jorden hafwer ledit skadha, så skall fällas aff hufwudh Summan: Ennkian Begärer sökia ett allmentt Landz tingh. Remitterat

5. Samma dagh framträdde Pehr Siulsson i Ösiöö Kährer till sin Broder Son Siul Oluffson i Mälgården, om någon Löös arf som han twistade om, thed sin S: Broder skall hafwa haft Undan sigh, några pertzeler, Siul bekienner, att sin S: Fadher bytte medh Pehr Siulson för 15 åhr sädan, Uthi godhe mäns nährwaro. Och nu qwiäller Pehr Siulson byte, säger att en stor dehl aff arfwe wara Undan giömbdt.

Effter en lång affhandlingh ~~och ärendet så gammalt ähr~~ blefwo de inför rätten medh handebandh wälförlijkte, att Siul Oluffson gaff sin Fadher broder Pehr Siulson 10 RD:r för alt åtal att han aldrigh här oppå tala eller qwällia skall. ***[fol. 169v]***

6. Oplästes hustru Elin Kruses breff, angående h. S. mans Restantzie att fullgöra effter H: K: M:ttz och Landzhöfdingens ankompne breff.

7. Erick Larsson i Anwijken för laga Stempningh Penningar 3 mk:r

8. Nilss Ifwarson i Boxsiöö låther opbiuda Fem mälingar Jordh i Boxsiö belägen 3 gången.

9. Oluff Kielsson i Döwingen låther opbiuda 2 tl: Jordh Uthi be:te Döwingen 3 gången.

10. Erick Erickson i Finnäs låther opbiuda 2 thundlandh Jordh i Wästergården Flatnor Förste gången.

[*B*:]

Raffsundz Tinglagh Nembden ut supra.

1. Framkom för Rät[t]en Joen Nillsson i Mälgåhssen anklagar sin granne och bybondhe Otter Joensson det han hafuer slagit sigh een blåna öfuer armen i förl[iden] höst i skogen, dher dhe höllo på blecka träen, huill[ket] sigh tilldrogh af någon kijf om märken etc. ***[fol. 179v]*** Effter Joenss Egen bekännelsse att så tillgångit är, Saakfälles han till blånadtz bötter 3 mk:r

2. Framkommer Oloff Olofsson i Haxängh och anklagar Anders Olofsson i Stafre een Ungh Drängh som hafuer senste fäigde tijdh Uthan sitt lof och minne Een Häst och Sadel och ridit under Compagniet till Noriges.

Anderss föregifuer Capiten hafua sigh sådant befallat, och att han dhett icke af frij willia såsom af egit upsått giordt hafuer, Uthan efter befallningh etc. Effter Långh jänkan på bådhe sijdhor, Låthe the sigh på th*et* sijdsta bådha förlika, effter sosom månge hända fast underligen den tijdhen till gick, Ty gaf Anders Olof Olofsson 2 RD:r in Specie uthi godh förlijkningh, att der på aldrigh mehra thalles skulle, derpå dhe och inför Rätten handhrächtes.

3. Måns Andersson Spielle begärer tienstligen af Rätten, att sigh måthe Effterlåttass een lagha Syn på Hunge tillkommandhe förste Wåhrdagh för ähn han ther tillträdher, ähr bewilliat att så skie må, att lenssman medh the tollf honom skolla upmäta Hunge, och effter Domens Inneholdh och lydellss, gifuen 1646 tillställa.

4. Sedan framkom Per Siulsson i Össiöö och Kärade till sin broders Son Siul Olofsson i Wålgården[!] om någon lööss arf, Som han förmehnte sin S: brodher hafua haft undan på bythe effter dheras S. Förähldrar. Siull kan för sin persson icke wähl wetha huru the för 15 åhr sedhan sigh Emellan bydt hafua, ty kan han och icke stort Swara till hanss prætentioner, Uthan will heller ingå godh förlijkningh medh sin Fahrbroder, på dhet besta han kan och godh män dem emillan mätha kunna. Effter något langt Jämkandhe på bådhe sidor, gifuer Siull

Sinom Farbroder Oloff Siulsson 10 RD:r in Specie för alt effter taal att han aldrigh mehra må der på talla, eller klandra, Och sloges så der på In för Rätten i Händer.

5. Erich Larsson i Anwijken för Lagha stempno försumelsse Saakfält 3 mk:r. ***[fol. 180r]***

6. Nillss Ifwarsson i Boxiöö låter opbiudha 5 mählingar Jordh i Boxijö belegne, 3 gången.

7. Olof Kielsson i Döffuingen låter opbiudha 2 thu: Jordh Uthi bem*ält*e Döfwingen 3 gångor

8. Erich Ersson i Finnääs låter upbiudha 2 thun: Jordh i Wästergården i Flatnor, Förste gången.

Ting den 13 december 1651

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:3a, fol.222r-223r

Anno 1651 den 13 Decemb: Höltz Laga tingh medh Allmogen i Räfsundh nährwarandes Befall:n Ehrligh och Wäll:tt Pehr Erickson Niure, sampt de 12 Edsworne laghrättesmän, N:

[*Inga nämndemän antecknade i handskriften*]

1. Angifwer Befallningzman ration...[?] offici*alis*[?], thed en soldat Jöns Pehrsson barnfödder i Sundssiöö \och uthlegder i Helsingeland vthi Dilssbo/ \then ther och tient ha*ffue*r[?] Swerges Crono en rumb tijdh/ hafwa begåt ett \h…[?] bedrifwit/ mandråp på en bonde i Ammer Jon Hemmingsson be*näm*dh: som nu och döder är, Tillfrågades Dråparen hwadh orsak den döde Uthgaff att han ded orådh sigh företogh denne store missgierningh och Synd \at/ bedrifwa; Swaradehan, Att \han medh/ den döde satt och \drack/ om en affton hos Oluff Oluffson i Ammer, \där som/ dråparen \uthi sitt fyllerij begärte aff/ bonden \at han äntelitt thet skulle/ dricka \uthur/ kannan, \då swarade bonden icke/ \han sigh icke orka meera suara än/ till halffua \kannan/.

[Infogat på fol. 221v] \Når då soldaten lenge örkadhe der upå, suaradhe han yterligare: Wij äre icke bådhe lijka starka til at dricka ty soldaten är som hundh han geer inthe om huadh han dricker./ Der medh språngh soldaten op och rände wärrian snet igenom bröstet på honom, \der efter/ lefde icke \bonden/ längre än som 3 dagar, Erick Oluffson i Sisiöö Oluff Oluffson i Ammer och Jon Pehrson Ibidem hafwa warit tillstädes när Dråpet skiedde; witnar ~~thet~~ och nu at den döde och Dråparen icke mehra hadhe ~~att~~ twista eller träta om, allenast ~~\bonden skulle och hafua felt detta ord/~~ ***[fol. 222v]*** hwadh de hadhe sigh emillan om drickande och \detta/ skiälsordet ~~betyger att de icke ett ringaste ordh förehafdes den affton~~ men dess för uthan slätt inthet.

R: Effter Dråparens egen bekiännelsse, at han (dy wärr) en stoor och groff Syndh, så emot gudh som sin egen iämpn Christne bedrefwit hafwe, ehuru wäl han denn låther sigh hårt till hierta gå, och nu der öfwer drager stor ånger och ruelsse; Kan denne nedrige rätten inte befrija hans lijff, uthan dömer honom skyldigh effter dhet 1 Cap: Dråp M. willia ~~Gen:9 Exod. 21 Levit 14~~ till Döden.

Effter denne affsagde doom faller Dråparen Jöns Pehrson till ödmuk bön, så hos gudh först som sädan hos then höge Öfwerhet om nådhe och lindring på straffet, hälst emädan han och

sigh med den döde \i medler tijdh som han leffdhe/ så som och målsäganden förlijcht hafwer, at han sin rätt honom godwilligen tillgifwit hafwer som är att see aff \itt/ Contract \som the sigh emillan slutit/ (10 RD:r) \hafua, och han thet ännu in för retten tilstår/ ~~rätten det bekänner~~, at han inthet sträfwer effter hans lijff för sin person; Uthan hemställer det altsammans then högloflige Kongl: Hoffrättz ***[fol.222v]*** höga betänckiande och gunstige resolution, hwadh straff hälst \then/ ~~sigh~~ behagar \och för godtt finner/ at han under gå måtte.

Hans Pehrsson i Löffstadh och Oluff Oluffson i Ammer gick i löffte för Dråparen.

2. Tafwer[?]Inspectoren Pehr Matzson angifwer thed desse tecknade byar hafwa försummat wäga byggningh och äre stämbde aff Brofougden Jon i Blekåsen Siutton bönder i Bossiöö Sochn, hwarthera Saakfält till 3 mk:r för summelsse Pehr Pehrsson i Mälgåssen Jon Larsson och Oluff Oluffsson i Grimnäs och för 3 mk:r 20 bönder Vide 4 puncht pago ***[fol. 223r]***

3. Erick Erickson i Finnäs låther opbiuda Wästergården Flattnor 2 gången.

4. Bååsiödh Sochen, Sijsiödh
Nilss Suenson, Oluff Joenson, Joen Joenson

Hungne
Oluff Bråddeson, Erich Månson

Wålle
Erich Erichson

Kiällen
Mickiel Gulleson

Fijnnass
Joen Gulleson, Mickiel Erichson

Bådsiöd
Joen Pederson

Flattmodh
Erich Pederson

Skoren
Anderss Suenson

Höwijken
Nilss Suenson, Faste Tommason

Bölle
Jöns Siullson, Peder Suenson

Forssaa, Oluff Pederson

Ting 6 september 1652

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:3a, fol.234r-236r

Anno 1652 den 6 Septemb: Höltz Laga tingh medh Allmogen i Räffsundh, nährwarandes Befallningzman Ehrligh och Förståndigh Jacob Christophersson, sampt de tolff Edsworne Laghrättesmän. Nl:

Swän Bengdtson i Landsom,	Oluff Kielsson i Döwingen,
Oluff Oluffson i Ammer,	Lars Broddeson i Backe,
Oluff Jonsson i Taffnäs,	Lars Larsson i Beensiöö,
Brodde Oluffson i Anwijken,	Nilss Iffuarson i Boxsiöö,
Pehr Jönsson widh Åhn,	Pehr Bengdtson i Biönöö,
Erik Pehrsson i Flatnor,	Jon Pehrsson i Bossiöö.

1. Swen Bengdtson i Landsom och Pehr Bengdtson i Börnöö giorde sin tolffmans Edh.

2. Wardt förmant aff Befallningzman till Allmogen om deres Åhrs Uthlagors ärläggiande, och om rästen på det förrige åhren richtigt Clarera.

3. Förmantes Allmogen att de grangifweligen angifwa, om några Ödehemman finnas kunne, hwar till de aldeles benekadhe inga ödegotz i Tinglaget wara.

4. Om Tundsädes angifwande förmantes ock det rätt angifwa, medh dess förbrytelsse under Chronan.

5. Altså wardt ock allmogen förmant om legofolckz affresande aff Landet.

6. Cappelan Herr Nilss klageligen tillkänna gaff för rätten att desse effterskreffne hafwa försummat byggia wägen emillan Huffudh Kyrckian och Anexan Bossiöö; Pehr Bengdtson i Biörnö ~~och~~ Enckian Karin Ib: och Knut Andersson i Förbergh, Hwar till de eij beneka kundhe. Uthan föll till bön och lofwade den fullgöra till Michaelij nästkommande. ***[fol. 234v]***

7. Anders Oluffson i Hoffdsiöö saakfältes till 3 mk:r för olydno.

8. Elin Siulsdotter i Tramstadh fordrar Brodde Oluffson i Anwijken i rätta, effter Tijo RD:r gammal gieldh som deres Sal. Föräldrar giordt hafwe för någon tijdh långh, och Änckian den offta fordrat in betalningen, och den icke nåt. Nu wordo de medh handebandh inför rätten wäl förlijckt, att Brodde skall betala Änckian Otta Rijckzdaler, 4 i åhr och 4 åth åhret till Kommiandhe[?].

9. Befallningzmannen Jacob Christopher står Mickill Pehrsson i Opne i rätta, för det han hafwer förledin Söndagh fält desse ordh på Kyrckio wallen när Lähnsmannen stämbde honom till Brundflodh tingh, där att swara för Elgrenningen, Då sadhe han öfwerlädt på Kyrckiowallen sigh eij willia achta en sådan skarn Zedel uthan slogh alt i wäderet, Witnen på orden Lars Räst, Oluff Nilsson Lähnsman och Corporalen Iffwar Erickson som nu öfwertygadt honom inför rätten, och han sielff icke kunde neka orden hafwer fält, uthan wille så alt medh wrånghet sigh affwärria. Ärendet ställtes under rätten, anten frian eller fällan, Då kunde de icke frian, uthan effter laghens innehåldh, fältes han ***[fol. 235r]*** till 40 mk:r för föracht, som den där sätter sigh emot sin Öfwerheet

10. Mickill Pehrsson i Opne angaffs aff Befallningzman, thet han hafwer slaget ett Elghzdiur i Olaga tijdz förbudh emillan Midfasto och Påskedagh, hwar till han eij neka kunde, uthan säger, att diuret är En lithen tingerst, och föga kan wara att omtala, der till medh att det uthiagat war, och så trött att det kunde icke undan löpa. Mattias Pehrson i Fanbyn Seger Oluffson, Knudt Nilsson Ib: säger Mickill wara sine Laghzmänn och bydt Kiöttet sin emillan, Oluff i Torsängh ähr Swän i Söwijken och inlåten medh dem i Diuret Ärendet ställtes under rättens betänckiande. då kunde dee icke frija dem uthan effter H: K: M:ttz Uthgånge Diur-skiutningz ordningh och förbudh till Fämtijo ~~R~~D:r Silffwermynt effter den 9 punct uthi samma Stadga alla tillhopa 50 D:r S:m:tt Huden för bruttin under Chronan. ***[fol.235v]***

11. Staphan Oluffson i Ängie opbiuder en gammal sytningz giäntas Göle Andersdotters arffwe Jordh i Flatnor andre gången.

12. ~~And~~ Halfwar Edwardtson i Öbyn och Oluff Andersson i Giällöhn, angifwes aff Lähnsman thet de woro tillsagde att stå i Wacht sitt dygn för den affrymbde Soldat Falten Jacobson som ett dråp begånget hafwer på Erick Jonsson i Sösiöö, dommen är öfwersänt till den Kongl: Hoffrättens Höge betänckiande och resolution, imedlertijdh är Dråp[ar]en aff rymbdt åth Norrigie och icke kan igen hämptas.

Ärendet ställtes under Landztingetz höge öffuerwägande.

Tolfften gingo i löffte för dem, att de å näste Landztingh skulle wara tillstädes att swara.

13. Oluff Swänsson och Anders Oluffson i Hoffsiöö, afladhe sin Edh, thet de icke något Diur effter medfasto skuttit hafwa, eij eller wiste någon som det rönt hafwer, Emädan de sittia och boo in uthi Skougz bygdden, och haar misstanckar om skoug rännande. ***[fol.236r]***

14. Oluff Oluffson i Grimnäs och Oluff Jonsson i Grimnäs, fordrar sin Broder Jon Oluffson i Stafre för rätta, effter ett \lithe/ öde godz \8 las slåt/ kallas Jacobsgården, som undan Grimnäs gården för någon rumb tijdh sädan igenom giffte wara ifrån kommin, och lagdt under Stafre, det de eij undan gården mista kunna. Uthan \han/ hafwer opburit, sigh till fullo nöije och egen begäran Sexton RD:r för \be:te gotz/ och der medh aldeles affstå, ifrån de låtter och lunder som der under legat hafuer.

Ting 24 maj 1653

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:3a, fol.264r-264v

Anno 1653 den 24 Maij Höltz Laga tingh medh Allmogen i Räffsundh, nährwarandes Befall:n Ehrligh och Wäll:tt Jacob Christophersson, Sampt de 12 Edsworne Laghrättesmän :

Oluff Nilsson i Öbyn,	Oluff Kielsson i Döwingen,
Oluff Oluffsson i Ammer,	Lars Broddesson i Backe,
Oluff Jonsson i Tamnäs,	Lars Larsson i Beensiöö,
Brodde Oluffson i Anwijken,	Nilss Ifwarsson i Boxsiöö,
Pehr Jönsson widh Åhn,	Pehr Bengdtson i Börnöö,
Erich Pehrsson i Flatnor,	Jon Pehrsson i Bossiöö

1. Oplästes H: K: M:tz Utgångne Placat om myntet Dat: Stockholm den 14 Aprilis

2. Såssom ock den Högstberömbligaste Kongl: Hoffrättens i Stockholm aff gågne breff Dat: 6 Maij om den Unge Skrifwaren \Hans Johansson/ som hafwer ihäl slagit Öfwerstleutenampten Erich Reuter, att den honom kunde fast bringa, skall bekomma en anseenligh penningh summa.

3. Oplästes Landzhöfdingz widh Kopparberget Wälborne Herr Erich Flemminghz ankombne breff, angående Den Tull allmogen plichtigh är att ährläggia widh Tängers platz, Och icke dristar sigh resa den förbij, och Under stå sigh widh plicht att ährläggia. De som aff tinglaget dijtt rest hafwa N. åth Fahlun Skola skaffa sigh der ifrån richtigt beskiedh och tull Zedell till näste Laga tingh, widh bötters ehrläggiande, Emädan de beropa sigh tullen richtigt hafwa afflagdt, och inga Zedlar oppå aff Tullnären. ***[fol.264v]***

4. Oluff Hindricksson i Hållborg angifwer Befall:n honom i rätta hafwa tagit emot Posten låfwat willia fram bähran till Räffsundh, Och den ett helt dygn så när qwarbehållit och nederlagdt, hwar till han eij emot swara kunde, Uthan säger det aff missförståndh giorde, och war siukeligh, Säger och att Postbondens Pijga \i Brunflodh/ Ladhe Posten ned hos sigh.
Oluff Saakfälles till 3 mk:r. för Olydno och försummelsse,

5. Oluff i Hemsiöö fins och wara försummeligh i sitt \Poste/ Embethe, Saakfälles och till 3 mk:r.

6. Jon Oluffsson låther opbiuda Hungegården den han Kiöpt hafwer aff Måns Spiellero 2 gång.

7. Oluff Nilsson i Löfstadh opböd Pehr Oluffsons gårdh i Löffstadh den han medh 70 RD:r Kiöpt hafwer 1 gången

8. Knuth Pehrsson i Bossöö byn, ähr lageligen stämbdh till Tinghz och det försuttit. Saakfälles han till 3 mk:r

9. Uthskreffz tingz budh op i Landet

Ting 24 september 1653

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:3a, fol. 276r-276v

ANNO 1653 den 24 Septembris, Höltz Laga tingh medh Allmogen i Räffsundh,nährwarandes Befallningzman Ehrligh och Wäl:tt Jacob Christopherson Sampt de 12 Edsworne Laghrättesmän. N.

Oluff Nilsson i Öbyn,
Oluff Jonsson i Taffnäs,
Lars Larsson i Beensiöö,
Nilss Ifwersson i Boxsiöö,
Pehr Jönsson[!] i Biörnöön,
Jon Pehrsson i Bossiöö,
Oluff Kielsson i Döwinge,
Lars Broddesson i Backe,
Brodde Oluffson i Anwijken,
Pehr Jönsson widh Åhn,
Erich Pehrsson i Flatnor,
Erich Larsson i Anwijken.

1. Erich Larsson i Anwijken giorde sin 12 mans Edh.

2. Desse effterskreffne hafwa försummat wäga byggningh medh tresko qwar suttit och finnes olydige, Anders Oluffson i Grönwijken och Oluff Carlsson Ibidem Nilss Swänsson, Oluff Jonsson och Jon Jönsson i Sissiö, Erich Erichsson i Wåhle, Jon Gullesson och Påhl Gulleson i Finnäs, Oluff Nilsson i Kiälen, Anders Swänsson i Skuru, Faste Tomatzsson och Nilss Swänsson i Höwijken ~~och Oluff Pehrsson i Forse~~ Saakfälles hwarthera till 3 mk:r Penninger 36 mk:r ***[fol. 276v]***

3. Nilss Ifwarsson i Boxsiöö ingick ett Jorde Kiöp medh Anders Jönsson i Solbergh fullmächtigh på sine bröders wegner Sålunda, at Anders sålde sin Möderne Jordh en tredie part i Böle uthi Bossiöö Sochn till Nilss för Nijo Richz daler in Specie, hwarom de in för rätten handslogos.

4. [*Tingsprotokollet slutar här*]

Ting 9 maj 1654

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv. Volym A I:4, fol. 1r-2r
[Domboken är skadad, stora bitar av sidorna är borta.]

Anno 1654 den 9 Maij Höltz Lagha [Tingh] aff Räffssundz Tingelagh, Nährwaran[des] [Befall-]ningzman Well:te Jacob Christophersson effterskr. sutto i Retten Nembl.

Suen Bengdtsson i Landssom	Oluff Kie[lsson i Döwingen]
Brådde Olufsson i Ahnwijken	Oluff Nie[lsson i Ubyn]
Larss Broddesson i Backe	Larss Larss[on i Bensiöö]
Nielss Ifuarsson i Bogssiö	Per Jöensson [widh Åhn]
Erik Larsson i Ahnwijken.	Per Bengds[son i Biörnön]
Erik Persson i Flaatnoor.	Joen Persso[n i Bossiöö]

1. Befallningzman ahngaff och Stoorligen sigh …[?] öfuer een partt mootwillige som ähnnu …[?] medh Cronones Uthlagor för 1653 restera, …[?] blefue effterskr:ne allenast för denne gång en lijten warnagel Saakfeltte effter dedh …[?] aff Tingmåla Balcken huardere 3 mk:r

	Joen Olufson i Stafre, för tuå gånger		6 mk:r
\Skyller oppå	~~Karin Änckia ibidem Dito~~		~~6 mk:r~~
Larss Rest hafua	Oluff Andersson i Werwijken		3 mk:r
Rentan opburit/	Per Jöensson widh Åhn	1 Term.	3
	Salomon Larsson i Beenssiöö	2 Term.	6
	~~Oluff i Fårsse i Bodssiöö S.~~	~~1 Term.~~	
	~~och ega huarcken Koo heller Soo~~		
	Mickill Persson i Opne, som hafuer ~~pålagdt~~ tagit Penningar aff tuenne Bönder att lefuerera och intte effterkommit; Altså pålades honom att plichta uthi Ståcken.		
\Per Larsson	Per Larsson i Samsta	1 Term.	3
i Samsta föregif.	Oluff Kieelsson i Torssängh	2 Term.	6
att Lars Rest haf	Anders Suensson i Östgårdh	1 Term.	

opburit …[?]	Siuul Olufsson i Grimnäs	1 Term.
…[?] på	~~Hustru Dårdi \och Simon …[?] 1 Term.~~	
Lars Rest,	~~Per Larsson i Noor~~	
Föregifues att	Erik Gudhmunsson i Sössiö	1 Term …[?]
Larss Re.st haf:r	~~Larss Nielsson Rest för hella åhret restera~~	
opburit ½ Term./	~~ähr för Suarlöse[?] till tinget~~ ***[fol.1v]***	

2. [E]mädan såsom på sidsthåldne Landztingh uthi Bru[n]flo bleeff beuilliat till tuenne Män som till Herdagen som i Upsala den 2 Maj begifua skulle Fyra öre SM:tt aff huartt Mantal gifuas, och så frampt be:te Penningar Söndagen der effter icke mä[c]htigdt uthi Brunflo lefuereradhe eller Skulle dee Mootwillige samma Penningar dubbelt betala, och dess föruthan för treesko plichta; Så alldenstundh aff detta Tingelaget icke een penning till Dato lefuererat ähr och Herredagzmennerne lichuäl hafua måst sigh på reesan begifuit: till huilket Rootemestarene som Samma penningar opbära, och till sin rette ortt lefuerere plichtige wara, orsaken wara; Huarföre afsades effter be:te Landztingz besluth, att dee Nijo Roote mest[ar]ne skole till Mårgons samma Penningar dubbelt ährläggia som Sexton Rijkdl:r belöpa, och dee Rootemestarene kunna någon öfuertygat ähnnu medh Samma penningar tillbaka få, kola dee dubbelt till dem lefuerere, Män Rootemestarene Suarade till heele Summan.

3. Befallningzman ahngaff efftersk:e som hafua treskes och försummat opwäge och bygie Allmennewägen emillan Heemssiöö och Giällöösundet, att han medh mödho och störste platz kundhe medh sitt föllie fram komma; Altså blefue huardere Saakfeltte effter dedh 33 Cap. aff Bygninge Balcken 3 mk. Oluf Olufsson i Hemsiöö, Jöens Gudhmunson i Sösiöö Erik Gudhmunsson, Oluff Larsson och Mickill Suensson ibidem, Jöens Mickilsson i Bröcklingh, Joen i Stafre löper 21 mk:r till treesk.

4. [N]embden afsadhe och Dömbde att Erik Joensson uthi [Fiä]lstadh skulle effter Laghmans Sal. Erik Olufssons doom den 10 Junij 1646, uthi Landzhöfdingens …[?] H:r Hans Strijkz nährwaru gifuen och Slutten …[?]till sin fierdepartt uthi Fierste fiskie såsom …[?]sse till nestkommande Midsommar den …[?]erdepartten som till Mickill i Fanbyn …[?] RD:r till Underpantte satter ähr. ***[fol.2r]***

5. Hanss Pedhersson i Löfste, Oluff Suänsson Såldat och …[?] Olufsson i Torssängh, rächte Tool Olufsson i Hell …[?] och Mårtten Joensson i Wiken ifrå Brunflo [han]den att hielpa dem[?] Åtta Rijkz daler uthi bötter som dee Saakfelte blefue för dedh Älgzdiuret dee uthi förbuden tijdh Skuttit och feldt hafua, huilken förbe:de reest och inget hafuer att dedh uth tröttat[?] för …[?] Tool och Mårtten, kom och altså fältte.

6. Matz Persson sampt Knuth Nielsson och Seger Olufsso[n] i Fanbyn för Suarlöse emot Knuth Anders[son] i Förbergh om ett Elgzdiuur, Sakfeltt huard[ere] effter dedh 33 Cap aff Tingmåla Balcken att böötha huardere 3 mk:r löper 9 mk:r till …[?]

7. Måns Andersson i Walne för Suarlöse emot Oluff Jöensson i Werwijken Saakfeltt effter be:te Cap. i B:n böthe 3 mk:r till treeskifte

8. Bleeff afsagdt att Erik Joensson i Fiälsta skulle …[?] till Gölu Olufzdotter på dee Saaker han …[?] ne uthi åthskilligdt Smått tagit hafuer såsom hennes åhrslöhn 1 ¾ RD:r och dedh medh

Ting 12 oktober 1654

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv. Volym A I:4 fol.17r-18r

ANNO 1654 den 12 octob: höltz Lagha tingh uthi Räffsundh Nährwarandess Landzskrifuaren Försichtig[?] Larss Jonsson uthi Befallningzmans well:te Jonas Christopherssons stelle, och efftersch:e sutto i Retten Nembl.

Suen Bengdtsson i Landssom,	Oluff Joensson i Sidssiö
Brodde Olufsson i Ahnwijken,	Olu[ff] Kielsson i Döwing
Larss Larsson i Benssiöö,	Per Jöensson widh Åhn
Sefast Siulsson i Tafnääs,	Joen i Gåessböle,
Erik Larsson i Ahnwijken,	Nilss Suensson i Sidssiöö,
Joen Person i Bodsiöö,	Per Bengdtss:n i Biörn[ö].

1. Anderss i Skorun för tresko emot Krononess Uthlagors lefuererande Saakfeltt effter dedh 33 Cap. aff Tingmåla Balcken 3 mk:r till tresko.

2. Hindrich Önnesson i Noor gaff klageligen tillkienna huruledess såsom hanss Kyrckioherde wyrdige och wellerde H:r Larss hafuer honom privilegia Ecclæsia för något, Aff orsak dedh han (som ährenndit wara skall och man eij bettre wetta kan, aff ett kiärringe hel:r bysqualler wara kan) en Sölf:r krona förgylts uthaff Quartermestaren Sal: Erik Spora Stulit hafwa Skall, och den hoos sigh innehåller och fördålt hafwer Huarföre han honom sin Saligheetz medel förwegrat och frånstängdt hafuer. Begierandess der hoos att han Sagessman till deta taal[s] uthspridande uthsäja måtte, och honom först Laghligen till Saaken biude der honom bröttz-ligen wara, och honom sädhan sådant[?] som be:t ähr frånstängia, hwilket honom icke giöra wille uthan honom ifrå Sin Saligheetz medel dän 6 Augustj oppå en Söndagh (der han Sin Saligheetz medel sökia …[?] afsadhe, Nu såsom be:te Hindrick ingen an[nan] Sagesman till samma Skammelige taalz påförande ingen annan Sagesman …[?] Altså ***[fol 17v]*** begiertte han, dedh offta be:te H:r Larss måtte honom laghligen till rätta Suara, och honom giärningen) der han Skyldigh war (påföre) Till huilketz laghlige Uthförande H:r Larss och Sammaledes nekad. Hindrich begiärer och der hos aff Sanferdigdt Skotzmål och wittnessbördh om sitt före hållande den tijdh han här i Sochnen warit hafuer, hwilket der och alle wedhermän giordhe, att han sigh hoos dem troo ährligen och redeligen förhållit hafuer den tijdh han hoos dem wistas hafuer Såsom och framteendess ett wittness bördh, aff be:te Spores brodher honom gifuit den han tient hafuer uthi en tijdh, att han honom troligen tient hafuer, och icke wet heller kan honom i någro måtto att beskölla hel:r beklaga.

Rp. Emädhan som be:te H:r Larss som honom Skielt hafuer och till wites måletz uthspridande Sagesman ähr, och honom aff ett löst tall privilegia Ecclæsia förwägrar icke tillstädes ähr ~~Sakfelltes han~~ för Suar.lösse effter dedh 33 Cap: aff Tingmåle B: ~~böthe 3 mk:r …~~[?] ~~treske Remitterat till näste tingh~~ \NB remitterat till näste laga ting/ ***[fol.18r]***

3. Oluff Jöensson i Wärwijken rechte Mickill Pedhers[son] i Opne handen, att betala honom effter förr afsagde doom brandskatt som han för honom uthlagdt hafuer 1 Rijkz Daler, för huilket Lendzman i löffte[?] ähr och handen rechte, att betala nestkommande Helgonmesso.

4. Pedher Siulsson i Bodssiöö äskadhe och begiera dhe för Rätten en Syn medh Tolfmän, att pröfua emillan honom och hans grannar om någon Åker som dee omtuista: Alså bleff aff Ret-ten beslutit att Tolfmän aff Reffsundh nu medh förste och för Alle Helgonedagen skall dit fara och proffua grannom emillan som och der om neste tingh all godh beskiedh rette och giöra.

5. [*Tingsprotokollet slutar här*]

Ting 22 juni 1655

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arki. Volym A I:4 fol.38r-39v

Anno 1655 den 22 Junij, Höltz Laga tingh medh Allmogen Uthi Räffsundh, nährwarandes Landzskrifwaren Ehrligh och Förståndigh Lars Jonsson, ~~Sampt~~ uthi Befallningzmans ställe, Sampt de 12 Edsworne laghrättesmän.

Oluff Jonsson i Tamnäs,	Oluff Kielsson i Döwingen,
Oluff Nilsson i Ödbyn,	Lars Broddesson i Backe,
Brodde Oluffss: i Anwijken,	Pehr Jönsson widh Åhn,
Erich Larsson i Anwijken,	Nilss Nilsson i Molwijken,
Jon Pehrsson i Bossiöö,	Lars Larsson i Beensiöö,
Pehr Bengdtson i Biörnöö,	Erich Pehrson i Flatnor.

1. Tilspordes Allmogen om dee sine wägar duchtige bygdt hafuer? Der till Suarades aff Jöens Mickillsson i Bröcklinge att trenne Mantal ähnnu fans oppå Jempt Skougen obygde Nembl. aff Larss Nielsson Rest sampt Larss Larsson i Benssiö och Larss Broddesson i Backen, tillspordes för den skull huarföre de sådant icke effter kommit hafuer, Suarade lendzman Oluff Nielsson i Sundh ~~dedh~~ och Giestgifuaren i Brecke Swän Nilsson att Taverns (Undantagande Larss Rest) Inspectoren Jacob Jöransson hafuer dem frijgifuit för wege bygningen nähr dee ahn kommo medh sin kost att förferdiga, men aff huadh orsaak wetta de icke.

2. Ahnlangande den Saak och tuist som sigh emillan Kyrckioherden wyrdige H:r Larss och Hindrik Peersson i Noor den 12 Octobris 1654 yppat hafuer och protocollerat ähr, Så hafuer Kyrckioherden nu sigh ährindrat, emädan dedh aff ett lööst bygde squaller kommet warde om den Crona som han tillijka medh en Camlotz Kiorttel aff Sal. Quarter mestarens Erik Spåras ahrfuingar Stulit hafua skall och der igenom honom Prævilegia Excellesie en rum tijdh förwegrat ehuru wäll han sigh gått beskiedh under Sochnenes Signete och pastoris han förskaffat hafuer ifrå Liussdaal[?] att den Sal. Man aldrigh egdte någon Silf:Cron[a] ***[fol. 38v]*** och myckiet mindre någon bort mist, Sedhan o…[?] de.[?] Kamblotz Kiorttelen belangande, Så h[af]wer han redeligen kiöpt, Sålunda, att Kyrckioherden rächte honom Hindrik han[den] Uthi godhe Mens påhörelsse att huarken h[an] heller hans hustru skulle effter denne dag[en] något haat heller affundh till honom …-[?]…[?] och myckiet mindre honom hel:r han[s] föreldrar och Slecht i tijdhen förwijta Uthan honom Hindrik har effter alt gått giordt[?] och Privilegia Exccelsie öffuer seden under sine rettsinninge och ährlig[e] åhrene effterlåta och Communicera: Men belangande att be:te Kyrckioherden honom uthan någre Skiel en lång an tijdh Nembl: tuänne åhr sine Saligheetz medeel aff ett lööst bygde squaller förwägrat hafua, och de ährlige bewijs han om samma Saa[k] sigh förskaffatt hafuer, remitteres till vennerand: Cons: Hernös: att judiceras.

3. Oluff Eriksson huusman uthi Stafnääs kiär[a]de till Larss Nielsson Rest om den gårdh Marsett han åboor, begierandes han måtte præsente[ra] och bewijsa sine Breff och Skiääl huruled[es] han der till kommen ähr iempte hans förmän: Deremot præsenterade be:te Lars Nielsson ett Breeff och doom gifuit opp[å] ett allment Landztingh 1625 oppå Kongzgården; förmälandes att be:te Oluf Erikssons fadher Erik Jacobsson tillför[ne] boendes oppå be:te Marsetter gårdh ähr effter egen Noje[?] och begierningh förnögd för be:te gårdh, och ändå honom till öfuer …[?] böxlat een annan gårdh Lunde[?] i Brunflo[dh]
\NB Remitterat till Landztingh och welb:ne Landzherrens ahn.komst/

\Resoluti:o/ Retten togh ährendet i betenckiandhe, o[ch] kundhe intte annat finna, uthan remitt[e]rat till welb:ne Landzhöfdingen och Landzens 24: doom, helst såsom dee finna sigh icke mehtige något i den Saaken emot Kongl. Resolutioner att giöra och låta. ***[fol.39r]***

4. Ahnlangande den tuist och kiäremål Nielss i Norn[?]bergh ifrå Lochne Sochen å sine och sine Medharfwingars wegner hadhe till Seger Olufsson i Fanbyn om tree broderpartter der sammestedes, Resolverade Nembden att Jorden skulle nestkommande höst inom laghligh tijdh opmätas och pröfuas huadh honom rättmettigdt finnas kunde.
\NB Remitterat till neste laga tingh/

5. ~~Larss Nilsson Rest~~ Pedher Bengdtsson i Marsetter gaff Skriffteligen tillkienna klageligen under H:r Erik Gestmanni wittness skrifft, dedh Larss Nielsson Rest hafuer honom nestledne den 19 octob: 1654 kallat och Skielt för en tiuff och prackare tillspordes be:te Larss Nielsson medh huadh Skieel han sådant giordt hafuer. Till huilket han Suarade, sigh well bewijst kunne Således, att be:te Pedher Bengdtsson hafuer emot ett bytes breff tuenne brödher emillan, gått öfuer föreningen och löff. ell:r flått någon granbarck till ett bååthhus taak på hans Skough ~~de han~~ huilke löpfisten [?] Larss Nielsson bekienner sigh sedhan hafua nedher till Siön fördt; den Pedher Bengdtson sedhan om mårgonen uthan hans wettskap skall hafua Sönder klöfuit och heem fördt till huus taak. Tillspordes be:te Pedher Bengdtsson om han be:de Soones heller skiffte breeff widh honom hade, der till han Suarade Neij, Altså på lades honom samma breff näste lagha tingh medh sigh hafua, då Saaken sine rette ändtemål nå skall. \NB Remitterat till näste laga tingh/ ***[fol. 39v]***

6. Hindrick Oluffsson i Noor och Joen Nielsson i Gåsböle stempt Pädher Larsson i Noor eskadhe Tålfmanna Syn och proff sine emillan om Skough och Åkermåhl ~~sine emillan~~ huil…[?] dem effterleet åtta dagar effter Bartolo…[?] tijdh, då ländzman medh tolffmän sådant proffua och ährfara skola och om oppå neste laga tingh all Skriffteligh beskiedh och Underettelsse giöra.

7. Kom för rätten Oluff Nilsson i Öfwer bodhe och Brondflodh Sochn, præsenterade en lagbud[en] \och Underskrefwen/ Kiöpe skrifft hwar medh han bewijste sigh hafwa Kiöpt ett Hemman ~~och Odelzgårdh~~ liggiandes uthi Sundsiöö Sochn Löfstadh be:dh aff rätte bördeman och ängande Pehr Oluffsson i Löfstadh för Siuttijo Rijckzdaler in Specie och En half tunna Korn. Desse föreskreffne penninger och Korn bekienner han sigh till fyllest opbur[it] hafwer, den sidste medh den förste penningh.

Ting 1 augusti 1656

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:4, fol.193-195

Anno 1656, den 1 Augustij Höltz Lagha tingh medh Allmogen i Räffsundh, nährwarandes Landzskrifwaren Ehrligh och Förståndigh Lars Jonsson Sampt de 12 Edsworne Laghrättesmän. N.

Oluff Jonsson i Tafnäs,		Oluff Kielsson i Döwinge,
Oluff Nilsson i Öhbyn,		Nilss Ifwarsson i Boxsiöö,
Lars Broddesson i Backe,		Lars Larsson i Bennsiöö,
Brodde Oluffson i Anwijken,		Pehr Bengdtsson i Biörnö,
Pehr Jönsson widh Åhn,		Erich Larsson i Anwijken,
Erich Pehrsson i Flatnohr	och	Jon Pehrsson i Bossiöö,

1. Effterfrågades om Storböndagz brott

2. Att Allmogen richtigt och uthan drögzmåhl Clarera sine Uthlagor.

3. Wardt affsagdt att Syhn och repslogh, ~~skall~~ emillan Jon i Gåssböhl och Pehr Larsson i Nohr skall gånga, Emädan de twistige äre om någon Skough och Mark , uthi denne nästkommande Sommar.

4. [*Ingen text i handskriften*] ***[fol.194]***

5. Fischalen Effterfrågade om några Chronones Skougar och Fijske watn funnes som oböxlade woro, hwar till allmogen sadhe sigh dem hafua Böxlat aff förrige Fischalen Raphel Påhlsson.

Desse effterskreffne Huusmän fans i Tinglaget sampt giärningz Karlar, som till Chronan icke det ringaste uthgöra. N. bewilliade Åhrligen.

Anders Swänsson i Ränswedh huusman	Uthgör	½	RD 8mk:r
Nilss Kielsson i Döwingen	huusman	½	RD:r
Oluff Nilsson i Ammer	huusman	½	RD
Jöns Jönsson i Stafre		½	RD:r
Oluff Oluffsson i Fanbyn		½	RD:r
Faste Thomasson i Hööwijken	Ungh	½	RD:r
Lars Oluffsson i Bude	Ungh	½	RD:r
Pehr Oluffsson i Bude	Ungh	½	RD:r
Nilss Erichsson i Böhle	huusman	½	RD:r
Oluff Hansson i Wärwijken		½	RD:r
Bengdt Nilsson i Anwijken		½	RD:r
Mickill Pehrsson i Opne		½	RD:r
Swän Andersson i Mälgåsen	Ungh	½	RD:r
Oluff Erichsson på Åsen	Ungh	½	RD:r
Pehr Oluffsson widh Åhn		½	RD:r
Erich Oluffson i Bröklingh		½	RD:r
Pehr Jonsson i Sijssiöö		½	RD:r
Oluff Nilsson i Kiählen	Ungh	½	RD:r
Nilss Swänsson i Skorun	Ungh	½	RD:r
Anders Jonsson	Sochn skräddare	1	RD:r
Jöns	Sochn skomakare	1	RD:r
Nilss Jonsson i Ösiöö		½	RD:r

[fol.195]

Oluff Oluffsson Giötel. i Grimmnes	Ungh kiöpman	1	RD:r
Jöns Oluffsson i Hofdsiöö	kiöpman Ungh	½	RD:r 8 mk:r

Fischalen bleff i ährfahrenheet komin om ett Åå Fijskie kallas Gimmen som Stafre och Mordwijk männen brukar och ingen afra der aff till Chronan giör, då framlade de ett gammalt pergamentz \breff Dat. 1513/, medh des lydelsse, att halfwe Åhn är gifwin under Brundflodh Kyrckia och åhrligen der af till Profsten ährläggia 2 lispund Salt fijsk. Men nu willia de Böxla den andre halfwe Dehlen och gifwa åhrligen 1 lispund Smör till Chronan.

5. Effterfrågades ock gran gifweligen om några Ödeböhl funnes i Tinglaget, hwar till Allmogen enhälleligen nekade sådane godtz woro oböxladhe Uthan der aff afradh gör, hwilke de under sine gårdar bruka.

6. [*Tingsprotokollet slutar här.]*

Ting 14 augusti 1658

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv. Volym A I:4 fol.122r-124v

Anno 1658 den 14 Augustij Höltz Laga Tingh medh Allmogen i Räffsundh Nährwarandes Befallningzman Wäll:tt Daniel Bertillsson, Sampt de 12 Edsworne Laghrättesmän.

Brodde Olufsson i Anwijken,	Oluff Nilsson i Öbyn,
Lars Broddesson i Backe,	Jon Nilsson i Gåssböhle
Lars Larsson i Bensiöö,	Erich Larsson i Anwijken,
Erich Pehrsson i Flatnohr,	Jon Pehrsson i Bossiöö
Pehr Jönsson widh Åhn,	Nilss Nilsson i Mordwijken
Mattes Pehrsson i Fanbyn och	Oluff Andersson i Wärwijkn.

1. Tolfften aflade sin Laghrättes Edh, att de rättrådiligen wara skola, Effter sökia H: K: M:tz och Sweriges Chrono des gagn och nytta, Och der de ~~kunna~~ förnimma några hembliga Stämplingar medh tijden kunde spörrias Sådant Uthi tijdh tillkiänna gifwa, medh macht att af styra och förhindra.

2. Befallningzman Wäll:tt Daniel Bertillsson grangifwerligen effterfrågade, Tolfften sampt gemehne allmogen, Emädan han är i förfahrenheet kunnig Uthaf den resande man, att Räffsundzboerne måste under tijden löpa medh sin foderskap Gästgifwargården förbij i Bräcke och öfwer Skougen, Och att Gästgifwaren Tager Mutor och Undan döllier håhl hästarnar[?] och brukar ~~håhl~~ Drängierna till arbetz. ~~Fram~~ Kom en bonde fram Oluff Anders*son* i Giällön medh ~~ett~~ Kiäring sqwalder \hwadh dett har ~~icke~~ något på stola/ Uthan Står medh föga bewijs att frambähra.***[fol. 122v]*** Så emädan han billigt effter Lagh plichta borde, men effter[som] han äger icke att bötha straffas några timmar i Kistan.

3. Emädan Gästgifwaren \i Bräcke och Sundh/ beswärade sigh högeligen uthöf:r Allmogen om någon hielp ~~till holdz~~ \Skiutzfärdh/ att afföra Chronones och Krighz folcket som ~~aff~~ in och uth Marchera. Wardt samptyckt medh allom allmogn, att på ett proff till näste Ting ~~på ett åhr~~, behåller Gästgifwaren i Bräcke 44 mark och Gästgifwaren i Sundh de öfrige 44. Men enär det går någon stor färdh åth Sundsiöö, Så skal Tinglage[t] hielpa till dess\as/ aförande.

4. Wardt högeligen af Befallningzman förbudit att inga Hemman må skiptas eller bytas sönder uthi twänne parter, mycket mindre låtha några Engier för pantatt blifwa. ***[fol.123r]***

5. Jon Nilsson i Gåssböhl fullmächtigh å sin Knechte Rothes wägnar, äskar Pehr Larsson i Nohr, effter ~~RD:r~~ Fyratijo och Fäm RD:r som han medh sin Son Lars Pehrsson anammat hafwer, i det Sonen medh fadrens samtyckio läth sigh Uthleija förledit åhr \till Soldat/ Och när Marchen skulle gå åth Swerige rymbde ~~be:te~~ ~~Soldat~~ han åth Norrige der han och nu ~~åhr~~ wistas, Altså sträfwade Jon att nå sine Uthlagde Penninger igen, effter han medh Rothen icke \honom/ niutha fick, Emedler tijdh de omtwistadhe gaff Jon sigh medh honom till förlijkning, Och bleff Uthi några mäns nährwaro slutit Uthi Sexton RD:r.

[Nedanstående paragraf [6] är hämtad ur den renoverade domboken. Svea Hovrätt, Gävleborgs län 1658, Volym 10, §4. I originaldomboken (ÖLA) är denna paragraf svårtolkad p.g.a. många överstrykningar och med text i marginalen och mellan raderna.]

6. Framsades som föreställtes för Rätten Ogifft drängh Swen Eskillsson be:dh, barnföddh i Sönnersby och Räfsundz Sochn Hwilken anklagat är för det han hafwer hafft Lägersmåhl med Ogifft giäntha, Britha Hansdotter i Wärfwijcken, och genom samma sin oloflige beblandelsse afladt barn tillsammans, hw[ar] till be:te Dräng icke kunde neeka. Hwarföre och emädan mehr

be:te dräng sigh eij medh giänthan effter förrige lofwen Echtenskap hafwer begifwet. Uthan hon är tillförenne, nu f[ör] någon tijdh sedhan, genom den timmeliga döden aflijden. Altså ställes denne Saaken, under den ringa Rättens Judi[ce]rande, hwilken honom för Möökränckningh och Lönskeläger eij kan befrija. Uthan effter det 3 Cap. Gifftmål. B. L.L. Saakfälles att bötha 40 mk:r

7. Brofougden Johan Mickillsson fullmächtigh på Undersåkersboernes wägnar fordrar Swän i Söwijken och Knuth i Fanbyn i rätta effter halffämtonde RD:r, som the hafwer tagit, och lofwat full göra theras Landzwägh \wid Gällön/. Så emädan nu till dato icke befinnes ringa ~~eller~~ tingh wara åth giordt, Altså dömmes Undersåkersboerne till sine Penninger igen, effter som de ~~här~~ nu tager sin wäg på Fiällen. ***[fol. 123v]***

8. Befallningzman ähr uthi förfahrenheet kommin, huru såsom en uthlegd Knecht förledit åhr Kiel Olufsson i Torssäng be:dh och Inskrefwin för Somstadh Rothan, hwilken Rymbde När Maiorn Jon Andersson affordrade Soldaterne här af Landet, och hafwer låtit sigh the Fäboderne, Nu ransakades medh flytt, hwem honom hyst och herbergerat hafwer, Då nekades, och alle i Sochn willia sigh purgera, Remitteres till widare bespaningh.

9. Framladhe Anders Bertillsson i Ensillre och Borsiö Sochn H: G: N:des Landzhöfdingens gifne Confirmationsbreff \ Daterat Brundflod d. 18 Maij 1658/ på Hemsiöö byn \2 tundland / \som/ skall och må lyda under ~~medh~~ altara ~~skough~~ Krogen ~~effter~~ på Jämpte \medh/ skougen effter Kongl:M:tz Mandat och \Rijkzdagz/ Uthgågne Krögare Ordinantzier tillhörig, Emädan till krogen tarfwar åker och än mehrendels Slotter och \Engier/ ~~foder~~, till ~~den resand~~ Chronones och resande folckz Underhåldh att oppehålla; Och der emot förunt Änckian hustru Britha Jönsdotter i Hemsiöö ett Chronohemman Östgårdh som Anders Swänsson brukat ~~hafwer~~ \1 1/2 tl. Chrono och ett halfft Odel/. H: G: N:d ~~hafwer~~ remitterade dette gårde skipte til mätismanna ordom, Ähre the nu i dagh wänner och wälförlichte blefne, \Sålunda/ att änckian Brita niuther halfwe Sädhe i Hemsiöö, Anders Bertillsson den andre halfwe Uthsädhe medh allan Slotten under Krogen Änckian behåller och halfwe Sädhe och Engie slotter i Östgården detta åhret, men här effter skall hon ***[fol. 124r]*** effter \H:G: Excelle:ss/ Landzhöfdingens Wälfågne breff niutha Chronegården, östgården för sitt Odelzgodz i Hemsiöö. Anders Swänsson som på Östgården boedt haf:r Räcknar sigh ett halfft tundlandh Odel Ibidem hwilket blef wärderat ~~för~~ 15 RD:r för och ~~Chronan till betahlningh~~ med des till kiöpte Eng Slotter. \honom medh lijcka iemgott effter mätissmanna ordhom till betallningh eller och så många Penningar afträdher/

10. Oluff Andersson och Oluff Swänsson i Hofdsiöö ähre kompne uthi ett grafft rop och ryckte ~~kompne~~ att de skulle hafwa warit intresserat uthi dedh dråp och Mordh som deres Sönner Anders och Swän Olufzsönner begingo förledin höstes på en Ryttare Lars Målare ifrån Gästrijke Landh, när han blef här ifrån af de Norriske på flyckten jagat, Effter denne grofwe misshandlingh äre Sönnerne rymbde åth Norrige.

Framträdde Oluff Andersson och Oluf Swänsson medh sine Laghwärninghzmän, Och de ~~sielfwe~~ \bäggie/ afladhe sin Edh ***[fol. 124v]***

11. Lars Nilsson Rest rächte Oluf Kopparslagare handh för 4 RD:r som Lars hustru för någon tijd sädhan skyldigh wordin för något Korn som the omtwistadhe.

12. Swän Nilsson i Bräcke opbiuder Salmon Larssons gårdh i Beensiöö 1 gången.

Ting 14 december 1659

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:4, fol.156r-159r

Anno 1659 d. 14 Decemb: Höltz Laga Tingh medh Allmogen i Räffsundh Nährwarandes Befallningzman, Ehrligh och Wäll:tt Daniel Bertillsson Sampt de 12 Edsworne Laghrättesmän.

Brodde Olufsson i Anwijken,	Nilss Ifwarsson i Boxsiö,
Lars Broddesson i Backe,	Jon Nilsson i Gåssböhl,
Nilss Nilsson i Molwijken,	Erick Larsson i Ahnwijken,
Jon Pehrsson i Bossiöö,	Oluf Swänsson i Landsom,
Nilss Swänsson i Sissiöö,	Anders Olufsson i Grönwijk[en,]
Pehr Bengdtsson i Biörnöö	Pehr Larsson i Nohr,

1. Befallningzman ~~Wäll:tt~~ Daniel Bertillsson, ahnklag*a*de Lähnsman Knuth Kielsson i Sundh och ofwan skreffne Tolffmän att the finnes försummeligh uthi sitt ämbetes förrättande, Och låthe alt uthi wädret fahra, hwadh som hijtt skrifwes och befallat warder. Lähnsman änskyller sigh, Men Tolffmän förwända medh fåfäng insegur, och blefwo saakfälte hwarthera till 3 mk:r denne gången för olydno. Löper Penning:r 36 mk:r

2. Giästgifwaren Swän Nilsson i Bräcke, inlade uthi Rättn en underskrefwen Längd, hwar medh han bewijsade sigh hafwa medh kost och tärning uthi halfft annat åhr underhållit \Krigzofficerare iämpte/ dee af- och ahnresande ~~men~~ som Pass hafuer och ingen betahlningh bekommit, Hwarföre war han af Rättn begärandes, det han någon wedergiällning för sin wedertagne skadha åtniuta må; Då wart af Nembden bewilliat, att Swän skall ~~bek~~ fordra till betah[l]ningh Fämton RijckzD:r uthaf de \40/ bönder som äro lagde Krogen Bräcke till hielp. ***[fol. 156v]*** N.B.

3. Fram kom för Rätta, en Bonde ifrån Borssiöö By, Bertill Jonsson och sigh högeligen beswärade, det han för någon tijdh sädhan bodde uthi en by Sösiöö, och ~~för~~ giorde ett Gårde Kiöp medh bördeman och närmast slächtinge till be:te Sösiöö Jöns Gudmundsson. Och hafwer gifwit honom på Kiöp Tiugu och En half RD:r Effter Tree åhrs förlopp befan han sigh för de ringa till ägor der war, reste han ~~sigh~~ der ifrån och till Borsiöö by igen. ~~Emedler tijdh~~ Och ~~den andre~~ Jöns [texten slutar här i handskriften]

[en inbunden lapp]
Anno 1659 d. 14 Decemb: när Laga Tingh höltz medh Allmogen i Räfssundh præsenterades denne \tagne/ wittnes skrifft Och fordrade igenom Borssiöö Sochns fullmächtige Anders Bertillsson sin betahlningh, för det de hafwa hullit ett natt håldh medh kost och täringh till Maiorn Wälb: Adolph Fredrick Taube och hans medfölliande Troupp förlidin höst.
men med[?] ……tid..[?] … … .. ….. …[?] ***[fol.158r.]***

5. Anders Ericksson i Borssiöö by, fordrar effter några Knechte Penninger som han uthlagdt hafwer förledit åhr till Soldatn Oluf Nilsson, Emädan han war i Sössiöö på halfwe ~~gården~~ Millangården, ~~Och~~ nu är han för trångmål skuldh der ifrån wijken, Och gifwit arftagerne på Kiöp halfannan RD:r, Nu äskar han sine Uthgifne Knechte - ~~och Kiöpe~~ Penning igen, Så att Summan effter noga Uthräckning belöper sigh Knechte Penning:ne 5 RD:r 2 ½ ort och 1 ½ RD:r på gårde Kiöpet.

Wardt af Nembden slutit och samtyckt, att den som be:te halfwe Millomgården i Sösiöö tillträda ~~will~~ och niuta will skall betala be:te Anders för sine Knechte Penning:r. ~~Och~~ Siul och Erich Olufssönner skole igen läggia de 6. orter som the uthaf honom på Kiöp opburit hafwer, hälst effter de icke kunna frälssa eller hemula honom på hela gården.

6. Gästgifwaren i Brek Swän Nilsson Läth opbiuda Salmon Larssons gårdh i Benssöö half annan tunland Jordh Ibidem Andre gången. ***[fol.158v]***

7. Samma \dagh/ framtedde beskiedeligh man Nilss Swänsson i Nordenbergh och Lochne Sochn en berättningh, huruledes han effter sin Sal. Swärfadher Nilss Segersson i Wålbacken beräcknat är till en Broderpart uthi Fanbyn den hans Swåger Seger Oluffsson \uthi en rumb tijdh/ åboht Och att hans S. Swärfadher \aldrigh/ den ringaste penningh för sin Odel och Fäderne bördh i be:te Fanbyn hafwa opburit, \uthan lott och lego/ Der näst præsenterade han ock en Underskrefwin Kiöpe skrifft, hwar medh han bewijste sigh hafwa uthi stoor nödh och trångmåhl Undfått till sine Swågrar Nilss Erichsson i Giäle och Nääs Sochn sampt Pehr Månsson i Rossbohl af Lockne Sochn hwarthera Tijo RD:r uthi Rustningz- och Knechte Penningar, Och till dess betahlningh hafwa the opdraget honom sine hustrurs Fäderne bördh och Odelsrätt som dem lottnas kund[e] i be:te ~~Fanbyn~~ Emillan gården i Fanbyn, hwilke deras Syster parter\finnas/ olöste wara; Ehuruwäl be:te Nilss Swänsson \bekienner/ å sin och sine Swågrars wägner, hafwer många gånger tillbudit Seger Oluffsson \Jorden/ att inlösa ~~deras anpart~~ jämväl ock på laga Tingh, men effter dess förlopp låtit tijden framfahra, föregifwandes altijdh sine Documenter icke tillstädes och widh handen woro Sampt wittnen som medh Edfästa skulle \dedh/ be:te Nilss Swänssons Swärfader och de Twänne Syster parterne ähre ~~aldeles~~ uthlöste för sin arfzrätt i be:te Fanbyn; Swarade käranden oppå hwadh sätt det hadhe kunnat skee, hälst effter det hans Sal. \Swärfader/ Nilss Segersson giorde till Swärijke Chronan \bijståendhe/ uthi Balt[zar] Bäckz \feigde/ tijdh, bleff hans Odel förbrukat och kiändt under den Danske Chronan; Och effter 1644 åhrs fiegde kan och be:te Seger eij bewijs bördemännen till dato några Penn[ingar] eller dess wärde lefwererdt hafwer,***[fol159r.]*** Uthan will altså prolongera tijdh medh fåfäng inwändninger, Ehuruwäl han långsam tijdh hafft hafwer att berichta sigh medh breff skiähl och wittnen, hwar medh han kunde käranden öfwerläggia, Uthan beropar sigh på sielffe sin Edh, hwilket icke till fyllest göra kan.

Effter såsom ~~Jorden~~ Nilss Segerssons Jordh blef kiänd Under Norriges Chrono, för det han bewijste ~~sigh~~ sin troheet emot Sweriges Chrono \och gick dem tillhanda/ derföre effter den 4 Punct H:K:M:tz Resolution dömmes Nilss Swänsson till En broder part och Twänne Syster lotter i be:te Millomgården Fanbyn \Uthi åker och Eng, Skog ~~och~~ marck och Fijskewatn etc./ Dock för betahlningh effter Mätismanna Ordom och ~~bygånge~~ mk:r [marke] gången i by

Rannsakning 2 september 1660

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv,Volym A I:4 fol.186r-186v

Anno 1660 den 2 Septembris, Höltz en Ransakning uthi Räffsundh, öfwer en förrymbder Soldat, Erich Pehrsson be:dh barnfödder widh Åhn. Tå wederwarandes Befallninghzman Ehrligh och Wäll:de Daniel Bertillsson, Sampt effterskreffne Laghrättesmän.

Brodde Oluffsson i Ahnwijken,	Larss Broddesson i Backe,
Larss Larsson i Beensiöö,	Jon Pehrsson i Bossiöö,
Erick Larsson i Ahnwijken,	Pehr Bengdtsson i Biörnö,
Jon Nilsson i Gåssböhle,	Oluff Swänsson i Landsom,
Hans Pehrsson i Löstadh,	Anders Oluffson i Grönwijk,
Oluff Nilsson Udbyn	och Erick Pehrsson i Flattnohr.

1. Framhafdes och särskilt aff Rätten Examinerades en fast tagen och förrymbder Soldat, ofwanbe:te Erick Pehrsson, Och bleff tillfrågat, Enär han först uthnembder och skrifwin wardt, Swarade han i Räffsundh, Tå hans Excell:tz och Nådhe H:r RijckzRådet och Gouverneuren Högh Wälborne Clas Stiernskiöldh uthskrifningen förledin Höst 1659 hölt, Oppå Mönstringen i Brondflodh, ähr han rymbder der ifrån, genast wägen åth Hofdsiöö by, i Räffsundz Sochn, Der han uthi Oluff Anderssons gårdh alt ifrån Hösten och in till Wåhrn wistas hafwer. Befallningzman Wälbe:de Daniel Bertillsson tillsporde be:te Soldat Erick Pehrsson, för hwar orsaak skuldh han rymbde, om någon hadhe honom lockat eller ingifwit detta onda rådet, Der till han aldeles nekadhe. Uthan förwänder sitt fåkunnoga och letta sinne orsaken warit hadhe.

2. Der näst Inkallades Oluff Andersson i be:te Hofdsiöö och wardt aff Rätten tillfrågat, hwarföre han en laghskrefwin Och för rymbder Soldat hyst och herbergerat hafwer ***[fol. 186v]*** Bekende han förste gången sigh ingen wettskap märckia kunde om be:te Soldat, anten han war der i gården eller icke, Uthan om hans döttrar icke hadhe honom hyst och undandölt; m[en] sedermehra bekiende han, Att om Juhle tijdh blef han be:te Soldat först warsse uthi sin gårdh, och då skulle be:te Sold[at] som berättas hafwa gådt dädan och hemm till sin Fadher Pehr Jönsson widh Åhn, och hafwer warit der uthi några nätters för-[!] förlopp, ähr altså igen till be:te Hofdsiöö kommin.

Befallningzman tillsporde be:te Oluff Andersson, Om han hadhe hördt förbudh och befallningar, att hwilken som hyser el[ler] herbergerer någon förrymbder man, skall derföre wederbörligen straffat blifwa, der till han eij undfalla kunde; Så emädan han wiste förbudet, hwarföre han be:te Soldat tå herbergerade, och icke låtit honom fängzligen taga, och till Ländzman föhra, eller tillkiänna gifwa. Bekiende han, dedh aff oförståndh skiedt warde.

Åther frågade Befallningzman be:te Oluff Andersson

[Ransakningsprotokollet slutar här. Sedan följer tingsprotokollet från Revsund den 19 september 1660 på fol.187r.]

Ting 19 september 1660

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:4 fol.187r-191r

Anno 1660 den 19 Septembris Höltz Laga Tingh i Räffsundh Wederwarandes Befallningzman Wälbetrodde Daniel Bertillsson Sampt Effterskreffne Edsworne 12 Män N.

Brodde Oluffsson i Ahnwijken,	Larss Broddesson i Backe
Larss Larsson i Bennsiöö,	Jon Pehrsson i Bossiöö,
Erick Larsson Ahnwijken,	Pehr Bengdtsson i Biörnö,
Jon Nilsson i Gåsböhl,	Oluff Swänsson i Landom,
Hans Pehrsson i Löstadh,	Anders Oluffss:iGrönwijke,
Oluff Nilsson i Ödbyn,	och Erick Pehrsson i Flattnohr.

1. Lähnsman Pehr Andersson ahnklagade för Rätten Kyrckiowärderner[?] Halfwardh Edwardts*son* i Ödbyn och Knuth Andersson i Förbergh hafwa försummat och icke Ringdt oppå Klagodagen effter Sal: Höglofligh i Hugkommelsse wår fordom Allernådigeste Konungh och Herre Edwardts*son* för Wänder att ~~Klockkläppen~~ Järnen som kring Stocken war sutto lösa,

och Knuth skulle dem förfärdiga och icke effter kommit hadhe. Oppå samma dagh effter några timars förlopp bleff be :te Klocka färdigh och Ringdes.

2. Proponerades aff Wälbe:de Befallningzman om Öde och Huusarmes Hemman som Uthi desse förflutne åhren 1656,1658 och 1659 öde legat hafwa , Iblandh war ett som hetter Wästre gården i Mälgåsen fans Öde legat och osådd. Opbödh Befallningzman samma gårdh till näste Fränder och Börde Man. Uthlagorne till ***[fol.187v]*** Chronan ährläggia, och den tunga allmogen i Tinglaget för gärden Uthstådt hafwer, fullgiöra. Och der bördeman icke will Clarera. Kiändes gården effter Kongl. Maij:ttz Uthgågne resolution för Skattwrak under Chronan.

3. Desse effterskreffne ahnklages hafwa försummat frambähra Landztingz budh åth Stugun. Erick i Fiälstadh och Pehr i Bodhe befans skyldigh wara. Emädan de äga icke att betala Penninge bötter, plichte i fängzle några timar.

4. Oluff Andersson i Gällön ladhe sigh för rätten Uthi annors mans Saak, Plighte[?] derföre 3 mk:r.

5. Bengdt Nilsson i Ahnwijken och Jon Larsson i Hööwijken på ropades och fans icke wara tillstädes på laga Tinget. Saakfältes the till hwarsine 3 mk.r 6 mk:r för olydno och stämbno.

6. Desse effterskreffne angifwes aff Landzskrifwaren \Larss Jonss*on*/ hafwa innehållit 1658 åhrs Uthtagne Krijgzhielp aff Kyrkherberget, Tå swarade Allmogen, att de som hafwa leff: Spanmåhln ähre Uthföhre till Sundzwaldhz marckne och lofwadhe Quittentzen förskaffa Ländzman den i händer.

[Nedanstående paragraf (7) är hämtad ur den renoverade domboken. Svea Hovrätt Gävleborgs län 1660 Volym 10 fol.424r-424v. I originaldomboken (ÖLA) är denna paragraf svårtolkad p.g.a. många överstrykningar och med text i marginalen och mellan raderna.]

[fol. 424r] (7) Länssman Pähr Andersson angaf i rätta thet een Bondhe Bengt Nilsson i Ahnwijken haf:r stulit något Kiött ifrån det Österbottn*i*ske proviantet som till Frösöö Skantz förordnat war, effter Skrifwarens Pål Baltzarsons angifwälse berächnat 2 Lispund och bekiende att be:te Bondhe hade uti förlijkning gifwit sig 4 ½ Rixdal:r. Inkallades för Rätten Bängt och blef tillfrågat om han tillstår be:te Kiött hafwa bortstulit och huru mycket det kunde wara, Bekiände han sin Syndh och alenast tagit twänne stycken Kiött uthur een tunna i Pelegrims Stad och förwarat, mehra will han eij bejaka, ehuruwäl han godwilligt haf.r Skrifwaren medh 4 ½ RD:r tillståldt. Synes det war mehr ähn hans bekiennelse Item klagas och att be:te Bengt hafwer stulit Höö i Wintras ifrån Ryttarena och bekommit af dem hugg och slag, sedan måst förlijka dhem med ett Skoolähr ***[fol. 424v]*** Bengt bekenner att sin Sohn Anders skall hafwa …[?] Höö borttagit. Nembden tog detta ärendet uti noga betänkiande. Såsom Bengt kan eij undfalla Tuifnadt och Synd begådt hafwe, Effter Kongl. Maij:ttz Nådige resolution Tredubbelt emot tuifnadt Nembl. 6 Lispund …[?] wärderat Lispund à ½ RD:r löper uti Penningar 3 [RD:r] Och såsom be:te Ahnwijken ligger uti allfarwäg ...[?] der Cronones godz och den wägfarande mannen anlända skall och klagas effter handen blifwa afsnapp...[?] är och offta be:te Bengt tillförende beslagen medh tiufnat, huarföre kan den nedrige Rätten honom eij befrija, utan beslöto att be:te Bengt skall wijka u...[?] byen, emedan han sitter oppå halfgården i Ahnwijken medh Erik Larsson hälst emedan i många landzting slutit är att tuänne åboer måge eij lydas bruka ett hemman, Emädan det icke mera är ähn 4 t:r[?] utsäde, Altså tillbödh Erik Larsson honom af en godh willia och kiärleek Sextijo RD:r in Specie för sin halfpa[rt] i bemelte Anwijken.
[fol. 188v]

[paragrafen överkryssad]
NB Befallningsman Wälb:de Daniel Bertillsson tillsporde be:te Soldat Erick Pehrsson för hwar~~s~~ orsaak skuldh han rymbde om någon hadhe honom lockat eller ingifwit dette ondro[?] råde. Der till han alldeles benekadhe. Uthan förwänder sitt få Kunnogheet och letta sinne orsaken warit hadhe.

[paragrafen överkryssad]
Bleff ock så inkallat En Ung Dräng Oluff Oluffson Oluff Anderssons Sohn, Och aff rätten tillfrågat om han hadhe wettskap att be:te Soldat hadhe sin wist och tillhåldh uthi sin Fadhers gårdh, Bekende han fiorton dagar effter dedh be:te Soldat i Brondflodh rymbdt fan han honom uthi en Stugu inblandh ~~medh~~ sine Systerer sittiandes ~~Och~~ hans Moder war ock der tillstädes ; Men[?] ~~sin~~ Fadhern bekenner han icke der aff wiste för ähn emot Juhl. ***[fol.189r]***

[paragrafen överkryssad]
8. Framhafdes och \särskilt/ aff Rätten Examinerades fast tagen och förRymbder Soldat och ofwan be:te Erich Pehrsson ~~barnfödder widh Åhn i Bräcke Sochn~~. Och bleff tillfrågat, Enär han uthnämbder och skrifwen wardt. Swarade han i Räffsundh ~~bleff han uthskrifwen och~~ \Tå H: Ex och Nåde H:r Rijckzrådet och Gou:Hög wälb:e Clas Stiernskiöldh Uthskrifningen hölt förliden höst/ oppå mönstringen i Brondflo \är han/ rymbde[r] \der ifrån/ ~~han~~, genast wägen åth Hofdsiöö by i Räffsundh der han ~~wistes hafwer hos~~ Uthi Oluff Anderssons \gårdh/ alt ifrån Hösten och intill wåhren wistat hafwer ~~Till spordes~~ Der näst inkallades Oluff Andersson \i b:te. Hofdsiöö och wardt aff Rätten tillfrågadt/ hwarföre han en laghskrifwen Soldat hyst och herbergerat hadhe Bekende sigh förste gånghe ~~aff honom~~ \ingen/ wettskap ~~hafwa~~ \märkia kundhe/ \uthan om hans döttrar icke hadhe honom hyst och undandölt/ Men seder mehra bekende han, att om Juhle tijdh bleff han honom först warsse Uthj sin gårdh Och då skall be:te Soldat \som berättas/ hafwa gådt \dädan och/ hem till sin Fadher Pehr Jönsson i Åhn, och hafwer \warit der uthi några nätters \förlopp/ \ähr altså/ igen kommin/ \till Hofdsiöö be:te/ Befallninzsman tillsporde be:te Oluff Andersson \om han icke hadhe hördt förbudh och befallninger, att hwilken som hyser eller herbergerar någon förrymbder man skall der före wederbörligen straffat blifwa. Der till han eij neka kunde/ hwarföre \b:te Soldat herbergerade/ och ~~han~~ icke råkat honom ~~fasttaga och~~ fängzligen taga föhra eller \och till Lähnsman/ tillkiänna gifwa, Bekende han dedh aff oförståndh wara skiedt; Åther ~~tillsporde~~ frågade Befall:m b:te Oluff Andersson om han hadhe gifwit \sitt/ tillståndh sin dotter Märith att inlåta sigh ächtenskap medh be:te Soldat Swaradhe han, att för några \åhr/ sädan när be:te Soldat war hos sigh till tienst bleff der om \något/ ahnrördt \dem emillan/

Befallningzman tillsporde Oluffz \Anderssons näste/ granne Oluff Swänsson, Om han någon wettskap hadhe eller kunnat förståt, dedh Soldaten Erick Pehrsson hadhe sitt tillhåld hoss Oluff Andersson, Till denna fråga, nekar Oluff ~~Andersson~~ Swänsson högeligen för sigh och sin hustru \der/ aff wetta för ähn uthi påsk Helgen men[?] för sitt lego folck kan han eij ~~för~~ swara. ~~Retten~~ Nämbden på ladhes Oluff Swänsson ~~sigh sielff Tolffte ifrån berörde miss-tancke frija~~ anten wärria eller fälla, Emädan \hadhe om be:te Soldat anten han war der i gården eller icke/ ***[fol. 189v]***

Inkallades berörde Soldatz Fadher Pehr Jönsson widh Åhn Och bleff aff rätten tillfrågat Enär hans Sohn kom hemm till sigh Bekende han i wåhras den tijden Issen lössnades Och hafwer under tijdhen hullit sigh hemma och endels tagit Skougen till Wohrna[?], In till ~~han~~ dess han för en månadt sedhan fängligh tegen wardt, Uthaff Befallningzmans Uthskickadhe ~~Befallningsman Daniel B~~ Länssman Pär Andersson angifwer i Rätta huru såsom Olof Andersson i Hofdsiö \och/ Olof Swänsson ibidem ~~sampt Peder Jönsson widh Åhn~~ hafua hyst och herbergerat een förrymbder Soldat Erik Pärsson benemdh, \och huruwäl/ ~~hwar till~~ be:te bönder här in för Rätten wille ~~wille några~~ \medh/ fåfänge inwändningar sig excusera \williandes det skylla på sine barn att the således sig derifrån befrija kunde/ blef doch af alle

omständigheeter \sådant/ kändbart ~~och de~~ Och måste altså dhe Tandem sanningen bekiänna derföre Sakfälles huartere för dölssmål till sine 40 mk:r ~~effter …[?]~~ giör 80 mk:r

Item Soldatens fader Pär Jönsson i Åhn som i lijka måtto honom herbergerade Sakfälles för dulssmål[?] till sine 40 mk:r ***[fol. 190r]***

9. Oluff Oluffsson i Ammer prætenderer till Oluff Erichsson i Bröcklinge effter 6 RD:r som deras förfäder hafwa emillan warit ~~hafwer~~ om ett Kåpekiöp de tuistadhe, hwilket för 40 åhr sädhan, skall wara skiedt, Effter långsampt slut bewilliadhe Oluff Erichsson gifwa Oluff Oluffsson 4 RD:r, der medh handslogos the, att the wänner \och wäl förlijkte/ wara skulle.

10. Oluff Eskillsson i Sönnersbyn på ropades att swara till rätta för några Knecht Penninger, och fans icke tillstädes. Saakfälles han för stämbne till 3 mk:r

11. Lähnsman Pehr Andersson ahnklagar \en Tolffman/ Oluff Nilsson i Ödbyn thedh han finnes mottsrävogh, när som något på budess Tinglaget ~~på Chronones Uthlagors wägnar befallet blifwa~~. Oluff står och will sigh der ifrån ledhe medh fåfäng insagu, Befallningzman war dom i saaken begärandes, Rätten kunde icke befrija honom för olydno och treska, Saakfelles han till twänne \gånger/ 3 mk:r Penninger 6 mk:r

12. Mickill Oluffson i Grimnäs war af Lägesman stämbder till Ting och absenterat sigh, Saakfälles han till 3 mk:r för stämbno Effter det 33 Cap: Ting:m B: LL. ***[fol. 190v]***

13. Samma dagh trädde för Rätten beskedelige män Anders Oluffsson och Oluff Carlsson i Grönwijken Förmyndar och Målzmän för Twänne giäntor i Backe Räffsundz Sochn Giertrud och Karin Nilssd[öttrar] Och lageligen hafwa låthit stämbdt ~~och citterat~~ Jöns Jonsson och Nilss Jonsson i Ösiöö \till Rätta och klageligen till känna ga[f] den oförrätt Backemannen tillfogat ähr ahngående några uthj långnott dragen som Ösiöömannen, hafwer ~~sigh~~ uthi lång sambligh tijdh under Backz landh och grundh \sigh/ tillwällat och ähn \åhrligen/ brukar, så att dee som Skatten drager och grunden äger, är icke wärdigh eller rådandes att \nät läggia/ ~~nätt leggia,fast mehra nyttigheter ahnwända medh Fijske wåhners~~ Hwar medh ~~de~~ \de/sigh, en Penning ~~till sine Uthskylders~~ afbetalandetill Chronans förwända kunde \Dernäst/ Bekienn \the/ ~~och~~ att be:te Backe Skattgodtz hafwer för någon \rumb/ tijdh sädan warit för fattigdom, skuldh pantsatt under Ösiöö mannen, Och Enär be:te ~~giäntor~~ Pijgors S: Fadher \mächtig bleff/ \till be:te Backe/ igenlössa han samma godtz som rätte bördemannen war, å sin hustrus wäg[nar] Men[?] Fijske för grunden hafwa Össiöömannen alt här till ~~….. behållit ; beropandes sigh på de godhe Herrar och Män~~ \förwägrat fijskerijet för sin grundh hälst effter/ ~~och som be te Fijske och lägenheet sedt hafwa att då synes fast orimmerligit att~~ Uthi 30 åhrs tijdh ~~hafwa warit~~ fattige fadherlöse och barn be:te godz besuttit haf[wer] ~~…[?] så godt som förswarslöse~~ Hwarföre \förmehnes thedh/ berörde Ö[ssiöö] män har låtit giordt sigh breff ~~och förseglat~~ effter sitt egit tycke, ~~dock skola dhe som förmehnas hafwa~~ Och kiöp[t] Fijskewatnett aff den samme som hwarken landh eller strandh åtte ~~till be te Backe godtz~~

Tillspordes och aff Rätten effterfrågades medh hwad rätt \be:te Jöns Jonsson Nilss Jonsson/ Össiöö hadhe Uthi en långsambligh tijdh öfwer Middiediupet och in oppå annor mans grundh och strandh \att/ fijskia~~t~~ ~~hafwer~~ ***[fol. 191r]*** Swarade de att sine breff innehålla \skulle/ deth be:te Fijske emillan Össiöö och Bäcke landet hörde sigh aldeles till Då oplästes deres breff, och befans ~~af åthskillige~~ \derutinnan/ wara infördhe ~~som~~ \några/ hwilka hafwa såldt dedh \de/ icke åtte.Altså war be:te Pijgors förmyndare \äntelig ett Uthslag/ i Saaken begärandes. Wardt slutit och aff Rätten dömbdt, Effter dedh 26 : Cap : Byg:n B: L:L: ~~att~~ Landh äger strandh och watten i Middiom Diupom för land sino men \hwad som Räfsundz/ Kyrckioss ahndehl för detta brukat och gifwit ähr En fierde part \uthi be:te Fijske/ må

orörligen \och opåtalt/ hållas. ~~Uthi be:te Fijske skall~~ Effter denne afsagden dom begärde Ösiöö man komma till förlijkningh medh be:te Backe man. Emädan ~~han~~ \dhe/ kiände sigh ~~honom~~ dem oförrättat hafwa.Befallningsman ~~Wählb:de~~ Daniel Bertillsson befalte Lähnsman och Tolffmännen be:te Backe godtz skattläggia effter mätismanna ordomoch sädan uthi Chronones Jordbook införd blifwa.

Ting 7 april 1662

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:5 fol.61r-63r

ANNO 1662 dhen 7 Aprilis, höltz ordinarij Laga tingh medh Allmogen i Räffsundh, Nährwarandes Cronones Befallningzman Ehreborne och Welbe:te Daniel Bertilsson, sampt dhe tolf Undertechnade Lagrättessmän.

Oluf Nilsson i Uhbyen,	Brodde Olufsson i Anwijken,
Larss Broddesson i Backen,	Jon Ericksson i Gåssböhl,
Lars Larsson i Beensiöö,	Jon Pedersson i Bossiö,
Anders Olufsson i Grönwijken,	Hanss Pedersson i Lustadh,
Oluf Swensson i Landzsom,	Erick Pedersson i Flattnoor,
Pehr Bengtsson i Biörnön,	Pehr Pehrsson i Malgåssen.

1. Publicerades Kongel: Maij:ttz uthgångne Placat, å Dato Stochkholm den 24 Julij A:o 1661 angående dhe Inrättade Manufacture uthi Esschiltunna och huruledes dess under sorterade Perssoner, sigh förhålla skola, emot Kongel: Maij:tz wäl fattade Priviligier.

2. Anuncierades och så Kongel:Maij:tz Mandat, af Innehåld, att alla Kneckter, som i förlijdne feijgde åhre[n] hafwa desererat sin Fahna och Regemente, eller och dhe, som eliest under fremmande Potentater i hwariehanda måtto, kunna inwärkat, effter låtes och Pardoneras nu emot Kongel: Maij:tz godfinnande att heemkomma uthi, Fädernesslandet igen der om dhe Ingalunda må twifla. ***[fol. 61v]***

3. Dernäst oplästes Kongel: Maij:tz Nådige Swar och förklaring på dhe Puncter och ärender som hanss Hög Grefl. Excell:tz Ers Nåde Högwälb:ne H:r Gouverneuren Grefwe Johan Oxenstierna hafwer hoos Hennes Kongel:Maij:tz Drottning Christinas i nådig Resolution, och sträng förbud Uthwärckat hafwer att Allmogen här i landet som egne hemman ega, och dhem besittia förbiudas här medh Alfwarligen, a[tt] der ifrån några ägor, till een el:r annan försällie antingen af Äcker, Engh, Uthmarck, Skoug, Uthi [or]der, eller hwad nampn dhe hälst hafwa kunna, och dhen som sigh här emot förseer, skal såssom en Förbudhz öfwerträdare Strafas.

4. Efter skrifne Perssoner Anklagas af Giästgifwaren Swen Nilsson i Bräcke, det dhe emot ~~hans~~ budh hafwa sutit hemma och af olydno försummat Skiutzferder emot Hanss Hög Grefl: Excell:tz och Nådes \uthgifne/, Pass Zedelar, hwilka Wällb:de H:r Öfwersten Börie Månsson Siekt, tillijka medh Wacktmästaren in på Frössöö Skantz, häruthi sin framressa antedde, här emot dhe een stor deel af träska hafwa denne Hanss Hög Grefl: Excell:tz och nådes befallning, öfwerträdt, Saakfälles för den skul desse här under Specificerade Perssoner till 3 mk:r effter det 33 Cap: Ting.måhl B. LL: N.

Erick i Noohr	3 mk:r
Gubb Oluf i Grijmnäs	3 mk:r

Siul i Mälgården	3 mk:r
[fol. 62r]	
Oluf Jonsson ibidem	3 mk:r
Brita Änckia	3 mk:r
Swen i Stafre	3 mk:r
Nils i Finnes	3 mk:r
Kierstin Änckia	3 mk:r
Oluf i Sidssiöö	3 mk:r

5. Lähnzmannen Pehr Andersson angaf effterföliande Perssoner, hafwe af Olydno, och emot budh sutit hemma,der medh försummat Hanss Hög Grefl. Excell:tz och Nådes, Högwälborne H:r Gouverneurens \befallning och/ Uthgifne Passedlar, till åtskillige Ressande Perssoner, som här igenom Tinglaet hafwa framsträkt. Och denne Undertechnade Saakfälles och så, såssom dhe ofwanbe:te till 3 mk:r effter det 33 Cap: Ting B. LL: för ohörsamheet. Ne:

Jon i Bossiöö	3 mk:r
Pehr Siulsson ibidem	3 mk:r
Oluf i Fårssom	3 mk:r
Erick i Flattnor	3 mk:r
Märitt ibidem	3 mk:r
Pehr i Hödewijken	3 mk:r
Jon ibidem	3 mk:r
Siul i Bölle	3 mk:r
Oluf Siulsson i Legden	3 mk:r
Anders i Skore	3 mk:r

6. Oluf Nilsson i Uhbyen opbiuder Karin Änckias ~~Panttebref~~ Gårdh i Stafre förste gången, hwilketh han hafwer af henne \i Underpant för/ ~~annamat~~ 54 RD:r. ***[fol. 62v]***

7. Oluf Pedersson i Skiylnäss opbiuder sin gårdh till närmaste Slächt, och Arfwingar, förmedelst hans Ålerdoms Swagheet, och een stoor hop Giäld, som \der/ medh kunna blifwa afbetallte, och han sedhan derföre kan omolesterat sittia.

8. Lähnzmannen Pedher Andersson fullmächtig å Knuth Kiehlssons wägnar i Sundh, anklagade Pedher Andersson, Oluf Andersson och Oluf Jönsson i Werwijken, det dhe medh sine oringade Swijn hafwa låtet förderfwa twå lass Engh i förlijdne Sommar för ofwanbe:te Knut Kiehlsson. Alt der före Saakfällas såg. be:te Perssoner nem:n Pedher Andersson i Werwijken, Oluf Andersson, och Oluf Jönsson ibidem, att bötha hwardera 3 D:r (belöper sigh 9 D:r) effter det 9: 10: 12 Cap: Byg: B: LL : och sädhan der iämpte wedergiälla be:te Knut Kiehlsson det Skade Stånd han hafwer lijdet på sin Engh effter mättissmanna ordhom.

9. Nilss Olufsson i Finness opbiuder Wästre gården ibidem, till närmeste bördemän tridie gången och här medh hafwer macht att här på söckia sigh doomb bref. ***[fol. 63r]***

10. Samma Dato trädde för Rätten Ehrlige och Beskiedlige Daneman, och Postbonde Knuth Andersson i Förbergh, gifwandes tilkiänna ~~sigh~~ huruledes han å ~~sin~~ egen wägna ~~hafwer arft~~, effter sine Sal. Föräldrer hafwer arft ~~och sampt~~ \en Broderparth i bem:te Förbergh/ Uthlööst, och förlijckt fem sine Samsyskon, Walborgh, Ingebor, Inga, Britha och Elssa Anderssdoter till fullo nöijo, och deras egen bägran[!] \som Kiöpe brefwet ~~uth~~ nogsampt uthwijser/ I lijka måtto ~~opdrager~~ \tilbiuder/ el:r oplåter, den Ungste tridie Broderen Kiäl Andersson sin tillfalne ahn Part, för broderligh för-lijckningh och afgångh, effter som de bäst kunna \medh/ ~~sin~~

~~emellan~~ \hwarandre/ förente blifwe; Men nu urgerar Eskil Andersson allenast, som är näst den yngste \af/ bröderne att tilträda och besiätta halfwe gården medh sin broder förbe:te Knuth Andersson, och hemmanet kan icke tåla flere åboor än En, för des ringa Utsäde och ägor, ehuru wäl mehrbe:te hans broder Knuth Anderson tillbiuder honom \på sin Qvota/ ~~lades uthi~~ \till/ af gångz Penninger ,30 RijckzD:r såsom \påöcker/ Fyra Rijckz D:r Uthi Sonne, dem han ~~aldeles förnekar och wedersakar~~ \icke will emotaga/; Wardt för then skulldh af Rätten afsagdt och slutet, att ofwanbe:te Knuth Andersson, som älste broderen är, och ~~dhe~~ nu mere äger i by, effter han alle dhe andre sine Syskon hafwer uthlööst, bör för then skuld, effter Lagz Kraft Uthlössa den som mindre äre ägandes.

Ting 23 oktober 1662

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv Volym AI:5 fol.94r-94v

ANNO 1662 den 23 Octobris Höltz Laga tingh medh Allmogen i Räffsundh. Nährwarandes Kongel. Maij:tz Befallningzman Ehreborne och Wälförståndigh Daniel Bertilsson. Sampt dhe Tolf Edhsworne Laghrättesmän.

Lars Broddesson i Backe,	Peder Pedersson i Melgåssen
Erick Pedersson Flattnohr,	Hans Pedersson i Lystadh,
Oluf Swensson Landzom,	Nils Nilsson i Måhlwijken,
Brodde Olufsson i Anwijken,	Oluf Nilsson i Uhbyen,
Anders Olufzon i Grönwijcken,	Lars Larsson i Bensiöö
Jon Pedersson i Bogsiöö,	Brodde Olufsson i Rinn.

1. Oplästes Kongel. Maij:tz Drotningh Christinæ Resolution och förklarning à Dato Stockholm d. 27 Februarij A:o 1653 angående alle Panttegodz Reduction, till des rätta odhel eller Bolbyer.

2. I lijke måtto Publicerades Kongel. Maij:tz \Patent/ Daterat Stockholm d. 28 Septembris A:o 1661.

3. Wijdare Notificerades Kongel. Maij:tz Uthgångne Mandat à Dato Stockholm d.18 Junij A:o 1662.

4. Thesslijkest Anuncierades Kongel. Maij:tz Uthgifne Mandat à Dato Stockholm d.18 Junij A:o 1662 hwar af förmäles Carl Gustafs Stadhz inrättade Manufactuer.

5. Oluf Nilsson i Uhbyen opbiuder Karin Enckias halfwe Gårdh i Stafre andre Gången \för/ Femtijo fyra RD:r. ***[fol. 94v]***

6. ~~Esskil Andersson Oluf Andersson,~~ Esskil Andersson i Forbergh opbiuder Oluf Anderssons arfwegodz i Stafre förste gången inlöst för Fem RD:r.

7. Kyrckio herden wyrd:e och wäl:de H:r Isack Alstadius hafwer Stempt Anders Bertilsson på Jemptekrogen och kom intet fram att sware hans wy:t Kyrckioherden till sin kieromåhl. Rp. Saakfälles altså effter det 33 Cap. Ting. B LL. för Swarlösse till Penningar 3 mk:r

8. Sammaledes Saakfällles be:te Anders för tingzstembningh, och Swarlösse. Effter det 33 Cap: Tingmål B. LL till 3 mk:r

9. Oluf Andersson i Sidsiöö, opbiuder Sal. Oluf Larssons Gårdh ibidem förste gången, inlöst för Femtijo RD:r.

10. Bengt Nilsson i Skylnääs opbiuder Yttergården ibidem förste gången, till näste bördemän att inlössas.

11. Efterskrefne bönder angifwes af Gevaldigeren Peder Mickilsson wara Stämbde i Brode bygningh på Stufwe[?] skogen, och af tresko eller olyndno[!] qwarsutet ~~och~~ sampt försummat Laga Stempningh Neml. Ingebricht Olufsson i Stafre; Oluf Nilsson i Ammer, Oluf Hansson Werwijken, Jöns Jönsson Sidssiöö och Nils Pedersson i Forssom Rp.Sackfälles altså till hwar sine 3 mk:r effter det 33 Cap. Ting. B L.L. Löper Penningr 15 mk:

Ting 2 november 1663

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:5 fol.162r-165v

Anno 1663 den 2 Novemb. Höltz Laga tingh i Räffsundh medh Almogen wederwarandes Cronones Befallninghzman Wellbetrodde Daniel Bertellson sampt dhe 12 Edsworne Lagrättes män.

Swän Bengtss*on* i Lansom.	Brodde Oloffss*on* i Anwijke
Oloff Nilsson Uby	Larss Larson i Bensiö
Larss Broddeson i Backen	Per Person Mälgåsen
Anderss Oloffson i Grönwijke	Hans Person i Löstadh
Joen Nilsson i Gåsböölt	Erik Person i Flatnor
Joen Person i Bogsiö	Per Bengtss: i Biörnön.

1. Publicerades Kongl. Maij:tz wår aldranådigaste Konnungz och Herre Uthgågne placat angående wisse Hästemarknaderss inrättandes Daterat Stocholm den 29 Martij 1663. Medh dhes fölliande H. Grefl: Excell: Joh. Oxenstiernas skrifftelige befallningh â Dato Stiernesundh den 24 Julij 1663.

2. Der näst uplästes HögKongl: Maijstettz placat Om det ~~det~~ falske silkes, sampt utsträckiande Klädes införsell Sub. Dato \Stocholm/ den 7 Aprilis Anno 1663. Dermedh bijfölliande Hans Högh. Grefl: Excellentz och Nådes Herr Governe*u*rens alfwarlige befallningh at sådant wederbörligen till effterrättelse skall publiceras och förkunnas giffwit St*i*ernesundh den 29 Martij Anno 1663.
[fol.162v]

3. Dato Befallningzmannen förmante allmogen \effter Hög. Kongl:/ Cammarcollegi ordningh om Cronones tijende som uthgiöras bör, at ingen skulle der ifrå frij wara antingen ryttare eller bonde aff Rågh Korn antingen thet sås i skogen på swedie, \eller ~~på~~ annorstädz/ upläsandes sammaledes \Tionde Placatet/

4. Sammaledes uplästes ~~Cronones~~ \Kongl:/ placat om Cronones parcer, fiskevatn o skogh och marck och huadh som mer ther till hörer sigh hälst huadh slagz fiske det vara kan.

5. Framkom Ryttaren Erik Oloffson Bångh och beklagade sigh at hans Camrat ~~Erik~~ \Anderss/ Steenson beskylte honom för några penningar som bortkomme, och wardt stämdh till tingh ock intet \Comparerade/ förr bleff han fälter wijdh ~~effter wijdh~~ 3 mark ~~till thes~~ undantagande han ähr borta medh lagligh förfall.

6. Mickel ~~Person~~ Anderson framkom och beswärade sigh att haffva kiöpt et pundh Talgh utaff Peder Larson i Nor och sade at talgen intet är reen uthan thet war mer än halfparten som intet dogde uthan thet war en hoop och stickor, Och emedan såsom talgen i Nor för rätten sattes derföre up till nästa tingh, och tå skall talgen hafwas till ~~näste~~ Ländzmannen och tå skall Per Larson betala honom all ~~sin Mickels~~ omkostnat. Remitteras till näste tingh at gode men thet kan probera.

7. Tingelaget låfwade sigh giffwa Peder Andersson för det han skal blij Sochneskrifware och ~~befall~~ bewillia honom derföre en half ort aff huar rök. ***[fol. 163r]***

[paragrafen överkryssad]
8. Allmogen \i Bräcke/ begärte Delation[?] aff Herr Befalningzmannen om kärrorna till at förferdiga til wåren och blifwa altså förskonte at the eij meer skulle böta än huar man 3 mk:r och Giestgiffware ~~6 mk~~ Sven Nilsson i Bräcke 6 mk Ty der finnes alt odugelige Kiärror så att den wägfahrande Man som för Penninger Leija will Lijder stort ~~och~~ mehn och bräck Uthlof-wandes both och bättringh. Förskontes denne gången medh böttren

9. Mickel ~~Oloffson~~ Erson i Soolbergh i Brundhflo \Sochn fordrade aff/ Oloff Hindersson i \Hålborgen/ tijo RD:r och Oloff Hinderson \inwänder sig/ ~~thett~~ betalt \för honom/ ~~samma~~ någon skull annorstädes, och effter såsom han ther uppå intet något bewijs haf:r, bleff resolverat at Oloff Hindersson skall betala ~~honom~~ samma Tio RD och den andra söker sin giäll och skullman hoos huem han kan.

10. Ländzmannen beswärer sigh öf:r Erik Erson i Wåle, at han offta haf:r stämt honom till möte och tingh men der till warit försummeligh derföre ~~resolverades aff Rätten~~ till böte 3 mk. ***[fol. 163v]***

11. Oloff Oloffson \Biutell/ upbiuder ~~halfva …tunna[?] Landh~~ \Seger Oluffsons gårdh/ uthi Faanbyn ~~Seger Oloffson i Fanbyn~~ om et hundrade tiugu RD. som dhe ehre sigh emellan \ense/ om, och blef ~~så~~ beslutit at Ländzman och Tålfmän skulle ransake huru många syster- och broorparter ther då war uthi Faanbyn och om befinnes at Seger intet mer bör än sin brorpart, skall tagas tillbaka
utaf ~~Seger~~ \honom/ så mycket han öffwertagit haf:r till thes richtige beskedh finnes att the andre hans bröder \och Syskon/ äger ~~medh deras willia och nöije~~ uthlösse.

12. Månss Oloff i Ubyen opbiuder Karin Enkias gårdh i Staffre andre gången huilken han haffwer aff henne i underpant för femtio och fyra RD:r

13. Allmogen uthi Räffsundh Bogsiö Bräcke och Sundsö Sochnar bewilliade at förferdiga en öffwerstuffwa åth Hans Wördigheet Kyrkoherden Herr Isac Olai och loffwade der till giffwa 8 RD. och 20 pundh näffwär, och thet wille the godwilligen effterkomma Och ingen drögzmål ther uthinnan haft[?]

14. Knut i Fanbyn bleff stämdth till rätta för Knechtepenningar ~~som~~ han \till en Änkia/ skyldigh \är/, ~~åt een Enkia~~ och effter han \sig/ intet ~~war där~~ \inställte/ uthan war på bröllop sakfältes till böte 3 mk.

15. H. Brita i Östgården beswärade sigh at i förleden Sommar \omkommen/ ~~hennes såsom~~ hennes häst bleff ~~omkommet~~ i det dhe kiörde timmret fram till floden i Gällö sunde, och effter såsom the woro otta bönder i rotan om samma häst, blef rättens Sentens och dom at the samma 8 bönder skole betala hänne hästen.

16. Oloff Effwertsson i Löste opbiuder \första gången/ hustru Britas ~~i Ede~~ gårdh i Ede et Tunnalandh för 28 RD. ***[fol.164r]***

[paragrafen överkryssad]
17. Oloff Pederson i Skyltnäs[!] opbiuder sin gårdh \andra gånge/ till närmaste slächt och arfwingar, förmedelst sin ålderdoms swagheet, och een stoor hoop giäll som medh kunna blifwa afbetalte, och han sedan derföre kan omolesterat sittia.

18. Eskell Anderson opbiuder andra gången Oloff Anderssons \Systerpart/ ~~gårdh~~ uthi Sösiö som han haffwer kiöpt aff honom för 50 RD:r.

19. Siul i Mälgården \som/ lade sigh uthi andras sak \för rätten/, sakfältes till 3 mk effter Konnungzbalken 29 Cap:.

20. Anderss Bengt i Haga och Lochna Sochn blef stämdh till tingz för skellzordh ~~och så snart han blef …[?]~~ och försummade stembningen sakfältes till 3 mk.

21. Anderss Oloffsson i Grönwijken upbiuder Salmons Larssons gårdh Bensiö \af/ 1 ½ tunna\landh/ andra gången för fyrtio fem Daler. ***[fol. 164v]***

22. Framkom ~~framkom~~ ~~hustru~~ Segre Oloffzdotter Sal: Nilss Joensons effterleffwerska uthi Ösiö, kiärandes om et ~~pantstycke~~ enge i Skuru belägen, som hennes man uthi pant hade för tuå RD aff Anderss Nilson i Skuru, \men/ sedan ryttaren kom till gården, togz samma Engiestyckie ifrån bemelte Hustru Segre , \och sedermera/ huarken ni…[?]tet panten, eij heller ~~kan Penningar igän bekommit~~ sina uthlånte penningar \igenbekommet/ Altså vart aff rätten \beslutit/ at ~~bemelte~~ hustru Segre skall hafwa sina penningar igen eller beholla samma Engiestycke till däss hon sin betalningh bekommer.

23. ~~Föregaff inspect~~ Nilss Joenson i Mälgården opbiuder gården ~~uthi Mälgården~~ \ibid/ 1 ½ tunlandh förste gången.

24. Föregaff inspectoren öffwer mål och vicht, at några unga Karlar skola varit till till[!] Norge och där kiöpt tobak emot Hans Kongl. Maij:ttz order den 6 Punct 20 öre Sölf:r m:t Skålpundh Saakfält
är det litit eller mindre 8 D:r Silf:r m:t Tobaakz Placat daterat Stockholm den 9 Octob.Anno 1662 ***[fol. 165r]***

25. Befallningzmannen låter upbyda Larss Restz \gårdh/ Marsäter som han har till underpant andra gången.

26. Inspector öf:r mååt och wicht Framkom Peder Matson beswärandes sigh öf:r almogens olydno uthi ~~Räffsundh~~ Bräcke at han intet kann bekomma aff them huadh Cronones placat om wicht och måt ~~och~~ \inneholler/ oachtandes någon stämningh, \och för den skull han/ måst resa \fåfängt/ och förstöra sina penningar. ~~Sammalunda beswärade Her~~ befallningzman, \och ehuruwäl han/ många gånger \dem/ stämt \haf:r/ fann han lichwäl alenast lydno efen bonden i Bröcklingen Erik Oloffson derföre sakfältes \de andre/ för olydno till huar sine 3 mk giör penningar för 14 Röketaal 42 mk:r dess föruthan förskylla inspector för sit omak.

27. ~~Herr Befallningzmannen~~ \Item/ beswärer sigh \Befall:/ öf:r \bem:te/ Bräckebonas olydno, at när han skulle skicka \Cronones/ penningarna öf:r skogen fick han ther ingen \fram/ medh kärror ~~och sådant~~ och ehuru wid the på landztinget ähre förmente at huar bonde skulle förskaffa sigh een kärra, \är lijhwäl sådant af dem/ intet effterkommit uthan befallningzmannen måtte \i 2 dagar der liggia och förwänta och lijkwäl ingen af dem sig infinna lät/ derföre blif:r huar man sakfält för Olydno 3 Mark. Och Giestgiffware 6 mk:r[?] 14 Penningar 42 mk:r ***[fol. 165v]*** \Samma/ Dato angaff Inspectoren öffwer måt och vicht at Peder Anderson i Wärwijken, Oloff Eskelson i Sönnerssbyn. Joen Oloffson i Grimnäs, Mickel Oloffson \ibidem/ ~~skola vara berychtat at~~ skola hafwa warit till Norige och kiöpt thär ~~kiöpt~~ tobak och fört till landet, och \för huilket de/ sig \intz/ ~~derföre~~ kunna befrie ~~sigh~~ uthan ~~dhe~~ bekände sig alenast kiöpt några skål[pund?] \der doch omsider annorlunda befans/ blefvo altså sakfälte huar för sigh till 8 D. sölf:rmynt effter den 6 puncten i placatet om tobaketz Löp. 128 mk:r deraf tager Chronan En halfpart löper 64 mk:r det öfrige Målsäganden och Tobackz arrendatoren.

Ting 11 oktober 1664

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv Volym AI:5 fol.204r-209r

ANNO 1664 d. 11 Octob:r Höltz Laga Tingh medh Almogen i Räfsundh wederwarandhes Cronnones Befalningz Man Wäl:tt Daniel Bertilsson,Sampt thee Tolf Edhsworne Lagh Rättesmän;

Brodde Olofson i Andwijken,	Olof Nilsson i Udbyn
Lars Larsson i Bensiö,	Lars Brodsson i Backe
Hans Pehrsson i Loste,	Pehr Pehrsson i Mälghåssen
Jon Pehrsson i Bårsiö	Erick Pehrsson i Flatnoss
Olof Swensson i Landzom,	Pehr Bengtsson i Biörnöön
Jon Nilsson i Gåssböle	Anders Olofson i Grönwijken

1. Tilspordhe Wäll:tt Befalningzman Lendzman Pehr Anderson Om han wiste några \begångne/ Saker och misbruk. Hwilka Gudh och Cronnan emot sträfwar.

2. Angaf Lendzman altså Edhle och manhafftige Ryttmst: Bärent Bärenfeldt, Hwilken Lönske Läger och mökränkningh giort hafwer medh en gänta Göle Swenssdotter i Sööwijken \och aflat barn/. Och emädhan b:te Ryttmst: dhen nedhriga Rätten eij Comparera wille kundhe Rätten ingen dom i Saken ~~falla~~ \gångå[?]/ uthan bleff Remiterat til ~~den Kongl:Håf Rätten~~; \Hans Excell: Govene:s ankomst och nästkommandhe Landz Tingh./ H:r Befalningzman

tilspordhe om han hafwer låtit stemma honnom \..Rytt[?]/ swaradhe Lendzman eij sigh dhet hafwer \fullgior[?] giordt. Hwar til Ryttmst. sadhe sigh eij Comparera ***[fol.204v]*** wille.

3. I lika måtto anklagadhes Mons: Oloff Bärnnfält \hwilken ~~ähr~~ förgif:ne man[?] belägrat,/ Hwilken och LönskeLäger och mökränkningh medh en giänta begångit och giordt hafwer medh Ingebor Simons Dotter i Stufun; Hwilken Kohna eij tilstädhes wardher Likwäl, hon stämbdher ähr aff Lendzman, kundhe för then skull eij [Paragrafen slutar här] ***[fol.205r]***

4. Blef aff Rätten afsagt \at/ Olof Nilsson i Udbyn skulle betala Jöns Olofson i Bleka tree orter, dher lickwäl sielfwa Skuldhen war 6 orter; men effter Skuldhen gamal fans och intet skriffteligit ther om författat är wart aff dömpt at thee skulle brista macht som man och tilstå halfwe Skadhan hwardera.

[paragrafen överkryssad]
5. Pehr Bängtsson i Biörnöö fodradhe af sin Swåger Knut Kielsson i Sundh någon Skuldh beståendhe uthi redha pening:r. Hwilke Pehr åtskilligh gånger uthgifwit haf:r Och nu effter långsam tal wart slutit at be:te Knut Kielsson i Sundh skulle [Paragrafen slutar här]

6. Effterskrefne Jonas Perssonz Ryttares böndher Måns Olofsson i Bensiö Las Lars*son* ibidem Erick Ericksson ibidem Uthlofwadhe för sin tagne skadha i dhet Biörn slogh hans Hest ihiel, En Rijkzd:r til hielp hwardera, såledz at Kiöpa sigh en Hest igen.

7. Befalningzman Wäl:tt Daniel Bertilsson op*b*uidher tridhie gången Lars Rist anpart uthi Marset. ***[fol.205v]***

8. Upbiudher [Paragrafen slutar här]

9. Annklagadhes En Ryttare Hans Jönson widh nampn Hwilken i förledhne wintras enähr han uthur Kiörko Herdens gårdh i Räffsundh kom, dher han i Brölåp warit hafwer. Och hadhe tänck sigh hem mötte han twenne böndher Jon Siulsson i Siönäs och Olof Hansson i Wärwijken, Medh hwilka han sigh i parlemento och Slagzmål gaf. Och hafwer först Slagit Jon Siulsson i Siönäs medh en Knif i armen så at han tolf weckor på sengh ligia måste, dhen andra Olof Hansson slagit i ryggen et hugh at han och til Sängz legat hafwer tre weckor. Blef altså af Rätten af dömpt at b:te Ryttare Hans skulle tilstå at betala FeldtskiärLönen. Och förlika honnom för hans uthstånnde Swedha och wärk ~~och dhe~~ ehuru wäll nu dhen nedhrige Rätten för dhenne sin gerningh till bötter fälle kundhe, Altså effter han intet egte att böta medh måste han plichta medh Cronnones fängelsse. ***[fol.206r]***

10. Krögaren Mikel Andersson saker för tingh stämde i dhet han Capelan H:r Nilss eij Comparera wille och honnom swara för thet Capelans Tullen af honnom uthi Fem åhrs tidh förhållit och eij uthgifwit ~~hafwer~~ \är/ Sakfelt Penng:r 3 mk:

11. Lendzman Pehr Andersson Fulmächtigh uppå ~~uppå~~ Jon Anderssonz \wägnar/ borgares uthi Hwdwijkzwaldh, Kiäradhe til Mickel Persson i Opne om Sex Rijs:dr Hwilka han til Jon Andersson Skyldhigh war, Hwar emot Mickel sadhe sigh hafwa betaldt dhenne sin Skuldh, i dhet , Enär Sal: Jon Jonsson för några Åhr sedan hos b:te Mickel war och slöt Räckningh medh honom å sin wägnar, Uprodh[?] altså b:e Jon Jonsson \effter/ dhes Recningz[?] slut en inwisningh: ~~giordh~~ Skrifwen aff Jon ~~Jonss~~ Andersson, at igenfodra desse ofwa b:te 6 RD:r, Hwilka Mickel Pehrsson bekiener sigh strax hafwa Lefwererat til Sal: Jon Jonsson, dher medh sin Skuldh hos Jon Andersson richtigh giöre, Hwar uppå Halfwar Ericksson i Udbyn, Carl Pehrsson Marset Edhen ginge Och bekiendhe dhe dä tilstädhes wara sampt sågh enär han dhe

6 RD:r til Sal: Jon Jonsson gaf, effter Jon Anders*son* inwisningh på dhenne Skuldh, dhen han hos sigh hadhe, kundhe altså Rätten icke tillbindha Mickel dhenne Skuldh.
12. Blef effterskrefne af Lendman anklagadhe at thee sina Hål försummat hafwa åtskillige gångher, dher Lickwäl dhe tilsagde ähro, Och dhe af tresko sådan eij effter kommo, Hwar dhen resandhe stort men och skadha tilfogadhe ähro, Nembl: Ol: Pehr*sson* i Hödhwijken ***[fol.206v]*** Nils i Skoron; Jon i Höwijken; Erick i Wålle, Olof Siulsson i Böle, Olof Andersson i ielön; Jon Höwijken; Siul i Böle; Nils i Finnäs; Jon i Kiällen; Erick i Wåle; Nils i Finnäs, Jon i Kiälen, Olof i Forssom, Hemingh i Rensve, Siul i Melgårdhen; Olof Jonsson i Grimez, Blefwe för then skul Sakfelte Hwardhera til 6 mk:r \för hwar som the upfördhe ähre/ förste gången men dher dhe mer igen koma \medh sådan Olydnads föröfwandhe/ skal hwardhera böte 40 mk: androm til Exempel och warnagel.
Penning:r aff 17 mantal blif:r in Summa 102 mk:.r

13. Hans Wördigh:t[?] Kiörkioherdhen \H:r Isak/ beswäradhe sigh högheligen öfwer effterskrefne böndher Krögaren Mickel Andersson för Hemsiö. ~~Olof i Bröcklingh~~; Jöns Gundmunsson i Sösiöö Hwilke effter slutit Contract, sina Skiutzninger eij effterkom, uthan af tresko försumadhe \tre, Söndagar å slagh/, Sakfelte fördhenskul til 3 mk hwardera androm til Exempel Pennig:r 6 mk:

14. I licka måtto beswäradhe sigh Kiörkioherden H:r Isak at han uthi många åhr, eij någon tijendhe fisk aff effterskrefne bekomit hafwer, Uthan mot will igen sådant förhållit, Olof Carlsson i Grönwijken 6 åhrs Önne Hindersson i Nor 5 åhr, Fyra grannar i Hunge 4 åhrs Knut Nilsson i Fanby 4 åhr Hwarföre blefwo dhesse Sakfälte, hwardera til sin 3 mk Penning:r 18 mk:r ***[fol.207r]***

15. Angaff Sochnestufekaren Nilss Nilsson, Mickel Pehrsson i Förbergh, Hwilken medh wredhesmodh hafwe om nattetidh komit och öfwerfallit Nilss på sin säng medh ellak ordh ~~sampt~~ kundhe Rätten icke befrija honom för 40 mk böter men effter han hadhe intet at böta ~~Penng:r~~ medh måste han plichta medh Fengelsse.

16. Angaf Befalningzman Wäll: Daniel Bertilsson Olof Jonsson i Finnäs och Siul i Mälgårdhen, Hwilka i Somar hafwer medh willia Låtit slepa en Kåna Märta Persdotter i Flyggie Liden Sochn och Mälpa, dher Befalningzmans Order uthgånge ähro til Lendzman och böndher at thee henne icke släpa skulle, för ähn hon till före skrifwen ordt kommin war, Hafwer och Lendzman them til sagt, at thee henne föllia skulle til Breckie, men icke sådant effterfölgt Uthan Låtit henne undkoma, til at ryma; Blef för dhen skul afdömpt, Hwardera till 40 mk; effter thedh 12 Capit: Kiyfwa[?] Bal:, men Emädans befans at Olof i Grimnäs intet hadhe at böta medh, bleff honom tillagt at plichta månadz tidh i Fengelse Och den andre Siul i Melgårdhen Uthlegia strax sine böter. Penning:r 40 mk:r ***[fol.207v]***

(17) Olof Anderson i Sösiöö upbiudher tridhie gången en förtechningz skrifft angåendhe någon iordh dher sama städhes.

(18) Jöns Olofson i Håfdsiö upbiudher En gårdh dher sama städhes 2 tl. förste gången.

(19) Upbiudher Nils Olofson Melågardhen Et och halfft tunlandh dher samastädhes andre gången.

(20) Olof Olofsson Biudhtil upbiudher andre gången tre tunlandh i Fanbyn.

(21) Olof Ewertsson i Löste Opbiudher andre gången et tunlandh i Ede för näste bördhe man at igen lösa.

Pehr Bängtsson[!] ***[fol.208r]***

(22) Kom för Rätten Ahnundh Andersson i Sööwijken klagligen tilkiänna gifwandhes, huru såsom Olof Nilsson i Udbyn, uthi Långhsamligh tidh hafwer Et Tunlandh Jordh som in uthi hans skat, och sedher hans gårdh af åldher legat och tillagt warit hafwer brukat och tillängnat medh alle dhes Läghligheeter. Och han lickwäl hafwer måst uthstå alle Extraordinarie Räntor, så medh Skiudzferdzpenningar som annat. Tienstligen begiärandhes, honnom måtte samma Jordh effterlåtas igen under sit heman, som han förr underlegat hafwer Leggias måtte, beropandes sigh dher hos uppå Lendzmanz Pedher Andersson, Pehr Bengtsson i Biörnöön, Lars Larsson i Backe och Lars Larsson i Bensiö tolfman, som effter welb:de Befalningzmans tilsäijelsse, ähre nämbde at Skiärskådha och Ehrfara, huru dher medh före weter[?] och beskafat ähr, hwilke nu för Rätten witna och medh Edh ährhålla willia att Anundh Andersson icke mehra Jordh hafwer effter sine twå tunlandh som han Skattar före (Undantagandhes några små stycken til tre melingar Jordh som han upbrukat hafwer) ähr Olof Nilsson som allenast för et tunlandh Skatter; Och lika Jordh hafwer så wäl i slåt och andra uthägor der emot presenterade Olof Nilsson et Kiöpebref, gifwit af Carl Olofson i Flatnor åhr [lucka i handskriften] förmälandhes at b:te Carl hafwer samma Tunlandh Jordh i b:te Söwijken, medh dhes egor såldt til sigh för Femtijo Fem Rijksd:r Dock icke aff alle witnen som deri påberopas besegladher eij håller Laghligen upbudhin, eller Dombref å gifwit. Altså effter Socknenes noga öfwerwägandhe, Och i föllie af Swerigies Lagh och stadgar dömbde nämbden, at Anundh Andersson gifwer til Olof Nilsson i Udbyn halfparten aff Uthgifne penningar tiugu Siu och en half RijkzD:r Uthi anseendhe, at han i så Långan tidh medh Extra ordinarie Räntan Uthståt hafwer Och behåller så samma tunlandh Jordh, medh dhes egor och tilläger; Och Olof Nilsson effter betalningh aldeles afsagder. ***[fol.208v]***

23. Kom för Räten Pehr Bengtsson i Biörnöö Kiärandhe til sin Swåger Knut Kielsson i Sundh, om en Påst peningar, som han på sin Sal: Swerfadhers Olof Nilsson i Sundh inlagt och Lefwererat hafwer på Condition och wilkor, at få Lösa halfwa Hemanet Sundh, medh sin Swåger mehr b:te Knut Kielsson och hans samahrfwe; som han nu eij kan neka före, afwettet[?] hafwa, nembl: til Jöns Jönsson i Sösiö för hans ahrfzpart i Sundz gårdhen penningar tiugu een RijkzD:r såsom och til Gudmundh Nilsson och Nilss Nilsson i Bärge och Lockne Sochen för dheras a[r]fzpart tilsammans Siuu RijkzD:r som Kiöpe brefwen af d. 8 Octob:r 1648 och 12 Aprilis 1647 Daterat förmäla; Samaledhes hafwer han och betalt til Knut och Jöns Nilss Sönner i Bratbyn för dheras arfzpart Ligiandhes i Millestgårdhen och Biörnöön; för fem RijkzD:r, som Kiöpebrefwet Daterat 1648, åtta dagar effter Kyndermeso Dagh tydligare förklarar item hafwer han fåt til sin Swärfadher Olof Nilsson tijo RijkzD:r at inlösa Jordh före Uthi förb:te Sundh, Ligiandhes af hustru Agnes Sal: Anders Eeskilssons Hustru i Förbärgh, dher til Knut Kielsson eij neka kundhe Sandt wara, Samaledhes hafwer och Per Bengtsson fåt til sin Swärfadher Olof Nilsson i Sundh Fyra RijkzD:r at böxla et tunnelandh iordh Cronnan tillhörligh i Stafnäs by, men aldrigh til Dato niutit uthan hans Swerfadher Låtit sit nampn i böxlebrefwet seder mera inskrifwit, dher hos och Lefwererat til sin Swåger offta b:te Knut Kielsson Nijo RijkzD:r i wilgodha eller afgångh at få Lösa halfparten uthi Sundh gårdhen dedh medh dedh öfrige. Han[s] Swåger Knut Kielsson, eij nekar före sandt wara, Och nu …[?] alt detta, her til dagz warit \så/ ifrån iordhen, som sine uthlagda Penningar stängder och qwit blifwin, som sigh uthi en summa belöper Fämtijo Sex RijkzDaller, Rätten togh saken uthi noga ***[fol.209r]*** Consideration och Sluto sålundha, att effter Pehr Bengtsson hafwer et tunlandh Jordh, i sin gårdh Biörnö, som Samptlige Syskonen

tillika medh dhe Fem tunlandh i Sundh Hema- net arffalne ähro tilkomer, sedan betaller han en SysterLot. Der öfwer blifwer, och hafwer altså uthi Sundh gårdhen som offta b:te ähr Hans Swåger Knut Kielsson nu åbor, på sin hustrus Hustru Walborgh Kielsdotters wägnar, at sedan Fyratijo Sex Rijkzd:r, honom at tilträdha uthi hus och iordh, så framst han Knut Kielsson innan medh fasto honnom eij förnöijer och medh Ränta betallar, och dher Knut sielf medh sine penningar, så honnom som andre Creditorer förmår uthbetala, ähr han medh sine Samahrfuer närmast Hemanet lösa och tilträdha.

Ting 11 december 1665

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:5 fol.326v-329r

ANNO 1665 den 11 Decemb:r Höltz Laga Tingh medh Allmogen i Räfsundh, Uthi Befalningzmans Och nämbdenz nährwaru.

Olof Nilsson i Udbyn.	Lars Brodhesson i Backe
Pel Pedhersson i Mälgåssen,	Jon Pedhersson i Bårgsiö,
Brodhe Olofsson i Andhwijken	Andhers Olofsson i Grönwijken
Jon Nilsson i Gåssböl,	Hans Pedhersson i Lösta
Lars Larsson i Bengsiö,	Olof Swensson i Landhsom
Pedher Bengtsson i Biörnö,	Erick Pedhersson i Flatnor

1. Ähro Kongl: Maij:ttz Placater Publicerade som Uthi näst förige Protocol be:te står och antechnadhe ähro. Och nu i föllie Kongl: Maij:ttz Placater nytt hitt kompne uplästes; om Edher och Sabatzbrott. Daterat Stokholm den 2 Octob:r A:o 1665.

2. Anklag*a*dhe Ländhzman en Kohna Kerstin Olofzdotter i Ösiö, hwilken haf:r aflat barn medh Pedher Aslacksson i Nårije och Werdahl Sochn, och nu såsom, be:te Pedher Långt bårt ähr, Blef detta till widhare Ransackningh, om hans här om bekiännelsse Remiterat.

3. I Lika föregafz huru \Knechtens Lars Olofssons hustr:/ Kerstin Pedhers dotter i Bårgsiö wara belägrat af Rytt: Måns Hammer, som nu afrymbder ähr, och medh honnom aflat barn, hwilket bewittnadhes af Rytt: wara bekiänt, Rätta barneFadhren wara, ~~dock betygadhe~~ Altså effter frågadhes om Någon[?] ***[fol.327r]*** Kunigt war om hennes man ähnu medh Lifet eller eij wara skulle, Ther till ther säija sigh ingen kundhskap af honnom haf:a hördt sedhan han från Senske Cronnan här uthi Bårgsiö Skantz till Nårije afrymbde; Altså på thedh hon in uthi Gudhz Församblingh komma måtte: plichte hon för dhenne sin brott; Dock om förnimes[?] hennes man ähnu medh Lifet wara, ståndhe bötterne till fördubling öpet. Framstegh Capelan Wällerdhe H:r Nills Ericksson wittnadhe och Befalningzman Handhen Räckte, att hennes man medh wisso genom dhödhen afgången ähr, fördhdenskull hon till bötter 20 mk:r

4. Ähn angafz ~~huruledhz~~ ett Lönske Läger och mökränckningh emellan Profossen Sedher Rytterist och Ryttmästar Berenfeltz Compagnie Daniel Tuttwigh Sampt Anna Segers Dotter i Fanbyn; \och aflat Barn/ haf:r nu b:e Profoss af rymbdt, Och sigh här i Landhet (then mycket Ungh war) för ogiffter hullit, men medh hans afrymbandhe Låtit sigh påmärckia wara giffter;

Altså effter hon fattigh ähr; Och hon hwarken någon annan kunigt war att han giffter wara skulle; Sakfälter Till 20 mk:r

Ähr Jöns Jönsson i Staffnäs mistänckt att haf:a LönskeLäger medh sin Tremänningh; Brita Swänsdotter: Thedh uthi hennes frånwaru eij Ransakas kundhe uthan Remiterat till näste Laga Tingh;

Beslötz att Nilss Joensson i Mälgåsen skall gif:a till hustru Karin J…s[?]dotter ibidem i Knechte Lego: för sin man som uthgången ähr; Och skrifes hon ~~sedhan~~ b:e Nilss sedhan åt samma Knecht för Hufudh wärdh; ***[fol.327v]***

5. Ähr ähn yterligare Ett Lönske Läger och mökränckningh emellan en Ungh Drängh Erik Karlsson och Karin Siulzdotter i Miösiö: angif:it och aflat barn tillsamman, Altså bewittnadhes honnom wara rätte Barna Fadhren, men till Nårie af rymbder; Sakfältes Altså b:e Karin Siulsdotter till plichte ~~20 mk:r~~

6. Andhers Olofsson i Grönwijken opbiudh*er* Salmon Larss*on* gårdh Tridhie gången; Och dher b:te Salmon sam…[?] sin gårdh innan medh fasto igenlösser, skulle Andhers dhen oqwaldh behålla.

7. Ingebrecht Olofsson i Amber, för Swarlösse Saakfelt att Swara Hustru Sara i Sösiö till sin kiäromåhl om sin Sal: mans bref: till 3 mk:r

[paragrafen överkryssad]
8. Beswäradhe sigh Josep Joensson uthöf:r dhen tresko medh Cronones tijendhe försel, Och i Synnerhet uth öf:r Olof Hindricksson i Halborgh i dhet han effter stembningh medh sin Rågh Tijende eij fram kom, för dhen skul Sakfält för Tresko till gif:it ~~…~~ [?]

[paragrafen överkryssad]
9. Blef om Jon Olofsson i Biörsiö Kiäromåhl om …[?] Hemmanetz inlösandhe slutit, att effter han störste dhelen af Samme Hemman inlöst haf:r behåll …[?] ***[fol.328r]***

10. Blef Brodde i Andhwijken och Olof Hansson i Wärwijken aff KiörckioHerdhen Wäll:de H:r Isak anklagadhe wara Kiörkian 3 tunnor Korn skyldigh; thedh ther medh Edh ehrhålla wille intet wara något Kiörkan Skyldigh; Men såsom Tolfmännerne wittnadhe dhem San-ninghzmän wara; Och intet medh någon osaningh befundhne; blef Edhen them effter gigf:it [!]; Och för sama gieldh frijkalladhe; Altså sökes om dhenne fodran Lars Reht[?] som då Kiörkioskrif:are war. \NB dom sedel/

(11.) Upbiudher ~~Olof Jonsson~~ Swän Olofsson i Håfsiö förste gången Olof Joenss*on* Hemman i Taffnäs.

(12.) Upbiudher Jöns Olofsson andhre gången Hofsiö gårdhen om 2 tunlandh.

(13.) Upbiudhr förste gången Jöns Joensson i Ösiö Pedher Jonssonz anpart i Nordhersiö.

(14.) Upbiudhe Olof Ewertsson i Löste Tridhie gången Hemmanet Edhe om ett tunlandh för 28 RD:r, Blef dombref här å bewilliat.

(15.) Upbiudher Tridhie gången Olof Olofsson Biutil ett Hemman i Fanbyn om 3 tunl. Uthsädhe; inlöst för 120 RD:r bewilliat här å dombref.

(16.) Upbiudher förste gången Pedher Bengtsson i Marset Pädher Nilssons arflått i Landhzom ½ tunl: inlöst för 52 RD:r.

(17.)Upbiudher Nilss Ifwarsson i Bågsiö andhre gången Slåttänget Östbyn för 14 RikD:r inlöst. ***[fol.328v]***

(18.) Erick Kielsson i Flatnor kiärar till Erick Pehrsson ibidem effter Sin Sal Far fadhers Erick Swensson i Finnes; 40 RD:r som uthi Finnes Erick Persons Hemman inlagde ähro.RS merb. Erick Pedhersson Leferere 40 RD till Erick Kielsson. \ NB Dombref gif:it/

(19.) Olof Joensson i Grimnäs Kiärar till sin styfmodher hustru Kerstin Nils dotter i Andwijken effter Sin Sal: Fadhers Lösarf beståendhe uthi 10 RD. thee af henne förfarit ähr; R: Jempte hennes Samptikio beslötz att hon Lef:ere till Olof 10 RD. \NB Domsedl. Gifit/

(20.) Blef effter Torkil Olofssons begiäran i Molwijken slutit, att såsom hans mågh Per Månsson honnom uthi sin Lifztijdh skiöta födha skulle blif:r Torkilz Hemman Pedherz Odhel tillägnat men effter gubbenz död ståndhe Lössören arfwingarna till byte. \ NB Dombsedl gif:it/

(21.) Jon Jönsson i Jellön Kiärar till sin morbrodher Carl Pedhersson i Marset effter sin modhers Faste Odel i Marset som Carl besitter Beslöttz att Carl honnom Jon för sin anpart medh 10 RikD:r uthlössa skulle, betala halfparten, 65: ½ parten 66; \ NB Dombsedel gif:it/ ***[fol.329r]***

(22.) Framstegh Jon Olofsson i Biörsiö, före gif:andhes, hurusåsom hans Hustrus Fadhers Hemman i Biörsiö uthi Trenne Lotter Söndherpartat ähro, dhen förste delen ähr honnom i Arf å sin Hustrus wägnar tillfallit; Dhen andhre haf:r han skrifftligt tillståndh att inlössa, Åbor altså dhen Tridhie dhelen af samma hemman Sal: Olof Joens Hustru Karin Siuls dotter, Hwilken part Joen Kiärar att inlössa, Altså effter Swerigies Lagh om Sådant Lydhelsse, dhen mer eger i By uthlösse then mindre har, Och på thet hemmanet icke rif:as skulle, blef af dhen nedhrige Rätten slutit, att offta b:e Jon effter metis manna Ordhom uthlösse merb:te Hust Karin, och Tillträdhe så hela Hemmanet.
\ NB Dombref gifuit/

(23.) Angaf Lendhzman Pedher Andersson, dhett Ryttmästr ~~Bärn~~fält manhafftigh Bernhardh Bärnfält \A:o 1662/, hafwer besåfwit en genta Göle Swensdotter i Sörwijken, Hwilken och bekiän-ner honnom Ryttmäst. rätta barnfadhren wara thedh han sigh eij kan undhan draga, men som han dhen ringa Rätten eij Comparera will ähr medh dom i Saken till Dato upskutit blifwit Och ~~är~~ haf:r man honnom till bötter eij kunnat Sakfälla, uthan till behaglich tijdh och medh hans hittkompst wellat ~~opskiu~~ Remiterat, men Kohnan effter böte 20 mk:r

~~(24.) Olof Bärnfält~~ Ähr Ingebor Simons dotter i Stugun af Olof Bärnfält besufwin och medh honnom aflat barn tillsamman, Altså plichte merbe:e Ingebor medhe pening:r, men b:e Olof Bärnfält af Landhet rester, the till hans igenkomst Remiteres Ingebor Simons dotter böte 20 mk:r

Ting 7-8 december 1666

Källa: Jämtlands domsagas häradsrättsarkiv, Volym A I:6 fol.72v-79r

Räffsundz Tingl. den 7 Decembris [*1666*] Nämbden:

Olof Nillsson i Udbyen,	Brodde Olofsson i Anwiken,
Lars Broddeson i Backe.	Per Persson i Mälgåsen
Jon Persson i Båssiö,	Lars Larsson i Beensiöö,
Olof Swensson i Landzsom,	Erich Persson i Flattnohr.
Jon Nillsson i Gåhsböhl,	Per Bengtsson i Biöröhn
Hanss Persson i Löste,	Anders Olofsson i Grönwiken

(1.) Tolfmännerne aflade sin laga Eedh.

(2.) H:r Befallningsmannen förmandte Ländzmannen Peder Andersson som Tolfmännerne, tillkänna gifwe dhe saker som kunna sträfwa emot Kongl. Maij:ttz uthgångne resolutioner och Placater.

(3.) Emedler tijd Publicerades för Allmogen H:s Excell:tz H:r Gouverneurens bref, om den smittosamma Siukdomen Fransosen, hwar till ett Huus wid Sundzwald opprättes skall och at Allmogen till dess fortsättiande, Contribuera något.

(4.) Angåfwos af Ländzmannen Per Andersson, det ett oskick ähr her i Tingelaget inritat, med legofolkz otijdige Stadgande, at dhe begynna Pinges tijdh på \at/ läja folcket. Såsom Hemming Simonsson i Ränswed, hafwer legdt een Piga Kerstin Persdotter från Olof Hindersson i Hohlborgen förleden Pinges tijdh, skal derföre plichta 3 mk:r Sm:t. effter 15 Cap. bygg:b. hwarmed han denne gången förskones.

(5.) Sammaledes Mattz Persson i Fanbyn hafwer olagligen och förleden winter städt een Piga Kerstin från Hemming Simonson, skal derföre efter bem:te Cap. plichte 3 mk:r Äfwen så Pehr Bengtsson i Marset, hafwer förleden Sommar legdt pigan Ingebor Broddesdotter från ***[fol.73r]*** bem:te Hemming Simonson i Ränswedh, Saakfältes derföre Per Bengtsson effter för bem:te 15 Cap. Bygg: B. till 3 mk:r Sm:tt

Men Pigorna Kerstin Erichsdotter och Ingebor Broddesdotter skohla refundera och erläggia till Hemming Simonsson hwar sine Åhrs löhner, som han dhem uthfäst hafwer, nembl:n Kerstin 5 ort och Ingebohr 6 ort, uthan upskoff, förmedelst 4. puncten uti Kongl. Placatet om legofolckz Stadgande, hwar med dhe nu skohle ware åthskillde

(6.) Swen Olofsson i Tamnäs, som hafwer legdt Pigan Märit Broddesdotter af Anders Hansson i Skyhlnäs, honom oåthspordt, skall böta till warnagel 3 mk:r Sm:tt effter 15 Cap. bygg.b. och Pigan Märit skall återgifwa till Anders ett åhrs löhn 6 ort uthan widare oppehålldh.

(7.) Ibland andra sakers och ährenders förrättande, trädde för Rätten Knuth Jonsson i Ammeren och Änkian h. Kerstin Olofsdotter ibd. Kärandes till Olof Olofsson och Olof Jonsson i Grimnähs effter den Skoug, dhe undan dheras Bohlby Ammer, och under sitt Ödeböhle, Jacobs böhle ben:t, inkrächtat hafwer och sig tilläggna willia, hwar af bohlbyen tager stoor Skada, och förfångh, beswärandes sigh högeligen, at gården eij kan blifwa wid macht hållin. Så emedan detta Jacobz böhle icke länger, änn som några Mählingar, från sielfwe bohlbyen Ammer, beläget ähr; Dy togh Rätten detta ährendet uthi noga Consideration och Omdöhme, Och erkände Skiäligt, det Olof Oloffsson i Grimnähs och Olof Jonsson ibid, ähre berättigade att behålla sielfwe Jacobz Ödeböhle, hwadh dhe innom Hanck och Stöör kan

hafwa; Men skogen dherom ***[fol.73v]*** kring liggiande affträda, Och icke ware Bohlbyen Ammer till någon mehn eller förfångh uthi någon motto; Uthan Knuth Jonsson och h. Kerstin Olofsdotter, den berättigat at tillträda, niuta, bruka och behålla, och detta till föllie af Sweriges lagh, byggninga balkens 40. Cap.Landzl:n så och Hanss ~~Höggrefl:e~~ Excell:tz H:r Gouverneurens Högwälborne H:r Carl Sparres gifne instruction, Daterat Sunne den 3 Maij A:o 1666.

(8.) Kyrckioheerden wördig och wällärde H:r Isaac Olofsson Alstadius beswärade sig öfwer sine tillförordnade Kyrckiowachtare och Rootmestare, det dhe så försummelige ähre at opachta dhe som ähre från Kyrckian borto, eller dhe som ränna uth och inn i Kyrckian, icke heller nampngifwe willia, uthan döllie medh dhem, framkallades alt derföre, Pehr Jonsson i Mälgåsen, Rootmestare, hwilken ingen nampngifwe will, Eij eller Otter Jonsson som om Juuldags afftonen hafwer druckit och om Juul dagen legat hemma från Kyrkian Öhlsiuker, och ähr uti Pers qwarter och Roota, Skall Pehr först för Olydno plichta 3 mk:r Sm:tt och Ottar Jonson för Sabbatzbrott, till Kyrckian och dhe fattige Femb D:r Sm:tt.

Michel Olofsson i Grimnäs för swahrlöse och sin mootwilligheet uti sitt Kyrckiowachtere Ämbete, plichta 3 mk:r Sm:tt.

Knut Keelsson i Sund, angifwes hafwe förleden Juulaffton, som war på en Söndag, gifwit öhl och brännwijn till bästa, hwar af för bem:te Ottar Jonsson hafwer legat Öhlsiuk om Juuldagen; Men Knuth är nu icke tillstädes, uthan i gåår afreste till Norrige, för den skulld opskiutes detta till näste laga Ting, her före at swara och plichta. ***[fol.74r]*** Swen Eskillsson i Sönnestbyen Kyrckiowachtare, som bortrest ähr, och nu icke kan redo giöra och räkenskap för sig, opskiutes till näste laga Tingh herom at ransakas.

Keel Persson i Giällöhn Kyrckiowachtar, som icke will nampngifwa dhe personer, som ränner uth och inn i Kyrckian uthan föregifwer sig eij minnas, Skall plichta 3 mk Sm:tt.

(9.) Jöns Jonsson i Staffnäs, som förledit åhr misstäncktes hafwe hafft olofligt omgengie med konan Brita Swenssdotter, och nu ingen dhera Comparerat, Skall Jöns för Swarslöse plichta 3 mk: Sm:tt och Saken remitteras till näste Tingh att ransakas och affdömmas.

(10.) Förmandtes Allmogen at her effter alfwarligen förehålla sine Drängiar och Pigor at affstå med sine Fierdingsöhl eller bytt öhl, hwar af förordsakas stoor oreda till lättfärdigheet, det dhe sådant aldeles ophäfwa; Men beträdes någon her efter, wari[?] förfallen till 40 mk:r

(11.) Jon Larsson gaf ann, det Anders Olofsson hafwer warit hemma om Påskedagh från Kyrckian och druckit uthi Sidssiöö hoos Olof Andersson; Denne föregaf för den beswärlige och långe Kyrckiowägen eij länger för sin Ålderdombs swagheet hindte, dy förskones han oppå Fått 3 mk:r Kongl. Maij:ttz Nådige behagh medh 3 D:r Sm:tt till Kyrckian och dhe fattiga för denne gången.

(12.) Knut Jonsson i Ammeren kärade till h. Kerstin Olofzdotter, Sal. Jon Perssons Änkia, ibid, effter ½ Tunland uthsäde, som för 53 åhr sedan pantsattes från hanss Moders Fahrbroder Biör i Ammer be:d , och lijkwäl dragit Skatt der aff, och Jon brukadt Jorden emot 15 RD:rs pandt. Befaltes Ländz och Tolfmän, dhet dhe Skohla innan nästkommande Wåhr opmätha all gammal Åker, och huru mycket dhe äga hwartera. ***[fol.74v]***

(13.) Pehr Bengtsson i Biörnöhn beswärade sigh öfwer dhe 6 st:n af sin Rota, som han blef saakfält före på Brundzflodz Landzting till 6 mk:r. det dhe hafwe försummat uthgiöra Färgepenningarne till Östersunndtz Färgas afbetahlning på Frössöön; Skola \nu/ der hoos för hielpa Per Bengtsson med 14 skillingar hwartere uti böters pgr:ne; Dy befaltes Ländz- och Tolfmän detta uthpanta genast.

(14.) Mattz Persson i Fanbyn fordrar af Knut Persson 11 RD:r och Per Bengtsson i Marset prætenderar 11 RD:r. noch 5 ½ D för Lijhn, som han till Anders Kempes hafde omack betala måste, summa 27 ½ RD:r som dhe för Knut Persson i Fanbyn hoos Kempen Caverat hafwa, hwilke Knut tillståår; Ähr Rättens Mehning, och Sluth, det Knut Persson ähr förplichtadt desse 27 ½ rD:r fordran genast att betala.

Sammaledes skall Knut Persson och betala till Eskill Andersson 8 RD:r som han uti lika motto, hafwer för honom hoos Kempen Caverat, dhem han kännes plichtig Eskill genast at tillfredz ställa, utan upskoff.

(15.) H. Walbor Jonsdotter Änkia i Sohlberg och Brundflod, fordrer af Olof Hindersson i Hohlborg 1 RD:rs rest, hwilken han henne genast betala skall, och sökie hon sin fångesman det bäst hon gitter.

(16.) Ehuruwäl Rätten hade gott fogh at saakfälla Olof Hindersson i Hohlborgen 12 mk:r Sm:tt effter 3 Cap. Kiöpmåla b:n L.L. som hafwer såldt odugeligit Smör 1 wågh till Per Andersson i Werwiken; men för hanss fattigdomb skulld förskontes oppå Kongl. Maij:ttz Nådige behagh med 3 mk: och Per Andersson Skall det återlefrere iembgott igen wid lika wicht, ofördröijeligast; Men kommer han igen flere resor med sådant, Skall detta stå honom öppet till hårdare straff. ***[fol.75r]***

(17.) Blef af Rätten Afsagdt, att aldenstundh Olof Persson i Forsse tillståår sigh wara Skylldig Pehr Persson i Wallne och Lockne Sochn 7 ½ RD:r och der före honom pantsatt ett ängie Halle ben:d, hwilke han lofwade innan Påsk at betala; Hwar före erkände Rätten Skiäligt, det Olof Persson kännes plichtig sitt löffte effterkomme, hwar och icke, så tillåtes Per Persson behålla Ängiet, till dess han mechtig ähr sine uthlänthe 7 ½ RD:r.

(18.) Salomon Larsson kännes plichtig at betala Swen Nilsson i Bräcke 3 RD:r Knechte penngar uthan widare oppehålld, hwar med all dheras twist, blifwer ophäfwin, om Knechte-penngarnes uthgiörande.

(19.) Erich Erichsson i Wåhle, kärade till Per Månsson i Mohlwiken effter 57 RD:r hwilka han för Rätten tillståår sig Skylldig wara, hwarföre erkände Rätten Skiäligt det Per Månsson ähr förplichtadt desse 57 RD:r genast betala, sampt ett billigt interesse à 8 pro 100 till dess dhe erlagde blifwa; Och der Per Månsson förmehnar sig hafwa något fogh at sökia sin broder Olof Månsson, som nu boende ähr på samma Hemman, hwar af desse 57 rD:r flyta, så sökia han honom det bäst han kan och gitter.

(20.) Jon Gulliesons Änkia i Finnäs, Skall bethala Erich Erichson i Wåhle 20 RD:r som hon för Rätten bekänner sig Skylldig wara; Hwilke 20 RD:r Ländz och Tolfmän skohle uthmäta uthi hennes Jord, (der eij annat finnes af Löösöhrerne, som hon kunne betala medh) Så mycket som dher på desse 20 D:r kan belöpa.

(21.) Sammaledes Michel Gullieson i Kielen Skal betala 4 RD:r Och Olof Persson i Forsse Skal betala till Erich Erichsson 2 RD:r men dhe andre 2 RD:r afkortas på Pigans Löhn ***[fol.75v]***

(22.) Sal. Anders Swenssons hustru i Skurun Skall betala 3 RD:r till Erich Erichson i Wåhle, dhem hon tillståår sig Skylldig wara, uthan widare oppehålld.

(23.) Sammaledes Seger Olofsson i Fanbyn 1 RD:r den han kännes plichtig genast betala till bem:te E Erichson.

Den 8 Decembris.

(24.) Samma Dato Företrädde Olof Olofsson i Grimnähs och Olof Jonsson ibid, beswärandes sigh, att efftersom dhe i gåår blefwo från dem dömbdt sitt Ödeböhletz Skoug, och under bohlbyen Ammer, och nu ringa Skoug och Slott äga, begärandes få något till wederlagh igen hoos sine Naböer wästerGrimnäs grännerne uthi dheras Skoug Haaffstood ben:d som straxt dher brede wid ligger; Så emedan desse ähre granner och Åkrena liggia tillhopa, allenast Skiffteshagan emillan; Dy pröfwade Rätten det Skiäligt och lagen lijkmätig wara, Att dhe ähro plichtige inrymme dhem uti dheras Skoug, aldenstund dhe lijka Skatt draga, och Olof Olofsson och Olof Jonsson i Östergrimnähs ähre berättigade och lijka deelachtige wara, som Wästergrimnähs män, uthi bem:te Haaffstodz Skoug, Slott och Muulbeete och Fiskie wattn att tillträda, Skifftandes sin emillan efftersom dhe Skatten draga och utgiöra, och detta till föllie af Sweriges lagh och 26. Cap: byggninge balken L.L.

(25.) Oplästes Torkiel Olofssons i Mohlwikens Probs bref, emot sin granne Nils Nilsson ibid, hwilket af 9 Tolfmän uti alla sine Clausulii och omstendigheter approberat och gillat; Men dhe andre 3. Per Bengtsson i Biörnön, Erich Persson i Flattnor, och Jon Persson i Bossiö, hafwa der till förene warit på Syhn; Så emedan detta lagligen procederat ähr, och till föllie af 26 Cap:t bygg.b. § 4. bekrefftes har under till större Stadfästelsse medh Tingelagetz Signethe. ***[fol.76r]***

(26.) Siuhl Olofsson i Böhle kärade till Jon Larsson i Höwiken effter 4 RD:r och derföre hafwer i Underpant een Slottemyra, som räntar 5 lass Höö åhrligen, Effter rättens gottfinnande afsades, det Jon Larsson Skall betala honom allenast 2 RD:r och tillträda myran, aldenstund interesse höger stigit, än sielfwe Capitalet.

(27) Blef afsagdt af Nämbden, det Olof Erichson Brocklingh, denna pigas Cecila Olofsdotter förr detta huusbonde, Skall tillställa Michel Andersson på Krogen 1 RD:r i Skadestånd för hanss tagne Skada på sin Slott, som hon honom tillfogat hafwer; Men Resten 3 RD:r[?] på hennes löhn Skall Olof Brockling genast betala till Pigan Cecila sielf, eller hennes Fader, uthan widare oppehålldh.

(28.) Michel Erichsson i Sohlbergh pålades af Rätten at skaffa till Rätta sin broder Sonss, Jon Perssons bytes längd effter sine Sal. Föräälldrer oprättadt ähr; Eller och betala alla dhe prætensioner han effter Föräälldrarne, nu fordrar, hwilket Michel lofwade effterkomma, innan näste Tingh. Michel Erichson i Sohlberg tillståår sig allenast ware Skylldigh till sin broder Son Jon Persson i Finnäs 7 RD:rs rest, på sitt Förmyndareskap, dhem han kännes plichtigh uthan opskoff betala.

(29.) Olof Persson i Forsse bekänner sig wara Skylldig till Jon Persson 4 RD:r. Dhem han uthan opskoff betala skall.

(30.) Erich Pehrsson i Flattnohr föregifwer för dhe 5 rD:r han hafwer warit Skylldig Jon Perssons Föräälldrar, hafwer han betalt medh Korn.

(31.) Pehr Månsson i Mohlwiken nekar till dhe 6 RD:rs fordran uthan föregifwer sin broders hustru, Sal. Erich Månsons, hafwa dhem betalt till Jon Persson i Finnäs. Detta opskiötz till näste Tingh, då Byteslängden framkommer. ***[fol.76v]***

(32.) Effter Rättens gottfinnande Pålades Pehr Larsson i Nohr at tillfredz ställa och genast uthgifwe till Joen Nillsson i Gåhsböhle, och dhe 9 st. lagzmän som uthi hanss Rotha ähre, nembl:n Fyratijo Sex RixD:r som hanss Son Lars Persson af dhem A:o 1657 opburit hafwer, och straxt der effter på Jempte Skougen bortrymbde, och Åhret der effter måste bem:te Rotha uthlägde[?] een annan Karl och Soldat i stället igen; Befalltes derföre Ländz- och Tolfmän desse pgr. genast uthpandta.

(33.) Nils Iffwarsson i Bossiö[!], och Sundzsiöö Sochn, opbiuder tridie gången Olof Jönssons och Olof Anderssons i Rossbohl och Lockne Sochn arfwelig tillfallen Odels Jord i Ystberg och Sundzsiöö Sochn för 14 RD:r kiöpt och betalt, som dess bref af 1 Maij 1663 innehåller.

(34.) Nils Iffwarsson opbiuder och, Faste Jonssons i Rossbohl Sal. Faders pantebreff på 20 RD:r andre gången till återlössn.

(35.) Ottar Jonsson i Mälgåsen opbiuder första gången Nils Nilssons Sythnings Skrifft.

(36.) Tohl Nilsson i Sidsiöö opbiuder förste gången 1 Tunl:d uthsäde kiöpt af Pehr Jonsson ibid för Femptijo RD:r.

(37.) Swen Olofsson i Håffsiöö, opbiuder andre gången Olof Jonssons i Tamnäs gårdh till Creditorernes af betahlningh, för 65 RD:r 3 ort 12 skillingar Noch 18 RD:r

(38.) Erich Olofsson i Båssiöö, opbiuder förste gången ett Tunl:d Ibid. Kiöpt af Knut Persson i Båssiö för Femptiofemb RD:r. Men af Knutz Systrer her på klandrat. Hwarföre effter Nämbdens ändtlige Sluth och Mehningh afsades, det Knuth Persson i Båssiöö, Skall lefwerera till sina Syskon h. Gertrud och h. Karin Pers döttrar ***[fol.77r]*** Hwar sina Fyra RD:r blifwa tillhopa Otta RD:r. Hwar medh dhe sedan ingen Prætension hafwa effter sine Föräldrar at fordra. 2. Skall Knuth Persson wara förplichtadt at föda och Skiöta sin ålderstegne Moder, uthi sine dödedagar, och der hoos ställa borgen för sigh, at hon ingen Nödh lijder hoos honom, hwar med sedan all dheras twist och oreda, blifwer dhem emillan aldeles ophäfwin, så at ingenthera af den andre, hafwer mehr her på at tahla; Uthan Erich Olofsson tillåtes her effter af desse Knuthz Syskon, opåthalalöst tillträda gården, som han af Knut Persson (för 55 rD:r) och af hanss Moder, h. Märit Olofzdotter, Kiöpt och sig tillhandlat hafwer, räntandes allenast Ett Tunlandh, som dess Kiöpebref klarligen uthwiser sig hafwe opburit den sidsta pen*nin*gen med den förste dy uthgafz her på Fastebreff.

(39.) Eskill Andersson i Staffre, trädde för Rätten præsenterandes några lagbudne Kiöpeskriffter, hwar med bewisandes, huruledes han lagligen af effterskrefne Dannemän dheras rätta Odel kiöpt och sig tillhandlat hafwer, Nembl:n Af Olof Nillsson i Udbyn ½ Tunl:d i Öster staffregården 54 RD:r Erich Ingebrechtssons tillfallne Arfzpart för 3 rD:r Erich Olofssons Odels Jord för 3 RD:r. Erich Önnesons i Rinn ½ Tunland, i Östre Stafre för 10 RD:r. Olof Anderssons i Södsiös, sin och sin Systers bördz rätt 5 rD:r Summan belöper till 75 RD:r som dess Kiöpebref uthwiser.

NB. Her på uthgafz Fastebreff.

(40.) Olof Ewertzon i Löste trädde för Rätten, framwisandes ett lagbudit och lagståndit Kiöpebref, Daterat Brattbyn den 26 Martij 1663, med gode mänss underskrifft, hwar med bewisandes, sig hafwa Kiöpt af H. Brita i Eede, och ***[fol.77v]*** hennes Son Lars Mårtensson, som barnens Måhlsman
Hans Persson i Lösta, Ett Tunland Jord i Eede, men inga Huus på Tompten för 28 RD:r sampt alla dess tilliggiande lotter och lunder etc. Så emedan ingen her på klandrade, dy uthgafz Faste breff.

(41.) Olof Olofsson Biutel i Fanbyn och Sundsiöö Sochn, Præsenterandes een lagbudin och lagståndin Kiöpeskriftt, hwar med bewisandes, huruledes han lagligen hafwer Kiöpt och sig tillhandat Tree Tunland Jord uti bem:te Fanbyn,med alla dess tilliggiande lotter och lunder, af rätta bördemannen Seger Olofsson i Fanbyn för Etthundrade Tiugu RD:r; Med sådan accord, at Biutel tillåter Seger Olofson Såå 1 ½ mähling om åhret, \medan han lefwer/, och hanss Syster Karin Een Mähling till een tijdh, hon dher i gården ähr; Dher emot så inne håller Olof Biutel hoos sig 20 RD:r af Summan.Men effter Seger Olofssons dödh så tillträder Biutel desse Mählingar emot 20 RD:rs erläggiande, Som dess Kiöpebreff Daterat Fanbyn den 20 Martij 1663 uthwiser.

(42.) Sammaledes Peder Bengtsson i Marsätt och Sundsiöö Sochn, Trädde för Rätten, (opbiudandes ½ Tunland i Landsom, tridie gången för 40 RD:r Kiöpt) Præsenterandes sin sal. Faders Bengt Swenssons i Marsättz Kiöpebreff, hwar med bewisandes honom hafwe Kiöpt Per Nilssons i Landzsoms tillfallne Arfzpart ½ Tunland i Öfwergården Landsom för 40 RD:r och sedan gifwit Per Nilsons Arfwinger i Landsom 12 RD:r uthi Sone och Förlijkning, hwilke 12 RD:r Jon Persson i Bårssiö annammet hafwer, och derföre swara böhr, der något efftertahl påkommer, belöper summan för ½ Tunl:d 52 RD:r. Så emedan ingen fanss som her på klandrade, dy gafz Fastebreff. ***[fol.78r]***

(43.) Jöns Olofsson i Hoffsiöö, och Räffsundz Sochn, opbiuder 2 Tunland ibid Tridie gången, Framwisandes sitt Kiöpebreff, Daterat Stichelsted uthi Norrige och Werdahlens Giälld, den 28 Februarij 1661. Hwar med bewisandes, huruledes han hafwer Kiöpt af Olof Andersson förr detta boendes i Hoffsiöö, men nu uti Bye i Werdahlen, Twänne Tunlandh för 60 RD:r, med alla der till liggiande lotter och lunder, och der ofwanpå gifwit gifwit[!] Olof Anderssons döttrar 7 st:n hwarthera 3 RD:r uthi Sohne och Förlijkningh, summan Ottatijo Een RD:r.

(44.) Tohl Nillsson i Sidsiöö och Båssiöö Sochn, præsenterar i Rätten 2:ne lagbudne och lagståndne Kiöpeskriffter, hwar medh bewisandes; Huruledes hanss sal. Fader, Nils Swensson i Sidsiöö hafwe för 16 åhr sedan, af åthskillige rätta Bördemän kiöpt Ett Tunland Jordh, och derföre gifwit sin Swägerska, H. Sigrid Tohlsdotter för hennes tillfallne Arfzpart ½ tunland 11 RD:r och Olof Olofsson i Stafre för 1 ½ Mähling gifwit 6 RD:r. Sedan betalt Erich Swenssons i Finnähs giälld 13 RD:r som han dher uti gården hade ½ Tunland i Underpant, belöper summan 30 RD:r. Sedan opwiser Tohl Nillsson een annan Kiöpeskrifft, huruledes han hafwer ett Tunland Jord uti Sidsiöö kiöpt och sig tillhandlat af Peder Jonsson och derföre gifwit 50 RD:r. Men hanss Syster Karin, hafwer sig förrbehållet uti sin lijfztijd, een Mähling Jord, och Tohl der emot innehåller hoos sig 6 RD:r af summan; Men effter hennes \Karins/ dödh, tillträder Tohl samma Mähling Jord, emot 6 RD:rs errläggiande, summan Ottatijo RD:r Så emedan desse alla ofwanskrefne och opräcknade Persohner, med sina uthgifne Kiöpeskriffter tillstår och bekänna ***[fol.78v]*** sigh Alle sampteliga hafwe opburit och bekommit den sidsta penningen, med den första; Hwarföre dömbde iag med Nembden, samma ofwan bem:te Kiöp, oryggeligen fast och stadigt stå, och aldrig återgå, med both och plicht, som Sweriges lagh förmåår och uthtrycker, och lijkwäl stå och blifwa, som nu dömbdt och giordt ähr.

(45.) Sidst, Trädde för Rätten, Swen Olofsson i Tamnähs, Præsenterandes een Troowärdig lagbudin och lagståndin Sythningz- eller Testamentz Skrifft, hwar med bewisandes, huruledes den Ålderstegne Dannemannen, Ehrlig och Beskiedelig, Olof Jonsson i Tamnäs, hafwer opdragit sigh till Sythningz uthi sine lijfzdagar, hoos bem:te Swen Olofsson begifwit, Af orsach, han eij för sin ålderdomsswagheet förmåår sitt hemman förrestå at bruka och häfda; Dessuthan befinnes i gården een stoor giälld, af Creditorerne eij längre willia med honom förhahla, som belöper till 65 RD:r 3 ort 12 skillingar som dess specification uthwijsar, och således icke mächtig ähr dhem sielf betala; Serdeles och emedan Sonen Jon Jonsson, hafwer för 12 åhr sedan dragit till Norrige, och lembnat effter sig en liten Dotter, Märit Jonssdotter, sinom Fader Olof Jonsson på händer; Och ehuruwäl han hafwer åthskillige resor skrifwit effter honom, men icke wördet swara sin Fader, mycket mindre welat komma heem, at föda och Skiöta sina ålderstegne Föräldrar. Hwarföre hafwer den ålderstegne Mannen, Olof Jonsson, detta för rådsambt funnit, och uthi goda Mänss nährwaru och sambtyckio, ingått accord medh hwar andra; Sålunda, At Swen Olofsson först betahler till Creditorerna all bewijsslig Giälld, som ähr effter ***[fol.79r]*** Specifications lydelsse 65 RD:r 3 ort och 12 skillingar Sedan Föda och Skiöta den gamble Mannen uthi sine dödedagar; Så at, han kan derföre answara både inn för Gudh och Människior, det Swen Olofsson uthi bem:te gode mänss närwaro sigh högeligen för obligerade at effter komma, lijka som det wore hanss kiöttzlige Föräldrar. Men effter dheras dödedagar, Så hafwer denne Ålderstegne Mannen, honom Swen Olofsson, för sitt hafde beswär och omak Testamenterat all sin qwarlåthne Ägendomb, både uthi löst och fast, i Huus och Jordh, i Tamnäs, 4 Tunland, belägne ähro, medh alla dess tilliggiande lotter och lunder, i wåtho och torro, och detta altsammans affhände Iffrån sigh, och hemmulade som tilläggande ofwan bem:te Swen Olofsson, hanss effterkommande barn och arfwingar, at niuta, bruka, (till ewerdelig fast oklandrat ägendomb;) och behålla. Och på det, at Swän Olofsson, sådant opåtahlalöst niuta motte, hafwer han till öfwerflöd gifwit Sohne Dottren Märit Jonsdotter, uthi Sohne och förlijkning för hennes bördzrätt uti gården Tiugu Rix D:r Såsom detta Testamente lagligen händt och skiedt ähr, för lagh och rätta kungiordt och stadfästadt, och ingen fanss, som her emot sade, eller säja kunde; Dy dömbde iag med Nämbden, det samma fast och stadigt stå och aldrig återgå, med both och plicht, som Sweriges Lagh förmåår, och lijkwäl stå och der wid förblifwe, som nu blefwedt och för afskedet ähr.

Ting 8 december 1667

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:6 fol.154v-157r

Rääfsundhs Tinghlagh den 8 Decemb: 1667 Nämbden

Oluf Nillson i Udbyen	Brodde Olufson i Anuiken.
Larss Broddeson i Backe	Joen Nillson i Gåhsböhle
Oluf Suenson i Landsom	Hanss Pärson i Lösta.
Erik Pehrson i Flattnohr	Anderss Olufson i Grönuiken
Tohl Nillson i Sidsiöö	Pehr Bengtson i Biörnöhn
Nillss Nillson i Molvuiken	Brodde Olufson i Rindh.

(1) Efftersom några nya Tollffmän ähre tillsatte dy aflade dhe sin laga Embetz Edh. Dernäst ahngaff ländzman Pehr Anderson effter fölliandhe Saker woro passerade i Tingelagett, nembl:

(2) Änkian H:u Kirstin Olufzdotter i Hunghe, bekänner fuller dett Andherss Stenson Ryttare, hafwer frijat till henne det han och tillståår men föregifuer det hon eij uil fulborda, beggie och tillstå legat i Sängen men inte olofligit omgiängie hafft med henne beställa, Tohl Nillson i Sidsiöö och Nillss Nillson i Kiählen betyga dett Anderss Ryttare haf:r i derass nähruaro sagt, hon ähr så frij för mig som edra hustrur för eder, huilket Anders bekiänner sig så sag, uthi hastige mode ***[fol.155r]*** För dhet hon icke uill tagha honom till ächta, men nu bedz före och uet icke annat med hänne ähn ähra och gått dy Saak fältess han till 3 mk:r Sm:tt effter siste Cap Tingb:n LL. Hwar med han förskontess oppå Kongl: Maij:tz Nådigste behag för sin fattigdombz skull, och huilken som hänne för något oährligt förekastar, och tilluither, skall derföre Androm till åthuarni*n*g arbitratitie straffas.

(3) Ahngaf Ryttaren Jonas Jonson Röhår haf:r belägrat Kohnan Anna Suenssd:r i Mälliåhsen huilken ännu eij födt haf:r, Dy opskiötz detta till neste Tingh.

(4) Befallningzman well:tt Daniel Bertilson opbiudher Pehr Andersonss Hemman i Wäluiken förste gången, honom pantsatt för 30 RD:r med sådan Condition at tillträdha Hemmanet och så när Termin ähr uthe och Befallningzman sina pg:r eij bekommer.

(5) Knuth Keellson i Sundh som andra Tinget sig Absenterat haf:r och när Tingzdagen Publiceras reser han till Norrighe och borde först suara till Sabbatz brottet han för ledin Juu*l*helgh och ahnklagadhess, och giffuit Ottar Joenson Bränuijn om Juullaffton at han dagen effter måste liggia hemma om Juuldagen sädan till Pehr Bengtsonss Saak: Biörnöhen skal derföre plichte 3 mk:r Sm:tt för huartera effter 33 Cap Tingb:n LL.

(6) Emädhan som Oluf Erikson i Bröcklingh icke kan sigh undandraga haf:r med sin Bodskap uthbeett 2:ne Slottemyror, den edna nordan bergett och den Andra uesstan, af huilka Mikel Andherson på Krogen förledit åhr bekom 6 lass höö dy ährkiändhe Rätten skiäligt att Oluf Erikson skall effter sin goduillige tillbiudhelse, liggia dher på Krogen uthi Håldh 5 vekorss tidh för dhen skadha han Mikel Anderson tillfogat haf:r (och dher ofuan på för sin ohörsamheett bötha 3 mk:r Sm:tt) och Oluf skall uara förplichtadt nestkommande Söndagh begynna. Der hooss förmantess Mikel Anderson at opsättia en haga kring om Söndre myran.

(7) Sallmon Larson i Bensiöö saakfälltes till 3 mk Sm:t för swarslösa ***[fol.155v]*** Till Michel Anderson Kiäremåhl om drengen Joen han här legt från honom, och tagitt stadge pennigen men icke kommit i Tiensten, dy opskiött detta till neste laga Tingh effter han eij tillstädes ähr.

(8) Biörnöö Strömss Broen på endan som tillkommer Nillss Suenson i Skurun huaresst Cappelan H:r Erik Stigzelius haar undher riditt och fahrit illa med sigh skall Nillss Suenson som Broen äger icke allenasst plichtha 3 mk:r Sm:tt uthan gienast be:te broo förfärdigha widh högre straff till giörandezeffter 3 Cap byggb:n LL.

(9) Kirstin Olufsd:r i Öhsiö som hafuer hafft lägersmåhl med baggen Pehr Asslachson op i Underssåker, och afladt tillhopa barn, huilkett föddess för 2 åhr sädhan Pehr hafuer fuller lofuadt henne Ectenskap, men nu åthrass, dy skall Kohnan plichtha 5 D:r Sm:tt effter Kongl: Håfrättenss Resolution men Pehr hafuer dher han tillhåller plichtadt.

(10) Kyrckioherden wyrdigh och well:de H:r Isaach Alstadius besuärer sig öfuer fordom Kyrkiowerden i Sundsiöö Knuth Nillson i Fanbyen, dhett han hafuer förfalskadt Kyrkoness wijn, i Kyrkan och blandt i stället, med uattn det öfrigha opdruckit der före Knuth haf:r uth-

lofuadt gifua till Kyrkian en Kanna wijn eller 1 RD:r huilket han eij effterkommidt haf:r och den betalt, huarföre skall Knuth för sitt förseendhe straffas effter 2 Cap Kiöpmb:n och bötha 12 mk:r Sm:tt till Kyrkian och dher ofuanpå bettala den uijn Kanna eller 1 RD:r han till Kyrckian uthlofuadt haf:r.

(11) Erik Person i Skurun tillstod sig haf:a hafft lägerssmåhl med Kohnan Märit Halfuarssd:r i Ubyn och afladt med hänne barn hiulket föddes förledin Larsmessotidh; men intet Ectenskap uar uthlofuadt war då, uthan bäggie hafua nu sigh omsidher betänckt och rächte huar andra handen, at tagha till Ectha, såsom och Kyrkioherden handrächte ***[fol.156r]*** Huilket dhe sitt löffte kiännest plichtighe effterkomma huar före Rätten oppå Kongl: Maij:tz Nådighe behagh effter gåffuo dhem bötterne, för dherass fattighdombs skulldh.

(12) Sidsiöömännerne, Oluf Jonson Tohl Nillson och Pehr Anderson klagadhe, öfuer finnen Erik Bertillson hafwer uthan Lagh och Domb, sigh tillwälladt och slagit 16 Lass Staar höö på derass ägor, huilke han fuller tillståår, men nu högelighen bedz förre eij annadt wetta, ähn uarit hanss skattemyra. Dy ährkiändhe Rätten skiäligt dett Erik Bertilson skall åther gälla halfparten af höett till Kiäranderna, men för bötterne förskontess han oppå Kongl: Maij:tz nådige behagh, för sin fattighdomb: Och dher han kommer offtare igiän, skall han haf:a föruerkadt sine 40 mk Sm:tt parterna förlikas omsidher sålundha; At Erik Bertillson skal gifua dem för höet 3 ½ RD:r och betahla Kiäranderna omkosstnaden för dett dhe haf:a mässt hållitt Syijn, dher öf:r och påkosstat 2 ½ RD:r Summa 6 RD:r huilket löffte dhe kiänness plichtige å bådhe sidor hålla.

(13) Erik Olufson i Söösiöö skall effter sin lofuen tillställa Ryttaren Casten Hinderson 4 RD:r för dhen hässten han förledin uåhras måndhe af Ryttaren lähna huilken sidermehr dödh blef af sylt mädan han uthi hanss händer och wårdnadt huar med dhe sädhan skola uara åthskilldhe, när han sitt Löffte fullbordar huilket han kiänness plichtigh gienasst effterkomma.

(14) Sammaledess Erik Kellson i Flattnohr skall och effter sin giördhe förlikningh tillställa Ryttaren Markuss Jönson 3 ½ RD:r för dhen hässt han honom sålde, försäkrandes honom wara uthan lythe, men befanss sidermehr siuklig huar af han straxt effter dödh blef, hiulket sitt löffte Erik kiänness plichtig effterkomma.

(15) Mattes Person i Fanbyen opbiuder sin pant 1 Tundl:d och 9 ½ K:rs Kornz uthsäde, förste gången, för sin Prætention, 76 RD:r han af Knuth Nilson i Fanbyen fordrar. ***[fol.156v]***

(16) Dett rop och rycte som Jönss Jönson i Stamnäss och Brith Suänsd:r i Soruiken ähre af ondha menniskior råkadt uthi lika som dhe skulle haf:a hafft olofligh omgiänghie medh hwar annan och på förste Tingett Fässte lagh, här ifrån sigh befrija, huilke de nu 6 beskiedelighe män och dahne quinnor å huarthera sidhan fram draga, at uillia gåå Edh med dhee dömde nembl: Jönss och Brijtha på sin siälss saligheet ahntaga, aldrigh någott oährlighit hafft, med huar annan beställa, så emädhan tillbedin Edh ähr så godh och giller som gångin; Huarföre efftergafz parterna Edhen, effter 24 Tingb:n LL. Allmoghen ahlwarligen formantess ingen uidare där effter, uthom någott Skiäll härföre dhem före uitta uid lag och straf tillgiörandess.

(17) Kyrckioherden Wyrdigh och well:d H:r Isaach Alstadij besuärer sig öfuer en deell af sine sochne män, och åhörare dhett dhe hafua till andra såldt 40 à 50 och för 3 RD:r Fuglar, elliest och fijsk, men huarken någon tionde Fughel eller Fijsk till datum uthan af några, bekommit. Rätten begiäradhe lissta på dhem men Kyrkioherden uille ähn spara dhem, at tillsee, om någon bättringh blifuer hoos dem \funnet/. Dy förmantess dhem att förlika Kyrkioherden, huar

och icke haf:r dhe lagha straff at förwänta när klagat blif:r Allmogen beuilliade Kyrkioherden 1 lass uedh af huarijo röök.

(18) Brith Knuthzd:r i Fanbyn bekänner sig haf:a hafft lägersmåhl med drengen Mattias Pålak som tiente hooss Ryttmesstaren wellb:e Berhart Bernfelt, huilken nu sidher mehr ähr till Röroos förrymb, och afladt tillhopa barn, huilkett föddess förlidin Larssmesso tiidh. Så emädhan denne Kohna Britha Knuthzd:r aldrig tillförne, för någon haar uppenbarat denne Mattis uarit Barnfadren till henness Fosster, för om Mattz till Röroos bortresster uar ; Tuiflar för den skull Rätten, henness blotta bekiännelse uara någon sanningh med; Uthan kan hända, hon har hafft besställa med någon annan persohn; Dy påladess fadren Knuth Nillson i Fanbyn, at till neste laga Tingh skaffa sigh Edgiärdzmän henness bekiännelse wara san, eller eij, eller nu gienast uppenbahra huilken bahrn- fadhren ähr, huilken fuller nekar, ingen annan kunna försstå ähn som Mattias, detta opskiötz till uidare ransakningh och effter sparningh. ***[fol.157r]***

Ting 9 mars 1668

Källa : Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:6 fol.186v-189r

Räfsundh den 9 Martij 1668 Höltz Laga tingh Närwarandes Cronones Befallningzman, wäl:..[?] Daniel Bertilsson och desse Nämbdemän.

Brodde Olufson i Anwijken,	Oluf Nilsson i Udbyen.
Nilss Nilsson i Mohlwijken,	Larss Broddeson i Backen,
Joen Nilsson i Gåssböhle,	Oluf Swensson i Landsom,
Hanss Person i Lösta,	Per Bengtson i Biörnön.
Andhers Olufson i Grönwijken,	Erich Person i Flatnohr. ***[fol.187r]***

1. Michel Andherson på Krogen, som till Tinget hijt citerat ähr, att swara för det roop och rychte han ähr kommin uti i det han skulle hafua skutit några Älgzdiur uthi förbudin tijdh, Men intet Comparerat, dy saakfältes till 3 mk:r Sm:t effter 33 Cap. Tingm.b. LL Oluf Erichson i Bröcklinge berättadhe, att Söndagen effter Helge Torssdagh A:o 1667. då war Michel på Krogen i Hemsiö by, och rökte Älgzkiöttet, och Oluf Persson, som då honom tiente, bekänner der wara 2:ne stoora Hudar och 2:ne små Kalfhudar, och att Michel haar gått åstadh Helge Torssdagh, och kommit heem om Måndagzmorgonen der effter, och effter som Michell höll detta fördolt för dem och dhe andre, sadhe han sigh hafwa borttappat Herbergz Nyckelen; Men Oluf Person och Joen Bärtilsson i Borgsiö, hittadhe på honom, herberget opläste och besågo Huderna, att han har dem hängdt öf:r en Stångh, dhe woro 2 stoora och 2 små Kalfhudar. Oluf berrättar och, att när Cronones Stembningz Zedlar tijt komma, så låter han läsa Zedelen för sigh och sedhan rijfwer honom söndher och kastar honom under sina fötter, som Joen Gullichson i Borgsiö, närwarandes war, weet bewitna.

2. Wällerdhe H:r Erich Stigzelius af Rätten påladhes, antingen skaffa Erich Persson i Hohl-skaffwen sin Original Obligation gifwin af Per Olufson Skräddare i Säbrådh igen, lydandhe på 11 orter, till nästkommandhe Pingestijdh, eller då genast desse pening:r betahla.

3. Erich Persson i Flattnor ehrkännes förplichtat effter komma domens innehåldh af den 11 Decemb. 1665 at tillställa Erich Keelsson nu genast 15 RD:r. Helst medhan han till Datum

intet haar der på Lefwererat som bordhe 5 RD:r om Åhret, till des 40 betalte blifwa, Sedhan skahl Erich Keelsson ingen wijdare prætension hafwa uthi Flattnohrs Gårdhen.

4. Oluff Eskilsson i Sönnestbyen insinuerade i Rätten een ***[fol.187v]*** Räkningh lydandhe på 43 RD:r 3 ort 4 Skill.som han hafuer försträckt Oluf Ingebrächtz Sönner i Stafre, dem dhe tillstå richtig wara; Hwarföre kännes dhe förplichtadhe be:te 43 RD:r 3 ort 4 Skil: till fierdhe Dagh Påsk uthi samma Myntesort restituera, eller Oluf Eskilsson brukar gården till dess han mächtigh blif:r sine pening:r.

5. Emedhan som Michel Erichsons, på Allnöhn i Rödhe by, uthi Medelpad Saak och Kiäremåhl till Ländzman, Per Andersson i Refsundh, ähr denna Rätten obekandt, dy remitteres han hähn till Forum Competens och Sundzwaldz Rådstugu dher Lagl. afhielpas effter han och der förlängst passerat ähr; Och Per Andersson han sigh tijt begifwa och stå be:te Michel Erichson till Swars, som han nu för Rätten uthloffwar effterkomma.

6. Kopparslagaren Jacob Erichson insinuerade i Rätten en Räkningh lydandhe på 32 RD:r 2 ort, länte och försträckte Pg:r till Oluf Persson i Forsse, hwilken Räkningh Oluf Persson tillstodh wara richtigh och rätt, derföre den samma och aff Rätten approberades; Hwarföre pröfwadhe Rätten det skiäligt wara, att Jacob Erichson tillträder Forssegården till dess han fåår sine uthlagdhe penning:r 32 ½ RD:r. Men gambla Syskonen anbelangandhe, som för halfwa gårdhen een prætension hafft. Men den förlegat och Jacob eij tillkänna gifwit wara deras, des uthan haar samma gårdh warit Skrifwin huussarm uthi 8 åhr, och då ingen will kännas wid honom derföre Jacob 15 RD:r för 3 åhr i Uthlagor ehrlagt hafuer och kommit gården till Odel igen; Derföre finner Rätten skiäligt, att dhe gambla Syskonen, ingen prætension må dher hafwa, som sin Rätt så lenge förtegat; Men der ifall Jacob trädher från gårdhen, skahl hans åbo wärderas och ***[fol.188r]*** Derföre skiäligen effter godhe mänss wärderingh nöijachteligen contenterat blifwa.

7. Erich Joensson i Fiällsta kiäradhe till Oluf Keelsson i Torssängh effter sin hust: Sahl. Fadhers Jönss Olufsons Odelss Jordh 2 Tunlandh, tillbiudandhes sigh willia gifwa honom sine uthlagde pening:r i Torssängz gårdhen Nembl.:n 12 RD:r böxell pgr till Cronan i Danmark 10 RD:r uthi Förlijknings pgr effter hans Excell:ns Sahl. H:r Hans Strijkz bewillningh, och 3 ½ RD:r i Afgångz pgr till Michel Persson i Opne, som Lofwat war, hwilke Erich tillbiudher sigh betahla, Summa 25 ½ RD:r. Så emedhan desse 2 Tunl:d uthi Torssängh, icke ähr Oluf Keelssons Rätte Odell, uthan Erich Jonssons hustrus Sahl: fadhers, Oluf Keelsson ähr uthi Danske tijdhen på denne gården kommin, genom Orätt berättelsse, haar till Datum der suttit; Hwarföre ehrkänner Rätten det skiäligt och Sweriges Lagh lijkmätigt, att när Oluf Keelsson sine uthlagdhe pgr 22 RD:r igenbekommer och Michel i Opne 3 ½ RD:r. Skahl Oluf Keelsson genast trädha ifrån gårdhen och honom den oplåta Erich Joensson, som på sin hustrus wäg:r bördigh ähr, till ewärdeligh egendomb at nyttia bruka och behålla.

8. Effter Rättens skiälige godtfinnandhe afsadhes, at emedhan som förledin Sommar någon Rågh blef arresterat för Månss Olufson i Beensiö till finnens Erich Bertilssons säkerheet uti Skadheståndh för sin Swedz afbrännandhe; Men nu gifwes arresten lööss och Månss Olufson som Erich Bertilsson byter desse 28 skyl:r rågh sin emillan, tagandes halfparten hwarteera, sedhan skohla dhe såå half Swidien hwar, in till dess Laga Syyn Parterna emillan gångin ähr, då den medh itt ändtligit uthslagh skohla förhulpne blifwa.

9. Taffnähsboerne, Sefast Siulsson och Swen Olufson anhålla ***[fol.188v]***Om hielp af Tingelaget at förfärdiga Taffnähsbroon, dhen dhe här till dagz hafwa måst hålla, och nu längre der

medh eij kunna uthhärdha, uthan der till swaga finnes af 2:ne Personer hålla så långh broo widh macht; Hwarföre effter Rättens noga Öffwerwägandhe afsadhes, att heela Tingelaget uthi Refsundh ähre förplichtadhe be:te Tafnäs broo till nästkommandhe wåhr at förfärdiga, så at hon breedh och swars godh blif:r försumma dhe i Tingelaget detta, Så skohla dhe wid 40 mk:r Straf tillgiörandes hafwe at förwänta effter 3 Cap: byg: b: Förmanes fördenskuldh Ländz- och Tolfmän at dhe hafua här öf:r noga opsicht, at sådant kan effterkommedt och fullbordat blifwa, som ländher den reesandhe Man och Tingelagetz Inbyggiare till gagn och nytta.

10. Emedhan som Joen Perssons i Båsiöös Stiufbarn Keel och Per Olufsons Sönner, tillijka medh Mågen Marcus Ryttare af itt omildt Hiertelagh emot sin Stiuffadher och Kiötzlige Modher, H. Märit Erichzd:r nu på sine Ålderdombz dagar inständigt påstå willia drifwa dem från gårdhen, hwilket dhe och om sidher dher medh måste wara tillfredz, och sigh åtnöija låta, till den ända, at undfly den afwundt och Oenigheet som Stiufbarnen till honom fattat hafua, begierandes allenast sine uthlagdhe pgr i gårdhen igen, och på en Annan ort sigh begifwa; Hwarföre ehrkänner Rätten skiäligt, det Stiufbarnen skohla förplichtadhe wara Joen Person tillställa och genast förnöija effterskrefne Poster, N:n först Joen Perssons Inlagdhe pening:r i gårdhen 25 RD:r böxlepenningar uthi Danske tijdhen 16 RD:r Syyn pgr. 4 reesor påkostadt till 14 RD:r brandskatt 8 RD:r. Uthrustningz pgr. på 5 Knechtar, allenasst uti itt för alt opföres 15 RD:r Summa 78 RD:r in Specie så förståendhes at på den tijdhen gälla 3 fem mk:r st:n lijka som en Specie RD:r. Och in till dess Joen Person desse 78 RD:r ***[fol.189r]*** Bekommandes wardher, så skahl han bruka och besittia gårdhen, och ingen fördriste sig honom förr der från drifwa, för än honom warder fyllest sine penning:r tillstält; Men imedlertijdh, befalles Länss- och Tolfmän, gårdhen nästkommandhe wåhr werdera, och meddela honom en Skrifft huru godh han wara kan, der eij tillfyllest kan giöra, må Stiufbarnen effter quotan briste. Och Joen Persson till större Säkerheet låter han opbiudha denna gårdh första gången till Stiufbarnens återlössn.

Ting 15 december 1668

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:6 fol.244v-247v

ANNO 1668. denn 15 Decembris, höltz Laga tingh i Refsundh, närwarandes Befallningzman, wählb:de Daniel Bertilsson och Nämbden.

Per Bengtson i Böhrön	Larss Broddeson i Backe.
Oluf Swensson i Landsom	Nilss Nilsson i Mohlwijken.
Brodde Olsson i Rindh	Joen Nilsson i Gåssböhle.
Tohl Nilsson i Sidsiö	Hanss Person i Löstadh.
Erich Person i Flattnohr	Anders Olufson Grönwiken
Halfwar Efwertson i Udbyn.	Nilss Person i Anwiken.

1. Såsom Ryttaren Jonas Rödhåår hafuer icke allenast för wördige Kyrkioheerden H:r Isaac i Räfsundh, uthan och för Länss- och Tolfmän, förr sin afreesa till Ångermanlandh tillstådt sig wara barnefadren till Anna Swensdotters barn i Mälgåssen, och således Excuserat Pedher Jonssons Sohn i Mälgåssen, intet med henne hafft beställa, uthan sådant af giäkerij wara talt,

Och ehuruwähl Ryttaren till detta stembder war, till Tinget, men afreste till Botheå i Ångermanlandh ***[fol.245r]*** Och saken ähr tillförne bekändt; Dy kundhe Rätten medh den eij lägre dröija, och Kohnan will komma till Gudhz Huuss, uthan Rödhåår saakfältes för Lägersmåhlet 40 mk:r effter 3 Cap: Gifft. och Anna till 20 mk:r effter Kongl: Hofrättens resolution, sedhan försöria barnet effter 18 Cap: Ärfd: b. LL:

2. Anders Olufson i Grönwijken låter opbiudha Beensiö gårdhen, N:n Salomons Hemman, tridie gången, och förste och andre reesan betygandes tillförne wara opbudin Nästom fränndom, till återlössn, eller få sine uthlagdhe pg:r 54 RD:r igen som han är Pantsatt före, såssom ingen på Klandradhe, dy slutadhes, at der Anders Olufson eij fåår sine pg:r igen, innan denne gård Lagståndin blif:r till nästkommande åhr, effterlåtes fastebref här på.

3. Afsadhes effter sakens noga öf:r wägandhe och Skiärskådandhe, at emedhan såsom Siul Hermansson i Rindh inständigt och fast påståår willia tillträdha sin sahl: fadhers Hermans Siulssons odelsjordh : i be:te Rindh som hans Stiuffadher Brodde Olufson och hans hustru, Siuls kiötzlige Modher Ingiehl Siulsd:r utj 25 Åhrs tijdh brukat och besutit hafuer. Hwarföre erkendhe Rätten Skiäligt at Siul Hermansson ähr berättigat effter 8 Cap: Jord. b. LL. at tillträde sin Sahl: fadhers gårdh Rindh då han effterskrefne Poster sin Stiuffadher Brodde Olufson betalt hafuer som han på gården erlagt N:n först 3 Tunnor Korn som Agnis Persdotter åtniutit hafuer effter Lagmans Domb af den 6 7bris 1647 à 3 RD:r Tunnan 9 RD:r och 3 RD:r till Per Siulsson för sin Arfwejordh ibid, Noch Per Siulsson och hanss Syskon opburit 9 RD:r för ½ Tunl:d, för Brandskatten 8 RD:r för 5 Uthrustadhe Knechter à 8 RD. ähr 40 RD:r. Noch böxle pg:r uthgifne och betalt under Danske Regementet Summan 81 RD:r. Föruthan gårdsens Melioration och förbättringh uthi 25 Åhrs tijdh skahl Siul Hermansson ***[fol.245v]*** ärläggia och betahla till sin Stiuffadher Brodde Olufson effter godhe Mänss wärderingh och gottfinnandhe, in till des behåller Brodde gårdhen, men sedhan desse pg:r fullkombligen contenterade ähre; Då först effterlåtes Siul be:te sin Sahl: fadhers gård tillträdha. Angåendhe Siul Hermanssons widhare prætension om dhe 30 RD:r Lössa och fasta Arfwet som fallit skulle wara af hans Föräldrar;

Och emedhan der på finnes en attest af Dato 18 9bris 1646 som sahl: Siul Perssons Änkia Brita Olufzd:r uthgifwit hafwer, desse 30 RD:r wara af Herman Siulsson betalte till sine Bröder Per och Jöns Siuls Sönner, som Siul nu omsidher det samma måste samtyckia, Hwarföre Lämnes detta af intet wärdhe, uthan Stiuffadren för sådant frij kännes.

4. Sahl: H:r Nilsses Effterlefwerska, H. Sara Matthiædotter, oppbiudher halfwa gårdhen i Skurun förste gången Kiöpt aff Nilss Swensson i Skurun för 36 RD:r.

5. Joen Person i Båsiö, oppbiudher gårdhen han åboor andre gången, sine Stiufbarn till återlössn emot 78 RD:r.

6. Emedhan såsom Per Bengtson i Marsätt tillståår och bekänner at Oluf Joensson in Sidsiö ähr berättigat utj Marsätt gården Jordepg:r 7 RD:r. Hwilke Per Bengtson kännes förplichtadt desse 7 RD:r uthan widare oppehåldh betahla till Oluf Jonsson, och Per sökie sedhan Oluf Swensson i Landsom om sin prætension det bäst han gitter.

7. Knuth Nilssons i Fanbyn dotter Brita Knutzd:r förestältes åter på Andre Tinget, Hwilken bekänner sigh hafft olofligit omgiengie medh H:r Ryttmestarens Stalldrängh Mattz ***[fol.246r]*** Polack och aflat tillhoopa barn, hwilket än Lefwer, men sådant eij angifwit för än han rymbde bort; Dy påladhes fadren Knut Nilsson antingen skaffa Lägersman igen till näste Laga tingh, eller då ehrläggia för honom och Kohnan 15 D:r Sm:t bötter; Och kan henda Polacken är

oskyldig och en annan giffter Persson wara barnefadren, derföre detta opskiötz till widare Ransakningh.

8. Sammaledes och föreställtes Joen Persson i Båssiö, om han effter sin Lofwen å förre Tinget d. 9 Martij 1668 haar skaffat tillstädes Erich Persson i Skurun, som inför Rätten d. 8 Decembris 1667 rächte sin Lägerqwinna Märit Halfwarsd:r at taga henne till ächta, och förmehnas at Joen Persson skulle warit orsaken, det han kom till Rymbningz, begiärandes nu yterligare Dilation till näste tingh och en recommendation af H:r Befallningzman till Befallningzman i Röroos om adsistence at skaffa Erich Persson tillstedes det honom Lofwadhes, men försummar han sådant, stånde widh 15 D:r Sm:tz bötter för Erich och Kohnan.

9. Emedhan såsom Knut Keelsson i Sundh sig eij unddraga kan wara pro resto Skyldigh till Kirstin och Brita Nilss döttrar för sine Jordpg:r i Sundh 3 ½ RD:r hwilke Knut kännes förplichtat at betahla dheres brodher Nilss Nilsson i Sochnstugun uthan widare oppehåldh.

10. Effter Slutin Rächningh blif:r Per Andersson i Wärwijken Regementzskrifwaren Johan Johansson 3 RD:r och 1668 åhrs ordinarie som Extraordinarie Uthlagor, hwilka han kännes förplichtat uthan widare opskoff at betahla, hwar medh sedhan all dheras rekning:r blifwe ophäfwe och dödadhe. ***[fol.246v]*** Angående det quittantz som Corporalen Matthias Häger uthgifwit hafuer för 1665 Åhrs Extraordin: Fouragie, hwilket Rätten eij annat kan see, wara för 1666 och i begynnelssen af åhret wara Uthfordrat, hwilket 1666 Åhrs Fouragie Regementzskrifwaren skulle åtniuta, och Per Andersson instendigt påståår 1666 Åhrs, och icke 1665 Åhrs Fouragie uthlefweret till Corporalen, hwilket Häger bör restituera till Regementzskrifwaren Johan Johansson.

11. Uthi den twistige Saken emillan Emillan Erich Jonsson i Rossbohl och Lockne Sochn, på sin Hustrus Sigridh Jönsdotters wäg:r Kärandhe, och Oluf Jönsson i Wärwijken och Refsundhz Sochn å den Andre Swarande, Angående förmyndare Räkenskap för be:te Hust: Sigrid och der af flytandhe Skuldfordran, afsades oppå Räfsundz Laga tingh d. 15 Decemb. 1668. Uthaf begge Parternes insinuerade Documenter pröfwes at Erich Jonsson hafuer 41 RD:r 1 ort af sin Swåger Oluf Jönsson rättmäteligen at fordhra, som han eij sig Unddraga kan Sigridz fasta som Lösa Arff effter hennes Föräldrar fallit, emottagit, beståendhe af fölliandhe Poster, N:n Bröllopz Kosten 10 RD:r Brudgåfwor 4 RD:r. Noch uti små Pertzedlar för 1 RD:r för Sigrid Jordepart i Wällwijken 10 RD:r. En halfnött Slipsteen för ½ RD:r 1 Jernstöör för en Ort, länte pg:r 3 RD:r för 7 åhr sedhan, för Sigridz Jordepart i Haxängh 3 ½ RD:r dess uthan 3 Tunnor Korn sålt till Knuth i Sundh à 3 RD:r ähre 9 RD:r belöper Summan 41 ¼ RD:r . Rätten erkendhe Skiäligt, at Oluf Jönsson ähr förplichtat at tillställa Erich Jonsson 10 RD:r till Jemptemarknan och resten af pg:na effter handen medh forderligast at betahla. Men dhe öfrige Parternes prætensioner, Nembl:n Erich Jonsson prætenderar ***[fol.247r]*** Interesse för pg:nes bortowarandhe och hennes förtiente Löhn uthi 11 Åhr hoos halfbrodren och Olof Jönsson der emot fordrar wedergielningh för den Kost och förtähringh Sigridh hoos honom haar åtniutit, iempte betalningh för dhe Klädher han haar åt henne Kiöpt till 11 RD:r. Så Pröfwar Rätten det skiäligit wara, at den ena prætension opgår emot den Andra, Nembl:n Interesse emot Kosthåldningen, och 11 åhrs Löhn emot dhe Kläder Sigridh åtniutit haf:r, Så at parterna uthi denne sidrige fordringer ingentera haf:r af den Andra att yrkia eller påtahla, uthan der medh wara åtskildhe.

12. Ehuruwähl Oluf Olufson i Ammer ähr Lagl: stembder att swara Joen Olufson i Stafre för den Åwerkan han haar giordt på Jöns åböle, i det han der från, på sin Åker 6 Lass giödningh

olofl.fördt, hwilken nu eij tillstädes är, härföre swara, uthan till Norrige förrester, allenast hust: h.[!] Kierstin Olufzd:r Comparerade, Finner Rätten det Skiäligt, at hon för åwerkan plichtar 3 mk:r Sm:t och förnöije Joen Olufson 1 ort 8 Skill. för Giödningen, och sedhan behåller Joen Olufson Åbolet oklandrat, som skrifwin ähr undher hanss gårdzskatt i Stafre, som han för åtnutit, medh Muhlbete uthan Andras förfångh in till dess han lagl. der från wunnin warder. Men hwadh angåår Knutz Saak, och Kiähremåhl, emot Oluf opskiutes till des han kommer tillstedhes.

13. Såsom Hust. Kierstin Olufzd:r i Ammeren och Joen Olufson i Håfsiö hafua Andra reesan gångit å giffte, förän barnarfwet ähr wordet af Godhe Män Undanskifftat, dy skohla dhe hwartera för sitt förseende plichta hwar sine 3 mk:r Sm:t effter 16 Cap; Gifft. B. LL. ***[fol.247v]***

14. Såsom Michel Andersson på Krogen å förre Tinget angifwen war af Oluf i Bräklinge hafua skutit Älgzdiur i förbudin tijdh, och då så wähl som nu af Länssman tillsagder derföre swara men eij Comparerat, uthan så wähl då som nu håller sigh undan, dy kan eij Rätten honom för swarslösa förskona, uthan plichte 3 mk:r Sm:t för Stembningz föracht effter 33 Cap: ting: B. LL.

Ting 13 - 14 december 1669

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:7 fol.103v-108v

Räffsundz Tinge Lagh d: 13 et14 Decembris A:o 1669.Närwarandes Befalningzman Wäll:tt Daniel Bertillsson och uthj Laghmans ställe Landzskrifwaren Wäll:tt Lars Joensson Roshemius med Nämbden:

Brode Olsson i Annwijken,	Pähr Bengtsson i Böröön,[!]
Anders Olsson i Grönwijken,	Lars Brodesson i Backen,
Hans Pährsson i Lösste,	Nills Nielsson i Måhlwijken,
Tohl Nillsson i Sidsiöö,	Oluff Swänsson i Landsom,
Halfwar Efwertsson i Udbyhn,	Erich Pährsson i Flattnohr,
Halfwar Efwertsson i Udbyn,	Jon Nielsson i Gååsböhle

Dato publicerades Kongl: Maij:tts Uthgångne Placater Påbudh och Resolutioner, som på före Tingen finnes Antechnade.

1. Ländzman Peder Andersson, angifwer, att Mickel Oloffsson ***[fol.104r]*** i Grimmnäss hafwer förledin wåhras Lägrat Ryttmestarens Bernhardt Bernfäldtz Kohna, Göhle Swensdotter i Söwijken, och aflat tillhoopa Barn, men deth straxt effter födtzlen dödt uthan Christendomb,hwillcken Kohna ähr tillförende häfdader aff Ry*tt*mestaren,hon derföre plichtat men Ry*tt*messtaren intet, och nu ähr Göhle uthi Jöns Oloffssons i Hoffsiöö Sällskap kommen till Helssingelandh, för medelsst hon drifwit \hans/ boskap tijt; Så emedan Mickel till ståår Lägersmållet, Saak fälltes han till 3 mk:r S:m:tt men Kohnan dubbelt till 40 mk:r S:m:tt effter \Kongl:/ Hoffrättens Resolution hwilcke bötter Jöns Olsson kännes förplichtat ehrlägia, som henne här ifrån Landet fördt hafwer.

2. Ländzman Päder Andersson Wrångh klagade högeligen öfwer Jöns Oloffsson i Hoffssiö, att när Ländzman kom till Hoffssiöö på Arffskifftet, emellan Jöns och hans brödrer och Systrer, förledin d:13 Octob: 1669. Då om afftonen sedan han druckin blifwit, kommit till Ländzman i Sängen med en dragin kniff, hållandes knifwen uthi wänstre Armen säijandes iagh skall biuda Ländzman fara wähl, som wittnen Oluff Jonsson Jon Jonsson, Niels Nielsson i Mohlwijken woro der inne i Stugun, hwillcke nu eij tillstädes ähre, derföre borde opskiutes Saaken till näste Laga Tingh, då wittnen skola komma tillstädes och Ländzman sin kähremåhl skriffteligen skall inläggia; Men såsom Pehr Bengtsson Tolffman refererar, och endels nu bedz Jöns före, och Ländzman gif:r honom för denne gången effter, förskontes härmed 12 mk:r S:M:tt effter 12 Cap: Konungh b: St:L. men kommer han igen skall han högre Straff hafwe att förwänta. ***[fol.104v]*** Sedan klagar och Ländzman hafwe hördt Jöns Oloffsson fått 80 Skylar Rågh uthi en Rågh swijdia och allenast angifwa 40 Skylar till Tijende Rächningen, Lars Brodesson Pähr Jonsson i Målgåssen, woro anbefallade att räckna, men trode på Jönsses ordh, och nu förspiöres wahre mehra, derföre på Cronones wängnar lade Ländzman, Jöns Olsson till högre wahra pålades för den skull Jöns här ifrån sigh lagl: befria, eller derföre plichte hwillcket han lofwade skaffwa sitt Skördefolck till städes, härföre redogiöre.

3. Saaken emellan Pehr Bengtsson i Biörnöhn, och Oluff Persson i Forsse, sades om deth rååmärkie, som förmehnas wara opkastet aff Oluff Pärssons Landhbönder, som lichwähl för 5 åhr sedan war orördt, skolle Ländz och Tolffmän, detsamma oprätta nästkommande wåhr, der Iempte skall Oloff Pärsson Restituera deth näfwer, som han ifrån Pähr Bängtsson tagit hafwer, före gifwandes eij annat wettat, än warit hans, Skough; Angående Rågen, blef sålunda sluttit, effter dhe icke förlijkes kunde, att Pähr Bengtsson behåller 2 delarne, och Oloff Persson tridie Parten för sitt arbette, helst emedan han på annors Skough huggit.

4. Knut Nielsson i Fanbyn som å förige Tingen 1667 och 1668 aff Rätten pålagdt ähr, skaffwa sin dotters Brita Knutzd:r Lägersman till städes Mattz Polack, som tiente hooss Rytt-mestaren som förige åhrs i Räffsundhz Prottocoll uthwisser, eller betalla bötterne för dhem begge, hwilcket han nu eij effterkommit haf:r ***[fol.105r]*** Saakfälltes för den skull Knut på sin dotters wängnar till 20 mk:r S:m:tt effter 3 Cap: gifftm b: L.L. Men för Polackens bötter hade fuller Rätten fångh att påbörda Knuth dhem att ehrläggia, effter han förr angifwit haf:r hwadan Pålacken war tillstädes, Men för hans fattighdomb, förskontes han, uppå Kongl: Maij:tz Nådige behagh.

5. Sammaledes och så Joen Pärsson i Båssiöö, hustru och d:r Göhlo som hafwa gifwit Erich Pährsson i Skurun maath, att komma honom till rybningz som till förende har frijat till Joens d:r Göhle Jonsd:r, men sedermehre har Erich gångit der ifrån till Halfwars d:r Udbyhn, henne Lägrat och aflat barn, som prottocollet aff d: 8 Decembris 1667 innehåller, då han rächte Halfwars d:r handh, att taga henne till ächta, men sin låfwen eij längre hållit, till dess han kom till Jon Pärssons Qwinfolck, och sådant honom affrådt, och komit till rymbningz, der före Jon Pärsson pålades den 9 Martij 1668 och 15 Decemb:r att skaffwa Erich Pährsson i Skurun [i]gen, eller ährlägia 15 D:r S:m:tt bötter, både för Erich och Halfwars d:r men sådant eij effterkommit; derföre kunne Rätten Joen Pährsson eij undfalla, uthan kännes förplichtat å sinne qwinfolckz wängnar, bem:te bötter ährlägia, hwilcke Päninger Keel Oloffsson och Pähr Oloffsson skolla ährläggia sigh till affkorttningh på affgångz Pänningarne till Stiuffadren Jon Pehrsson.

6. Ehuru wäll Regementz Skrifwaren, haf:r Rättmäteligen proresto att fordra 1666 Åhrs Extra ordinarie korn Proviant ***[fol.105v]*** och Furagie, aff Pehr Andersson i Wärwijken, som då warande Munsterskrifwaren Mathias Häger Regementz skrifwaren för medelst sin öfwergifne

Rächningh ahzignerade hafwer, Men såsom Per Andersson i Währwijken enständigt påstår 1666 Åhrs Furagie till Corporaten Mattz Häger betallt hafwe, men Corporaten det samme Foragie quitterat för 1665 och quittenztiet daterat d: 26 Martij 1666. Dess lijkest beswärer sigh och Peder Andersson öf:r Corporalen Hägers Förman, Gummundh Ryttare, som Extra ord: Furagie för dhe föriga åhren upburit altidt för uth på åhret Furagie uthfordrat, och sedan åhr ifrån åhr, hwar öfwer och Pehr Andersson samma åhr 1665 d:14 Aprili[s] har sigh hooss Wällborne H:r Öfwersten beswärat; Hwarföre kan denne Rätten eij på börda Pähr Andersson 2:ne Åhrs Furagie för att betalla, uthan så wijda befrijas, intill dess Corporalen Mattz Häger och Gummundh Ryttare komma tillstädes, och Regemäntz Skriffwaren söker sin …[?] Mattz Häger om sin prætension på 1666 Åhrs Fouragie, Häger sedan uthföre Lagl: med Peder Andersson det bäste han gitter sammaledes med Gumundh Ryttare, för nöijandes Expenserne som Saaken förlorar.

7. Hustru Sara Mattzd:r Sal: H:r Niels effterlefwerska opbiuder hallfwe gården hon kiöpt haf:r andre gången.

8. Kyrkio Herden Wördige och Wällärde H:r Isac Alstadius, Insinuerar denne lista på en hoop sabbatz brott, som begångne ***[fol.106r]*** ähre i detta Åhr, men såsom mäste delen för reste ähre till Noreie dy kan sådant eij optagas, uthan remitteres till näste Wåhrting att här om ransaakas och döhmas.

9. Såssom Bönderne i denne Rotte, Knut Nielsson i Fanbyn, Pähr Bengtsson i Marsett, Carl Pährsson Lars Larsson i Samste Anders Erichsson i Åhsen, Oluff Efwertsson, Oluff Nielsson i Lösta och Carl Jonsson, som icke allenast denne gången uthan och flerre reessor, Tresk ähre att komme till Hållet, måste för den skull taga sine egne hästar och skiuttza den reesande Mannen, effter [an]dre icke komma i Hållet, dhe som wederböhr ej dess lijkest klagar Ländzman öfwer dhe andras treesko, uthi dhe andre Rootarne, samme Olydno haf:r och så aff dhem, och myckit mothwillige ähre; Hwarföre kan Rätten eij bijfalla desse 8 Pehrssoner, uthan Sachfälltes effter deth 33 Cap: Ting m b:, till hwar sine 3 mk:r S:m:tt.

10. Joen Pährsson i Bådsiöö, uthlofwade på sin Stiufbarns wängnar betalla till Oluff Swensson i Landzom 8 RD:r till Kyndersmessomarknet, för hans arffz Partt i Hemmanet, affkortandes saaken på Stiuff barnens Rächningh till aff korttningh.

11. Mattz Persson i Fanbyen opbiuder Knuth Nielsson pantt satter [j]ordh tridie gången weder böhranden till åtherlössen.

12. Anders Olsson i Hohlborgen på sin faders wängnar, rächte Tohl Nielsson i Sidsiöö handh, och hans medarfwingar, att betalla dhe 10 RD:r med tillfälle för deras Arffz Part ***[fol.106v]*** uthi Hollborgen, affkortandes deth sedan på dhe andre Broderlotterne i Hollborgen, så myckit på dheras quota.

13. Såssom Oluff Hindersson i Hollborgen, eij will hålla deth accord, som han med Pehr och Mickel Oluffz Sönner i Grimnäss mundteligen oprättat haf:r; Hwarföre ehrkände Rätten skäligt, att Oluff Hindersson kännes för plichtat restituera 11 RD:r för Peder Oloffssonz arbette och Sädeskorn, men dhe 4 RD:r ~~Pär Peder olof~~ må Mickiel Olsson sökia igen, aff Oluff Kopparslagare, deth han gitter, och sedan affträdde Mickel och Pähr ifrån Hollborgen.

14. Effter samptlige Tolffmänz gottfinnande, om Håffssiö Hemmanet, som Sall: Oluff Swänsson haf:r uthi sin lifztijdh förordnat, att älste brodren Jon Oloffsson skall effterlåtit blifwa

uthlösse dhe andre sine samptl: Syskon, och med arfwingar, Hwilcket Hemman, samptl: Tolffmän det wärderat hafwe för 80 RD:r uthi gångbart Myntt …[?] 4 orth på hwar RD:r dhe samme Pänningar rächte John Olsson Jöns Olofsson handh, effter handen betalla; Men Arfwingarne kunde eij längre Dilationera, än till Midh fasto Dagh, eller der ifrån läggia Interesse på hwarthere quoto medh 6 pro Cento.

15. Swähn Oloffsson i Tamnäss, opbiuder gården han åbor tridie gången, wederböranden Erich Keelssons på sins hustru Märit Jönsd:rs wängnar till återlössen, Pålades för den skull Erich Keelsson, antingen förnöije Swähn Oloffsson för sitt anwände åboo, och gårdssens Melioration, ***[fol.107r]*** Iempte hans Inlagde Päningar; Gården till näste Laga Tingh, eller då annammat och emot taga Sohne Pänningar, för sin hustrus [b]ördS Rättz affträde, som Tolffmän kunna pröfwa skäligt wahra, hwar med Parterne, i medler tijdh, kunna sådant sigh till Sinnes föra, och här på ett sluth giöra.

16. Effter såsom Tolff Män i detta Tinge Laget, för Sochnens ringheet skull, eij kunna befrijas för skiutzningen, som 12 män uthi andre Tingelager åthiuta, Inngen wedergälningh här till bekommit, dhet dhe uthi långsambligh tijdh uthstådt hafwa, helst emedan Häretz [S]aachörer Tertial, ähr till Datum öf:r helle Landet; hoopsamblat, [t]ill helle Landetz nödhtorfftige uthgiffter; Hwarföre will man [d]hem för denne gången ihopkomma, medh 2 RD:r hwartere, å Sochnens wängnar, aff dhe Päningar Sochnen haf:r bekommit [a]ff dhe afflägne till delte Sochnar till Räffsundh Tinge Lagh, på Landz uthräkningen om Hållit; Framdeles will man them bötter hoghkomma, effter Hans Kongl: Maij:ttz Uthgångne resolutioner [oc]h Stadgar.

17. Cappellanen, Wällärde H:r Erich Stigzelius, beswärade sigh öfwer halfgårdzmännerne och Huusmännerne uthi Räffsundz Tinge Lagh, eij kunna ehå[?] någon rättigheet af dhem, Hwarken till löhn eller fördenskapp, på dhe långe beswährlige wägar emellan Annexerne, lichwäll eij uthe slutter, att så wähll hafwa omaak för dhem, som för Hällgårdmännerne, på sitt Embetz wängnar att betiehna; Hwarföre kan Rätten eij annat sluta och döhma, ähr halff gårdz som Huus- ***[fol.107v]*** Männerne, kännes förplichtade sin Cappelan Wällärde H:r Erich till fredz ställa, och honom sin Rättmätige Löhn och forden skapp ehrlägia och meddela, som Hällgårdzmännerne dock med dhe uthfatige Huusmän skall skiee en Lindringh, Hwillcken s…[?] som här effter sådant försummar, skall derföre lagl: för sin Tresko plichte, som hans Ähre wyrdigheetz Sal: Prowestens[?] Mag:r Jacobi Hollstz resolution aff d: 29 Septemb: 1668. Wijdre innehåller huar efter dhe sigh till rätelsse ställa.

18. Kyrkio Herden Wyrdige och Wellärde H:r Isac Allstadius, klagelig[en] till känna gifwer, huru såsom een dhel uthi hans försambling som Gudh allzmächtigh wällsingnar med en wacker hoop Fougel och för wentar sedan, några Lass för såldt till Medelpadsboerne, men ingen Fougel har han fått uthi Tijende, begiär[an]de för den skull att dhen lofl: Rätten willia än yterligare för mehne, sådana Perssonner här effter med sådant oskick affstå och gifwe sin Rätta tijende.

19. Träde för Rätten Körkio Herden Wyrdigh och Wällärde H:r Isac Allstadius, beswärades sig öf:r Ryttmestaren Edell och Manhafftigh Bernhard Bernfälltz, hafwer med sin Fru någon otijdigheter i Kyrkian föröfwat, begiärandes att ehuru wähl Ryttmestaren eij tillstädes ähr dock lichwäll hans Saak måthe protocolleras, emedlan Wittnen ähre tillsted[es] och Saken sedan en annan gångh uthföra.

1.Angaff Wyrdige Kyrkio Herden, att Fru Ryttmesterskan ***[fol.108r]*** Hafwer uthstofferat een brudh, Niels Ifwarssons d:r i Bogsiöö, högre och prächtigare än hennes Ståndh fordrar, lijka som en Adelig StåndzPersson, twert emoth Kongl: Maij:tts Uthgångne Placater och

KlädeOrdinatien, hafwandes en Perle Croona, sedan ett Perledh, fingerstiockt, kringhom Håårskiöhlen, och Favor bandh några Allnar uthi hwart Örehängie;

2. Kommit sendt i Kyrkian, sedan Kyrkioherden har ett annat Brudh Folck wigdt, måste således desse sedan sammen foga, och när dhe blefwo wigde, hafwe dhe Brudh Folcket, gådt uthi Kyrkio Herdens hustrus bänck i Sundhsiöö körkia twertemot sedhwanligit bruk att sittia i Coret, bruden opwachtare, tagit Ry*tt*mästarens Skabrak aff Hästarne, och uthklädt brudh-stollen i frembste Kyrkiobänken; 3:tio dertill med hafw:r Brudhfolcketz upwachtare rändt uth och in i Kyrkian, hwisskat tisslat och tasslat, ifrån den eene till den andre, så att Kyrkioherden blef förorsaakat säija, wee den som förargelsse åstadhkommer.

Nähr Kyrkioherdens hustru gick fram i Chooret, att till s.ee[?] om sin brudz brudh Skruuf [?] då hon gick tillbaka stigit oppom Ryttmesterskan, då Kyrkioherden som han bekänner, swarade, Jaa änteligen måste det wahra; Men effter Predikan satte Kyrkioherdens hustru sigh framför Ryttmesterskan, och [d]å hon har gått till offwers[?] och kommit tillbaka, har Rytt-mesterskan giordt henne den Despecten, bugat och nijgat för Kyrkioherdens hustru, och affecterat undeligen med hännderne, henne till Spått och Församblingen till förargelsse ***[fol.108v]*** Hwillket Mattz Pährsson i Fångboyn[!] Swen Oloffsson i Tamnäss, Siuhl i Miöösiö, Oluff Swänsson i Landhsom Etc. uthi Sundziöö Församblingh det samma betyga.

5. När det eena Brudfolcket har lychtat offra, haar Ryttmester…en[?] med sin Fru, begifwit sigh uthur Kyrkian, men icke offrat för sitt brudh folck uthan Ryttmestaren stigit på sin häst och rijdit sin kooss, Men Ryttmesterskan kommit i Kyrkian igen, Imedletijd har H:r Peder Langh Capplan i Brundhflodh, måste för bruudhf…[?] offra, effter han som förman wahr bortreste.

6. Sidst angifwer och Kyrkioherden, att under warande Gudhz Tiänst, då Ryttmestaren inkommit, begyndt bruke elaka ordh, på Kyrkioherdens hustru uthi Kyrkiobänken, för det Kyrkioherden skulle tilltalt på Prädichstolen brudhfolketz opwachtande, för det dhe intet hålla sigh stilla öf:r Prädikan, säijan[des] Kyrkioherden giör sigh sådant sig till wahn ähra, men min Herre skall eij läggia sådant neder.

Effter weder Parten eij tillstädes ähr, dy kunne sådant eij till något sluuth komma, uthan så wijda opskiutes.

Ting 15 - 16 december 1670

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:7 fol.201r-205r

Räffsundh d. 15 och 16 Decembris 1670 Præsente Befallningzman, och Nämbden

Pher Bengtsson i Biörnöön,	Larss Broddesson i Backe,
Oluf Swänsson i Landsom,	Jon Nillsson i Gåässböhle,
Tohl Nillsson i Sidsiöö,	Hanss Persson i Lösta,
Nillss Persson i Anwijken,	Halfwar Äfwertsson i Udbyn,
Brodde Olufsson i Rindh,	Måns Olufsson i Beensiöö,
Jon Persson i Båssiö,	Nills Nillsson i Mohlwijken

1. Uthi Nills Nillssons; \den äldre/ i Mohlwijkenss ställe, som rester ähr til Norige tilsattess Månss Olufsson i Beensiö til tolfman Hwillken aflade sin laga Embetz Eedh.

2. Effter frågadess hurulunda wägen ähr på Jempte Skougen? swarade Swen Nillsson i Bräcke wara på somblige ställen odugeligh wägh, och när brofogden Jönss Michelsson skulle förledne sommar hijdt resa, att besee Jemptz Skougz wägen, wägradess honom häst af tolfmannen Anders Olufsson, ingen häst uthan päningar skulle fåå, som han från sådant eij sig unddraga kan, eij annat wettat af, så resolverat ware af Kongl. Commissarierne, hwillket annorlunda beskafwat ähr, aff den orsak måste brofogden resa til Backe; Hwillken eij heller tilstädess ähr, uthan Anders Olufsson Sakfälltess til 6 mk:r Sm:tt för tresko och emoth willia, hellst emedan han tolfman ähr, borde andra wahrna och icke opstudza.

3. Gestgifwaren Swän Nillsson i Bräcke, anklagade Mohlwijkzmännerne Nillss Nillsson och Per Månsson hafwa en odugeligh wägh emillan sin by Mohlwijken och Bräke …hen[?], som finness heel odugeligh, til hwillkett dhe sig eij dher från kunna undraga, uthan dherföre för sig tresko och emoth willia saakfälltess til 3 mk:r S:m:tt hwartera, hwar med dhe för sin fattighdomb för skontess. ***[fol. 201v]***

4. Keel Andersson i Grönwiken som hafwer angifwit Mohlwikzmännerne skulle gräfwit uti en högh, men nu eij tilstädess ähr, at dherföre swara, skall plichte för swar lösse 3 mk:r S: M:tt och saken opskiutess til dherass ankombst.

5. Kyrkioherden Wördigh och Wäll:de H:r Isaac Alstadiuss Publicerade Kongl. Hofrättenss resolution de Dato 22 Aprilis 1670 lydande \om/ öf:r löpare etc.

Angaf dess lijkest en öf:r .amma[?] Person Anderss Persson födder i Södermanlandh i Daga häradh, Biörlinda S:n och Hammersta, Ähr hijtkommen förmedelst munsterskrifwaren Pehr Jakobsonss Wärfwni*n*gh, haar i Rogsta Sochen stullit en Häst och plichtat dher för uti Medelpadh med 50 D:r k:m:tt hafwer nu en kohna Brita Perssd:r i Bergåker, den han lägrat haf:r, som förmehnass wara kohna för honom, och här nu en tijdh wistass, ingentehra haf:r något pass, Kyrkioherden begiärer blifwa af wid dhem uhr sitt Pastorat, hwillket remitteress til hög Wälborne H:r öfwerst Leutenantens ankombst, om sådane böhr lydas under Compagniet eller eij.

6. Beswärade sig wördige Kyrkioherden wällärde H:r Isaac Alstadius, öf:r sina åhörare i Bräcke Sochn, undantagandess giästgifwaren Swän Nillsson hafwa på Kongl. Commissorial ransachningen i Rödhöön hooss Richz Rådens Hög wälb:ne H:r Gustaf Posse och H:r Johan Gylldenstierna uthwärkat sig på orätt berättelsse en Resolution at dhe skulle föra sin korntijonde allenast til Bräcke Kyrkia och icke på Offne, dher för kyrkiobordz ägor tilbydt ähr, effter Richz Rådetzss Högwälborne H:r Claes Stiernskiöldz nådgunstige Disposition, at bruka kyrkiobordh blef bydt til Crono Jordh dher giästgifwaren Swän Nillsson åbor och Kyrkioherden bekom Offne i stället för Bräcke Kyrkiobordh, dijdt dhe ähre plichtige föra sin Korn tijende, dock lijckwäll uti anseende så Procederat ähr, så proponerade wördige kyrkioherden at Bräcke bönderne må på läggiess effter Kongl. Krögare ***[fol. 202r]*** ordinatier få för peningar leija dheress hästar, at dhe be:te sin tijonde må föra til Offne som ähr Bräcke kyrkiobordh hwillkett wördige Kyrkioherden sådant eij kan lagl. förwägrass, uthan dhe må sig dher effter rätta.

7. Effterskrefne Bräcke boor som eij haf:r aflagdt sin fiskie tijonde hooss kyrkioherden, uthan än restera, såsom Nillss Nillsson i Mohlwijken för 6 åhr, Oluf Michelsson för 7 åhr, Oluf i Bröcklinge för 8 åhr, Månss Olufsson i Beensiö för 4 åhr, Erich Erichsson ibid. för 6 åhr, Anders Olufsson för 4 åhr, men tilstår allenast ett åhr, dhe öfrige inständigt nekar til emot kyrkioherdenss tijonde Längdz book, Oluf Carlsson för 7 åhr, skulle hwar om sig plichte för

treska och emot willia hwar sine 3 mk:r S:m:tt belöper 21 mk:r och Månss Olufsson för flärdh 3 mk:r för odugelig oprutin fisk hwar med dhe för denne gången förskontess.

8. Alla Bräckeboer, undantagandes Swän Nillsson och Månss Olufsson hade wäll Rätten orsak at saakfälla för det dhe sendt om Lögerdagz affton hafwa hem gådt och eij bewistat gudz tiensten Söndagen effter, men för dherass förbön gaf Kyrkioherden dhem effter för denne gången.

9. Oluf Biörsson i Byom och Mariæby Sochn, som först haf:r klagat Larss Persson i Noor och Jon Hermansson dee hafwe öfwerfallit sig på Jempte Skougen men nu förlicht sig, saker för ohemult klagemåhl til 3 mk:r S:m:tt helst emedan han har tagit skrifftelig stembningh på dhem.

10. Såsom h. Anna Olufzd:r sig framtehr beswärandess eij mächtig wara uthstå de uthwärkade bref af H:r Ex:ccll:ttz högwällborne H:r Gouverneurens Carl Sparre angående, Tiutboda effter frijhetz åhren giöra dher ett hemman hwillket opbödz förste gången emot be:te Condition emottaga. ***[fol.202v]***

11. För Nillss Olufssons barn i Finnäss sattess måhlsman Pehr Bengtsson i Biörnöön och Keel Olufsson i Döfwiken at på bästa sättet Disponera och wara Änkian behielpeligh til dhet hon skiähligen haf:r at prætendera. Och Ährendet stånde odömbd till widare dherass eget betänkiande.

12. Pehr Olufsson i Grimnäss känness för plichtat effter sin utgifne obligation de Dato Bräcke den 22 octobris 1659 betalla til Soldate[n] Oluf Olsson 3 ½ R D:r hwillken obligation skrifwen[?] och verificerat ähr af Sal. Daniel Bengtsson, hwar med sedan dherass twist skall ophäfwin wara, om Knechte pgrs fordran.

13. Såsom Snickaren Oluf Olufsson i Gåässböhle, ~~Pedersson~~ Larss Pedersson i Noor och Jon Hermansson i Stamnähs hafwa föröfwat på hwar andra slagzmåhl och inga fullkomblige wittnen warit för handen som dherass twist kan uthreda orsaken warit, dy effter dherass egen bekänelsse Saakfälltess dhe hwartera till 3 mk:r S:m:tt för slagzmåhlen effter 13 Cap. Sårm b. med will:a L.L. men angående dhe Skiällzorden för tiuf, skiähll och mördare, af Larss Persson i Noor och inga wittnen warit öf:r, til hwillka skiählzordh Larss och Jon Hermansson neka til eij wetta med Oluf Olufsson annat ähn ähra och godt, dy ophäfwess detta, och alfwarligen hwar och en här med wahrnadt, Oluf Olufssonz eij något för olempa som dhe eij kunna \något/ öf:r tyga wid laga straff tilgiörandess som här på urgerar och Saken stånde öpen.
14. Erich Keelsson i Österfinnäss, opbiuder gården han kiöpt haf:r ibid förste gången nästom frändom til återlössn

15. Jon Pehrsson i Båsiö opbiuder gården han åboor tridie gången sine Stiufbarn til återlössn, och dher han sine inlagde p:gr eij bekommer, innan gården lagståndin blif:r då haf:r ej Parterna rättenss Sluth at afwachta. ***[fol. 203r]***

16. Oluf Eskielsson i Sunnestbyn opbiuder förste gången den Jordepart han kiöpt haf:r af Siul Olufsson i Sösiö för 30 R D:r in Specie, men nu klandrass af Siälliaren Siul Olufsson tilbiudandess sig be:te broderpart af sine egne medhel innan midfasto dagh 1671 återlösa, hwar och icke gånge kiöpet genom Laga opbudh.

17. Pehr Månszon i Mohlwijken, låter förste gången opbiuda sin Sal. Swärfaders Torkiel Olufssonz uthgifne Testamentz skrift lydande på Mohlwijkzgården, nästom frändom och slächt til återlössn.

18. Corporalen Oluf Olufsson i Grimnäss opbiuder gården han åbor förste gången nästom frändom til återlösn, den hanss fader Olof Olufsson delss af Syskonen uthlöst, dels och een deel tagit till Syttningz.

19. Sal. H:r Nillsses effterlefwerska opbiuder gården hon ~~åbor~~ kiöpt för 36 R D:r bestående af ett tunl. tridie gången och emedan ingen här på klandrade, dy bewilliadess faste breff då han lagstånden blifwer.

20. Bogssiömänerne i Sundsiö opsäga och wedersaka Östby Skougen och dhen opbiuda at Taxerat som honom bäst behagar; Men sielfwe ödeböhle behålla dher som affradz breffwet inne håller för 6 mk:r :S:m:tt åhrlige Taxas erläggiade.

21. Såsom 2:ne bönder i Boggsiö omöijeligen för faller för färdiga laggill wägh emillan Stugun och til Bogsiö, som dher från på Sönnersidan åth Miösiö så att den resande mannen kan fort komma. Dy finner Rätten eij annat uthseende än heela tingelaget måste sig tijdt nästkommande Wåhr begifwa och be:te Wäg reparera och duchtigh förfärdiga uthan något widare dher å kommande beswär och klagomåhl försumma dhe sådant måge dhe sielfwa stå sin äfwentyr och derföre swara. ***[fol. 203v]***

22. Såsom Herman Jonsson i Ammeren ähr angifwin hafwa förledit åhr stullit en Sölf Kosa från Anders Danielsson i Hellsinge landh, af dhen orsak, at Kosan stodh i porten, men strax dher effter åter lefwererat, och när förspordess blefwin tagin uti arest, uti 14 dagarss tijdh, Måhlzägaden ähr förlicht, och förste gången ähr i denne olyckan kommen , högeligen afbödh, dy förskontess han för denne gången oppå Kongl. Maij:ttz Nådige behagh.

23. Beklagade sig Ländzman Pehr Andersson öf:r hollmästaren Nillss Nillsson i Mohlwiken eij på Crononess wäg:r fått häst, då han intogh Cronones Kyrkiotijonde uti Bräcke, Nills Nillsson dher emoth klagar eij fådt någon häst uth hooss Anders Olufsson i Grönwiken, uthan \när/ han kommer tijdt, fåår en hoop med bannor, och hoodt af honom och hans Sönner det samma beswärade sig och gästgifwaren Swen Nillsson öf:r Anders Olufsson, at när han skickar sine Drängiar till Grönwijken, will ingen gå tijdt, för dherass opstussigheet, dy för hans tresko och motwillia, sakfälltess til 3 mk:r S:m:tt men för det han ähr nu tolfman, som häller borde den resande befordra, och eij emot säga och andre opstussa plichte dubelt.
24. Pehr Bengtsson låfwade betalla til Kyrkioherden H:r Isaac Alstadius 20 R D:r til Kyndersmesso så at alt blifwe betalt effter förrige afsagde Dommar. Dy förskontess han med sin interessent för Dombqwahl som här urgerade.

25. Anders Hansson i Skynäss, opbiuder gården han åbor förste gången, nästom frändom och Slächt så som Corporalen Pehr Hemmingsson til återlössn emot 38 R D:r 1 Ort 12 Skill: restitution. Hwillke pgar han för mehnar sig eij plichtig wara alla fullgiöra, uthan dhe som giälden giordt, dhem han må lagl. siökia dher dhe onödigh giäldh på gården giordt hafwa. ***[fol. 204r]***

26. Nillss Ifwarsson i Boggsiö beklagar sig at Ryttmästarenss Swän tiänare Håkan och Pehr hafwa olofl: tagit hans häst uti beeten dher han gick och bäggie ridit på honom, men effter ingen ähr tillstädes af desse, dy opskiutess til dherass ankombst.

27. Sal. Oluf Torkielssons hustro, kan sin Sal. manss Testamente til 3 mähl:r Jordh eij åth niuta, effter dhet ähr hanss ArfweJordh, uthan arfwingarne effter 6 Cap. Jordh dhessa behålla.

28. Jönss Jonsson i Norderösiö, opbiuder ödegodzet han åbor andra gången kiöpt af Pedher Jonsson för 20 R D:r 2:ne Koor nästom Frändom til återlössn.

29. Brodde Olufsson i Hungne opbiuder gården ibid han åbor förste gången, nästom frändom til återlössn, den han antagit haf: r effter gode mänss werderingh för 35 R D:r bestående ½ gården af 1 ½ tunl:d hwillke p:gr han erläggie böhr till Creditorerna och briste mark och mk:r.

30. Önne Jonsson i Östby från Borgsiö Sochn insinuerade sin broders Pehr Jonssonz i Mälgåssen byttess skrifft så lydande at Önne Jonsson haf:r cederat sin broder Pehr Jonsson sin arfwe Jordh uti Mählgåssen och Pehr dher emot oplåtit Önne sin hustross, Kerstin Olufz d:rs arfwe Jordh i Östby, bägge at nytia bruka och behålla till en ewärdligh oklandrat ägendomb, uthan någonterass här å på kommande på tahl wid laga straff tilgiörandess, och emedan dhe så wäll med giorde handsträchningh för Rätten förlichte ähre, hwarföre iagh detta Jordhbytte Confirmerar ståndachtigt blifwa.

31. Ehuru wäll Trumpetaren Petter Olufsson månde oppå Brudflodz Extra ordinarie Tingh d: 26 Martij 1670 uthlåfwa, at taga sin lägerqwinna Anna Keelzd:r til ächta, den han haf:r aflat barn med och rächte så kyrkioherden H:r Pehr Langh, som Rätten hand sig låfwen ***[fol. 204v]*** fullborda;

Men såsom Trumpetaren hafwer kommit uti erfarenheet at be:te Anna Kelzd:r \haar/ beblandat sig med een annan Person, Nembl. Skräddaren Hanss Johansson på Frössö Jemptemarknen 1670 in Martio, några dagar för han gi[or]de handsträchningh medh denna Anna Kelzd:r, Hanss Johansson ähr eij tilstädess uthan förrester til Norige, och Anna kan sig här från \eij/ unddraga hafft beblandelsse medh honom som hon sidermehra har bekändt för Trumpetaren och nu detsamma til ståår, dy til bödh sig Trumpetaren heller willia uthgiöra bötterne för sig, än tage Anna til ächta och sin ächtenskapz låfwen opsade, alldenstundh Anna eij bättere har sig stält.

Saakfälltess derföre Petter Olufsson til 40 Marker effter 3 Cap. Gifft:b och Anna till 5 Daler S:m:tt effter Kongl. Håfrättenss resolution. Dess lijkest ähr Anna och saker til dåble bötter 40 mk:r för det senare lägersmåhlet med Hanss Johansson, Men såsom hon inga pgr dher til hafwa, dy skall hon plihta medh fängelsse, eller för skaffwa bötterne och Hanssess Saak opskiutess till hanss återkombst.

32. Iblandh andra Sakers och ährenders förrättande, Affsades att Ehuruwäll Swen Olufsson i Tamnäss månde A:o 1666 den 8 Decembris uthi gode mäns närwaro inga accord medh den ålderstegne mannen Oluf Jonsson i Tamnäss, och Siundsiö Sochn, at skiöta och försöria honom uti hans lijfztijdh, sedan erläggia til Creditorerna 65 R D:r 3 ort 12 skill:r och gifwa Sonedottren i gården, Märita Jonssd:r 20 R D:r för hennes bördzrätt, och sedan effter gubbens dödh, behålla all hans qwarlåtenskap uti löst och fast i Tamnäss gården, bestående af 4 tunl:d som tingz Protocollet aff berörde Dato innehåller. Men såsom Märita Jonsd:r kom till ächta medh Erich Keelsson, haf:r hon dher på yrkiat, för orsakades Swän Olufsson gården honom hem biuda på Räfsundz laga tingh den 14 December 1669 emot sitt anwände åbo, effter mätissmanna ordom, det in lössa. Hafwer för den skuldh Erich Keelsson emedlertijdh öfwer se[e] gårdens Melioration sedan Swän Olufsson honom emottog wara mycket för bättrat och komma på stora peningar ***[fol. 205r]*** eij mechtigh dhem erläggia; dy hafwer han för rådeligit funnit och sin hustrus odels part i Tamnähsgården försålt till Swän Olufsson, och derföre

opburit och bekommit Fyratijo R D:r som Erich Keelssonz qvittantz dher å uthwijsser, medh underskrefne wittnen, Ländzman Pehr Andersson Wrång och Pehr Bengtsson i Biörnöön betyga, och honom låfgifwit taga dher å fastebreff och fullborda det accord och oprättade Testamente han medh gubben Oluf Jonsson för afskiedat hafwer.

33. Anders Olufsson i Grönwiken trädde för Rätten Præsenterandes en trowärdigh, Laghbudin och Laghståndin Kiöpe Skrifft, hwar med bewisandes, huruledes han lagl:n haf:r kiöpt och sigh tillhandlat Salomon Larssons hemman i Beensiö uti Bräcke Sochn för 54 R D:r som består af 1 ½ tunl:dz uthsäde, hwillke p:gar han på effterföliande Sätt betalt hafwer, nembl:n til Salomon Larssons Creditorer, Casper Ryttare 15 RD:r til Keel i Döfwinge [1]9 RD:r til Oluf Nillsson Udbynn 12 RD:r til Pehr Olufsson i Grimnähs 8 RD:r Summa 54 RD:r

Och ehuruwäll Salomon Larsson nu sedan gården blef fyllest laghbundin och laghståndin, will den återlössa, och peningar på andra ställen förmehnar sigh bekomma at restituera ; Men såsom Salomon Larsson haar betallningz Termin för 2 åhr sedan för sutit, och oprepade Creditorer har Anders Olufsson för längst betalt, som eij längre med Salomon wille Dilationera. Dessuthan ähr Anders Olufssons hustru til be:te Hemman bördigh, och det nu öf:r 9 åhrs tijdh brukat; Hwarföre erkiände rätten skiäligt, det Anders Olufsson i Grönwiken ähr för medelst 7 Cap. Jord b: L.L:s innehåld för sigh och sine arfwingar berättigat för be:te för strächte peningar 54 RD:r Beensiö hemmanet at nyttia, bruka och behålla till eewärdligh fast wäll fångin oklandrat ägendomb, med alla dess tilliggiande lotter och lunder ; wåto och torro, nähr by och fier, intet undantagandes; någon måtto, som dher af ålder under legat hafwer, eller här effter Lagl: till winnas och läggias kan.

Ting 7 - 8 november 1671

Källa: Renoverad dombok Svea Hovrätt Gävleborgs län, Volym 19
Domboken finns i kopia i Avskriftssamlingen, Volym 26, fol.563v-565v i ÖLA.

Anno 1671 den 7 och 8 Novembris höltz lag-Tingh med Allmogen aff Räffsundz Giälld närwarandes Cronones Befallningzman Wälb:de Daniel Bertilsson och dhe tolf Edsworne Nämbdemän.

Lars Broddesson i Backe,	Oluf Swänsson i Landsom,
Joen Nilsson i Gååsböhle,	Brodde Olufsson i Rindh,
Hans Persson i Lösta,	Måns Olufsson i Beensiö,
Nils Nilsson i Mohlwijken,	Halfwar Äfwertzon i Udbyen,
Erich Persson i Flattnohr,	Nils Persson i Anwijken,
Pehr Bengtsson i Biörnön,	Tohl Nilsson i Sidsiöö.

(1) Samptl. Allmogen i gemen tilfrågades,om Hanss Maij:ttz wår aller nådigste Konings utgångne Placat om Barna Mordet 2 gång om åhret, ähr dhem förr läsit, på rum och ställe som wederböhr? Hwilket dhe eenhälleligen bekände, så skedt war.

(2) Kongl. Maij:ttz Wår Allernådigste Konings Placat, angående Tobackz Handelen af den 24 9bris 1670 ähr och publicerat wordin

(3) Ländhzman Pehr Andersson i Räffsundh angaf i Rätten, att Ryttaren Ingel Jonsson hafwer för sigh berättadt, at een Dräng Herman i Ammern skulle hafft olofligit omgängie med Pehr Månssons hustru i Mohlwijken, hwar til han ähr wordin Stämbd, men icke Comparerat. Elliest een af Tolfmännen Nils Nilsson berättar, detta rycktet wara uthspridt af een ***[fol.564r]*** gammal Huus Kiäringh, Karin i Stafre, dy denne Herman och Pehr Månss Hustru hafwa inkommit hoos henne och dantzat med hwar annan, af desse qwinfolken ähr inga tilstedes, dy opskötz Saken til näste laga tingh, då alla Parterne skohla komma til förhöör.

(4) Giästgifwarens, Swen Nilssons hustru i Bräcke, Anna Persd:r ähr angifwin af Cronones Ländzman Pehr Andersson i Räffsundh, hafwa med een ogifft Karl Lars Persson i Noor, hafft olofligit omgängie och lägersmåhl tilsamman, emedan dhe bägge i sin manss frånwaru, hafwa offta sökt tilfälle at wara tilhopa, och många gånger på åthskillige rum och tijd funnes i Sängh Sammanlegat, som witnen effter aflagde eedh hafwer dhem in för Rätta öfwertygat, Men h. Annaoch Lars Persson neka inständigt icke hafwa föröfwadt någon oloflig gerningh, dock kunna eij undfalla, som witnat ähr, hafwa legat i Sängh med hwar annan. Nämbden mehnar änn bättre skiähl, uthj detta måhl kunna framkomma, dy opskiötz Saken derföre til näste laga Tingh.

(5) Angafz, Att när som een Borgare Ryttare från Gevele för fienden uthj sidste feigden togh sitt undrymme til Håfsiö by, war denne Lars Persson dhär, Jempte Oluf i Ammer ,hwilke betyga, Att när dhe lågo och såfwo, hafwer Swen, Keel (som bort rymbder ähr) och Anders i Håfsiö mördat utj en badstugu ofwanbe:te Ryttare, hwilka eij ähre tilstädes, dy opskiötz til widare ransakningh.

(6) Joen Nilson i Gååsböhle lät första gången opbiuda een Pant han haar bekommit af Pehr Larsson i Noor,wederbörande til återlössn.

(7) Siul Persson i Kiehln och Båsiö Sochn, som hafwer ohemult Såldt Påhl Bertilsson Finne 1 ¼ tunl. Jord, det han icke sielf betalt hafwer, uthan nu sielf Kiöpet återkalla will, dy saak fältes Siul til 3 mk Sm:tt effter 12 Cap.Jord:b. och dher hoos förplichtat wara penningarne restituera, Jempte förlijka honom effter gode mänss wärderingh för hanss anwände Arbete för Swidian. ***[fol.564v]***

(8) Regement Skrifwaren Johan Johansson läth opbiuda Sundgården första gången til Cronones Räntas betahlningh, wederböranden til återlössn

(9) Mattz Persson i Fånbyen, insinuerade Knut Nilsons i Fånbyn opbudne Pante Reckningh på 76 RD:r emot half Hemmanet i Underpant, hwar öfwer Resol:des Att dher Knuth eij erlägger penningarne til Torsdagh för Midfasto dagh til Mattz Persson i Fånbyn, då utgifwes Fastebreff, och Mattz tilträder halfwa Knuthz Gårdh.

(10) Pehr Siulsson i Miösiö bekänner sigh hafwa hafft lägersmåhl med Karin Olufz: dr i Biörsiö och aflat tilhopa barn, men intet Ächtenskap ähr uthlåfwadt, Så emedan Gerningen ähr bekänd, dy saakfältes Pehr till 40 mk S:mt effter 3 Cap gifft.b. och Karin 20 mk effter Kongl. Håff Rättens Resolution.

(11) Erich Keelsson i Finnähs, angafz, hafwa hafft een book, som dhe Trullkarlens Trohns Articklar kalla, den han fått haar hoos sin Huus bonde Erich i Wåhle, som nu döder ähr, hwilken book Erich bekänner hafft, warit så stoor som een Abcd book den han föregifwer haar lembnadt i Norrige, då han dher senast war, Denne Trohn blef för Trollkonst för 15 eller

16 åhr sedan aflifwadt. Erich Keelsson låfwade til näste tingh sig beflita skaffa boken tilstädes från Norrige för misstancke skulld eller sigh lagligen dher från befrija

(12) Bewilliades Syyn emillan Michel Andersson på Krogen och Oluf Erichsson i Bröcklinge, angående dheras Slottemyrar och Skogs ägor.

(13) Michel Andersson på Krogen förmedelst sin Skrifft bekänn[er] at Oluf Persson haar från sigh. stulit half fierde RD:r ett par Skinböxor och 1½ al:r lerfft, medan han honom tiente, och sade sigh gifwit honom till; Men såsom Oluf Erichsson i Bröcklinge Michel wederpart, hafwer för honom refererat, det Michel hafwer i förbudin tijdh 1667. Helgetorsdagh Skutit några älgar derföre Michel wräker hanss witnes bördh för begångne tiufnadt skull, hwilken nu eij tilstädes ähr; Men brodren Siul Persson ***[fol.565r]*** Caverade för honom Oluf Persson at skaffan tilstädes å näste laga Tingh då alla Parter i denne Saken skohla Comparera.

(14) Anders Andersson i Skoron på sin hustrus wäg:r kärade till Anders Simpel effter det tunl:d han med sin SwärModer h. Sara. H:r Nilses Änkia för 3 åhr kiöpt hafwer, och nu klandras af Rätta bördeman, för kiöpet lagståndet bleff, hwar öfwer Resol:des Att Anders Andersson på sin hustrus wäg:r ähr berättigat be:te tunl:d och halfwa gård effter 12. 14. Cap. Jord:b återlösa, och refundera änkian h. Sara effter mätismanna ordom för hennes anwände åbo och Hemmanetz förbättrande.

(15) Joen Persson i Båsiö, opböd Hemmanet han nu åboor tridie gången, sine Stiufbarn til återlössn den 15 Decemb: 1670 opbudit hafwer, men inga penningar til Datum åthniutit af den halfwa gården, hwaar öfwer resol:des Att dher wederböranderne eij till Torsdagh Midfasto Söndagh sätter från sigh penningarna eller blifwa förlickte med Stiufbarnen som halfgården til kommer, innan näste tingh, då utgifwes fastebreff.

(16) Twisten emillan Måns Olufsson i Beensjö och hanss Arfwingar, om Soldatens Oluf Biutils betahlningh, som således för afskedades, at Samptl. Arfwingarne hwilke ärfdt hafwa, skohla nu per qvota betahla samma skuld och det effter 22: Cap: Ärfd:b L.L.

(17) Siul Perssons gård i Kiehlen på 1¼ tunl:d kiöpt af Gullie Michelsson, opbödz förste gången

(18) Pehr Månsson i Mohlwijken å sin hustrus wäg:r insinuerade Underlagmans Pehr Claessons domb af den 11 Xbris 1665 at niuta och behålla gården effter sin Swärfaders Torkiel Olufssons dödh, dher emot barnsens måhlsmän protesterade, föregifwandes ingen rätt Testamentz Skrifft wara uprättadt, mycket mindre gården och barnsens Arff Jordh ***[fol.565v]*** wara opbudin och laghståndin, hwilket och så i Sanningh befants. Derföre tolfmän sigh nu förklarade, eij så hafwa warit dhera[s] mehningh, at Jorden skal gå Sona barnen ifrån, uthan den bruka till dhe myndigh blifwa; Hwar öfwer Resol:des Att Pehr Månss på sin hustrus wäg:r närmast åhr gården bruka til dess Son barnen til sin laga åhr komma, och då af dhem effter mätismanna ordom åthniuta för det Pehr Månsson Swärfadren uthj 7 åh[rs] tijdh förestå hafwer.

(19) Corporalens Oluf Olufssons i Grimnähs gård, opbödz andre gången, wederböranden til återlössn.

(20) Jöns Jonssons gård i Ösiö, opbödz andre gången

(21) Oluf Eskillsons i Sönnest byen broderspart kiöpt af Siul Olufsson för 22 RD:r opbödz andre gången.

(22) Ryttarens Erich Bånghs gård i Torssängh, opbödz förste gången nästom frändom til återlössn.

(23) Anders Hanssons gård, som han brukar, opbödz och andra gången.

(24) Ehuruwäl Oluf Olufsson och Knuth Jonsson i Ammer williia sigh tillägna Ödesböhle, den Skough och muulbeet som hörer under det Jon Olufsson i Stafre nu äger, Men såsom det befinnes wara å samma Ödesböhle uhr minnes häfd å kommin tillika med Skougen och Muulbeten, som Tolfmän uppå sin Edz plicht betyga, att detta böhle hafwer af uhrminnes tijder legat och tillhördt under Jon Olufssons gård i Stafre, man efter man, Hwarföre erkände Rättens Skiäligt, Att Joen Olufsson skal effter 1 Cap: Jord:b LL bem:te böhle här effter oklandrat åthniuta så mycket han af ålder brukadt hafwer

Ting 9 oktober 1673

Källa: Renoverad dombok Svea hovrätt Gävleborgs län, Volym 21 fol.693r-696r

Anno 1673 den 9 Octobris, höltz laga Tingh med Allmogen af Räfsundz Giäldh, Närwarandes Cronones Befallningzman Wälb:de Daniel Bertilsson, tillika med dhe tolf Eedsworne Nämbdemän.

Pehr Bengtsson i Biörnöön,	Lars Broddesson i Backe,
Oluf Swensson i Landsom,	Hans Persson i Lösta,
Tohl Nilsson i Sidsiö,	Erich Pehrsson i Flatnohr,
Nils Persson i Anwijken,	Brodde Olufsson i Hungne,
Halfwar Äfwertsson i Fånbyn,	Nils Nilsson i Mohlwijken,
Måns Olufsson i Beensiö,	Erich Önnesson i Rindh.

1. Corporalen Oluf Olufsson i Grimnäs, och Oluf Jonsson kärade til Knut Jonsson i Ammer effter någon Skogh och slott som skulle hafwa tilhördt Jacobz Ödeböhle. Ammer Man opwiste Underlagmans Pehr Claessons dombref, af dato 7 Decembris 1666. Dher utj Grimnäs Man ähr ifrån be:te Slott frändömbd som uthom sielfwe Jacobz böhle belägen ähr, och åthniuter allenast hwad innom hanck och stöör finnes, hwilken domb erkändes godh och approberades.

2. Ingebor Broddesdotter, bekänner sigh hafwa hafft lägersmåhl med Fendricken Petter Wätterströhm och aflat tilhopa barn, Så emedan bägge tilstå gerningen, dy saakfältes Fendricken til 40 mk Sm:tt effter 3 Cap: Gifft:b. LL. och Ingebor till 20 mk:r Sm:tt effter högl. Kongl. Håfrättens Resolution och bägge hafwa omwårdnad at försöria barnet effter 18 Cap: Ärfd:b. LL. Fendricken opwiste Hanss Excell:tz Gouverneurens Höghwälborne H:r Carl Sparres Resolution af den 5 Martij 1673 wara för Cronones saak befrijat, men Häradetz och Målsägandens saak ährer opföres.[?] ***[fol.693v]***

3. Märit Biörsdotter i Wärwijken, som af Oächta Sängh födder ähr, tilstod sigh hafwa hafft olofligit omgängie med Carl Carlsson som til håller hoos Conterfeijarn M:r Petter i Helsingeland, Forssa sochn och Barlåck by, dy skal han här til lagligen citeras til nästa laga tingh.

4. Dragoun Anders Andersson födder i Wästergiötland, som i roop och ryckte kommin ähr, skulle hafwa hafft olofligit omgängie med Änkian h. Märit Olufzdotter i Föhrbergh, och aflat tilhopa barn, hwilket sedermehra hafwer för henne förgåtz. Det samma Anders bekänner hafwa förledin Påsk henne häfdat under ächtenskapz låfwen, det han, och nu fullborda wil och för Wördige Kyrckioheerden oppenbarat. H. Märit Olufzdotter tilståår fuller sigh warit uti 6 weckors tijdh hafwande, Men icke weet orsaken huruledes det hafwer för henne missgåss, uthan förmehnar wara skedt af tungt sleep och arbete; Sw. aldenstund hon hafwer det för ingen oppenbarat, dy opskiutes ährendet til näste Tingh och widare inqvisition.

5. Oluf Siulsson i Miösiö klagade, at giästgifwaren Nils Ifwarsson i Boggsiö, hafwer uthom hanss weetskap förledin Midsommars tijdh, tagit hanss Qwarnsteenar och burit uhr Qwarnhuset och nederlagt på allmän wägen. Nils bekänner fuller det giordt effter som huset ståår på hanss grund, och eij folk mahla då han wille, dock icke lagligen opsagt det accord som han med Miösiö Man haar giordt, och niutit istället hanss fiskiewatn och Nootdräckt, oactandes det han hafwer låf af grannen Ifwar Olufsson, som tilståår sitt byte. Wid dhe sin emillan agerade, så kallade Nils Ifwarson, Oluf ***[fol.694r]*** för wåldzwärckare in för Rätten, för båten han owitterligen tagit och Höö slagit. Oluf klagade at Nils olofligen hafwer låtit uthfå hanss häst til Prophorssen Oluf Erichsson uthan betahlningh til nästa giästgifware gårdh i Stugun be:d, Såsom och brukat hanss bååt och icke fördt honom i samma ställe igen, Dher emot Nils Ifwarsson, Oluf för witte[?] hafwa och för några åhr sedan det samma giordt, Men Oluf föregifwer sådant hafwa för 4 åhr sedan[?] afbedit, hwilket Nils säger eij minnas. Dessuthan angifwer Nils at Oluf hafwer olofligen slagit något grääs wid Siöänden, såsom och med Krokar meet och fiskiat dhen kringh om Qwarnhusen i Ströhmen, Jembwäl at Oluf hafwer olofligen tagit ifrån sigh 2:e st. hässior Höö, Dhertil Oluf nekar, uthan föregifwer at hanss Fadher hafwer fått låf af Nils, då Qwarnhuset bygdes, taga några Tappar höö til sina hästar, hwar til Olufz Fadher böhr swara. Så emedan Nils Ifwarsson olofligen uthan laga domb hafwer uttagit Oluf Siulss Qwarnstenar uti Qwarnhuset, dher han dock råder om Ifwar Olufsons anpart, Skal derföre Nils Ifwarsson effter 28 Cap: Kongl. B.LL. plichta 40 mk Sm:tt. Men för det Nils Ifwarsson hafwer kallat Oluf Siulson Wåldzwärkare för höö och båten, opskiutes till näste laga Tingh, då Siul i Miösiö, sampt Nils Ifwarsons son Siul, som Oluf Siulssons häst hafwer sadlat, skohla å näste laga tingh wara tilstädes.

6. Anders Olufsson och Oluf Carlsson i Grönwijken kiärar til Backe Pigorna, Gertrud och Karin Nilsdöttrar effter dheras Hemman Backen och dess fiskie watn, som för 40 åhr sedan skulle hafwa tillegat Grönwijkz Hemmanet; Men såsom af Pigorna opwistes ***[fol.694v]*** underlagmannens Pehr Claessons Dombref de dato 10 Septembris 1660 som Kiäranderne sielfwa Uthwärkade och wore Pigornas förmyndare, Dher utinnan samma ägor ähr til dömbdtz Backe åboenderne och ingen annan.Uthan Hemmanet ähr sedermehre i Cronones Jordebook för ½ Tunl:d infördt och Skattlagdt; För uthan 2:ne andra bref, af Datis 1625 och 1629 at Pigornas fadher Nils Swensson hafwer af rätta arfwingarne samma Backe godz kiöpt. Hwarföre kunna Rätten här utinnan eij någon förändring giöra, uthan Dombreffwen erkändes gode och gill, och Pigorna oqwald niuta och behålla Backe Hemmanet med Underliggiande lägenheter. Och Anders Olufsson saakfältes för dombrott til 3 mk Sm:tt effter 39 cap: Ting:b.LL.

7. Mattz Perssons hemman i Fånbyn, opbödz första gången, bestående af 3 Tunl:d Kiöpt af Michel Persson.

8. Jacob Erichsson Kopparslagare, opbiuder Fårssa Hemmanet andre gången som han i Underpant hafwer för 32 RD:r.

9. Nils Ifwarsson i Boggsiö, opbiuder sitt hemman tridie gången.

10. Lars Grelsson Finne opbiuder 1 ½ Tunl. i Kiehlen, andra gången, Kiöpt af h. Anna Olufzdotter.

11. Ländzman Pehr Andersson betygade med sielf sina edhe at han til sal. Nils Jonsson Lindh på borgmestarens Wäl:de Oluf Abrahamssons wäg:r hafwer betalt dhe 2 Tunnor Korn med 6 RD. In Specie.

12. Regementskrifwaren Wäl:tt Johan Johansson klageligen angifwer, hafwa förledit åhr låtit stämma Knut Keelsson i Sundh för något begångit tiufwerij, Men då höll sigh undan. Sammaledes i detta åhr, genom ***[fol.695r]*** Ländzman i Brundflod låtit citera til swars, men eij heller Compareradt. Omsider framkom den 11 Octobris, då Regementskrifwaren Knut Keelsson för witte på alla åhren Knut dher i husen hoos sigh tilhållit, hafwer bortmist ungefehr til 15 Tunnor Korn, föruthan andra saker, som han eij kan angifwa. Dessuthan brukat een löhngångh uti hanss Källare hwar til Knut Keelsson aldeles nekar. Regementskrifwaren fram hade een bonyckel och een Myssa, som gårdz drängen Nils Olufsson hafwer förledit åhr, medan folket war i Kyrckian, tagit af Knutz Son, Keel, då han funnin blef uti Regementz Skrifwarens bodh, dher uttagit något Miöhl och burit i sin faders bodh, då Drängen togh af honom Nyckelen til boden, och mössan til wehrteckn Samma gång war Knut hemma ifrån Kyrkian, derföre förmehnar at Fadren war och i rådh med Sonen Men Knut föregifwer, på be:te Söndagh war så siuker at han eij förmådde bijwista gudztiensten. Eftersom Knut Keelsson eij hafwer sin Son tilstädes, dy saakfältes han til 3 mk Sm:tt effter 33 Cap: ting:b. LL. Derföre opskiötz ährendet til näste laga Tingh.

13. Fånbyman Knut Nilsson kiärade på ¼ part i ett fiskie som belägit ähr in för Fiählsta Mannens Erich Jonssons grund förmehnandes at Fiählsta man skulle allenast äga i Fiskie ¼ part effter 1 tunland och Fånbyman efter 3 Tunland ¾ parter; Men såsom Fiälstaman opwijsar Underlagmans Erich Olufssons Dombref af dato 10 Junij 1646 at niuta i wåto och torro, det samma Nämbden opå sin Edzplicht betyga, at bröderna Nils och Jöns Gerlofz Sönner i lijffztijden wore om halfparten ***[fol.695v]*** i Fiskie för lykte och stå̊t oklandrat uti 30 åhrs tijdh; Hwarföre finner Rätten det Skiähligt, at dhe och dher wid skohla förblifwa oklandrat, halfparten hwar åthniuta effter 1 och 18 Cap: Jord:b. LL.

14. Joen Persson i Finnäs med sin hustrus medarfwingar fordrade af sal. Nils Olufssons Änkia, h. Anna Olufzd:r effter sin hustrus Anna Swenssdotters fader Jord i halfwa Hemmanet Finnäs, som han ifrån A:o 1662 brukat hafwer, för det hennes Man sal. Nils Olufsson hafwer uthlagdt några åhrs resterande Uthlagor; dels i åboos penningar och annan Skuld, som barnsens Stiuf Fadher Påhl Gulliesson på Hemmanet til 32 RD:r giordt hafwer. Och emedan af Nämbden opå sin edz plicht betyges, det Finnäs Hemmanet ähr kiärandernes rätta bördz Jordh, och uti dheras omyndige åhr, ähr dhem för medelst StiufFadrens wållande ifrånkommit; Hwarföre erkänner Rätten skiähligt, at arfwingarne tilträda Finnäs hemmanet igen oqwald at åthniuta för sin rätta ägendomb, sine uthlagde 32 RD:r igen.

15. Oluf Siulssons Hemman i Miösiö opbödz förste gången som han af rätta bördemännerne inlöst hafwer.

16. Erich Olufsson Bångs Hemman i Torssängh opbödz tridie gången som han haar af Erich Jonsson kiöpt.

17. Oluf Eskielsson i Sönnestbyn opbiuder tridie gången Siul Olufssons broderpart i Sösiö Hemmanet, som han för 22 RD:r sigh tilhandlat hafwer.

18. Ländzman som och Giästgifware ähr Pehr Andersson tilsades och alfwahrligen förmantes effter Kongl. Giästgif- ***[fol.696r]*** ware ordningh skaffa den wägfarande Man uthan oppehåld fort, wid 40 mk straf til giörandes; Och dhe som ländzman till dhe resande stämmandes warder skohla oundwijkeligen medh 3 mk för tresko plichta, När ländzman inlägger een wiss Specification, så frampt dhe icke kunna bewijsa laga förfall.

19. Cronones Ländhzman Pehr Andersson klageligen inför Tingz Rätten sigh beswärade, huru såsom åtskillige understå sigh uthan hanss weetskap, låf eller lego taga den bååt som Sochnen til den wäghfarande Manss fortsättiande, haar bebyggia låtit; Altså blef för afskiedat och på Kongl. Maij:ttz wäg:r förbudit, at eho den wara må, underståår sigh her effter det at giöra skal plichta 40 mk Sm:tt Hwilke angående hafwer sigh hörsambligen at effterrätta, wid straff som ofwanbemält ähr.

Revsund den 10 oktober 1673

Källa: Renoverad dombok Svea Hovrätt Gävleborgs län, Volym 22 fol.189r-197r

Anno 1673 den 10 Octobris, Höltz Laga Tingh i Rääfsundz Giäldh, Närwarandes Cronones Befallningzman Wälb:de Daniel Bertilsson, tillika med dhe Tolff Eedsworne Nämbdemän.

Pehr Bengtsson i Biörnöön,	Lars Broddesson i Backe,
Oluf Swensson i Landsom,	Hans Pehrsson i Lösta,
Tohl Nilsson i Sidsiöö,	Erich Pehrsson i Flatnohr,
Nils Pehrsson i Anwijken,	Brodde Olufsson i Hungne,
Halfwar Äfwertsson i Udbyn,	Nils Nilsson i Mohlwijken,
Måns Olufsson i Beensiöö,	Erich Önnesson i Rindh.

Dato förehades Saken emillan Kyrckioheerden i Räffsund, wördigh och wällärde H:r Isaac Olai Alstadium, Klagande, och Capitein Edel. och wälb:ne Gosvin Anrepp Swarande, wederwarandes venerandi Consistorij fullmächtigh, Prowesten Ehrewördigh och höglärde Mag:r Zacharias Plantin, Insinuerades af wördige Kyrckioheerden emot H:r Capitein effterfölliande Documenter och Klagomåhler, som föllier, Nembl. först H:s Excell:tz Gouverneurens Höghwälborne H:r Carl Sparres Resolution, af Dato 15 Junij 1673. Hwarutinnan H:s Excell:tz Gouverneuren öfwer wördige Kyrckioheerdens beswähr emot H:r Capitein resolverar, att hwad som tilförende igenom H:r Excell:tz Gouverneurens intercession Componerat wore d.3 Martij 1673. Skulle aldeles relaxeras, och H:r Capitein swarar för sitt Olaga procedere, som han sedan och före skal hafwa föröfwat; Fördenskuld wördige Kyrckioheerden först tilkänna gifwer, Huruledes Capitein Edel. och wälb: Gosvin Anrepp hafwer förledin 5 Januarij 1673 försummadt Gudz tiensten Söndagen för Trettonde dagen, och inkommit i Prästegården under

måhltijden, wid pass Klockan ett effter middagen dher tilförende wore några öfwer- ***[fol. 789v]*** Officerare budne, som uthi roligheet een stund på afftonen hoo[s] Kyrckioheerden sutit hadhe, och bödes omsider qwar att biwista Gudztiensten dagen effter, som war 13:de dagen, När dhe då till Sängen skulle gå, fölgde Kyrckioheerdens Son H:r Carl, H:r Capitein i sin Cammar att hwijhla öfwer Natten; dy begiärandes Capitein brännewijn, som han undfick, och när H:r Capitein skulle smaka bränwijnet af Remmaren föll han baaklänges, och bränwijnet kom i hanss ögon. Hwar af han blef förijfrat,och lade ett wädeträd på bordet och tijgde stilla; Omsider oppå H:r Carls tilfrågan, hwad han wille dher med giöra, Swarade Capitein, skulle slå dig din bälghund, och effter dhe då wore gode wänner, togh H:r Carl honom i fambnen och lade honom i Sängen att hwijhla sigh, gick så H:r Carl dher ifrån op i Stoorstugan, dher allenast war Capitein Lars Danielsson, Straxt effter kom Cap: Anrep och träffade Trumbslagaren Johan Äfwertsson, den han tilböd 1 RD:r at han skulle hålla med sigh och honom adsistera om behöfdes, och wid samma tilfälle åter kallat H:r Carl Bälghund, desslijkest Skält Kyrckioherdens hustru och dotter för Hooror, Modren gammelhoora och dottren Sacramentske Hoora; Sedan hafwer H:r Capitein uthi furie och wredes modh igenom lupit 5 dörrar inn i Kyrckioheerdens Sofve Cammar, dher Kyrckioheerden lade sigh tydeligen at hwijhla, emedan han dagen effter Predika skulle, dher han lågh i full sömpn, tagit honom i håret och een stoor deel uthrifwit, som och wåldsambligen dragit Kyrckioheerden på Sängh balken, så at han det i några weckor kände; Dher til med kallat Kyrckioheerden gammel Hundzfott; För desse tilfogade injurie måtte roopa sine Pigor till hielp, som Capiteins händer utur ***[fol.790r]*** Kyrckioheerdens Håår Låssade, som och leedsagade honom på gården och Lade honom i een Sniödrifwa, Men effter tilfrågan af Rätten, Hwarföre Capitein sådant giöra skulle, som för bemält ähr ? Swarade sigh wara så druckin, att han intet minnas kunde, Hwad i så måtto af honom woro giordt eller passerat och altijdh tilförende warit goda wänner. Andra dagen 13:de Dagz mårgon hafwer H:r Capitein ingått i Stoorstugun och brukat samma skällz ordh emot Kyrckioheerden, hanss hustru och barn, Säijandes sigh warit druckin i afftons, Men nu ähr iagh nyckter, då ingen wille honom swara, effter det war Sabbatz mårgon, Uthan Kyrckioheerden gaf honom god ordh, på det Gudz tiensten eij skulle blifwa hindrat.Till alt detta föregående procedere, kan H:r Capitein wälb: Gosvin Anrepp aldeles här ifrån icke undkomma, föregifwer eij willia ingå med wördige Kyrckioheerden någon ny Action, uthan stadigt påståår willia hålla sigh wid förlijkningen, som förmedelst Hans Excell:tz Högwälb:ne H:r Gouverneurens intercession d.3 Martij 1673. Uprättades dher uti H:r Capitein sigh obligerar at bemöta Kyrckioheerden, iempte hanss anhörige med inbördes Heeder, Ähra och Respect, så frampt han denne tilgifften will tilgodo åthniuta, som Lit. A. uthwijsar.

Dher emot Kyrckioheerden replicerade, protesterandes att H:r Capitein hafwer be:te förlijkningh brutit, först at han eij uthi förlijknings Skrifften hafwer effter afskeed insatt dhe 16 RD:r han låfwade til Kyrckian; Sedan wid påfordran wägrade sigh erläggia samma Penningar och för det tridie, som beklageligast ähr, gaf Kyrckioheerdens Uthskickade det fahrlige Swaret, at han ***[fol.790v]*** Skulle hafwa tändt Elden på gården, om han hade w[e]tat då, det han nu wiste, Förmehnar altså Kyrckioh[eer]den, at Capiteins Obligation war af det innehåld, o…[?] han icke effter Gudz befallningh och Christeligh Kärleken …[?] ställa wille, skulle han wara förlijkninghen och tilgifften förlustigh, det Pastor inständigt prætenderar.

Kyrckioheerden beropade sigh på witnen att dhe måtte minnas, hwilke effter aflagden eedh, först Ländzman P[ehr] Andersson i Räfsund, bekände sigh wara uthskickadt af wördige Kyrckioheerden H:r Isaac Alstadio till H:r C[api]tein wälb: Gosvin Anrepp att fordra dhe Penningar som haar uthlåfwat gifwa till Kyrckian, Då swarade H:r Cap[itein] att Kyrckioheerden hafwer sielf brutit förlijkningen, ef[ter] han Saken hafwer angifwit hoos wälb:ne H:r Öfwersten [fö]re gifwandes att dher Capitein hade straxt wettat af den fah..[?] som honom blef wederfarin i Prästegården, som han sid[er?] mehra hafwer förstådt, så skulle han hafwa

tändt eld på Prästegården, och fingo inga penningar af H:r Capitein. Tolfman Nils Pehrsson i Annwijken, effter aflagd ee[dh] det samma witnade.

Till dhe Excesser H:r Capitein Anrep hafwer om Söndagz affton föröfwadt, will Kyrckioheerden sin Klagomåhl b[e]wijsa af fölliande witnen, huru Capitein emot sigh o[ch] dhe sina anhörige förhållit hafwer, Fördenskulld witnen afhördes. Trumbslagaren Johan Äfwert[sson] effter aflagd eed witnade, at förledin 5 Januarij 167[3] effter Gudz tienstens förrättande, fölgde han sin Capit[ein] Lars Danielsson i Prästegården, som med andra officer[are] budin blef, Dher dhe inemot Natten Klockan 10 gior[de?] sigh lustige, Omsider hafwer H:r Capitein Anrepp fölgdt ***[fol.791r]*** H:r Carl uthi sin Cammar att hwijhla sigh, då Capitein begynte …[?]icka sade H:r Carl, behagar eder een suup bränwijn, skicka[de]s effter, då H:r Carl drack H:r Capitein till, togh han bränwijns koppen och skulle sättian åth mun, wid det samma så stööp H:r Capitein och bränwijnet kom uthi H:r Capiteins ögon, Då togh Capitein opp ett wädeträd och lade det på bordet, Men icke wiste hwad han hade i tancken, om han wille slå H:r Carl eller sin Drängh, frågade H:r Carl honom Hwad will i giöra med wädeträd, willien i slå migh dher med ? Swarade Capitein, Digh din Hundzfott, Teegh så dher med H:r Carl stilla och fattade kringh om Capitein och hade honom i Sängen, Säijandes, nu hafwer iagh macht medh dher, gick altså Johan uth til sin Capitein in i stoor stugan, och H:r Carl kommer straxt effter, berättandes det för Capi[te]in Lars Danielsson wara skälter för Hundzfott, straxt H:r Carl hafwer druckit Capitein Lars Danielsson till, Kom Capitein Anrepp in, då H:r Carl frågade honom, hwarföre han skälte sigh för Hundzfott ? Swarade Capitein, du må wäl wara een Hundzfott, dher med fattade H:r Carl Capitein i håret, och slogh honom til gålfwet, och gaf några Öhrfijhlar, Då sprangh Johan emillan och skilde dhem åth, och H:r Carl gick och satte sigh på wääfbrädet, men Capitein Anrepp satte sigh hoos Capitein Lars Danielsson, då han sade till Capitein Anrepp, Hwarföre låten i så illa, att i hafwer skält H:r Carl för Hundzfott då Capitein Anrepp swarade, Han ähr een Hundzfott; Då springer H:r Carl och fattade Capitein i Håret, och slogh honom til golfwet, men Capitein war druckin; Sedan kommo Pigorne och skilde dhem åth, öfwertalade så Johan, H:r Carl att han öfwergaf och satte sigh på samma Rum och bad honom ***[fol.791v]***gifwa sigh til fredz, gick så Johan på golfwet, dher Capitei[n] råkade Johan och fattade honom i handen,säijandes,…[?] een ährligh Karl? Swarade han Joo, iagh hoppas at iag[h] ähr een ährligh Karl, sade Capitein med frågande, wil…[?]stå migh bij, Men på hwad sätt, wiste han icke, tagandes een RD:r och wille få honom i handen, men icke den nu togh, hållandes honom om handen och skälte H:r Carl för Hundzfott, då kom H:r Carl och wille slå Capitein …[?] gången, Men Capitein gick baak om Trumbslagaren, [kom]mo så Pigorna 4 st:n och refwo Capitein i håret; O…[?] inkom Kyrckioheerdens hustru och frågade, huru det …[?] kommer att Capitein icke gifwer sigh tilfredz, Säijandes, o[m] edher fattas Öhl eller Maat skohlen i fåå, då skälte H:r Capitein henne för Hoora, Då stegh dottren, Tullnähre[n] Daniel Olufssons hustru fram och sadhe, kallade i min [Mo]der för Hoora, och slogh Capitein fram i ansichtet me[d] näfwen; Sedan skälte Capitein dottren h. Karin fö[r] Hoora, då stötte hon Capitein för bröstet, så at Capite[in] igenom dörren flögh baaklänges, gick så Johan dher if[rån] opp i Natt stugun till dhe andra officerarne, och eij weet huru mehra blef passerat.

Jöns Jonsson i Wåge, som skiutzade Leutnampten Johan La…[?]Randt til Räfsundh, hafwer stått uthom Stugun, wid f[än]stret, effter aflagd eed witnade såsom Johan Äfwert [sson] allenast dhet uti lillstugun hafwer H:r Carl talt w…[?] med H:r Capitein, bad honom säijandes, wijj skohla ligga bägge och såfwa som bröder, och ingen skal släppas dher Sedan H:r Carl hafwer i stoorstugun ingått, hafwe C[ape]tein kommit effter och passerat mera, som den andre refererat, allenast dhet, att Capitein Anrepp hafwer skält Mohr i gården, Nembl:n Dragh till Helfwetis din gamm[el] ***[fol.792r]*** Hora då dottren H. Karin framkommit, och frågat om Modren ähr een Hoora, hafwer han och skält H. Karin för Hoora, då hon stötte Capitein för bröstet så at han flögh baaklänges uth igenom dörren.

Knuth Joensson i Ammer, som hafwer stått tillika medh Jöns Jonsson uthom Stugu fänstret, effter aflagd eed witnade, såsom Jöns Jonsson, att H:r Carl hafwer bedt Capitein liggia som bröder i Cammar Sängen; Sedan hafwer Capitein opstått och gått effter i Stoorstugun, dher Capitein haar skält H:r Carl för Hundzfott, och H:r Carl fattat honom i håret och slagit til gålfwet, då Qwinfolken hafwa kommit och skilt dhem åth, och Modren blef skälter för Sacramentske Hoora, bekännandes icke grant gifwit acht på huru sedan passerades, Uthan hölt till baak i Wråån, och Qwinfolken hade Capitein på dörren igenom Förstugun til kiöket; Men een stund dher emillan in emot Midnatten hafwer Capitein Anrepp gått dher omkringh och til den andra Förstugun, dher ingått uti Kyrckioheerdens Cammar, dher Kyrckioheerden lågh och såf, då Capitein hafwer sagdt, din Son, den Hundzfotten, hafwer Moor i gården befalt sina Pijgor gåå tijt och haaf honom ifrån Fadher, om iagh skall befalla Drängierna, så kan hända blifwer klagat een annan gångh, at Drängierna giöre Capitein öfwerwåld, då gingo Pigorna åstad och hade Capitein dher uth Brita Jonssdotter, effter aflagdan eed witnade, at när hon kom gåendes ifrån H:r Carls Cammar, mötte hon Capitein som kom ifrån Fahrstugu förstugu och gick in genom Storstugu Förstugun och strax förfogade sigh til Kyrckioheerdens Sänge Cammar, då Pastoris hustru sade till henne fölg med, så få i see, hwad han tager sigh före, aldenstund Fadher ligger allene, När hon kom in på ***[fol.792v]***Cammaren och sedan i Contouret dher Kyrckioheerden lågh sin sömpn, feck Capitein Kyrckioheerden strax i håret och drogh honom half in på Sängebalken, då nödga[des] Pigan låssa Capiteins händer uhr Kyrckioheerdens hå[r] efftersom Kyrckioheerden för tijden ähr sine 72 åhr g[am]mel, strax effter kommo 2:ne Pigor, hwilka tillika m[ed] henne hade Capitein uth på gården.

Pigan Brita Swenssdotter, som då i Kiöket war, b[lef] af sin Maatmoder och tilsagdt, at hon skulle gåå i [Cam]maren, befrucktandes Capitein dher skulle giöra någ[ot] öfwerwåld, gick så åstad, och fann Capitein dher inne…[?] Cammar Contouret, strax greep honn honom i axlar…[?] och wille draga Capitein dher uth, den andra Pigan s[om] förr dher inne war, swarade, dragh icke så hårdt, ha[n] håller i Fahrs håår, sedan hulpes dhe alla 3 och h…[?] honom uth, Men när han kom på Stugu golfwet, s[å] föll Capitein sielf öfwerända aldenstund han war ...[?] druckin, och icke wiste hwad han giorde, som han si[elf] bekände.

Johan Trumbslagare betygar och, om 13:de dagz Mårgon då han inkom i Storstugun, stod Capitein Anrepp och twättade sigh, sadhe han, skulle een sådan Hundzfot[t] föhra sina Hooror inn på migh.

Pigorna Brita Jonssdotter, och Brita Swenssdot[ter] betyga, att Capitein Anrepp hafwer om 13:de Dag mårg[on] tagit Kafwel stocken af bordet och sagdt; Wore nu den Hundzfotten inne, så skulle iagh betahla honom, i gåår stämbde han Hooror och Kiäringar på migh, men iagh skall stämma alla mina Karlar på dhem igen; Säijandes war iagh druckin i afftons, så ähr iagh nyckter nu kallades Kyrckioheerden för gl. Hundzfott och ***[fol.793r]*** Sonen H:r Carl för den unge Hundzfotten, witnade dhe bägge Men då Capitein Anrepp oplät Cammar Dörren, witnade Brita Jonssdotter allena, skällandes Kyrckioheerden för gammel Hundzfott och Sonen för den unga, då Kyrckioheerden befalte pigan slå dörren igen, hwilket hon gior[de], Men Capitein den åter opläth, hwar til H:r Capitein nekar.

Hans Andersson Busk, H:r Capitein Anreppz, Dragoun efter [a]flagd eed witnade, hafwa följgdt sin Capitein til H:r Carls Cammar, då Capitein ropade fuller Hundzfott, men kan eij förstå, om han meente H:r Carl dher med, heller sigh. Om13:de dagz mårgon så betygar Hans, att Capitein haf:r ingått i Storstugan och tagit i Kafwelstocken, den slagit i wänstre handen och sagdt, Om iagh haar warit så nyck[te]r igåår så skulle icke Qwinfolken så handterat migh som dhe giorde.

H:r Capitein Anrepp esomofftast påmintes inläggia dhe Documenter som tiähnar til swahr? Till detta hade Capitein Anrepp intet at emoth säija, Uthan känner sigh warit mycket druckin, at han icke wiste hwad som passerades.

Detta som förbemält ähr, wara emillan Kyrckioheerden och Capitein Anrepp passerat d. 5 och 6 Januarij 1673. Men nu föllier, Hwad som hafwer sigh tilldragit emellan Capitein och H:r Carl, dher med Kyrckioheerden och will bewijsa, att Förlijkningen wore brutin, Nembl:n Ehuruwäl at H:r Capitein ähr swarande i denne Action, lijkwist effter begäran tillåtit honom först insinuera denne effterfölliande Relation, Angående hwad som effter giord Förlijkning med Kyrckioheerden haar aflopet emillan H:r Carl och honom.

Capitein wälb: Gosvin Anrepp tilkänna gifwer, huruledes Kyrckioheerdens Son H:r Carl Alstadius förledin ***[fol.793v]*** Junij Månad 1673. Hafwer emot sigh hoos Regementsk[rif]-waren Johan Johansson förehållit, med otilbörligit d…[?]kande, hwar af H:r Carl hafwer föröfwat Näfweslag …[?] bordet, med dhe orden, dher han woore hemma i Präs[te]gården, så skulle H:r Capitein giöra beskeed, med …[?] affecter, lijka som han wore rasande och gahlin Än…[?]rerar H:r Capitein, det H:r Carl af underlige affecter l…[?] såsom rasande sigh repræsenterat, med ordform, iagh sk[all] bannlysa tigh, Höör du Capitein, iagh bannlyser digh,[dher] til swarandes, Nu tahlar öhlet och icke Prästen.

Föregifwer och Capitein wara twungen af Regements[krif]waren och H:r Carl at blifwa qwar emot sin willia, wille elliest gåå bort och skillias ifrån laget, Men H:r C[a[rl] Capitein hårdare angreep at qwarhålla, blef honom …[?]rat, det anståår icke een Prästman på sådant sätt …[?] öfwerfalla; Skyndade sigh af den orsaak dher ifrån, H:r Carl effterlopp, och wid anträffande togh Capitein …[?] axlen och sedan i håret, så at Rustmestaren Swanbe[rg] förorsakades låssa hanss händer uhr håret, då H:r C[arl] fick några öhrfijhlar och så skildes ifrån honom, Me[n] H:r Carl sökte än widare komma ihoop med H:r Capi[tein.] Fördenskuld H:r Carl ett slagh af Spansk Rören undfe[ck] När då H:r Capitein kom i båthen, saaknade han sin b[össa] Derföre skickade een Dragoun opp i gården effter he[nne]. Men H:r Carl swarade, Capitein skall stå migh til Rätt…[?] för Bössan, förordsakades derföre Capitein stijga opp …[?] gården effter bössan, och när han tijt op kom, gick H[:r] Carl för åth i Stugun, och slogh dörren igen, och åter presenterade sigh i fänstret, fordrandes honom at slåss m…[?] sigh och håårdragas, Swarades af Capitein det är icke ***[fol.794r]*** Cavalleurs, Uthan sådant tiähnar Skoopoikar, hafwer H:r Carl sagdt du Hundzfott, Hundzfott, då H:r Capitein hafwer slagit H:r Carl een öhrfijhl i fänstret, dher af H:r Carl hafwer med dhe orden uthbrustit, säijandes, du skal mista Hufwudeth, du skal förwijsas Landet, du skal böta til Kyrckian, Höör du Hundzfott, det han intet längre kan tåhla, uthan H:r Capitein begärer H:r Carl må lagligen plichta.

H:r Carl Alstadius här emoth Exciperade, högeligen sigh förklarandes öfwer H:r Capitein Anreppz påförde beskyllnigar, Hwar till H:r Carl aldeles nekar hafwa föröfwadt något otijdigt fyllerij, och beropar sigh på witnen dessuthan föregifwer H:r Carl hafwer först tilbudit sigh gåå ifrån Regementskrifwaren, men blifwit öfwer..alter[?] af Regementskrifwarens hustru, blifwa qwar, …ll[?] dess H:r Capitein skulle skillias ifrån Regementskrifwaren effter dhe wore oenige och twistige i sina Reckningar, förmahnte dhem til sämia och wille dhermed bort; Men …l[?] banlyssningen H:r Capitein, H:r Carl påförer, nekar han dher till aldeles, icke det ringaste afwetta; Uthan H:r Capitein hafwer skält sigh för Hundzfott; såsom och slagit ett slagh med Spanskröre; Sammaledes uthom gården hafwer H:r Capitein slagit H:r Carl några slängiar öfwer Syhnen, her af fått blåningar, Då H:r Carl emottaga skulle, hafwer Capiteins Karlar kommit kring om honom och [g]reppat i Håret, Men uti gården igenom fänstret slagit een öhrfijhl och spåttat honom i ögonen, kallandes H:r Carl Hundzfott, Säijandes, iagh twijkar[?] om iagh skall giöra heem gångh, Anhållandes det H:r Capitein för sitt osanna förwijtelser, om det otijdiga frås̊serij och ra-***[fol.794v]***sande honom påföres, må lagligen plichta. Rustmestaren Swen Mattzon Swahnberg, effter aflagd eed witnade, att när som Capitein Anrepp kom seent om affton reesandes ifrån wälb:ne H:r Öfwersten, hafwer inkommit hoos Regement skrifwaren, wid pass klo[ckan] 8. något dher at beställa, war då Regementskrifw[aren] druckin, och begynte på at dricka halfft och heelt med [Ca]pitein och

H:r Carl, då Capitein hafwer wägrat sigh d…[?] effter han eij förmådde. Imedlertijd hafwer H:r Carl …[?]kiat på, att Capitein icke hafwer bijwistat Gudztiens[ten] här i Räfsund, uthan reeser på andra orter, och efft[er] Capitein igåår icke war til Kyrckian, sade H:r Carl, så må[?]ste brukas Bannlyssningh, då Capitein swarat, Nu tah[lar] Öhlet och icke Prästen, Imedlertijdh uthgick Regement sk[rif]waren, Och när han in kom, hafwer H:r Capitein fattat axlan på honom och slagit till golfwet, Men straxt re[est] honom upp, gick så H:r Capitein uth, och H:r Carl gick …[?] badh Capitein skulle förlijka sigh med Regement skrif[wa]ren och följgdes så uthom gården, Då fattade H:r Carl Capitein i Håret och bad honom föllia sigh inn, och förlij[ka] sigh med Regementskrifwaren, När dhe kommo läng[st] neder på Åkeren, slogh H:r Capitein H:r Carl med spa[nsk] rören öfwer Huffwudet par slängiar och några öhrf[ijh]lar, och när dhe skildes, hafwer H:r Carl optagit steen[ar] och kastat effter; Begaf sigh omsider H:r Capitein til bå…[?] dher han saaknade sin Hagel bössa som stodt i först[u]gun qwaar, Skickade så een af Dragounerne effter bössan, Men feck den eij uth, måste så H:r Capitein sielf gåå opp til gården, Då H:r Carl hafwer stängdt ***[fol.795r]*** Stugudörren igen, och gått til Fänstret, dher H:r Carl kallade H:r Capitein 2 gånger Hundzfått ? H:r Capitein swaradt, du må sielf wara een Hundzfått, då Capitein begärade Huus och Heemfredh, Men sedan slagit H:r Carl een Öhrfijhl i Fänstret och spottat i ansicktet, då H:r Carl swarat i hafwer så mycket ondt giordt, att i wore wärd att mista Hufwudet, förwijsas Landet, och gifwa till Kyrckian bötterna.

Dragoun Lars Olufsson Ledeligen betygade, om reesan som den förrige; Emoth mårgon hafwer Lars ingådt i Stugun, då H:r Carl begiärdt dricka Regementskrifwaren till Halfparten, och wid samma tilfälle frågat H:r Capitein, Hwarföre han icke reser til Kyrkian, Uthan annorstädes, Fördenskuld giör förargelsse, förkasta, … [?] honom och wara een Ulff i Gudz församblingh, derföre iagh bannlyser digh, då Capitein hafwer swarat, nu tahlar Öhlet och icke Prästen, med beklagan, för Prästerne wara olycksam och derföre tilbudit sigh gåå dher ifrån. När Capitein wille utgå, hafwer Regementskrifwaren fattat honom i armen och budit qwar, då Capitein stötte Regementskrifwaren in på skåpet, så at han föll baaklänges. Capitein omsider uthgått, på gården och H:r Carl effter och bad honom förlijka sigh med wärden; Men Capitein sleet sigh uhr händren och gick uth på åkren, och H:r Carl effter, dher dhe fattade hwar andre i håret då Rustmestaren Swahnberg hafwer låssat dheras håår, slogh H:r Capitein H:r Carl par slängiar medh spanskrören och några Öhrfijhlar, så skildes dhe åth, och H:r Carl tagit opp steenar och kastat effter honom, Men wid Hagelbössans bortsaaknande i båthen, gick H:r Capitein ***[fol.795v]*** opp i gården effter henne, då H:r Carl haar sigh in slutit i Stugun, gick H:r Capitein til fänstret, då H:r Carl fram kom och beklagade sigh wara slagin i ansicktet, swara[de] Capitein, Ja, så pläga dhe fåå som löpa effter een, begär[de] H:r Capitein af Regement skrifwaren Huus och Heemfr[edh] sedan strax effter slogh Capitein, H:r Carl een öhrfijhl i fä[n]stret och kallade honom Hundzfott, hafwer H:r Carl sag[dt] lät gåå dina Karlar bort, och låt oss bäggie slåå…[?] och Håårdragas, såsom och sagdt til Capitein, i hafwer mycket illa brutit, at i wore wärd mista hufwu[det] för wijsas Landet och böta til Kyrckian.

Swäntiänaren Oluf Swensson, effter aflagd eed berätt[ade] att om mårgonen när Capitein Anrepp uth gick ifrån Re[ge]ment skrifwaren, kom H:r Carl effter och bad honom kom[ma] inn och förlijkas med Regement skrifwaren, hwilket [Capi]tein wägrade, sleet sigh uhr händerna och straxt slogh [H:r] Carl öfwer axlan med spanskrören, gick så Capite[in] sedan för åth uth på åkren och H.r Carl effter, dher H:r [Ca]pitein slogh H:r Carl tree slängiar, ett öfwer ansict[et] och 2 öfwer Ryggen, sedan fattadt hwar andra i H[året] och Capitein ropade effter sina Karlar som skilde dhem sedan togh H:r Carl opp steenar och kastade effter H:r Capitein när han skulle gåå til Siön, och då han i båthen ins…[?] saaknade Hagelbössan och han feck den icke igen, så t…[?] H:r Capitein een Steen i böxsäcken och gick opp i gården och med sin ankompst haar slagit H:r Carl een öhrfijhl …[?] Fänstret, då kallat honom åter igen een Hunzfott H:r Carl swaradt, den Titelen må i sielfwe behålle ***[fol.796r]*** Fördenskuld

Capitein spåttat H:r Carl i ansicktet. Men [st]een H:r Capitein hade i böxsäcken, kastade H:r Capitein bort i Siön af båthen, Dock icke hördt att H:r Carl hafwer sagdt till Capitein, du skal mista Hufwudet, förwijsas Landet och gifwa til Kyrckian.

Dragoun Johan Erichsson Kåck, witnade lijka som Rustmestaren hwad inne i Stugun blef förehafft, och sedan när dhe uthom Porten kommo, hafwer Capitein slagit H:r Carl några öhrfijlar och slängiar med Spanskrören, det öfrige witnar han som Lars Olufsson, at han blef wister effter Hagelbössan, den han eij igen bekom, derföre Capitein måste til gårdz.

Regementz skrifwarens piga, Märit Perssdotter, witnade såsom Oluf Swänsson Swäntienare, at sedan som dhe uthom porten kombne, sågh hon att H:r Capitein hafwer slagit H:r Carl med Spanskrören, och fattat hwar andra i håret, då dhe alla kommo kringh om H:r Carl, huru det afgick, weet hon icke berätta. Uthan pigan ingådt [i] Stugun och H:r Carl omsider effter kommit och slagit Stugu dörren igen, Hafwer Capitein kommit effter med sina Karlar, då Capitein kallat H:r Carl först Hundzfott och slagit een Öhrfijhl igenom fänstret och spåttadt honom [i] ansichtet, att den föll på bäncken,H:r Carl hafwer dher emot kallat H:r Capitein Hundzfott. Pigan nekar till hafwa hördt desse ord wara fälte af H:r Carl, att han skal hafwa sagdt til H:r Capitein. Nembl:n du skall mista Hufwudet förwijsas Landet, och utgifwa bötterna til Kyrckian.

Efter den 14:de Puncten af Kongl. Rättegångz Ordinantien kan denne Ringa Rätten Saken icke Defini***[fol.796v]*** tive af döhma; Uthan i allsom största underdåhn- Ö[d]miukheet remittera till Högl. Kongl. Håff Rättens högwijse och Nådigeste widare omdömme och Resolution. Att således wara passerat som förbemält ähr, betygar Häradzhöfdings Domb i wärio hafwande, tillika med wahnlige Giäldzens Sigill, ut supra.

Den 30 Januarij 1674 Witnade effter aflagd eedh, Rege[ment] skrifwarens Johan Johanssons drängh Nils Olufsson, som förra Tinget lågh siuker, At han om mårgonen stodh på åk[ren] och kiörde Trädet, hafwer Pigan i gården gåt effter hon[om] och bedit hemgå, wid det han kom på gården, kom H:r Cap[itein]Anrep uthur Regement skrifwarens stugu och H:r Carl effter, H:r Carl bad Capitein skulle ingå och förlijka sigh med wärd[en] hwilket han eij giorde, Uthan på gården slogh Capitein H:r Carl …[?] slagh med Spanskrören, fölgdes så til Porten, Dher H:r Carl åter…[?] uti H:r Capitein, och wille hafwa honom tilbaka, Men sletz sigh H:r Carl, När dhe kommo på åkern, fattade dhe hwaran[dra] i håret, då Capitein ropade effter sina Karlar at skillia [dhem] åth, och een af dhem hafwer och tagit H:r Carl i håret, Men [wi]ste icke, hwilken af dhem war, sedan dhe blefwo åthskill[da] hafwer H:r Capitein slagit H:r Carl med spansk rören 3 s[lag] Ett öfwer Kinbenet, dher af han feck blånad, ett öfwer Hufwudet, och det tridie öfwer Axlan, sedan hafwer H:r [Carl] optagit 3 st. Steenar och kastat effter, När H:r Capitein …[?] i båthen, saaknade han sin bössa, och gick derföre sielf fempte tilbaka opp i gården, då H:r Carl gick in i stug[un] och Pigan stängde dörren till, Men Nils war dher …[?] Förstugun, den gången feck H:r Capitein icke igen bössa[n] Derföre sade Capitein, iagh seer migh icke annat före änn iagh skal giöra Heemgångh, Hwilket Rustmesta[ren] ***[fol.797r]*** Swahnbergh sade neij, det må i icke giöra, hafwer H:r Capitein oplåtit fänstret dher H:r Carl innan för stod, och honom spottat i ansichtet och slagit een öhrfijhl och kallat Hundzfott, då H:r Carl swarade, du må wara sielf een Hundzfott, dher med reste H.r Capitein heemåth.

Desse här bijfogade Documenter, Copialiter mig lefwererade, effter Åklagarens trägne begäran, måtte iagh låta i all Underdåhn. Ödmiukheet föllia, med den dher öfwer förklaringh, som wara böör.

1. Sochnens attest, ifrån Offerdahl effter Pastoris i Räfsund begäran angående, så ähr migh okunnogt hwadh 1666 ähr passerat, emillan sal. Kyrckioheerden H:r Oluf Bertilsson, mehre än det att Nämbden i Offerdahl och sal. Pastoris Relicta med sina alla Myndige barn, witna at den Action som hafwer warit emillan Capitein wäll: Anrepp och sal. Kyrckioheerden, ähr igenom förlijkningh den tijden straxt …ättat[?] wordin, dhe fördenskuld eij willia afwetta

någon som dher på skal widare urgera uthan willia låta, dher wid förblifwa, som i den sal. Mannens lijfztijdh ähr giordt. Giäldzens Signete ähr eij heller brukat effter 1668 åhrs byafskeedz[?] innehåldh. 2. Den siuka Persohnens witnande, kunde eij införas, emedan han war af siukdomen swagh, och sedan han till hälsan kom, hafwer han, som dhe flere witnat, undantagandes det, som med linea ähr understrukit …rden[?] och Regementskrifwarens relation, som wederpart ähr, Disputerar H:r Capitein, dy eij kan een Klag…[?] och i samma sin egen saak witna, Elliest uti alt, ähr Ransakningen så fattat, som Action å bägge sidor hafwer sigh tildragit, Hwilket iagh tillika med Nämbden Edeligen betyga wela, när så fordras.

Ting 29 - 30 januari 1674

Källa: Renoverad dombok Svea Hovrätt Gävleborgs län, Volym 22 fol.740r-744v

Anno 1674 den 29 och 30 Januarij höltz laga Tingh i Räffsundh, Närwarandes Cronones Befallningzman wäl:tt Daniel Bertilsson tillika med dhe Tolf Edsworne Nämbdemän.

Lars Broddesson i Backe,	Joen Persson i Båssiö,
Hans Persson i Lösta,	Oluf Swensson i Landsom,
Halfwar Äfwertsson i Udbyn,	Brodde Olufsson i Hungne,
Nils Nilsson i Mohlwijken,	Nils Ifwarsson i Boggsiö,
Måns Olufsson i Beensiöö,	Erich Önnesson i Rindh,
Pehr Andersson i Wärwijken,	Tohl Nilsson i Sidssiöö.

1. Erich Önnesson i Rindh, aflade sin Nämbdemanss eedh.

2. Cronones Ländzman Pehr Andersson angifwer i Rätten, at den Norra wägen ifrån Bräcke Sochn til giästgifware gården i Brattby, ähr 2 ½ mijhl långh, och den Sönner wägen allenast 2 mijhl, blifwer således ½ mijhl ringare, hwilken wägh af ålder warit hafwer, den Allmogen eij willia opwäga om winteren; Hwarföre wederböranderne pålades til föllie aff Kongl. Maij:ttz 1664 åhrs Giästgifware ordningh 7:de Punct be:te Södre wägh förfärdiga och opsticka med fordeligast, wid laga straff tilgiörandes dher sådant försummas.

3. Befallningzman Wäl:tt Daniel Bertilsson fordrar opå Hanss Excell:tz Höghwälborne H:r Gouverneurens wäg:r af Knuth Nilsson i Fanbyn 16 D:r några öre S:m:tt rest på 1670 åhrs Uthlagor. Hwilka Knut Nilsson fuller tilståår wara skylldigh. Men föregifwer ingen-***[fol.740v]*** tingh hafwa betahla medh, hwarken löst eller fast, som Nämbden och oppå sin Edz plicht betygade.

4. Befallningzman fordrade och af Jöns Olufsson i Biörssiö 40 D:r Sm:tt resterande Uthlagor, Hwilken nu eij tilstädes ähr, Uthan Nämbden på sin eedz plicht witnade, at Joen Olufsson äger icke mehra at betala med, än ⅓ part af 2 Tunland uthi Biörsiö Hemmanet.

5. Sammaledes och af Erich Jonsson i Fiählstad 12 D:r Sm:tt resterande Uthlagor, Hwar på Erichs hustru bekänner hafwa betalt 4 D:r Sm:tt och allenast återstå 8 D:r Sm:tt Dhem han låfwade godwilligen betahla.

6. Befallningzman wäl:tt Daniel Bertilsson fullmächtigh å Befallningzmans i Norrige, wäl:tt Jöns Binghz wäg:r fordrar af Snickaren Oluf Olufsson i Gååsböhle 30 RD:r. Hwilka han fuller bekänner och tilståår wara skyldigh. Men begärade Dilation til nästa laga tingh, att han imedlertijdh kan begifwa sigh til Röörоos och dher opfordra sin giäldh och uthlåfwade sielf Befallningzman dher i Norrige betahla Men dher han sådant icke effterkommer, skal Befallningzman få Rättens Uthslagh å nästa laga Tingh.

7. Cronones Befallningzman Wäl:tt Daniel Bertilsson anklagade Giästgifwaren Mattz Pehrsson i Fånbyyn och Nils Ifwarsson i Boggsiöö, som icke effter Kongl. Maij:ttz giästgifware ordningh och Hanss Excell:tz Högh.***[fol.741r]*** wälborne H:r Gouverneurens Resolution hafwa wid Giästgifware Gårdarna opsatt mijhltaflan, den resande man till rättelsse, Ehuruwäl dhe å laga Tingh anbefalte ähr, Dy saakfältes dhe till 3 mk Sm:tt hwartera effter 33 Cap: Tingm: B. LL.

8. Dito Cronones Befallningzman sampt Ländzman Pehr Andersson klageligen angåfwo, den försummelsse Räfsundz Giäldz Allmoge med wäga byggningens förrättande, så Jemptskogs wägen wid Kiäringhbärget, såsom annorstädes igenom Tingelaget befinnes heel odugeligh, oachtandes dhe tilförne å laga Tingh förmahnte ähr, Men sådant eij effterkommit; Hwarföre opå Kongl. Maij:ttz Nådige behagh saakfältes Räfsundz Tingz Allmogen till 40 mk:r Sölf:r m:tt effter 3 Cap: Bygg: B. LL:

9. Fånbymännerne Mattz Persson, Oluf Biutel, Olof Person och Erich Jonsson i Fiählstad, som eij effter Kongl. Maij:ttz Giästgifware ordningh hafwa stickat och wåhlat Sundsiö Siön, som dhe esomofftast warnade ähre, Dy saakfältes dhe hwartera till 3 mk:r Sm:tt för ogill wägh effter 3 Cap: Bygg:b och 33 Cap: Tingm: B:LL. belöper 12 mk Sölf:r mynt.

10. Giästgifwaren på Medstugun, Pehr Månsson fordrade af Räfsundz Giäldz Allmoge 3 åhrs resterande Korn, som af ålder warit hafwer een Kanna åhrligen af Röken til Krögarens underhållande dher sammastädes på Fiället, Hwar ifrån Alllmogen sigh eij unddraga kunna Uthan eenhälleligen uthlåfwade be:te 3 Kannor Korn af hwar Röök uthfordra, och til Frössöön näst ***[fol.741v]*** kommande Kyndersmesse marcknad föra låta, hwilke låfwen dhe erkännes förplichtade effterkomma, emedan det ähr ansedt till Allmogens nytta och gemena bästa, och giästgifwaren Skal hålla dhem huus, weed och warma, Hwar och icke skohla dhe å näste laga Tingh derföre lagligen plichta.

11. Den 30 Januarij 1674. Förelästes Tolfmäns Ransakningen emillan Kyrckioheerden Wördigh och wällärde H:r Isaac Alstadium och hanss Son H:r Carl, å den ena sidan Kiärande och Capitein wälb: Gosvin Anrepp å den andra Swarande, som hållin blef den 10 October 1673 Hwilken Ransakningh Tolfmän, ord ifrån ord wederkände, så wara passerat, som i Ransakningen annoterat och infattat ähr, och icke förstå kunna til det ringesta något wara förgätit, Hwilket dhe med Eed erhålla willia, när så fordras, Fördenskuld dhe sitt Gäldzens Signete sambtyckte samma Ransakningh at verificera

12. Tullnähren Daniel Olufsson fordrar af Pehr Nilsson ifrån Norrige 25 D. 7: 11: th:r Sölf:r m:tt resterande Tullpenningar för A:o 1671. Jempte 3 åhrs interesse 4 D:r 17 öre och Expenser til 12 D:r. Sm:tt blifwe 41 D:r 24 öre 11th:r Pehr Nilsson dher emot opwijser Tullnährens Daniel Olufssons Tull Zedel och Qvittobref, af dato 26 Martij 1671 dher uthi förmähles, att Pehr Nilsson hafwer wid Gräntzetullen för åthskillige partzedlar tullat 40 D:r 7: 11 th:r Hwarföre erkänner Rätten Skiähligt och Sweriges lagh 33 Cap: LL. som 11 Cap: Stl. i

Konungs balken lijkmätigt, att Pehr Nilsson frijkännes för Tullnährens förme[nte] fordran och prætension uti detta måhl.***[fol.742r]***

13. Regement skrifwaren wäl:tt Johan Johansson fordrar af Knuth Keelsson i Sundh effter gifne obligation den 26 Januarij 1669. Lydande på försträckte Penningar först 44 Specie RD:r och i Caroliner 35 RD:r. Sedan uti andra Poster, på åthskillige tijder länte, så at summan inalles blifwer 104 RD:r 21 Skill. Derföre hafwer Knut Keelsson honom i Underpant ofwanbe:te Dato satt, sitt halfwa Hemman i Sundh, 2 ½ Tunland, som sedan Regement-skrifwaren hafwer lagligen 3 gånger opbudit; Men Tolfman Sal. Pehr Bengtsson, Knut Keelssons Swåger hafwer observerat Fatalia Juris och effter Sweriges lagh 7 Cap: Jord.b. LL. satt ifrån sig Penningarne i Ländzmans gården at inlösa be:te Sundz Hemmanet effter han närmast Bördzman ähr; Hwarföre erkänner Rätten Skiähligt, at sal. Pehr Bengtssons arfwingar effter ofwan be:te Capitel, ähre förplichtade, nu uthan oppehåld penningarne uti samma myndtesort restituera Nembl:n dhe 104 RD:r 21 Skill:r Såsom och effter mätismanna ordom refundera. Regement skrifwaren all bewijsligh omkostnad uti een eller annor måtto, han på Sundz Hemmanet kan hafwa anwändt. Emot denna doom och wederparten appellerade Regement skrifwaren uthi Rättan tijdh med 3 mk:r Sm:tt Dock under Caution efter 5 puncten af Rättegångz Ordinantien.

14. Peder Andersson i Wärwijken och Räfsund Sochn klagade, Att Capitein Wäll: Gosvin Anrepp hafwer för 1½ åhr sedan skickat Dragoun Hans Tysk effter sigh til Wärwijken, När han kom til Capiteins Qwarter i Ösiö hafwer Capitein begynt först kräfwia effter Uthlagorne, sedan honom förehållit skulle blifwa Dragoun, hwilket ***[fol.742v]*** Tillbudh han eij samb-tyckte, derföre befalt 2:ne Karlar Hans Tysk och Dragoun Oluf Persson i Bräcke hugga 2:ne stora Trääklampar som han skulle hafwa på fötterna, och lå…[?] med 2:ne widior binna hanss händer, hwar til Capitein nekar, och Pehr Andersson eij hafwer sina witnen tilst[ädes] Derföre opskötz ährendet och Parterne pålades hafwa sina witnen tilstädes.

Tolfman Erich Önnesson i Rind witnade, at Capitein och Pehr Andersson följgdes bägge til sigh, dher Siul i Rind och war tilstädes, hafwer Pehr Andersson bekändt för sigh hafwer för sin nödh skuld måst gifwa sigh til Dragoun, dher dhe hwar andra handsträckte.

För dhet andra, klagade och, Pehr Andersson i Wärwijken at wälb: H:r Capitein hafwer 8 dagar dher effter skickat 4 Karlar effter sigh, Nembl: Corporal Oluf Olufsson, Dragoun Oluf Swensson i Mälgåsen, Pehr Zachrisson i Gällö Torsten Jonsson Dragoun och Tolfman Halfwar Äfwertsson uti sin Sonss ställe, och fixerat honom til Regementskrifwaren wäl:tt Johan Johansson; Dher dhe honom baakbunno inn i Stugun med ett par Töhmar, och sedan förde honom til Capiteins qwarter i Ösiö, såsom een Ogerningsman. Dher han war heela dagen, Sedan till ländzmanss gården och till Regementskrifwaren, dock obundin, då han måste sättia löffte för sigh. Corporalen Oluf Olufsson Jempte Dragounerne ähre eij tilstädes, uthan bortreste före Tingz Stembningen kom i Sochnen.

Capitein wällb: Gosvin Anrepp sigh sålunda förklarar, att Sochnstugu man Nils Nilsson hafwer kommit til sigh och beklagat åhret tilförne mist een hoop med Saker Då Mördaren Dragoun Anders Bösenfält mördade ***[fol.743r]*** Dragoun Gullfoot i Sochnstugan, Derföre hafwer Capitein budh skickat till Corporalen Oluf Olufsson at hempta Pehr Andersson til sigh, Men icke med dhe Order at basta och binda honom, Uthan då dhe kommo til Capitein, så tiltalade han Corporalen hwarföre han sådant uthan Order hafwer baak bundit honom, hwilke nu eij tilstädes ähre derföre skohla dhe til nästa laga tingh citeras, och fördenskuld opskiötz detta ährendet.

15. Pehr Andersson fordrade af H:r Capitein Anrepp betahlningh för några Skiutz hästar, som hanss Inlagu förmähler, den H:r Capitein til sigh togh, at swara till, och Penningarne låfwade H:r Capitein sättia ifrån sigh uti ländzmanss gården til lagligit uthförande.

16. Emedan som Keel Knutzon öfwertyges wara på färske gerningh funnin stulit 2 eller 3 Kannor miöhl uti Regementz skrifwarens bod, som han tilståår dher til hafft nyckel; Altså pröfwade Rätten det Skiähligt wara, att efftersom han omaga war då gerningen giordes, det fadren sielf med Rijs skulle honom alfwahrligen afstraffa uthi Allmogens närwaro. Men dhe andra partzedlarne Regementskrifwaren hafwer mist, tillägger han eij fadren Knut, Uthan lembnar det under Gudz domb.

17. Den 30 Januarij 1674. Förehades åter änkian H: Märit Olufzdotter i Fåhrbergh, som belägrader ähr af Dragoun Anders Andersson, hwilken nu för Juul bortrymbde, och effter egen bekännelsse, hafwer hon warit med barn i 6 weckor Men förledin Sommar 1673 föregifwer ***[fol.743v]*** H.Märit at barnet hafwer för henne förgåtz, af orsaak det Dragoun Anders Andersson hafwer förskräckt sigh i det han förledin Sommar in Julio, i Hööandztijden på Slottängien optagit een Orm på lije udden och loppet effter hennes Son, så at hon af räddhoga skrijade, det hon med witne wille betyga; Fördenskuld hennes sal. Manss broder, Keel Andersson, effter aflagd eed refererade at han hafwer ihielslagit ormen, hwilken Dragoun Anders sedan hafwer tagit på Lije Udden och luppit effter H. Märitz Son, då H. Märit war wid pass ett St…ke[?] dher ifrån, Altså eij kunde förstå, at hon dher af blef förskräckt, eij heller lät hon någon annan det förmärckia som då tilstädes woro, Eij heller hafwer h. Märit för sigh eller, sin hustro bekändt warit hafwande, som dock b…[?] tilhopa uti een gårdt och i nästa Stuga, mycket mindre weet huru barnet ähr förgångit, eller det ringaste hafft någon Underrättelsse, Hwarken af henne sielf eller någon annan. Keels hustru, H. Brita Jonssdotter witnade hafwa hördt då hon räfsade på lägden, at H.Märit hafwer ropat til Anders, at han icke skulle skrämma poiken, Och bedit honom dher med oppehålla; dock ingalunda förstådt, att H. Märit hafwer dher af blifwit förskräckt, som hon will föregifwa, Eij heller hon för ingen oppenbarat warit med barn den tijden, mycket mindre för sigh beklagat at hon dher af hafwer warit siuker eller opassligh.

Tolfman Tohl Nilsson i Sidsiö, opå sin eedz plicht witnadhe, at han effter sidsta Tinget den 13 octobris 1673 tillika med Tolfman sal. Pehr Bengtsson i Biörnön hafwa H. Märit alfwarligen förehållit bekänna Sanningen, Huruledes foostret hafwer för henne missgåtz ***[fol.744r]*** Men ingen bekännelsse af henne fått, än fostret haar warit 6 weckor gammalt och eij hafwa Sambwette att taga Anders till ächta, förr giör hon något ondt af sigh, det H. Märit tilståår så sagdt, effter han haar stält sigh oskickeligh och fördenskuld förståt icke skulle kunna begåå med honom något roligt ächtenskap.

Effter noga förfrågan af Rätten, swarar H. Märit, att fostret hafwer warit så litet, att det hafwer följdtz med Kläderna, Och ingen hafwer warit dher inne i Stugun, än hennes 4 små barn; Men lijkwist omsider bekändt warit 14 weckor gammalt, som hon haar inswept uthi ett gammalt Lijnkläde, och sedan lagdt det hembligen uti Been Cammaren på Kyrckiogården; Och ehuru wäl hon ähr offta och många gånger alfwahrligen så af Prästerskapet som Tings Rätten för hållen och förmaante til Sannings bekännelsse, Men eij mehra förmådt än ofwan bemält ähr; Och oansedt ährendet syhnes mörckt, kan lijkwäl Nämbden effter noga öfwerwägande och wäl moget betänckiande, henne H. Märit ifrån lijffz straffet eij befrija, effter Kongl. Maij:ttz Utgångne Placat om Barne Mord, som 2 gånger om åhret ähr wordit allom publicerat Men församblingen i anseende för hennes 4 faderlösa små barn och stora eenfaldigheet faller för henne een Underdåhn. Ödmiuk förböön effter hon ähr af een sådan arglistigh och flycktig Persohn bedragin, Hwilket alt i största Underdåhn. Ödmiukheet remitteras till Höglofl. Kongl. Håf Rättens högwijse widare Resolution och Nådige omdöhme.

18. Forsse Hemmanet opbödz tridie gången, som Jacob Erichsson Kopparslagar för 32 RD:r i Underpant hafwer. ***[fol.744v]***

19. Lars Greelssons Hemman i Kiählen, opbödz tridie gång.

20. Erich Olufsson Bångh, pålades at tilställa sin tienstepijga Märit Swenssdotter 6 ort förtient Löhn och Sletz Kläder effter 16 Cap: Rådstugu B: LL. Men den RD:r Bå[ngh) prætenderar wara igenom Märitz wållande förkommen Så finner Rättten det Skiähligt, at dhe briste halfparten hwar, effter inga witnen finnes.

21. Keel Olufsson i Döfwinge saakfältes till 3 mk Sm:tt för Stembnings försittiande effter 33 Cap: tingm.b. LL., att swara till Jon Perssons i Båssiö Kiäremåhl.

22. Förrijdaren Petter Kruskopp som och lagl. stämbder ähr till Tinget at swara til Ländzmans Pehr Anderssons Saak, Men eij kommit tilstädes, dy saakfältes til 3 mk Sm:tt effter be:te Capitel

Ting 11 - 12 december 1674

Källa: Renoverad dombok Svea Hovrätt, Volym 22 fol.786r-788r

Anno 1674 den 11 och 12 Decembris, höltz Laga Tingh i Räffsundh, Närwarandes Cronones Befallningzman wäll:de Daniel Bertilsson, och Nämbden.

Hans Pehrsson i Lösta,	Erich Pehrsson i Flattnohr,
Brodde Olufsson i Hungne,	Nils Pehrsson i Andwijken,
Nils Jonsson i Mälgåsen,	Oluf Pehrsson i Fånbyen,
Keel Pehrsson i Gällöön,	Pehr Månsson i Mohlwijken,
Oluf Nilsson i Udbyen,	Bengt Pehrsson i Biörnöön,
Måns Olufsson i Beenssiö,	Erich Olufsson i Båssiöö.

1. Oluf Pehrsson i Fånbyn och Keel Pehrsson i Gällöön aflade sin Nämbdemanss eedh.

2. Cronones Ländzman Pehr Andersson angaf, det Hemmingh Bengtsson i Stugu Sochn hafwer förledin Februarij Månadt sändt med Joen Hermansson i Stamnähs …[?] blad papper, som Michel Pehrsson i Opne hafwer länth, dher uthi Specificeras, först huruledes een skal giöra effter som bort stuhlit ähr, 2. Att förgiöra bösssor och 3:tio Att bota bössor 4. Item att kunna see een tiuff uthi een wattnbytta. Michel Pehrsson i Opne om 70 åhr gammal, på Rättens tilfrågan bekänner, att förledit åhr Tinget stodh i Ländzmanssgården, beklagade Hemmingh Bengtsson i Stugun sigh, at tiufwar hafwa hoos honom stuhlit, begärandes det Michel wille gifwa sigh något rådh, huru han skulle bähra sigh åth, om han kunne giöra effter det ***[fol 786v.]*** som stuhlit war, Eller om han wiste gifwa sigh någo…[?] Anledningh, som i den konsten förfarin woro, sw[ara]de han, sigh hafwa een Skrifft, som hanss broder Ke[el] Pehrsson hadhe heem til Jempteland hwilken dher …[?] hölt och för 20 åhr sedan blef dödh

och lembnat q[var] i Opne ibland andre Gårdzens Documenter och Kiöpe…[?] den han för honom uppenbarade och så samma Skri…[?] til Hemmingh Bengtsson feck[?], den han allenast ha[de?] i Några dagar; detta \op/skötz til widare Ransakning då Hemmingh Bengtsson skall komma tilstädes.

3. Ländzman angifwer det Fendricken Petter Wätterströhm hafwer andra gången belägrat KohnanIngebor Broddesdotter, som ähr hafwande blif[win] Men ännu eij födt barn; Och emedan fändricken ähr uthcommenderat blifwin, dy opskiötz til näste laga Tingh.

4. Sammaledes Corporalen Lars Zachrisson, hafwer och h[äf]dat Kohnan Anna Segersdotter, hwilken tilförene hafwer aflat oächta barn, Men det senare fostret ännu eij födt wordit, dy opskiötz til näste laga tingh.

5. Oluf Erichsson opbödh första gången halfwa Hemmanet i Landsom, som han hafwer kiöpt af Ol[uf] Swensson för 50 RD:r. ***[fol.787r]***

6. Oluf Andersson i Mälbyn som lagligen stämbder ähr att swara Offerdahls boerne till dhe penningar han haar opburit för wäga byggningen på Jemptskogen, Men eij Comparerat, dy saakfältes effter 33 Cap; Tingm: b. LL. til 3 mk Sm:tt.

7. Cronones Befallningzman wäl:tt Daniel Bertilsson anklagade effterskrefne som hafwa absenterat sigh ifrån Tingz stembningen, derföre för denne gången eij kunnat publicera Kongl. Maij:ttz ankombne Placater. Öfwer desse samma, klagade och Ländzman Pehr Andersson eij hafwa kunnat få dhem på wäga byggningen, mycket mindre at komma på hållet, at skiutza dhe reesande, Fördenskuld saakfältes dhe för tresko och swarslösa 3 mk Sm:tt hwartera effter 33 Cap: Ting:m: b. LL. Pehr Jonsson i Mälgåsen, Karl i Stafre, Pehr Larsson i Noor, Keel Olufsson i Döfwinge, Anders Hansson i Skyhlnähs, Keel Andersson i Sedsiö[!], Oluf Erichsson i Bröklingh, Oluf Carlsson i Grönwijken, Anders Olufsson ibid, Bengt Pehrsson i Marsätt, Carl Pehrsson, Oluf Äfwertsson Joen Hermansson i Stamnähs, Joen Olufsson i Sidsiö, Oluf Månsson i Hungne, Keel Pehrsson i Båssiö, Pehr Pehrsson i Höwijken, Siul i Böhle, Faste Pehrsson i Böhle Jacob Pehrsson á 3 mk Sm:tt blifwe 60 mk:r

8. Effterskrefne Dragouner hafwa rymbdt uti Räff ***-[fol.787v]***sundz Giäldh, Lars Pehrsson i Noor, Herman Jo…-[?]son i Ammer, Joen Erichsson i Bröcklinge, Oluf Eskillsson i Sössiö, Oluf Ingebrechtsson i Stafre och Oluf Jonsson i Grimnähs, förr än dhe uthm[ar]cherade, Men dhe 2:ne sidsta opräcknade: Oluf Inge[brecht]son och Oluf Jonsson hafwa kommit tilbaka, warit heem til sina Huus och slachtat, och sedan rymbdt …[?] Norrige, och föregifwes at Michel Olufsson och Joen Olufsson, tillika med fadren Pehr Larsson i Noor, sk…[?] hafft någon weetskap om, Dher til dhe fuller nek[…?] Men pålades här ifrån å näste tingh lagl. sigh bef[rija] eij warit med dhem i rådh, eller derföre lagl. pli[chta]

9. Tobackz besökiaren Jonas Pehrsson, angaf det Joen Olufsson i Grimnäs hafwer handlat med Toback och det kiöpt af Oluf Kopparslagares son, Erich dher af såldt Johan Olufsson par alnar, och nä[r] han skiutzade besökiaren, sålde han honom ½ a[ln] Såsom dessa sigh här ifrån eij unddraga kunna Uthan tilstå så wara tilgångit, Hwarföre effter [Kongl.] Maij:ttz Placatz 12. punct saakfältes hwartera …[?] 8 D:r Sm:tt; Men Johan Olufsson äger intet at [bö]ta medh, dy skal han plichta med fängelsse.

10. Cronones Ländzman Pehr Andersson angifwer i Rä[tten] hafwer förledin 23 Septembris 1674 tillika medh Carl Alstadio hafft i Förhöör Oluf Jonssons Leg[o] Piga i Wåge Karin

Perssdotter, om det Trullwä[sen]de hon hafwer förnummit af Hemmingh Simonssons dotter i Ränswedh, Sigrid be:d 8 åhr gl.uti ***[fol788r.]*** [s]kogen dher dhe hafwa följgdt boskapen, I det Sigrid hafwer bekändt för Karin, det hennes fader Hemmingh Simonsson och Modher H. Ingebor Larssdotter, med sin broder Anders 11 åhr, och Kerstin 12 ½ åhr, pläga föllia med föräldrarne til Blåkulla. Sammaledes hafwer då Sigrid oppenbarat sin Morsyster, Elizabet Larsdotter i Äsp[n]äsoch hanss Stiufdotter Brita och alla ihoop i Sambsta … [?] såwäl fadren Lars, som Sonen Lars Larsson, desslijkest Ingebor i Hälle och Brundfloo Sochn, ähr Mathmoder i [B]låkulla och, gåår dher med een Sammetz Råck; Sigrid hafwer och, då bekändt för Pigan Karin, när hon böd hen[ne] sin Ringh, at lähra sigh giöra Puken, swaradt, den ähr snart [g]iordt, När du klipper Skägget och Sprerlen[?] af getterna [oc]h annat Raskerij och kasta uthom dörren, så drager hon [å]stad och Suger fää. som H:r Carls och Ländzmans skrif[te]lige relation innehåller. Gåssen Anders, hafwer då[?] kommit til bekännelsse medan han war i Prästegår[d]en och det samma tilstådt, Huruledes han med Sigrid hafwer blifwit märckter af Sathan med ett korss in[n]an på wänster öhrat, hwilket grant syhnes, såsom [och] tilstådt sigh rijdit på Ländzman Pehr Andersson; Men …[?] sedan han heem kom, blifwin för härdader af sine Föräldrar, Och eij för denna gången kunna för[m]åss til någon Sannings bekännelsse. Pigan Karin ähr eij heller tilstädes, Uthan bortrester öfwer til Norrige. Alla desse ofwan Specificerade Persohner Unga med dhe gambla skohla komma tilstädes å nästa laga Tingh.

Ting 17 juni 1675

Källa: Renoverad dombok Svea Hovrätt Gävleborgs län, Volym 23
Domboken finns i kopia i Avskriftssamlingen, Volym 32 fol.107-113 i ÖLA

Anno 1675 den 17 Junij, höltz Laga Tingh med Allmogen af Räfsundz Tingelagh, närwarandes i Cronones Befallningsmanss ställe, wälförståndigh Jacob Jacobsson och Nämbden.

Hans Pehrsson i Lösta,	Erich Pehrsson i Flattnohr
Brodde Olufsson i Hungne	Oluf Pehrsson i Fånbyen,
Keel Pehrsson i Gällöön,	Tohl Nilsson i Sidsiöö,
Nils Pehrsson i Anwijken,	Måns Olufsson i Beensiö,
Nils Nilsson i Mohlwijken,	Erich Önnesson i Rindh
Oluf Larsson i Backe,	Herman Pehrsson i Biörnöön

1. Herman Pehrsson i Biörnöön och Oluf Larsson i Backe aflade sin Nämbdemanss eedh uthj dhe framledne gamble tolfmänss ställe.

2. Kohnan Ingebor Broddesdotter i Hosiö, bekänner sigh andre gången hafwa hafft lägersmåhl med Fendricken Petter Wetterström och aflat tilhopa barn, hwilket föddes 14 weckor sedan och lefwer än, jempte det förra barnet, Fändriken ähr i förledit åhr uthcommenderat til Tyskland; Så emedan gerningen ähr bekänd, dy saakfältes Ingebor til tre dubbla bötter Nl.:n 2: gånger 20 mk blifwa 40 effter Höglofl. Kongl. Håfrättens resolution de Dato 12 Maij 1659. Men Fendrickens saak opskiutes til hanss återkompst.

3. Kohnan Anna Segersdotter, som tilförne A:o 1663 hafwer ***[fol.109]*** warit belägradt af Ryttaren Daniel Tuutwigh, derföre lagligen plichtadt, hafwer nu hafft olofligit omgängie med

Corporalen Lars Zachrisson och fått twillingar för 16 weckor sedan, som nu genom döden afgångne ähr, Men Lars Zachrisson ähr til Tyskland uthcommenderat för ett åhr sedan. Effter lägersmåhlet ähr bekändt, dy saakfältes hon effter Kongl. Håfrättens resolution til tredubbla bötter, nembl:n 40 mk Sm:tt och Lars Zachrissons saak opskiutes til hanss återkompst.

4. Sundsiö Allmogen alfwahrligen förehöltz oprätta och förfärdiga Kyrckio wägen emillan Räfsund och Sundsiöö Kyrkia, hwar öfwer wördige Prästerskapet sigh beklaga med största möda kunna framkomma. Allmogen uthlåfwade til nästkommande Höst giöra samma wägh färdig och swars godh, dher dhe widare försumma, skohla dhe å näste laga tingh för tresko plichta. Sammeledes Båssiö wägen ifrån Räfsund til Båssiö Kyrckia, skal och i denne Sommar repareras, wid laga straff tilgiörandes.

5. Pehr Andersson i Wärwijken anklagades af wördige Pastore Wäll:de H:r Isaac Alstadio hafwa förwandlat sitt Kyrckio tijonde Korn, dijt fördt rådt och grääsachtig tijonde, emot det han bättre hemma hade. Grannarna Oluf Jönsson och Oluf Hansson effter aflagd eed witnade, det Pehr Andersson fick af bägge slaget ond och god åhrswäxt, Men det han förde i Prästegården war uhrwahl[?] grääsachtig och ruttin i bandet, dock lijkwäl feck bättre som han hemma hafwer, och mästedels war ock af Möss förderfwadt. Skadan æstimeres till en Span Korn ***[fol.111]*** dy för detta begångne underslef och flärd kunde Nämbden honom Pehr Andersson eij befrija, uthan till föllie af Kongl. Maij:ttz Tijonde Placat 1638 sampt Sweriges lagh 3 Cap: Kiöpm. b. LL saakfältes til 12 mk Sm:tt helst emedan hanss grannar i samma by, hafwa erlagdt godh och förswarligt tijonde.

6. Pehr Andersson i Wärwijken uthlåfwade in för Rätten betahla sal. Swen Persson i Lundz arfwingar 14 RD:r barnepenningar åth tilkommande Höst, hwilket sitt löffte han erkännes förplichtat efterkomma, dher han med wederböranderne kan förlijkas om interesse, så skal han effter Kongl. Maij:ttz interesse Placat betahla med 6 pro 100.

7. Jöns Olufsson i Håfsiö opbiuder första gången Anund Anderssons Hemman i Söwijken pantsatt för 77 RD:r bestående af 3 tunl. Dheruti Anna Andersdotter tilkommer ½ Tunl. som oförborgat ähr.

8. H. Anna Andersdotter fordrar af sin broder Anund Andersson tolff RD:r resterande uthlagor, som hon skyldigh ähr sin Man Anders Zachrisson, hwilke Anund tilståår, Hwarföre erkännes han förplichtadt desse 12 RD:r genast betahla.

9. Emedan Joen Nilsson i Gååsböhle föregifwer eij kan wara nögd med det Contract som han hafwer giordt med sin StiufSon, Oluf Olufsson Snickare den 3 Julij 1671 att blifwa i ett brödh med hwar annen, och Oluf Oluffss skulle sedan hela Hemmanet Gååsböhle nyttia och bruka och effter Jon Nilssons död ,dhe rätta arftagare effter Mätismanna ordom förnöija, men Joen Nilsson eij haf-***[fol.113]***wer Contractet hållit, uthan af Ägorna; så af åker som ängh sigh effter sin goda tyckio inkräcktadt, att Oluf Olufsson, eij kan uthstå med dubbla uthlagornes erläggiande.

Fördenskuld hafwer Nämbden detta Ährende öfwerlagdt och slutit, att til Joen Nilssons underhåldh skulle aff Hemmanet afstakass 3 mählingar åker, i Säde och träde och dhen sielf bruka her efter, Men i detta åhret bekommer han 3 sådde mählingar, höö skal och afstakat blifwa 10 Lass Nembl:n 4 lass Staar slott, 4 lass ängies slott och 2 lass Nylandz slott åhrligen medan Jon Nilsson lefwer, dher ifall, han eij förmåår opkiöra åkern, så skal Oluf med Jonss häst det förrätta; Sedan i wederlagh behåller Oluf dhe 20 RD Joen i Hemmanet inlagdt, sampt alt dhet åbo och byggningh han på gården hafwer anlagdt, som förra Contractet förmähler.

10. Offerdahl boernes fullmächtigh Rael Erichsson klagade det Swen Nilsson i Bräcke hafwer opburit 16 RD:r för Jempte skogs wägen och den eij förswarligen eij[!] bygdt, för dhe 10 åhren han under händer hafft ifrån 1663 til 1674 Swen Nilsson dher emot inwänder hafwa åhrligen medh 2:ne Karlar och een häst bygdt och förbättrat samma wägh hwad han haar förmådt, så at dhen resande kunna möijligen framkomma; Men aldrig uthlåfwadt giöra honom så bred som nu påfordres at reparera och förbättra; Och emedan Nämbden på sin eedz plicht bewitne, att Swen Nilsson hafwer åhrligen med häst och 2:ne Karlar hafft på wäge byggningen om Sommaren, dy finner Rätten skiähligt, at han derföre åthniuter 2 RD:r om åhret för sin möda och beswähr, blifwa 10 RD:r. Men dhe 6 RD:r ähr han förplichtat genast restituera.

Ting 9 december 1675

Källa: Renoverad dombok Svea Hovrätt Gävleborgs län, Volym 23
Domboken finns i kopia i Avskriftssamlingen, Volym 32, fol.207-209 i ÖLA.

Anno 1675 den 9 Decembris, höltz laga Tingh i Räfsundh , Närwarandes i Cronones Befallningzmanss ställe, Landskrifwaren Wäl:tt Lars Jonson Roshemius tillika desse Edsworne Nämbdemän.

Erich Pehrsson i Flattnohr,	Tohl Nilsson i Sidsiöö
Keel Pehrsson i Giällöön,	Oluf Pehrsson i Fånbyn,
Erich Önnesson i Rindh,	Herman Pehrsson i Biörnöön
Oluf Larsson i Backe,	Nils Ifwarsson i Boggsiö
Jöns Jonsson i Össiöö,	

1. Brofogden Rael Erichsson klageligen angifwer Sundsiö boerne, eij hafwa hwarken i Sommar bygdt sine odugelige broar och wägar, emillan Boggsiö och Sundsiö, och dherifrån til Prästegården, Kyrckiorna emillan, hwar öfwer dhe wördige Prästerna sigh högeligen beklaga med största möda och beswähr kunna framkomma. Eij heller uthuggit winter wägen och den opstickadt, oachtadt dhe tilförne på hwart laga tingh ähre förmahnte, men eij effter kommedt; Hwarföre till föllie af 3 Cap: bygg: b LL saakfältes heela Sundsiö Sochn til 40 mk Sm:t med yterligare åthwahrningh, att dher dhe eij til nästkommande Sommar hafwa be:te broar och wägar färdige, skohla dhe plichta 3 mk hwartera.

2. Jöns Olufsson i Håfsiö opbiuder andre gången Anundh Anderssons halfwa Hemman i Söwijken, pantsatt för 77 RD:r. Men klandras af Anundh, eij så många ***[fol.209]*** Penningar wara skyldigh, Fördenskuld pålades Jönss Olufsson inläggia een Reckningh huru många Penningar han till Anund hafwer försträckt.

3. Ländzman Pehr Andersson låter första gången opbiuda halfwa Rindhz Hemmanet, kiöpt af rätta bördemännerne för 53 RD:r 14 Skill.

4. Pehr Andersson i Wärwijken, som lagligen stämbder ähr att swara Oluf Andersson i Hohlborgen för Skuldfordran, sammeledes til H:r Carl Allstadij, men eij kommit tilstädes, dy effter 33 Cap: ting: b LL saakfältes för swarlöst och Tings stembningh 3 mk:r Sm:tt

5. Swen Nilsson i Bräcke som stämbder ähr til Lijdtz boernes Kiäremåhl, om dhe penningar han för Jemptskogswägen haar opburit, och eij förfärdigat, hafwer eij kommit tilstädes, uthan berättas wara förhindrat af Medelpadz tridie manss genomtogande, opskötz til näste tingh.

6. Brofogden Rael Erichsson, angifwer Jöns Olufsson i Håfsiö, eij hafwa framkommit i giästgifware gården Fanbyn, då hanss omskiffte war, at blifwa hollmestare och skaffa hästar till Höghwälborne H:r Generalens och Gouverneurens framresa; Eij heller kommit fram at skiutza til Brundflod; fördenskuld effter 33 Cap:tingmåla B. LL. och Kongl. Krögar Ordnings 13 punct saakfältes för hwartera gången 3 mk Sölf:r mynt, blifwer 6 mk:r

Ting 18 maj 1676

Källa: Renoverad dombok Svea Hovrätt Gävleborgs län, Volym 24
Domboken finns i kopia i Avskriftssamlingen, Volym 32, fol.263-271 i ÖLA.

Anno 1676 den 18 Maij, höltz Ordinarie Laga Tingh i Räfsundh med Allmogen dher sammastedes, Närwarandes i Cronones Befallningzmans ställe, Landskrifwaren Wä:tt Lars Jonsson Roshemius, tillika med dhe Tolf Eedsworne Nämbdemän.

Erich Pehrsson i Flattnohr,	Tohl Nilsson i Sidsiöö,
Keel Peersson i Giällöön,	Oluf Peersson i Fånbyn,
Nils Peersson i Andwijken	Oluf Larsson i Backen,
Herman Pehrsson i Biörnöön,	Nils Nilsson i Mohlwijken,
Måns Olufsson i Beenssiö,	Siuhl Sedfastsson i Tamnähs,
Nils Joensson i Mälgåsen,	Nils Ifwarsson i Boggsiö.

1. Siuhl Sedfastsson i Tamnähs Nils Jonsson i Mälgåsen aflade sin Nämbdemanss eedh.

2. Ländzman Pehr Andersson opböd andre gången Halfwa Hemmanet i Sund 2 ½ Tl. pantsatt af sal. Pehr Bengtssons Sönner för 53 RD:r 14 skill:r

3. Herman Persson i Sund opbiuder förste gången een broderpart han af Jöns Jönsson i Söwijken för 5 ½ RD:r sigh til handlat hafwer.

4. Oluf Erichssons Halfwe Hemman i Landsom opbödz andra gången, kiöpt af Oluf Swensson för 50 RD:r bestående af 2 1/4 tunl. Angående det andra halfwa Hemmanet, skohla alla Creditorerne komma tilstädes å näste Laga Tingh och dheras giäld och fordran låta anteckna, och den som dhet tilträder, skall giälden betahla.

5. H:r Carl Alstadius opbödh andra gången Sal. Jäghmestarens Boo Larsson Älmgreens pantsatte Silfwer til Sundsiö Kyrckia, wederbörande arfwingarne til återlössn. ***[fol.265]***

6. Effter Sakens noga öfwerwägande slutades och afsades emillan desse strijdige Parter, Att Pehr Andersson i Wärwijken Erkännes förplichtadt betahla til Regement skrifwaren Wäl:tt Johan Johansson 3 ¼ RD:r för den Koo, han af honom A:o 1674 hafwer bekommit, Afkortandes dhe 2 D:r Sm:tt som betalte ähre, blifwer resten 7 ort 16 skill:r Såsom och för dhe 6

Fåår han haar emottagit om wåhren, och dhem om Hösten icke hafwer ifrån sigh lefwererat, skal effter mätismanna ordom betahla med 3 D:r Sölf:r mynt Men Ullen och den afwel som af Fåhren kan wara tilöckt, behålle Pigorne för prætenderade Sleetzkläder och Fåhrens skiötzel; Desslijkest och betahla 1½ ort för Slijpsteen blifwer Summan 6 D. 14 öre Sm:tt Angående dhe 3 D:r 2 ½ öre Sm:tt Pehr Andersson fordrar af Regement skrifwaren för giordt Arbete, som än skall återstå, Hwarifrån Regement skrifwaren sigh eij unddraga kan, samma Arbete hafwa åthniutit, Men förmehnar det hafwa betalt, Och emedan sådant eij med witnen kan bewijsas, dy pröfwar Rätten skiähligt, att Regement skrifwaren til föllie af Sweriges lagh 8 och 12 Cap: Kiöpm: B. LL befrijar dher ifrån sigh lagligen, gitter han sådant eij giöra, så briste så mycket af sin fordran.

7. Carl Pehrsson i Marsätt klagade, att Tiufwar hafwa för 5 weckor sedan om Natten, brutit med Jernstöör opp Herrbergs dörren, och uttagit desse partzedlar, 1 Tunna Korn för 6 D:r Sm:tt 14 mk fläsk,1 D:r 4 öre Kiött effter ett fåår 18 öre, bröd 16 Kakur 8 öre, Gryn 3 K:r 12 öre, 1 Drälsduuk 1 D:r, 2 Nedandelar 12 öre, 1 lakan 28 öre,1 Skiorta och 2 öfwerdelar 1 D. 16 öre, blifwer Summan 12 D:r Sölf:r mynt; Hwilken tiufnad han tillägger H. Cecila Olufzdotter och hennes Syster H. Karin Olufz:dr Oluf Äfwertzons hustru i Lösta, hafwa ifrån sigh stulit ***[fol.267]*** Hwartill H. Cecila eij neka kan, uthan bekänner hafwa allena stuhlit, och eenskyller sin Syster H. Karin eij warit medh, dock omsider effter alfwarsam förmahningh bekänner H. Karin dher af niutit 1 Span Korn; Men det öfrige tager H. Cecila på sigh. Såsom tiufnaden ähr bekänd, Hwarföre effter Kongl. Maij:ttz Strafordningh kunde Rätten dhem eij befrija, uthan pålades gifwa måhlsäganden sitt igen och böta tredubbelt så mycket tiufnaden ähr wärderat före, belöper på H. Cecila 31½ D:r och på H. Karin Olufssdotter 4½ D:r. blifwa tilhopa 36 D:r Sm: tt eller 144 mk:r och emedan Desse intet äga något at böta med, dy hafwa dhe plichtat med Kroppen effter Kongl. Straffordningh.

8. Pastor Wördig H:r Isaac Alstadius opböd första gången halfft Qwarn huus i Biörnöö-strömmen, kiöpt af Siul Hermanson för 3 RD:r wederböranden til återlössn.

9. Pehr Andersson i Sidsiö, som af Tolfman Tohl Nilsson stämbder ähr, att swara Oluf Carlsson i Grönwijken för någon Skuldfordran, men eij kommit tilstädes, dy effter 33 Cap: Tingmåle B LL saakfältes til 3 mk Sm:tt

10. Oluf Hindrichsson i Hollborgen, Oluf Jönsson i Wärwijken Oluf Andersson ibid och Oluf Persson i Skyhlnäs prætendera at återfå hwar sine 2 RD:r Utlagde, af Pehr Andersson i Wärwijken, hwilke H:r Capitein Harder A:o 1656 bekom då han munstrade; Och såsom Pehr Andersson i Wärwijken be:te Penningar förmedelst dhe höga Herrars Kongl. Commissariernes Resolution hafwer tilbaka wunnit Nembl: 10 RD:r Dy pröfwar Rätten Skiäligt, att Pehr Anderson för uthståndenmöda ***[fol. 269]*** och beswähr behåller 6 RD:r Men dhe 4 skall han återlefwerera til ofwanbemälte Kiärander.
11. Jöns Olufsson i Håfsiö, opböd tridie gången Anund Anderssons pantsatte Hemman i Sööwijken, wederböranden till återlössn effter sin förmeente fordran 77 RD:r. Dher emot opwijser Anund een Reckningh på alla dhe Poster han aff Jöns Olufsson hafwer, på åthskillige gånger opburit som bestijger 50 RD:r 3 ort, Jempte 10 åhrs interesse för 35 RD:r Capital, 15 RD:r blifwer Summan 65 RD:r 3 ort; Hwar på Anund hafwer betalt på åthskillige tijder, som Jöns Olufsson bekänner sigh hafwa undfått, såsom och för uthståndne Skiutzfärder, berecknas tilhopa 37 RD:r 2 ort 8 Skill:r blifwer således Anund Jöns Olufsson Skyldigh 28 RD:r 16 Skill:r som Sööwijkz hemmanet med rätta i Underpant ähr; Men den Korntunnan för 2 RD:r Anund föregifwer sigh hafwa lefwererat, och Jöns Olufsson nekar,så skaffe sigh först dher om bewijs, förr den kan honom till afreckningh gott giöras. Angående

dhe 17 RD:r Jöns Olufsson hafwer effter Oluf Nilssons i Udbyen Uthwärckade Zedel af Befallningzman Wäl:tt Daniel Bertilsson den 20 Februarij 1665 till Länss och Tolfmäns Ransakningh den 10 Junij 1665. Utgifwit på Anund Anderssons wäg:r till Oluf Nilsson för prætenderat åboo ch Kneckt hållande effter det ene Tunlandet i Söö wijken, twärt emot Underlagmans Wäl:tt Pehr Claessons Tingsdomb af d. 11 Octobris 1664 som honom Anundh herifrån befrijar och frijkallar, sedan han inalles haar utgifwit till Oluf Nilsson 27 ½ RD:r för bem:te unland, helst emedan han tilförne med alla Extraordinarie Räntor och Uthgiffter tilförne utstådt hafwer,***[fol.271]*** Hwarföre Erkännes Oluf Nilsson i Udbyn förplichtadt desse 17 RD:r restituera til Jöns Olufsson, och Anund Andersson blifwer således för dhem effter Tingsdohmens innehåldh för Jöns Oluffssons och Oluf Nilsons widare åtahl, aldeles omolesterat.

12. Cronones Ländzman Pehr Andersson anklagade effterskrefne, som hafwa treskas uthgiöra och erläggia Giärde Kiöttet effter Hanss Excell:tz. Höghwälborne H:r Generalens Order, till afräckningh på Cronones Uthlagor, Derföre Officerarne ähre blefne förorsakade resa ifrån Frössöön til Räfsundh effter resterande giärd, Nembl:n i Bräcke Sochn, Pehr Olufsson i Åån, Pehr Månsson i Mohlwijken, Oluf Michelsson i Sösiö, Lars Larsson i Beensiöö, Räfsundh, Jöns Olufsson i Håfsiö, Joen Olufsson ibidem, Pehr Larsson i Noor; Sundsiö Sochn, Swen Olufson i Tafnäs, Carl Persson i Marsätt, och Anders Erichson i Åsen; Här ifrån desse eij undfalla kunde, hwarföre i anseende til dheras stora fattigdomb, förskontes dhe 2:ne om 3 mk:r Sölf:r m:tt at plichta effter 33 Cap. Tingmåle balk: Landzl. blifwa tilhopa 15 mk Sm:tt

Ting 4 december 1676

Källa: Renoverad dombok Svea Hovrätt Gävleborgs län, Volym 24.
Domboken finns i kopia i Avskriftssamlingen, Volym 32, fol.331-335 i ÖLA.

Anno 1676 den 4 Decembris, höltz ordinarie Laga Tingh i Räfsund, Närwarandes i Cronones Befallningzmans ställe Landskrifwaren Wäl:tt Daniel Olufsson Hällman, tillika med desse Eedssvorne Nämbdemän

Nils Jonsson i Mälgåsen,	Tohl Nilsson i Sidsjö,
Oluf Pehrsson i Fånbyn,	Keel Pehrsson i Giällöön,
Nils Pehrsson i Andwijken	Erich Önnesson i Rindh,
Oluf Larsson i Backen,	Herman Pehrsson i Biörnöön,
Siuhl Sedfastsson i Tamnähs,	Måns Olufsson i Beensjö,
Nils Nilsson i Mohlwijken,	Pehr Olufsson i Hööwijken.

1. Cronones Ländzman Pehr Andersson angifwer Tolfman Nils Nilsson i Mohlwijken, Oluf Persson i Åån, och Ingebrecht Olufsson i Mellgården, hafwa försummadt tridie stoor böndagen och eij kommit til Kyrckian dher ifrån dhe eij heller kunna sigh unddraga, hwarföre dhe effter Kongl. Maij:ttz Nådige resolution och Placat saakfältes til 40 mk:r Sm:tt hwartera; Men Ingebrecht som fattig ähr, hafwer eij något at böta medh, Skal plichta med fängelsse. Angående Pehr Månsson i Mohlwijken, Michel Olufsson i Grimnähs och Anders Pehrsson i Wärwijken, som eij ähr tilstädes, skohla til näste laga tingh citeras.

2. Sal. Pehr Jonssons Hemman i Mälgåsen och det oprättade Contract han haar giordt med sal. Måns Olufsson opbödz första gången, at försöria Änkian i sin lijfztijdh emot berörde willkor.

3. Oluf Erichsson i Landsom opbiuder tridie gången halfft Hemmanet han åboor ibid. Kiöpt af Oluf Olufsson för 50 RD:r ***[fol. 333]***

4. Cronones Ländzman Pehr Andersson och Tolfman Tohl Nilsson anklagade Keel Jonsson i Hosiö och Pehr Andersson i Sidsiö eij hafwa kommit på Hållet och skiutzat Leutnanten Arfwid Duus, saakfältes hwartera til 3 mk Sm:t efter 33 Cap: ting: b LL. Men såsom Pehr Andersson eij hafwer att böta med, skal derföre plichta med fängelsse. Men dhe andra som eij ähre tilstädes, såsom Anders Erichson på Åsen, Carl Persson i Marsätt, Holborgen H. Anna och Siul Oluffsson i Böhle, opskötz til näste laga ting.

5. Kyrckioheerden wördig och wäll:de Herr Isaac Alstadius,opbiuder tridie gången 70 lod Silfwer, pantsatt til Sundzsiö Kyrckia af sal. Boo Larsson Ällmgreen.

6. Wördige Kyrckioheerden opbiuder och andra gången Siul Hermanssons byggnings omkostnad i ett Qwarnhuus Bördeman till återlössn.

7. Ehuruwäl Jöns Olufsson i Grimnähs förmehnar sigh wända Skulden in på Michel Mattzon i Fånbyn, som hafwer dagen effter emottagit Qwarndygnet, skulle hafwa hafft eeld dher i Qwarnhuset, och således blef det opbrändt; Men såsom Michel Mattzon tilbiuder sigh, med sinn eedh willia sigh wäria ingen eeld dher hafft, och Jöns Olufsson dagen förr dher hafft eeld; Hwarföre erkännes Jöns Olufsson effter 37 Cap: bygg:b LL förplichtat Jembngott Qwarnhuus effter mätismanna ordom betahla

8. Jöns Jönssons i Södwijkz arfwepart i Sundz Hemmanet, opbödz andre gången, som han hafwer sålt til Herman Persson för 5 ½ Rd:r

9. Pehr Andersson i Wärwijken, klagade at Jöns Olufsson i Grimnäs, hafwer kallat sig tiuf och Skällm, dher til han nekar,och efter witnen, Michel Olufsson, eij ähr tilstädes, dy opskötz til näste laga tingh. ***[fol.335]***

10. Leutnanten Petter Wätterströhm som lagligen stembder ähr till detta tinget, att swara till det lägersmåhl han andre gången haar begådt med Kohnan Ingebor Broddesdotter i Hosiö medan hon war i hanss tienst, derföre hon hafwa den 17 Junij 1675 plichtat, Men Leutnanten hafwer eij Comparerat, fördenskuld opskötz til näste laga Tingh.

11. Jöns Olufsson i Grimnähs saakfälles för märckeligit Oliud in för Rätten 3mk Sm:tt effter 43 Cap: ting:b landzl.

12. Keel Hermansson sigh beswärade, hafwa försträckt sin förrymbde broder Joen Hermansson Sädes korn på Stambnähs Hemmanet sampt för höödandz arbete tilhopa 4 RD:r; Desslijkest prætenderar och Rothan alla Klädes och Uthrustningz penningar, som han har opburit at igenfå effter Hanss Excell:tz Höghwälborne H:r Generalens Resolution, föruthan mången annan privat giäld som Creditorerna fordra; Och emedan Joen Hermansson, som tridieman war, hafwer ifrån Marchen rymbdt, hwilken utj Norrige, war skyldigh til een borgare i Trundheim Hindrich Horman[?] 36 RD:r Hwarpå förmehnas een stoor deel skall wara betalt och huru mycket han än resterar, ähr än okunnogt; Derföre hafwer Fält Secreteraren Lars Wetterhambn slagit arrest på hans åhrswäxt i Stambnäs, at blifwa Cadue; Hwarföre Kiäranderne i all underdåhn- ödmiukheet remitteras till Hans Excell:z Högwälborne H:r Generalens och Gouverneurens höghwijse resolution och omdöhme.

Ting 1 maj 1677

Källa: Renoverad dombok Svea hovrätt Gävleborgs län, Volym 25.
Domboken finns i kopia i Avskriftssamlingen Volym 32 fol.493-501 i ÖLA

Anno 1677 den 1 Maij, höltz laga Tingh uti Räfsundh, närwarandes i Cronones Befallningzmans ställe Prowiandtmestaren Wälb:de Pehr Erichsson Niure sampt Nämnden.

Erich Pehrsson i Flattnohr,	Nils Joensson i Mälgåsen,
Måns Olufsson i Beensiö,	Tohl Nilsson i Sidsiö,
Keel Persson i Giellöön,	Erich Önnesson i Rind,
Nils Persson i Andwijken,	Oluf Persson i Fånbyn,
Nils Nilsson i Mohlwijken,	Oluf Larsson i Backe,
Herman Persson i Biörnöön,	Siul Sedfastsson i Tamnäs.

1. Ländzman Pehr Andersson opbiuder halfwa SundzHemmanet tridie gången, pantsatt för 53 RD:r som beståår af 2 ½ tunland.

2. Joen Andersson i Andwijken sigh beswärade, det Lars Erichsson ibid: tilbiuder trängia sigh ifrån sitt halfwa Hemman, Hwar öfwer blef för af skiedat och slutit, att Kiäranden bekommer Hemmanet igen, när han betahler Creditorerna hwad han skyldig ähr, Imedlertijdh bebrukar Lars Erichsson det samma på Creditorernas wäg:r och erlägger först Cronones resterande uthlagor.

3. Herman Pehrsson i Biörnöön opbiuder tridie gången Jöns Jönssons tilfallne arfwepart i Sundz hemmanet, kiöpt för 5 ½ RD:r ***[fol.495]***

4. Rustmestaren Pähr Hemmingsson insinuerade i Rätten H:s Excell:tz Generalens och Gouverneurens Höghwälborne H:r Carl Sparres Resolution och Nådige befallning af dato 11 Novembris 1676 at ransaka och åthskillia Rustmestaren och hanss wederpart sal. Anders Hanssons Skyhlnäs Änkia, h. Anna Broddesdotter med een laga domb, Angående Skyhlnäs hemmanet dhe twijsta om, föregifwandes dher till wara bördigh. Änkian dher emot opwijsar sin sal. Manss insinuerade Reckningh, lydande på 38 RD:r 1 ort 12 Skill:r som han haar til åthskillige Creditorer betalt, hwilket hemman sal. Anders Hansson hafwer på 3 laga tingh den 16 Decemb: 1670. den 8 Novemb: 1671 och 22 octob: 1672 opbudit och ingen lagligen hafwer klandrat, Eij heller kan nu Rustmestaren med något laga skiähl disputera bem:te giäld. som Rustmestarens Antecessorer, i synnerheet sal. Oluf Persson för längst haar giordt, uthan sal. Anders Hansson lagl. med approberat Reckning bewijser hafwa desse 38 RD:r 1 ort och 12 Skill:r uthlagdt; Hwarföre pröfwar Rätten skiähligt och Sweriges lagh lijkmätigt, det Änkian behåller Hemmanet oklandrat, tillika med sine barn, til dess dhe få sine Penninger igen, och Rustmestaren förbödz med laga straff til giörandes icke här effter tilfoga Änkian något förfångh på Hemmanet uthan dher ifrån genast afträda och Änkian med sine barn det inrymma.

5. Tolfman Herman Pehrsson i Biörnöön, Keel Persson i ***[fol.497]*** Giällöön och Pehr Andersson i Wärwijken, som af Ländzman Pehr Andersson anbefalte blefwo för 2 åhr sedan at ransaka om den tiufnad Rustmestarens Pehr Hemmingssons hustro hafwer bortwist, då sal. Anders Hanson hafwer bekändt i dheras närwaro borttagit 5 Kannor Korn, hulpit alla till, och dhem förlijkt ihoop, och icke Saken angifwit på näste laga tingh, sal. Anders hafwer uthlåfwadt 3 RD:r i förlijkningh, och fått Rustmestarens hustru, h. Ingiähl Zachrisdotter een Kopparkittel god om 6 RD:r den hon sedermehra hafwer bortskingradt; Hwarföre til föllie af

Sweriges lagh 12 Cap: Tiufmåle b: LL. saakfältes desse 4 til 40 mk Sm:tt tilhopa, dher med dhe på Kongl. Maj:ttz Nådigste behagh förskontes,

Angående dhe 5 Kannor Korn sal.Anders Hansson haar bekändt sielf stuhlit och hustrun icke warit med i rådh, pröfwar Rätten skiähligt, att uthaf sal.Anders Hanssons Ägendomb, skal effter Lagh 21 och 34 Cap: Edzöres balk: LL och Kongl. Strafordningh uthtagas och bötas 3 gånger så mycket tiufnaden ähr wärderat före, och gifwa måhlsäganden sitt igen, blifwa 24 öre Sm:tt och Pehr Hemmingssons hustru förplichtadt restituera Kittelen Jembngod, eller den effter mätismanna ordom betahla.

6. Erich Erichsson i Beensiö tilstod sigh wara skyldigh, Michel Nilsson 6 RD:r länte pennigar, hwilke han uthlåfwade effter handen betala, dhet han och erkändes förplichtat effterkomma. ***[fol.499]***

7. Beswärade sigh några bönder i Bräcke hafwa giordt åthskillige Skiutz färder med Prowiandtz förande ifrån Bräcke till Andwijken, derföre hafwa Allmogen ifrån Undersåker, Hallen och Allzen stora Penningar uthgifwit, hwilke effter qvotan eij ähr richtigt Distribuerade;

Altså pålades wederböranderne, som penningarne hafwa upburit giöra derföre Reckningh, och tilställa hwar och een som dhe förtient och rodt hafwa.

8. Siuhl Persson i Kiählen sigh beswärade hafwa stämbdt Giästgifwaren Swen Nilsson i Bräcke, men icke Comparerat, fordrandes af honom sin broders qwarsatte Saker, såsom hanss Kista, een bössa, sampt andra partzedlar effter hanss qwarlembnade Memorial. Sonen Pehr Swensson, föregifwer Fadren wara opasslig och elliest fått seent stembningh dy opskötz til näste laga tingh.

9. Snickaren Oluf Olufsson i Gååsböhle sigh beswährer eij mächtigh wara gifwa sin Stiuf Fader Joen Nilsson i Gååsböhle lijka förråd i gården, nu her effter, som han tilförne de 17 Junij 1675 månde uthlåfwa medan hanss Modher war i lijfwet, hwilken Nyåhrs tijden 1676 död blef, som rätta odelsman war til Hemmanet, at låta honom åhrligen bruka 3 Mählingar Åker, och 10 lass Slott, uthom någon afgifft, dher med han sedan eij förmåår uthdraga Cronones Uthlagor ***[fol.501]*** Hwarföre effter Sakens noga öfwerwägande och Parternas omsider för Rätten giorde handsträckning, Pröfwar Rätten det skiäligt wara, att bägge Parterna hålla sigh med sidsta oprättade sluth om be:te Förråd i gården, uti Joen Nilssons lijffztijdh, dock så, att Joen Nilsson åhrligen afkortar 3 RD:r på sine inlagde Pennningar i gården, begynnandes på A:o 1676 och sedan så länge som Gudh täckes förunna honom lijffztijden, hwilket Oluf Olufsson gott giörs i Hemmanetz inlössn på dhe inlagde penningar, för uthan 20 RD:r som Oluf Olufsson tilförne på afreckning gott giorde ähre, och Parterna sattes 40 mk Sm:ttz wijte, at hwilkentera som bryter, skall dhe samma erläggia.

Ting 19 - 20 mars 1678

Renoverad dombok Svea Hovrätt Gävleborgs län, Volym 26, fol.585v-590r

Anno 1678 den 19 och 20 Martij höltz ordinarie Laga Tingh med Allmogen i Räfsundh, närwarandes Cronones Befallningzman wälb:de Nils Olufsson Hällman och tolf Eedsworne Nämbdemän.

Keel Persson i Giällöön,	Oluf Persson i Fånbyn,
Nils Persson i Andwijken,	Herman Persson i Biörnöön,
Erich Önnesson i Noor,	Oluf Larsson i Backe,
Siuhl Sephastsson i Tafnäs,	Bängt Persson i Marsätt,
Nils Nilsson i Mohlwijken,	Faste Persson i Böhle,
Nils Jonsson i Mälgåsen,	Pehr Andersson i Sidsiöö.

1. Dato Effter frågades huru såsom Socknenes och Giäldzens Signete blifwer förwaradt, effter Kongl. Resolution gifwin 1668. Men befanss intet som sigh borde, då imponerades åter Länss och Tolfmän hafwe Sigillet inom 3. Låås i Socknekistan wid 40 mk straff tilgiörande.

2. Siul Peersson i Böhle och Bådsiö Sochn, blef af Ländzman ***[fol.586r]*** Pehr Andersson anklagadt, hafwe försummat sin Hållmestare tienst och intet warit tilstädes, mycket mindre skaffat den Resande Fordenskap, Saker derföre effter det 33 Cap: Tingmåla B: LL. til treskifftes 3 mk:r.

3. Dato beswärade sigh Erich Andersson ifrån Medelpad Borgsiö Sochn och Kyrckiobyyn öfwer Tohl Nilsson i Sidsiö och Räfsundz Sochn, huru han tillijka med dhe flera Förrädare, Oluf Andersson Gröön, Oluf Ingebrechtson i Grimnähs, Brodde Larsson i Backe, Keel Andersson i Grönwijken, Corporal Siul Persson i Kiählen och Joen Hermansson i Stamnähs, när dhe upbrände Gijmbroon i Medelpad och Torp Sochn, hafwa borttagit och röfwadt ifrån Effterskrefne, Nembl:n Länssman Jöns Månsson i Sillre, Mårten Erichsson i Östbyn, Pehr Ingemarsson ibid. Oluf Olufsson i Sillre, Erich Olufsson i Rogsta, och Torp Sochn, Gullie Jönsson i Guldbyen, Erich Månsson i Borgsiö byyn, Små och stora Fåår 77 st à 7 mk 134: 24. Oxar 4 st à 30 D:r 120 D:r af Kiehl Erichsson i Ode 16 mk Smör 4 D:r Ost 1 lispund för 2 D:r Lijnkläder för 4 D: Oluf Jonsson i Ode een Stymbningsfäll à 1 D:r 16 öre. Mårten Erichsson ibid ett nätt om 12 fambnar 2 D:r För Pastoris Drängh een bössa för 10 D:r. Een lädersäck för 3 D:r een huggyxa för een D:r som bestijger in alles Penningar 282 D:r 8 öre Hwar på dhe hafwe opburit, som medfölliande Specification uthwijser. Rätten erkänner Skiähligt, att af dheras Godhz och ägendomb som detta hafwe tagit, bekomma Medelpadz boerne sin betahlningh, och dhet effter H:s Excell:tz Gouverneuren ***[fol. 586v]*** Höghwälborne H:r Jacob Flemmingz Resolution; Hwad öfrigt blifwer, när Skulden \som/ rättmätigh finnes först afdrages, blifwer det öfrige Cronan berecknadt för Caduch.

4. Önne Jonsson i Öfwerby ifrån Medelpad och Borgssiö Sochn, Fullmechtigh å Socknens wäg:r beswärade sigh att dhe måtte Skiutza öfwer sin rätta längd til Räfsund och intet näste ombyte slippa, som ähr uti Bräcke, Ehuruwäl det ähr 4 ¼ mijhl. Uthan måst föra til Räfsund, som ähr 2½ mijhl längre, een deel til Brundflod som bewijstes, i anseende til store olägenheet som nu kan wara så i Jempteland som Medelpad, hwilken förorsakadt af denne swåra Krigstijden kan Parterne emillan ingen Liqvidation skee, Uthan detta remitteres först til H:s Excell:s Gouverneurens Högwälborne H:r Jacob Flemmings Nådige resolution och höghwijse omdöhme.

5. Brita Swenssdotter tient i Bräcke hoos giestgifwaren Swän Nilsson dher hon föregifwer blifwit af Sonen Pehr Swensson häfdat och med honom aflat barn hwilket blifwit födt nyåhrs affton 1678. Dher til Peder alldeles nekar. Men hon säger honom första gången 14 dagar för Juul 1676 legat hoos honom i een fram Cammar på stugu byggningen, uti een liten Stugu på gården Juul natten andra gången. 3:die gången in emot 15:de dagen 1677. 4:de resan i samma Stugu 8 dagar för Påsk. Her emot Pehr Swensson inständigt sager sigh intet hafft något med Brita beställa, men til umgengie nekar han eij; Altså kan denne ringa Rätten eij annat sluta än Pehr skal sigh effter det 17 Cap: af Ärfd:b, LL. och det 19 Cap: ting: b LL. befrija, näste Tingh her effter, aldenstund han med henne legat i ***[fol.587r]*** Sängh tilsamman. I löffte för Kohnan Twenne Tolfmän Erich Jonsson i Mälgåsen och Erich Önnesson i Noor.

6. Ett hemman i Stamnähs om 3 tunland Jon Hermanssons som rymbder ähr til Norrrige, legat 3 åhr Öde 1675. 1676 1677. Ett tunland för Cronans, dhe 2 Tunl. heemfallit Cronan igenom 3 åhrs Ödeliggiande. Pehr Erichsson i Åsen tillbiuder sigh emot Caution samma 3 Tunland i Stamnäs att opbruka på Frijheet, som honom Nådeligen kan förunnas af H:s Excell:z H:r Gouverneuren.

7. Æconomus Templi wäll:de H:r Elias Oldbergh insinuerade een qværel emot Pehr Andersson i Wärwijken dher han hafwer sagdt, när dhe Danskes Prowiandtskrifware Påål Sifwerdtsson intogh 1677 åhrs Kyrckiotijonde i Räfsundh om Prost tunnan med Damspan skulle afläggias, I få intet alt taga, det behöfwes alt åth Krigzfolket nu som förr, hwilket Pehr Olofsson i Grimnääs witnade effter aflagden eed; Men Jöran Jonsson i Skylnäs effter aflagd eed witnade, hörde intet hwarken af Kyrkiones Sädh eller Sysslomans, uthan Dambspan Nämbde han. Ottar Jonsson i Mälgåsen effter aflagd eed witnade, at han hörde intet annat omtahlas än Damspan. Men intet Prost tunnan eller Kyrckiones Sädh. Såsom ingen Express lagh om sådant finnes, dy remitteras detta i Underdån. ödmiukheet först til H:s Excell:s Höghwälborne H:r Gouverneurens Nådige resolution och Höghwijse omdöhme, huru widare her med procederas må.

8. Krögaren Michel Andersson på Jemptkrogen angaf Grimnähs boerne, Joen Olufsson, Brodde Larsson och Oluf Ingebrechtsson hafwer uthur Bräcke Kyrckioher-***[fol.587v]***berge Cronones Spannmåhl som Summan effter mer opförd och skulle komma til Frössööns Magazin, huilke eij ähro nu tilstädes, derföre skola dhe swara nästelaga Tingh, Effter ransakan nu på Tinget eij befanss mehra warit i förråd hoos Swen Nilsson i Bräcke; Kyrckio herberget än 2 tunnor 28 Kannor Rågh och 1 Tunna Korn af Crono Spanmåhlen, som Summan effter kommen war.

9. H. Ingebor Amphinssdotter i Boggsiö, anklagade giästgifwaren dher sammastedes Nils Ifwarsson hafuer sigh Tiuf kallat, som han för denne gången eij kunna med witne bewijsa; Hwarföre remitteras til näste laga tingh Imedlertijdh skal han skaffa sigh dher til sådane Skiähl som behöwes, eller lagligen plichta.

10. Jöns Olufsson i Håfsiö insinuerade i Rätten een laghstånden Jordepant af 3 tunland i Siöwijken Anund Andersson tilhörigh, som ähr opbudin 1675 d. 17 Januarij första gången. Andra gången opbudin 1675 d. 9 Decemb: tridie gången 1676 d. 18 Maij, alt på Räfsundz laga tingh. Men 1677 inga uthlagor afgått och dhem Jöns Olufsson måtte til Cronan ehrläggia, om han elliest will behålla Hemmanet til possession, dy bewilliades honom effter Lagh Fastebreff, allenast dhet skeer effter mätismanna ordom först wärderingh.

11. Den 20 Martij ransakades huru Länssmans i Räfsund Pehr Anderssons förehållande warit, när Fienden dhe Danske til Jempteland den 15 Augusti 1677 ankomme. Om han sigh i Fäbodarne igenom Herman Perssons ***[fol. 588r]*** i Biörnöö tilskyndan giömbdt och undandölt, hwilket vice Pastor H:r Carl Alstadius skriffteligen haar angifwit hoos dhe höge herrar, dheras Excellentier, Rijkz Rådet, Fältmarschalken och Ammiral Generalen Höghwälborne H:r Henrich Horn, Generalen Högwälborne H:r Carl Sparre, Gouverneuren Höghwälborne H:r Jacob Flemmingh, när möthet höltz på Frössöön den 5. 6. 7. Decembris 1677. Såsom och sedan låtit utgå, när Hans Excell:s H:r Generalen Höghwälborne H:r Carl Sparre sendt effter honom, det ordet, att warit ihielskutin af Tridiemännerne; Herman Persson nekar warit med Ländzman i Fäbodarne, lijka så Ländzman H:r Carl tilspordes, af hwad orsaak sådant skedt ähr, och huru han det will bewijsa, han swarade ingen annan beskiedh hafwa, än af ett ryckte som så wore uthgånget; Men den 16 Augusti Ländzman warit til Bådsiö Sochn att skaffa Hållhästar till Länssmans gården, men fan ingen häst hemma, uthan woro til Brundflod i Skiutzning medh Öfwerst leutnantens Bicchertouns sqvadron, alla hästar i Giäldet woro i Skiutzningh med samma March, som Nämbden Eedeligen willia betyga, undantagande Bräcke hästarne warit til Fanbyn och den 16 wändt åter igen til Bräcke och sedan då straxt Skiutzat öfwer Jemptskogen til Borgsiöö. Ländzman frågades, om han haar låtit utgå det ordet, warit ihielskutin af tridiemännerne. dher til han nekar, och will sigh med eed befrija,

Aldrigh det giordt, altså fästade lagh til näste ting, det sielf tolffte att fullgiöra. Ländzman tilspordes, Om han 4. 5. eller 6 dagar warit borta? Swarade under tijden hemma, under stundom borta, dock icke längre, än i Biörnöö by, ½ mijhl ifrån Länssmansgården, dher een Natt legat uti \een/ Skogs ladu tillika med sin hustru för rädzlo ***[fol. 588v]*** af Fiendens tilkompst. Förfrågades af Rätten H:r Carl om han kan med några Skiähl bewijsa Ländzmannen warit odiscret och brukadt slemma och Skamblige ord emot gamble Prästefolket hanss K. Föräldrar? Swarade, dhe måge sigh sielfwa dher öfwer förklara: Altså twenne Tolfmän Nils Persson i Andwijken, Herman Persson i Biörnöön sändes af Rätten til Kyrckioherden för hanss opassligheet skuld, att förnimma om han haar warit hoos honom odiscret och brukat slemma och hårda ord. När dhe bägge åter igen kommo, witnade Kyrckioheerden, dher till nekadt, Eij heller kunde Ländzmannen med witne eller Skiähl öfwertygas hafwa Landskrifwarens wäl:tt Daniel Olufsson Hällmans egendomb för Fienden angifwit eller efftersöckt, att så wara skedt, som förbemält ähr etc.

12. Dato uplästes Hanss Excell:tz Rijkz Rådetz, Fältmarshalkens och Ammiral Generalens Höghwälborne H:r Henrich Horns de Dato 8 Februarij 1678: Ordre, til Befallningzmannen. Såsom och ther effter gifne af Befallningzman wälbetrodde Nils Olufsson Hällman, Befallningh til LandzProphorssen Raal Rase den 9 Februarij 1678. Angående dhe 13 Fångars öfwerförtzel til Borgsiöö Skantz, dher uti förmähles huru dhe fängzlige med godh wacht skohla framföres Fördenskuld Landz Prophorssen alfwarligen tilfrågades, Hwarföre han sådane Ordres icke haar förtroligast och hörsambligen effterlefwadt, Och om icke Befallningsmannen haar Fångarne allesammans Fängzlige och wäl förwarade låtit med 16 Karlars wackt lefwerera Landz Prophorssen dhem i händer, altså til Ländzmannen ***[fol. 589r]*** i Brundflod wäl framkombne den 9 Februarij 1678 och dher warit till den 11 Dito, då Frössöö boerne som dhem Convoijerade, tagit sine Reep och Töhmar igen, Altså dher igenom blifwit somblige löösa, och som berättas skal Prophorsen gifwit Isaac sielf löös, af orsaak handklåfwerne warit hårdt tilspänt, och sedan med honom Spelat kort een gångh eller twå, det han eij nu undfalla kan, uthan bekänner så wara skedt. Frågades hwarföre Fångarne fått gåå löös ofängzlade, Swarade han hafft något beställa, och förtrodt imedlertijdh en gammal afdanckadt Ryttare Lars Falck i sitt ställe; Den 11 Fabruarij om afftonen kommo dhe alla 13 til Räfsundz Länssmanssgård uthan något Fängzle. Allmogen i Räfsund som warit beordrat till wackt att föllia fångarne, tilspordes om LandzProphorssen Raal Rase haar dhem tillydt eller anbefallet

att hielpa till binda eller Fängzla Fångarne, dher til dhe nekade, eij så wara skedt. Den 12 dito afgingo dhe fort till Bräcke med 14 Karlars wackt, Men i wägen warit inne uti een by Ösiö, och dher ätit Frukost, Sedan dragit till een byy Noor, dher hwijlat som berättas, i Twå timmar och ätit middags måltijdh, Altså om afftonen kommit fram til Bräcke giästgifware gårdh, och dher blifwit öfwer Natten, andra dagen dher effter den 13 Februarij dher sammastedes gått i badstugu. Samma dagh sedan reste dher ifrån alla 13 Fångar, och icke gått längre än till Bröcklinge ½ ny mijhl, och dher effter egen god tyckio tagit Qwarter öfwer Natten; I samma by, war Oluf Erichsson hemma, som och blef för sin brott dömbder af Commissorial Rätten ifrån lijfwet. Den 14 Ejusdem reste förste lyssningen ifrån Bröcklinge, alla ***[fol. 589v]*** Ofängzlade, och togo hwar sin Stöör under huusen wid Porten, som dhe hade med sigh, och warit til redz lagde i Förråd, hwilket Landz Prophåssen icke blifwit warse, aldenstund han war effterst, när dhe kommo ett stycke ifrån byyn, uppå een liten Siöö, öfwerföllo dhe wachten med hugg och slagh, effter som eij flere warit wackt än 10 Persohner, Altså kommit alla 13 til flyckten och Rymbningz, som wore, Nembl:n

1. Isacc Ingemarsson i Biskopzgården och Ragundh
2. Förrijdaren Oluf Andersson Gröön i Räfsundh
3. Corporal Siuhl Persson i Kiählen i Räfsundh
4. Oluf Ingebrechtsson i Grimnähs i Räfsundh
5. Keel Andersson i Grönwijken i Räfsundh
6. Brodde Larsson i Backen i Räfsundh
7. Oluf Erichsson i Bröcklingh i Räfsundh
8. Måns Olufsson i Beensiöö i Räfsundh
9. Carl Jöransson i Låckåsen ifrån Owijken
10. Önne Siulsson i Rään[?] i Sunne
11. Joen Mattzon på Andersöön i Sunne
12. Swen Persson i Bohlstadh[?] i Sunne
13. Förrijdaren Erich Orrfält ifrån Hammerdaal

Hwilken eij til något straff blef dömbd, Ehuruwäl han på åthskilligt sätt haar sigh eij wäl förr hållit, såsom och een gång rymbd ifrån Stockholm Anno 1674 när General Major Plantting med sitt Regemente blefwo Commenderade til Tysklandh. Och i Bräcke, när dhe närmast kommo Jempte skogen och skulle dher öfwerfahra, icke heller warit ombekymbradt, att låta dhem fängzlas, uthan een af Fångarne ***[fol.590r]*** Isaac Ingemarsson, när dhe skulle afresa dher ifrån lembnadt handklofwarne under bordet, hwilke eij saaknades förr änn alla Fångarne woro uthe på gården, då een af wackten gångit effter handklofwarne och lagdt dhem i Gewaldierns Släde. Raahl tilspordes, om icke Cronones Befallningsman haar honom warnadt och befallat, först med god och starck wackt, Sedan och fängzlade Ländzman ifrån Ländssman, låta dhem fort komma til Borgsiöö Skantz, effter H:s Excell:tz Rijkz Rådetz, Feltmarskalkens och Ammiral Generalens befallningh, som förbemält ähr. Raal tilståår och bekänner så wara till-gånget som ransakadt ähr, och kan icke undfalla, eij heller annat swara, än warit lijka som för giorder, Effter det han altijdh tilförne warit vigilant, uti det som honom haar blifwit befallat af sine Förmän, Såsom och tient under Cavalleriet för een gemeen Ryttare i 16 åhr ährligen och wäl, hwilket hanss afskiedz Pass uthwijser.

13. Hustru Brita Persdotter i Mälgåsen, Effter sin Sahl. Man Pehr Jonsson ibidem fordrade för innelagde Penningar i Hemmans Kiöpet få niuta Tolff RD:r och een half. Rätten effter det 29 Cap: Jord.b:n Landzl. beståår henne dher af een tridning, som blifwer effter Landsens Reckningh Sex D:r otta öre Silf:r myndt.

Ting 10 - 11 december 1678

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:8, fol.115v-119r

Anno 1678 den 10 \och 11/ Decemb: höltz laga tingh i Räfsundh, Närwarandes Cronones Befallningzman wälb:de Jonas Flodin tillika med Nämbden.

Nils Jonsson i Mälgåsen.	Bengt Persson i Marsätt,
Nils Persson i Anwijken,	Pehr Andersson i Sidsiö,
Faste Persson i Böhle,	Herman Persson i Biörnöön,
Keel Persson i Giällöön,	Oluf Larsson i Backe,
Oluf Persson i Fånbyn,	Siuhl Edfastsson i Tamnäs
Lars Larsson i Beensiö,	

1. Befallningzman wälb:de Jonas Flodin ransakade effter Michel Persson i Offne som af åthskillige i Brundflod anklages hafwa gått på Brundflodz Skogh och Ägor och förstördt dheras wåhn giller, borttagit Uddarne och \dhe/ gillrar på anners Skogar, hwilket giästgifwarn på Jemptskogen Michel Andersson och Nils Ifwarss*on* i Boggsiö, hafwa dher om underrättelsse, Altså eij emedan Michel Persson eij ähr tilstedes, dy effterlåtes Skogs äganderne, dher dhe honom råka på sine Skogar, fasttaga och honom föra til Cronones Befallningzman. ***[fol. 116r]***

2. Kohnan Brita Swänssdotter som å förra Tinget den 19 Martij 1678 angaf Pehr Swensson, giästgifwarens Son i Bräcke, hafwa åtskillige gånger sökt Sängelagh med sigh, dherigenom blifwit hafwande, och födt barn nyårs affton 1678. Derföre fästat lagh å sidsta tingh her ifrån sig befrija, Men sådant eij effterkommedt, eij heller några Wärningsmän kan fram skaffa, som kunna gå lag för sigh, ~~hwarföre~~ \Såsom Per S:/ til föllie af 19 och 34 Cap: tingb.LL \eij kan sigh lagl. befrija hwarföre/ saakfeltes \han/ Pehr Swenss. Effter 3 Cap: gifft:b.LL 40 mk Sm:t och Brita 20 mk effter Kongl. Håfrättens resolution.

[onumrerad §]
Swen Nilsson i Bräcke, fordrar af Räfsundzboerne wedergällningh för det han 1677 hafwer måst opslå Sommarwegen på ½ Nymijhl, hwilket dhe låfwade effterkomma, honom genast dher om förlijka. Men den giästningh landskrif: Daniel Olufss haar giordt på Krogen, må Michel Andersso*n* honom dher om sökia sin betahlningh. ***[fol. 116v]***

3. Crononones Länssman Pehr Andersson angifwer i Rätten det Krögaren Michel Andersson på Jemptskogen hafwe förledin Sommar för sigh oppenbarat det Pehr Månssons hustru i Mohlwijken H. Kerstin Torkielsdotter hafwer andre Storböndagen begifwit sigh af båten ifrån Kyrckiofolket \wid Åån/ och gått till Bräcke til giästgifwarens Son Pehr Swensson, som då hemma war ifrån Kyrckian, förmehnandes dhe skulle hafwa hafft omgängie tilhopa.

Till detta kan Michel Anderson eij undfalla, iu hafwa sagdt för ländzman, uthan detta tilståår, och tilbiuder sigh willia bewijsa. H. Kerstin ähr eij tilstädes, uthan mannen Pehr Månsson föregifwer henne wara siuker. Tolfmän oppå Rättens tilfrågan swarade hafwa hördt rycktet före Michel Andersso*n* detta omtalte Tridieman Torkiel Olufsson som Stugu granne ähr på Pehr Månssons gård, berättade, at så offta bonden i gården haar warit borta, haar Pehr Swensson luurat sigh tijt, och bägge warit til hopa i Stugun om Nättren. Såsom och legat i Sängh med Pehr Månsson och hanss hustru \tilhopa/ i en Ladu, och warit esomofftast tijt och sökt tilfälle.

Michel Andersson beropar sigh än yterligare på tienstepigan Karin Nilsdotter och hanss granne Nils Nilsson i Mohlwijken hafwa någon underrättelsse dherom ; Hwilke ingentera ~~eij~~ ähr tilstädes, uthan remitteras til näste laga tingh Då dhe allesammans skohla Comparera. ***[fol.117r]***

Räfsundh d. 11 Decemb: 1678

4. Jöns Olufsson i Håfsiö opbiuder andre gången ett tunland i Udbyn pantsatt af Efwert Halfwarsson för 20 RD:r

5. Anders Erichsson i Rijse ifrån Lockne Sochn beklagade sigh det Oluf Hansson i Böhle hafwer för någon tijdt sedan beskylt honom hafwe mördat och ihielslagit Pehr Persson i Höö-wijken ifrån Båssiö Sochn, hwar til Oluf Hansson nekar eij så hafwe sine ord fält;

Ländzman Pehr Anderss witnade det sal.Pehr Persson i Höö wijken hafwer för 4 åhr sedan 1675 fördt Kyrckio tijonden til Prästegården hafwer han warit i länssmansgården då han war Kranckachtigh och swullen i ögonen af den siukdom nembl:n Franssoos han war bekaiadt med, då begifwit sigh til h. Sara Prästänkian i Skoron dher han öfwer Nattz lågh, och mårgo-nen dher effter, kiördt med störste älendigheet heem \ifrån/ Skoron, som war 1 mijhl emillan, dher han under wägen ähr död blifwin och hästen drogh honom heem på Slädan til sin gårdh.

Änkian h. Göhlö Jonssdotter tilfrågades om hon tillägger någon wara bahneman til sin Manss död, dhertil hon nekar, och ingen det kan til reckna, effter han war een siukligh Per-sohn och skröpligh Man af den Sylt och den obeqwemblige Spijs han måste äta i den swåra \och dyra tijden/. ***[fol. 117v]*** Präste Änkian H. Sara Mattzdotter witnade, det sal. Per Persson i Höwijken hafwer kommit til sigh seent om affton siukligh, begärandes huus öfwer Nattn, och om mårgon rest siukligh dher ifrån, bekände och det han war mycket swullin så i ansicktet som om hanss been, och war mycket äländigh.

H. Elizabet Jonssdotter i Höwijken som honom swept hafwer, betygade eij kunna see något handamärke wara på honom komin, hwarken blodigh ~~och blå~~ war han, eller något såår ~~hade han~~, uthan något blå på halssen ~~eller~~ \och/ axlen.

Heela Nämbden betygade på sin eedz plicht att dhet åhret war icke allenast han, uthan och flera det åhret ähr blefne döde aff Sylt, att så snart dhe om mårgonen kiört til Skogs, kommo dhe antingen döde hem på lasset eller blefwo qwarliggiande i Skogen.

Änkian H. Göhlö bekände det Anders Erichsson hafwer samma dagh som hennes sal. Man hemkom döder, pantatt af sigh för 16 Skill:rs wärde han skyldigh war, men yterligare sade, hafwe fått honom godwillige ett hyande och een yxa för hanss fordran, som Anders haf:r insatt hoos Nils Jönss*on* i Berge, dher änkian haar igenlöst. ***[fol. 118r]*** Anders Erichsson opwijste Capplans H:r Måns Flodalini attest af Haxängh d. 29 Novemb: 1678. Dher uthi Oluf Hansson hafwer tilstådt och bekändt willia öfwertyga Anders Erichsson hwad han tilförene haar honom beskylt uti Böhle \när han befrijade sigh wid dottren som Oluf nu til hustru haar bekommit/ wara orsaken til sal. Per Perssons död. Föregifwandes samma taal hördt af andra.

Oluf Hansson opwijser Jon Olufsson i Byoms attest sine Dato, det han skulle hafwe hördt af sal. Per Perss: änkia H. Göhlö 1677 wid Hohlborgs qwarnen det hon skulle hafwa sigh högelig iämbradt öfwer sin sal. Manss frånfälle det Anders Erichson skulle wara hanss bahne-man.

Til detta nekar änkian aldeles, sådane ord eij hafwa sagdt, och eij heller tillägger änkian Anders wara någon bahneman Uthan sigh så beklagat, att Anders war hoos sig samma dagh och wehlat panta sigh.

Utaf föregående \håldne/ Ransakningh och in fattade Skiähl kan Rätten eij binda Anders Erichsson til o[f]wan be:te beskyllningh \wara bahneman til sal. Per. Perss i Höwijken/ uthan effter 20 Cap: …[?] b. LL. saakfältes Oluf Hansson til 40 mk Sm:t och Anders Erichsson ifrån detta tilmähle aldeles befrijas. \fördenskuld Ol. H./ ***[fol. 118v]***

6. Oppå sidste laga ting den 19 Martij förledin angafz af Krögaren Michel Andersson det Bräckeboerne hafwa i Bräcke Kyrckio herberge uttagit 2 ½ tunna innesatt Södermanlandz Rogh, Nembl:n

		Desse ähre afrymbde och hafwa uttagit Nembl:	
Per And. i Sidsiö	1 Span.	Drängen Mattz Larss*on*	1 sp.
Oluf Michels änkia	1 Sp.	Oluf E: i Broklinge	1 sp.
H. Sara Olufzd:r	1 Sp.	Oluf Gröön	2 sp.
Lars Larsson i Beensiö	1 Sp.	Måns i Beensiö	2 Sp.
Erich Erichsson ibid	1 Sp.	Skohla äfwen såwäl af	
behållit	1 ¼ T:a	sin qwarlåtne ägendomb refundera	1 ¼ T:a

Ofwanstående persohner tilstå denne rågh 1 ¼ T:a uttagit, dock effter giästgifwarens Swen Nilss*on* i Bräckes anledningh, effter Drengen Matz Larsson som rymbde ifrån Swen, hade Kyrckherbergs nyckeln. Hwilken rågh dhe erkännes förplichtat til Cronan betahla. Men at det skulle warit något Korn, inlagdt, neka dhe til instendigt

7. Landsom Hemmanet af 4 ½ tunl. lät H:r Prowiandtmestaren Wäll:de Per Erichson Niure opbiuda förste gången, det ene halfwe kiöpt af Oluf Erichson för 105 D:r Sm:tt det andre betalt Creditorerne 79 ½ D:r Sm:tt Cronones ländzman prætenderar \och/ för 1676 åhrs Uthlagors rest 10 D:r 7 öre Sm:tt: och dhe andre Creditorerne imponerades ingifwe en Specification til näste laga tingh huru mycket dhe hafwa at fordra \då/ will Rättn afhielpa Parterne med lagligit Uthslag. ***[fol.119r]***

[onumrerad §]
Blef afskiedat af Rätten att Ländz och Tolfmän skohla hålla een Sochnstembna med första tilfälle, stemmandes heela giället tilsammans att hålla Sochn reckningh om inbördes Tunga och Skiutzningar, på dhet dhe een Jänckningh skulle sin emillan kunna hålla och med hwar annan liqvidera. Hwilken eij comparerer skal derföre hwar bonde böta 3 mk:r och länss och tolfmän 40 mk Sm:tt

8. Sal. Knut Anderssons Förbergs Änkia h. Märit Olufzdotter fordrar af Pehr Andersson i Wärwijken försträckte pgr 10 ort, derföre hafft ett ängie i Underpant, som Pehr Andersson uthan laga Domb för 4 åhr haar igentagit och det brukat, hwarföre pålades Per Andersson desse 10 ort genast betahla och \sedan/ Ängiet tilträda. Men \för det han ängiet haar sielf slagit effter mätismanna ordom hööt är förplichtat betahla/ Men \Angående/ bössan Pehr af änkian prætenderar det hennes Man Knut skulle hafwa emottagit, skal der om skaffa sigh beskeed til näste tingh.

9. Dato blef af Rätten afsagdt, och slutit, det Kyrkioheerden Ehrewyrdigh H:r Isaac Alstadius skall nyttia och bruka halfwe Erich Önnesons i Rindz Qwarn til dess Pengarne 3 RD:r blifwe Kyrkioheerden restituerade för halfwe Qwarn huset Siuhl Hermansson i Rind hafwer såldt och Pgr. opburit.

Ting 5 juni 1679

Källa: Renoverad dombok Svea Hovrätt Gävleborgs län, Volym 27, fol.691r-693v

Anno 1679 den 5 Junij, höltz Laga Tingh utj Räfsundh, Närwarandes Cronones Befallningzman wäll:de Jonas Flodin och dhe Tolf Eedsworne Nämbdemän.

Keel Pehrsson i Giällöön,	Oluf Pehrsson i Fånbyyn,
Nilss Jonsson i Mälgåsen,	Nils Pehrsson i Andwijken,
Siuhl Sedfastsson i Tafnähs,	Bengt Pehrsson i Marsät,
Faste Pehrsson i Böhle,	Herman Pehrsson i Biörnöön,
Erich Önnesson i Rind,	Pehr Andersson i Sidsiöö,
Oluf Larsson i Backe.	

1. Kongl. Maij:ttz wår Allernådigste Konungs och Herres Uthgångne Placat och Förordningh, emot Skattskylldigh Jordz deelningh och förminskande af A:o 1677 den 21 Julij, publicerades för allmogen.

2. Effter H:s Excell:tz Gouverneurens högwälborne H:r Jacob Flemmings Resolution af dato Brundflod d.13 Febr: 1679 at å nyo optaga Saken Emillan Pehr Andersson i Wärwijken, Keel i Giällöön, Herman i Biörnöön, och Anders Hanssons Änkia i Skyhlnäs, om dhe 40 mk. Sm:tt dhe A:o 1677 d.1 Maij blefwo saakfälte till Effter Parterne eij hafwa warit lagligen stembde För dhet dhe hafwa förlijkt een Tiufsaak, Eij heller hafwer Änkian fått sin kopparkittel igen, som togs i förlijkningh för dhe stuhlne 5 kannor korn. Hwarföre citerades desse Pehr Andersson i Wärwijken, Keel i ***[fol.691v]*** Giällöön, Herman i Biörnöön, och Pehr Hemmingssons Hustro, h.Ingiähl Zackrisdotter til näste Laga Tingh, hafwandes sine Skiähl och witnen tilstädes.

Men Herman Pehrsson i Biörnöön och Keel Persson i Giällöön Excusera sigh, eij warit med, när Pehr Andersson i Wärwijken haar supplicerat, uthan submittera sigh under den doom som afgången ähr, och icke dher på urgera.

3. Prowiandtmestaren wälb:de Pehr Erichsson Niure opbiuder Andre gången half Landsom hemmanet, kiöpt af Oluf Erichsson för 105 D. Sm:tt bestående af 2 ¼ Tl:d

4. Det andre halfwe Hemmanet, opbiudes och andre gången som til sal. Oluf Swenssons samptl. Creditorer til slagit ähr, och wärderat för 105 D:r Sm:tt dher på ähr betalte 89 D:r 23 öre Sm:tt, til wyrdige Pastor Loci 3 D:r Sm:tt restera således 12 D:r 9 öre Sm:tt hwilke Prowiandtmestaren lefwererade ifrån sigh til Cronones Länssman Pehr Andersson att uthdeela til dhe öfrige Creditorer i afbetahlningh.

5. Pastor i Räfsund wyrdig H:r Carl Alstadius angaf Änkian h.Märit Halfwarsdotter i Udbyen hafwa stuhlit något korn af åkern, hwilket Änkian h. Märit bekände hafwa för 6 åhr sedan, det samma tillika med h. Sara Olufzdotter i Giällöön föröfwadt, Nembl:n 6 korn band af Opne Prästägor stuhlit. Pehr Olufsson i Udbyen, klagade dhet h. Märet hafwer ***[fol. 692r]*** för 4 åhr sedan tagit om een mårgon uhr hanss kornladu 2 kornband och 1677 af åkern hafwer h. Märit stuhlit 3 band, Märit hafwer och afhändt ifrån Michel Olufsson i Grimnähs 4 á 5 kannor korn, uhr badstugun, då dhet tårkades. Kyrckioheerden H:r Carl klagade esomofftast mist på Ofne kyrckiobord, så i småningom, både korn och Hampa, och derföre fullkombligen misstäncker denna Märit för. Dher till hon fuller nekar. Ofwanbemelte Tiufnad wärderade Nämbden för 3 mk Sm:tt. Hwarföre effter Kongl. Straffordningh, skall h. Märit betahla måhlsäganden …[?] igen, och böta tre gånger så mycket som Tiufnaden ähr wärderat för, Men hafwer intet at böta med, dy plichtade hon med kroppen.

Angående h. Saras saak, bewitnade Nämbden den tijden war hon hufwud Swagh och eij wiste hwad hon giorde, och elliest hafwer h. Märit i hennes stora Swagheet tubbat henne åstad at bära med sigh, och hwarken förr eller sedan stuhlit, dy finner Rätten Skiähligt, at h. Sara slåår den andra 25 slagh med Rijss, för dhet hon haar henne icke allenast tubbat, uthan och för ofwanbemelte begångne tiufnad.

6. Sahl. Befallningzmannens Lars Jonssons Roshemij Sterbhuus Fullmächtigh Tullnähren i Hernösandh Wäl:tt Jacob Jacobsson Scherman fordrade af Ländhzmannen Pehr Andersson resterande 1677 åhrs afradz Penningar 6 D:r 21 öre 8 penningar[?] Silf:r mynt, hwilke Ländzman föregaf blefwo utj Hanss frånwaru af wåra ***[fol.692v]*** Finn Soldater borttagne A:o 1677 in Augusto, beropandes sigh på effterskrefne witnen som när woro, icke allenast mist ofwanbemelte Penningar, uthan och af sine egne Saker, måste mycket tilsättia. Nembl:n Herman Persson i Biörnöön och H. Sigrid Olufzdotter i Ösiö tilbiude sin Eed afläggia, Att Fin Soldaterne woro i Länssmans gården hoos Pehr Andersson, när dhe A:o 1677 marcherade undan fienden, hafwa opslagit 3:ne Kistor och uttagit hwad dhem haar behagat, Sampt 11 st Tennfaat, 2 fällar och Örnegåter af Sängen, och dess uthan framdragit ett Skrijn, dherest nyckelen sått i låset, oplåst och uttagit af upburne afradhz Penningar 6 D:r 21 ⅓ öre Silf:r m:tt som war een stoor plåt, och dhet andre 14 D:r rundt myndt i een Påssa, hwilket och Ländzman tilböd sin lijflig eed här å aflägga.

7. Anders Siulsson i Ammern, som emot Caution oppå Frijheet hafwer emottagit Ödes Hemmanet i Ammern hwilket Cronan genom ödesmåhl heemfallit ähr, kiärade til Pehr Olufsson i Grimnähs och Oluf Larsson i Backen effter ett Slottegodz Skuru be:d, som dhe i 30 åhrs tijdh för 27 RD:r i underpant hafft hafwa, och åhrligen ähr afgått 10 Lass höö, Men Skatten haar Bohlbyen lijkwäl dragit, hwilket effter noga Ransakan befinnes så i Sanningh wara, dher ifrån Swaranderne eij kunna undkomma, uthan bekänna så tilgånget wara, Hwarföre til föllie af Sweriges Lagh och Kongl. Maij:ttz utgångne Placat och Förordningh om Skattskylldigh Jordh deelningh och förminskande ***[fol.693r]*** A:o 1673 och 1677. Erkänner Rätten Anders Siulsson berättigat å Cronans wäg:r tilträda be:te Skuru Slottegodhz uthan någon lössn, Emedan dhe uti så långan tijdh hafwa dhet hafft och brukat undan Hemmanet

8. Lars Erichsson i Andwijken opbiuder första gången Joen Anderssons halfwa Hemman ibid: pantsatt för 21 RD:r wederbörande Odelsmän til återlössn.

9. Brita Olufzdotter i Sund, som hafwer uthwärckat H:s Excell:s Höghwälborne H:r Gouverneurens Resolution af d.7 Febr: 1679. Emot Länssman Pehr Andersson och Pehr Bengtssons Sönner, Angående Sundz Hemmanetz Inlössn, hwilke bägge stämbdes til näste Laga tingh med sine bref och witnen.

10. Pehr Olufsson i Noor klagade, huruledes Fogdekarlen Lars Falk hafwer några weckor för Påsk illa slagit och handterat sig, när han kom kiörandes ifrån Noor och til Döfwinge, ärnandes kiöra til Bådsiö effter Rågh, när han om affton seent inkom til Döfwinge, som war hanss Fahrs gård, at begära huus, wore dher för honom Länssman Pehr Andersson och Lars Falk inne uti Stugun, då hafwer Lars Falk begynt ajera honom, effter han satte sigh fram på bäncken, Lagdt hyend fram, bedit sittia när han haar wägrat, tagit i håret och slagit, som Lars Falk här ifrån eij kunde neka, uthan bekänner så wara skedt, hwilket och Ländzman ***[fol.693v]*** Pehr Andersson tilstod hafwa dhem skildt åth, då hafwer Pehr Olufsson sedan utgåt att giöma sigh undan i ett Stall dher Gårdzhästarne stodo, dher inne war och Lars Falkz Fohla, hafwer Falk kommit effter löpandes och fan dher åter Pehr Olufsson för sigh i Stallet, straxt tagit i Håret, slagit i golfwet och Spänt på weeklijfwet Lars nekar, hafwa honom sparkadt, uthan

allenast Håårdragit och Pustat, inga witnen, hafwa dhet på seedt, Hwad som i Stallet war passerat. Ehuruwäl Lars Falk sielf bekänner och tilståår, hafwa först håårdragit och slagit Pehr Olufsson in i Stugan, och sedan rändt effter honom i Stallet och dher håårdragit och Pustat; Men emedan måhlsäganden icke ståår effter hanss Skada, uthan beder för honom; Hwarföre til föllie af Sweriges Lagh 13 cap: Såramåla balken med willia Landzl:n Saakfältes Lars Falk först för 2:ne Håårdragh och Pust á 3 mk Silf:rm:tt Sedan för det han haar rändt effter Pehr Olufsson i Stallet och dher åter Håårdragit, kunde Nämbden honom eij befrija, uthan effter 5 Cap: Edzöris balk: Landzl:n för Heemgången ähr Saaker til 40 mk:r Silf:r m:tt.

11. Pehr Swensson i Bräcke och Pehr Månssons hustru i Mohlwijken som i roop och rykte kombne ähr för hwar andre skulle hafwa hafft olofligit omgängie, dher til dhe stembdes å förra tinget at lagl. sigh här ifrån befrija, men ingentera kommit tilstedes, altså effter 33 cap: Ting:b: LL. saakfältes dhe til 3 mk Silf:r hwartera.

Ting 10 december 1679

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A,I:8, fol.207r-211v

Anno 1679 Den 10 Decembris, Höltz Laga Tingh i Räfsundh närwarande Cronones Befallningzman wälb:de Jonas Flodin och Nämbden

Oluf Persson i Fånbyen,	Nils Jonsson i Målgåsen,
Bengt Persson i Marsät,	Pehr Andersson i Sidsiö,
Keel Persson i Giällön,	Faste Persson i Böhle,
Lars Larsson i Beensiö,	Herman Persson i Biörniön,
Jöns Olufsson i Håfsiö,	Nils Halfwarsson i Udbyen,
Salomon Pehrsson i Andwijken,	Erich Persson i Flattnohr.

1. Lars Larsson i Beensson[!] och Bräcke Sochn aflade sin Nämbdemans Eedh.

2. Jöns Olufsson i Håfsiö, opbiuder tridie gången ett Tunland uti Nils Halfwarssons hemman i Udbyn pantsatt för 20 RD:r wederbörande bördemän til återlössn.

3. Prowiandtmestaren wälb:de Pehr Erichsson Niure, låter tridie gången opbiuda Landsom Hemmanet Kiöpt af rätte Odelsmännerne ~~til~~ det \ena/ halfwa, och dhet andre halfwe af Creditorerne bestående heela Hemmanet af 4 ½ Tunland.

4. Lars Erichsson i Andwijken opbiuder andre gången halfwe Brodde Olufssons hemman wederbörande bördemän til återlössn. ***[fol.207v]***

5. StyckJunckaren manhafftigh Pehr Höök, oppå sin Swärfaders Nils Nilssons wäg:r \effter föregången laga citation/ Kiärade till Ländzman wäl:de Pehr Andersson Wrångh effter Cronones Hemman Brattbyyn som i fordom dagar hafwer warit hanss Swärfaders och Gunnar Nilsson i Hälgom, ifrån Medelpad och Niurunda Sochn Odels Jord, opwijsandes Underlagmans wäl:tt Pehr Claessons dombbref, Daterat Räfsundz laga tingh d. 8 Septembris 1647 \som utlefwererat är, af Sal. Kyrckioheerdens H:r Larsses arfwingar,/ Dherutinnan Gunnar Nilsson

då sig beklagade dhet brodren Nils Nilsson hafwer undan sigh och sine Syskon, uthom dheras willia och wettskap \den 7.7br: 1643/ bortsåldt dheras Odels Jord i BrattbyHemmanet til då warande Kyrckioheerden sal. H:r Lars Erichsson i Räfsund för 76 RD:r der före Nils Nilsson för Ohemult sälliande ähr Saakfält til 3 mk Sm:tt och H:r Lars skulle sök[a] sine Penngar ijen af Nils Nilsson, det bäst han gitte.

Elliest bewitner Nämbden, at seda[n] som Gunnar Nilsson hafwa nådt 1647 åhrs Domb, hafwer han sedan blifwit förlijkt med sal. H:r Lars Erichsson som be:te Brattby Hemman med sine arfwingar åbodde uti 17 åhrs tijdh.

Ländzman Pehr Andersson opwiste först H:s Excel:tz och då warande Gouverneur Högwälborne Grefwe Johan Oxenstiernas Landz tings doom Daterat Rödöön den 27 Februarij Anno 1662 ***[fol. 208r]*** Dherutinnan een af sal. H:r Larses Arfwingar Aaron Nilsson be:d, hafwer och prætenderat på Brattby Hemmanet, hwar öfwer H:s Excell:tz Gouverneuren hafwer då resolverat, at Emedan Hanss Excell.:s Rijkz Rådet Högwälborne H:r Claes Stiernskiöld hafwer Anno 1659 den 12 Novembris Disponerat Brattby Hemmanet till Länssmans Hemman och Aaron Nilssons SwärModer fått wederlagt ijen i Staafnääs, hwilket Hemman sedermehre, ähr genom Ödesmåhl Cronan åter heemfallit. Så emedan \effter noga Ransakan befinns i Sani[n]gh så/ så tilgånget ~~ähr~~ \wara/. Altså befrijas Ländzman Pehr Andersson ifrån Styck Junckarens Pehr Höökz widare prætension.

[Tomrum lämnat i handskriften]

Nämbdeman Keel Pehrsson i Giällöön blef in för Rätten förlijkt med fältwebelen Johan Boy om een Duun bädd hwilken Anno 1677 blef om kommin och uttagin när wårt Krigs folk marcherade åth Bräcke, Sålunda at han gifwer til Feltvebeln 1 ½ tunna Korn och ½ lispund Humbla, och Keel söker Halfwars Märit om Nederdelen af wahret dhet bäst han gitter. Äfwen så om duuns förderfwande. ***[fol. 208v]***

6. Nils Halfwarsson i Udbyen, som hafwer blifwit förledder af Pehr Månsson i Mohlwijken skrifwe några Nampn under een Attest i wederbörandernes frånwaro \dhe/ owitterligen, som dhe nu neka til eij hafwa sambtyckt, och effter han nu deprecerar och sin ord återkallar Altså effter 43 Cap: Tingb. LL saakfältes til 2:n[e] 3 mk Silf:r mynt, blifwa 6 mk Sm:tt.

7. Dato företogs åter Saken til Ransaaknings som A:o 1678 d. 10 xbris blef angifwin om det roop och ryckte som op kommin ähr emillan den förrymbde Pehr Swensson i Bräcke och Pehr Månssons hustru i Mohlwijkn Kerstin Torkielsdotter, och ingentera kom tilstädes å sidste Sommar tingh, Altså effter aflagd eed witnade Torkiel Olufsson så nu, som å förra Tinget 1678 infördt ähr, at Pehr Swensson hafwer offta kommit tijt til Mohlwijken, när Mannen Pehr Månsson haar warit borta, och dher öfwer Natten legat i Stugun bägge allena, allenest een liten gosse dher inne warit.

När Fångarne sluppo löös 1678 i Bräcke, war Pehr Månsson eij hemma, då ~~den~~ \samma/ Natten lågh Pehr Swensson dher i Mohlwijken. ***[fol. 209r]*** Pigan Karin Siulsdotter effter aflagd eed witnade det Pehr Swensson i Bräcke hafwer esomofftast gåt til Mohlwijken, medan han det åhret dher tiente och många gånger legat dher om nättren, så i Pehr Månssons frånwaro, som elliest när han war hemma, om dhe hafwa hafft olofligit omgängie med hwar andre weet hon icke, effter hon hade sin Sängh effter landsens maner på Fähussgielln.

Förledin Sommar hafwer denne Pehr Swensson tillika med Nils Nilsson i Mohlwijkn rymbdt bort öfwer til Norrige, och tagit Saken på sigh, Fadren Giästgifwaren Swen Nilsson i Bräcke, deprecerar för sin Son, om möijelig bötter fuller will erläggia.

Effter Ransakan befinnes och det Kerstin Torkielsdotter hafwer warit giffter i 15 åhr med Per Månsson och för icke hafwer hafft Barn tilhopa, förr Pehr Swensson haar i desse åhr dher tilhållit, och nu för ett åhr sedan fått barn.

Ehuruwäl stoor lijknelse ähr det desse skulle hafwa hafft olåfligit omgengie med hwar andra, Men witnen eij sedt sielfwa gerningen, Dåch tilbiuder h. Kerstin sielf tolffte här ifrån sigh befrija, Altså effter 19 cap: tingb. 17 cap: Ärfd: b och 25 cap: bygg: b. LL .fästade hon lag til näste laga tingh. ***[fol. 209v]***

8. Cronones Befallningsman wälb:de Jonas Flodin urgerade på Saken at komma til ändskap effter Hanss Excell:tz Högwälb:ne H:r Gouverneurens Resolution, på Pehr Anderssons i Wärwijkens angifwande eij wara lagligen stembde, då han \1677/ blef saakfällt \tillika med Herman och Keel Persson i Giälllön/ til 40 mk:r bötter \ för een nedertystat och förlijkt tiufsaak som fans af förra tinget d. 5 Junij 1674 Men/ Pehr Andersson i Wärwijken hafwer eij \effter laga citation/ kommit tilstädes, uthan berättas wara i Skiutz färd til Frössöön.

Herman Persson betygade eij \hafwa/ warit tilstädes när Pehr Andersson lät skrifwe Supplication, uthan då war stadder i Hernösand, Keel Persson i Giällöön war eij heller tilstädes, lijkwäl hafwer Per Anderson låtit undersättia bägges dheras nampn supplic:n Panten hafwe Pehr Andersson \egenwilligt/ tagit igen, som satt war in Seqvestro til lagligit utförande.

9. Sal. Pehr Jonssons Hemman i Mälgåsen opbiudes andre gången af Mågen Jöns Olufsson, wederböranderne til återlössn

10. Tolfman Oluf Persson i Fånbyen opbiuder första gången sin Swärfaders Knut Nilssons Hemman i Fånbyen, som han af Creditorerne haar in löst för 88 RD:r 3 ort 2 skill:r ***[fol.210r]***

11. Cronones Ländzman Pehr Andersson angifwer det Dragoun Joen Perssons änkia h.Anna Swenssdotter som hafwer tilhållit i Finnäs, \3 mijl gl. ifrå Räfsund/ hoos Faste Tohlsson nu först bekänner det Faste hafwer hyset Fångarne som A:o 1678 sluppo löös i Bräcke, Nembl. Oluf Andersson Gröön och \brodren/ Keel Andersson i Grönwijken hafwa warit i Finnäs på een Månadz tijdh sedan dhe rymbde, när bönderne effter Ländzmans befallningh först ransakade effter dhem, höllo dhe til i Skojen, när dhe drogo dher ifrån, så begåfwe dhe sigh til gårdz, På otta dagar dher effter, war Leutnant Schröder med 30 Man af westerbottens folket dijt Commenderat til Finnäs at effterransaka, då söckte dhe allenast i Husen, men gingo icke i fähuset dher dhe til höllo på fähuus skullan och krupo så under uti een båås, Faste Tohlsson haar oppehållit dhem med Maat, så länge dhe hoos honom woro, och när dhe på \Skijd/ rände til Norrige haar Faste gifwit dhem Maat på wägen med sigh. Änkian H. Anna, tilfrågades hwarföre hon icke oppenbarade när Ransakningh höltz effter dhem ? Swarade, det Faste Tohlsson haar henne förbudit och eij tordes för \hennes huus wärd/ Faste skuld oppenbara. \28. cap:Edzöresb./ ***[fol.210v]***

12. Sammaledes ähr med Drag:s Jon Swenssons Änkia, H. Brita Perssdotter i Kiählen som inhyses ähr hoos finnen Joen Larsson i Kiählen och Bådsiö Sochn som ähr 5 gl:e mijhl ifrån Räfsund, effter alfwarsam förmahningh bekände, det Joen Larssons Finnes hustru Märit Jonssdotter hafwer förleden höst, när Tolfmän Erich Persson i Flatnor och Faste Persson i Böhle war dher förleden höst at inventera hoos denn bortrymbde Joen Larsson, oppenbarat för sigh, När Tinget höltz i Sommar förledn 5 Junij hafwa Fångarne Oluf Erichsson i Bröcklinge, Måns Olufsson i Beensiö och Keel Andersson i Grönwijken hafwa warit in hoos finnen Joen Larsson i Kiählen och dher hwijlat sigh, men om Nattn hafwa dhe til hållit i Skogen ofwan gården opp wid bärget, på hwad tijdh dhe hafwa gått tilbaka weet hon icke, effter hon eij hafwer seedt desse Fångar.

In medio Septembri hafwer Nils Nilsson i Mohlwijken, tillika med Pehr Swensson i Bräcke, \Faste Tohlsson i Finnäs/ och denne ofwanbe:te finne Jon Larsson i Kiählen rymbdt alla 4 bort, öfwer til Norrige.

Joen Larsson Finnes hustru, Faste Tohlssons hustru och Nils Nilssons hustru ähro icke tilstädes, at Rätten kan dhem förhöra för hwar ordsaak skuld dheras Män hafwa rymbdt öfwer til Norrige fordenskuld skohla dhe å näste laga tingh Comparera. ***[fol.211r]***

13. Änkian H. Brita Olufzdotter i Döfwinge angifwes af Ländzman Pehr Andersson eij hafwa fram komit at skiutza när Rytteriet skulle afgå öfwer Jemptskogn, ~~först~~ Saakfältes til 3 mk Sm:tt effter 33 Cap: ting.b. LL och Änkian sökie Pehr Andersson i Wärwijken som haar uthlåfwat, dhet bäst hon gitter.

14. Sammaledes När Marchen gick in i Landet, hafwa Jöns Olufss*on* i Håfsiö, Joen Olufss*on* ibid och brodren Swen Olufsson i Tafnäs, sigh absenterat och deels Undanstuckit saakfältes til 3 mk Sm:tt hwartera effter 33 cap: ting b. LL blifwe 9 mk:r Dhe andre skohla laglige citeras til näste laga Tingh med Upsatt Specification.

15. Oluff Andersson i Grönwijken tilståår sigh wara skyldig til Erich Olufsson Bånge ifrå Medelpad 5 ~~Specie~~ i Caroliner RD:r länte Pengar för \5 åhr sedan/ hwilke han erkännes förplichtat, uthan widare uppehåld i sama myndte sort betahla och Oluf sökie sin \förrymbde/ broder Oluf Grön ign, som til förne haar låfwat desse Pgr betahla, och icke effterkomdt, dhet bäst han kan och gitter.

[Tomrum lämnat i handskriften]

Lendzmans Per And. Eedgång[?]16 P:n [?] ***[fol.211v]***

16. Länssman Pehr Andersson som Anno 1677 den 6 Decembris blef förmedelst V. Pastoris wyrdige och wäll:de H:r Carlz Alstadij relation angifwin, lijka som han wid dhe Danskes infall 1677 hafwer sigh undandölt, och låtit ord utgå wara ihielskutin, med hwad mehre som \~~sielfwa~~/ relation \i sig sielf widlyffteligare under lit. A/ innehåller.

Derföre effter Hanss Excell:s Rijkzrådetz och fältmarskalkens Högwälb:ne H:r Henrich Horns och H:s Excell:s Gouv:s högwälb:e Jacob Flemings befallning, ansteltes \föregående/ Ransakningh \af/ den 20 Martij 1678 öfwer Länssman Pehr Andersson, då han effter det 19 cap: tingmåla b. LL fästad lagh sielf tolffte dhär ifrå sigh befrija ~~hvilket~~ \Altså/ ~~Länssman~~ \Tolfmanna eedh/ på \detta/ ordinarie ~~laga~~ tinget den 11 Decemb: ~~1679 \hujus/~~ præsterat och fullgiordt, aldrig hafwer sagdt eller låtit igenom någon annan säija sigh wara ihielskutin, Eij heller wållande warit at H:s Excell:s H:r Generalen Carl Sparre eij bekom hästar samma tijdh effter som dhe wore med Öfwerstleutnanten Bicchertouns Sqvadron til Brundflod i Skiutz-färdh.

[Tomrum lämnat i handskriften]

Den 10 Decemb. Tilsades wyrdige H:r Carl af Rätten at i mårgon komma tilstedes och afhöra Eden, Men den 11 skriffteligen sigh Excuserade wara opassligh och Exciperade eij wara någon Actor i Saken, ~~uthan allenast angifwit dhet ryckte som war utgådt om~~ Eij heller lagligen stembd, som Copia lit. B förmähler Dy kunde Rätten Saken eij längre opskiuta, Uthan Länssman Pehr Andersson hafwer effter 19 och 22 cap: ting b. LL

Ting 30 juni 1680

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:8, fol.269r-272v

A:o 1680 d. 30 Junij höltz Laga ting i Räfsundh Närwarande Cronones Befallningsman Wälb:de Jonas Flodin och Nämbden

Oluf Persson i Fånbyen,	Nils Jonsson i Mälgåsen,
Bengt Persson i Marsätt,	Keel Persson i Giällöön,
Siuhl Sedfastsson i Tamnäs,	Erich Önnesson i Rind,
Herman Persson i Biörnöön,	Nils Pehrsson i Andwijken,
Lars Larsson i Beenssiö,	Faste Persson i Böhle,
Pehr Andersson i Sidsiö,	Nilss Ifwarsson i Boggsiö,

1. Oluf Larssons hustru i Backen, h. Anna Olufsdotter klageligen angifwer,huru såsom hennes man Oluf Larsson hafwer gått ifrån sin ächta Sängh och til Een Ryttare änkia, h. Anna Olufzdotter förledin Sommar och Henne häfdat och aflat barn med, hwilket förr födzlen ähr i moderlifwet dödt blifwit och effter några dagars förlopp d. 7 Maij, blef och så Modren dödh, Oluf Larsson bekänner och tilståår, så wara tilgångit som angifwit ähr, och hanss hustru högeligen beder för honom, willia gerna taga honom igen ***[fol.269v]*** Så emedan gerningen ähr bekänd och änkian med fostret dödt blifwit, hwarföre til föllie af Kongl: Maij:ttz Straffordningh 1 punct, saakfältes den giffte Oluf Larsson till 80 D:r Silf:r m:t Men hade intet något at böta med, dy plichtade han genasst med gatulopp. \80 D:r S m:tt med Kroppen/ ***[fol.270r]***

2. Jöns Jonsson i Ösiö, opbiuder halfwa hemmanet som hanss broder barn tilkommer, första gången pantsatt för 43 RD:r 2. 20. Skill:r wederbörande bördemän til återlössn.

3. Jöns Olufssons hemman i Mälgåsen opbödz och protocollerades tridie gången, som han genom Sythnings Contract haar ingåt med några Släcktingar i Medelpad och Borssiöö.

[onumrerad §]
Oluf Andersson i Mälbyn på Frössöön på Lars Olufsons wäg:r ifrån Rijse fordran 3 RD:r lånte Penningar och 1 Span Korn, af Snickarens sal. Oluf Olufsons änkia h. Märit Andersdotter, hwilken dher emot bewiste hafwa betalt Lars Olufss*on* med lerfftt för 3 ort, Noch een RD:r lefwererat til Lars, och til Pehr Olufsson Skreddare 1 RD:r rester altså 1 ort och 1 Span Korn, som änkian erkännes förplichtat betahla.

4. Bengt Olufsson i Bådsiö, som Jon Perssons i Bådsiö hemman på frijheet optagit hafwer, Kiärade til Erich Olufsson ibidem effter een pante lägde som Jon Persson haar för 6 åhr \sedan/ pantsatt til honom för 3 RD:r och lägden uthan någon Skattz erläggiande brukadt, Så emedan detta sträfwar emot K. Placater om ägornes för minskande, altså erkänner Rättn skiähligt det Bengt tilträder be:te lägde uthan lössn. ***[fol. 279v]***

5. Grytans männerne \i Brundflod/ Befallningsman wälb:de Jonas Flodin för wästergården i Gryta ~~och~~ landskrif:n w:tt Daniel Olufss*on* och Mattz Persso*n* i Wahmsta, beswärade sigh dhet Anders Erichsson i Åsen \Sundsiö S:n/ hafwer \ dhem owitterligen/ uthan Laga domb \brukat/ sigh Nyängie och biurdamsmyren, och ~~dhem alt sedan nyttiat~~, desse fram flutne Feigde åhren, Anders Erichsso*n* oppwijser ett pante bref af Dato 19 octob: 1671. Dher i Jon Siulsson bekänner sigh hafwa pantsatt half Singsiö böhlet som han råder om \för 15 RD:r/, men icke för mähles om Nyängiet och Biurdamsmyre warit pantsatt.

Altså förordnades gode Män som her om ransakas skohla huru mycket Jon Siulsson haar pantsatt \då han och sielf Personhlig*en*/ skal wara tilsagd at Comparera och sigh infinna.

(Nembl: å Gryte mans sida, Oluf Persson i Fånbyn Erich Jonsson i Hälle, och å Åsenmans, Bengt Persson i Marsätt och Pehr Jonsson i Gusta) gifwandes Rätten här om all god underrättelsse å näste Laga tingh. ***[fol.271r]***

6. Landskrifwaren wäl:e Carl Warg fullmechtigh å Borgmestarens i Hernösand wäl:e Oluf Abrahamsons wäg:r insinuerade H. Prowiandtmestarens wälb:de Pehr Erichsson Niures obligation af Dato 16 Junij 1651 gifwin Sal. Borgmestare Abraham Persson lydande på 100 specie RD:r, med dher på löpande interesse à 6 pro 100.

Prowiandtmestaren ~~war~~ kom eij tilstädes uthan rester på Frössöön til sin skrifware Herman Simonsson effter han hastigt siuknadt hafwer, och Prowiandtz reckningarne hade om händer, Altså opskötz til näste Laga tingh.

7. Finnen Pehr Erichsson opbiuder första gången Erich Erichssons hemman i Beensiö, kiöpt för 250 D:r Km:tt bestående af 1 ½ Tl:d

8. Michel Persson i Ofne \effter laga citation/ fordrade enn Koo \af Hemming Bengtsson i Stugun/ för resten af förlijkningen på Stugu hemmannet in lössn, dher emot Hemmingh bewijste sigh be:te Koo hafwa betalt med en tunna Korn och ½ ort pgr genom Oluf Persson i Marsätt som den lefwererat haf: Dessuthan bewijste sig med laga fångs bref af d. 9 Decemb: 1662 hafwa betalt til Michels Creditorer 90 RD:r in specie, för uthan de förlijkningen han sedermehra haar ingåt med Michel utj Räfsundz ländzmansgård d. 28 Jan: 1674 och då lefwererat 60 RD:r. Altså erkännes Hemmingh Bengtsson frij aldeles för Michel Perssons widare klander \i detta måhl/ wid Laga straff til giörandes. ***[fol.271v]***

[onumrerad §]
Oluf Andersson i Giällöön beswärade sigh öfwer sin Stiufdotters mågh Ryttaren Pehr Hemmingsson, wil trängia sigh af Hemmanet, effter han på sin hustrus wäg:r förmehnar sigh hafwa någon bördhz- och arfzrätt i Giällöö hemmanet, effter fadren Zackarias Persson. Oluf Andersson opwiste dhe Danskes Befallningsmans Erich Christänssons böxlebref af d.11 Martij 1638. ~~Dher~~ Hafwa 3 Tl:d i Giällön böxlat i sin lijfstijdh för 12 RD:r som hanss förman Zachris Persson hafwer åbodt, Sedermehra för försörgdt Zachris ålderstigna Moder h. Gertrud Andersd:r i 7 åhrs tijdh, och Zachris 3:ne Systrar uti dheras lijfztijd oppehållit at få istellet sin refusion af Hemmanet. Dessuthan när landet kom under Sweriges Crono, uth betalt Zachris broder Anders Persson för sin broder part i Hemmanet med 16 ½ RD:r som kiöpeskrifft af d. 9 Martij 1649 innehåller, föruthan een Kiortel i \förlijkningh/ ~~Sohne~~ för 3 RD:r

Den tridie brodren Oluf Persson war barnlöös, som fick ~~Oluf Anderssons af~~ sin Moders Jord i Skyhlnähs, i stället för Giällööns tridiepart, \för uthan dhet han haar för Hemmanet Uthrustat 4 Soldater/. Ofwanbe:te Zachris Persson lembnade 5 barn effter sigh, 2 Sönner och 3 Systrar, af hwilke 2 Sönner och en Syster döde är, Uthan nl: h. Ingiähl, som Pehr Hemmingson hafwer til ächta och Gertrud, ähr i lijwet, Effter fadren Zachris Persson war *barnen/* dheras arff i dhet fasta til fallin, emot Faderbroder Anders Persson 16 ½ RD:r. Dher af belöper på Pehr Hemingsons hustros Systerpart 1/7 deel ~~af~~ som blifwer 2 RD:r 2 ort 10 skill. Äfwen så Syster Gertrud, ~~som Oluf~~ \öfwerblifwe altså 12 RD:r/. Effter 2:ne bröders och 1. Systers frånfälle, ärfwer Modren Oluf Anderssons hustru halfparten effter 2 Cap: Ärfd. B. LL. och dhen andre dhe 2:ne Systrarne hwar sin 3 RD:r blifwe således \hwar/ dheras summa i det fasta 5 RD:r 1 ort 10n skill:r \Mohlwijkzhandeln[?] NB/ ***[fol. 272r]*** Angående Pehr Hemmingsons hustrus löös öhror bewijste Stiuffadren Oluf Andersson hafwa honom richtigt betalt, med een qwiga, ½ t:a korn och 1 fåår honom til fullo nöije, som qvittentzet af d. 6 Novemb. 1673 innehåller.

9. Pehr Månssons hustru i Mohlwijken, Kerstin Torkielsdotter, som Anno 1679 den 11 Decembris förstode lagh, sig sielf tolffte befrija, eij hafwe hafft något olåfligen beställa med den förrymbde Pehr Swänsson i Bräcke, som hon ähr komin i roop och ryckte före, kunde nu inga Eedgiärdzmen framskaffa, allenast sin egen man Pehr Månsson begärandes yterligare Dilation til näste laga tingh. ***[fol.272v]***

10. Sahl. Joen Nilssons i Gååsböhle, samptl. bröders barn, Nembl:n Nils Nilssons och Eskil Nilssons ~~barn~~, begärade Rättens Uthslagh om Gååsböhle Hemmannet, ~~som (bestående af 2 ½ Tl:d)~~ som dheras sal. faderbroder be:te Jon Nilsson \af oskyld haf:r inlöst, och det/ i sin lijfztijd brukat och besutit ~~hafwer~~, må dher ifrån, effter lagh afwittrade blifwa; Så hafwer Nämbden på sin Eedz-plicht, heela Hemmannet Gåås böhle af 2 ½ Tunland wärderat för 80 RD:r som dhet nu för tijden ståår.

Dher af afgåår effterfölliande Poster, Nembl:n först Modrens i gården, h. Kerstin Nilsdotters arfzpart i Hemmanet 18 RD:r. Sedan hafwer sal. Jon Nilsson gifwit sin Stiufson Oluf Olufss*on* 20 RD:r då han tilträdde gården, som Contractet af d. 3 Julij 1671 innehåller. 3:tio Effter 1677 åhrs tings domb d.1 Maij afkortat för 4 åhrs Uthlagor, som Oluf Ol*ufsson* gått giörs på Hemmanetz in lössn blifwer 12 RD:r 4:to Hafwer Oluf Ol*ufsson* Utgifwit til \sin Morbroder/ Oluf Nilsson i Stafre 3 RD:r för hanss bördzrätt blifwer summan 53 RD:r som först afgå ähr sedan i behåld 27 RD:r \som delas skola arfwingarne emillan/. Dheraf til komma Sal. Jon Nilssons bröderbarn, twådehlarne som ähr 18 RD:r och tridieparten ~~som ähr~~ 9 RD:r arfwe sal. Jon Nilssons Stiuffbarn som ähr Oluf Olufzson, ~~barn~~ med sin Syster Göhle Olufzdotter, ~~Nl.~~ 6 RD:r \sal./ Olufz barn och Göhle 3 RD:r

Sammaledes af dhen förste Posten Nämbde 18 RD:r Modrens h. Kerstins arfwpgr \i Gååsböhle Hemmanet/ så til komma sal Olufz barn twådelar 12 RD:r och Göhle Olufzd:r tridieparte*n* 6 RD:r ~~så blif.~~ ähr Göhles prætension 9 RD:r sal. Oluf Ol*ofsson*s barn 53 RD:r och \sal. Jon Nilss*on*/ bröder 18 RD:r blifwer heela Summan effter wärderingen 80 RD:r.

Ting 8 december 1680

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:8, fol.317r-320v

A:o 1680 d. 8 Decembris höltz Laga Ting i Räfsundh Närwarandes Cronones Befallningsman wälbetrodde Jonas Flodin och Nämbden.

Nils Jonsson i Mälgåsen,	Siuhl Sephastsson i Tamnähs,
Erich Persson i Flatnohr,	Bengt Persson i Marsätt,
Oluf Persson i Fånbyn,	Keel Persson i Giällöön,
Pehr Olufsson i Höwijken,	Nils Persson i Andwijken
Pehr Olufsson i Noor,	Lars Larsson i Beensiö,
Pehr Andersson i Sidsiö,	Pehr Olufsson i Grimnähs.

1. Pehr Ol. aflade sin Nämbdemans eedh.

[onumrerad §]
Cronones Befallningsman wälb:de Jonas Flodin beswärade sigh huru \han/ een och annan tijdh hafwe fåt skriffteliga tiltaal af Hanss Excell:z Högwälb:e H:r Gouverneuren om Postlöpandetz orichtige fortgångh, här igenom Räfsundz Tingelagh, förehöltz altså Pehr Anders*son* Ländzman, som och Post bonde ähr, huru det til kommer, hwarutinnan försumelse sig beståår, gifwer anledningh det Swen Nilss*on* i Bräcke skickia honom gård emillan ifrån

Bräcke, och i synnerheet nu senast skickat med Gååsböhle flickan; som och esomofftast tilförene sändt Posten om Söndagsmårgon med Grimnäs Kyrckfolket til Räfsundz länssmansgårdh.***[fol.317v]***

2. Pastor, Wyrdig H:r Carl Alstadius ~~Pastor i Refsundh~~ opwijste Bådsiö Kyrckio boken dher i ibland andra Kyrckiogodz ähr opfördt een \Skogs/ Kijhl effter gammal hermelsse emillan Bådsiö och Dödre ägorne i Hackåås Sochn skal Kyrckian tilhöra ?

Elliest angifwes Cronones ödesgodz, Tiutboda eller Tomsätter skulle tilhöra Bådsiö Sochn, men Hans Olufsson ifrån Dödre och Hackåås \S:n/ förmehner dhet wara belägit ~~på~~ in om Hackåås Råå och Röör,

Derföre förordnas gode Män 3 af Brundflod Pehr Jonss*on* i Gusta, Erich Jonss*on* i Hälle, Per Jönss*on* i Torfwahla, af Lockne Oluf Persso*n* i Wåhlbacken, Oluf Jonss*on* i Rossbohl och Oluf Jonss*on* Bleka som här om ransaka skohla gifwandes Rätten all god Underrättelsse.

[onumrerad §]
Oluf Persson i Biörnöön förmehner sig få inlösa halfwe Hemmanet i Sund, som hanss bröder Herman och Bengt \Länssman Pehr Andersson/ pantsat för 53 RD:r Ländzman opwijser dher på undfångne fastebref på halfwa Hemmanet Sundh; Altså sökie han sine brödrer, effter laga Citation dhet han gitter och förmåår. ***[fol.318r]***

3. Ryttaren Pehr Hemmingsson på sin hustrus, h.Ingiähl och 2:ne Systrars i Norrige, Gertrud och Sesilla Zachris döttrars wäg:r Kiärade effter sin hustrus Fars Jord, Nembl:n Zachris Perssons, som dheras Stiuffader Oluf Andersson i Giällöön, brukar och besitter, förmehnandes honom med dheras Moder h. Lucia, som han til ächta hafwer skulle bägge dher til oskylde wara;

Oluf Andersson dher emot bewijser, hafwe i Danske tijden effter dheras faders Zachris Perssons frånfälle tagit dheras Moder til ächta och A:o 1638 d. 11 Martij byxlat samme Hemman i Giällöön 3 tunl:d uti sin lijffztijd, derföre gifwit 12 RD:r som då warande Befallningsmans Erich Christenssons böxlebref uthwijsar, dessuthan försörgd dheras Fahr Moder och hanss 3:ne Systrar till döde dagar.

Men såsom Landet sedermehre kom under Sweriges Crona, ähre sådane Crone Jorder af Hennes Kongl.Maij:tt Drottningh Christina A:o 1645 den 24 Decemb: Allernådigast till odel igen beneficerade; Hwarföre effter Sakens noga öfwerwägande finner Rätten skiähligt och Sweriges Lagh \9/ och 29 Cap: Jord b. Landzl:n lijkmätigt, at sedan som Hennes Kongl. Maij:tt haar Hemmanet då warande Åboander til odel och Skattmanne Rättigheet beneficerat, det Oluf An- dersson behåller twå dehlan i Hemmanet och hanss hustru, H. Lucia Perssdotter tridie parten, uthräcknandes arfwingarne sins emillan å bägge sidor det bäst dhe kunna och förmå. ***[fol. 318v]***

Angående Pehr Hemmingsons Swågers \Dragouns sal./ Pehr Zachriesons försträckte Peningar til Stiuf fadren Oluf Andersson i Giällöön \effter oprättade Reckningh A:o 1674 då han blef uthcommenderat til Pommern, som Underskrefne witnen Nils Olufsson i Udbyn, Nils Halfwarsson ibidem och Jon Jönsson i Giällöön, betyga, warit först/ 41 RD:r och 4 åhrs uthlagor han för gärden haar tienst, 40 RD:r blifwa 81 RD:r som arfwingarne effter hanss dödh, böra gå til skifftes, Nembl:n Modren H. Lucia, effter 2 Cap: Ärfd: B. Åthniuter halfparten 40 ½ RD:r och den andre halfdelen bekomma Systrarne H. Ingiähl, Gertrud och Sesilla, hwartera 13 ½ RD:r blifwa 40 ½ RD:r. Sedan uthaf Pehr Zachriessons återstående löhn för 1675 och 1676 30 D:r Sm:tt som assignation ähr på gifwin, ährfwer Modren halfparten och den andre half 15 D:r Sm:tt til 3 Systrarne hwar sine 5 D:r Silf:r m:tt.

4. Carl Persson i Marssetz Syijtni*n*gs skrifft gifwin Pehr Olufsson ifrån Udbyen, opbödz förste gångh til nästom Släckt.

5. Jöns Jonssons bröderbarns Hemman i Ösiö, opbödz andre gången, wederbörande til återlössn pantsatt för 35 RD:r Item 8 RD:r ***[fol.319r]***

6. H. Anna Andersdotter fordrar sin arfwe Jord af brodren Anund Andersson, som han haar bortpantat til Jöns Olufsson i Håfsiö, altså citerades brodren Anund Andersson til näste laga tingh, imedlertijd förbödz Jöns Olufss mehre till brodren erläggia.

7. Erich Erichssons Hemman i Beenssiö 1 ½ tunl:d opbödz andre gången, \Såldt till/ Pehr Erichss*on* finne för 250 D:r Kopp:r mynt. ***[fol. 319v]***

8. Nämbden blef alfwahrligen före hållit antingen wäria eller fälla H. Kerstin Torkiels dotter för den beskyldni*n*gh ~~hon skal~~ \henne/ \wara på kommit/ hafwe hafft olofligit omgengie med Pehr Swensson som til Norrige rymbder ähr, Altså effter långligit betänckiande och Sakens noga öfwerwägande funno Nämbden skiähligt för denne gången effter Dohmare Reglornes 31 punctz innehåld H. Kerstin för samma til mähle wäria och befrija, Hennes Man Pehr Månsson inständigt påståår willia för henne giöra Eedh, intet wara skyldig til Saken. Men kan inga Währningsmän dher til bekomma, effter som \hon/ ähr kommin i så stort oppenbart roop och ryckte. ***[fol.320r]***

9. V. Häradz Höfdingen wälb:de Knut Ingilsson effter laga citation angifwer Pehr Andersson i Wärwijken hafwe honom A:o 1672 för Hanss Excell:z Högwelb:e H:r Gouverneuren Jacob Flemmingh anklagat warit dömbt til 40 mk Sm:tt och eij warit lagl. citerat, hafwer H:r Excell:z resolverat, at optaga be:te Saak til ny ransakningh, effter Pehr Andersson tilwijter Ländzman Pehr Wrång hafwa be:te Saak dölgdt och icke han v. Häradzhöfd:n Excuserar sig, när Tings Curssen utskrifz befalles länssmän angifwa alla Höghmåhls Saker och Parterne citera låta, och emedan Saken agerades för Tinget 1677 intet sigh wägrat swara, före A:o 1678 hafwer Pehr Andersson låtit skrifwa en Supplication til H:s Excell:s H:r Gouverneuren, och undersat Keel Perssons och Herman Perssons nampn, hwilke til denne Saak neka, eij angifwit. \Som/ ~~dhe~~ på ~~sidste~~ \Sommar/ tinget d. 5 Junij 1679 sigh Excuserade, och wore nögde med den doom som skedd ähr;

Nämbden oppå tilfrågan approbera den domb som skedd ähr i Saken effter 12 Cap: Tiuf:b. LL. at plichta 40 mk Silf:r m:tt tilhopa effter dhe Saken eij hafwe lagl. å första tinget angifwit. Keel Persson tilståår fuller warit med när supplication skrefz, men Herman icke, lijkwäl hafwer Pehr Andersson hanss nampn låtit underskrifwa \honom owitter:n./ Om Stembningen förklarar sig Ländzman Pehr Andersson, at samma tingh 1677 i Maij blefwe all allmogen stembd på den förordnad[e] Commission och dagen effter höltz laga tingh, då denn[e] Saak angafz och företogs. ***[fol.320v]*** Den Kopparkittel som 1677 åhrs domb innehåller haf:r Pehr Andersson i Wärwijken tillika med Pehr Hem*min*gssons hustru H. Ingiähl tagit i forlijkningh af sal: Anders Hanssons Änkia, och den samma fördt til Swen Jansson i Knytta för Peningar, den Pehr Hem*min*gson i fiohl ijenlöste, och til Änkian restituerades. \Måhlsägande efftergaf sin Rätt/.

Ting 17 - 18 juni 1681

Källa Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:9, fol 79v-86v

ANNO 1681 den 17 och 18 Junij hölltz ordinarie Wåhrtingh medh Allmogen af Räfsundz tingelag, närwarande Befallningzman Wälbetrodde Jonas Flodin och nämbden.

Nills Jonsson i Mälgåsen,	Siuhl Sedfastson i Tamnäs
Fast Persson i Böhle,	Bengt Persson i Marset
Oluf Persson i Fanbyn,	Kiehl Persson i Giällön
Herman Person i Biöröen,	Nills Persson i Anwijken
Erich Andersson i Ring,	Lars Larsson i Beensiö
Pehr Andersson i Sidssiö	Pehr Olsson i Grimnäs

(1) Dato publicerades Kongl. Maij:tz Placater och befalldningar som tillförene äre Specificerade.

(2) Dato kärade Anundh Andersson i Söwijken till Jöns Olsson i Håfssöö, medellst 28 R.D:s försträchningh till ett Tunnelandz inlösande aff Oluf Nillssonn i Ubyn, Will trängia sig ifrå sitt hemman Ibm. af 3 Tunneland där doch underlagmannens Peder Classons dom aff den 11 octobris 1664 förmåhr, att Anundh Andersson till Oluf Nillsson i Ubyn för ett Tunneland skall \ut/gifwa 27 ½ R.D. och efter des betahlning Oluf Nillsson där ifrå alldehles afsagder och Jöns Olsson dess medellst hehla hemmannet sig tillägnat oachtadt att han 28 R.D. i Lähnsmansgården insatt till inlössning, dem Jöns eij emottaga wehlat, Annund Insinuerade Tingz Rättens dom af d. 18 Maij 1676 Innehållandes Sluutel. att Oluff Nillson ***[fol 80r]*** i Ubyn skall Restituera till Jöns Olsson 17 R.D. för prætenderat åboo och knechte hållande efter det ena Tunlandet och Anundh där före sig till föllie aff 1664. åhrs dom d. 11 octobris Jöns Olsson föregifwer sigh bem:te 28 R.D. intet fått i Rättan tijdh uthan Anund förledne Åhr dem hoos Lähnsman insatt dem han eij emottaga kunnatt, eftersom fastebreff allo reda A:o 1678 d. 20 Martij å Hemmanet är ährhållit, Lähnsman bekände det Anund förledne åår 28 R.D. insatte och efter Jöns dem wedersade togh Anund dem tillbaka; Opwijsandes Jöns Olsson v. Häradzhöfdingens Knut Ingellssons dombreeff på Anund Anderssons Hemman i Söwijken aff 3 Tunneland d. 20 Martij 1678 efter som det war 1:ta gången d. 17 Junij 1675 opbudit den andre d. 9 Decembris 1675 och Tredie gången d.18 Maij 1676 som skulle wara pantsatt för 77 R.D. föruthan 1677 åhrs uthlagor som Jöns hafwer måst betala på det hemmannet icke skulle falla i ödesmåhl Hwilcket hemman d. 1 Maij 1678 är werderat medh huus och Jordh för 60 R.D.; och Såssom Anundh sitt giorde Klander d. 9 Decembris 1675 d. 18 Maij 1676 icke medh Peninger fullfölgt uthan hemmannet afträt, och Jöns måst uthlagorna betahla för 1677. Dy dömes Anundz Hemman i Söwijken under Jöns Olssons i Håfssiö etc.

Anund föregifwer sig willia bruuka och Så hemmannet 1677 men af Jöns hindrader, williandes det, det åhret äfwen som 1675 och 1676 häfda och icke förklarade sig där öfwer förr änn Sädesanden war mäst förbij, då Anund omsijder 1 Tuna ***[fol 80v]*** Korn uthsådde, förmenandes han att Jöns som i olaga tijdh, sade sig der ifrå; må icke draga sig alldehles undan det åhretz uthlagor; Beklagandes att sitt hemman af 3 Tunneland är bortta för 28 R.D. som allenast här flyta af ett pantsatt Tunnelandh, det befinns och att Annundh 1677 all Skiutzningh uthstått och Så mycket af trädet opkörtt som han Sådde.

Såssom Jöns Olsson i Håfssiöö och Räfsundh Sochn hafwer laga Fasta och Dombreff på Anund Anderssons hemman af 3 Tunelandh i Söwijken och Sundzsiöö Sochn, Daterat d. 20 Martij Anno 1678. Huar uthinnan förmähles att des Huus och Jordh är lagel:n wärderat för 60 R.D. och 1676 åhrs dom d. 18 Maij eij mehra skylldigh än 27 ½ R.D.; Allt för den skulld lämbnar Rätten besagde Dombref i sitt goda wärde, och finner der hoos Skiähligt att dee 27 ½ R.D. böre först af berörde 60 R.D. Decourtera och gode göras, och där hoos och så wijda

Anundh Andersson Anno 1677 ett Tunneland där sådt och något höö slagh af hemmannet hasst[?] och allenast det åhretz skiutzning uthstått och Jöns Olsson Cronones uthlagor frå hemmannet betahla måste (efter som han i olaga tijdh afsade sigh ifrå des bruuk) Så hålless och billigt att Anundh Andersson böör för åhret 1677 beståå ⅓ aff uthlagorne som är 5 D. 10 öre Sm:t Hwilcke och korttas aff mehrbem:te 60 R.D. blifwandes därföre behållen Summa 43 D. 14 öre Sm:t som Jöns Olufsson till ***[fol 81r]*** Anundh Andersson uthan oppehålld betahle böör i förmågo af det 7 Capit. Jorde Balcken Landzlagen och 1 Capit. Jordebalcken Stadz Lagen.

(3) Knutt Jonssons Änckia i Ammer Hustru Kerstin Nillsdotter, klandrar på ½ Tunnelandz uthsäde som skall wara ifrå des hemman pantsat till Jon Pärsson för 15 RD. och kallas Biörn åkren som 1666 d. 7 Xbris å laga tingh är ventilerat och af sagdh det Lähns- och Tollfmän skohle upmäta all gamal Åker och huur mycket huardera äga och Skatta före, huar uppå är följt deras besichtning. Daterat d. 8 Aprilis A:o 1667 berättandes att där på ett änteligit uthslagh skall wara giort och domen af Bo Larssonn som döder är förlagdh. Anders Siuhls-sonn som Jon Pederssons hemman Ibm åboer föregifwer sig intet så mycken Jordh och ägor hafwa som hemmannet är Skattlagdh före uthan att det ½ Tunnelandet som för waritt der under pantsatt och Skatten påtagitt mätt ännu där underliggia, Hustru Kerstin beklagar att Anders Siuhlsson förledne åhr 1680 uthan någons tillståndh, Biörnåkren sig ifrå tagit den hon A:o 1667 igen löste, under sitt hemman igen och allt till 1680 oklandratt behållit; Anders föregifwer sigh å laga tingh 1680 om wåren där till fått låff det han eij kan bewijssa och intet finns i det åhretz protocoll, begärandes äntel:n een ny Reepningh efter som den förra är Skedh förr än han ***[fol 81v]*** hemmanet af öde uptogh,

Så wijda på beropade domar emellan bäggie hemmannen i Ammer icke kunna opwijsas och Anders Siuhlsson i Ammer änteligen begärer ny Repningh och besichtning; Så tiläts det i anseende att fulleligen må kunna pröfwas, hwilckendera drager Skatten för Biörnåkren, Och emedan som Anders Siuhlson uthan laga tillståndh till wällat sigh Biörn Åkeren som hustru Kerstin Nills Dotter inlöst och i possession hade; Så måste han den nu afstå och lämbna under Hustru Kerstins hemman huar till den Rätteligen lyder, och å nästa laga tingh så om[?] dess olaga procedere som Skatten, afwachta Rättens uthslagh.

Anders Siuhlsson begärer till Synemän Oluf Pedersson i Fanbyn, Oluf Siuhlsson i Tamnäs, Lars Larsson i Beensiöö och Faste Persson i Böhle. Hustru Kerstin är nögder medh 1667 åhrs besichtning.

(4) Regemenntzskrifwaren Johan Johansson opwiste een dom af d. 19 Maij 1676 huar uthinan[?] Peder Andersson dömes till honom betahla 6 D. 14 öre Sm:t och Regementz-skrifwaren å ligger medh ordh bewijsa eij för giort arbethe wara Skylldigh 3 D. 2 ⅓ öre Sm:t Hwillket eij giort är, och han nu eij præstera will[?] uthan Åter dem kårtta af bem:te 6 D. 14 öre altså blifwe Summan som Pehr Anderssonn till Regementzskrifwaren Strax betahla skall Tree D. 11 ⅓ öre Sm:t. ***[fol 82r]***

(5) Dato framtedde Pastor i Brundflodh H. Peder Langh ett gammallt Pergamentz bref Daterat A:o 1489 Innehållandes iblandh annat att hallfwe Fiskie i Gimdahlen höst och wåhr och hallfwe rydning skulle höra den till som är Kyrckioherde i Brundflodh och Lochne och ingen anan sig ifrån den dagen där medh befatta. Jämbwähl och medh Suorne Ede af Jöns Staffansson och Oluf i Ope och Jon Bengtson i Åker bewittnat att Swarte Tifwad stodh på Brundflodz Kyrckiowalldh och gaff Brundflodz Kyrkckio hallfwe sino fiskie som heeter gimdaleedh både landh och watn, medh allom sinom tillaghom; Sammaledes Opwistes wara på bem:te Pergamentz breff Anno 1616 d. 16 Januarij skrifwit Såhledes, Ähr detta bref på Räfsundz wintertingh uthi Landzens och lagmannens nährwarellsse läst och lagt i Rätta och

befinnes att detta gimdahls godz att wara Kyrckiones; Ändoch Kiehl Jonsson i Sundh (Säger Presten i Brundflodh witterligit) Det af Kongl. M:tz ombudzman läijet hafwer men hwij anders godz detta breeff om förmähles hörer kyrckione och Så till.

Anno 1626 d. 7 September, blef brefwet läst på Brundflodz Ting som hölltz uthi Lochne. Item Incaminerade Pastor een Copiam aff Kongl. Maij:tz Resolution gifwen Prästerskapet i Jemptelandh d. 25 Septembris Anno 1668 och des 8:de puncht af innehålldh att dee Skogar, ängiar och fisken som kunne tillförene antingen af Sueriges eller Dannemarckz Konungar och Biskoppar Prästerskapet ***[fol 82v]*** Och Kyrckiorne förunthe wara, att dee conserveres och förblifwa widh deras rätta ägare medh nådig willia att Gouverneuren, Prästerskapet i den provincien som i den andra allt görligit adsistence bewijsar, hafwandes och Prästerskapet Lagh och Rätt för för[!] sigh uthi den Landzorthen. Thes lijkes att bewijsa sin Antecessor intet sinn Rätt där uthinnan förtegat opwistes Sahl. Proubstens M: Jacob Holst skriftelige cession på Brundflodz Kyrckias andehl i Gimdahlen till Generalen Högwälborne H. Carl Sparre att bruuka i sin lijfztijdh Daterat Fröhsöhn d. 6 Februarij A:o 1666. Huar Efter Hans Excell :tz Sine skyttar där skall hafwa hållitt så länge Proubsten lefde och Sedan genom då warande Befallningzman Daniel Bärtilsson låtit till Suc-[?] cessoren H:r Peder Langh igen gifwa och restituera.

Lähnsman Peder Anderssonn medellst det han possiderer hallfwa hemmannet i Sundh inlefwererade Höfwidzmannens öfwre Bergenhuus, Warde huus och Jemptelandh, Vincens Lunges bref Daterat i österlandet Sancti Pauli dagh conversionis 1528 att han på sin Konungz Fredrichz wägnar undt och förlähnt Steen och Oluf i Sundom och Räfsundz Sochn deras barn och barnabarn een Afradz Skough i Gimdahlen kallat Tree mijhl långh och 1 ½ mijhl bredh och något fiskiewatn i Samma Skough och Åhrligen der af gifwa et öre i afradh doch i huar Landhz herres Skiffte det bref låta Syna och bekänna att det icke är odell uthan Cronones förlähningh ***[fol 83r]***

Item på een Copia af besagde breff skrifwit aff Tingzskrifwaren Jöns Michellssonn d. 29 Septembris Anno 1636 att brefwet war läst och lagt i Rätten af Oluf Nilsson i Sundh, begärandes wetta om brefwet kunde gillas eller icke, då dee 6 dombmännerne medh Tingzskrifwaren af sagde, att dee icke wiste det annihilera Sweke eller ogilla. Där Iämpte opwiste Lähnsman Sahl. Gouverneurenz Grefwe Johan Oxenstiernas breff de Dato Rödöens Landzting d. 28 Februarij 1662. In originali: Lydandes att Såssom Lähnsman och Gästgifwaren Peder Andersson hafwer Ringa Ängiesland i Brattbyn, så att han icke förmåhr den Resande mannen som sig böör, befordra, dy ähr honom ett Kongl. Maij:tz afradzlandh Gimdahlen be:d som i förriga tijden och allt här till lydt under Befallningzmans och under lagmansgården, oplåtitt att bruuka hallfparten i alla Rättigheeter alldenstundh befallningzman Daniel Bärtilsson sin Rätt där uthinnan frijwilleligen opsagt haf:r men underlagmans hallfpart Ibm eij widare befatta sig medh änn gräswäxten allena och det öfrige af Fiskerijen och Skogen blif:r under lagman och hans Disposition förbehållit.

Samma Förordning ähr af General och Gouverneuren Carl Sparre d. 25 Julij 1666 Confirmerat. Lähnsman berättar att ½ Gimdahlen som han nu possiderer, förr än han det bekom, war bruukat under hemmannet Sundh, och där hoos att åthskillige så å Brunflod som Räfsundh i forna tijder afradzlandh i Gimdahlen hafft.

Pastor inwände att Höwitzmannens Vincens ***[fol 83v]***Lunges breef måtte wara i Norrie pærmale narrata uthwärckat och icke häller efter dess contenta procederat.

Såssom Kongl. Maij:tz Allernådigste Resolution gifwen Prästerskapet på Richz Dagen d. 25 Septembris 1668 Förmår iblandh annat att de skogar ängien och Fiskien som kunde till förene Prästerskapet och Kyrckiorne wara förunthe skohle af H. Gouverneuren handhafwas, och alldenstund Sahl. Gouverneuren Grefwe Johan Oxenstierna den stridige andehlen i Gimdalen hafwer d 28 Februarij 1662. bebrefwat under Lähnsmans och gestgifware gården Brattby och Räfsundh Sochn medellst dess Ringa ängies landh att och han dy som sigh bör

och kunnat denn Reesande mannen befordra efter som och Befallningzman Daniel Bärtilsson sin Rätt där uthinnan cederat, hwar till och kommer att Prästerskapetz privilegier i denn Fempte puncten innehålla och biuda att Sådane Twistige Kyrckioägor uthan Communication med Consistorio och någon des Fullmechtige icke må aff dömmas; Allt för den skulld kan Rätten sig för denne gången icke där med wijdare befatta, uthan lämbna Kyrckioheerden Wyrdige Herr Peder Langh att fullgöra och efterlefwa, huadh som i denne Interlocutorie dom oprepat är, Då Rätten änteligen w[ar]der Saken optagandes och afhielpandes.

(6) Landzskrifwaren Daniel Olsson Hällman be-***[fol 84r]*** swährade sig öfwer sin gamble drängh Nills Erssonn i Norden ällfwen i Näskott Sochn, för det han Anno 1677 för Fienden otwungen uppenbahrat hans lembnade Saker hoos Suährfolcket här i Prästgården och dy hijt skickat och det afhämptat begärandes att han fördenskulldh må blifwa responsabel för det han i Så motto mistatt hafwer.

Nills Ersson Förklarade sig sålledes, att han war i arrest och bewakader i Gryta by uthi Brundflodh Sochn och medellst hootande twungin att bekänna huarest han sin huusbondes Saaker lämbnat och insatt, efter som kunnigt skulle wara, det han hans Saaker borttförth, beropandes sigh på een Attest in Copia ovidemerat af då warande Danske fougde Jöns Larssonn Skiffwe[?] Daterat Trundheem d. 24 Augustij af inneholldh att Nills Erssonn enär han blef fängzlatt och medh lijfz Straf trugat att oppenbara Hällmanns efterlämbnade godz efter som han på flychten medh honom war, bekände någott kunde wara uthi Räfsundz Prästegårdh, eij wettandes huadh det war, Såssom och Herr Carl Isaacson som på Frössöen fången war, monde siellf bekänna Och skrifwa sin moder till uthi Räfsundz Prästegårdh att där stodh några skrin Hällman tillhörige, Nills förgifwer att Daniel Larsson Sidenius original attesten af sig tagit.

Hellman exiperer emot Attesten efter som een uthrijkes den skrifwit och icke häller medh des Signete verificerat, och han Saakerne Sielff emottagitt låtitt genom sin Drängh; som Nills Persson ***[fol 84v]*** i Anwijken bewittnar både höra och see aff Fångh drängen Nills Ersson som honom fölgde Herr Carl Alstadius föregifwer att Fougden Skiffwe[?] på Frössön, hördt tillsagt sigh att uppenbara Hellmans lämbnade gull, och enär han der till nekade, Kallat in Nills Ersson, att öfwertyga honom det af sigh fått wetta, som eij widare skedde än att han skref sin moder till och begärtt det hon wille alla Hellmans Saaker ifrå sigh lefwerera, Hwilcka Nills medh Fogdekarlen bekommo, Nills säger sig widh samma tillfälle höra af moder i Prästgården att hon een gullringh som Hellman egte, hoos sig hade, och fruchtade behålla, då han Nills skall bedit moder den säkerl:n förwara och behålla, som och skedde det Prästmoder genom Tollfman Oluf Person och Siuhl i Tamnäs bekänner Santt wara och att Nills och Fogdekarlen wore uthskickade och noga uthsökte Hellmans Saaker.

Ehuruwähl Nills Erssonn intet kan fulleligenn öfwertygas aff Landzskrifwaren Daniel Olufson Hällman, otwungen uppenbahrat hans qwarlämbnade Saker här i Räfsundz Prästegårdh och han medh des Sakers förande till Medellpadh Anno 1677 bewise sig flijtigh och trogen, Såsom och förtröstatt moder i Prästegården att behålla hoos sig een gulldringh Hellman tillhörigh, Så finner Rätten lijkewähl skiähligt att så widha danske Befallningzman Jöns Skiffwe[?] intet af sig siellf kunnat wetta, det något ***[fol 85r]*** Gulldh i Hällmans lämbnade egendomb skulle wara och ingen annan främmande det wettatt. Allså till föllie af det 19 Capit. Tingmåhla B. Primo skall han sig där före befrija medh lifligh Edh å book siellf setta nästkommande Tingh och nu där å fästa lagh.

Dato Fästade Nills Erichsson lagh antingen sig befrija eller wara fallen till Saaken.

(7) Oluf Carlsson och Peder Andersson i Grönwijken, Insinuerade Fendrickens Oluf …ans[?] Attest af d. 7 Maij sidstleden, lydandes att Lähnsmans Sohn har nämbdt Erich i Rinn, Änkian i Gååsböhle och Peder Olsson i Noor att skiutza honom öfwer skougen, det dee intet Com-

parerade och dy måtte han liggia i Bräcke till den 7:de uthan något underholld, och om sijder förmådde Oluf och Peder i Grönnwijken att skiutza sig öfwer skougen; Hwarföre hafwer Håns[!] nåde H. Öfwersten och vice Gouverneuren d. 14 dito beordrat att sådan olydna måtte äntel:n Straffas, Dy tilltalltes dee som i skiutz färdh nämbde wara för sådan försummellsse och Tresko; Tollfman Erich i Rinn föregaf sig ingen Stämbning fått, uthan war det Dato här på een Sochnestämbno hindrat, uthan Jöns Jönsson i Össiöö som Herman i Biöröhn betygar, Huar till Jönns nekar och att ingen dijt warit där efter eij häller i det hållet ähr, Peder i Nohr tillstår att Fendrichen och Oluf Ersson Bergman med Fendrichens Sohn blefwo lagde till honom, och fingo ***[fol 85v]*** där math och öhl och kunde eij för ijsgången komma öfwer Fiählen medh sin häst, och att båthen war på Södersijdan; Änkian Hustru Mähritt i Gååsböhle hafwer samma uhrsächtan Efter hon och på öhn boende ähr, Oluf Carlsson bekänner att deras båth war på Södersijdan gammall och ofärdigh.

Dee hafwa och tilbudit betahla skiutzfärderne och des uthan icke mindre än andra skiutzat. Emedan som Pehr Olsson och hustru Mährit intet hafwa kunnatt komma öfwer Siöhn uthi ijsgången medh hästarne, och des uthan tillbiuda sigh willia Oluf Carlsson och Peder Anderson bem:te giorde Skiutzfärder betahla, och niuta det i afrächning med Sochnen som allt frå den skulld Skiähligt Ehrkändes.

(8) Lähnsmann tilltaltes, herij han medh gångande Folck sänder Cronones Post, och der medh hindrar dess rätta Curs. Han Suahrade det han medh häst till Brunflodh posten föra låter, men till Bräcke medh Båth, efter som man kan i Stormwäder på eendera Sijdan komma fortt och äfwen giör Suän i Brecke tillbaka som hans mågh Håkan tillståår Lähnsman förgifwer orsaken wara att han icke emottager Posten widh Jällöen att Erich Jönsson icke will medellst långa wägen honom dijt bringa.

Michell Anderssonn på Jemptskougen tillspordes på huadh sätt Suen i Brecke förer Posten Respon…o[?] att han hafwer een ung drängh som medh Posten rijder, men sidst i Förfallet 2 gånger medh ***[fol 86r]*** Posten gått, emedan Hästen war uthmager och Snarare war till att gåå, Säijandes sig medh Posten altijdh Rijda, doch i sidsta förfallet medh Skijdh een eller Twåå gånger luppit.

(9) Befallningzman opwiste Lähnsman Pehr Andersson een wachtzedell af Lähnsman skrifwen under dee danskes tijdh här i landet 1677 och uthan på Satt 5[!] Lähnsman sade sig så där till som till mehra annat wara Twungenn

(10) Pehr Ersson i Bräcke Sochn och Beensiöö upbuditt 3:die gången Erich Erichssons hemman Ibidem som han hafwer af honom köpt för Twåhundrade D.Kopparm:t oklandrat.

(11) Pehr Olufsson i Ubyn upbudit andra gångenn Carl Pederssons gårdh och grund i Marsett och allt det där finns för sig och sin hustrus Sythningz löhn och des gälldz betahlningh 34 RD. och det oklandrat.

(12) Herman Suänsson i Mälgåsen upbudit första gången hallfwa gården Mälgåsen af ett Tunnel:d som Otto Jönsson åbodt och han nu köpt hafwer för 39 D. Söllfwerm:t och skall Herman af bemelte 39 D. Sm:t inlösa några Panteslåttar under hemmannet; Herman äger förr den andra hallfwa dehlen och så längie peningarne äre obetallte skall Otto åhrligen niuta een mähling åker och 2 små Laduängier.

(13) Dato Ransakades om ödes hemmannet i Boda och Sundssiö Sochn om 1 ½ Tuneland som ***[fol 86v]*** Öde legat ifrå Anno 1660 till 1681 bäggie inclusive, Och Såssom där inga huus

eller gärdzlegårdar finnes och Åkeren i Fasta leigde; Så hafwer ingen det kunna uptaga under 6 åhrs frijheet, hwilcket på den Condition är Michell Olsson i Grimnäs emot Caution opdragit.

Ting 7 - 8 oktober 1681

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv Volym AI:9 fol.104v-112r

ANNO 1681 d. 7 och 8 Octobris hölltz ordinarie Höst Tingh medh Allmogen aff Räfsundz Tingelagh närwarande Befallningzman Wälbetrodde Jonas Flodin och Nämbden

Nills Jonsson i Mälgåsen	Siuhl Sedfastson i Tamnäs
Faste Pedersson i Böhle	Bengt Persson i Marsät
Oluf Pärsson i Fanbyn	Kiehl Pärsson i Giällöen
Herman Pärsson i Biörnön	Nills Pärsson i Anwijken
Erich Önnesson i Ringh	Lars Larsson i Bensiöö
Peder Andersson i Sidssiö	Pehr Olsson i Grimnäs

(1) Dato Publicerades förr Specificierade Kongl. Placater och ordningar.

(2) Så wijda allenast 3 st:n nämbdemän wore wijdh Häradz höfdingens och Befallningzmans ankombst wijd Tingz stugan tillstädes Klåckan 8 .Härman i Biörnön, Kiehl i Giällönn och Nills i Anwijken. Hwarföre måste man medh Tinget ophöra till klockan 11 dy anklagade Befallningzman dee andre Nijo st:n Tollfmän för olydno och blefwo efter deth 33 Capit. Tingmåhla B. Saakfällte till hwar sine 3 mk:r.

(3) Till föllie af Kongl. ordre aftalltes att een full dräng till åhrs lön skall niuta 6 D. Sm:t och 2 par Skor 1 par Strumpor 1 blaggarns Skiorta och een aff hamp lärfdt, Item ett par Handskar och Vantar, jempte blaggarns Byxor; Een fulltagen Pijga 3 D Sm:t åhrl:n och 10 al:r wäfft 2 par Skoor, 1 par Strumpor och Want…ll[?]**;** Och een Giethare eller Wallbarn under 16 åhr 1 ½ D Sm:t Skoor ***[fol. 105r]*** och Strumpor som een annan Pijga men allenast 6 a 7 al:r Wäfft, Wederboth som förr är Specieficerat.

(4) Dato opwistes Synemännernes, Oluff Pärssons i Fanbyn, Oluf Siuhlssons i Tamnäs, Lars i Beensiöö och Faste Pärssons i Böhle Skrifft af d. 24 Septembris sidstledin emellan hustru Kerstin i Ammern, och Anders Siuhlsson Ibm om Biörn Åkeren, Innehållandes att bemällte Åker hörer hustru Kerstins hemman till, men Skatten skrifwin på Anders Siuhlssons efter det waritt pantsatt och Skatten wedertagen, Hustru Kerstin tillståår sigh hafwa förr än Siuhlsons hemman blef öde giordt in till deth åhrl:n ½ Tunnelandhz Skatt hwilcket öde legat medh frijheetz åhren ifrå 1675 till 1681 bägge inclusive, och för dee åhren ingen skatt uthgiordt; Anders Siuhlson effter Ransachningen å förra Tinget hafwer Biörn Åkeren 1680 olofligen bruukatt och 1681 allenast där Sådt, och hustru Kerstin Slagitt och bärgatt höö Dito Anno.

Aff Nämbden intygades att Anders Siuhlsson 1680 fick å tinget låff Biörn Åkeren taga i possesion efter som föregafz att den under hans hemman lydt, som doch i Protocollet intet finns.

Alldenstundh aff Synemännernes Skrifft af d. 24 Septembris sidstledin, befinnes att Anders Siuhlssons hemman i Ammerenn hafwer waritt påfört i Cronones Jordebook ett hallfft

Tunnel:dh Skatt öfwer des ägor, som är förordsakatt där aff att biörnåkeren ***[fol. 105v]*** Ibidem ifrå Knut Jonssons Hemman där under waritt pantsatt och Skatten där Efter Modererat och upförtt, Och Knutz Änkia hustru Kerstin Nillsdotter bekänner och tillståår sig hafwa Sedan som pantegodzet Biörn Åkeren inlöstes, hafwa i bem:te anseende åhrligen in till Anders Siuhlssons hemman betallt hallft Tunneland skatt; Förståendes till 1675 då det aff Jon Pärssons Änckia hustru Kerstin lades öde; Allt därföre finner Rätten Skiähligt att bem:te ½ Tunneland Skatt påföres hustru Kerstin Nillsdotter och hoos Anders Siuhlson afskrifwes, och så wijda hustru Kerstin ifrå A:o 1675 till 1679 bäggie inclusive besagde Biörn åker af ½ Tunneland Skatt uthan uthlagor bruukatt, Dy bör hon till Kongl. Maij:tt och Cronan betahla Femb åhrs Skatt för hallfwa Tunlandet, och Anders Siuhlsson för 1680. Jämbwähl och Skall hustru Kerstin för innewarande åhr 1681 betahla des uthlagor och effter mäthismanna ordom Förnögia Anders Siuhlson för där på Sådh korn och nederlagt arfwode och sedan behålla åhrswexten.

Huadh wijdh kommer det Anders Siuhlsson A:o 1680 hafwer tillgripit och sig bemächtigatt Biörn Åkeren som jure hörer och lågh under hustru Kerstins hemman; Så befrijas hann därföre att plichta, Så wijda intygat är, att han aff Rätten male narrata där till fått tillstånd.

(5) Jon Månsson i Kurås hafwer för 16 åhr Sedan bygdt på Finnäs ägor och march een bastugu Fäähuus, och Kornladu och där 2 mählingar ***[fol. 106r]*** Åker upbruukatt, som är belägitt ¾ mijhl ifrå Finnäs by, och intygas att det alldrig kan så upbruukas, att det kan för ¼ hemmans Skatt läggias, Allt därföre effter den 3:die Puncten i skogzordningen dömmes Jon Månsson ifrå Kuråhs tagne booställe och huusen bårtt rijfwas.

(6) Leutenanten Peder Moback genom sin inlaga och fullmächtige Leut: Michell Jönsson angaff huru som han ett ödes hemman Fiällstad be:dt på Frijheet uptagit och finner des ägor wara abalienerade emot een Domb gifwen d. 10 Junij 1646 som lyder att Jöns Gelofson och hans mågh Erich Jonsson skall äga och bruuka Fiällstadh, uthi Wåto och Torro, som där under legat, Sedan och effter Erichz Supplique alldrig domen niutitt till goda 3:tio. Icke heller qwarn och qwar*n*ställe medh Skough och Marck efter ett breff Daterat A:o 1601 d. 5 Februarij Lydandes att Jöns Jörgensson på Fiällstad hafwer medh Erich Biörnsson i Landsom kommitt öfwereens om Qwarnställen och om Skogzhuggh och andra nytteningh efter uprättat märcken nord i Tafnäs Wägen och ingen den andra skulle præjudicera doch om det eij hållas kunde inom 3 åhr Klandra, elliest intet, och det oachtadt hafwa Fahnbyn och Tafnääs männerne det samma sigh bemächtigat, och i Synnerheet Oluff Pärsson i Fanbyn som hemmannet hafwer bärgat under des ödesmåhl höet affört och huus och hägn nederfalla låtitt; præsumerandes där aff, att han och dee borde all skada refundera; anhållandes att fåå under gården des Rätta ägor innom Rå och Röör af refusion till hemmannetz ***[fol. 106v]*** opp Rättningh.

Leutenant Michell ingaf een förbudzskrifft aff Tinget d. 8 Decembris 680 wijdh 40 mk:r Söllf:r mynt att ingen aff Grannarne skulle på Fiällstadz ägor göra åwärckan och Oluf Olsson i Fanbyn där om tilltallte som bekände 1680 om Hösten förr än Snö Kom, uthi een gammall Källargrop tagitt leer uthi een hallf tunna.

Fanby och Tafnääs männen tilltalltes att dee hafwa ägor undan Fiällstad, hwar emoth Exiperades Såhledes att dee intet mehra innehafwa än deras Fäder och förfäder af uhrminness tijder hafft, och bruukatt, och som man efter man sagt är, hafwer Fiällstadh lydt under Fanbyn och medellst Syskone byte kommitt där i frå till ⅛ :del hwar aff uprättades ½ Röök och 1 Tunnelandh den andra ⅛ aff Fiällstad under Oluff Pährssonns Hemman i Fanbyn, Oluf Olsson ibm och Suän Olsson i Tafnäs ¼ tillhopa, Michell Matzsohn i Fanbyn och Siuhl Sefastsson i Tafnäs tillhopa ¼: dehl och ¼:de dehl gifwen till Sundssiöö Kyrckia. Och alla ingen Särdehles skatt därföre göra uthan hålla före, att skatten på deras Hemmann är förder, för gifwandes bem:te Pärssoner det hela Fiällstadh medh Råå och Röör är belagdt, Oluff Pärsson berättade

det Erich Jonsson efter 1646 åhrs dom intet bekom Fiällstadh, uthan måste lösa sin Swärfaders Jöns Gelofssons Systers Barbrus Arffz partt där uthi, Aff Peder Jönsson i Torwalla och Brunflod Sochn som Barbrus Dotter till hustru bekom.

Oluff Pärsson bekänner sig några åhr på Jöns ***[fol. 107r]*** gälld där slagitt och som andra effter quittans det betallt som Lähnsman Pär Andersonn bewittnar

Lähnsman och 6 Tollfmän hafwa för 4 weckor sedan synt Fiällstadh Ägorne och befunnit att under des hemman Fans waritt öppen åker 12 ½ mählingh.

Oluff Pärsson beklagar att Leutenanten Mobach förledne Sommar aff Hans anpartt intagitt een lägde om 14 Fambnar bredh och 42 fambnar långh och den låtit slå och inbärga och ungefähr Wäxst till 6 pundh Höö;

Swän Oluf i Tafnäs angaff och att Leutenant Mobach Hafwer ett ängie, Wijkängie be:t förledne Sommar ifrå sig tagitt, som ligger Jempte Tässängz ängie och kan ungefär hwart åhr Ränta till hallff gilling Höö, wettandes eij om det i forna tijder hörtt under sitt hemmann i Taffnäs eller arfdelått aff Fiällstadhz som uhrminnes ähr.

Emedan som Leutenanten Manhafftig Petter Mobach intet Kan bewijsa, det Fanby och Tafnäs boerna hafwa mehra eller flera ägor i frå Fiellsta, än deras Fäder och förfäder af uhrminnes tijder innehaft och possiderat, och icke Erich Jonsson, emoth 1646 åhrs dom någott förfångh och præjuditze tillfogatt, allt därfore till föllie aff Sweriges lag och det 1 Capit. JordeBalcken L.L. Ährkännes Fanbys och Tafnäs boernas uhrminnes Rättigheet där uthinnan för deras wählfångne egendom, Och för det Leutenanten skall aff Oluf ***[fol. 107v]*** Pädersson i Fanbyn een lägde och aff Swänn Olssonn i Tafnääs ett ängh, uthan låff och tillståndh, den ifrå tagitt, borde han i förmågo af det 29 Capit. Kong. B L.L. § 2 dem nu till Swahrs Stånda och Rätt göra men så wijda Leutenanten opasslig är, Differeres det till nästa laga Tingh.

Den 8 Dito

(7) Måns Jonsson angafz hafwa belägrat Mährit Pedersdotter i Finnäs som är för 14 dagar sedan i Barnsängh dödh blefwen, Och hennes mann Jon Suänsson medh Compagniet 1674 till Tysklandh uth marcherader och Anno 1676 uthi Vihsmar Rymbder och sedan är intet försport om han lefwer eller döder är. Måns Jonsson tillstår Gärningen och lägersmåhlet.

Alldenstundh Jon Swänsson Hafwer Rymdt undan Kongl. M:tz och Cronones Krigztienst och Sålledes alldrigh täncht och sinnatt warit till sin hustru och Barn komma och försöria; Allt där före finner Rätten billigt wara att Måns Jonsson i Finnäs allenast Simpliciter för lönska läger plichtar och böther 40 mk:r Sm: t.

(8) Aftalltes att een Jämkning uthi Tingelaget skall oprättas på den Kåstnadh som af Danske Krigzfolcket 1677 giordes, så att dee afsijdes boende i Tinglaget som Ingen eller Ringa Kåstnadh giordt emot dem som när wijdh wägen suttitt, måtte någon recognition till dem gifwa hwilcket till nästkommande Ting skall wara färdigt. ***[fol.108r]***

(9) Emedan som Allmogen intet kunna någonn dugeligh Pärsonn till Sochneskrifware angifwa och skaffa, Så öfwertalltes Lähnsman Peder Anderssonn ännu ett åår Sochneskrifware tiensten förrätta.

(10) Efter wanligheeten böör wederbörande till nästa Wåhr, byggia och skaffa een dugelig Tingz båth, wijdh Straff tillgörande, Så att den Reesande må obehindrat Komma fort.

(11) Krögaren på Jempteskogen Michel Anderson frijkallas för Wäga bygning efter Heemsiöö hemmannet som under Krogen lagt är, Lijkmätigt Sahl. Rijkz Rådetz och Gouverneurens Högwälborne H. Gustaf Baners Breff af d. 2 Januarij 1665 och H.Generalens och Gouver-

neurens Högwälb:ne H. Carl Sparres af d. 4 Maij A:o 1666 och des Wäga Styche emottaga hustru Mähritt i Gååsböhle och hustru Kerstin i Ammern, som tillförne waritt frij.

(12) Hustru Margetta Olufzdotter angaff skrifteligen huru som hon sine Barns odellshemman Förbergh och Räfsundh Sochn een tijdh bruukade och Enär hon det eij förmådde, satte hon een landbonde där på be:d Eskill Andersson i Stafre som gården een tijdh bruukade, som sedermehra skaffade i sitt Ställe Jon Nillsson i Wällerwijken och Strax Pastor H. Carl Alstadius det förnam; hafwer han af Sahl. Befallningzman Lars Jonson Roshemio begäratt Samma gårdh till barnsens bästa att bruuka, fram för någon deras oskylld hwar till han skall af befallningzman fått låff ***[fol. 108v]*** Uthan Barnsens och Wederbörandernes willia och wettskap och låtit Lähnsman Pehr Anderson Pähr Olsson i Marsett, Herman Pärsson i Biörön och Oluf Larsson i Backen sig inrymma gården,barnen till goda att bruuka, hwilcken gårdh nu skall wara giorder till Cronehemmann som dåch icke hafwer warit nånsin öde, och dy anhåller att blifwa till sin Rätt hullpin. Eskill Andersson tillståår sig i 2 åhr bruukat efter Befallningzmans Daniel Bärtillssons tillståndh och Zedell af d. 27 Aprilis A:o 1675 hallfwa gården i Förberg på hallften, och den andra hallfwa gården som Broderen Kiehl Andersson bruukat skulle 1675 och till förene medh Änckian hustru Märith uthi 3 åår hehla gården bruukatt, lågh osådd efter som Kiehl då begaf sig till Norie, men Eskill bärgatt höö där aff och efter Lähnsmans intygande till Sahl. Befallningzman Daniel Bärtillsson för hallfwa Sädh och höö betallt.

Åhr 1676 bruukade Eskill hela hemmanet och des uthlagor af lähnsman Peder Andersson upburenn efter quittanz d. 18 februarij 1680 och lijkwähl till förne och efter handen dem fått Eskill föregifwer att 1 Tunnelandh war, i troglägdh 1675 när han gården emottogh och intet där aff opkiörde eller mehre igenlade, och bem:te Tunnelandh, hwarcken om wåhren eller Hösten opkiörtt waritt.

Hustru Mähritt föregifwer att Jon Nillsson förde några Saker till Förberg i mehning där att boo men af Kyrckioherden där ifrå hindratt Inlägiandes Eskill Jonssons inlagu och Attest, lydandes att Eskill honom öfwertallt gården antaga och till den ända dehls dijt bofört och Strax Råkat ***[fol. 109r]*** H:r Carl som sagt sig gården skohla behålla, och därföre booförde han där ifrå.

Pastor Herr Carl Alstadius Exciperade Sålledes att han intet will inlåta sig i action medh hustru Mähritt efter som hon grofwe Excesser begått, Uthan finns Wederreda sigh för swahra, enär Barnsens Måhlzmän honom lagel. Stämbna låta, och så wijda inga Förmyndare äre Constituerade för Barnen och träthan här kommer af barnsens Faders hemman Förbärgh; Altså efter Sweriges lagh och Kongl. Förmynders Ordningen Förordnades Barnsens Fader broder Eskill Andersson i Stafre och des Frände Hermann Pärzsohn i Biörön att ware Barnsens Förmyndare och deras rätt medh flijt Sökia och denne Action Näst kommande laga Tingh uthföra.

(13) Faste Pährsson i Böhle, tilltalltes om något lärfft som han skall hafwa till een norsk Köpman Jöns Nillssonn ifrå Bogsiö förledne Sommar Sållt. Suahrandes, att han 1680, om winteren på Löfångers Marcknaden, Borgade aff Jöns 4 Tunnor Sill för 7 RD. att betahla förledne Winter, som eij kunde skie, emedan som han måste medellst oföret, bårga bortt Sillen i Färilla och Liuusdahl och i wintrass dijt waritt och blandh annatt fått i betallningh 200 al:r Lärfft och enär Jöns i Sommars här i landet war, honom kräfwia låtitt och genom Siuhl i Looke och Lochne Sochn, honom skickatt bem:te 200 allnar och 100 al:r af heem Wäfwitt, och altså Lämbnade Jöns hoos Siuhl 4 Sexdahlers Plåthar dem Faste afhemptade till sin betallning efter som han eij mera än 7 RD:r à 18 mk:r ***[fol. 109v]*** War Skylldig och där på lefwererat 300 all:r lärfft à 23 D. Km:t Nekandes alldehles sig hafwa någon gälldh och Skulldh i Hällsingelandh upkrefd åth honom.

Michell Matzson i Fanbyn tillspordes i lijka motto huru mycken gälldh han på sin Suågers Jöns Nillssonns wägnar i Hällssingelandh up krafft Swarade sigh warit hoos Fullmächtige att upkräfwia aff Oluff Chrestophersson i Låck och Liuusdahl Sochn efftter hans Skrifft på 6 RD. men ingen Pening där å fått, efter som gällden war giordh för freden, Item hoos Peder Andersson i Lång Edh och Allssta Sochn för 3 RD. som intet skall hafwa till bästa; Williandes intet bekänna någott Lärfft därpå fått eller köpt. Nills Ifwarssonn wille bedyra att Sonen Jöns, icke een alln Lärfft hemman ifrå hade och att han sig gifwit ½ Skålp:dh tobak och till Siuhl 3 Dito

Corporalen Måns Carlsson föregifwer sig wara i Wästerhuus på Frössöhn när Jöns Nillssonn i frå Norrie kom hoos Oluf Nillsson Ibm och på gården een hallf tunna medh Toback opslagitt och Sållt där aff till Oluf Nillssonn 2 el:r 3 skåhlpund, säijiandes sig willia sökia hoos hans nåde om tillståndh få där medh passera.

(14) Såssom Härman Pärsson i Biörnöhn och hans Broder Bengdt Pärsson i Sundh beropa sig på skähl och willia bewijsa medh dommar att Jöns Oluffsson i Håfsiö hafwer försummatt sin fordran nembl. 10 RD. af Knut Kehlson i Sundh, och att all hans ägendom des uthan är in Concursum Creditorum gången; dy upskiutes till nästa Ting då Härman och Bengt obligeres medh påberopade ***[fol. 110r]*** skiähl inkomma och bewijsa sitt angifwandhe.

(15) Pähr Anderssonn i Wärwijken beswärade sig öfwer Ryttaren Oluf Anderssonn som 1677 skall å vice Häradz Höfdingens Knuth Ingellssons Pijgas Karins wägnar affordrat 2 D. Sm:t som han aff Knut Ingillssonn hoos sig hade och till Ryttaren lefwererat och lijkwähl af vice Häradzhöfdingen sedan därföre krafder; Oluf Andersson för gifwer sig där till wara Commenderat aff Danske Corporalen Oluf Jönsson efter som han under des Commando war. Och bekänner sig dehls i Penniger och dehls i wärde, fått, och ifrå sigh lefwererat; Föregifwandes sig alldrigh å Pijgans Wägnar, hwarcken någott begärt eller Fått;

Såssom Peder Andersson kan intet bewijsa, Oluf Peenningarne å Pijgans Wägnar af fordrat, hwarföre kan Rätten intet obligera Oluf samma Penninger att Restituera.

(17) Kyrckioheerden Wyrdige Herr Carl Alstadius angaf huru som Opne hemman, är emot Bräcke Kyrckiobordh Anno 1660 lydt och Kyrckiobordet lagit under Krogen i Bräcke och något tillförne hafwer Nills Olssonn i Ubyn af Opne Åboen Carl Pederson be:dh begärt och fått låff att byggia på des Skoug och mark, Fäbohuus, och een tijdh sin Booskap där hafft, Såssom och Sedan Pastoris Fader gamble Pastoren Herr Isaac Opne i possesion bekom, dåch icke hwart åhr; Och Sedermehra hafwer Olufson gifwitt Nills Hallfwarson Ibm låf på samme Opne Ägor Fäboställe byggia och förledne Wåhr Kyrckioherden, medh sin Booskap på dess ägor præjuditze tillfogat ***[fol.110 v]*** Nills Olsson bekänner sig för 25 åhr sedan Fått låff af Carl Pederssonn att byggia på Opne Skougen Fääboostället, det Carl tillståår sig låfwat; Nills gifwer wijdh handen att Jöns i Håfsiö för 2 åhr sedan klandratt besagde Fääboställe, som skulle det wara på Hans Skough bygdt och blifwitt medh Jöns oense där om, Jöns Olsson tillståår så wara klandrat och förlijcht, beropandes sig på gamble breff som skohla innehålla att Fäboderne stå på des Skogh, Och att samma Skoghz Kijhl hörer Håfsiö till, och icke Opne, Warandes icke Stämbder att Suara i denne Saak och dy inga breef där om medh sigh hafwer.

Nills Hallfwarssonn i Ubyn inwänder att han Fäbostället för 11 åhr sedan i anseende tillett Afradzlandh Bijn Kiählen be:d på bygdt; Bekännandes lijkawähl omsijder, att det ståår på Opne Skougen; iempte Nills Olufsons och icke på Afradz Skogen uthan ¼ mijhl där ifrå, och där till medh, hade han icke den tijden Afradzlandet.

Pastor prætenderer på den Skada som han genom Olufsons och Hallfwarssons Förfångh medh deras dijth boförande hafft, hwar uthaf han intet haf:r där kunnat sin boskap hafwa, efter som muhlbetet intet för dem alla förslår;

Såssom Nills Olsson i Ubyn hafwer haft låff af Carl Pedersson i Opne för några och 20 åhr sedan på des Skogh upbyggia Fäbodar och nytt[ia] des muhlbete och sedan som Opne blef A:o 1660 underslagitt Kyrckiobordet, förre willckor till förledne Wåhr nutitt, hällst efter som Jöns Olson ***[fol. 111r]*** I Håfsiö tillägnat sig den Skogzkijhlen hwar på Nillses Fäbodar bygde ähro, och gifwitt honom låff där oqwahlt Sittia, och icke till Swahrs och bewijsning Stämbder; Altså kan Rätten icke Definitive denne gången Saaken afhielpa uthan lämbna under goda mäns Syn och besichtningh antingen Nills Olssons Fäboställe är bygdt på Opne eller Håfsiö Skougen och enär det är Skiett, skall såwäl hufwudh Saken som Skadan æstimeras och afdömmas.

Pastor wallde på sin Sijda Till Synemän Faste i Böhle Oluf Pärsson i Fanbyn och Pähr Andersson i Sidssiö.

Jöns i Håfsiö begärer Siuhl i Tafnäs Bengdt i Mahrsett och Kiehl i Giällöen.

Den 10 Dito genom Olof Pärsson i Fanbyn uthi Bogsiö inlagt wadhpennigar[?] under den loflige Lagmans Rätten.

Alldenstundh Nills Hallfwarsson i Ubyn uthan loff och tillståndh hafwer på Opne Skogen Fäbodarne opbygdt och icke efter åthwarningh sigh Rätta wehlat; Altså finner Rätten Skiähligt, att Nills Hallfwarzsohn i förmågo af det 28 Cap: Konga B. L.L. Skall böta 40 mk:r och gällda åther Skadan medh 3 mk:r Sm:t.

(18) Herr Pastor Alstadius beswährade sigh, att een dehl aff allmogen äre mycket tröga och Sene att utgiöra aff sine diurewåner och des wälsignellsse Tijonde Bogar, Och många töfwa och oppehålla där medh till dess Kyrckioheerden låter där om påminnellsse göra; præsummerandes där aff, att där han ingen kundskap om deras Diurfällande finge, så wore han och sin Tijonde qwitt frij, Begärandes att een wiss ordning må fattas, huru längie een må hafwa macht, sådan Tijonde ***[fol. 111v]*** Rättigheet förhålla, och blef aftahlat att den som icke innan 14 dagar sedan diuret är fällt och funnitt angifwer det för Kyrckioheerden, och widh första tillfälle det ifrå sig lefwererer widher Both som Sueriges Lagh i Sådant måhl biuder.

(19) Proviantmästaren Peder Erichsson Niure läth upwijsa Twänne sine förlängst lagbudne och lagståndne Köpe bref på Lanssom gårdh, aff Oluf Ersson Ibm på hallfwa gården och den andre hallfwa dehlen till Creditorerna efter Häradz Rättens Resolution d. 5 Junij 1679 inlöst; Hwarföre bewilliades honom på hela hemmannet Dombreff.

(20) Pähr Olufsson i Ubyn upbudit Tredie gången Carl Pederssons gårdh och grundh i Marsett, och allt det där fins, för sig och sin hustrus Sytningz löhn och des gälldz betahlning, bestående i 34 RD. och det uthan klander.

(21) Härman Suänsson i Mälgåsen upbudit andra gången oklandratt hallfwa gården Ibm som Otto Jönsson åbodt och wijdare af wåhrtingz protocollet är att See.

(22) Hustru Lucia Olufzdotter beswärade sig öfwer sin broder Anders Olsson i Hålborgen om någonn Arff efter deras Fader. Anders opwiste gode mäns oprättade opsatz, på Fadrens gälldh och Löösörer som nu Disputeras; Altså förordnades å Anders Olssons Sijda, Oluf Pärsson i Fanbyn och Bengdt Pärsson i Marsett; På hustru Luciæ wägnar, Härman i Biörnöhn och Nills Andersson i Anwijken, Hwilcket skall fordeligen Skie uthi Lähnsmans Peder Anderssons närwaru. ***[fol. 112r]***

(23) Hustru Ingridh Olufzdotter ifrå yter Grimnäs bleff på Wåhrtinget till sagder att bewijsa nu Oluff Larsson i Backe på byrdade beskyllning och icke Comparerat och till öfwerflödh ifrå Rätten detta Dato efterskickatt, men lijkwähl sig inställt, dy efter det 33 Capit:t Tingmåhla B. plichtar 3 mk:r Sm:t.

(24) Hustru Ingeborg Amphinsdotter i Bogsiö, låtitt stämbna Peder Andersson i Wärwijken och eij Comparerat sielf hwar emot Peder protesterade därföre saakfältes hon till 3 mk:r.

(25) Otto Jönsson i Mälgåsen angaf Nills Jonsson Ibm Hafwa sig beskyllt, wittiatt des näth, och bort stullit något Höö, Hwar till Nills eij neka kunde, Förgifwandes sigh han det wähl giordt men inga wittnen, hwar medh han kan honom öfwertyga till gärningen så i deth eena som det andra. Hwar före kan Rätten icke frijkalla Nills Jonsson för böther, uthan efter det 20 Cap:t Tingmåhla B. för obewislig beskyllning, saakfälla till 40 mk:r för hwardera wittnismåhl.

(25) Oluf Tårckellssonns gårdh i Mohlwijken bleff näst för sidstledin Pingest af een Skadeligh wådh Elldh i aska lagdh och Skadan af Lähns- och Tollffmän Wärderat för 140 D. Kopp. m:t och blef Sluutitt att Tingelaget skall detta åhr medh Timber näfwer, Arbethe och Peningar där till hielpa och Contribuera aff hwar behållen gårdh 3 mk:r Kopp. m:t och 1682 äfwen så.

Extra ordinarie ting 2 - 3 december 1681

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:9, fol.171r-176r

Anno 1681 den 2 och 3 Decembris Hölltz Extra ordinarie uthi Räfsundh Emellan Kyrckioheerden där Sammastädes Wyrdigh H:r Carl Alstadium och Fendrichen ädell och manhaftig Robbert Phillip won Wentzlou; närwarande i Befallningzmans Stelle Regementz skrifwaren Wällacht:de Jonas Wargh och nämbden

Siuhl Sefastsson i Tamnäs,	Faste Pährsson i Böhle
Bengt Pärsson i Marset,	Oluf Pärsson i Fanbyn
Kiehl Pährson i Giällöen,	Herman Pährson i Biörnön
Nills Pährson i Anwijken	Erich Öndesson i Ringh
Lars Larsson i Bensiö	Peder Andersson i Sidsiö
Pehr Olufson i Grimnäs,	Nills Jonsson i Mälgåsen

Kyrckioherden H. Carl Alstadius angaf huru som han d. 16 Octobris sidstleden war buden till Brölop af Lars Larsson i Samstadh och Sundzsiö Sochn och under Ceremoniernes förrättandhe inkom Fendrichen Robbert Phillip won Wentzlou okalladher, Sättiandes sigh widh bordeth, men enär Ceremonierne wore ändadhe fram för ändan; begynnandes åthskillige onödige discurser, ***[fol171v]*** Och där iblandh framfördhe sig till den ändann wara dijt kommen ath förnimma om där war follck eller lappar Sambladhe, då Pastor Sagt och bedit honom medh sådant hålla inne och där det icke Skier wille och måste han taga afträdhe, det han och giordhe och förfogadhe sigh till den Stufwa som Huuswärden honom och Leutenanten Petter Mobach tillordnat, och widh han skulle kläda af sigh och begifwa sig till Sängh och hwijlo, inkom Fendrichen säijandes genast medh ijfwer och ondsko, hwarföre bleff du Sacramentske

präst i andra Stufwan på migh onder och för min skulldh gick där ifrå Sedan Diefwulske Präst hunswott och att han bättre sin Gramaticam än Prästen lärdt. Item att dieckne poiker bättre kunna än han Predijka och att han predijkar intet Rätt och hans lära, honom och Probsten achtar så myckett som een brinnandhe, Salva venia, Mähra fitta, Slåendes pastoren i hufwudet medh een Tähnliusstaka så att håhl där af blef och blodh uthrahn Ropandes efter sin wärija, säijandes sig skola giöre Dråp och fått till Swar, att han må göra som han kan men icke sade pastor sig wehlat sättia sig till mothwärn uthan af wärden begärthe heemfredh som låfwades, Då wärdhfolcket hadhe fändricken uth, Imedler tijdh klädde han på sigh, Fendricken kom åther in igen bruukandes som förr onyttigh mun och där iblandh, att enär Prästen ligger på ungen[?] baak om etc. så kläder han lodh och kruut, Därföre nödgades han gå uthur sin till gästebodz Stufwan till dess dhe blefwe färdige som honom där ifrå skulle Roo, och kommandhe dijt, kom Fendrichen Strax ***[fol172r]*** Effter och sitt förra tahl Itererade, begaf altså H. Carl sig där ifrå heem till Prästgårdenn Och Fendrichen om sijder ladhe sig i den Stufwa honom tillordnatt war, gifwandes H:r Carl widh handen att Fendrichen skall sagt widh sin dijt Reesa, sig skohla göra sådant wärk så att man efter man det skall minnas; Beropandes till wittnes Oluf Pedersson i Fanbyn som tillstodh sigh det höra af hustru Mähritt Swänsdotter i Sundsiö Sochnestugu som rodde Fändrichen till Sambstadh, warandes ingen mehra tillstädes änn hon enär han det sadhe, Hwilcken nu icke tillstädes är, Doch förledne tijdzdagh tillsagder.

Pastor tillspordes huru han kan bewijsa det Fendrichen sagt sigh inkommen wara att see om där follck eller lappar wore. Rp. Att Rustmästaren Peder Haake och proviantmästarens Dräng Erich Pährsson det åhördhe, Därföre afladhe Peder Hake sin wittnes Edh och bekändhe sig wähl där wara men intet det Ringaste höra som han kan sig påminna Kyrckioheerdens af fendrichens Sambtahl, eftersom han stodh mitt på gollfwet och på sin pijpa Speladhe för dem som dantzade.

Sedan fragades honom som hördhe Skälls ordenn. RP. Kiehl Jonsson i Håssiö, Oluf Ingebrechson i Mälgården, Peder Mattzson i Fanbyn, Lars Larsson och Oluf Larsson i Sambstadh, hwilke bekändhe sig hördt een dehl af deras Samtahl och dy afladhe dhee sin wittnes Edh, men Lars Larsson i Sambstadh och wrächte Fändricken ***[fol172v]***

Kiehl Jonsson berättadhe efter aflagdan Edh sig inkomma sedan Kyrckioherden och Fendrichen wore ingångne i Säng Stufwan och på gollfwet Ståendhe höra Fändrichen säija sig intet achta Proubst eller Präst och att H. Carl intet predijker Rätt och medh samma kom hans hustru och brachte honom uth, mehra sadhe han sig eij wetta där om.

Oluf Ingebrächtsons. Att Fändricken kalladhe H. Carl i Gästebudz Stufwan Sacramentske diefwulls och owettigh Präst och att han eij känner Robbert i Tamnäs Rätt, då pastor sadhe hwar gång iagh kallas du, skall iag kalla Eder I, men före änn iag Släpper eder för detta skall iag Skrubba eder, Då Fendricken sagdt iag parerer ingen Städz uthan i HåfRätten, och där hoos sig bättre Gramaticam än prästen läsitt, och enär prästen ligger på ungen[?] baak om Kiäringen sin, Så flyga blåbär kring om sina öron.

Peder Matsons, att han hördhe Fändricken in i sängCammaren kalla prästen Sacramentz Präst och owettigh; bediandes H. Carl Folcket draga uth Fendrichen om han skulle blifwa qwar som eij då strax Skiedde, mehra wisste han intet därij producera.

Oluf Larssonns, Att han hördhe Fendricken säija i Sängstufwan, din Sacramentzke och diefwullske Präst, hwarföre blef du ondh på mig, och att han achtar hans tienst och hans lära så mycket som een brinnandhe (Salva venia) mähra fitta, tagandes een Tänlius staka och slår Prästen i hufwudet, eij seendes någon blodh eller Sår, uthan att Fendricken eij wille Släppa Staken och widh ***[fol.173r]*** Profwiantmästarens Drängz rykiandhe, behöllt Fendriken allenast pijpan af Stakan mehra wisste han intet att berätta, emedan som han skulle giöra sig färdig att föra prästen heem och enär sålledes Skiedde ropadhe Fendrichen till Rustmästaren Peder Hake efter sin wärija; Säijandes sig skohla giöra mordh den han intet bekom; Leutenanten Mobach lågh stadigt i Sängen och Rustmästaren befallte att gå tillbaka.

Fendricken bekändhe sig wara så drucken att han föga mins där till, doch om han icke af H: Carl blefwitt Retat, och så gott som wid håren dragen till thrätan Så hadhe deth eij skett, påminnandes sig Slå efter honom, Enär han blef kallat Skrubbert och där han hadhe fått läggia sigh i Sängstufwan så hadhe allt waritt ogiordt, Pastor sadhe sitt quarter där wara, och icke mehra Rum, och frågadhe hwij han icke blef i Stoorstufwan där han sin jacka på sängen ladhe och där sedan blef liggiandhe, Rp. Att han allenast iackan afladhe mädan han dantzadhe, eij wettandes då något Säng Rum, mehra sadhe han sig eij minnas och kunna till Exception bruuka.

Fendricken inladhe een Skrifft emot Kyrckioherden af 8 puncter som han will, till vice versam actionem emot honom efter begärt och föregången Citation bruuka Nembl.

1.Först att han kom fuller obudin, men till ingen annan ända än besee landzsens brukel:e Ceremonier i Brölopp.

2.Badh han pastoren underrätta sigh där han skulle eij efter Landzens Maneer sigh Comportera ***[fol.173v]*** Hällst emedan som Wärdzfollcket honom wähl fägnadhe, sägiandes sigh dhee orden framföra att willia see om dhe ställa sigh som lappar eller annatt folck Hwar öfwer H. Carl ifrades och alla upstogh, gåendes därför uth.

3.Någott där efter då han trötter blef, gick han till Prästens Stuga hwarest och Leutenanten Mobach logerade och märckte omsijder honom H. Carl onder wara där af, att han nekadhe sigh få där inne liggia.

4.Enär tillfrågades hwarföre han intet fick liggia där inne ropadhe H. Carl, hörer godt Follck, han är inkommen att wara wår Fiscal och kallat oss lappar och Prackare allesammans och Sålledes hehla hopen på sigh hissatt.

5. Förtrötz allså sådan ophissheet och för det han blef kallatt een Fiscal.

6. Då dhe wijdare sins emellan tahlte, sadhe pastor är i een Ährlig Karl så Slår migh och fick till Swar om så händhe heeter iag än då Robbertt och af Pastore sades du må hetha Skrubbertt hwar af han förijfrades.

7. Begärandes af wärden att få läggia sig hwar emoth Pastor nekadhe medh några ordh, som nu icke nämbnes, Williandes H. Carl wara fredig i sitt quarteer och alltså wärden tillijka medh Peder Olson i Marsett och Erich Pärsson honom öfwerföllo och hårdrogo, Stöthandes honom emot wäggen så att blodet stodh genom mun och näsa.

8. Sedan han sigh lagt hafwer H. Carl befallt follcket där uthe draga honom medh håren uthur Stufwan öfwer Backen.

Fendricken påmintes att bewijsa sitt angifwande Rp. Att dhee förre Edellige Wittnen kunna det besanna ***[fol.174r]***

1. Kiehl sadhe sig eij mehra höra Prästen säija än Fråga Fendricken hwadh honom på sina Predijkningar Fehlar.

2. Oluf föruthan det förra intet mehra, änn att pastor sadhe uth på gården enär han bödz in, Jag går intett in om i icke willia draga Fendricken uth; och att Rustmästaren lopp in hafwandes sin wärija i gehänget och kommandhe in af leutenanten kallat, och fått een öhrfijhl och order att gå uth.

3. Peder Matzson icke heller mehra, än då Fendricken kallade sig Robbert att pastor Sadhe, att han må heta Skrubbertt, som skedde före, än han af liuusstaken slagen blef.

4. Oluf Larsson äfwen som Peder, och där hoos att han skulle Skrubba honom i actionen och äntå medh Skrubbhöfwellen, hwar medh Fendricken togh i liuus Stakan och slogh åth prästen.

Kyrckioheerden Exciperade emot Fendrickens angifwandhe Sålledes, att han intet mehra sagt, än så wijda Fendricken föregaf sig wara kommen att see om dhe äre lappar, att han war kommen att Fiscalizera öfwer Ceremonierne och dy togh han afträdhe till Sängstufwan,

nekandes till allt det andra föruthan det att när Fendrichen sadhe sig heeta Robbert och allenast parera i Håf Rätten. Iagh skall skrubba eder för änn denna Action ändas, och att han intet will eller kundhe gå in mädan Fendricken där war, efterssom han hotades med sin wärija giöra dråp; Fendricken bekändhe sig allenast säijia om iag icke finge liggia där inne så skulle han däth giöra ***[fol.174v]***

Protesterandes emot Fendrickens Förwijtellsse i sin Inlago, görandes blifwa widh Sweriges lagh och Präste privilegierne Maintinerat.

Rustmästaren berättadhe sigh omsijder gå till SängStufwan att föllia Leutenanten heem, som uth på gården sades wara ärnatt och enär han inkom af Leutenanten ropat till sängen och fått ett munslagh och ordre att gå uth medh sinn wäria, det Fendriken icke warse bleff. Emedan som hust. Märit Swänsdotter hafwer uthspridt något tahl af Fendricken enär hon honom rodde till Bröloppz gården, wara sagde som nu icke tillstädes är och Leutenanten Mobach waritt stadigt inne i Sängstufwan hwarest tumultet skiedde, som och intett tillstädes är; Altså upskiutes Saaken till morgondagen och deras ankombst.

Den 3 Dito

Lars Larsson i Samstadh som Huuswärden war Examinerades på sin Edz plicht och bekändhe sigh komma till Sängstufwan enär Fendricken slog Pastoren och hördhe honom kalla Kyrckioheerden Sacramentz och owettig Präst och att han achtar hans tienst och lähra så myckett som een brinnandhe mährafitta och enär Lars badh Fendricken medh sådant uphöra; blef han stötter för bröstett och 3 gånger i ansichtett men H: Carl allenast tillstädes warandhe folck till wittnen kallat och begärt Resa heem efter han intet nöth huus och hemfredh, Lars bedit Fendricken läggia sig i andra Stufwan det han och omsijder giordhe. ***[fol.175r]*** Hustru Mähritt förmanthes berätta, huruledes Fendrickens tahl föll, och bekändhe honom säijia icke mehra, än det han skulle till gästebudzgården, och där giöra sig lustig och gladh. Såssom och att han war lijtet drucken, Nekandes sig mehra för Oluf Pärson i Fanbyn Sagt.

Fendrickens wärdh, Swän Olson i Tamnääs förhördes och berättadhe Fendrichen intet annat säija, än han hafwer giordt aftahl med Leutenanten Mobach att komma till Gästebudz och där skulle han giöra sig lustigh och glad. Hann drack allenast hemma ett Stop öhl efter måhltijden, mehra sadhe han, honom eij där om säijia.

Parterne tillfrågades om dhee uthan Edgångh willia tillåtha Leutenanten Petter Mobach i Sakerna wittna, hwartill bejakandes allenast han blefwe påmint relation giöra i Edz Stadh som och skiedde och refererade att Fendrickenn kom till gästebudz gården den tijden Kongl. Maij:tz Skåhl drackz och enär Ceremonierne ändades Frågadhe Kyrckioheerden Leutenanten och Fendrichen hwem som sigh hoos Högwälborne H: Öfwersten angifwit hafwe förnekatt och hindratt någonn ifrå Sacramentz begåendhe, Då leutenanten sigh där uthinnan uhrsächtadt och Fendrichen ladhe sig i någon Discurs där om, och Kyrckioheerdenn sadhe altså, sigh då wetta Sagusman, hwar med det tahlet ophördes, begynnandes till skifftes att dantza och under tijden Discurerade dhe sins emellan, det leutenanten sadhe sigh medh flijt, intett willia anhöra, och enär han af plägning war nögdh, gick han till Sängz wacknandes intett ***[fol.175v]*** förr än Slagzmåhlet war ändat; hörandes då Fendricken Ropa till Rustmästaren Peder Haake efter sin wäria och han kom medh sin egen wäria in och af leutenanten till Sängen Ropat och uthwist, sedan han honom reprimando gifwitt, och där medh optogh att kläda på sigh och eftersom Kyrckioheerden förr bleff klädder; förfogadhe han sigh där ifrå in i Bröllopz stufwan, men Fendricken blef qwar på bänken liggiandes, och Strax begaf leutenanten sigh heemåth; Wettandes intet mehra att Referera där uthinnan.

Saaken Considerades till Sluuth Sålledes.

Alldenstundh Fendricken Edell och manhafftigh Robbert Phillip won Wentzlou hafwer 1:mo Obudin till Brölopz gården kommitt 2:do Medh sina Discurser förordsakatt Kyrckioheerden

Wyrdig och Wällärdh Herr Carl Alstadium förr änn ärnatt war begifwa sig ifrå Gästa-budzStufwan till förordnat nattherberge 3:tio Dijt Eftergådt och först kallatt Kyrckioheerden, Een Sacramentz Diefwulls och owettig Präst; Säijiandes sig intet achta, hwarcken Proubst eller Präst, och att pastoren intet predijka Rätt; Achtandes hans tienst och lära icke mehra än een brinnande (Salva venia) mährafitta Williandes ändtel:n i samma Stufwa öfwer Natten logera och för det sidsta Kyrckioherden medh een liuus Staka slagitt i hufwudett ett blodh Såår, och fördenskulld sitt nattherberge quittera most, och begifwa sigh heem till Prästgården; Altså kan Rätten i anledningh ***[fol.176r]*** Och förmågo af Prästerskapetz privilegiers 22 punct icke annars giöra än dömma Fendricken Robbert Phillip won Wentzlou efter det 31 Capit:t KongaBalcken L.L. hafwa för giordt bådhe lijff och löösöre, och Herr Kyrckioherden till sin honeur och Exissimation alldehles ocederat. Dåch i Underdånighet till Höglofl. Kongl. Håf Rättens nådigste omdöme och Resolution heemställt.

Enär Domen war opläsen, gaf Fendricken till känna, hurusom Kyrckioheerden sin Måhls-ägandhe Rätt i Saken eftergifwitt och Cederat, hwar till pastor bejakadhe och inför Rätten medh Handsträchningh Confirmerade.

Ting 24 - 26 maj 1682

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:9, fol.228r-232v

Anno 1682 d. 24 och 26 Maij höltz ordinarie Wåhrting med Allmogen Af Räfsundz Tinglagh Närwarande Befallningsman Wälb:d Jonas Flodin och Nämbden.

Nillss Jonson i Mälgåsen	Siuhl Sefastson i Tamnäs
Faste Person i Böhle	Bengt Person i Marsätt
Oluf Person i Fanbyen	Kiehl Person i Giällöhn
Härman Pehrson i Biörnöhn	Erich Öndeson i Rindh
Lars Larson i Behnsiöön.	Peder Anderson i Sidsiöö
Nills Person i Anwijken	Peder Olson i Grimnäs

1. Dato påmintes om Kongl: Maij:ttz Placater ***[fol. 228v]*** och påbudh och i synnerheet om Lego Jons Stadgan och om dee förrymbde Knechtar och om någon förspöries sådant i Sinne hafwa och willia fulborda att det må blifwe Wederböranden kungiordt.

2. Dato påminthes huru som Nills Erson i Nordanälden den 18 Junij förledne Åhr fästade Lagh att sielf Siette befrija sigh å nästa Tingh för Häradtzskrifuarens Daniel Olssons præten-sion, med tilfrågan huru Nämbdens mehning är, antingen han till Saken skall wara fallen[?] eller nu tillåthas Eden præstera, och beslötz att så wijda Actor på sidste Tingh intet tilstädes war och Reus icke der om påmint, att honom effter förra praxin i sådane måhl må nu tillåthes Edeligen sin wäria. Nillss Erson tilfrågades om han nu sine Edgärdzmän hafwer tilstädes och täncker præstera Eden som 1681 fästades, huar till han beiakade och berättade sigh dhem med sigh hafwa.

Nembl. Nills Jonson i Nordanälden och Näskått Sochn om sina 70 Åår som hoos Nillss Ersson sigh till Sythning gifwit och bebrefwat effter sine dagar sitt Hemman och är i hans brödh.

Joon Nillson i Duärsätt i Rödöns Sochn erkännes. Päder Olson i Tiänåhsen är Nills Erichsons Hustrubroder Hans Ersson i Nordanälden är Nils Erichsons broder och Lööss drängh. Hällie Jönson i Öhsa och Åhs Sochn är Nillss Erssons Tremänningh.

Huar wid är och att observera att dee 4 à 5 mijler äre boende ifrå Räfsund, derest gärningen föregif:s wara giord. Nillss Ersson tilspordes om han icke kunde andra Laghgärdzmän Skaffa i deras Ställen som icke ***[fol.229r]*** kunna tillåthas medelst när Skyldskap huar till han nekade: begärandes opskof till nästa Tingh, huar emoth Pastor H: Carl Alstadius å sin Suågers Hellmans wägnar exciperade och begärte ett änteligitt uthslagh. Nämbdens eenhällige mehning och Sluuth är således att Nills Jonson, Peder Olsson och Hans Erson ingalunda kunna ehrkännas till Laggärdzmän, efftersom i Små Saker inga Skyldemän till wittnen tilstädes som så mycket mindre i denne kan tillåthas och ingen Dilation kan Nillss Ersson gifwas derut-hinnan.

Emädan som Nills Erichson i Nårdannälden och Näskått Sochn uti Rödööns Tinglagh d. 18 Junij förledne Åhr 1681 Fästade Lagh å nästa Tingh der effter sielf Siette befrije sigh ifrå Häradz skrifwaren Daniel Olssons Hällmans beskyllningh för några hans lämbnade saker i Räffsundz Prästegård A:o 1677 som dee Danske afhämptade och å förledne Höst Tingh den 8 Octobris icke sigh instälte och nu sielf siette sig därifrå intet kan lagl. befrija. Altså kan Rätten icke mindre göra än i anledning och krafft af det 19:de Cap: Tingmåhla Balcken, dömma och Obligera Nillss Erichson att betahla till Häradzskrif:n Hällman alt huad som kan bewijsas i Prästegården (då Nillss Ersson följde Danske Fougdens Dräng dijt) mistatt wara, Hellman tillhörigt.

3. Mickell Olsson i Grimnäs kärade till Joon Siulson i Söwijken om 10 Rd Specie 1 ¾ Tunna Rågh à 2 RD: och Säx orther som hans SuärFader Swän Jonson länt hafuer, och hans hustro Anna Nillsdotter ifrå Södhwijken Anno 1676 der på gifwit Obligation ***[fol.229v]*** af innehåld att hennes Jordepart i Fanbyen hoos Brodren Knuth Nillson till betahlningh derföre opdraghes, huilcket Hemman Oluf Person nu besitter, huar emoot Joon exciperade och föregaf att han med den Skulden intet hafwer beställa, uthan wijser Michell till sin Sahl. Suärmoders Anna Nillsdåtters opdragne Arfspart i Fanbyens Hemmanet. Oluf Person tilstår fuller att hust: Anna sin andehl der af ägdt men föregifwer sigh Hemmanet för 90 RD af Gäldnärerne inlöst, och då ingen om denne Prætension yrckiat: warandes nu eij Stämbder; Huarföre beslötz att Michell Olsson söker Lagl: sin fordran aff panten och opdragne Jordepart i Fanbyens Hemmanet.

4. Dato oppwijstes huru som Befallningsmann warit beordrat af H:r Öfwersten Högwälborne H:r Åke Ulfsparre in Februario sidstleden att Liquidera emellan Peder Anderson i Wärwijken och Ländzman Pedher Anderson Wrångh angående några påster som dem emillan warit twistige och där öfwer aff Befalningsman differens Rächningh oprättadt af den 16 Februarij warande Åhr, huar uti Pär i Wärwijken påförer Ländzman af Kyrckioherden H: Hans i Rödöhn fått 4 D:r S:r m:tt huar till nekas så nu som tillförne och med intet wittne Skiähl eller Quittobreef kan honom deth öfuertygha och sammaledes till den prætenderade 4 D: S:r m:tt af Capitein Lilliewalck 3 per Ryttaren Pedher Hemmingson 2 D: S:r m:tt förståendes att den Lefwerertes till Lendzman och han till Hemmingson samma gångh: förmenandes deth wara 1670. ***[fol.230r]*** huar till Hemmingson aldeles nekar och berättar sigh wara Assignerat till Ländzman och blefwit betalt i Mälgården 4. Per Herman i Biörnöhn 3 D: S:r m:tt och een barckat hudh. Rp. Herman påminner sigh 1675 opburitt några penningar på Befalningsmans res.[?] och dem Lefwereratt: wettandes eij af någon barcka Hudh. Ländzman bekänner sigh samma tijdh fått een barcka Hudh och fins den i Rächningen god giord. 5:to Effter Secreterarens Larss Wätherhams Zedell till Ländzman på 15 D: S:rm:tt prætenderer han niutha i sine uthlagor. Rp. Wäterhems Zedell och quittens af den 18 Novembris 1676

opwijstes: lydandes att Peder Anderson i Wärwijken af och på den Caduque som Chronan tilfallen är effter den förrymbde Joon Hermanson hafuer Lefwererat 15 D: S:r m:tt och enär heele Summan blif:r betalt, skulle Grat. Quittens föllia. 6. Effter Proviantzskrifuarens Härman Simonsons quittens af den 26 Septemb. 1678 på femb Tunnor Uthlags Korn till Magazijn, huar oppå Lefwerertes af Simonson 5 mk: S:r m:tt. Päder prætenderer allenast på 1 ½ Tun:e där af, som hans egitt war som lijkwäll befinnes honom i een Rächning af den 9 Decembris 1680 gottgiordt, som han sielf insinuerade des uthan fordrar han 61 [*svårtolkad viktenhet lispund?*] Höö som han till Militien i några påster giordt. Rp. ½ gilling Höö till Öfwerste Leut:ns Beckertons Esquadron 1679 betahles när medell anslåes där till. 22 [*svårtolkad viktenhet, lispund?*] Höö till Anwijken war een allmän Gärd för Rytterijet och 14 [*svårtolkad viktenhet,lispund?*] till Feldt Marskalckens hästar sammaledes. Sedan 2 [*svårtolkad viktenhet,lispund?*] brödh till Öfwerst H: Ulfparres Folck. Rp. war Allmän Contribution då wårt Krijgsfolck marcherade 1677 in Decembri ***[fol.230v]*** ifrå Medelpad hijt i Landet och ingen i Tinglaghet niuttit någon refusion. Nåch hållit 1675 een finske Knecht i 5 weckor Kåst och een dito i tree weckor Item een Månadz gärd till Archlie Folcket och ett Lispund Humbla till Ländzman på Befalningsmans Daniel Bärtelsons wägnar. Rp. Knechternes wecko kåst betaltes af Befallningsman och böndernes uthlagor tillijke med Gärden till Artolleriet och befins att Peder Anderson på 1675 Åhrs uthlagor äntå warit Skyldig 3 D:r 20 öre Silf:r m:tt. Humblan föregifuer Ländzman wäll kunna wara Lefwererat iempte andras, men sigh eij der med hafua beställa, uthan lärer wäll wara honom med deth öfrige på 1675 Åhrs uthlagor gåttgiordt. Han prætenderer och något wallmar Rp. war een pålagha och Contribution öfuer heela Landet och ingen nuttit[?] derföre betahlningh.

Befalningsman Flodin protesterade på sin giorde Kåstnad effter hans omilda angifuande Rp. Tandem efftergaf han sin prætension, doch om han fleere gånger kom.

Såsom Päder Anderson i Wärwijken icke kan huarcken med Skiähl wittne heller Quittobreef bewijsa Ländzman Pedher Anderson Wrångh af Kyrckioherden Wyrdige H: Hans Damiano i Rödöön opburitt å sine wägnar 4 D: S:r m:tt; dy ehrkänns Ländzman därföre frij och otiltalt. 2:do äfwen så för dee 4 D S:r m:tt som föregifues af Capitein Manhafftig Erich Lilliewalck wara emottagne och för dee 2 D. S:r m:tt som Ryttaren Pedher Hemmingson påbördes fått och Ländzman den samma gångh ***[fol.231r]*** af Päder efftersom Ryttaren sin fordran annorstädes bekommit. 3:tio Kan icke heller Rätten påbyrde Herman i Biörnöhn dee prætenderade 3 D. S:r m:tt betala, med mindre Päder Anderson bewijsar att så många äre Lefwererade, doch åligger Härman att skaffa af Sahl. Befallningsmans Daniel Bärtillsons Sterbhuus beskied om sin der å giorde Lefwereringh och den barckade Huden fins i Ländzmans Rächningh honom godhgiordh. 4:to Till dee 15 D:r S:r m:tt som fordras effter Secreterarens H: Larss Wätherhems Zedell hafwer Peder Anderson intet fogh efter som quittens af den 18 Novembris 1676 liussligen wijser att dee äre på Caduquen, effter den förrymbde Joon Härmanson af Peder Anderson lefwererade. 5:to Den Spannmåhl som han effter Proviantzskrif:ns Härman Simonsons quittens fordrar som lyder på 5 tunnor och honom allenast 1 ½ tunna der af till komma, befins wara honom i Rächning d. 9 Decemb: 1680 gode giorde och dy ophäfwes. 6. Af deth prætenderade höet beståes honom allenast ½ Gillling som lefwerertes 1679 till ÖfwerstLeut:ns Beckertouns Esquadron som betahles enär medell af Chronan till sådan restz betahlning anslagit blifwer, och deth öfrige warit een allmän gärd och ingen i Landet derföre fått betahlningh. Dee 2 lispund lefwererade brödh komme i samme Consideration och intet blifwa betalte. 7. Kåsthållet för 2:ne Knechtar 1675 i Åtta weckor och een Månadz gärdh till Artollerie folcket angår Ländzman intet, uthan där det wore aff Sahl. Befalningsman Daniel Bärtillson icke i hans som i andres uthlagor 1675 kårttat och gåttgiordt så kan han Sterbhuset där om Sökia, ehuruwähl ***[fol.231v]*** han fins af rest Längden samme Åår warit ändå Skyldigh 3 D. 20 öre S:r m:tt. 8. Så wijda han intet kan Ländzman öfwertyga, Ett lispund Humbla på sine wägnar opburitt, så blif:r Ländzman och derför

frijkallatt. och Sidst kan ingen betahlning Peder Andersons beståes för Lefwererte wallmar efftersom deth een pålagha och Contribution öfuer heela Landet war.

5. Michell Päderson i Opne kärade till Peder Anderson i Wärwijken om Säx dal: 6 öre S:r m:tt som restera på länte penningar effter een Rächning. Rp: att han aldrigh mehra än 2 D S:r m:tt af honom länt och dem med Korn och Salt betalt, och \at/ han optuättade een Skijntröija åth honom som af Menniskioblodh så genom ruttnat war; att hon i Tvätten merndeels sönder gick, frågandes enär och af huad tilfälle sådant skiedde. Rp: att Sahl: Landzhöfdingens Strickens Stallmästare mördades wid Håfsiö A:o 1674 kommande med några hästar ifrå Ragunda och då hafuer Mickell fått Tröijan.

Såsom Michell Pärson i Opne intet kan öfuertyga Peder Anderson i Wärwijken fleere penninger än 2 D: S:r m:tt af sigh länt och bekänner sigh effter Rächning opburitt af honom Korn för 2 D: 14 öre S:r m:tt icke heller med sådane Skiähl eller ett wittne huar med han kan biuda honom till Laghen; Huarföre kan Rätten intet påläggia Päder Anderson något till Mickell Pärson där uthinnan att betahla och huad Kyllaren eller Skintröijan widkommer så är den fordran så gammall att hon effter Kongl: Maij:tz Resolution intet kommer i Consideration uthan aldeles förteghet. ***[fol 232r.]***

6. Mickell Pehrrson i Opne angaf hurusom Erich Nillson Mohlwijk boende i Norie hafwer för någon tijd sedan Accorderat med sigh om een Kijsta, een Malmgrytha och tuå Steekpannor som han hade stående hoos Erich i Bohre och Wärdahl Sochn uti Norie, således att han skulle gifua derföre 1 tunna Bagg Salt och ett Norsk lispund Torrfiskh, det han intet hölt. Några Åhr der effter kom bem:te Erich Nillson hijt i Landet att ärfua sin modher; då Michell lät honom här i Ländzmans gården Arrestera och förbiuda reesa uthur Landet, och Suän Eskillson i Söderby caverat; att besagde Saker skulle i Norie wed Anfordran stå till Lefrerings som eij skiett ähr. Suän tilstår sigh således gått i Löffte och att berörde Saker äre i behåld på besagde orth, doch att Erich Nillson på Malmgrythan 6 mk: S:r M:tt taghit af Erich i Bohren, huar emoth Michell exciperer och berättar sigh genom Halfuar i Upbyen dhem affordra låthit och huarcken dhem eller Saltet bekommit och Halfwar nu genom döden afgången ähr. Suän låfuar willia gifua Mickell een iämbngod Kijsta igen och med penningars wärde Grythan, doch sägher Michel Grythan wägha 20 danske mk:r och Suän allenast 14 mk: dito wicht.

Aldenstund Suän Eskilson i Söderby hafuer caverat och gått i Löffte för Erich Nillson i Mohlwijk i Norie att skaffa een Kijsta och een Malmgrytha och een Steekpanna som Michell Person i Opne hoos Erich i Bohren insatt och Erich Nillson där ifrå taghe låtit och Suän effter Låfwen icke till rätta skaffat; Altså pröfwes Skiäligt att Suän Eskillson i Krafft af dhet 12 Cap: Kiöpmåla Balcken Landzlaghen ***[fol232v]*** Lefwererer till Michell een Iämbngod Kista och tree Dal: Silf:r m:tt eller des wärde för Malmgrythan, iemwähl och för Stekpannan 8 öre S:r m:tt.

7. Härman Suänson i Mälgåsen opbiuder 3:die gången Otto Jonsons halfwa gård i Mälgåsen som han af sin Frände för 39 D: S:r m:tt Kiöpt och är ett Tunland iordh.

8. Oluf Person i Fanbyen opbiuder Andra gången Knuth Nillsons Hemman i Fanbyn som Matz Person Ibm haf:r i wnderpant hafft för 76 RD. Specie och för resterande Chronones uthlagor Nembl: för 1671 11 D: 5 öre S:r m:t och för 1672 Åhrs 8 D. S:r m:tt Så att heele Summan är 195 D. 5 öre S:r m:tt.

Ting 11 november 1682

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:9, fol.260v-264v

Anno 1682 d. 11 Novembris höltz Lagha Tingh med Allmogen af Räfsundz Tinglag Närwarande Befalningsman Wälb:e Jonas Flodin och Nämbden.

Nills Jonson i Melgåsen	Siul Sefastson i Tamnäs
Faste Pederson i Böhle	Bengt Person i Marsätt
Oluf Päderson i Fanbyn,	Kiehl Person i Giällöhn
Herman Person i Biörnöhn	Erich Öndson i Rindh
Lars Larson i Behnsiöö	Peder Anderson i Sidsiö
Nills Person i Anwijken.	Pedher Olufson i Grimnäs.

1. Dato publicerades förr Specificerade Kongl: Maij:tz Nådigste Placater.

2. Eenhälleligen intygades att inga oskattlagde Allmänningar här i Tinglaget äre: warandes alle afradzland med Råå och Röör lagde som Specificerade äre uti Gamble Böxlebrefwen som Anno 1666 dhem ifrå tagne blefffwe.

3. Jöns Olufson i Mälgåhsen angafs warit bårthe ***[fol. 261r]*** på första Stoor böondaghen huar till han eij neka kunde: föregifwandes sigh måst sytha ett spädt barn hemma, effter som hans hustru nödgades gå till Fäboderne, affton tilförne att sökia effter borttappat Booskap som intygades sant wara och effter någon discurs tilböd Joon willia lijkwäll gifue till Kyrckian 1 D:r S:r m:tt huar till samtychtes och han förmantes att tagha sigh bättre een annan gångh till wahra.

4. Faste Päderson i Böhle kärade till Bengt Olsson i Bodsiö att han i Olaglig tijdh legdt sin Drängh Jöns huar till han nekade: säijandes sigh wäll frågha hono*m* Jacobi tijdh om han skulle blifwa hoos Faste quaar men några veckor där effter gifwit honom Legopenningen. Drängen sägher dhet skiee een Månadt effter Jacobsmässa och att Faste intet begärt sigh quar i tiensten. Och emädan som Faste intet annat kunde bewijsa, blifwer Bengt för hans Klagan entledigatt.

5. Faste låtit och Stämbna Bengt Olsson för det han i Olagligh tijdh bortlegdt Jöns Persons Pijga i Hödwijken och Jöns nekar Bengt derföre stämbna låtitt och mycket mindre Faste dhet committerat, uthan Faste lagdt sigh obedin där uthi och således tijgdt sigh Måhlsägande Rätten och dy Saker till 3 mk:r effter dhett 29 Cap: Konungs balcken Landzlaghen.

6. Anders Siulson och Torckell Anderson i Ammeren angofwo huru som Oluf Olsson i Grimnäs och ***[fol. 261v]*** Joon Olsson Ibm hafua med sin Booskap merndeels förtärt deras muhlbethe och Slått och det ringa som sedan bärgades och i häsior fått sammaledes låtitt Consummera. Eskill Anderson i Stafre hafwer warit förordnat skadan besee och sägher att een ohägnat Swedia war uthbett: wettandes intet af huem, men wägen och Fäätrådet syntes ifrå Oluf Olss fäbodar. Anders föregifwer sigh mistatt till 1½ lass höö, huar af Oluf säger sigh intet wetta, uthan hans fullwuxne Getarepijgha aldeles der till nekar som eij tillstädes ähr och förmenar att Anders böör om sin Swedia hägn hålla. Parterne förenthes inför Rätten och förmantes att tillhålla sine wallbarn ingen skada huar annan tillfogha.

7. Hustro Dårdi Olufsdåtter i Ammeren fordrade 17 RD som hon af sine Jordepenningar i Gåssböhle i Ammers Hemmanet inlagdt, huilcket aff Bytheslängden befans sant wara. Hennes Son Knuth som een rätt Odals man bebodde Faders Hemmanet een tijdh och effter hans dödh

des änckia och hennes nu varande man Tårckell Anderson sammaledes som eij är mächtigh det Rätteligen bruka och fast mindre Kiöpa: warandes Knuth barnlöös och hade 2:ne medarfwa Jöns och Märitt.

Efftersom Knuth till Ammers Hemmanet een Odels man war och barnlöös dödde så har hans änckia ingen prætension der på; Huarföre lämbnades hustru Dårdi fritt att skaffa sigh een god Landbonde på Hemmanet, som kunde wara mächtig hennes fordran lijkmätigt det 9:de Capitlet Jord b: L.L. till sig lössa, deth öfrige ***[fol. 262r]*** af Hemmanet hörer Sonen Jöns Jonson till, som är gifft i Norie och Dåttren Märitt Jonsdotter och Tårckell stijge således der ifrå.

8. Sahl. Profwiantmästarens Peder Erichsons Änckias Hust: Ingridz pijga Kerstin Olssdåtter är lagligh stämbd för tyfwerie och eij Comparerat uthan förfall Dy för tredsko saker till 3 mk S:r m:tt

9. Peder Ohlson i Nohr anklagade sin Suärfader Pedher Larson om Hemmanet i Nohr och intygades och befans först att Pär Larsons hustru Agnes Nillsdåtter och Märitt Nillsdotter wore rätta arfwe till heela Hemmanet föruthan Kiehl Jonsons och Karin Jonsdotters fordran där uthi bestående af 6 RD som Päder Larson under ächtenskapet inlöst som Köpeskrifften af den 10 Septemb: 1626 förmår och sin Hustro Syster Märitt på sin arf och andehl gifwit som bewijsligit ähr 30 RD och 10 RD hafuer hon att fordra på sin anpartt.

Anno 1680 den 30 Junij är förlijkning skiedd emellan Peder Olsson och Peder Larson sålledes att Pedher Larson skall åhrligen hafua huar Siunnde skyhl af Åhrs wäxsten hoos Pähr Olsson och fodher till een Koo, som af Tings Rätten är Approberat widh Laga Straff tillgörande, huar wid Rätten och nu förblifwer med förmahningh att Päder Olsson förlijkningen håller och sine föräldrar som een rätt Son går tilhanda. ***[fol. 262v]***

10. Märitt Olufzdåtter i Förbergh kärade till Ländzman Peder Anderson om een Bränwijnspanna som hon honom 1675 länt och icke ännu igenfått: gifuandes wed sin reesa till Norie Joon Olson i Sidsiö låf dhen taga på sin Skuldfordran som den begärt och eij fått efter som Ländzman föregifwit sigh af henne att fordra hafua och till bägges betahlning eij skolat förslå, deth Ländzman och Joon tilstå. Länssman ingaf een Rächningh med hennes frambledne Man Knuth Olsson huar effter han fordrar 4 D: 22 öre och will Bränwijnspannan intet släppa, förr än han dem får. Märitt föregifuer sigh eij wäll wetta af sin mans Skuldh, Ländzman bewiste sigh af henne fått een Koo där på för 2 RD:r. Märitt sägher sigh till Skuldens betahlningh och så lefwereratt ett gammalt Swijn à 5 Åhr, och Ländzman förebär att hon gaf sigh ett lijtet Swijn för hafde omaak och förunte Credit med Skuldens betahlningh, huar till Märitt nekar och \säger sig/ honom allenast gifuit een Gumse. Märitt berättar och föregifwer att Knuth Michelson i Biörsiö tiänte den tijden hoos Ländzman och der om kundskap skall hafwa. Deth intygades att Pannan war merndeels ny 1675 enär hon läntes och nu nogh brukader.

Såsom Bränwijns Pannan icke wid handen är och kan besees om hon mycket eller lijtet brukader är, och Knuth Michelson icke heller tilstädes som förmennes hafua wettskap om Swinetz stoorleek och på huad sätt deth skall wara lefreratt och emottagit, dy opskiutes Saken till nästa Tingh, då Pannan skall besichtigas ***[fol. 263r]*** och Knuth Examineras och sedan dom i saken föllie.

11. Hustru Ingeborgh Amphinsdotter i Bogsiö fordrade aff Peder Anderson i Wärwijken Een RD:r som hennes Man Ifwar Olson honom skall länt, huar till Päder nekade och sade sigh ingen Rijchsdal: tagit uthan 1 lisspund gäddor som skulle effter låfwen uthgiöres till Herr Generalen Högwälborne H: Carl Sparre med någon fleere medelst Trediemans Wallmars Råckar som eij wore swars gode, huar till Ifwar och borde contribuera, emedan som han resterade med något wallmar och fodher.

Oluf Person i Fanbyen, bekänner sigh see Ländzmans Zedell att uthtaghe aff Ifwar både wallmaret och fodhret som belop een RD: Änckian bekände omsijder att den stridige RijchsD:n lefrertes der på, men förment att andra i Tinglaget fått derföre betahlningh och dy gärna söker deth samma, Men befans att ingen fått derföre Refusion och dy hafuer eij heller hon något derföre at wänthe. Änckian Prætenderer och ett Stodh som Pedher Anderson skall legdt och låtit medelst skada aff een Lije omkomma och Störtt. Rp: att Ifwar fölgde med sitt Stodh till Stugun att opkiöpe omtalde uthlåfwade gäddor och kommande tilbaka till Fisksiö högen, föregifuer Peder sigh bedia honom föllie Klöfian sachte föruth, emedan som han blef warse några foglar och effter dem gick att skiutha och enär han sedan på wäghen ett Stycke kom hade Ifwar lagt sigh och effter tilfrågan sagdt Stodet gått ifrå sigh och icke långt derifrå lågh Stodet dödh skurin aff een Lije som på Klöfian war bunden och Ifwar egdhe. ***[fol. 263v]*** Änckian tilstår att Ifwar fuller egde Lijen, men föregifuer att Pedher Anderson den togh till Kiöps och låfwade göra der emooth een Skiutz färdh för Ifwar till Bräckie huar till Peder aldeles nekar och änckian intet wittne heller Skiähl der till hafwer. Ett gammalt bolsterwahr af blaggarn fordrar hon och af Pedher Anderson som Ifwars Syster hustru Sissell ägde och igen Kräfwer. Peder tilstår sigh läna ett uthgammalt bolsterwaar att binda förr nämbde gäddor uthi och Kommande till PerigrimsStaden blef han befaldt att skaffa hästar emot H: General Sparren som war Michaelis tijdh 1676 och måste altså lämbna giäddorne, dem Landz Geval-diern Joon Anderson emottogh och med sigh brachte till Frössöön och aldrigh fick dhet sedan ighen.

Hust: Ingeborgh bekände omsijder, att bolsterwaaret war gammalt och lappat.

Såsom befinnes att Ifuar Olson äfuen som andre i Tinglaget borde den omtalde och twistige RD:rn ärläggia; så kan Pedher Anderson, som effter Commission den eller des wärde in-fordrade, icke den restituera efter som för samme Gärd ingen wedergiällningh niuthes. 2:do Stodhet anbelangande kan Rätten eij heller påbyrda Peder Anderson att betala aldenstund Ifwar egde Stoett och Lijen huar medh skadan skiedde och sielf fölgde Klöfian och enär skadan hände war Päder icke tilstädes uthan till Skogs effter foglar. 3. Så wijda hust: Ingeborgh intet kan bewijsa dhet Päder Anderson Lijen på Kööp antagitt, Så ***[fol. 264r]*** Kan han eij heller påbördas någon betahlningh derföre gifua. Men 4:to ehrkännes Peder Anderson plichtigh att betala dhet länte bolsterwaaret af blaggarne som gammalt och lappat war med 8 öre Silf:r m:tt och sökie sin fångsman som han helst gitter.

12. Päder Olson i Grimnäs, Mickell Olsson Ibm och Oluf Larson i Backe hafua 1678 sådt Oluf Olssons ödesgårdh i Östergrimnäs på halfua grödan och åhrswäxsten och af Hust: Ingrid Jonssdotter berättat det uti eena gälet war 12 Skylar Rogh à 15 band och 2 dito à 10, och i andra gärdet 14 Skylar à 10 band: görandes tilhope 340 bandh. Peder Olson tilstår först att 11 Skyhlar à 10 bandh kom på Chronones dehl och sedan att fuller kan hända att somblige Skyhlar wore à 15 och somblige à 10 men lijkwäll aflagdt halfua deelen åth Chronan. Hust: Ingrid sägher sigh tryggeligen kunna med lijfligh eedh bewittna så många Skyhlar som hon bekänt fuller wara.

Såsom Michell Olson och Oluf Larson äre med Peder Olson interesserade och nu icke tilstädes, eij heller 1678 Åhrs tijonde Längd wid handen huar af man kunde see huru stoor tijonde der af är giordt, derföre moste Rätten der med låtha opphöra till nästa Laga Tingh då dee alla Tree måtte Comparera och wäntha uthslagh.

13. Dato insinuerade Pedher Erson i Behnsiö een Lagh buden och allereda d. 19 Junij sidstleden lagstånden Kiöpeskrifft på Erich Ersons Hemman i Bensiö by. ***[fol. 264v]*** Bräcke Sochn och Räfsundz Tinglagh för 250 D:r K:r m:tt dy bewilliades honom der på dom och Laga fångs breeff.

14. Oluff Päderson i Fanbyen opbiuder tredie gången sin Suärfaders Knuth Nillsons halfwe Hemman i Fanbyen som till Matz Person Ibm warit pantsatt för 195 D: S:r m:tt uthan Klander.

Ting 23 - 24 april 1683

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:10, fol.32v-34v

ANNO 1683 d. 23 och 24 Aprilis höltz Laga Ting medh Allmogen af Räfsunds Tinglagh, Närwarande Befalningsman Wälb:de Jonas Vargh och Nämbden.

Siuhl Sefastson i Tamnäs	Faste Päderson i Böhle
Bengt Person i Marsätt	Olof Person i Fanbyen
Kiehl Person i Giällöhn	Herman Person i Biörnöhn
Erich Öndeson i Rindh	Larss Larson i Behnsiö
Peder Anderson i Sidsiö	Nilss Person i Anwijken
Peder Olson i Grimnäs	

1. Dato Publicerades förr Specificerade Kongl:e ***[fol. 33r]*** Placater och där hoos Kongl: Maij:ttz befallningh om Allmänningarnas Conservation.

2. Herr Gouverneurens Excell:tz fullmacht af den 20 Feb: 1683 för Håkan Frisk att wara Ländzman och Giästgifuare och Postbonde i Pär Andersons Ställe oplästes och att Ländzmans Hemmanet i Brattbyn skall bythas till Giällöhn som nu intet kan, medelst påbegynte Wåhr-anda skiee och till Accorderas uthan moste lämbnas fram bättre eller till Höste Tinget.

3. Till att syna Brattbys Gården och tildehlnings Hemmanet ifrå Gamble Ländzman Peder Andersson och till Ländzman Håkan Frisk, så till bygning som Jordebruuk och hägnad, förordnades Oluf Person i Fanbyen Faste i Böhle och Nills Pehrson i Anwijken tillijke med Sochneskrifwaren uthi Päder Andersons Närwaru strax effter Wåhrandan och Wallburg-mässadagen att förrätta.

4. Kerstin Olofsdåtter tilstår sigh af sin Math Moder Hust: Ingrid Wellamsdotter i Lansom förledne Sommar 1682 stulit och afhänt En RD: Specie; Dy effter Kongl. Strafordninghen betahlar hon 3 gånger så mycket tiufnaden är, som är 18 D:r K:r m:tt föruthan den stulne Richsdaleren.

5. Till föllie af opskåfs Domen d. 11 Novembris 1682 opwijstes 1678 Åhrs tijonde Längd, huar af befans, att Michell Olson, Olof Larson och Oluf Olson i Grimnäs som 1678 brukade L.[?] Oluf Olsons Hemman Ibm hafua i tijonde både Rågh och Korn Lefrerat 40 band à 10 på skyhlen så att Capitalet icke allenast efter ***[fol.33v]*** Hustru Ingrid Jonsdotters Angifwande warit 34 skylar uthan 40 dito och sedan effter Prob Längden till Chronan halfparten afsatt 5 ½ Span Rogh, som på Tinget d. 24 Maij 1682 under Ransakningen öfuer alla ödeshemman först bewistes och dee ifrå den tijden Chronans Rogh behållit, och Såsom dhe tijonden intet fördöölt eller förminskatt Så ährkännes dee för wijdare åthalan der uthinnan frijade och Obli-geras dee strax Rågen à 4 D. S:r m:tt som han 1678 af Chronan till Magazin inlöstes, \Lef-

rera/, och för dhet dee icke Roghen som andra till Magazinet lefwererat och angifwit förr än Ransakningen anställtes öf:r alle sådane brukade Hemman då Chronones Andehl icke kunde förtijghas; Så håller Rätten skiäligt att dee uthi 4 Åhrs tijdh Interessera Rogens wärde som är 16 D:r, 6 öre K:r m:tt à 12 pro Cento som belöper Sig 7 D:r 24 öre, Så att Summan in alles ähr 24 D:r 8 öre K:r m:tt.

6. I lijka måtto befans att besagde Oluf, Mickell och Oluf Larson 1678 brukat Oluf Jonsons Hemman i Grimnäs och Chronones halfua dehl hoos sigh ännu innehafwa som är ½ Tunna Rågh och kommer i lijka Consideration med den förra Nembl: för ½ tun:a Rogh betahla 6 D K:r m:tt och Intresse i 4 Åhr à 12 pro Cento som är 2 D 28 ⅔ blifuandes Summan inalles 8 D 28 öre 16 penningar K:r m:tt.

7. För Anders Hansons barn i Skylnääs förordnades til förmyndare Fader broderens Oluf Hansons Mågh Anders Jonson i Wärwijken och på Möderne deras Moderbroder Nills Ifwarson i Bogsiö.

8. Herr Gouverneurens Excell:tz Resolution af d.17 ***[fol. 34r]*** Februarij 1683 för Skomakaren Erich Larson oplästes, huaruthinnan hålles nödigt, dhet een Stugu, bodh och Stall wid Perigrims stahn, för dee Resandes befordran skuldh må medh Brunflodh och Räfsundh Sochnars tilhielp opsättias, huar till Fanbyens och Anwijkens byemän swarade, att Platzen kunde wähl där till unnas, men såssom dee där i Neijgden all sin Slått och ängiar hafua, så tillåthe dee honom inge Creatur där hafua. Swedieman är på den andra sijdan i Brunflodh, som icke tilstädes ähr. Huad Husens bygnad widkommo så willia dee med Brunflodh å nästa Laga Tingh därom genom sin fullmächtige conferera och gifwa Suaar ifrå sigh.

9. H:r Pastor Wyrdige Carl Alstadius angaf huru som hustro Ingeborgh Amphinsd:r i Bogsiö förledne Åhr mycken suagh tijonde fört, där doch tijondhe Längden förmår att 9 K:r af huar Skyhl till Prob wara skulle och af 3 7/10 Skylar allenast fått ¼ tunna knapt måhl: anhållandes att hon må lagligen derföre näfster blifua. Huar emoth hust: Ingeborgh exciperade och föregaf sigh få Suag sädh och kundhe eij annan i tijonde gifwa: beklagandes att Sexman Pedher Ersson i Stamnäs och Corporalen Larss Jonson i Mosiö dhet egenwilligt pröfuat, och sedan att Corporalen deth allena giortt och att een af dhem war i huardera Gården: beropandes sigh på sin Granne Nilss Ifuarson och att hon måtte i Chrontijonden tilläggia Säx Kannor som felades effter Probet.

Emädan som Probsmännen icke tilstädes ähre, Så kan intet Sluteligit där i skiee uthan lämbnas till nästa tingh, då dee skohla wara tilstädes sig deröfuer förklahra. ***[fol. 34v]***

10. Pädher Olufson i Ubbyen præsenterade een Lagbuden och Lagståndan Sythnings skrifft på Carl Pädersons Hemman i Marsätt af 3 tunlandh, dy bewilliades honom der å fastebreef.

11. Aftahlt blef att Allmogen oförsummel: skohle förfärdige huar sitt Stycke af Boogården widh Laga plicht. Item uthlåfwades antingen reparera Gamble KyrckHärberget eller ett nytt till hösten byggia.

Ting 9 - 10 oktober 1683

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:10, fol.92v-98v

ANNO 1683 d. 9 och 10 Octobris Höltz Laga Ting med Allmogen af Räfsundz Tingelagh närwarande Befallningzman Wälb:de Jonas Wargh och Ordin: Nämbden Nembl.

Siuhl Seffastsson i Tamnäs,	Oluf Pädersson i Fanbyen
Faste Pädersson i Böhle	Bengt Persson i Marsätt
Kiehl Persson i Giellöhn	Herman Persson i Biörnöhn
Erich Öndesson i Rindh	Peder Andersson i Sidssiö
Nills Pädersson i Anwijken	Peder Olsson i Grimnäs.
Oluf Ingebrechtson i Grimnäs	

1. Dato aflade Oluf Ingebrächtsson sin Nämbdemans Eedh.

2. Dato Publicerades förr Specificerade Konglige Placater.

3. Päder Pädersson ifrå Granlogh, Selånger Sochn och Medellpad fordrade af för detta Ländzman Pedher Andersson i Räfsund betahlningh för tree måhl Jord à 16 D uthi Granlogz Hemmanet som han wille bewijssa medh Peder Anderssons faders Skrifft de Dato Sundzwald d. 22 Maij 1660, som innehåller att han tillijka med sine Syskon, är arffallen till någon Jordh effter Systran Hust: Britha Persdotter Sahl. Mårten Simonssons och där till med sin broders Erich Perssons anpart där uthi tilhandlat och effter som han deth eij mächtar ***[fol. 93r]*** bruka hafwer han deth till sin Mågh Jacob Jöranson uplåtitt. Sedan General H. Carl Sparres Ordre till Befalningzman Daniel Bertelsson af Stockholm d. 24 Decembris 1672: lydandes att han skulle befordra Päder Pädersson till sin rätt under wederbörligh domare, huar opå Befallningzman pålägger Ländzman Jacob Jöransson att restituera och tilbaka lefrera i löst och fast huad han aff Mårten Simonssons Arf opburit för Granlogs Hemmanet de Dato Grytha d. 22 Maij A:o 1674, där emoth Jacob Jöransson d. 24 dito ifrå Lijth sigh förklarat och nekatt af Mårten Simonssons ägendom något opburit, effter som han des Arfwinge intett war. Sedermehra och för det Tredie opwiste han H. Generalens och Gouverneurens H:r Carl Sparres Resolution daterat Hernösand d. 30 Octobris A:o 1674 af Innehold huru som besagde Granlogh som han af Peder Andersson och hans Medarfwa kiöpt är honom ifrå wunnit, och dy resolverat att dee wid Citationernes inkommande skohla på Sehlångers Lagha Ting honom Per Persson comparera till Swars i det måhlet, huilcket är opwist och där hoos klagatt att Peer Andersson 48 D. opburitt Befalningzman Jonas Flodin d. 11 Martij A:o 1681 och han Högwälb:ts resolution bem:te dato itererat.

Sidst opgaf han H. Generalens och Gouwerneurens H. Jöran Sperlingz resolution af d.19 Novembris 1681 uti Sundzwald, att Såssom hans Swarsmän äre boende i Iempteland att Saken skulle där optagas och decideras, huar emoth Pedersson[!] Andersson exciperade: föregifwandes 1:mo Sigh om den handelen icke kunnigh wara. 2:do Aldrigh något ärfft effter sin Sahl. fader: begärandes 3:tio See sin Faders Köpeskrifft, emädan som den framwijste är allenast ***[fol. 93v]*** een Cession till Jacob Jöransson: Hafwandes ingen penningh för tree omtalde måhl opburitt, och om någon handell wore giordt, så ähr deth skiett der nedre doch Competenter böör optagas.

Såssom Peder Päderssons fordran bestående af 48 dal. K:r m:tt för 3 måhl Jordh uti Granlogs Hemmanett i Selånger Sochn och Medelpad belägit hährrörer af ett Köp som där nedre emellan Sahl. Anders Pärsson i Sundzwaldh och Käranden skall wara giortt och Sluttit huar om Sonen Ländzman 1:mo föregifwer sigh ingen wettskap hafwa, deth honom eij heller öfwerbewijsas kunnatt. 2:do intet effter Sin Sahl. fader något Ärfft, huar till kommer att Hans Excell:tz Generalen och Gouverneuren Höghwälborne H. Carl Sparre resolverat uti Hernö-

sand d. 30 Octobris 1674 att Peder Andersson med sina medArfwa böra på Sehlångers Tingh Comparera Peder Pederson till Swars för ohemult Sälliande, huilcket kommer öfwereens medh det 24:de Capitlet Tingmåhla Balcken. Huarföre och deth till föllie ehrkänner rätten skiäligt att Peder Andersson böör och skall comparera honom Peder Pädersson på Sehlångers Tingh wid inkommande Laga Citation och Stämbning till Swars i denna Saak och effter fulländat Action afwänta Häradzrättens uthslagh och dom i Saken.

4. Capiten Joachim Daden angaf, att Ländzman Peder Andersson af sin Landbonde Henrich Marckusson på Kiälen opburitt bröllops och Cröningz Gärden för 1683, där doch frijheeten icke exspirerer för änn 1684: anhållandes om laga Räfst. Rp. Att han Allmogen till samma opbörd i Gemehn stämbdt och Henrich sänt dem med Peder i Flathnor och Ländzman emottagitt: föregifwandes Sigh eij då wetta, om ödeshemmanen dhem uthgöre borde, och enär han der om bleff ***[fol. 94r]*** förwissat, budit honom dem tilbaka och ännu eij tagit: Capiten förmenthe deth eij wara denne gången och berättade dhet Henrich sielf deth bäst lährer wetta som nu eij tillstädes är, medelst opassligheet och icke heller för lång och afsijdes wägh, under Tings tijman kan komma tillstädes; Dy beslötz att Peder Andersson skall å nästa Laga Tingh, wara honom Henrich Markusson till Swars i Saken.

5. Pastor Herr Carl Alstadius beklagade att esomoftast göres oliudh på Kyrckiowallen, i deth bönderne angifwa Soldatherne hoos Capiten Daden för een och annan Saak och Sålledes komma till Munss och olåth och där ibland Jon i Melgåssen och Soldaten Anders Skåning förmodandes Correction därpå. Capiten tilstodh att dee således angifne warda och han måtte dem höra och äfwen medh ber:de Perssoner. Skåhningen war eij tilstädes, dy lämbnades till Morgondagen. Allmogen förmantes läfwa med Soldatherne wäl och där dem något orätt skieer, hafwa dee Sökia laglig Assistence. Capiten låfwade förmana och tilhålla sina underhafwande att läfwa rohligen. Allmogen förmanthes och på Kyrckiowallen innehålla medh sina träthor widh laga plicht till Giörande.

6. Oluf Nillsson ifrå Össiö anhölt att få inlössa af sin faderbroder Jöns Jonsson i Össiö, sin faders halfwe deehl i Össiö Hemmanet, bestående af 4 tunland som Jöns uti 11 åhr brukat hafuer, emädan Oluf med sine Syskon omyndigh warit. Huar emoth Jönss Jonsson opwijste Tingzdomen af d. 22 Octobris A:o 1672 af Innehåld, hurusom han i besagde halfwa gård inlagdt 35 RD. 34 öre S:r m:tt där till med till Capiten Gosvin Anrep på Rästen af uthlagorne 8 RD som och qvitterade finnas ***[fol. 94v]*** d. 25 Aprilis A:o 1673: befahrandes Jönss att 2:ne bönder denna tijden icke kunna där besittiande blifwa och besynnerligen om för 2:ne rökar skattas skulle Hemmanet war icke rijfwit mehra änn i 10 à 12 Åhrs tijdh emellan bröderna Jönss och Nills och effter Nillsses Afgångh Änckian 4 eller 5 Åhr och Capiten Anrep i ett Åhr häfdatt, under huilcken tijd husen förderfwades, Åkeren wanbrukades och igenlades och Gärdzgårdarne förföllo som gode Mäns prob och besichtningh af d. 24 Aprilis 1674 uthwijser och Jöns i alt fall prætenderer Så wijda han dem förbättrat

Kongl. Maij:ttz Resolution på Rijckzdagen 1680 gifwen Samptlige Allmogen i des 30 punct oplästes för Näm[b]den med uthförligh remonstration: lämbnandes dem att betänckia om berörde Hemman i Össiö af sådane tilfällen och pertinentier ähr, att deth kan tåhla 2:ne Åboer och skatt för 2:ne fulla Rökar, efftersom Halfgårdzkarlarna lätteligen förderfwa huar annan. Effter Conference voterade Nämbden att hemmanet kan tåhla 2:ne åboor och mächtar swara för 2:ne Rökar.

Aldenstund intygat ähr att Hemmanet i Össiö af 4 tunland är af sådan Nathur och uthrymme att deth kan tåhla twänne åboer och swara för 2:ne Röke Mantahl och Jönss Jonsson effter Tingsdommen af d. 22 Octobris A:o 1672 är Obligerat hålla sina brödersbarn halfwa Hemmanet i Össiö som är 2 tunland tilhanda till des han får sina penningar igen; Huarföre

förblifuer Rätten där medh och skiäligt finner att tillåtha Nills Jonssons barn tilträda halfwa Hemmanet i Össiö, enär dhee till sin fader broder Jönss Jonsson des uthlagde penningar som ähr 65 Dal. 18 öre Silf:r m:tt restituera och betahla och effter Mäthismanna ordom i lijka måtto förnöija honom för anwänt melioration ***[fol. 95r]*** på Hemmanet och sedan swara för huar sin Röök.

7. Capiten Joachim Daden prætenderade på Chron Hemmanetz äghor i Stamnäss som honom anslagit är att beboo som abalienerade wara skohle och inga breef och Documenter finnas wid gården: anhållandes fördenskuld att Fanbyman, Marsätt och Tafnäss må framtee och bewijssa sin häfd och rättigheet uti Sööwijkzåhn med Innehafwande Quarn ställen. Då Bengt Pärsson i Marsätt opwiste ett breef af d. 28 Junij 1602, huruledes Kiehl Jonsson i Stafnäs haf:r sålt till Bengt Suänsson och Jacob Pärsson i Marsätt ett quarnställe i Sundssiö Åhn och på både Sijdor om Åhn fritt Timmerhugg och Wedhhugg och een Stalltompt.

Oluf Pädersson i Fanbyen, föregaf att sina Förmän Quarnstället förlängst innehafft och att gambla breef finnas i Gården som i hastigheet intet kunna öfwersees: wettandes dy intet om dee angå Quarn stället eller annat, men för några och 20 åår sedan skall Torssängh wunnit Quarnmyhran ifrån hans gård men Quarn stället intett effter som dett uhrminnes warit och domen föregifwes enär Torssäng opbran förkommit.

Tafnäs insinuerade att Köpebreef de Anno 15 iioiio [! +lucka] lydandes att Lars i Söwijk och Kiehl i Lanssom hafwa Såltt till Sefast i Tafnäs ett quarn ställe för 3 mk. Suänska.

Oluf Ersson i Torssängh prætenderade äfwen som Capiten medelst Chron Hemmanetz Cuarnställe och rättigheet i berörde Älf och befans att dess quarnställe under Gården är närmast Sundssiön belägitt det Sahl. H. Erich Stigzelius som Torssäng förr åbodde, quarn-husset dädan förtt och brukat till bastugu. ***[fol. 95v]***

Ehuruwähl Bengt Pädersson i Marsätt bewijser medh Kiehl Jonssons Köpebreef i Stafnäs de Anno 1602 d. 28 Junij att Bengt Swänsson och Jacob Pärsson i Marsätt hafwer köpt ifrå Stafnäs ett Cwarnställe i Sundssiö Åhn och på både Sijdor om Älfwen fritt Timber och wed-hugg och een Stalltompt. Så kan Rätten lijkawähl honom icke där wid bijbehålla, uthan till underdånigst föllie af Kongl. Maij:ttz Placat om Skattskyldigh Jordz dehlningh Anno 1677 dömma bem:te quarnställe, Timber och Wedhugg med Stalltompten under des rätta bohlstäde i Stafnäs igen uthan Lössn och huad Oluf Päderssons i Fanbyen innehafwande Quarnställe i Sundssiö eller Söwijkzåhn widkommer; Så differeres där medh till des påberopade Gamble breef blifwa öfwersedde och förmente där öfwer afsagde dom kan af Protocollet igenfåes och verus Actor Inkommer och där på yrckiar och drifwer. Sedan huad Tafnäs Quarn ställe Som Siuhl Sefastsson i besagde Älff possider[er] anbelangar Så befinnes deth ifrå Lansom förlängst wara Såld för 3 mk Swänska och dy icke Competerer Stafnäs därpå prætendera Beträffande Oluf Erssons i Torssäng Quarnställe i bem:te Sundssiö Åå, Så befinnes des Ställe wara närmast Sundssiö Uthlåpp och österst i Älfwen, huar ifrå Sahl. Capellanen H. Erich Stigzelius Quarnhusse transporteras hafwer deth Oluf fördenskuld under Chron Hemmanet Torssängh antager reparerer och brukar. Capiten Joachim Dade stånde och fritt medelst Laga Syne- ***[fol. 96r]*** män opsökia och wijssa Råskildnaden emellan Fanbyen på den eena och Sööwijkzman på den andra och Stafnäs äghor.

8. Jöns Olufsson i Håfssiö fordrade 10 rD af Härman Bengt och Oluf Perssöner ifrå Biörnöhn som Knuth Kiehlsson i Sund honom skyldigh ähr och han bewijsser med Daniel Larsson Sidenij Attest daterat på Räffsundz Laga Tingh d. 11 Octobris 1673: förmanandes att Bengt böör dem betahla som besitter Knuthz Hemman och Sigh låfwat betahlningen; huar emoth exciperades först att han aldrigh honom någon betahlning låfwat som omöijel:n skiee kunnat, emädan som Knuth effter Sluthen Rächningh på Tingett d. 15 Decembris 1668 ähr skyldigh Bengts fadher 19 RD. 2 ortt 19 skilling. Huar oppå ähr afdragitt 4 rD. Så att resten ännu ähr

15 ½ RD effter Tingz Attest d. 18 Maij A:o 1676 2:do Hafwer han någon fordran hafft Så skulle han achtatt tijden enär Sund Hemmanet löstes af Regementz skrifwaren Johan Johansson och i synnerheet då Bengt med sine Syskon deth af Johansson inbördade med 104 rD 60 RD däraf i Caroliner och 44 in Specie huilcka dee till Regementz skrif:n effter domen betalt som qvittens af d.19:de Februarij A:o 1674 som å Tree Laga Tingh opbudit är ehuruwähl Hemmanet är allenast wärderatt för 100 RD:r 6 mk:r Som femb Tolfmäns wärderingh d. 23 Aprilis A:o 1674 uthwijsser.

Emädan som Knuth Kiehlssons Systerbarn haf:a ***[fol.96v]*** effter Laga Tillstånd af Regementz skrifwaren Johan Johansson inbördat Hemmanet i Sundh som förpantatt war öfwer des rätta wärdhe och Jöns Olsson sin fordran af 10 RD hoos Knuth Kiehlsson förtegatt och icke heller gitter han bewijssa dhet Bengt Pädersson någon wedergällning och förnögningh derföre sigh tillsagdt; Alt derföre kan Rätten icke påläggia Herman, Bengt och Oluf Pedersöner att betahla till Jöns Olsson besagde 10 RD:r

9. Jöns Olssons drängh i Söwijken lagligen Stämb[der] af Nämbdeman Oluf Pärsson i Fanbyen för een Almänn Stämbningz Zedells neder läggiande o[m] Contributions uthgörande och haf:r intet lagha förfall och lijkwähl sigh absenterat, dy Saker till tree mk:r.

10. Soldaten Anders Skåningh för Munbruuk och otidigt förhållande på Räfsundz Kyrckiowall medh bonden Joon i Melgåssen lagstämbder och dag för Tingztijman sigh af wägen stuckit blifwer derföre Saker till 3 mk:r.

11. Sexmännen Peder Ersson i Stafnäs och Corporal Lars Jonsson i Mössiöö som tijonden förledne Åår i Bogssiö pröfwade förehölt hurusom hust. Ingeborgh Amphinsdotter i Bogssiö på Wåhr Tinget månde förebringa att henne war hög pr[ob] påfördt och dy eij kunnat till Pastoren probet fullgöra, huarföre hon klagatt, huar till dee Swarade sigh af huarie skyhl tagit 3 bandh: förståendes i huar sin Gård och af huario half skyhl eller femb bandh fått reent Korn 7 Kannor Kommer Altså 14 Kannor af huario skyhl. ***[fol.97r]*** orijat och för Intårckningen och Rågen afslagitt och afrächnat 5 Kannor: blifwandes dy behållit i Rågat och rijat måhl. I Kannor aff huar tijonde skyhl deth dee med Eedh ehrhålla willia: warandes Päder i Stamnäs Edssuorn Säxman. Hust: Ingeborgh föregaf som förledne Wåhr sigh Swagh Sädh bekommit och eij till probet kunnat räckia och hennes Granne Nills Ifwarsson berättade att änckian wijst sigh hafwer blandatt Sädh ibland och beklagat Probet för högt wara: Intygandes att profwet hoos sig rächte till och där hoos att hust. Ingeborg swagare och Rothigare Åker hade, Iämbwähl och att Soldatherne som där skoro, små band bunditt haf:r

Såssom befinnes att hustro Ingeborgh Amphinsdotters Åker, icke aldeles wähl brukader ähr uthan något Rothgången och hafer blandatt och där till med förledne Åår Säden aff där till lagde Soldather icke stoor bunditt; Altså är sådan Moderation giordt att hust. Ingeborgh skall till Kyrckio Herden Lefrera effter Chrono Probet som är 4 fj:r 3 ¾ K:r af 3 7/10 skyl:r och där af Decourteres 2 fj:r som förde ähre: blifwandes fördenskuld som hust: Ingeborgh uthan oppehåld skall betahla 2 fj:r 2 ¾ K:r med Åthwahrningh att hon rätt tijonde gör, så frampt hon will undwijka deth Straff och plicht som 1638 Åhrs tijonde placat dicterar och biuder.

12. Oluf Pärsson föredrogh hurusom broderen Bengt Pädersson i Sundh i Nijo Åhrs tijdh brukatt des Arfzpartt i halfwa Sund hemmanet uthan afgifft och Odals Rätten af den andra halfwa dehlen lämbnat Ländzman Peder Andersson ***[fol. 97v]*** begärandes få i så långh tijdh bruka Bengtz andehl som han Sin: warandes halfwe Hemmanet inbördat med 60 rD. à 6 mk S:r m:tt huar af Modren hust: Walborgh Kiehlsdotter äger ⅓, Bengt ⅓ och Oluf ⅓ emädan som broderen Herman effter Liqvidation behållit Faders Hemmanet i Biörnöhn. Bengt Pädersson tillstår att Oluf äger ⅓ i halfwa Sundz Hemmanet som är 20 rD à 6 mk S:m:tt och

nekar honom inrymma och tillåta dhet bruka så längie som han deth hafft, emädan som på Arfskiptet d. 8 Aprilis 1675 aftaltes och beslötz att Bengt deth behålla skulle och sin broder Oluf uthlössa, och Sedan att Oluf sina Jordpenningar intet fordratt Som och att han oppehållit Hemmanet i förflutne Swåhre Krijgstijd[h] Oluf oppwiste een Löös Zedell I Modrens Nambn skrifwen som skulle emellan Bengt och Päder intett Sluth wara giortt, där emoth Bengt exciperade: Hållandes sigh wid dhet som på Bythet i Gode Mäns närwaru afftalat ähr och Oluf långt för detta till sina myndige Åår kommen och dhet eij klandratt och denne suttit i så lång possession.

Den andra halfwa deelen aff Sundh hemmanet föregifwer Bengt sig icke till Päder Andersson såldt, utan tillijka med sin broder Härman effter Fadrens Afftahl i lijfz-tijden med Pähr Andersson Attesterat huad dhem emellan Sluttit war, aldenstund han och mycket mindre barnen wore mächtige inbörda heela Hemmanet af Johan Johansson huar oppå Päder Andersson laga fångzbreef fått d. 11 Decembris 1674. Bythes längden uthwijste att Bengt skulle utlössa Oluf i halfwa Sundzhemmanet, då Oluf fullmyndigh war. ***[fol. 98r]***

Af föregående Ransakningh och producerade skiähl befins 1:mo Att Bengt och Oluff Perss Söners Moder hust: Wallborgh Kiehlsdotter äger ⅓ uti halfwa Sundzhemmanet och Bengt och Oluf huar sin ⅓ bestående af 20 rD. eller 30 dal:r Silf:r m:tt på huardera. 2:do fins aff bythes Listan att Bengt hafwer tilståndh att uthlössa Oluff, huar till kommer att Bengt i förfluten Krijgztijdh Hemmanett widmacht hållit hafwer, och Oluff den tijdhen och myndigh war och intet Inspråk der å giordt; Huarföre blifwer rätten med dhet aftahl och Sluth som på Arfskiffte giordes och ehrkänner Bengt Pädersson berättigat wara att uthlössa sin broder Oluff Pädersson med 30 dal:r Silf:r m:tt blifwandes första Terminen nästkommande Kyndersmässo marcknad 1684 med halfwe Summan och med det öfrige Kyndersmässo tijdhen 1685, med det förord att där han Terminerne icke fullgör att han böör billigt Intresse gifwa och ehrläggia. Huad widkommer dhet Bengt förwijthes Odalzrätten af det andra halfwa Sundz Hemmanet opdragit till Ländzman Peder Anderss*on*. Så pröfwes han däruthinnan oskyldigh, emädan som dombrefwet af d.11 Decembris 1678 uthwijser att Herman och Bengt Perssöner effter Fadrens muntelige Sluuth, med Pädher Andersson allenast deras afhandlingh effter des dödh Attesterat och icke ryggia kunnat.

13. Befallningzman förehölt Nämbden H. Gouverneurens Excell:s resolution af den 10 Februarij innewarande Åår 1683 att Lendzmans Frijheeten skulle Transporteras till Giällöhn, emädan som Brattbyn ligger afsijdes ifrå Allmänna wägen, att öfwerläggia och gifwa wid handen af huad wil-kohr och lägenheet Hemmanen i Giällöhn ähre och effter noga öfwerläggiande intygade att där är temmelig och medellmåttigh åkerjord, men ***[fol. 98v]*** mycket knapt och trångt om ängies och Höö Slått tillij[ka] medh wthrymme till Skogz: Kunnandes dee intet see, att någon Lendzman kan där blifwa besittiande och Ubbyen som där brede wid ähr belägen består af bättre Korn Jord, och icke heller af godh ängh och uthrymme doch litet bättre änn Giällöhn.

14. Härman Swänsson i Melgåssen Insinuerade een Lagbuden och Lagståndén Köpeskrifft på halfwa Otto Jonsons Hemman Ibm af ett tunland som tilförene legatt tilsammans och tredie opbudet skiedt uthan klander den 26 Maij 1682 och dy lagståndit, uthi huilcket anseende honom bewilliades laga fångzbreef.

Ting 29 februari 1684

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:10, fol.162v-165r

Anno 1684 den 29 Februarij höltz Laga Ting med Allmogen af Räfsundz Tinglag, wederwarande i Befallningsmans Ställe Regementz skrifwaren Wäll:tt Daniel Larsson Sidenius och Nämbden.

Oluff Pädersson i Fanbyen,	Bengt Persson i Marsätt
Kiehl Pehrsson i Giällöhn	Herman Persson i Biornöhn
Erich Öndesson i Rindh,	Peder Andersson i Sidssiö
Päder Olsson i Grimnäs,	Larss Larsson i Behnssiö
Oluf Ingebrächtson i Grimnäs	Erich Pärsson i Flattmo
Brådde Olsson i Hunge.	

1. Dato publicerades Kongl. Maij:ttz förr Specificerade Placater.

2. Oluf Olsson ifrå Södwijken angafs förledne Åår den 9 Septembris emottagit een Stämbningz Zedell af Ländzman Håkan Frisk att bringa till Fanbyen i Sundssiö Sochn med ordre, att uthgiöra Contributionen den han nederlagt hafwer, och altså måtte een annan Stämbning giöras: bekännandes Oluf sig liggia på Håll och icke bära Zedellen till Fanbyen utan töfwade i Sööwijken öfwer Natten och Morgonen der effter ***[fol. 163r]*** lefrerade Zedelen åth Nillss i Mohlwijken och han till Päder i Stamnäs, huilcken Päder sände med Soldathen Oluf Bärgh, och Oluf lefrerte den till Nills Pehrsson i Anwijken: wettandes intet des innehåld heller hwar uth den skulle gå och dy skall den wara skickat till Brunflod och icke effter Förordningen till Fahnbyen.

\Sententiæ/ Såsom Oluf Olsson icke hafwer effter order bracht Zedelen till Fanbyen, utan först den een Natt nederlagt i Sööwijken och Sedan dagen effter medh Nills i Mohlwijken till Stamnäs och icke till förordnat ställe Sänt, huar igenom Stämbnings Zedelen försummades; Dy Saakfälles Oluf Olsson för tredsko och försummelsse effter deth 33:die Capitlet Tingmåhla balcken till 3 mk.

3. Peder Andersson i Wärwijken opwijste een Syyn och besichtning på hans och des Grannars Oluf Jönssons och Oluff Anderssons Åker Jordh och ägor, hållen den 2 Octobris A:o 1683 af Ländzman Håkan Jonsson Frisk, och Nämbdemännen Kiehl Persson i Giällöhn, Oluf Persson i Fanbyen, Nills Persson i Anwijken, Härman Pedersson i Biörnöhn och Peder Olufsson i Grimnäs effter Tingsrättens Resolution, huar uti befinnes att Oluff Jönssons Åkeriord består Åhrligen af 17½ Mähling. Oluff Anderssons 24 dito och Peder Anderssons 14 dito, och lijkawähl skattar huardera för 2 tunland, förutan 1/6 tunland som Oluf Andersson i Fiscalens Rafwell Påhlssons tijdh, medelst då här å giorde klander \antogh/. Och emädan som een sådan stoor olijkheet ähr i Åker Jorden begärer och anhåller Päder Andersson, att dehla Åkern effter Skatten, öre och ortugh, huar emoth exciperades således, att i Wärwijken i forna tijdher warit fyra bönder och Peder Anderssons Hemman bestått af ¼ i byhn och tree dehlar heller Hemman af uhrminnes tijder lagde till dee twå som Swaranderne åbo, dels medelst ***[fol. 163v]*** Arff och deels genom Kiöp: warandes lijkwähl Tegh om tegh med Peder Andersson.

Päder Andersson berättar att dee fyra Mählingar Åker inför sin Åker hafwa. Rp. Att deth af ålder så warit och ingen weeth af huadh Skähl och grund, huar till Peder eij neka kunde.

Sammaledes att Oluff Hansson hafwer gått sin Slåttz lägde i Kamsta förbij och ofwan för Päders rödt een Rågh swedh: rådandes lijkwähl huardera om skoghen intill bärget ofwan för och mitt emoth sin Ängies tegh. Rp. Att han förr oklandratt der rödt och icke eenkannerlighen ähr för Päders. Nämbdeman Oluff Pehrsson i Fanbyen betygar Rödningen sträckia sig för

Peders Tegh. Oluff cederer sin Rödning gärna enär Päder för hans Tegh iemgått rydiar huar till Päder nekar och Sade att han olåfwandes där rydiat.

Under Sakssens betänckiande till dombs begärte Parterne wid afträde att förlijkas och inkomma Strax och angåfwo Sigh wara öfwereenskombne och förlijchte Sålledes. Att Päder Andersson skall af Oluf Anderson och Oluf Hansson bekomma uthi Söderåkeren till tree Mälingar Åkeriordh som kallas Långåkeren och uti den Norra Een Slåttgiärde som kallas bastugu Åkeren och een Mähling Åker der brede widh behållandes huardera sin förra och gamble Skatt. Angående Rydningzlandet i Kamsta som Oluf Hansson för Peder Anderssons Tegh huggit, behåller Peder, enär han så mycket och iämgått för Olufs Tegh rydiat och lämnat.

4. Leutnanten Petter Mobach, Fullmächtig giordh aff Leuttnanten Petter Appell fordrade aff Länssman Peder Andersson twå Månadtzlähningar à 14 D S:r m:tt medelst Feltbookhållarens Erich Berghlius Astignation till Befallningsman Larss Jonsson Roshem aff 1677 Åårs Räntha till Dragoune Esquadron ***[fol.164r]*** opwijsandes Häradz skrifwarens Jacob Scharmans Attestatum af d. 25 Januarij 1681 af innehåld, att af Räfsundhz Tinglagh Anno 1677 till Dragoune Esqvadron allenast i tree Påster war uthgångit 177 D 2 öre Kopparmyntt efftersom inga fleera medell der fans. Huaröfwer Päder Andersson sig Sålledes förklarade: Upwijsandes Jacob Skarmans qvittent af d. 23 Martij 1678, att ingen rest i Räfsundz Tinglagh pro A:o 1677 innestodh meera änn hoos dee Huuss Arma, huar medh dee dijth Assignerade måste låtha sig nöija. Sedan öfwersågs Scharmans Rächningh på heela 1677 Åhrs Räntha af Tinglaget, huar uti Leutnanten Apel intet nämbnes, och Sidst Scharmans qvittens af d. 8 Augusti 1681 att heela 1677 Åårs Räntha är Clarerat.

\Sententiæ/ Såsom Länssman Peder Andersson med Häradtz skrifwarens Jacob Scharmans quittobreef af d. 8 augusti Anno 1681 bewijser Sigh hafua heela 1677 Åårs Räntha af Räfsundz Tinglagh Clarerat. Så kan han intet graveras med dee twå Månadtz lähningar som Leutnanten Petter Apell fodrar, utan ehrkännes derföre frij, och Söke Leutnanten Sahl. Befallningzmans Lars Jonssons Roshemi Sterbhuus deth bästa han kan och gitter.

5. Joon i Melgåssen och Dragoun Anders Skåningh laghstämbde för Oliud på Kyrckwallen och ingendera Compararat, dy plichte huar sine 3 mk. för tredsko och Stämbningz försittiande.

6. Anders Persson i Wärwijken Laghstämbd för deth han öfwerfallit Chronones Ländzman Håkan Frisk och intet sig infunnit utan bortrest dy Saker till 3 mk:r.

7. Dato Ransakades om Tiuthboderne och ***[fol. 164v]*** Intygades som föllier Nembligen 1. I forna tijdher warit Fäbooställe under Orrwijken i Sunde Sochn. 2. Näst förr än Landet kom under Sweries Devotion såth Gammall Tiuth Päder där utan afgifft. effter honom 3. dess Mågh Oluff Gullson sammaledes. 4. Ungh Tiuth Päder hafft Säx Åårs frijheet och enär dee ändades som Sedan skulle skattläggias reste han till Norie och där dödh blefwen. 5. Päder Olsson i Döder och Hackåhs Sochn brukade deth ett heller tuå Åhr och då war till ett halfft tunland yppen Åker. 6. Nillss Olsson i Tiälen uti Bodssiö ett Åår dito som hade Sahl. Grefwe Johan Oxenstiernas tillåtelsse deth att opbruka, huilcken icke längie läfdhe. 7. Joon Pärson i Bodssiö Ett Åår som war 1672 tå godtzet af Länss- och Tolfmän besågs och æstimerades blifwa för ¼ Röök och Joon wille deth antaga, deth Nills Olss änckia i Tiäln eij tåhla wille och dy gaf hon Grefwe Johans breef till Capiten Anrep som dijt Satte 8. Joon Pädersson Dragoun Nembl. 1673 och då lades Åkeren ighen. 9. Dragoun Joon Sigfredsson satte sigh där 1674 och allenast fiskiade något och då opbran Stugun och han uthcommenderades. 10. Sahl. H. Erich Stigzelius Anno 1675. 11. Härman i Biörnöhn A:o 1676 effter Befallningsmans

Daniel Bärtelsons låf, i mehning och Förslagh att fåå deth under Hemmanet Biörnöhn. 12. obrukat 1677. 13. Erich Kiehlsson i Finnäs och Kiehl Olsson i Bodssiö effter Skördetijden 1678 med Hermans minne något bärgatt. 14. 1679 obrukat. 15. 1680 Herman i Biörnöhn effter Befallningzmans Jonas Flodins breeff af d. 30 Junij 1680 deth antagit Åhrligen i Afradh gifwa 24 öre S:r m:tt och häfdat till A:o 1683 exclusive. 16. Pastor H. Carl Alstadius på förra willkohr effter H. vice Gouverneurens Resolution till Befallningsman.

Länss- och Tolfmän betyga att ***[fol. 165r]*** Tiuthbodan på Commissorial Ransakningen 1666 intet war förgätin, och att Joon Jonsson i Hackåhs den prætenderade under Hackåhs Sochn och Pastor i Räfsundh protesterade däremoth och altså blef intet Sluuth der på giordt.

Effter något samtahl och Remonstration tilbödo omsijder Härman Persson i Biörnöhn och Erich Olsson i Bodssiö åhrligen derföre i Afradh gifwa 2 D S:r m:tt begynnandes för innewarande Åår 1684.

8. Nämbdeman Oluff Pehrsson i Fanbyen præsenterade een lagbuden och lagstånden bördalössningh på sin Swäärfaders Knuth Nillssons förpantade Halfwa Hemman i Fanbyen till Mattes Pädersson Ibm för 76 RD. Och Så wijda sidsta opbudet d. 11 Novembris 1682 utan klander skiedde eij heller sedermehra, dy bewilliades honom Rättens Confirmation.

Ting 15 - 16 oktober 1684

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:10, fol.243v-249v

Anno 1684 den 15 och 16 Octobris höltz Laga Höste Tingh medh Allmoghen aff Räfsundz Tinglagh, præsente Prætore och Nämbden

Kiehl Pedersson i Giällöhn,	Nillss Pederson i Anwijken
Oluff Pederson i Fanbyen	Erich Öndeson i Rindh
Bengt Persson i Marsätt	Härman Pederson i Biörnöhn
Faste Pehrson i Böhle	Siuhl Sefastsson i Tafnäs
Larss Larsson i Behnsiö	Peder Anderson i Södssiö [*Bör vara Sidsjö*]
Peder Olufsson i Grimnäs	Oluf Ingebrechtson i Grimnäs

1. Dato Publicerades Kongl. Maij:ttz förr Specificerade Placater, och Kongl. Maij:ttz Förordning, huar effter officererne böre sigh rätta, enär Gouverneurer eller Landzhöfdingarne på Ämbetz wägnar hafwe dhem i något att tilltahla.

2. Soldathen Erich Mattzson Kijhlström barn födder i Rassboo Sochn uti Uplandh skuldgafz hafwa besåfwit Kerstin Olssdotter ifrå Lanssom by, huilcken bekänner sig henne häfdatt, men förmenar sig icke wara barnfadren huar till Kerstin aldeles nekar: föregifwandes sig med ingen annan olåflig beblandelsse hafft, och att barnet föddes förledne Sommar emellan den andra och tredie Stoorböndaghen Tree dagar effter Wåhrfrudagen och ännu i lijfwet är. Kijhlström föregaf att Soldathen Bengt Olufson Kåck haar sagdt sig henne häfdatt, som Trumbslagharen Johan Bäck skall wetta bewittna. Bengt Olsson Kåck nekar sig henne häfdatt och bekänner sig deth wäll i galenskapens Narri sagdt. Jöns Olsson i Wärwijken berättar honom och igåår deth säija i Soldathens Oluf Bengtsons Närwaru sig henne een gång häfdatt och willia deth bestå inför Rätten, deth han eij unfalla kan, men nekar till sielfwe gärningen en-

ständigt, deth Kåhnan och göör. Omsider bekände Bengt sig i dryckenskap hoos henne legatt: wettandes intett huru deth wähl gick men legatt på henne Michaelis 1683. Kåhnan bekände ***[fol.244r]*** att han så gått som medh trugh sin willia medh sig hade widh Hälgemässtijden 1683. Kijhlström bekände sigh henne häfdatt under Skördetijden förledne Åår och sedan.

Af föregående Ransakning befins, att Erich Matzson Kijhlström hafwer häfdatt Kerstin Olssdotter; dy plichter han effter deth 3:die Cap: Gifftmåhla Balcken L.L. med 40 mk och Kånan Kerstin effter Praxin 20 mk Och så wijda Bengt Olsson Kåck sedan med henne olåflig beblandelsse hafft, Så böther han effter Wahnligh praxin derföre tree mk. och Kånans Straff efter Kongl. Resolution fördubblas och blifwer 40 mk.

3. Erich Matzson beskyltes hafwa försummat Andra Stoorböndagz Gudztiensten förledne Sommar. Rp. Ja,men för den ordsaken skuldh, att Kånans Kerstins barn då skulle Chrestnas för huilcken han berychtatt war och dy blygdes gå till Kyrckian, Hanss Logemente war i Söwijken och kunnat gå till Moder Kyrckian i Räfsundh bekännandes han sigh af Fyllerie deth eij kunnat giöra och druckitt till Midnattes tijdh emot bemelte Stoor böndagh hoos Oluff Olsson i Fanbyen (der Kånan tiente) tillijka medh Trumbslagaren Johan Bäck och Anders Wulff. Oluff bekänner, att dhee några Kannor öhl köpte och eij längre Såtho än till Midnatten. Erich Mattzson berättar sig om Morghonen gå till Marsätt, och under wägen huilat och lagdt sigh och kommande dijth, war Kyrckfolckett hemma, därest han aff Bengt fick Maath och några Stoop öhl på giordt och görande Arbette, tillijka medh Soldathen Wellam Andersson Gröning som ifrå Kyrckian kommen war, huarest dee blefwo een Stundh, och effter Solennes Nedergångh om Natten gingo der ifrå till Fanbyhn, och eij kommo till Michell Mattzson Ibm. förr än Sohlen war uppe och han skulle gåå till Arbetett: berättandes ***[fol. 244v]*** Erich sig inga städz warit inne emellan Marsätt och Fanbyhn à ½ Mijhl: Kunnandes intett wähl minnas på huad tijdh deth war emädan som han mycket druckin war tillijka med sin Cammerat förmåendes dy intett hoos Michell Matzson om Löger Dagen Arbetha.

Såsom Erich Matzson Kijhlström hafwer Natten emot den andra Stoore Solenne och faste Bööndaghen förledne Sommar köpt öhl och druckitt hoos Oluff Olsson i Fahnbyn och derigenom försummat Kyrckian och Gudztienstens bijwistande; Altså plichtar han effter Kongl. Maij:ttz Placat först 40 mk och sedan för deth han i olagha tijdh köpt öhl böther han 3 mk och i lijka måtto 3 mk. För deth han effter Predijkan hoos Bengt Persson i Marsätt kiöpt öhl öfuer Nödtorfften Oluff Olsson i Fanbyhn plichtar thesslijkest 40 mk. för deth han emoth Kongl. förbudh i olaga tijdh sålt öhl, och Bengt Persson i Marsett för samma förseende i lijka måtto 40 mk. och alla tree stående Kyrckio Plicht effter Högst bem:tte Kongl. Placat.

4. Berörde Kijhlström angafz hafwa A:o 1683 försummat Ottesångz Predijkan på deth Åhretz första Stoorböndagh, huar till han icke neka kunde, utan föregaf sig komma ifrå Rindh och medelst een stoor Rängnskuhr gått som snarast in i bastufwan widh Skåckbroon, och folkett i Rindh gått fram och kommit i Rättan tijdh och denne under Predijkan till Kyrckdörren som han föregifwer och betyges komma in, när Prästen gick ad Sugestum till Högmässan. Resolutio: Kijhlströms förseende her utinnan Considereres och ansees som ett Sabattzbrått och Plichter dy medh 3 mk.

5. Larz Ersson i Förbergh anklagade Erich Kijhlström för deth han förledne Sommar af sig Stulit ett halfft Lispund Smöör 3 ½ D. K:r m:tt och tree st: Slessingz halssdukar. ***[fol. 245r]*** huar till han swarade, att Hanss Jörgen deth giorde och han fuller i samma Sällskap war och weth att Soldathen Oluff Bärgh i Skylnäs fick halfparten af Smörett och Hanss Wäntlandt den andra halfua dehlen: föregifwandes Erich af penningarne allenast niutitt ett tolföres Stycke som opdrackz och ingendera Halssduken. Larss berättar att Erich hoos sig i Söwijken hafft qvarteer och utan twifwell gifwit Hanss Jurgen anledningh till Stölden. Oluff Bergh förkla-

rade sigh sålledes, att Hanss Jurgen och Kijhlström kommo till sitt qvarter och Kijhlström lämbnat där een Klimp Smöör: föregifwandes sig skohla gå till Söwijken att arbetha, deth han tilstår. Hanss Wäntlandt berättar sig blifwe af dem bedin att Roo båthen till Bärgett, emädan som dee skulle gå Landwäghen dijth, deth han och giorde och sedan rodde dem öfwer Siöön till Wällwijken, därest dee gåfwo honom Smöret utur sin MaathSäck: wettandes han intett annat, än dee deth wähl fått, huaremoth Kijhlström intett hade säija.

Aldenstundh Erich Mattzson Kijhlström befinnes tillijka medh Hanss Jörgen stulit af Larss Ersson Förbergh ett halfft Lispund Smöör och 3 ½ D. Kopp:r m:tt och tree Halssdukar, och intett kan bewijsa Oluff Bärgh och Hanss Wäntlandt där uti warit dehlachtige; Huarföre pröfwar Rätten skiähligt att Erich Kijhlström böör swara till halfwa tiufften som är wärderat för 4 D. 28 öre och dömmes effter Kongl. Maij:ttz Straffordningh att plichta Tree gånger så myckett för utan tiufnaden som blifuer in alles medh tiufften 19 D:r 16 öre.

6. Joon Anderson i Sidssiö kärade till Corporalen Härman Olsson ifrå Grimnäs för deth han Sig förledne Sommar bracht på wägen till Sundsiöö, och ***[fol. 245v]*** enär han intett wille bära hanss säck eller Ränsell, huar uti penningarne wore, haar han slagitt sig i hufwudet tree blånader och ett på Ryggen, dem hanss grannar Håkan Erlandson, Oluf Anderson och Oluf Olsson i Södssiö besedt och betyge att Joon följde honom bårtt ena dagen Middagz tijdh och andra daghen om afftonen heemkom: beklagandes att Härman sig slagitt, och då hade han tuenne blånader och ett Såår i hufwudett. Rp. Att Soldathen Mårten Anderson klagat deth Joon hade giordt sigh åwärckan, och dy togh Corporalen bonden Joon och Soldathen med sig till Capiten Dade i mehningh att låtha rätta deras twist, och emädan Joon brukade Mund på Mårthen, bekänner Corporalen sig honom med ett spö slagitt, och föregifwer att Eskill i Staffre intet sedt honom wara blå och blodiger, huilcken berättar honom komma löpande och beklaga sigh wara slaghen aff Corporalen och strax på flychten till skogz *[lucka i handskriften]* Sigh inga Såår eller blånader. Mårten berättar att Herman slogh Joon twå eller tree slagh med ett Methspöö och han begärte få blifwe i fridh, och der med lopp han sin Koos och desse ett lijtett stycke på wägen effter och ropade töfwa deth han intett giorde.

Emädan som Corporalen Härman Olsson befinnes hafwa slagitt Joon Anderson i Södssiö fult Stehno och 2:ne blånader; Så plichte han för deth förra med 6 mk. och för dee senare à 3 mk. som är 12 mk. efter deth 20:de Cap: Såramåhla Balcken Landzlaghen medh willia.

7. Oluff Thomsson i Gåssböle angaf sig wara bördzman till framledne Nillss Aronsons Hemman i Forsse som änckian hustru Märitt åboer och aff ***[fol. 246r]*** bördzmännen sigh tillhandlatt 1671, men denne föregifwer sigh eij utlöst wara. Änckian exciperade der emoth, att hon intett lagstämbd är, och dy icke kunnat skaffa dee skiähl och bewijss som der till tiänar; Länssman och Actor tilstå att hon icke förr än den 20 Junius stämbd blef; Huarföre kunde saken eij optagas, utan Änckian pålades med alla des Interessenter nästkommande Tingh att Comparera.

8. In des [?] Action medh Corporalen Härman giordhe Soldathen Carll Persson Oliudh, och dy plichter han effter 43:de Cap: Tingm: Balcken 6 öre.

9. Kyrckioherden Wällärde H. Carl Alstadius anklagade Soldathen Oluff Nillsson Bärgh ifrå Östergiötlandh, för deth han af sigh stuhlit een half tunna Korn, och sedan uti een buldan säck orensatt dito eller dråssa som skattes för ¾ tunna och Rogh 5/16 Tunna. Item ett Hästetäcke af grått nytt Wallmar om 4 Alnar.

Oluff tilstår sigh stulit bemelte half tunna Korn, men deth andra Kornet och Hästetäckett sägher han sig fått af Pastoris drängh Oluff Olsson som framkallades och aldeles där till nekar: Hafwandes Oluff Bärgh inga skiähl och lijknelsser, huar med han honom till tiufften

öfwertygha kan. Kornet wärderades à 7 ½ D. Tunnan och Roghen à 8 D. Een aln Walmar à 6 öre K:r m:tt Een gammal buldan säck för 1 daler Kopp:r m:tt görandes tilhopa 15 D:r K:r m:tt.

Såsom Oluff Nillsson Bärgh hafwer aff Kyrckioherden stulit een halff tunna Korn och eij gitter öfwerbewijsa Oluf Olsson sigh låtitt få dråssan uti buldan säcken som är skattat för ¾ tunna Korn, icke heller Råghmälden som är wärderat för 5/16 tunna Jemwähl ***[fol. 246v]*** och Hästeklädett af Wallmar; Altså blifwer Oluff Nilson Bärgh dess rätta tyff, och effter Kongl. Maij:ttz Straffordning saker förutan tyfnaden att betahla tree gånger så myckett, som blifwer effter Marckgången och wärdett 45 D. Kopp:r m:tt. Plichtatt med Kråppen d. 16 huius

10. Salomon i Anwijken och Nillss i Ubyen fodrade aff Peder Andersson i Sundh een tunna Korn, som han skall fått aff Kyrckiones Tertial 1682; Huar till han nekade, och föregaf sigh i Kyrckiohärbergett lämbnat sitt tijonde Korn för Brattbyen och Sundh i den eena låren som war een Tunna, een spann, huilcke dee föregifwe betaltt sålledes Nembl. att 1681 länte Pehr Andersson een halff tunna, och 1682 togh han sielff een halff tunna. Pähr Andersson föregaf sig måst betala till H:r Öffwersten effter Längden, och widh uthmäthningen feltes een tunna, den han igenfått, och fanss ighen när Tertialen opmättes, då han den länte halfua tunnan afrächnade och een half Tun:a heemförde. Pastor betygar att ingen Spannmåhl i andra låhrar war, utan wid dören någon ifrå Gåssböle som än der ligger, deth Salomon och Nillss påstå santt wara, och där hoos, att Peder länte halfua tunnan, då han aff Tertialen igenfick den resterande tunnan och tillijka heemfördt, som Nillss och Larss Ersson i Förbergh buhrit till båthen och sedan till Brattbyen, då åthskillige Skiutz bönder tilstädes wore, och ingen kan sigh nu påminna, Men Peder nekar som tilförenne, och sägher sig intett Korn af dem läntt den gånghen.

Såsom Salomon i Anwijken och Nillss i Ubbyen intett kunna öfwerbewijssa för detta Länssmannen Peder Andersson någon Spannmåhl aff Kyrckiohärbergett läntt eller tagitt mehra än honom bordt; ***[fol. 247r]*** Så kan rätten intett bijfalla dheras fodran, så frampt den icke medh wittnen sin angifna prætension bewijsa kunna.

11. Oluff Hanssons hustru i Wärwijken Agnäs Pålzdotter Kärade till Anders Persson Ibm. för deth han skall kallat sig TrullKäring och wara wärd att brännas: beropandes sig till wittnen Larss Ersson i Förbergh och Jöns Olson i Wärwijken, huar till Anders nekade och föregaf sigh allenast sagdt, enär hon honom hotade medh ondt, att om så är, Så wore hon wärdh elden, Men hon påstodh sitt angifwande, och han sade, henne derföre förr wara tiltalt. Gamble Länssman Pehr Andersson betygade deth wara Lagligen 1664 afhulpit, och hon frijkäntt blefwen. Bemelte Perssoner aflade sin Wittnesedh.

Larss Erssons, att han sågh dem på Kyrckwallen wara oensse, men intett hörde deras tahl, och kommande samma Affton till Wärwijken, begynte Anders der omtahla och sade henne måst tijga när han kalladhe henne trållkäringh.

Jöns Olssons, äfwen som Larss, ordh ifrå ordh, och tillade sig höra Anders säija sigh willia hielpa wedh[?] der till, men huarcken aff honom eller henne något meera.

Aldenstundh Endeligen intygatt är, att Anders Pedersson hafwer kallat hustro Agnäs Påhlsdotter een trullkäringh och han eij gitter deth bewijsa; Så dömes han effter deth 20:de Capitlett Tingmåhla balcken att plichta medh 40 mk:r.

12. Leutnant Wellam Niure i Lanssom beswärade sigh öfwer Grimnäs, Ubyen och Jällöhn, för deth dee hafwa twänne Quarnställen uthi Söwijkz Åhn, huaruti Lanssom på den ena Sijdan rådande är och icke een gångh låta wetta huad rätt dee der till hafwa. ***[fol. 247v]*** 2:do Att dee Hans Fiskiewåner widh Åminne och i Åhn medh sitt Roende förderfwa. 3. Uthöda hans Skogh kring om Quarnarna, och för alt sådant icke ett gott ord niuter, begärandes widh sitt Hemmans Äghor blifwe Conserverat, Huaremot berörde byar, Grimnäs och Ubbyen excipe-

rade föregifwandes först, att deras Förfäder af uhrminnes tider samma Quarnställen innehafft och roligen possiderat, och alla deras Jordebreff under Krigztiden 1611 förkombne. 2. Att dee aldrig Hans Fiskiewåner förderfwat eller förderfwe willia. 3. Att dee fuller tagitt och huggit så mycke wedh som der till kan tarfwas.

Jällöman i öfre gården opwiste ett breef de Anno Domini 1520, huar uti förmähles, att Sööwijkzman haar såldt till dhem ~~ett~~ halffva Quarnställe i Söwijkz Åhn till odahl och ewärdelig ägendomb, medh frij Landzwäg till och ifrå och all tilgång medh Quarna bygningh. Joon Jönsson på nedre gården beklagar att dess gamble breef i Feijgdetijderne äro bortkomne på halfwe Quarnstället. Af Lanssom, men ingen Menniskie weth eller minnas kan, när deth skiedde.

Aldenstundh Grimnäs, Ubbyen och Jällöhn af ålder och utom något mannaminne innehafft, och i roligh possession sutitt af dee tuenne Quarnställen i Söwijkz Åhn på Lanssoms Sijda, och sålledes är där å Uhrminnes häfd kommen som effter Sweriges Lag första Capit: Jordabalcken Landzlagen, och Kongl. Maij:ttz Jorde Placat 1677 intet böör klandras eller bewijsas, utan såsom lagfångitt stånda, Huar effter bem:tte byar widh berörde Quarnställen på Lanssoms Sijdha bijbehåldne och Conserverade blifwa, och sedan alldeles här medh förbudne wara, att Roo längre till Quarns, änn till Lanssoms eller Sööwijkz båthhuus, och der ifrå Landzwägen till Quarnen, Så att Skattägandenz fiskie ***[fol. 248r]*** i sielfwa Åminne och älfwen eij hindras och skadas må, wider laga both. Sidst förbiudes och dem allan till fångh, som icke till Quarn bygningen i synnerheet nödige äre att röra och tilgripa, widh laga Plicht tilgörande.

13. Päder Anderson i Södssiö beswärade sigh öfwer Faste Tohlsson, för deth han skyltt sigh hafwa hembligen och olåfligen tagitt ett Älgzdiur, som för bäggies Wåhner skulle wara gångitt och fält, och der till med öfwerfallit sigh medh Hugg och Slagh. Faste nekar sigh honom deth tilwitt, utan frågatt huarest han heemförde diur fått, emädan som han eij wiste honom någon särskilt Wåhn hafwa; och dy hade honom misstäncht, huaröfwer Peder förijfrades och tagitt Faste i håret; och Faste slagitt Pedher till marcken, deth Grannen Joon Andersson sågh och hörde dem der om tahla, men intettm att Faste tilwitte Peder deth tagitt olåfwandes.

Alldenstundh Päder Andersson intett med skiähl och wittnen kan öfwerbewijsa Faste Tohlsson hafwa beskylt sigh undandölt ett Älgzdiur, som skulle för bäggies Ledh wara fallit, utan allenast frågatt huarest han heemförde diur fått; Altså befans Faste för Peder Anderssons tillmählo i deth fallet. Och såssom okunnigt är, huem som den andre i håret först rusat, och ingen skada der medh händt och skiett ähr; Huarföre ophäfwes och deth, och åthwarnas att läfwa i fredh och Sämia med huar annan, som rätta grannar anstår.

14. Länssman Hanss Ersson angaf sig hört, att Soldaten Carl Persson skulle wara misstäncht för Swän Eskilsons Hustru Inge Pärssdotter i Sunnebyen, huar effter ***[fol. 248v]*** Ransakades och hördes af een och annan att han esomofftast där warit, men ingen weth säija honom olofligit omgiängie medh henne hafft, utan så där som annorstädz gått och fyltt Sigh. Mannen tillspordes der om, som hölt sin hustru derföre frij: berättandes honom under tijden som nästa grannar pläga giöra där wara, men intett misstäncker han sin hustru derföre, huar medh Rätten …te-[?]rade, emädan som ingen annan böör någon hoor wijthe än bonde hustro sina el. vice versa, och der hoos inga lijknelsser som kunna rychtett bijfalla och twinga eenom till Laghen.

15. Effterskrefne aflade sin Sexmans Edh, Peder Olsson i Ubbyen, Härman Swänsson i Melgåssen, Oluff Ersson i Torssängh, Siuhl Nillsson i Bogssiö, Erich Ersson i Wåhle, *[lucka i handskriften]* Peder Pedersson i Hunge aflade sin Kyrckiowärdzeedh.

16. Emellan Nills Ifwarsson och Oluff Ifwarson i Bogssiö blef så afskedatt och slutitt, att huar skall behålla i Skogh och Marck som fordom och af ålder warit deelt så till Ängies myror som

Wåhnställen och annan bärgning, medh widhängd wijthe, att den som den andra i någon måtto wettandes och williandes i så måtto skadar och præiudicerar, skall sielmant wara fallen för uthan sielfwa bråttett till 40 mk åth Kyrckian och dee fattighe.

17. Anders Olofssons hustru i Hålborgen Anna Månssdotter lagstämbder för een Sillfierdingh och eij Comparerat eller wist Laga förfall, dy Saker till 3 mk.

18. Jöns Olsson i Hofssiö lagstämbd af sin broder Joon Olson ibm. och eij Comparerat, dy plichte för tredsko 3 mk.***[fol. 249r]***

19. Comminister H: Johan Selin beswärade sigh öfwer Soldathen Anders Jöranson Wulff, för deth han sig skält för Sacramentz Präst, Sacramentz Skurck, och Sacramentz Jempteskiälm: beropandes sigh till wittnes där uti: Larss Larsson i Behnsiö, Oluff Carlsson Ibm, Oluff Persson widh Åhn, och Håkan Erlandsson i Bröcklinghe, huar till Soldathen nekar, dy aflade dee sin Wittnesedh, och wittnade som föllier.

Lars Larssons, att H:r Johan skilde åth några Soldather som slogos, huar ibland Anders Wulff een war, och af Prästen fick af deth tillfälle hugg, och sedan H:r Johan war gången i sin Stufwa war han först för fönstrett och sedan för dörran som Stängd war och ropade, du Sacramentzske Präst, Sacramentz Karll och Sacramentz Jempte skiälm. Sedan påminte Larss sigh, att H. Johan badh Anders intett läggia sig i lagh med dem som sloggs: säijandes iag håller aff digh. Rp. I håller wäll af mig, I klagade i fiohl på migh för H:r Capiten och på ingen annan, och Iagh moste för eder skuldh bära några Musqueter till Straff, och fick till swaar, om du förseer digh i Åår, Så kan du samma Rätten niutha.

Oluff Carlssons, att H:r Johan badh Anders willia gifwa sigh ifrå Slagzmåhlet och föllie sigh i andra Stufwan säijandes du weeth att iag intett will dej illa. Sedan kommo Soldatherne andra gången till att slåås uth på gården, deth han intett sågh, utan een Stundh der effter kallade Anders H. Johan Sacramentz Präst, Sacramentz Skurck, och Sacramentz Jemptskiälm.

Oluff Perssons, att H:r Johan skilde Soldatherne åth som uth på gården sloges, och slogh Anders medh sin käpp öfwer hufwudet och några Slagh på Ryggen, då Anders kallade honom Sacramentz Präst och Skurck och mera hörde han intett ***[fol. 249v]***

Håkan Erlandsons, Att Anders kallade H. Johan Sacramentz Präst, Sacrammentz Skurck, och Sacra:tz Jempt skiälm, Sedan slog H. Johan honom.

Soldathen Anders beropade sigh på Soldathen Johan Wijbergh och Hanss Gädda som skola kunna wetta gifwa oplyssning i Saken. Johan är tilstädz och berättar sig wetta Sakzsens Sammanhangh, men Hanss intett.

Så wijda Intygatt är, att H. Johan Selin hafwer slagitt Soldaten Anders Wulff, huar af oenigheeten skall wara kommen, och att hans wittne icke tilstädes ähr, H:r Johan haar och uhrsächtatt sigh eij willia der till swara efftersom han icke Stämbd är; Altså i betrachtande och anledningh aff Wyrdige Prästerskapetz Privilegier och åfwantalde skiähl, pröfwar Rätten rätt wara, att Saken differera till nästa ting Då een Fullmächtig aff venerando Consistorio och påberopade wittne wara tilstädes.

Ting 20 mars 1685

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:11, fol.4r-6v

Anno 1685 den 20 Martij, höltz laga Tingh medh Allmogen aff Räfsundz Tinglagh närwarande Befallningzman wälbetrodde Jonass Wargh och Nämbden.

Kiehl Pedersson i Giällöhn	Oluff Persson i Fannbyen
Nillss Persson i Anwijken	Erich Öndesson i Rindh
Faste Persson i Böhle	Siuhl Seffastsson i Tafnäss
Larss Larsson i Behnsiö	Peder Andersson i Sidssiö
Peder Olsson i Grimnäs	Oluff Ingbrechtson i Grimnäs
Brådde Olsson i Hunge	

1. Nämbden togh i betänckiande om Tolfmannen Bengt Pederson i Marsätt, som på Höstetinget plichtatt för deth han sålltt öhl om Stoorböndagen, och der hoos derföre stått Körckioplicht, må kunna erhållas widh tiensten, och gofwo till Swars, att såssom Bengt haar öfwerträdt Kongl: Maij:ttz Stoorböndagz Placat egenwilliogt; Så ehrkännes han intett wara wärdigh tolffmans ämbete bekläda, sig till förtient näfst och androm till warnagell.

2. Dato Publicerades Kongl: Maij:ttz sidsta Placat om barnamord. 2. Kongl: Maij:tz breef till Swea Håffrätt huru medh Allmänningarne skall procederas 3. Att ingen må af deth eena Hemmanett föra fohr, och egenwilliogt deth ena förderfwa och deth andra förbättra med des Affwell etc.

3. Dragoun Gregorius Raff, född i Lybeck, skuldgafz hafwa besåfwit Märitt Broddesdåtter i Hossiö af ächta Sängh födder och medh henne afflatt barn som i lijfwet är, huilcke tilstodo giärningen. Märitt hafwer warit blind uti Nije åhr som skall förorsakatt wara af gammall Frantzoss, för huilcken hon blef curerat: seendes litett förr och sedan intett. Altså Saakfälles Gregorius Raff effter det 3:de Capitlett ***[fol.4v]*** Gifftmåhla Balcken L.L:n till sina fyrattijo mk:r, och Kåhnan Märitt effter Praxin saker till sina Tiugu mk.

4. Carll Pedersson i Marsätt beswärade sigh öfwer sin Systerdåtters Man Peder Olufsson, för deth han emoth sin willia hafwer bårttbytt dess Hemman i Marsätt emot Nillss Halfwarssons i Ubbyen där doch han ingen frij Disposition deröfwer i sin lijfztijd kan eller böör hafwa, emädan som Marsätt Hemmanett till Sythningzlöhn för sig och sin hustru med annan ägendomb är opdragit, och effter deras dödh, skall Peder Olsson och hans hustru hafwa altt deth dee äga, gårdh och grundh, som sielfwa brefwet aff den \12/ Aprilis 1680 uthwijsser, wti huilckett anseende Carll Pedersson bythett ogillar, och will sitt Hemman, om icke annat gäller hafwa igen däremoth exciperade Peder Olsson sålledes, att han frågade Carll om bytett, och fått till swaar att honom war lijka myckett ? men Carll nekar der till, och föregaf sigh såssom den som nödigt måtte fölia till Ubbyen, emädan han med dess ringa ägendom dijt boförde berättandes Peder sig åthskillig giäld och skuldh på Marsätt betaltt och tijo Richzdal: för Carlls Syskons uthlössning aff Marsätt rester och, huar uti Peder på sin hustrus wägnar deelachtig är: förklarandes sig willia gifwa Carll och hustrun födorådh och oppehälle, men icke släppa Ubbyen och träda till Marsätt. Carll nekar sig willia och kunna taga förrådet, medelst sin och sin hustrus höga ålder: befarandes då aff hunger och wannskiötzell omkomma: anhållandes att få sitt Hemman igen, enär han skaffar Pedher sina uthlagde penningar igen, och Nillss Halfwarsson träder til sitt i Ubbyen. Enär bytett skedde i Ubbyen war Siuhl Nillsson i Bogssiö tilstädes, och Nillss Olsson Peders broder, som skiett allenast munteligen. Carl uthleth sig willia wara tilfredz medh Peder Olsson om han antager sitt Hemman Marsätt, men Peder säger om deth skiee skulle, will han intett honom hafwa i brödh med sigh utan

gifwa förrådh, huar till Carll som förr nekar. Peder föregifwer sigh intett willia flyttia till Marsätt frå Ubbyen der han född är, utan heller ***[fol.5r]*** åstundar sina Penningar som han för Marsättz rest betaltt. Nillss Halfwarsson föregifwer sigh medh Pehr Olsson giordt Jordebythe Tunl: emot tunland, men ingen skrifft oprättatt dher öfwer, emädan som strax hördes Klander, och lijkawäll dijt boförde då ingen stoort derom talade.

Alldenstundh Accordet emellan Carll Pedersson och Peder Olufsson af den 12 Aprilis A:o 1680 uthtryckelligen ibland annat förmåhr och uthwijsser, att Peder Olsson skall efter Carll Perssons och des hustrus dödellige afgångh, bekomma till full ägendom, huad som finnas kan lijtet och myckett, gårdh och grund, och Peder Olsson lijkawäll honom oåthspordt, och emot hans willia dess hemman i Marsätt borttbytt med Nillss Halfwarsson i Ubbyen, huar till Carll Pedersson med sin hustru ingalunda will samtyckia, utan påstår at förblifwa på sitt odell i Marsätt, och effter sin dödh lämbna Peder Olsson frij disposition der öfwer och icke förr. Alt derföre finner Rätten skiähligt, att bijfalla Carll Pedersson därutinnan, och sålledes ophäfwa Peder Olssons ohemullade bythe medh Nillss Halfwarsson, och obligera Peder att fullgöra sitt löffte effter Accordetz och Förlijkningens innehåld emoth Carll Pedersson och hans hustru, och effter deras döde daghar frij disposition öfwer Hemmanet Marsätt hafwa, aldeles som der å gifne Lagha fångz breeff i bookstafwen lyder, och Plichte Peder Olsson för ohemult skipte effter det 12 och 14 Capitlett Jordabalcken LL:n med sina tree mk:r.

5. Oluff Tohmsson ifrå Gååssböle prætenderade sin faarsmoders JordePartt i Forsse Hemmanett som hustro Märitt Larssdotter åboor, der emoth opwiste Kopparslagaren Jacob Ersson Tingz Rättens doom der öfwer aff den 9 Martij 1668: lydandes att Oluff Perssons Hemman i Forsse warit åtta Åhr skrifwitt för Huussarm, och ingen aff gambla Syskonen wårdat sig der om och des halfwa dehl, och dy derutinnan förtegatt sin Rätt och Jacob Ersson med tree åhrs uthlagors betallande bracht gården till odell, och fått tilträde och inrymme till dess ***[fol.5v]*** han sina uthlagde 32 ½ RD: igenfår tillijke med åboett, huar med han lagligen procederat, Nembl: Anno 1672 den 13 Decem- bris första gången opbudit. 1673 den 10 Octobris andra gånghen och 1674 den 30 Januarij tredie gången.

Oppå den andra halfwa gården war Oluff Hanssons i Wärwijken Moder Syster hustru Märitt Pedersdotter arfftaghare, och Brodde Olssons i Hungne Moder hustru Karin Perss-dotter.

Hustru Märitt Larssdotter oppwijste Oluff Hanssons qvittens aff den 12 Octobris 1684 på tålff RD: Specie, som doch lefwererthes A:o 1674, och Bråddes qvittens aff bemelte Dato på tålff RD: Specie och lijkawäll dem 1674 bekommit som han tilstår, der emoth Oluff och Brådde skulle sina Jämbnarffwa förnöija. Brådde föregaf, att tolff Systerdehlar begrepes uti hans bekombne Nije Richzdal: huar af han Een Richzdaler till Oluff Tomssons fader skall betaltt, deth Oluff sägher sigh okunnigt wara.

Brådde bekänner att Jacob Ersson accorderat om halfwa gården för Aderton RD: Specie som betaltte äre aff Nillss Aronsson, hustru Märitt Larssdotters Man, effter Jacobs Samtyckio, som och henne den andra halfwa dehlen opdrager, emädan som hon är des hustru Syster: uthlåtandes Oluff Tohmsson sigh eij förr wetta att Jacob så många Penninghar inlagt, och nu söker att sin faarbroder Brådde må göra Redo för opburne Nije RD. Specie.

Af föregående Ransakningh befins, att gamble Syskonens prætension på Oluff Perssons halfwa gård i Forsse på laga tingh den 9 Martij A:o 1668 är opphäfwen, emädan som dee sin Rätt derutinnan förtegatt hafwa, i deth dee intett wårdatt sig der om, då gården i Åtta åhr war skrefwen för Huussarm och Kopparslagaren Jacob Ersson med sina Penningar kommit till odell, och in alles uthlagt 32 ½ Richzdal. huar med han gården tilträdde, och lagligen med opbud tree gångor procederat huarföre pröfwes skiähligt, att Jacob Ersson hafwer frij Disposition öfwer bemelte halfwa gårdh. Angående den andra halfwa dehlen, Så haar hustro Märitt Larssdotters ***[fol.6r]*** Man Nillss Aronsson med Jacobs minne för 18 RD. Specie inlöst,

och han henne sin hustru Syster den andra halfpartten opdragit, huar wid deth och blifwer, helst emädan som Oluf Tomson prætenderer allenast af sin faarbroder Brådde Olsson redo och Räkenskap för opburne Nije RD. in Specie, huilckett åligger Brådde forderligen att göra och effterkomma.

6. Oluff Olsson Sundh som tienar hoos Pastorem Loci, angafz på höstetinget gifwit Dragon Oluff Bärgh anledningh att stiähla Sädh utur Pastoris Kornladu, som honom intet kunde öfwertygas. Sedan den Action war ändat, angaff Oluff Bärg, att Oluff Sundh i Ladun een half tunna dråssa afsatt och gömbdt i halmen, och kommande dijt, uthwist huar den war: berättandes nu att Oluff Sundh derom bestält, huilcken Pastor igenfick och intett urgerer der på, men Oluff nekar aldeles der till: tilbiudandes sigh kunna med trygt Sambwette med lijfligh Eedh å book befria sigh derutinnan oskyldigh wara. Oluff Bärgh är ständigh i sin relation. Pastor haar halfftunnan fått ighen, och icke wårdar der om agera.

Oluff Bärgh föregaf sigh een och annan gångh gifwa Oluff Sundh toback för deth han skulle skaffa sigh något, der till han nekade, och sade sigh aldrig toback af honom fått.

Dragon Tomas Bertillsson berättade sigh förledne Sommar see Oluff Bergh gifwa Oluff Sundh twå gånger tobaak: wettandes intett till huad ända. Dragon Carll Malmbergh sade, att Sunden wille leija Bärgen i sitt ställe mädan han skulle awbetta i Låässböle, och att Oluff Sundh röchte tobak widh elden, der han swedde Gärdzlegårdzbanden: seendes intett huarest han deth bekom.

Såssom Oluff Olsson intett kan öfwerbewijssas een halff tunna Maldh i Pastoris ladu undanstuckit, och Pastor effter Oluff Bärgz berättelsse och angifwande den igenfått, och icke der på urgerer; Altså kan Rätten intett något Straff på Oluff Olsson påläggia. ***[fol.6v]***

7. Fältwäbell Petter Kruusskåpp angaff Peder Andersson i Sidsiö förledne Höst hafwa orätt tijonde Rächnatt och angifwit, och styrckt andra der till, Test: Brådde i Hunge som der till nekar. Peder Andersson bekände sigh försedt der medh, att han i huar Råghskyhl räknat fembton bandh, och eij mehra än tijo borde wara: warandes in alles tijo skylar à 15 bandh Facit 15 skyhlar à 10 bandh, och intett mehra giordt tijonden aff än Tijo skyhlar, Så att Kongl: Maij:tt och Cronan rester 2 ½ band och Pastor äfwen och 2 ½ bandh. Probett ähr 4 ½ Kanna aff femb bandh. Peder Andersson föregaff, att Carll Tohlsson förledne Åhr uti een Swedia som honom och Peder tilhörde äfwen så Rächnatt. Carll är intett tilstädes. Sexman Erich i Wåhla berättar sigh skolat Rächna hoos Peder, men Roghen war icke all skurin, och dy Peder den sielf angifwitt.

Peder Andersson Saakfälles effter 1638 Åhrs Tijonde Placat och des 9:de punct, att betahla tree gånger så myckett som han undandölt och försnillat hafwer, som är 13 ½ tunna Rågh till Kongl: Maij:tt och Pastoren, och hans angifwande om Carll Tohlsons orätta Rächning Åhr 1683 blifwer stående till nästa lagha Tingh, då dee bäggie skole wara tilstädes.

Ting 7 - 8 december 1685

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:11, fol.135v-142r

Anno 1685 den 7 och 8 December höltz Lagha Tingh medh Allmogen i Räfsundz Tinglagh Närwarande Häradzskrifwaren Carll Wargh i Befallningzmans Ställe och Nämbden.

Kiehl Persson i Giällöön.	Olof Pedersson i Fanbyen
Nillss Persson i Anwijken.	Erich Öndeson i Rindh
Faste Persson i Bööle.	Siuhl Seffastsson i Tafnääs.
Larss Larsson i Behnsiöön	Peder Olsson i Grimnäs
Oloff Ingbrechtson i Grimnäs	Herman Persson i Biörnöhn
Joon Olsson i Södssiö	Erich Ersson i Wåhle.

1. Dato aflade Joon Olsson och Erich Ersson sin Nämbdemansedh.

2. Dato Publicerades Kongl: Maij:ttz förr Specificerade Placater.

3. Dragon Pähr Hansson Barck förestältes och skuldgafs hafwa besåfwitt Karin Perssdotter i Sidssiö och aflatt barn med henne som läfwer. Han bekänner sigh hafwa häfdatt henne Pass twå daghar effter Jacobi 1684 och hon födt den 9 Aprilis sidstledne föregifwandes att Dragon Halfwar Efwertson henne tilförne besåfwit, som bekänner skee Åtta daghar för Jacobi. Kohnan bekänner sigh först medh Halfwar beblandelsse hafft. Såssom Halfwar Ewertsson hafwer först besåfwit Karin Pedersdotter, Så Plichtar han effter 3:de Capitlett Gifftmåhlab. L.L : med sine 40 mk. och Kånan effter praxin Tiugu mk. Och så wijda Päder Hansson Barck henne sedan häfdatt, Så considereres deth som han een Kåna besåfwit, och dy Saker effter Praxin till tree mk., och Kånans Straff effter Kongl. Resolution fördubblas och blifwer Fyrattijo mk:r

4. Effter Peder Anderssons angifwande på Wåhrtinget, att Carl Tohlsson i Sidssiö 1683 uti een Swedia rächnat fembton bandh ***[fol. 136r]*** på Skyhlen, och tijonden giordt effter tijo bandh tilfrågades Carll Tohlsson om så giordt är, huar till han nekade, beropandes sig på Sexman Pähr Ersson i Hunge som berättar sigh räckna tijo bandh på Skyhlen, och hoos Carll fans tolf skylar, som medh Tijondelängden kommer öfwerenns. Pär Andersson föregaf att Carll sielf deth för sigh sagt, huar till han nekar. Men Peder håller sitt tahl och sägher sigh i samma Swedia fått 14 skylar á 13 bandh och effter 10 bandh giordt tijonden. Deth befans att han intet hemma war enär Rågen skarss och Rächnades, han bekänner sig eij Rächna dem, enär han Rogen införde. På Wåhrtinget plichtade Pähr Andersson för orichtigh tijonde, och hålles före, att han af Argheet sin granne Carll i samma MissCredit bringa will. Och så wijda han deth eij gitter bewijssa, och Kongl: Tijonde Placatet 1638 icke sådant ehrklarar för fulkombligit tyffwerie i synnerheet första gången, Så böthe Pehr Andersson för samma Angifwande Tree mk.

5. Dragon Hanss Olsson Hollstehn ifrå Skedwij bekänner sigh häfdatt Karin Jonssdotter ifrå Medelpadh, Skiöön Sochn och Birsta by, men intet aflatt barn tilsammans, huar till hon eij neka Kunde: begärandes henne att ächta, till huilcken ända han henne ifrå Medelpadh hijtbracht, deth han wäll tilförne giordt om han fått bewijss af sin Kyrckherde i Skedhwij sigh wara ogifft huar om för ett åhr sedan genom Pastorem Loci Skrefs och intett Swaar än Kommit. Karin bekänner honom in Augusto och sigh häfdat, och kan eij annat förstå än sigh nu af honom hafwande wara, huar till han beiakade. Hon hafwer några Åår waritt medh honom privatim förlåfwat och för Prästerskapet det tillstått så här som i Skiöhn. ***[fol. 136v]*** Så wijda Hanss Olsson Hållstehn underÄchtenskaps låfwen hafwer häfdatt Karin Jonssdotter,

och bracht i deth anseende hijt ifrå Medelpadh och ächtenskap för Pastore Loci tilstått och förmått för ett Åår Sedan honom Skrifwa till Pastorem i Skedhwij, därest Han född är om Attestato, som icke bekommit är, huar igenom wijgningen är studtzat, och Hanss Hållstehn ännu tilstår sigh med henne willia ächtenskap ingå; Altså warder han och hon på Höga öfwerheetens Nådige behagh förskonte för halfwa böther, som 3:de Capitlett Gifftmåhla Balken LL:n lijkawäll biuder.

6. Joon Siuhlsson i Siöwijken angafs hafwa 2:ra Stoor böndaghen såldt öhl åth Dragon Carll Spännare, huar till han nekar Men hans granne Erich Persson berättar deth Sant wara och beklagar sigh samma affton af Spännaren som Kom drucken ifrå hans gård blifwe öfwerfallen och Joon nekar och Spennaren Rest till Ragundh förrän Tingz Cursen Kom, och icke åther Kommen; Altså kan der till denne gången intett giöras.

7. Feltwäbell Petter Kruusskåpp tiltalte Faste Tohlsson i Sidssiö om een Myssa som Feltwäbelen A:o 1677 hoos Pähr i Döwinghe satte i Pantt för 7 mk:r humbla á Een half ortt, och Strax dereffter blef han fången och förder till Norie. I medler tijdh haar Faste löst till sigh samma myssa och uthnött: begärandes betahlningh Fiortton daler Kopparmynt som hon i Kopparbärghet Kåstadhe huaröfwer han sigh förklarade sålledes, att han fuller Myssan i Döówijken inlöste, men effter sin faders willia och med des Penningar, och intet gagn der af fick, utan fadern som Rymbde till Norie, af huilcken hann ***[fol. 137r]*** myssan sedan Kiöpte för een lijthen Reensshudh som Kåstade tree daler Kopp. m:tt . Tohl är ännu i Norie och deels sin ägendomb hafwer quaar i Sidssiö. Faste wndragher sigh icke för betahlningen. Pehr i Döwinge berättar sigh eij annat minnas än Tohl Myssan igenlöste.

Såssom Tohl Nillsson olåfwandes inlöst Myssan aff Pähr i Döwinghe som Feltwäbell Petter Kruusskopp Pantsatt för Een dal: 10 öre S:r m:tt, och den Samma tagit med Sigh då han rymbde till Norie; Altså pröfwes Skiähligt, att Myssan skall aff Tohlz hafwande Egendomb i Sidssiö betalas medh tolff daler Kopparmyntt, och till Straff hafwer han förwärckadt dee Penningar Han för Myssan till Pähr i Döwinghe uthgifwitt.

8. Nillss Pedersson i Melgåssen och Märitt Pedersdott:r hafwa förlijcht Nillss Siuhlsson i Mälgåssen för een Arfs prætension effter Siuhl Olsson med een half barka Hudh och Åtta Alnar Wallmar.

9. Erich Öndesson i Nohr beswärade sigh öfwer sin granne Peder Olsson i Nohr för deth han låtit sin booskap gåå owallat och opätitt och deels nedtrampatt hans Rogh och Höö, sedan Erich till Rindh boofördt hade. Rp: Att han weeth icke om sin booskap all Skadan giordt, och att elack gärdzgård der om kringh är. Deth befans att Skadan är giordh aff Peders booskap sedan Erich war derifrån och fleere äre där intett. Peder bekänner att sina Fåår emoth sin willia kommo een gångh uthur Åkeren och luppit i hans Swedia, och opätitt een Skyhl Råg på ***[fol.137v]*** nedersta flyttian för Erich . Eskill Andersson i Stafre och Kiehl Jönsson ibm hafwa besedt skadan. Eskill berättar att i Swedian wore Siu Höhässior och alla afäthne och Refne, och åthminstonne skattar Erich derigenom mistatt twå Skrinder. Råghen kunde han eij wäll æstimera emädan som dhen war mächta illa farin så till axen som halmen.

Partterne förlijchtes sålledes, att Pedher Olsson skall gifwa Erich Öndesson een Skrinda höö och ¼ tunna Rogh, och der medh åthskilde, och warnades att läfwa wäll som rätta Grannar ägnar och anståår.

10. Oluff Persson i Fanbyen på Swän Jonssons wäghnar i Eede uti Låchne Sochn, angaf sigh förledne Åhr blifwa af Oluf Olsson i Fanbyen och Mickell Olsson i Grimnäs försäkratt att igenfå een Klädeskåpa som pantsatt war hoos Olof Olsson för Twå RD: Specie, och Michell

försatt den i Norie, heller betahla des wärdhe, deth den tillstå, men icke willia gifwa femb Richz dal. som begäres utan högst till fyra Richzdaler. Altså beslöttz, att Mickell skall betahla till Swän Jonsson Tree dal: Silf:r m:tt, och då äre twå Richzdal: som länthes På Kåpan afrächnade.

11. Giertrud Pedersdotter angaf Trumbslagaren Johan Larsson för deth han haar Kallat sigh Trull Käringh, utan någhon ordsaak huar till han intett neka Kunde, och berättade deth skiee af hastige modhe wettandes intett ondt medh henne, huarcken i den eller annan måtto och dy effter 43 Capitlett Tingmåhla Balcken Saaker till tree mk:r. ***[fol.138r]***

12. Anders Siuhlsson i Ammeren angaf huru som Hans Swåger Corporal Larss Jonsson Hake sitter på halfwa Faders hemmanet i Miössiö, och sitt Sambtycke där till intett wijdare fått, änn så längie han får besittia Cronhemmanett i Ammern, och efftersom Feltwäbelen Petter Kruusskåpp är dijthlagd och Inquarterat att antaga hemmanett, Så begärer han tilträde till Faders hemmanett, efftersom han een broders deel ägher och Larss på sin hustrus wägnar allenast een Syster Partt. Där emoth opwiste Larss Jonsson sin Swärfaders Siuhl Olssons Försäkringh aff den 4 Januarij 1679, att han skall wara berättigatt effter des dödh att uthlössa dee andra Syskonen effter Landzens bruuk och Prijss och behålla Gården, der till Anders Samtycht, och gifwit sitt boomärckie, Men han berättar deth skiedt wara medh ofwanskrefne condition och willkohr. Fadren Siuhl ägher hemmanett, ehuruwäll hans brödher Pähr och Joon i Fullstadh uti Mariby Sochn icke skohla wara uthlöste, och ännu läfwer, och sitt förrådh aff gården hafwer.

Såssom Siuhl Olsson hafwer opdragit sin Mågh Corporalen Larss Jonsson Haka halfwa hemmanet i Miössiö att bruka, och dee andra Syskonen effter hans dödh uthlösse, och Siuhl ännu läfwer och altså intett Arf fallit; Huarföre Pröfwar Rätten skiäligt, att conservera Larss Jonsson effter faderens förordningh widh Hemmanett, så längie Fadren läfwer, och der barnen, sedan Arfwet fallit ähr om besittningz Rätten och Inlössninghen eij Komma öfwereens, Skall Rättens Sluuth dom dem emellan skee.

13. Chiergiant Erich Swahn, angaf hurusom Joen Nillssons Arfwa fodra aff Gåässböhle Hemman, Aderton Richz.D. ***[fol.138v]*** och att Joon Nillsson gifwit Ciergiantens hustrus förra Man Oluff Olofsson som wardes Styfson fyra st: Köör att bruka, mädan han läfwer och een deraf effter hans dödh, till Testamente gifwas, huar till Swän Eskillson i Sunnersbyhn Swarade: först opwijsandes een Tingz doom af den 30 Junij 1680: lydandes, att hustru Kerstins Nillssdotters Arfspartt i Gåässböhle (som war Joon Nillssons förste hustro) är 18 R.D. Sedan att han aldrigh hördt nämbnas om några Köör, eij heller war Joon Nillsson stadigt i Olof Olssons brödh utan gifftade sigh och såth för sig sielf och åhrligen brukade tree Mählingar Åker, och Äng dereffter och af sina Jorde Penningar huart åår till uthlagor cederade tree Richzdal: som effter enn doom 1677 d. 1 Maij fins, och warit 4 Åår Facit tolff Richzdal: som Olof Olsson i hemmanet niuther. Enär Joon intet Kunde förlijkas medh Oluff och sigh gifftade, togh han utan twifwell sine Koor tilbaka. Sedan prætenderer han 20 RD:r som aff Joon Nillsson gifne äre till Oloff Olsson effter Accordet den 3 Julij1671, och Feltwäbel Petter Kruusskåpp Attesterer sigh hördt att Joon Nillsson bemelte Tiugu Richzdal. åth hustrun Märitt gifwitt, huar till Swän intet nekar, huilcke och äre uti 1680 Åårs doom berächnade, och Oluf Olss barn och Arfwe conserverade. Noch prætenderer han Tree Richzdaler som Olof gifwit för Olof Nillssons bördz Rätt i Gåässböle effter breff den 25 Junij 1674 ; huilcke äre uthi 1680 Åhrs doom gode giorde: Anhållandes Chiergianten Rätttens dehlningh emellan sin hustru och des barn i Gåässböol hemmanett, beklagandes att Landböndren Faste Tohlsson och Oluff Tohmasson blifwe af gården drefne, och dy willia draga sigh ifrå uthlåfwat byggningh, huar medh sålledes hänger tilsammans, att Olof antogh

ett Ödeshemman, och ***[fol.139r]*** Faste tilförne låfwat ett dito antaga i Låckne Sochn, och Befallningzman på Wåhrtinget befalt honom stijga ifrå Gåssböole och antaga Cronhemmanett, huar med Gååssböle lämbnades utan åboor. För den skull hafwa Bördzmännerne genom Pastoren H. Carl Alstadium förmått Comministrum H. Johan Selin deth för Innewarande Åår bruka.

Af föregående Ransakningh befans 8:mo att Joon Nillssons bröders barn böre effter een Tingz doom den 30 Junij A:o 1680 af Gååsböle hemman niuta 18 RD:r huarwid deth blifwer. Anbelangande fyra st. Köör som Chiergianten Erich Svahn på sinn hustrus wägnar beklagar intett effter låfwen den 3 Julij 1671 fått bruka i gubben Joon Nillssons lijfztijdh. Och så wijda löfftet ansågh Joon Nillsson warande i Oluf Olssons brödh, och dee eij länge Kunde förlijkas, och enär han satte sigh för sig Sielf, togh hann sine Köör ighen, Altså ophäfwes Ciergiantens prætension i deth måhlet. Sedan huad dee 20 RD: som den 3 Julij 1671 frambledne Olof Olsson i gården gifne äre, widkommer, Så disputeras dee intett, och äre ährkände på Laga Tingh d. 30 Junij 1680. Sammalledes niuthe Olof Olssons Arfwe i gården uthgifwne tree Richzdal: till Olof Nillsson i Stafre. Beträffande Modrens och barnens hafwande Rätt och förmåhn i hemmanet, befinner Rätten att Olof Olssons hustru Märitt Arendtzdotter effter Sweriges Lagh 5 Capitl: Gifftmåhla Balcken LL. intet niuther aff Manssens odell Jordh, doch effter 29 Cap: Jordabalcken LL:n bekommer hon ⅓ aff dee 20 RD som Joon Nillsson af sine Inlagde Jordepenninghar dem gifwit under ächtenskapet, iembwäll och ⅓ aff dee 3 Richzdal:r som Olof Nillsson i Stafre bekommit, och i lijka måtto ⅓ af dee tolff RD:r som cederade äre i hemmanet af Joon Nilson för fyra Åårs Uthlagor, af den Jordh han särskilt brukadhe ***[fol. 139v]*** aff Gååssböol hemman. Och efftersom Oluf Olsson ägde hemmanett, och bäggie Kullarnas fader war, Så ärfwer huart barn effter Lagh sin dehl, Sidst huar Landböndernes bygning på hussen anbelangar, så Kunna dee intet obligeras mehra byggia än som Sweriges Lagh och Stadgar dem för sina Åår tilbiuder.

14. Till Oluf Olssons barns Förmyndare förordnades som fölier. Nembl: Nämbdeman Joon Olsson i Södssiö deras Frände, och Peder Olsson i Ubbyn förordnes honom till hielp i tree Åår, att föresee barnegodzett effter Lagh och Kongl: Förmyndare Ordningen.

15. Anders Jonsson i Wärwijken beskyltes hafwa tredie Stoorböndagen arbetatt i Smidian, deth hans granne Anders Persson angifwit och nu söker honom öfwertygha, men han nekar der till. Anders Pedersson sade honom stå i Smidian tillijka medh Jönss Olsson heela affton, deth Joon Andersson i Wärwijken och wäll weeth, och Nillss Höökz Änckia hust: Britta Olssdotter, huilcken berättar sigh gå Smidian förbij och höra folck der inne tala, men intett släggia heller bällie: wettandes intett huem där war. Såssom Joon Andersson beropes till wittne och icke tillstädes är, Så blifwer Saken opskuthen.

16. Hust: Agnäs Påhlzdotter i Wärwijken angafs hafwa försummat 3:de Stoorböndaghen 1684, huartill hon swarade, att hon war till sin dåtter i Skyhlnääs som då nyligen födt barn och om böndagz morgonen gått der ifrå, och årckade eij längre än heem till Wärwijken, derest hennes Man Olof Hansson ***[fol. 140r]*** betyges Siuk liggia. Hustru Karin Jonssdotter i Skyhlnäs berättar deth hustro Agnes om Torssdagzaffton Kom till Skylnäs, och förmådde intet något förtära och klagade sig Siuuk, och om morgonen begaf hon sigh på Kyrckwägen, och årckade med möda gå heem till Wärwijken. Peder Andersson i Wärwijken föregaf henne om Stoorböndagzaffton gå i wall med booskapen, der till hon nekar, och Pär berättar sin dåtter Gölu om 15 eller 16 åhre gammall samma gångh wallade booskapen, och följde hust: Agnes men hon är i Låckne och Böröön nu stadder. Hust: Karin berättar henne om Lögerdagen gå i wall och waritt Siuuk och machtlöös, och dy fallit och brutitt illa sin handh, deth Agnäs tilstår för nödh skuld måst deth göra, men intett om böndagen, och Pähr Anderson

är ständigh, Altså till Sakens oplyssningh måtte der medh beroos, till des Gölu och hust: Agnäs kan komma till Mundz.

17. Pastor H: Carl Alstadius beswärade sigh öfwer Grimnäsboerne för deth dee gietha in på hans skogh och ängiar östan för Gällööbroon och åhrl: giöra honom stoor Skadha, huar till dee eij stoort nekade och föregofwo sigh befalt sina wallbarn deth intett giöra. Gamble Skiffteshagan synes ännu, dy skola Partterne effter quotan den, nästkommande Wåår oprätta, och sålledes dhet missförståndet afböija. Sammalledes beklagar Pastor, att dee på öön der dee sine fäbodhar hafwa giöra sigh Inpass och förtrampa des Slått, och förledne Sommar låtit opätha så mycken Furubarck som fem Perssohner i tree dagar tagitt. Rp. att tree båckar Kommo bortt i Sommars ifrå booskapen, och förstå att dhe barcken ätitt, den dee willia betahla, och blef så förlijcht att Mickell Olsson skall gifwa 4 lispund barck och Oluf Larsson 2 lispund dito och tillhopa een Rijssbijth, med åthwarning att dee intet wijdare göra honom någon ohägnadh. ***[fol.140v]***

18. Skåghbroon hafwer Pastor bygdt och hållit, men nu hafwa dee som bor på öön huggit och giordt sigh een wägh till brohn, och esomofftast besynnerligen Höst och Wåhr den passera och intett willia hielpa att hålla henne wid macht; Altså beslöttz, att der Öbohna willia broon bruka, så måste dee den reparera och hielpa hålla wid macht. I widrigt fall hafwer Pastor macht den medh Stängssell wårdha.

19. Anders Persson i Wärwijken Kärade till sin granne Anders Jonsson Bagge för dhet hans Stoo förledne Sommar gick ohäfftat i hans Slått, och enär han påmintes henne häffta swarat och slaget sig baak och sagt deth wara häffte nogh, och då han å nyo därom tilsades, hotatt med yxan den Actor honom ifråntogh med Dragon Oloff Bernfeldtz til hielp, och sedan togh han een annan af Oluf Bengtsson, som honom och ifråntogz. Huar till Anders Jonsson swarade, att hans Stoo gick wäll den gången ohäfftat och hans häst fölgde honom och liten eller ingen skada giordt: beklagandes hans otijdigheet, i deth han på wägen kallat sigh Landzlöpare och Sacramentz Skurck som Olof Bengtsson hördt och wittna kan, och enär han gick främbst i wäghen och baar sin yxa på Axlan, togh Anders Persson medh sin Swågers Oluff Bernfeldtz hielp bårtt yxan. Oluf Bengtsson berättade Anders Persson på een lijten Swedia kalla Anders Jonsson Landzlöpare och Sacramentz Skurck. Jönss Olufssons hustru Sigrid Jonssdotter och Nillss Höökz hustru Britta Olssdotter berätta sig eij See eller Höra, huru som dee handterade först yxan utan enär dee Kommo effter sågho dee att dee bäggie drogos om een yxa, och bedit Jonsson släppa, af fruchtan att ***[fol.141r]*** någon skulle blifwa skadder, deth han giorde, och under dheras dragande om yxan, slogh Bernfeltt Anders Jonsson een öhrfijhl. Anders Persson wille eij troo Olufz relation utan Eedgångh efftersom han är med Jonsson i Swågherskap, dy aflade han sin wittnesedh och berättade som föllier Att dee bäggie ordhkastades om eett Stoo som skulle giordt Skada i Slåtten, och då Kallade Anders Persson, Anders Jonsson för Landzlöpare och Sacramentz skurck, huar medh denne och Jonsson gingo ifrå honom och Bernfeldt, och Kommande öfwer ett ledh, Kom Anders Persson effter och nappar yxan aff Anders Jonsson: säijandes bär du yxan åth migh, huarmed dee skildes åth, och Jonsson toghe en sinn yxa aff Oloff Bengtsson, och gick sin wägh, och Anders Persson Kom åther baak på honom och nappar yxan af honom, och mädan dee drogos om yxan, slogh Bernfeldt Anders Jonson een Öhrfijhl.

Till hörsampt föllie af Domare Reglan, moste Anders Pedersson medelst ett wittne och lijknelsse sielf tredie befria Ssigh icke Kallat Anders Jonsson Landzlöpare och Sacramentz skurck, och Dragon Oloff Bernfelt måste å nästa tingh comparera Anders Jonsson till Swaars.

20. Gamble Länssman Peder Andersson Kärade till Jönss Olsson i Melgåssen, för deth han Kallatt sig tyff, huar till Jönss Swarade, att han tillbytte sigh een Tälin Knijff af Ingbrächt och Oluf Olufz Söner som Kommo ifrå Nårie, och åther dijth Reste, den Fältwebel:n Petter Kruuskåpp här i Sochnestufwan länte, och Peder Andersson sade sine ***[fol.141v]*** wara, den han tilförne hemma Saknadh, då Jönss frågatt om han tillwijter sig honom stuhlit, och fått till swaars, Sigh Knijfwen mistatt, och weeth eij huru han den fått. Bengt Persson i Sundh haar och warit tillijke medh Föraren Melckior Rotherman tilstädes. Jönss sade sigh willia benöija sigh med Feltwäbelens och Bengtz görande Relation i Saken utan wittnesedh.

Feltwäbell Kruusskåpp refererade, sig effter Pähr Anderssons begäran som misstänchte Jönss för sin bortkomne Knijff, taga aff Jönss Tällie Knijfwen till länss, såssom att skiära tobaak medh, den han fick, och Peder Andersson den togh och besågh: säijandes den sig tillhöra, då Jönss swarade sig Knijfwen intett stuhlit utan Pähr Andersson stuhlit af sigh twå dal: Koppm:tt och Rände sedan Kring om gålfwet och brukade mund, huar opå han intett gaff acht.

Bengt Pederson, att han Kom ingående, och då sade Pähr Anderson att Jöns stulit Knifwen af sigh då H. Johans trolofningzööl war, och Jöns Swaratt Neij, och sade, deth Pähr Anderson af sig twå D. Kopp:r m:tt stuhlitt. Jönss beropar sig på Anders Skåningh och Oluff Bernfeldt som skola wetta sig den twistige Knijfwen af Norske drängiarne fått, men ingendera tilstädes. Pähr Andersson sägher sig intet Sagt Jönss den stuhlitt. Intett Sluuth kan i Saken skiee, förr än på beropade wittnen blifwa examinerade.

21. Oluff Olssons Son Oluff i Gåssböle är Rätte Arfftagare till Gåssböles hemman och äldsta broderen, och tillåthes effter begäran deth inbörda, och först accordera med gamble Syskonen som effter Lagha doom 1680 hafwa Aderton Richzdahl. ***[fol.142r]*** att fodra; Och såssom Hemmanett intett Kan heller är i så gått bruuk och häfd som 1680, Så tillåthes Ny wärderingh i Krafft af 3:de Cap: Jordabalcken LL:n , och göre Oluff afftahl med sine omyndige Syskons Förmyndare, huru Hemmanett Kann som sig böör blifwa häfdatt, och om dee något subsistance där aff hafwa kunna.

Ting 10 juli 1686

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:11, fol.204r-206r

Anno 1686 d. 10 Julij hölttz Laga Tingh medh Allmogen aff Räfsundz Tinglagh, närwarande Befallningzman Jonas Wargh och Nämbden

Kiehl Pedersson i Giällöön	Oloff Pederson i Fånbyen,
Nillss Pederson i Anwijken	Erich Öndeson i Rindh
Siuhl Seffastson i Tafnäs	Peder Olsson i Grimnäs
Oloff Ingbrechtson i Grimnäs	Herman Peerson i Biörnöhn
Erich Olsson i Wåhle	Joon Olsson i Södsiö
Larss Larsson i Behnsiöön	

1. Dato Publicerades Kongl. Maij:ttz Placat \om barnamord/ och om myntetz validerande.

2. Dragonerne Peder Larsson och Erich Larsson anklagades förledne Höst hafwa skutitt een Älgh wid Allmänningzkiernen, och heela hösten fälatz kringh om skoghen med tuå Hundar och bössor, och enär dee ***[fol. 204v]*** där om tilltalas, så undsäija dee bönderne och Skogzäganderne på lijfwett Oloff Carllsson och Pähr Anderson i Grönwijken berätta sigh igenfunnit Hullstahn, som är så långt ifrå Ledett, att dhet omöijeligitt kunnatt Skiee eij heller några fiätt eller Spåhr ifrå ledett till Hullstahn. Rp. Att dee hade låff af Joon Olson i Södsiö att förfärdiga och oppdraga des gambla ledh, och fått ett diur om tree Åhr, och huden sålt till Länsman Alexander Pålack: nekandes sigh skutitt diuret, och att deth föll icke längre ifrå ledett, än pass ½ Mijhl. Till att undersökia Saksens rätte Sammanhangh, förordnades effter skrefne, att noga taga i Ögnosyyn ortthen der förgångne skall wara skett och sielfwe Hullstahn, och om fiätten synas ifrån ledett och Hullstahn, med annor som till oplyssningh tienar. Nembl. Herman i Biörnöön, Oloff Engebrechtson i Grimnäs, och Siuhl Sefastson i Tafnäs Joon Olson i Sidsiö skall å näste tingh wara tillstädes då Saken skall företagas och afhielpas.

3. Dragon Carll Ersson Brömss beswärade sigh öfwer Peder Anderson i Sund för någon rest på 1684 Åhrs uthlagor, huar emoth Pehr Anderson inlade een Rächningh som examinerades och öfwersågz warandhes Debet 14 Caroliner[?] 3:18 S:r m:tt och befans Lefreringen wara giord Nembl. in Junio 1684 3 dal. S:r m:tt bestående i een Sexdalers Plåth, Een Carolin 24 öres Stycken och femb Slanttar. Sedan in Septembri Een tree daler och een Sex mk:r Plåth: nekandes sigh fått mehra, och dy Disputereren Sex mk:r Plåth som i Rächning oppfordrade och 1 dahl. Kopp:r m:tt till Corporalen Måns Carllsson. Sedermeera bekände Dragon sigh fått tuå Sex dal: Plåtar à part men icke påminna sigh oppförde 3 dal:s Plåth; iembwäll och icke waritt skyldigh Corporall Månss Carllsson Een dal. Kopp m:tt Corporal föregifwer sigh på hans wängnar den intett fått, utan om så ähr på sin egen fordran på förre Åhrettz uthlagor.

Såssom Peder Andersson intett kann bewijss och öfwertyga Dragoun Carll Bröms fått mehra på 1684 Åhrs uthlagor, bestående af 11 dal. 13: 18 th. Sm:tt än Åtta dal. 16 öre Sm:tt, Altså moste han uthann ***[fol.205r]*** oppehåld betalla honom resten som ähr 2 dal. 29: 28 Penningar S:r m:tt och om Een Dal. K:r m:tt som Corporalen Månss Carllsson påföres å Carll Bröms wäg:r fått och han nekar till, Så söke Peer Anderson, Corporalen der om som han bäst kan och gitter.

4. Nills Siuhlsson i Melgåssen kärade till Jöns Olsson ibm om een Koo och om een Malmgrytta som Jöns tagitt haar, och intett borde hafwa, enär den som han sin fordran aff 4 Richzdal: på bythett effter Nillss Siuhlssons Moder A:o 1675 bekommitt, och sedan lijkewäll tagitt Kohn och Grythan Nillss Olsson i Ubyen som war bythesmann, berättar dhet Nillss Siuhlsons fadermoder Gölu egte Grythan och gifwitt åth Nillss Siuhlson Item att Jöns Olson fordrade af sigh på hustru Ingridz wäghnar 2 Richzdal. Och wijste honom till Nillss Persson i Melgåssen som wart Förmyndar. Rp. Att han effter hust: Ingridz dödh måst af sin förtientte löön hoos Jöns i Ösiö betalla till Oloff Michellson i Biörsiö på hustro Ingridz wägnar, tuå RD:r som på bytett icke war kommit eller angifuitt Sedan påmintte han sigh och berättade sigh effter hennes begäran betalla till Oloff Mickellson 2 RD:r och skulle bekomma derföre Een tunna Korn, som hustro Ingrid Sedan tagitt och brukat till Sädes Korn. Gamble Länssman Peder Anderson och Nillss Olsson i Ubyen berätta att på bytett taltes om bem:tte 2 Richzdal. Men så wijda intett bewiss dher till fans blefwe dee intett oppförde eller betaltte. Jöns oppwisste Corporalens Oloff Mickellssons i Biörsiö qvittens d. 27 Decemb.1677 att af Jöns Olssons löön hoos Jöns i Ösiö bekommitt 2 Rd. som hustru Ingrid honom skyldig war. Malmgryttan föregifwer han sig köpt aff Hust: Ingrid för Tree Caroliner långt för hennes dödh. Men Nillss Siuhlsson säger honom den effter sin Moders dödh aff Nillss Pederson tagitt som icke hålles wehl troligitt, emädan som den intett fins på Bythes Längden wara behållen åth barnen, utan

een annan dito i gäld lämbnader. Oloff Ingbrechtson i Grimnäs betygar att Jöns Olsson intett bekom aff hustru Ingrid den uthlåfwade Korntunnan. ***[fol.205v]***

Såssom bewijssligitt är, att Jöns Olsson aff sin förtientte löön hoos Jönss i Ösiö låtitt Corporalen Oloff Michellsson få tuå RD:r på hustru Ingridh Olssdotters wägnar i Mälgården som han d. 27 Decembris 1677 haar quitterat; och der hoos befinnes att Jöns intett bekommitt den uthlåfwade Korntunnan för bem:tte 2 Richzdal, och dy sedermeera aff barnens Arff aff des Förmyndare Nillss Pedersson i Melgåssen fått een Koo; Altså pröfwar Rätten skiähligt, att Jöns Olson böör behålla bekombne Koo emoth försträchte 2 RD:r. Sammaledes fins och skiähligt, att hann oqualt behåller den tuistige Malmgryttan, den han af hustro Ingridh långt för des dödellighe afgångh för betahlning fått, som icke på byttett ähr klandratt worden, eij heller nu något Skiähl der till finns.

5. Nillss Ifwarson i Bogsiö kärade till hustru Ingeborgh Amphinsdotter ibm. om någon skada hennes Creatur skola på hanns Åker och Ängh giortt, huarmed hon intett will hafwa fördragh, och dy nödgas han sökia Assistence. Rp. Att dhet är intett bewijssligitt med hennes willia wara någott skett, och att han intett håller godh och Rätt hägn som honom böör, och der till medh igentäpt Fäwägen för henne wid Fäbodarne, och icke tillåter bruka gamble wägen, såssom och att hon håller mehra hägn och haga än hon böör. Item, att han slagitt ihähl een Geth för henne, huar till swarades, att giethen gått Siuk heela Sommaren, och förmådde eij föllia till Fäbodarne och omsijder Störtte hon: föregifwandes sig kunna bewijssa hennes folck för sigh slagitt een båck förderfwatt: begärandes hustru Ingeborgh laga besichtning och dehlningh på all hägnad, huar till Nillss Ifwarsson bejakade: Dy uthwalde Nillss Ifwarsson Oloff Peersson i Fanbyen och Kiehl i Giällöhn, och hustro Ingeborgh begärtte Nills Pedersson i Anwijken och Erich Öndeson i Rind, huilke skohla effter Skördeandan opprefwa bägges Gärdzlegårdar och hägnad om Åkeren och dehla dem emellan: jemföres, efftersom dee lijka äga i byy, och sedan noga taga i öghnosyn, huru som wägen till Skogz wid deras Fäbodar löper; och så laga, att huar obehindratt må kunna bequämbligast ***[fol.206r]*** till skogz utan den andras förfångh. Skulle dee icke willia rätta sigh, Så skall des beskaffenheet på Höstetingett angifwas, optagas och afhielpas.

6. Joon Olofsson i Håfdsiö begärtte dehlningh på ⅓ i Skogh och Mark, som emellan honom och broderen Jöns Olsson ibm är odeelt, ägandes lijka myckitt i By, dy gifs dee wittzordh effter Lagh som skipta will, och i dett anseende tillåthes dem jembföres dehlningh på ⅓ dehl af Bydzsens skogh som odelt är: begärandes Joon Olsson, Oloff Persson i Fanbyen, Siuhl i Tafnäs och Peder Olsson i Grimnäs. Jöns Olsson begärtte, Oloff Ingebrechtson i Grimnäs, Erich Ersson i Wåhle och Herman i Biörnöön.

7. Att syna Chronhemmannett Bode ifrå Mickell Olofsson i Grimnäs, som dett på Sex Åhrs Frijheet optagitt och Disposition hafft 1682 1683 1684 och 1685, och dett blifwitt anslagitt Capiten von Dade, förordnades effterskrefne, att noga besee och antächna hans Nederlagde Arbette och bruuk der på. Oloff Persson i Fanbyn, Kiehl i Giällön och Siuhl i Stafnäs

Ting 29 - 30 oktober 1686

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:11, fol.263v-270r

Anno 1686 d. 29 och 30 October medh Räfsundz Tinglagh præsente Häradz skriff. Carll Wargh och Nämbden

Kiehl Pederson i Giällöön	Oluff Pederson i Fahnbyen
Nillss Pederson i Anwijken	Erich Öndeson i Rindh
Siuhl Seffastson i Tafnäs	Peder Olson i Grimnäs
Oloff Ingbrechtson i Grimnäs	Herman Pederson i Biörnöhn
Erich Erichson i Wååle	Joon Olson i Södsiö
Lars Larson i Behnsiöö	Bengt Olson i Bodhsiö

1. Dato aflade Bengt Olsson sin Nämbdemanns Eedh. ***[fol 264r]***

2. Dato publicerades Kongl. Maij:ttz Placat om Myntettz wärde.

3. Om Dragounerne Peder Larssons och Erich Larssons fältte Elgzdiur 1685, oppwijstes hålldne besichtningh öfwer Hullstahn, daterat d. 16 Septemb. sidstleden, af Inneholld, att een halff Mijhl ifrå Grönwijken syntes Rum, derest Kött waritt opsatt och dee Eldh hafft, men intett gårr eller sådant som wid Hullstahn pläghar finnas, och Pehr Larson sagt sigh Köttet dijth buritt, och Synen begärt, att Pehr Larson wille Hullstahn wijsa där Älgen waritt oppgiordt, som han intett göra kunde: warandes een stoor Mijhl emellan Rummett der Köttet suttit och deras ledh, där ett diur föregått, iembwäll och een stoor Siöö Mälingen ben:dh, och dy håller Synen otroligitt, att diurett, om dhet dödzhugget fått, kunnat så långt gåå in på Gröönwijkz Skogen. Synen berättar sigh see fälarne och Spårett ifrå ledet nedertill ett Morahz, men intett längre, effter som hååla Mohn togh strax widh: slutandes af fiätten, att dhet måtte waritt tuå eller tree åhr gammaltt, och där Köttet legatt war icke allenast mycket bräntt och långa Älgzhåår, som intett kunnat föllia Köttet, och Pehr Larson sagt deth waritt på bällingarne, som hålles intett i Sanningh både för des Myckenheet skulld som dhes längd. Dragon Peder Larson föregifwer sigh intett kunna igenfinna Hullstahn, som doch wid Mälingz Siön är: beklagandes sigh på några gångor der willdse. Erich Larson berättar sigh wäll wetta rummet, och kunna dhet igenfinna, men giort sigh intett bekymber derom, sedan Synen sedt, att ett diur war för deras Ledh gångit och fått Hugg. Udden betyger Synen wara tämmeligh träffat, och kiäppen ähr icke alldeles aff, och kunde grantt synas, att intett ombythe der medh waritt giordt. Pehr Larsson haar och sagt för Synen, att Huden med tijondebogen sattes wäster om Mällingzsiöön, och att medh flijth waritt hoopburitt wedh och bränt förledne wåhr bredewidh där Köttet sutitt. Peder Andersons hustru i Gröönwijken Lissbetta Larssdotter haar ***[fol. 264v]*** berättat sigh tillijka medh 2:ne gåssar sedt Erich Larson om een Söndagz-Affton waritt wid den ortten där Köttet sutitt och arbetatt nogh, att kunna förändra och föröda rummet, att iche synas skulle Diuret waritt der oppgiortt. Gåssen Oloff Pederson om sina Fembton Åhr som wallat booskapen åth Peder Anderson berättar sigh offta see hullstahn med gårr och wahm wara där Köttet suttit, icke långt ifrå fäbodarne, och tillijka med sin Mathmoder och Oluff Carllsons wallpojke Simon Anderson See om een Söndagz Affton som wardaghen effter Pehr Larson till tingz derföre waritt, Erich Larson medh een graanquist hoopräfza wahman och behnen och bära afsijdes bortt derifrå och tuifwells utan dhet opbräntt: säijandes sigh och Ropa till honom och bedia honom intett laga bättre der om, och att han hade lagt af sigh Jackan och hatten. Simon om sina Siutton Åhr gammall är icke tillstädes, utan Pijgan Kerstin, som berättar sigh allenast sedt rummet och ingen Hullstahn. Oloff sade ytterligare att 2:ne flickor sedt honom näst före, och han såsom wellat Sticka sigh af wägen, det dee sagt, och hustru Lijsa och gåssarne derföre dijth gått. Erich Larson nekar sig deth

giordt och wähl hört Gåssarne ropa och flickorne See, och tahla med dem, men intett på dhet ährende: påståendes sigh kunna wijsa Hullstahn Sunnan Siöön.

Ehuruwäll Stoore Lijknelsser äre, att Peder Larsson och Erich Larson Älgzdiuret skutitt, och Erich Larson lijkawäll föregifwer sig kunna wijsa rätta Hullstahn, Så tillåthes honom den wijsa åth Synemännen som förr waritt dijth, huilka strax effter tinget moste sigh begifwa dijth, och noga och grannel: alt i ögnosyn ytterligare tagha.

4. Drängen Erich Larsson angaff Peder Andersson i Grönwijken för dhet han honom kallat tyf, Landzlöpare och Mördare, der han doch oskyldig ähr: anhållandes att han må derföre lagligen plichta. Rp. Att han ***[fol. 265r]*** dhet intett giordt, utan efftersom han slagit illa hans poijke Oluff i Skogen, sagt och frågat, hwij han deth hade giordt, och wid deth samma i ijfwer sagt din Landzlöpare, efftersom han är hemma i Norie, och waritt befaltt att gå uthur Landet. Orsaken och begynnelssen haar waritt, att Peder Anderson mistade förledne Åhr een Nafwar, och frågat Erich Larsson effter honom, som tillijke med hans Huusbonde Oluf Carllson der till nekat, och Gåssen Oluff lijkawäll effter ett Åhrs förlåpp, Nafwaren i Erich Larsons gömmor igenfunnit och tagit tillbaka, och Oluff till sin huussbonde Lefwereratt, huilkett Erich Larsson wetta fick, och enär han honom råkat sagt, nu skall iagh betalla tigh för Nafwaren, och myckett illa med een stoor widia slagitt, så att blodh stått genom Munn och Näsa. Erich tillstår sigh honom slagitt, för deth han offta kallatt honom Nafwartyff, der till han oskyldigh är, fast än den i hannss huussbondes Saker war funnen, emedan som grannarna bruka huar annans.

Oluff Carllson berättar sigh taga Nafwaren på hillan och lefrert till Erich. Peder föregifwer sigh intett kallatt Erik tyff. Dragoun Matthes Simonson berättar sigh höra Peder Anderson Säija till Erich Larson först, Stiähl du migh, och sedan Slår du mitt folck och will mördat, huartill Peder nekar, och beropar sigh på Dragon Johan Wendelbergh som sedt huru han war illa handteratt. Johann Wendelbergh berättar sigh höra Peder Anderson fråga Erich, huij han slår sitt folck, och kallat honom Nafwartyf och Landzlöpare, och Erich gått effter honom ett Stycke wägh medh een Lija på Ängiett.

Såssom Peder Anderson pröfwes af hastighe Mode kallat Erich Larson Nafwartyff, sedan han hans Gåsse Oluf slagitt, Så plichte han effter 43 Capitlett Tinghmåla balken medh sine 3 mk:r och Erich Larson som hans Lego Poijke slagitt blodiger, böthe effter 13 Capittlett Såramåla balken medh willia Landzlagen 3 mk:r.

5. Oluff Swänsson kärade till Eskill Andersson i Stafre om sitt ***[fol. 265v]*** Faders Hemman som han sigh tillhandlat uti hans omyndighe Åhr: anhållandes att han måtte wijsa, huru han dertill kommen är, huilkett han giorde sålledes, att han oppwiste der opå bekomne Laga fångz breef af den 7 Decembris A:o 1666 lydandes, att hann halfwe Östregården i Staffre kiöpt aff Oloff Nillsson i Ubbyen för 54 RD:r (som honom war förpantatt aff Siuhl Swänson och hans Änckie hustru Karin Olssdotter, huars Hemman deth war Anno 1661 d. 29 Septemb. opdragit Oluff Nillsson att biuda till näste bördemän) Sedan hafwer Eskill som een bördzman på sin hustrus Britta Olssdotters wägnar, gamble Syskonen uthlöst med 21 Richzdal., som sielfwa Doom- och Fastebreffwett uthförligen uthwijsser: warandes Eskills hustru Britta och Olufs fader Swän Siuhlsons Syskonebarn. Swän Siuhlsson är för 9 à 10 Åhr sedan döder, och brukade ¼ deel sedan Eskill köpte Gården fast än han intett ägde der uti, efftersom hans Faar och Moor dess dehl för 54 RD:r förpantatt, och dessutan till Jönss Olson i Håfsiö betallt Åtta Richzdaler, som han till Swän skall länt, att lösa sigh uhr Knechtetiensten.

Såsom Eskill Andersson bewijsser medh Laga fångz och doombreeff daterat d. 7 Decemb. A:o 1666 Sigh wara rätta äghare och possessor aff halfwe Östregården i Staffre för 54 RD:r till Oluff Nillson i Ubbyn, som halfwa gården derföre aff Siuhl Swänson och hans hustru Karin Olufsdotter Panttewijs bekommit, och sedan uthlöst gamble Syskonen medh 21 RD:r,

Så att uthgifne Summa är 75 Richzdal. och dertill medh wore Eskills hustru Britta Olssdotter, och Actoris Oluff Swenssons Fader Swän Siuhlson Syskonebarn, och lijka när till Hemmannett aff 3 Tunland bördighe; Altfördenskull kan Rätten intett see Oluff Swänson hafwa någon skiäligh prætension till Eskill Anderson i dhet måhlet, och honom altså***[fol 266r]*** för wijdare åtahl derutinnan frijkallar, efftersom Hemmannet intett kan mera wara wärdt; doch låfwade Eskill Anderson aff godh willia till Oloff Swänson och hans tree faarSystrar, Anna, Ingiel och Märitt Siulsdöttrar Fembton dal: Silffm:tt gifwa, och låta widh anfordran bekomma.

6. Mickell Anderson på Krogen angaf hurusom Dragon Erich Olson Bångh 1671 eller 1672 tillhandlatt sigh Torssängz Hemmannett i Sundsiö Sochn af 3 Tunland och deth bebodde och brukade på sin tienst till 1674, då Regementett uthcommenderat bleff, huilkett allenast lågh obrukat A:o 1675, och då warande Comminister Herr Erich Stigzelius aff Generalen och Gouverneuren Herr Carll Sparre derpå uthwärckatt 1676. 1677 och 1678 Åhrs Frijheet, huar igenom Erich Olssons odallsrätt är betagandes Son Oluff: Anhållandes Mickell Andersson som hans tutor är, att han må kunna få Hemmannet inlöst medh ett Åhrs uthlagor, efftersom fadren tientte derföre i fijendelandh, huartill på Sahl. Herr Erickz Arfwingars wägnar Leuttnant Mickell Jönson swarade, att åthniuttne frijheetz breeff är förlengst effter Ordningen enär Åhren wore expirerade infordrat, och kunde intett mehra swara der till, dåch att Erich Olsson Bångh uti Tysklandh rymbde Chronones tienst, huar till Mickell så wida beiakade, att enär Wissmar opgafs, war han siuuk och förmådde eij marchera uth, och enär han blef frisk gifwitt sigh under dee danske: föregifwandes sig kunna bewijsa, dett b:te hemman Tårssängh icke med hans eghne Penningar, uthan försträchte af hans Swärfader är inlöst. A:o 1677 d. 1 Maij är om ödesmålett der aff ransakatt och befunnit dhet allenast 1675 legat obrukat, och inga uthlagor kastatt af sigh, Som i Jordeboken antächnatt och annoterat ähr.

Nämbden considererade***[fol. 266v]*** Mickell Andersons angifwande, och beslötho, att deth hörer allenast Höga Öffwerheeten till att disponera och förordna om sådantt.

7. Mickell Anderson på Krogen beswärade sigh öfwer Siuhl Swänson i Staffre, för deth han näst för Michaelis tagitt Åhrstienst, och stadt sig wiss löön, och strax der effter låtitt wärfwa sigh till Dragon och af Nillss Efwerttson i Ammern Städiepenningen emothtagitt. Rp. Att han wähl wellat leija sigh och uthbudit wiss löön och bedit taga Legopenningen aff Nillss, deth han intett giordt, utan uhrsächtatt sigh, efftersom han låfwat Johan Wendelborgh blifwa Dragon förledne Sommar, och sedan fått i wärfningz Penningar Sex dal. Kopp:r m:tt. Mickell föregaf att Wendelborgh honom öfwertalt att gå i hans Ställe Dragon. Fendrich Kruuskopp sade att han war skyldigh een Karll för een rymbd Dragon, huar till han nekade. Resol: Så wida Siuhl Swänsson intett kan öfwertygas Stadt sigh i Åhrstienst och tagitt Legopenningh, och Nillss Efwertson icke tillstädes ähr, kan Rätten denne gånghen honom intett till något obligera, huartill och sedan kommer, att han är wärfder till Dragoun.

8. Roald Ersson Raasse på Ragundz Tinglags wäghnar kärade till Swän Olsson i Tafnäs, för deth han i Olaga tijdh bortlegt drängen Joon Pedersson födder på Kiälen i Ragunda, den dee uthkiest för Tinglagett detta Åhrett tiena Herr Öfwersten på Kongsgården, och bewilliat honom till Discretion och godh willia Een öre Sm:tt af huar Röök, och han der till samtycht, der han skulle ungå antagne tienst hoos Swän Olsson. Rp. Att han honom intett i olaga tijdh stadt, utan in Junio taltt medh sin Swågher Nillss Olsson i Wästanedh och bedit honom fråga om Joon skulle blifwa quaar i sin förra tienst, och där han ***[fol. 267r]*** tienstlöös wore, honom Legopenning gifwa, dhet han Bartholomeitijdh giordt. Joon Persson berättade, Länssman Håkan Frisk talla med sigh der om een gångh, och han der till nekatt, och Åtta dagar effter Michaelis kom een Pijga med Sex daler Koppm:tt åth honom, och bedit gå till Kongzgården, dhet han icke giorde, utan i sin lagstadde tienst . Rall förmennte, Tinglagett wara så när att

leija honom som Swän uti ett annat Tinglagh, och wore Tinglagett dermed bedraghne och rådlöse \at/ få herrgårdz drängh.

Såssom Swän Olsson i Tafnäs intett kan öfwerbewijsas i olaga tijdh hafwa Stadt Joon Pedersson till drängh, utan allenast genom sin Swågher Nillss Olsson i Wästanedh föruth giordt sigh kunnigh om han skulle blifwa hoos förre Huussbonden quaar; Altså kan Rätten intet finna Swän Olsson deruti wara Straffwärdigh, och icke heller obligera Joon Pedersson gå utur hans tienst.

9. Hustru Kerstin Tårckillsdotter insinuerade een Copia aff bytesLängden hållen och giordh d. 4 Novemb. 1682, som uthwijsser hennes fodran aff sine broders Söner, och i synnerheet af Chrestier Olsson som Hemmannet i Mohlwijken besitter, bestående uti 58 Dal: 16 öre Sm:tt så för Sythningzrätt och löhn som hennes Systerpartt och inlagde \Jorde/ Penningar, huaremoth Chrestier Olsson intett hade att säija, utan begärte dagh effter handen något huart Åhr der på betalla. Men Comminister H. Johan Selin på hustru Kerstins wäghnar begärte des dotters Karins wägnar betahlning och uthlössningh henne till födo och oppfostringh, och att hust: Kerstin imedlertijdh må hafwa låf der i gården wistas och boo; Altså beslöttz att Chrestier Olofson skall forderl. ofwanbem:tte 58 dal. 16 öre ifrå sigh lefwerera till hustru Kerstin och hennes dåtter Karin Perssdotters närmaste blodzförwantt å Fäderne som kan pröfwas wara duchtigh till hennes Förmyndare, och där han ***[fol. 267v]*** icke förmår uthlössningh gifwa, wara förtäncht billigh Räntta till dhes oppföde gifwa, och imedlertijdh huusrum effterlåtha.

10. Leuttnant Wellam Niure kärade till Kiehl Pederson i Giällöhn för dhet han under ett halfft tunland skatt i Öfwergården uti Lansom tillägnar och Inkrächtar sigh, meera skogh, Slått och Marck än honom böör: præiudicerandes honom som skattar för huffwud Hemmanett för 4 ½ tunl., der med Storligen: Hafwandes opsatt ett fäbooställe mitt för gården som eij tålas kan, och des utan brukar någon Myrslått opp wid Åhn, der doch han på den Sijdan intett haar att göra: anhållandes att få niuta äghor och tillfällen i Skogh och Mark sampt fiskiewatten effter öre och ortugh: warandes Öfre eller Ödesböhle i Lanssom skattlagt för 1 ½ tunland, huar aff Leuttnanten ett halfft Tunl. Kiehl ½ dito, och Bengt i Marsätt ½ dito äga och bruka, huar till Kiehl Swarade, att han intett mehra brukar och niuther än hans förmän för honom, och skulle honom dhet betagas, så kunde han i Gällöhn, där swagh och Ringh Lägenheet är icke blifwa sittiande oppwijsandes några Gambla Jordebreef, som tillägna hans Hemman ⅓ dehl i Öfwerlansom, och ett daterat d. 18 Februarij 1605, att Joon Sewastsson sålt till Peder Olsson i Giällöhn tolff Mälingar i åkermål för 16 ½ dal. med all der under liggiande Äghor af gl. tijdh berättandes höra till hans Öfwergårdz ⅓ partt ifrå Flåtanässet till högsta bärgett effter gammall hermelsse, och dee ~/3 på östre Sijdan till Rödningh och Förlandh, men till Mulbete huar om annan förståendes, att Kiehl för Giällön har der iempte een Skogzkijhl till Ottersiön, och dy wallar han sin boskap der och på Lanssom, och derföre icke effter Lanssoms äghor Mulbete allenast niuter. Leutt:n föregaf att den Tracten är både lijten och onyttigh, och att Kiehl af Lansoms Muhlbette ***[fol. 268r]*** all nytta hafwer honom till præuiditze ägher mehra i byhn, och böör Nije nööth der hafwa enär Kiehl ett. Och enär han derifrå flyttiar, går han tillijka med andra Giällöboerne till Hanås skogen och den utbetar och förderfwar hans Slått. Rp. Om så är så gör han dhet icke allena utan grannarna, och intett kan han achta på dem, och sitt folck befalt achta sigh derföre: begärandes Leuttnanten att Kiehl må wijsa huadh rätt Giellöhn haar till bem:tte Skogzkijhl: förmenandes Olof Anderson hafwa besked derom. Rp. Att emellan Lanssom och Giällön finns Råskilldnad. Leuttnanten oppwiste ett hållit Prob d. 2 Junij 1662 som angår Partternas twistigheet, och lämbnat till laga uthförande. Kiehl berättar, att dhet på Tingett är ventilerat, och icke någon ändringh emoot gammall Häfd och rättigheet kunnat göras. Leuttnanten föregaff Kiehl intett äga på Södra Sijdan om bärgett, utan hans dehl

är på Norra Sijdan, och dy begärer Arrest och Förbodh på hans höö. Rp. Att han där af uhrminnes tijder sin Nyttningh hafft.

Alldenstundh om Partternes twist är allareda 1662 Prob och Syhn hållen, och Kiehl Persson påstår dhet lagligen wara sedan agerat, Altså förordsakas Rätten Saken oppskiuta till des 1662 Åhrs Protocoll kan öfwersees, om något dem emillan i dhet måhlet är giordt och dömbdt.

11. Herman Pedersson i Biörnöhn fodrade på sin Moders och Syskons wägnar Siu RD:r aff Peder Andersson i Wärwijken. Rp. Att han dem skyldigh waritt, men förmenar ringa eller intett der å restera, emädan som deras Fader Peder Bengtson aff hans Arff i Stugun, några Perttzedlar effter gifwitt memorial till sig tagitt. Actor wille dhet intett bestå och begärtte dilation till nästa tingh, att skaffa bytheslängdenn och bewijs ifrå Stugun der om, som effterlettz.

12. Ryttaren Peder Hemmingson i Giällöhn fodrade af sin hustrus ***[fol. 268v]*** Ingiehl Zachriesdotters Styffader Oloff Anderson ibm, Ellofwa Åhrs Pijgolöön, efftersom hon intett fått tiena annorstädes. Sedan haar han aff gården hafft förrådh i Nije Åhr, och intett Contribuerat; uth-lagorne, Jembwäll och uti fiortton Åår brukatt utan lego och Räntta Tijo RD:r som Peder monde gifwa sin fästemö nu warande hustru uti Fästningzgåfwa, enär han första gånghen till Tyskland bleff Commenderat, och han dem tagitt och brukatt till sin nytta begärandes betahlning och Satisfaction derföre huar öfwer han sigh förklarade först, att han henne ingen löön tilsagt, och hon fått effter Lägenheeten Sletzkläder, och waritt oförmögen henne mehra gifwa, Swarades, att hon warnhe plichtog där till. 2:do Att han hafwer 20 RD. af sin Styfdotter tagitt till förwahringh, men icke på någon Räntta, och dem d. 6 Novemb: 1673 betaltt. Pähr Hemmingson föregaf, der han dem icke tagitt och brukatt, så hade hon dem annorstädes på Räntta kunnatt sättia. 3:tio Tillstår han sigh hafwe huart åhr brukatt twå Mälingar Åker och Kåldalsängiett af tuå Ladur pass 4 à 5 Lass effter Afftaal och Föreningh, emädan som han effter 1680 Åhrs doom äger ⅔ delar af hemmannett som Peder Hemmingson söker disputera, och aff Nämbden betyges dett emoth deras meningh och willia skee. Altså öfwerlade Nämbden Sakens beskaffenheet och beslötho Nembl.

Emedan som Ingiehl Zachriesdotter haar hoos sin Styffader Oloff Andersson i Giällöhn tientt uti Ellofwa Åhr, och ingen Penninge löön niutitt, utan Slettzkläder; Altså pröfwes skiäligt, att Oluff Anderson af oskipto skall låta henne bekomma een halff Pijgelöön som är 1 dal: 16 öre Sm:tt för huardera Åhrett, och blijr tillsammans 16 dal: 16 öre Sm:tt. Huad Oluff Andersons åthniuttne förrådh aff hemmannett utan uthlagor och afgifft widkommer Så befins dhet wara effter Afftahl och Föreningh giordt, i anseende ***[fol.269r]*** till hans hafwande rätt i Hemmannet effter 1680 Åhrs doom huar med deth och förblifwer. Sidst beträffande dee Tijo Richzdal. à 6 mk. Sm:tt som Oloff Anderson uti fiortton Åhr hafft och brukat hustru Ingiehl tillhörighe, finner Rätten i lijka måtto skiähligtt så wijda intett Intresse war förskrifwitt och hon hans Styfdotter är, att Interesset modereras till helfftenna, och blijr allenast 6 daler 9 3/5 öre S:r m:tt huilka han utan oppehålld dömmes tillijka med lönen att betalla.

13. Nillss Pedersson i Ödan uti Bordsiö Sochn och Medelpad, anklagade Dragon Oloff Wärre, för deth han in Martio sidstleden utur hans Släda stuhlitt 3 Lispund tårr Sajefisk och hoos Erich Larsson i Peregrims Stahn fått igen ett Lispund 15 mk., begärandes lagligitt Assistence der uti. Oluff Wärre tillstår sigh 3 Lispund Stulitt aff honom och lämbnat hoos Erich Larsson och sagt huru han dem fått, och allenast några Stycken tagitt der af och kokatt i sitt quarteer Wåghe. Erich Larsson är intett hemma utan reest till Östergöthlandh och nekatt wettat af hans Stölld, och berättat Oluff sagt sigh fisken köpt i Böhle.

Såssom Oluff Werre haar Stuhlit aff Nillss Pedersson i Ödhan 3 Lispund Säijn och han der af igenfått i Peregrims Stahn 1 lispund 15 mk. Altså dömmes han effter Kongl. Maij:ttz Straffordningh att betala 3 gånger så myckett som tiufften war à 21 ⅓ öre Sm:tt Lispund, och blijr med dhet som af tyfnaden bårto ähr. 6 dal: 21 ⅓ öre Silfwermyntt.

14. Gamble Regementtzskrifwaren Johan Johansson fodrade besked aff gamble Länssman Peder Andersson Wrångh för 1673 Åhrs Chronotijonde Militien anslagen aff Bräcke och Bodsiö Kyrckherberghen som belöpa 4 tunnor 3 fj:r 6 ⅓ Kan:r Spannemåhl à 11 ¼ D. Km:tt 50: 14: 17 ***[fol. 269v]*** huar till Swarades, att han uti åthskillige Poster haar öfwer och icke under samma tijonde Spannemåhl betallt: opwijsandes sin Kladda, däruthinnan äre förde fölliande Poster på Bräcke och Bodssiö 1673 Åhrs Chrontijonde wara lefwererade.
1. Reghementtzskrifwaren bekommitt till Jacob Jacobson 1: 16:- 2. Afradz Penningar 1 dal. 3. Till Snörlijfstygh 5 ⅓ öre. 4. in Octobri sielf tagitt 1 D: 5. Erich Persson i Flathmo för sitt inlösande Korn 1 dal. 6 ½ öre. 6. Anders i Grönwijken dito 1 D. 6 ½ . 7. Oluff Carlson ibm. dito 1 dal. 6 ½ öre. 8. Regementtzskrifwaren d. 7 November Een beredd Älgzhuud för 7 ½ RD. Facit 11 D: 8:- 9. d. 6 December hans drängh 8 st. Plåthar och 6 dal. i halfören. Facit 10 D: 10. d. 8 xber hans Pijga 2 Plåthar 2 dal. 11. För gåssen frå Bräcke för ett halfft Lass 7 ½ öre. 12. Peder i Wärwijken 30 öre. 13. Hans 1673 Åhrs tijonde blef intett Inlefreratt 1: 28:- 14. 1674 bekommitt Penningar 3 dal: 15. Till Olof i Gåssböle 4 dal. 28 öre alt i Silf:r mynt rächnatt: görandes tilhopa 41 dal: 14 öre Sm:tt.

Regementtzskrifwaren nekade till bem:tte Poster, förutan dee 4 dal. 28 öre Oloff i Gåssbööle fått effter hans Zedell d. 21 Martij 1674 och Oloff qvitterat på Bossiö 1673 Åhrs Korn: begärandes quittens på dee andra oppförde Poster, och förr will han dem intett gåttgöra. Han disputerade och opförde Älgzhuud, dhen Pehr Anderson sägher honom tagha att göra Kyller af åth sine Swäntiänare. Johan Johansson förmeentte att opfördhe Poster torde wara, kanske för 1674 Åhrs tijonde, och Pähr Anderson nekar. Aff hans Cladda finns Lefreringen wara giordt 1673 om hösten på 1673 Åhrs Korn, och är Olufs i Gåssböle Zedell aldra sidst effter Sluten Summa in- och oppfördh. Länssman berättar sigh begära quittens och intett kunde få, utan till swaars, att han heela Regementtz Summa quitterat, och behöfwer eij quittera Plåcke wijss. ***[fol.270r]*** Ehuruwähl Länssman Peder Anderson Wrångh bewijsser med 1673 Åhrs Cladda hafwe uti åthskillighe Poster betaltt 1673 Åhrs Chron tijonde Spannmåål aff Bräcke och Bodsiö Sochnar med 41 daler 24 öre Sm:tt, huar ibland Erich Persson i Flathmo och Oluff Carllson i Grönwijken äre uthförde för sin tijonde lösn; Så håller Rätten lijkawäl Säkrast wara, att låtha Saken beroo till des Erich och Oluf kunna deruti afhörde blifwa. I medler tijdh kan och efftersees, huru högh behållne Cronotijonde A:o 1673 uti bem:tte Sochnar waritt, och sålledes blifwa förwissatt om Peder Anderson effter sin Kladda mehra heller mindre der på betaltt och Lefwereratt.

15. Sexmän Oluff Ersson på Åssen och Peder Hanson i Löfstad äre citerade för orätt tijonde Rächningh i Marsätt, och intett Comparerat; dy plichta huardera Tree mk:r.

Ting 23 - 25 maj 1687

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:12, fol.61r-70r

ANNO 1687 d. 23. 24 och 25 Maij höltz Laga Tingh medh Allmogen af Räfsundz Tinglagh Närwarandhe Befallningzman welbetrodd Jonas Wargh och desse såtho i Nämbden

Kiehl Pedersson i Giellöön.	Oloff Pedersson i Fanbyen
Nillss Pedersson i Anwijken.	Siuhl Seffastsson i Tafnäs
Erich Öndesson i Rindh.	Olof Ingbrechtsson i Grimnäs
Herman Pedersson i Biörnöhn	Erich Erichsson i Wåhle
Larss Larsson i Behnsiö	Bengt Olsson i Bodssiö
Oloff Pedersson widh Åhn	Herman Swänsson i Melgåsen

1. Dato Effter den Form som ifrån Höglofl: Kongl: Hoffrätten af d. 12 Aprillis sidstledne ankommit, Aflade Häradzhöfdingen Anderz Plantijn sin domare Edh, och der näst samptl: ofwan Specificerade Nämbdemän.

2. Samma Dato Publicerades Kongl: Maij:ttz förr Specificerade Placater och desse som sedermehra ankombne ähre. Nembl. Om huad Tobak som låfligit ähr att införa de Dato d.12 April 1687, och sedan om Executionen daterat d. 14 Dito.

Kongl. Maij:ttz åthskillighe Ordninghar om bryggerie, bagare, Tapperians accijs, Accijs Rätterne, Accijs Fördubblingen A:o 1650, om backwngnspenningar. Oprepades kårtel: emädan som sådant i häradhet icke brukelligit ähr.

3. Huarken 1681 eller 1682 betyges någhot öfwermåhl waritt, men 1680 då Befallningzman Flodin tijonden Intagit skedde inghon omkastningh och blifwit någhot öfwermåhl, huar om Pastor Herr Carl Alstadius lärer wettskap hafwa. Gamble Länssmann Pehr Andersson berättar sigh påminna Befallningzman derom ***[fol.61v]*** och intet swaar få, och efftersom han förstodh dher medh icke Richtigt wara, lefrerade han Nyckellen till Herr Carll, som dhet läth i hans närwaru opmätha, och som han kan sigh påminna blef 10 à 12 T:r öfwermål. Oloff Persson i Fanbyen berättar och i Sundssiö blifwa dhet Åhret öfwermål. Pastor Herr Carll Alstadius berättar att ett Åhr ingen omkastning blef, och enär han förstodh att meera war behållit än Längden innehölt, läth han Spannemålen omkasta och å nyo Längder der öfwer i Pastoratet af Heradzskrifwarenn Carll Wargh som då Befallningzmanns Flodins skrifware war oprättades, och dee förra underskrefne och förseglade Lengder togos tilbaka, och som han minnas kan togz Signeten dherifrån, och altså bekom Kongl. Maij:tt och Cronan dher af sin dehl; och Kyrckiorne sin : påminnandhes sigh intet huad Åhr dhet war, doch lärer han af dhet Åhretz skriffter dhet igenfinna.

4. För detta Soldathen Oloff Bagge ifrå Ope och Brunflodh Sockn fordrade aff Peder Andersson i Werwijken af 1679 Åhrs Uthlaghor 12:12 S:r m:t för Johan Larssons Nerbelij hemman i Lundh och Brunflodh, efftersom han der på till sin löhn war Inwijst, och förledne Åhr sin Polett till Befallningzman Jonas Wargh opwist och Lefwereratt, och bekommit Zedell till Länssman, att uthexequera samma Ränta, då Pehr Anderson gifwit honom Twå dahl. Sm:t och begärt Dilation medh dhet öfriga till Kindersmässa sidstleden, den han honom förundte, men sedan intet dher på fått, anhållandes att blifwa hulpen till resterande Uthlaghor. Rp. Att han gifwit och betallt honom dher på Twå dahl. Sm:t och begärt Dilation, emädan som han intet kunde finna sigh skylldigh wara, berörde Åhrs Uthlaghor betalla af fölliandhe skiähl; Först, att Häradzhöfdingen Erich Nerbelius på Sterbhusetz wäghnar förundt hanss Son Anders Persson och Oloff Jönsons Son Jönss; twå Åhrs Frijheet, så widha dess Landborätt wijdkommer förmodandes i ödmiukheet, att Hanss Excell:s H:r Gouverneuren ***[fol.62r]*** tächtes

meddehla någon frijheet för uthskrifningh och Chronones uthlagor emädan som Hemmannet af Fijendens Infall war Spolierat, och således blifwitt osådt och uthan Åbo, huar emoot han förplichtas effter yttersta förmågho Hemmannet oprätta, som brefwett af d. 20 Maj 1678 medh mehra Innehåller och uthwijsser. Sedan een Copia af Länss och tolffmäns Attestato, huru illa Hemmannet Lundh af Öffwerst welb:ne Pedher Örnklou, som dijth medh allt sitt folck inlogerades blef handterat, afbett och förtrampatt, så att ingen Landbonde kunde der i Hussen förblifwa, och att lijten Sädh dherigenom dhet Åhret blef, som Skrifften af d. 2 Martij 1677 omständelligen uthwijsser, huilken samma Dato på Brunflodz Laga Tingh blef ehrkänt, och Sidst af Generalen och Gouverneuren H:r Carl Sparre d. 19 Dito på Kongl: Maij:ttz wägnar gifwitt Nerbelij änckia tree åhrs frijheet dher på, Nembl. half ordinarie Räntan half:e Skiutzferdzpenningarne och half Sölf:r Skatten. Pedher Andersson förehöltz att Erich Nerbelius honom ingen wijdare Frijheet tillsagt, än Sterbhusetz Landborätt tillhörde, och recommenderat Frijheetz Åhren till Herr Gouverneurens Excell:s gåttfinnandhe. Peder Andersson föregaf sigh eij annat förstått, och intet söcht H: Gouverneuren om någhon Frijheet, och 1678 om hösten sådt tillijka medh Olof Jönsson i Werwijken der een halff tunna Rogh, och 1679 om wåren 2 ½ tunna Korn; Iembwäll och 1678 bärgat så mycket Höö, som af Ryttarehästar\ne/ icke war afbett och till een Månadh hafft dher sin boskap, och fodret opgifwitt på gården och 1679 äfwen och bergat Höö, och låtit boskapen 8 à 9 Weckor dhet der consumera. Oloff Jönsson tillstår sigh blijf:e af Pehr Andersson Intalat att wara i Lagh med honom dher uti som han och giorde, men intet medh Nerbelio der om accorderat, Men Pehr Anderson berättar, att bägges deras Sönner Anders och Jönss söchte Contractet fast Anders allena blef infördt i Brefwett, huar till Olof nekar.

Nämbden togh Saken i betänckiande, och enhällel:n Beslöto, att Pehr Anderson och Olof Jönsson som Hemmannet brukat, böre fordrade rest betalla, och för dhet dee Mothwillegin honom förhållit hans förtiente löön betala Intresse à 6 pro Cento. ***[fol.62v]***

Alldenstundh Heradz Höfdingen Erich Nerbelius uti sin gifne Skrifft den 20 Maij 1678 till Anders Pedersson i Werwijken, att antagha Sal. Johan Nerbelij hemman i Lundh, icke unnar honom wijdare Frijheet än Sterbhussetz Landborätt, och Frijheetz Åhren i ödmiukheet recommenderer till Hans Excell:s Herr Gouverneuren H. Jacob Flemmingh, att meddehla för uthskrifningh och Chronones uthlaghor, huilke icke är söcht eller Skiedt, och Peder Andersson tillijka medh Oloff Jönsson 1678 om hösten uthsådt på Lunhemmannet Een halff tunna Rågh, och något Höö om Sommaren bergatt, och 1679 om wåhren dher sådt 2 ½ tunna Korn, och ängiarne effter behagh och förmågo slagit och bärgat, och förledne höst effter Befallningzmanns ordre betaltt till gamble Soldathen Oloff Bagge som utaf dhess 1679 Åhrs Räntta är Assignerat på 12 D: 12 öre Sm:tt 2 D: dito; Altså finner Rättenn Skiälligt, att dömma Pehr Andersson och Oloff Jönsson uthan oppehålld att betalla Oloff Bagge resten som är 10 D:12 öre Sm:t och för dhet dee moothwilliogt wijss förhållit honom anslagen Cronones uthlagor för hans förtientte löön, och förordsakat honom dher på gör[a] Reessor och omkåstnadh, pröfwar Rätten i lijka måtto Skiähligt, att dee ifrå 1680 till 1686 in Septembri bäggie Inclusive skolla bem:te 12 D:12 öre Sm:t Interessera à 6 proCento som ähr 6 ¾ Åhr, och sedan till Junij 1687 för resten af 10 D:12 öre, som giör tillsammans 5 D:13 öre 15 ½ Sm:tt förståendes utan Capitalet

5. Nills Halfwardsson i Torssängh fodrade af twå Rothar, broofogdhe tullen för bygde wägh, effter Leuttnant Mickell Jönssons Zedell, Daterat Wärwijken d. 6 Martij 1673, och fått allenast af fem bönder à 2 Kan:r, och enär han fordrar resten så får han elack mund och kallas bernhytare och hunsswått. Rp. Att han gifwitt honom Zedell på twå Rothar, och huarken af dhem heller dee andra broofogde tullen för 1671 och 1672 fått mehra än i Werwijken. Nämbdhen ***[fol.63r]*** påminner sigh, att Allmogen huart åhr dhen betalt, och der han den sielff icke opburit, så genom Andra, antingen Länssman eller Sochnskrifwarenn, warandhes i

somblige Rothar 8 och somblige 10 Perssohner och att han honom intet kallat bernhytter och hunsswått, utan sagt, att han bygt wägen som een bärnhytter, efftersom han kräfde honom om fierde Dagh Pingest, och mente intet stoort dher medh. Leutnant Mickell Jönsson dömmes att honorera sin Zedell af d. 6 Martij 1673 på Brofogdetullen af 2 Rothar à 10 Perssoner. Och så wijda Nillss Halfwarsson intet mehra dher på opburitt än af Fem bönder, tijo Kannor, så rester och är ännu obetallt 30 Kannor som betallas à 3 D: S:r m:t Tunnan, och Leut:n söke uth sin Brofogdetull för samma Åhr om något innestår, som han best kan och gitter. Och efftersom Leut:n blifwit krafd i otijdh och i folckz närwaru, så haar han fuller som några af Nämbden berätta sigh hördt, brukat några otijdige ordh emoot Nillss Halfwardsson; Men så wijda dhet är Skiedt i hastigheet, och Nillss bordt låtha honom på Sabbatzdagen blifwe okrafd, Så gås dhet dhenna gången förbij.

6. Leutnant Mickell Jönsson föredrogh sigh tillijka medh Oloff Olsson Biutill A:o 1674 af Claes Classon i Trunheem bårgat godz för 92 RD:r 1 ortt 8 sk. och betalt der på d.13 Junij strax 24 RD:r och Oloff Dito 11 RD. 1 ortt 8 sk., och Leutt:n sedermehra i Plåthar 7 ½ RD:r Nåch 7 ½ RD., och lärefft för 2 RD: 1: 14 Facit 17 RD: 1 ortt 14 sk. förutan dee 24 RD:r och af bägges handfångne godz lefwereratt som odugligit war tilbaka för 18 RD:r och altså betallt mehra än sin halfpartt, och Olof Olsson dher emooth icke mehra än 7½ RD:, båckskinn för 6 RD:r, gäddor 1 RD:r contant 5 RD:r och Lerfft för 1 RD: 3 ortt, Facit 21: 1 ortt, förutan dee 11 1: 8 sk. som strax betalltes, huilket allt Oloff Olsson tillstår och ehrkänner; Altså blijr Oloff Olsson der på effter Rächningh skylldigh som Leutnant Mickell Jönsson mehra betallt än sin halfpart 4 RD: 11 öre Sm:t som han dömmes utan oppehålld till Leutnanten betalla. ***[fol.63v]***

7. Medelst opskåfs domen på förledne Höstetingh emellan Leuttnant Wellam Niuhre i Lanssom och Kiehl Pedersson i Giellöhn, angående dheras twist om öfwer Lanssoms ägor i Skogh och Marck, som lydher at i 1662 Åhrs doombook skulle efftersees om något Sluth som Kiehl föregaf dhem emillan wara Skiedt, tillfrågades Kiehl, om han dher effter låtitt sökia. Resp. Neij, icke dess mindre haar Iudex igenomluppit 1662 och 1663 Åhrs Protocoller, och intet funnit om den Saken något wara annoterat och passerat. Kiehl Persson föregifwer, att Stenmärcken finna[s] emellan Lanssoms och Jellöhns byars Skogh. Leuttnant Niuhre tillspordes, huru han kan bewijsa, dhet Kiehl för sin ⅓ dehl icke haar beställa op wid Åhn, och lijkawäll der brukar Myhrslått. Resp. Icke wijdare än som hans fäder effter gamble Mäns berättelsse för honom sagt. Sedan huru kommer till att Bengt i Marsätt för dess ⅓ dehl, Slått ibm. haar, Rp. Att han dhet icke weeth, och icke heller haar han slagit dher på tree eller 7Åhr wettandes ingen åthskillnad i synnerheet emellan öfwer och Neder Lansoms äghor wara giordh eller kan finnas. Leutnanten opwiste een hållen Syn och Förlijkningh emellan Swän Bengtson i Lanssom och Pehr Bengtson i Marsätt Daterat d. 29 Julij 1628: lydandes, att Pänt[?] ängiet i Lansom blef dem emellan dehlat, och att Peder skulle behålla halfft som är den öfwersta dehlen med Swedie Nääss i ängiet på andra Sijdan om siöön etc och Swen dhen nederste Partt uthwid Siöön medh ett blött ängh i samma Ägor. Men Fiskeriet nedh för Hanås Landet wid Giällösundet skall liggia under yttergården, huar af föllier att Hanåhssen hörer Nedergården till. Utaf 1662 Åhrs Synebreef Synes, att Kiehl haar för sin ⅓ dehl sönderskildt Skogh, och lijkawäll Sunnan neder Lansom op wid åhn brukar Muulbethe och barcklop, och der hoos ett ängh och Strandslått om 4 Lass, derest han intet äger medh rätta, dhet Pehr Andersson betygar, Oloff Nillsson i Ubbyen och Hanss Persson i Lösta på Synen berättat, som och måtte wara, efftersom han sin ⅓ dehl apart hafwer, iembwäll och på Nårr Sijdan myckit Skogh rydiat, och een dehl brukat till ängh och deels till Muhlbete, mehra än som på hans trediedeel kan belöpa. ***[fol.64r]***

Saken heemsteltes Nämbden till voterande som effter sambtahl endrechtel. beslötho.

Såssom bewijssligit är af gambla breef, och ett Daterat d. 18 Februarij A:o 1605, att nedergården i Lanssom ägher ⅓ dehl af gambla ödesböle i öfwer Lanssom, Kiehl Pedersson i Giellöön ⅓ och Bengt i Marsätt ⅓ dher aff, och der hoos af 1662 Åhrs prob och Syyn, att Kiehl Pederssonn mehra Rödiat och Inhängnat än på hans ⅓ löper; Huarföre pröfwes Skiähligt, lijkmätigt dhet 4: de[?] och 32 Cap: Byggninga balken Landzlagen att Öfwer Lanssoms Äghor i Skogh och Marck, Skohla af gode Män dehlas och Skifftas emellan ofwanber:de Perssoner, som der uti lijka Rådande äre och dhen som mehra Rödiat och inhägnat, moste dhet cedera och afstå till dhen mindre giordt, heller effter bem:te 32 Cap: läggia dhet till byaSkoghen igen och bötha sina penningar. Och alldenstund Kiehl Persson sin Anpart för öfwer Lanssom med dhe andra Interessenter i Skogh och Marck hafwer; Så finner Rätten Skiähligt att han intet är Rådandhe Sunnan om bergzhögdan, huarken till barcklop eller ängiet och Slåtten opwid Åhn, utan måste dher medh affstå, och lembna under Neder Lansom.

8. Dato företogz ytterligare Saken om Förbergz Hemmannet aff 4 1/6 tunland och tillspordes Pastoren wyrdig Herr Carll Alstadius, huru han är kommen der till, och brackt tree Åhrs Frijheet dher på, som icke war genom ödesmåhl Kongl. Maij:tt och Chronan heemfallit? Resp. Att hanns Sal. fader Pastor Herr Isach Alstadius war der om, af dhess näste bördemän ombedin, och i synnerheet af Eskill i Staffre; efftersom han eij mächtade dhet tillijka med sitt egitt bruka, och gården war myckit wahnbrukat, der till medh reste Änckian Märitt med barn och all ägendom tillijka medh Kiehl Andersson som gården 1674 brukat, och effter Peder Anderssons Intygande dhet åhrettz uthlagor betalt, till Norie, och lämbnade gården, och dy har Sahl. Herr Isach skrifwit till Befallningzman Larss Jonsson Roshem der om d. 4 Maij 1677, och samma Dato fått Swaar, att der ingen aff bördemännen det emooth ***[fol.64v]*** Caution opptagha wille, och Cronan ödesmålet eller åtherstädhet betalla. Så tillåtes dhet Kyrckioherden till Herr Gouverneurens ratification dåch synes stått 1674 der som står 1676, och ordet immitterat raderat, huilket han oppdrogh sin Son Herr Carll, och han låtit fråga bördemännen, som uhrsechtat sigh dher ifrån, huar oppå ähr Syhn och besichtningh hållen d. 8 Dito, och befunnitz wara illa handteratt, huusen mästedeels af taakrötha förderfwade, och Åkrarne wanbrukade, och elacka Gerdzlegårdar, huilken sedan ähr besannat medh Tinglagetz Signete, och 1678 d.19 Martij på tinghet inquirerat dher om, och Intyghat så i Sanning wara Anno 1680 d. 30 Junij, ähr på tinget Intyghat, dhet wara i fullt bruuk, och Herr Carll begärt der å dispossessiones, och blifwa icke drifwen dher ifrån, som lämbnades till Herr Gouverneurens resolution. An:o 1677 d. 20 Junij haar Herr Carll Alstadius uthwerckatt H:r Generalens och Gouverneurens Högwelb. H Carl Sparres tree Åhrs Frijheetz breef dher på, efftersom dhet så wahnbrukat war och icke kunde kasta Uthlagorne af sigh effter Länss och tolffmäns attestatum d. 8 Maij A:o 1677. Förbergz barns Förmyndare, Herman Person i Biörnöhn berättade, att Eskill Anderson dhet brukade 1675 för helfften effter Befallningzmanns Daniel Berttillsons Zedell och tillståndh d. 2 Aprill 1675, och blifwitt effter Maculations Längden öfwer 1675 Åhrs Gräsgielld i Korn och Höö för 7 D: 24 öre Sm:t. Anno 1676 och deth brukat, och fulla Uthlagor dhet åhrett betallt, och för 1677 lefwereratt till Länssmann fem dahl. Sm:tt, och att Eskill begynt köra i Åkeren enär Herr Carll dijth kom, och att Joon Nillsson skulle een deel der bruka, som moste tagha Affträde enär Herr Carl kom. Resp. Att han weeth, dhet 1676 Åhrs Uthlagor äre betallte som Eskill Swårt föll och på dhet han sin egen gårdh i Stafre icke skulle dher igenom lämbna i waanbruuk, haar han bedit Herr Isach och Herr Carll om Assistence. Eskill förklarade sigh så, att han körde opp något af träde sedan Herr Carll hade sådt, på dhet han skulle kunna för 1676 blij otilltalt Pehr Andersson betyger, att Eskill betallte halfwa 1678 Åhrs ***[fol.65r]*** gröda, och att han igenbekom och nöth dee uthgifne Fem dahl. Silf:r m:t sedan för Staffre uthlagor. Herr Carll nekade sigh trängia uth Joon Nillson, utan medelst dhet onda Rychte han hade om sigh, blef fadren animerat att antaga Hemmannet som näst till Prestebordet ähr belägit, huilket han strax transporterade till

Herr Carll. Herrman föregaf, att Herr Carll låfwat oppbruka och hålla Hemmannet barnomen tillhanda; som Nillss i Anwijken, Pehr Olsson i Ubyen och Olof Larsson i Backa kunna betygha, men lijkawäll uthwärckat sigh tree Åhrs Frijheet der på. Rp. Att han intet wijdare Låfwat, än som Befallningzmanns breef lyder, Nembl. Att sökia Herr Gouverneurens Resolution der öfwer. Nillss Pederson i Anwijken berättade sig höra H. Carll Låfwa bruka och hålla gården barnen tillhanda. Rp. Icke wijdare, än han kunde dhet så wähl bruka som någon af Swågrarne, som intet wille den emottagha, emädan som dee nogh med sina egna hade att göra, men alldrigh tilhanda åth barnen. Pehr Olson och Oloff Larson berätta sigh blifwa inkallat och tillfrågas om dee wille Antaga Förbergh, huar till dee nekat, och föregifwa sigh höra Herr Carll säija, sigh så wähl kunna bruka gården som någon annan, och icke kunna påminna sigh höra honom säija, barnomen tillhanda. Peder Andersson nekar sigh skrifwitt sitt nambn och satt Signete under Syne brefwett d. 8 Maij 1677, utan hans frambledne Son Isach dhet giordt: tillståendes sigh wäll wara på Synen, och att Herr Carll låfwade i Prästegården, bruka och hålla gården, barnen tillhanda. Oloff Peersson i Fahnbyen som den tijden och Nembdeman war, tillijka medh Siuhl i Tafnäs berätta sigh medh dhe fleera som på Synen eij wore, alldrigh samtycht till Tinglagettz Signete att verificera Attesten medh, efftersom Förbergh war intet 1675 öde, utan lefwereratt effter tillståndh halfwa grödan, och icke 1676 för Huussarm, utan Eskill i Stafre betallt fulla uthlaghor för 1676, huar utaf H:r Gouverneurens Excell:s synnes wara förledder, att gifwa tree Åhrs Frijheet på Hemmannet. Peder Andersson tillstår sigh wid Tinglagetz Signete skrifwit Länss- och ***[fol. 65v]*** Tolfmän i Räfsundz Tinglagh. Herman i Biörnöön berättar sigh tillijka medh Pehr Andersson wara till Förbergh, och opmätha Gerdzlegårdarne och wäster åkeren, då Eskill körde 1676 Åhrs lämbnadhe trädhe, Swen i Sönnerbyen och Bengt i Sunn wore intet tolfmän utan berättas sedan effter Herr Carlls begäran dijt warit och allas nampn står under Attesten.

Nämbden berättar att Signete war den tijden i Prästegården och handterades aff Pastore och Länssman, och itererade sitt förra, att dee intet Samtycht till Signetetz wedersättiande, Iembwäll och 1678 intet förstått vice Heradzhöfdingens Knuth Ingellsons fråghan och Inquisicion dher om, utan hållit före, att attest skulle gifwas öfwer dhen skada Kyrckioherden Herr Isaac af fijändens infall 1677 monde på sin ägendom tagha.

Saken togz aff Nämbden i betänckiande, och eenhällelligen beslötho att så widha Hemmannet genom tree Åhrs ödesmåhl icke är heemfallit Kongl. Maij:tt och Cronan, så dömma dee dhet wara Odell och Skatte och icke Chronhemman, doch emedan som dhet, 1675 warit brukat för Gräässgielldh, och een tijdh brukligit waritt, att rächna ett Åhrs ödesmål för ⅓ dehl Crono, och man eij weeth huru detta blifwitt annoterat och opfördt; Så lämbnas dhet till höga öfwerheetens Nådigste omdöme iembwäll och hålla före, att Kongl. Maij:tt oundwijkelligen moste niuta och igenbekomma tree Åhrs Uthlaghor som äre effter Länss och tolfmäns Attest af Herr Gouverneurens Excell:s till frijheetz Åhr förundte. Men såsom dee icke kunna der i dömma, uthan der till fordras Uthsochnes Nämbd, som kunde Ransaka och pröfwa, huem som der till finnes Skyldigh, och dy lämbnes dhet der hänn.

Såssom af föregående Ransakningh befinnes, att Förbergz Hemmannet aff 4 1/6 tunlandh icke genom tree Åhrs Ödesmåhl är heemfallit Kongl.Maij:tt och Cronan, utan allenast A:o 1675 warit brukat för Grääsgieldh, som och effter Maculaturs Längden öfwer 1675 Åhrs Grääs gieldh kastatt af sigh i Korn och Höö 7 D: 24 öre Sm:t och 1676 brukat ***[fol.66r]*** för fulla uthlagor; Alt fördenskull kan Rätten intet finna dhett wara heemfallit Kongl Maij:tt och Chronan. Dåch emedan som dhet bemelte Åhr 1675 warit för Grääsgeldh brukat, och her i Landet een tijdh praxis waritt, att ett Åhrs Ödesmåål blifwitt hållit och Rächnat för ⅓ dehl Chrono, och man eij weeth af huad Fundament dhet må wara, och huru detta annoterat och oppfördt blifwitt; Ty lämbnas dhet till Höga Öffwerheetennes Nådigste omdömme. Och alldenstundh Kyrckioherden wyrdig Herr Carl Alstadius lijkawäll hafwer effter Länss och tolffmäns Attestatum 1677 medh Tinglagetz Signete verificerat, uthwerckat dher opå tree

Åhrs Frijheet som han werkelligen åthniutitt huar igenom Hanns Kongl. Maij:ttz wår Allernådigste Konung och Herres Ingälld är förminskadt worden; Altså finner Nämbden sig icke wara befogadt der uti dömma, utan lämbnar dhet till UthSochnes Nämbdz Ransakan och omdömme, huilken bör der till swara.

9. Capiten Jockim von Dade prætenderade af Mickell Olsson i Grimnäs, som 1681 antagit Bude Hemmannet af 1½ tunland på Sex Åhrs Frijheet och huarken bygdt huuss eller Gerdzlegårdar, refusion för dhet han bordt der göra ferdigt. Resp. Att han tillijka medh brodren Peder Olsson 1681 bärgade lijtet höö där. 1682 hafwer han opdragit Ryttaren Larss Skarp dhet som och dhet hade 1683, i mehningh att få dhet under Ryttarehållet, och opbrukade ett lijtett åkerstycke om 1 ½ Mälingh, och röjde någhot. 1684 begärte Capiten dhet på Skarpens willkor som honom effterletz och han brukat 1684 och 1685, då dhet lades och förmedlades under Hanns Capitens Säthe Stamnäs. Capiten tillstår dhet samma och der hoos sigh opbrukat Åker och opgärdat Gärdzlegårdar, och för 1686 förmedlingz Räntan der af på sin löön måst tagha. Mickell inlade een Specification öfwer giord Kåstnad der på, och i synnerheet huad dee uthgifwitt för ett Härberghe som ifrå Budhe till Stafnäs transporterat ähr som löper till 44 D: 12 öre Kopp:r mynt, ***[fol.66v]*** föruthan 7 Lispund näfwer till taaket, och omöijeligit her warit, att någon besutten bonde der kunnat blifwe, emädan dhet inom Hanck och Stöör ähr, och han nödgades dhet \taga/ enär 1681 höltz Inqvi sition om halfgårdzkarlarna: tilbiudandes H: Capiten betalla medh Penninghar huad skiähligt pröfwas. Capiten prætenderer allenast Hägn och Stängssell för äghorne och Ladornes reparation, huar till dee eij finna sigh mächtige, utan tilbiuda billigh penningh, huarifrån Capiten sig uhrsechtade. Men omsijder öfwertaltes dertill, och uthleth sigh dhet eij kunna förbätttra under 20 mk: Sm:t, och Mickell Olsson tilbödh honom i ett för allt 15 D: Dito, och omsijder uthfestade 18 D. Sm:t, huar med H. Capiten läth sigh benöije, och Mickell strächte Capiten hand der öfwer, att betalla till S: Johannis nästkommandhe.

10. Dragon Henrich Bergh skuldgafs hafwa belägratt Britha Jonssdotter ifrå Håfsiö, och aflat barn tillsammans, som i lijffwet ähr, huilka tillstå gerningen, och ingendera förr med den Synden beträdd. Altså blifwer Henrich saker effter 3:die Cap: Gifftmåla balken L.L:n till sina Fyrattijo mk:r, och Britha effter praxin till sina Tiugu mk:r

11. Jönnss Olsson i Håfssiö prætenderade af Pastore Herr Carll Alstadio och hans Lagzbröder fäbostellet Gåhlkiernberget som dee hafft låf på Håfsiö Skogen till behagellig tijdh bruka. Rp. Att han icke är lagligen Stembder, utan om 5:te dagh Pingest, Pedher Anderson undher annat tahl sagt, dhet Jönss i Håfdsiö will Stembna honom, dhet Oluff Pedersson i Fanbyen betyghar sigh höra, och der till medh brukas dhet under Opne Kyrckiobordz äghor, och dy effter Präste Privilegier böör een Consistorij fullmechtigh wara tillstädes dy kann Saken denna gången eij optagas och handteras.

12. Oloff Nillsson i Ubbyen beswärade sigh öfwer Jönnss Olsson i Håfsiö ***[fol.67r]*** i så måtto som föllier, Att han fullmechtigh giordh af sina Moorsystrars Kerstin, Märett och Ingrid Olofzdottrars Män, Oloff Person wid Åhn, Joon Siuhlsson i Siöwijken och Nillss Siuhlsson i Grimnäs fordran bestodh så på deras som hans egen Moders wäghnar, hurusom Jönss Olsson ähr kommen till Håfsiögården och dess lösa ägendomb och byggenskap medh Kåpp och Kahr, huaröfwer Jönss Olson förklarade sigh sålledes först, att han har kiöpt Håfsiögården af Rätta odellsman deras Mohrfader Oloff Andersson för 60 RD:r, doch om Kiöpet skulle klandras, och Hemmannet gå dem ifrån, innan Sex weckor der effter iämgodt igenskaffa, som Kiöpebrefwett af d. 28 Februarij A:o 1661 uti Stickellstadh i Norie med hand och Segell uthwijser, huilket på tree laga Tingh i Räfsundh är opbudit Nembl. d.11 October 1664 d.11 December

1665 och den 7 December A:o 1666, och samma dagh gifwit der å fasta och Doombreef, och kallar Lagbuden och Laghstånden och der ofwan opå gifwitt Oloff Andersons döttrar, som wore Siu St:n huar sine 3 RD:r i Sohne och förlijkningh, huartill Olof Nillson nekar. Jönss broder Joon Olsson som eena dåttren till hustru haar, nekar och så medh. Oloff Pedersson widh Åhn sammaledes. Men Jönss föregifwer lijkawäll sigh dem betallt. Sedan fordras effter een Specification 5 st båthar, 2 tunnor Korn i Kåhlbodan norder på Mohn. 3 St Öhlträ 3 St Kaar 4 Höösladar, Een läst bodh tagit. Item 2 St Smidie bälger och Een Iissbijl. Rp. Att han båtharne fått emot uthgifne 21 RD:r och sedan fått een uthgammall båth, huilket honom föredöltz, och han swarade sig till dhem dhe 21 RD uthgifwa på dhet han skulle blij otilltalt. Item fått bälliorne för dhet han dreef deras boskap öfwer till Norie och gifwitt tree RD:r för 2 tunnor Korn; Kunnandes eij neka sigh hafwa Öhlträn och Släderne och fått dhem medh Gården Oloff Nillsson föregaff honom opbryta dören för Herberghett ***[fol.67v]*** och dhet allt uthtagit; huar till han nekar, och sägher att Oloff Olson måtte dhet giordt, som icke kunde bewijsas.

Saken togz i betänckiandhe och beslötz, att Jönss Olson behåller Hemmanet fast än dher på Dombref gafs wid sidsta opbudet, emädan som dhet skedde d. 7 December 1666, och ingen der på under dhen tijdhenn eller till Datum klandrat, och dee opförde 3 RD:r till huar Dotter som war Siu Stycken obligeras han betalla, dher han medh Skiähl och wittnen intet kan wijss dhet wara Skiett, äfwen så böör han betahla all emottagen Redskap, som han eij gitter bewijsa förr betallt.

Nämbden påminte sedan sigh bättre Sammanhanget om Håfssiö Hemmannet Nembl. Att Oluff Andersons Son Anders Olsson och Kiehl Olsson i Torssängh möthat på Skogen een Swensk Ryttare Andhers Målare ben:dh som kom på flychten 1657 eller 1658 enär dee Nordske öf:r-rumplade wåra Ryttare widh GiällöSundhet som Leutnant Häneman commenderade, dhen dee slogho så, att dee intet annat kunde see och förstå, än han war döder, och Penningarna ifrå honom tagit, och lagt honom undher een grahn, och gått sin wägh, men Ryttarenn quicknat widh och gått till Håfsiö dher Anders war hemma, och kommit till gårdz: berättandes huru tillgångit war, och widh dhet samma har Anders kommit heem, och Ryttaren blifwitt rädd och sagt honom wara dhen samma som honom slagitt, eij wettandes honom dher waritt hemma, då Oloff Anderssons folck hafft honom uti badstufwan, och om Natten skall han wara dödh blefwen, och derför stuckit honom under een grahnroth. Een ungh dräng Larss Persson i Nohr war medh Anders och Kiehl enär dee slogo Ryttaren och deelte hans Penninghar, och efftersom Larss intet fick dher aff rögde han dhem, då Ryttarens Lijk blef optagit: förståendes sedan …[?] blef, men Anders och Kiehl fölgde baggarne bårtt, huarom på Tinget skall 1669 eller 1670 ransakatt och dömbdt wara, huarföre moste ofwanstående voteringh hwijla sigh, Men Jönss Olsson göör ***[fol.68r]*** och skall icke dess mindre bewijsa huru dee 21 RD:r äre betalte, och huru han fått Redskapen heller betalla.

13. Nills Tohlsson i Sidssiö käradhe till sin Granne Joon Olson ibm. för dhet han nyligen hafwer taghit och tillägnat sigh ett Quarnhuuss som hans fadher för een långh tijdh sedan opsatt, och han uthlöfftat på backen Quarnan och hiulet, och lagt sin quarn i Ställe ? Rp. Att bäggies dheras fader för tiugu Åhr sedan lagt lagh i så måtto, att Tohl Nillson skulle opsättia Huset, och Oloff Jonson som egte Stället köpte een ny quarn med all tillbehör, och sålledes wara lijka dehlachtig till att mahla, och quarnen rächte tiugu Åhrs tijdh, och war så afftallat, att dee sedan skulle tillhopa köpa een quarn, och blifwa widh förra Contract. För fyra Åhr sedan blef Quarnen uthnött, dhå Sonen Carll Tohlsson köpt een för sigh sielf och brukat allena, doch någon gångh honom denne länt, men offta måst bruka Handquarnen, och emädan som han dhet eij längre tålla kunde, haar han köpt een quarn och nedersatt Nillsses som Stället intet ägher, utan som bem:t ähr dijth kommit. Nillss Tohlsson föregaf sigh intett wetta om Joon Olsson allena dhet Quarnstelle ägher, och enär han begärer dhet som Pedher

Andersson brukar. Så säijes \det/ icke wara hanss utan Tohlssons, Så får han intet beskedh der om. Joon Olsson berättar sigh kunna medh gamble Mänss intygandhe bewijsa Quarnstellet höra hans gårdh till, och Tohlsons strax brede widh, huar ibland Brodde i Hunge een ähr, huilka medelst Sädesanden icke kunnat komma att wittna; Altså Differeres Saken till nästa tingh, då wittnen måtte wara tillijka med Pehr Anderson i Sidsiö tillstädes.

14. Feltwäbell Melcker Rotherman angaf Kyrckionnes Sexmän Peder Hansson i Löste och Oloff Ersson på Åssen 1686 hafwa rächnat orätt tijonde hoos Bengt i Marsätt, och allenast antächnat för Chronones 7 Skyl: 7 bandh effter den Karfståck som Pedher gifwitt ***[fol.68v]*** Feltwäbell, der doch han några daghar effter medh Oloff Persson i Fanbyn haar befunnit tijonden wara 17 Skyl., och altså Chronones 8 Skyhlar 5 bandh. Rp. Att dee hafwa räknat rätt, och opförtt Chronones dehl wara 8 Skyhlar 7 bandh, huar effter Bengt berättar sig giordt till Chronan och Prästen, och att Feltwäbelen förrächnat sig på een Skyhl, efftersom han rächnade allt wara 170 Skyhlar, och dhet war icke mehra än 169 men lijkawäll giortt effter 170 Skylar. Tijonde Längden war icke tillstädhes och wid handen. Pedher Hansson föregaf sigh på Felttwäbelens Karfståck opsättia som han sade, Men han, att dhet skiedde effter hans egen, därtill Peder nekade, då Oloff Peersson icke war tillstädes. Pedher Hansson haar hoos Sochnskrifwarenn sedan angifwitt 8 Skyhlar 7 bandh. Peder gafs dhet Låfordh, att han troligen medh sådant omgåtz förr, och att han giordt prober i hårdast måtto, dhet Feltwäbelen betyghar sant wara. Bengt berättar sigh frågha Sexmännen om Skyhltahlet, och fått till swaars, att dhet kan wähl skiee enär Oloff Persson kommer, och Längden skall göras färdigh.

Alldenstundh Sexman Peder Hansson och Oluf Ersson icke kunna öfwerbewijsas hafwa Rächnat orättrådel. tijonden hoos Bengt i Marsätt, utan Kongl. Maij:tt och Chronan är berächnadt twå bandh meera än wara bordhe effter Bengtz Intygande, dess uthan har Peder Hansson gått Skåtzmåhl i dhet måhlet, och Oloff nyss dher till antagen; Altså finner Rätten dhem deruthinnan oskylldighe.

15. Pastor wyrd: Herr Carl Alstadius förekom och påmintte, huru som han effter Befallningzmanns Immission d. 29 Aprilis 1683 hafwer brukat Cronones Afradzlandh Tamsätt eller Kiuthboderne, och Åhrligen derför[e] gifwitt Afradh Nembl. för [*lucka i handskriften*] och effter Sluth på Tinget A:o [*årtal saknas i handskriften*] à 2 D. Sm:t begärandes blifwa försäkratt dher widh så längie han Afradhen richtigt Åhrl. betahlat, Ty tillfrågades nähr warandhe Allmoghe om någon högre Afradh ***[fol.69r]*** willa och kunde derföre gifwa, då Herr Pastor omsijder uthleth sigh för dhess Angelägenheet skull, emädan som inga fäbodhar under Prästebordet äre, att öka Åhrl. 8 öre Sm:t Så att Summan blifwer Åhrl:n 2 ¼ D. Sm:t. Strax dher på begertte Tolfman [*Bengt Olsson i Bossiö*] blifwa annoterat, att dher Kyrckioherden sielf dhet bruka will, kan dhet wara, men skulle han sättia någon annan dijth som höres kunde han som näst der till är boende, för Åwerckan i Skogh och Mark intett tåhla, utan moste högre Taxa antagha.

16. Dragon Oloff Hwijtlåck kärade till Swän Olson i Tafnäs för dhet han honom slagitt öfwer Ryggen med een bandkäpp, så att han fallitt framstupat och halltat der af: wettandes intet om han blef blå der af eller intet. Resp. Att han kommitt dher in och Stimatt medh barnen, och att een Kiettell medh warmbt wattn stått på Spijsellen, och een pillt om fyra Åhr gammall dher hoos, och att Kettelen fallit tillijka medh Gåssen till gålfwett, och han blef der af illa bränder i ansichtett, och efftersom hans dotter Ropat och sagt, dhet Hwijtlåckn dhet giorde, haar han gifwitt honom een slängh. Dragon Erich Olsson Wahlbergh som hoos Swän Logerer och samma gångh warit tillstädes berättar, att Hwijtlåckn såth widh Spijssen på ett Säthe, och hade Swäns dotter emellan benen på sigh, och Swenss lilla gåsse stått på Spijssellen hardt widh een Kiettell medh warmt watn, och sågh att gåssen kom först till gålfwett och Kiettelen

sedan effter, huar af han blef illa Skadder. Då fadren först togh opp Pilten och hällt lijtet på honom i kalt wattn, och sedan slogh han Hwijthlåcken öfwer Ryggen med ett granbandh icke stoort, dher med han gått till sitt quarteer i Grangården, och denne strax der effter till honom waritt, och frågat om dhet giorde ondt, och han sagt ja, men intet sågh han deraff slaget togh, eij heller haltade han der af: förmennandes att enär Gåssen Sprungit af Spijssellen att Skiorttan måtte fastnat i Kiettelen och Rifwitt kull honom. ***[fol.69v]*** Swän föregaf att Hwijthlåck såth hardt till Spijssellen, ehuruwäll han intet sågh huru han baar sigh åth.

Ehuruwäll Swän Olsson will uhrsechta sitt gifne Käppslagh på Dragon Oloff Hwijthlåck dher medh att hans Son blifwitt illa af warmbt watn uthur een Kiettell skadder genom hans förewållandhe, Så har han dhet eij bewijsa kunnat, eij heller tillåthes enom hämbna och taga sigh sielf rätt; dy pröfwar Rätten Skiäligt, i anledningh och Krafft aff 13 Cap: Såramålabalken willia LL:n att Swän skall för Käppslaghet bötha tree mk:r.

17. Pedher Andersson i Werwijken laghstembd för opburne penninghar på Sochnens wäghnar i Ragunda, och gått ifrå tinget, dy Saker till sina 3 mk:r.

18. Oloff Jonsson i Werwijken, Pehr Anderson ibm, Jöran Jonson i Skyhnäs Hustru Anna ibm, Hemming i Rensswedh, alla stembde för Hålliggandetz försummelsse, och intet comparerat, dy Saker till huar sina tree mk:r.

19. Pedher Ersson i Hunge, Månss Jonsson i Finnäs, Joon Erson ibm. Peder Ersson i Flathnoor. Pehr Gustaffsson i Höwijken, Sammaledes sigh försummat; och dy Saker till huar sina 3 mk:r.

20. Joon Olssons hafwande Chronhemman och Gårdh i Grimnäs, är in Januario 1686 genom wådheldh med några Kläde och Huussgerådh opbrunnen och Skadan werderatt för 39 D. Sm:tt; huarföre dömmes honom effter 37 Cap: Byggninga balken Ll:n och tiggiare ordinantzen A:o 1642 §18 att niuta branstodh af Ragunda tinglagh à 4 Kannor af huart hemman, ehoo och huem dhet beboor, dhet Kyrckiones Sexmän böre opfordra och Sambla och låtha honom bekomma, och af Räfsundz Tinglagh Een Kanna af huart Hemman.

21. Carll Pedersson i Marsätt kärade till Nillss Halfwardsson i Torssängh och Pedher Olsson i Ubbyen som huar sina tree Åhr bebodt och brukat hanns Hemman i Marsätt, och hussen icke rättel:n häfdat ***[fol.70r]*** uthan förstördt, eij heller Gerdzlegårderne som wara borde Stängt och bygt, och att Nillss Halfwarsson hafwer dher till medh ett gammalt Herberge såldt der ifrån, huar till swarades, dhet Actor hafwer dhet sambtyckt mädan han wistades i Ubbyen, Men sedan han kommit till Marsätt igen, klandratt der opå: förmenandes sig uti dhet andra och så oskylldig wara, och haar Nillss gifwitt Carll i regard till Herberget 3 D: 16 öre Sm:tt. Huilka sålledes äre förlijhte, att Nillss Halfwarson skall gifwa Carll Pedersson i ett för allt 3 D. Sm:tt, och altså är och skall hans prætension emoot dhem, så i een som annor måtto her medh wara ophäfwen och alldeles dödhat, huar opå dee strächte huar annan händerne.

22. Mattz Matzson opbödh första gånghen Peder Ersons Hemman i Beensiö om 1 ½ tunlandh för 280 D. Kopp:r m:t. Doch förbehålles Kongl. Maij:tt och Cronan dhess lösn effter dhet uthom bördan[?] såldt ähr, så frambt icke någo

Ting 16 september 1687

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:12, fol.100r-101v

ANNO 1687 d. 16 September med Räfsundz Tinglagh, Nährwarande Häradzskrifwaren Carl Wargh och Nämbden.

Kiehl Pedersson i Giällöhn	Oloff Pederson i Fanbyen.
Nillss Pedersson i Anwijken	Siuhl Sefastsson i Tafnäs.
Erich Öndesson i Rindh	Oloff Engebrechtson i Giällön.
Herman Peersson i Biörnöön,	Erich Ersson i Wåhle
Oloff Pedersson wid Åhn	Herman Swensson i Melgåsen.
Larss Larsson i Behnsiö	Bengt Olsson i Bossiö

1. Dato Publicerades Kongl.Maij:ttz Placat om Humblegårdars Inrättande och 1661 Åhrs Skogzordningh.

2. Swän Nillsson i Bräcke kärade till Oluff Carllsson i Behnsiö för En tunna Korn ringare 2 Kannor pro A:o 1679 som han emottogh d.18 Augusti A:o 1681, då han tilträdde Kyrckwärdz Ämbetett, och det dato quitterat, som Fendrick Petter Kruuskåpp Skrifwit, och samma gång quiterat 2 Tunnor 3 Kannor pro An:o 1680, huar till Swarades, at han intet kan minnas emottagit mehra än 2 Tunnor 3 Kan:r föregifwandes, att Peder Anderson samma dagh skref een Zedell på någon tijond rest, som är Daterat d. 20 Septemb. 1681, och dy så mycket mehra der om tuiflar, som een Månad är emellan dem: berättandes och tillståendes, att Kruuskåpp quittencet effter hans begäran enär tillmäthningen skedde, skrifwit, och opläsitt, och att ingen uti hans frånwaru i Kyrckherberget waritt och något uttagitt. Han föregifwer att Swän skall sagt, det Befallningzman Flodin den uttagit men der hoos, att ingen Spannmåhl uti hans frånwaru uthtagen worden; Ähr quittencet Rätt och hans förre relation, så faller den senare aff sig sielff.

Såssom Oluff Carllsson bekänner och tillstår, att Fendrick Petter Kruuskåpp haffwer effter hans begäran skreffwit quittencet på En Tun:a ***[fol.100v]*** Korn ringare 2 Kannor, som han aff Kyrckiones 1679 Åhrs Korn d. 18 augusti 1681 tillijka med 2 tunnor 3 Kan:r för 1680, emottagit, och det opläsit för honom, och der till medh, att ingen sedan i Kyrckherberget uti hans frånwaru warit; Altså pröfwer Rätten skiähligt, det han böör samma Korntunna ringare 2 Kannor till Kyrckian betalla. Skulle deth finnas till någon wara uthlänt, och uhr Minnet kommitt, så sökes denn samma, men Oluff blijr som förmält är dherutinnan Kyrckiones Mann.

3. Pastor Herr Carl Alstadius lät genom Comministrum Herr Johan Selin angifwa Faste Olsson ifrå Sidsiö hafwe 1685 på Gååsbööle Hemman hafft Swedierågh, och der af ingen tijonde giort, huarken till Chronan eller Prästen. Resp. Att han tillijka medh sin broor Carll En Swedia in i Fäbowallen hade, och bekommo 27 Skyhlar och någhra bandh mycket gräsuger och affrusen, så at ingen Slaga der på brukades och den icke förtegat, utan angiffwit enär tijonden räknades, der till Erich Öndesson i Rindh nekar, och säger sigh der effter frågat, och då war Nillss Persson i Melgåsen och tijondräcknarne Föregifwandes Faste sigh offta bedia Kyrckioherden at Rogen må blifwa räknat för halmen skulld, och omsijder \uth/låfwat En halff RD: derföre medelst fordzlan, och att större dehlen blef icke dädan fördt, efftersom ingen Rogh war dher uti. Herr Johan berättar det skiee sedan deth war oppenbart blifwit, men han säger det skiee förr. Herr Johan berättar att een god dehl fördes intet dädan, doch syntes Äyielen lijtet genom banden, och at Rogen blef förbuden, men befans icke wijdare än at halmen skulle gifwas opp på Gården. Carl Olsson berättade sig säijet för då warande Sexman Erich Ersson i Wåla, enär han räknade tijonden i Sidsiö, om Rogen wid Gååsbölsboderne, och

bedit honom deth för Länssman säija, att intet dulsmåhl måtte der wid skee, det Erich Ersson berättar sant wara, och tillstår sigh för Länssman Hanss Ersson det sagt; huar wid är at observera, det Carll och Faste det Åhret intet brukade Gåsböhle, utan 1684, ***[fol.101r]*** och dy där intet bodde, och kunde Rogen där i synnerheet angifwa och låta rächna.

Nämbden voterade som föllier, Nembl.

Emedan som Faste och Carll Oluffssönner i Sidssiö icke hafwa fördölgt haffde Swedie Rogh 1685 på Gåssböle wid dhess fäbowall, utan genom då warande Sexman Erich Ersson i Wåhla, låtit Länssman Hanss Ersson det wetta, och der till medh hafwer han waritt bårtfrusen och dy icke een gångh optröskat worden, utan een godh deel der af i häsian quaarlembnat, och effter Fastes berättelsse, är Kyrckioherden tillsagd Een halff Rijkzdal: för des tijonde der af medelst Fordzlan med halmen; Altså kan Rätten intet finna Kongl: Maij:tt och Chrone wara därutinnan förnähr skiett eij heller Kyrckioherden, enär han får En halff RD:r för sin Andehl af halmen. Fördenskull kännes Faste och Carll i det målet frij för wijdare tiltahl.

4. Dragon Elias Oluffsson ifrån Lansom Krafde Nillss Ifwarsson i Bogsiö för sina giorde tienster hoos honom i Ellofwa Åår, Åtta dahl S:r m:t. Rp. Att han effter hans Moders och fleras trägne begäran uti dee hårda Åhren såsom ett Gudz Nambns hion antogh, och då war han pass Nijo åhr gammall, och i förste tree åhren intet gagn giort utan folgte boskapen effter Middagen, och sedan arbetat effter handen och fått maath och Sletzkläder så wäll som någons bonde barn och 1686 stadde han honom till Åhrstienst med Sex mk Kopp:r m:tt och låfwade tree dahl. S:r m:t i löhn, och sidstleden Kyndersmässetijdh lät han wärfwa sigh, och genast uhr tiensten gått, Men Elias säger dhet wara tree marck, och ingen wiss löhn utan låfwadhe löhn, der till Nillss eij kunde neka, och der hoos, att han förutan dee sidsta tree Åhren giethatt och gått i wall, det Elias tillstodh, dock om winteren annat arbete giortt. Sedan Elias kom ***[fol.101v]*** ifrån honom och blef Dragon, haar han fått En ny grå wallmarsJacka och förr lagstadd med tree mk:r Kopp:r m:t och gått uhr tiensten.

Till dombs voterades.

Alldenstundh Nills Ifwarsson hafwer i swåra tijder opptaghit Elias Olsson för een Foster Son, och allenast i dee tree Sidsta Åhren, förutan boskaps wallande i synnerheet af hans Arbete något gagn hafft; Altså pröfwas Skäligt, att Nillss Ifwarsson i Anseende till dee tree Sidste Åhren skall honom gifwa Fem dahl. Sm:t, helst och emädan han een grå wallmarsjacka bekommit, sedan han blef Dragon.

5. Effter domen på Wåårtinghet emellan Oloff Nillsson i Ubbyen och Jönss Olsson i Håfsiö, att skaffa bewijs, huruledes dee 21 RD:r till Oloff Anderssons dåtter äre betalte, pålades honom innom fiorton dagar, bewijss där på Skaffa, heller betahla och leffwerera ifrån sigh.

6. Mattz Mattzsson opbödh Andra gången Peder Erichssons Hemman i Behnsiö 1 ½ T:d för 280 dahl. K:r m:t, dock förbehålles Kongl. Maij:tt och Cronan till lössn, effter han der till obördig är, om icke någon bördigh intra fatalia dhet klandrar och Inbördar.

Ting 23 - 25 april 1688

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:12, fol.190v-199r

ANNO 1688 den 23. 24 och 25 Aprill medh Räfsundz Tinglagh, præsente Prætore och desse Såtho i Nämbden

Kiehl Pedersson i Giällöön	Nillss Pederson i Anwijken.
Siuhl Seffastsson i Tamnäs	Oluff Ingebrechtson i Giällön
Herman Persson i Biörnöön.	Erich Erson i Wåhla
Larss Larsson i Behnsiö.	Bengt Olsson i Bodsiö
Oluff Persson widh Åhn.	Herman Swenson i Melgåsen
Erich Öndeson i Rindh.	Michell Mattzson i Fanbyen.

1. Dato aflade Mickell Mattzson sin Nämbdemans Edh.

2. Item Publicerades Kongl. Maij:ttz Placater: 1. om Interessen, 2. Barnemordh, 3. om Sollicitanterne.

3. Jönss Olufson i Håfsiö anklagades hafwa förledne Åår för Tijend Räknarne angifwit sigh eij mehra fått än 130 Skylar och enär dee undersöckte och sågho effter håhlen, derest Snesarne stått, funnit wara 190 Skyhlar och der effter han giortt tijonden? Swaar! Att han större dehlen infört förr än dee kommo, och fuller sagt 130 Skylar, förutan dhet Sexman Oluff Jonson i Håfsiö på några små Stycken \förr/ Räknat och infört war, och han säger wara 50 Skylar, och effter 190 Skyhlar hafwer han giordt Tijonden. Kyrckiowärden Peder Olson i Ubbyen påminner sigh honom effter Nije Skylar och några bandh giordt tijonden i Kyrckherberget. Corporal Flinck föregaf honom säija enär derom tallades, är icke nogh på twå Tunlandh och intet meera haar Grannen effter sina twå Tunlandh, huar till Jöns nekade. Herman Swensson i Melgåsen berättar sig opskäre alla håhlen, och Säija för Jöns, huar emoot han intett hade at Säija.

Nämbden voterade Enhällel.

Ehuruwäll Jönss Oluffson kan hafwa för tijonde Räknare ***[fol.191r]*** på tillfrågan angifwitt mindre Tijonde än wara borde, Så befinnes lijkawijst att han giordt Rätt tijonde effter deras Räkningh och dy derföre icke Straffwärdigh, effter som Tijend Räknarne böre göra sin tienst med Räknandet och icke Rätta sigh effter bondens angifwande, och ingen kan Saakfällas för tilbudh i så måtto utan effect, dåch warnas han för sådant En[?] annan gångh her effter.

4. Herman Persson i Biörnöhn fodrade betallningh af Furieren Månss Carllsson Broms för tree St Rijssbijth skin, som han förledne höst till kiöps tagit à En dahl. Kopp:r mt Swaar, att han dem fått, men så wijda Herman Caverat för 1681 Åhrs Inquarterningz frijheet för Sundh, effter förlijkningh den 30 octob: 1682 af 4 D: 16 öre K:r m:t, och Bengt Person som halfwe Sundh brukar, allenast betallt der på En dahl. 16 öre, Så haar han dem innehållit. Herman, att han Caverade allenast för halfwa Hemmans Rättigheet, och där han får resten der på, undrager han sigh intet: nekandes alldeles sigh gått i löffte för Pähr Andersons halfwa dehl, och att Månss skrifften skrifwit, som han tillstår, och föregifwer opläsin blifwa, Men der hoos oppwijste Måns Peer Andersons Zedell, att willia betalla halfwa Inquarteringen, enär han söcht herr Gouverneurens Excell:s der om, som skall wara skrifwen 1681 dåch utan Dato. Pähr Andersson förklarar sigh biuda honom quarteer för sin halfpart i Sundh, och Månss lijkawäll begifwit sigh till Anwijken, dijt han eij skyldigh war, Sängkläder lämbna. 1682 haar Bengt hållit honom Sängkläder, och 1683 Pehr Anderson.

Resolutio:Herman Pederson kan intet obligeras att swara medelst löffte för sin broder Bengt Person i Sundh än för halfwa Inquarteringen som war, 2 dahl. 8 öre K:r m:t huar opå

Bengt lefwereratt En dahl. 16 öre, och rester derpå 24 öre Koppm:t huilcka Bengt måst betalla, och i widrigt fall måtte Herman dhet göra, och utan oppehålldh af Furieren må sin be- ***[fol.191v]*** tallningh för emottagne Tree båckskinn Tree dahl. Kopp:r m:t och för den andra half delen Sökes Peer Andersson.

5. Capiten Jochum won Dade kärade till Fanby åboer för dheras tuenne Quarnställen som dee innehafwa i Sundsiö Älfwen, och är belägne emellan Hans boostelle Stafnäs och Torssängh: begärandes wetta quo iure dee dem innehafwa? Resp. Att dee dhet eij wetta, utan deras Förmän af ållder dem hafft, eij heller lärer någon kunna minnas, på huadh Sätt dee där inkombne ähre, då Capiten ingaf Hanss Pedersons i Löfstadh Attest af den 25 Martij sidstledne, den han medh Edh will bekräffta, och Föraren Gumund Bårrman och Fureren Månss Carllson Broms betygat sigh deth hört af hans egen Mundh: lydandes, att så Länsman Kiehl N. bodde på Stamnäs , hade han och Torssängs gården och gifftade sin dåtter till Nillss Gelofsson i Fanbyen, där Oluff Person Sitter. Oluff Segers hustro som bodde på Oluff Biutills Gårdh, war och i skyldskap medh Kiehl, och alt så effter leth Kiehl dem byggia tillhopa ett quarnhuus i bem:te Åå, och Kiehl köpte quarnen der till, och enär den war förnött, köpte Nillss och Oluff een Quarn, och Kiehl äntå, sin Nödhtorfft hoos dem fick mala, och äfwen wäll hoos dem som bodde i Södhra Gården i Fanbyen, effter som han samma Tijdh bygdt der een quarn: wettandes intet om han sigh dijth köpt heller intett Fanbyerne föregåfwo sigh sådant aldrigh förr hört, och intet kunna tänckia och troo, dhet Hanss Pederson skall kunna bewijsa sant wara, dhet han i så måtto skrifwitt: warandes han blindh till 80 åhr gammall, dåch af sitt fulla förståndh och beskedelligheet. Fanbyerne Protestera ytterligare emooth ofwanbem:te Attest, och förmena, att Hanss Persson icke war född den tijden Nillss Gelofsson och Oluff Segerson läfdhe och alt så omöijel: för honom, att kunna bewijsa sin Atte ***[fol 192r]*** och att Fanbyen egt tillförenne Quarnmyran under Fiällstadh som är belägen emellan Torssängh och dee tuistige Quarnställen den dee mistade; under Lagmans Peder Classons tijdh, och ligger på Nårr Sijdan om Älfwen, och Stafnäs äghor på den Södra, och i samma Synedom skall timberskogh och wedbrandh till Fanby quarnen wara dem reserverat. Nillss Ifwarson i Bogsiö be-rättar sigh wara i Nämbden den tijden Synen gick, och war een der iblandh: kunnandes intet minnas någon tuist wara om quarnan, och måtte wara för Fem eller Sex och tiugu Åhr sedhan skedt, men aldrigh hördt annat, än Fanbyerne af uhrminnes tijdh quarn i Sundsiö Åhn hafft, och i sin barndom hörde, deth Kiehls dåtter Brita war gifft till Oluff Pedersons gårdh, och hennes half Syster Anna till Biutills: warandes Nills Michell Mattzsons Swärfader i Fanbyen. Capiten beklagadhe att Stafnäs intet quarnställe der i Åhn hafwer, och dy måst, som attesterat är, wara beskaffat. Der emoth exciperades, att Stafnäs haar iu deth, som för några åhr sedan igenwans af Bengt i Marsätt. Resp. att han köpt Platzen, och ett Rum at byggia Quarnhuus oppå, der quarn intet förr waritt. Men der föregifwa Stafnäs sålt bårt sitt quarnställe till Marsätt som igenwans, huilket lärer finnas i der öfwer hålden Ransakning och dohm, huars Protocoll icke widh handen är. Fanbyerne oppwiste ett gammallt breef de Dato d. 10 Junij 16 (dee andra Siffrer synas eij) af innehåldh, att byten är skiedt om quarn ställen emellan Michell i Fornebyen, och hans grannar Joon Gelofsson och Nillss Segerson, i så måtto, att Joon och Nillss skulle hafwa Michells Pant i quarnställe som ligger under Fiellstadh, och Mickell dheras ¼ part i quarnstället som ligger under Fornebyen, och der under af Arildz tijdh legat, och effter som Mickells bekomne ¼ Pant war bättre gifwit den emellan, och samma gångh bytte Michell ***[fol.192v]*** medh Sochnprästen ett Quarnställe. Samma byte är under skrifwet och förseglat aff Kiehl Jonson i Stafnäs. Jon Pederson i Lösten och Bengt Swänson i Marsätt, och der till medh, af Nillss Segerson och Nillss Gelofson. Här widh är att observera, att Fanbyen haar mäst heela Fiällstadz Ägor under sine Hemman, och inga Quarnställen, förutan i Sundsiö åhn.

Nämbdens Enhellelige votum.

Ehuruwäll Capiten welb: Jochum von Dade, prætenderer tuennne Quarnställen i Sundsiö Älff, som äre emellan Torssängs och hans tildelte booställe Stafnäs ägor belägne, af Fahnbyen effter Hanss Pedersons i Löstadh attest, gifwen den 25 Martij innewarande Åhr 1688, under dess anslagne och tildelte boställe Stafnäs; Så befinnes lijkawist, af ett gammallt breef de Dato Sundsiö d. 10 Junij A:o (huars Siffrer synes intet), att Fanbymän då allareda sins emellan dem bytt sigh till lags, och att Fahnby ifrå uhrålders tijdh, besynnerligen deth ena hafft och egdt, som Ransakningen bredare innehåller och uthwijser, Alt fördenskuldh till Underdånigst hörsampt föllie af Sweriges lagh förste Capittlet Jordabalken Landzlagen, och Kongl. Maij:tz Placat och Stadga om Skattskyldigh Jordz dehlningh A:o 1677 pröfwar Rätten skälligt, att bemelte Quarnställen skola som annat Laghfångit under Fanbyen lyder, och her effter och framgeent wara oquallde.

6. Ryttar Oluff Anderson Simpell angaf Oluff Person i Brattbyen, för dhet han Anno 1686 förmenas hafwa sig tillägnat ett Älgzdiur som war gångit för ledh och hullstahn syntes, och han 1687 såldt een Älgzhudh till Månss i Ståcke på Frössöön och så wijda han inga sådane wåner meera hade, så misstänckte han honom derföre? Swaar, Att han 1684 bekom af sin broder Herman i Biörnöhn een Älgshudh i Pant för Nije dahl. Kopp:r m:t, den han sållde 1687 till Månss i Ståcke, och ***[fol.193r]*** gifwit Härman dess öfriga wärdhe, och dhet war een Oxehudh till wicht Ett Lisspund 15 mk:r som sålldes för 23 dahl. K:r m:t. Herman, att han fick een Oxehud som aff Biörn war lijtet Rijfwin under buken och ena bogen. Kiehl Olsson i Flatuw berättar sigh föllia Oluff Simpells Styfson, att See Hullstahn, icke långt ifrå ledet, och där war allenast något håår quaar som war grofwa och af ett wuxit diur, men af Inälfworne intet eij heller horn heller behn. Simpell brukade och så till skähl att Oluff samma Höst kommit heem till sin Pijga Kerstin Olsdotter medh Älgskött, och sagt, dhet Peder i Ösiö, henne dhet Sänt, och enär hon honom Råkat, derföre tackat, och han nekat där till. Resp. Att han blef så säijandhe, efftersom hon förr hoos honom tient, men deth fått aff sin broder Herman, dhet han intet kunde sigh påminna, då Oluff sade, att han deth bekom af sin Moder som är där i gården hoos Herman, dhet honom eij owitterligit kunde wara, och hon nekade.

Han beskyller och honom för een Myssa medh Utterskins brem och af tygh giordh, som hans Styfson ägdt, och Oluf gifwit den samma åth sin drängh. Resp. att han gifwit åth Drängen een sin Myssa, och icke Simpells, som ännu är i behåldh.

Sammaledes för En Sax som bårdtkommen war, och Styfsonen tagit af Oluff enär han klijpte sin häst. Resp. att dee bodde både i een gårdh, och hans Sax och Kerstins wore lijka, och under tijden wore dhe bäggie hoos endera, och enär han kullat sin häst, bedit hans Styfson kulla sin, och fått honom Saxan, då han sagt, dhet wara sin faders, och bekom ofwanbem:te Swaar.

Item, tagit hans häst uhr tiudret och kiört Plogen medh som hans Son och Dotter sedt och berättat, huar till han alldeles nekar, och föregifwer dhet oppenbar osannningh wara, och den hoos, att han hade inga som dugde, och dy måst leija för Plogen offta. Simpell tillstodh sig dhet een dagh allenast göra. ***[fol.193v]*** Thesslijkes rester betallningh för Hållliggiande och Inquartering Resp. Att han gifwit honom derföre Twå dahl. S:r m:t. Men Simpell, att han skulle för Uthlagorne, Hållet och Inquarteringen hafwa Nije dahl. S:r m:t, och fått allenast Åtta dahl. Swaar Uthlagorne stijga eij mehra än Sex dahl. 14: öre 18 penningar och lef:t 8 D: 14 öre och meera skulle han honom eij gifwa, förutan dhet extraordinarie. Han sade accordet wara in alles Nije dahler och den andra nekar, och ingen waritt öfwer deras accord. Jöns i Skylnäs betyger, att Simpell sagt sigh wara klaar medh Oluff Person, enär han inwijste Jöran till honom på Tuå dahler S:r m:t som han föregifwer wara meent för Uthlagorne, dhet Jöran intet hörde.

Oluff Person framwijste omtalde Myssa som är giordh af gammalt Kläde, och med Ekorn Rumpor bremat, huilcken Simpell föregifwer icke wara den förkomne för sin Styfson. Oluff

Pedersons Gåsse Swän, berättar sigh den opwiste Myssan hafft och ingen annan. Pijgan Kerstin Olofsdoter som där tiente, berättar Myssan icke wara den omtalde och tuistige, och der hoos, att hon een Myssa, Simpells Son tillhörigh, fann igen, sedhan Oluff Person war booflytt 1687 till Brattbyen, uti een Sårpbytto, som war alldeles förruttnat, och intet håår på bremett, och tyget huar af hon war giordh, söndert den tijden Simpells Son henne hade, som lågg der i Wrok[?], och ingen kundhe bruka, huilcken war kommen i något löf som på Gålfwet legat, då Simpells Son hoos Oluff Persson tiente, och utburen medh löfwet, som ihoopbrunnit war och fördt blef till Bratbyen, därest hon som sagt äre igenfans, och alldeles oduglig war. Oluff Simpell, att Swen Eskellsson i Sunnerbyen sedt Myssan, och kan betyga dhet warit hans som effter aflagdan wittnes edh bekändhe, att hans Son Pedher om sina Tijo åhr som tiente hoos Oluff Pederson kom heem-***[fol 194r]*** gående, och wijste een Myssa som han fått af sin Huusbonde af Swart färga och suartachtigt brehm, och ehuruwäll han intet stoor achtningh där på gaf, kan han intet annat förstå, än den framwijste är den samma, huilcket för Simpell kungiordes, och han begärte Carll Tohlson i Brattbyen till wittnes därutinnan, och där hoos, att hans Sons Myssa föll neder i brunnet i Skurun, och där legat till Sex weckor som war lijkawäll behållen så till Tyget som fodret, men Kerstin nekade, och är ständigh i sin giorde relation. Kerstin berättar thesslijkes, att Simpells och hennes Sax wore så lijka, att ingen gärna kunde dem skillia, och stundom wore dee båda hoos honom och stundom hoos Oluff Person hennes Hussbondhe och lågo der i Wraak, efftersom dee Sällan brukades och enär Pederson skulle klippa sitt Stodh, fick han Simpells Sax, och oppenbart den brukadhe, och läth Simpells Son den få, att kulla sitt Stodh, och han sagt, dhet wara deras, och meera wiste hon intet derom at berätta. Simpells Styfson Nillss Andersson berättar, dhet Oluff Person fått honom Saxen uth på gården att klippa sitt Stodh, då han kände igen Saxen och sagt dhet sin wara, och Oluff, at dhet war Pijghan Kerstins, som wore lijka, och intet meera taltes der om, dhet Simpell uthtydde wara Stullit. Oluff Simpell, att han frågat effter Saxen i Flatnor, och will bewijsa der medh, att hans fördölt waritt.

Simpell, att Carll Tohlsson är bortrest till Sidsiö, och kan dy honom intet få hijt, denne gången beropandes sigh på Swäns Son i Sönnerbyen Eskell om sine 13 eller fiorton åhr derut-innan, Som berättar, den opwiste Myssan icke wara dhen samma som Oluff Person gifwit åth hans broder Pär: säijandes honom wara aff Swart tygh och Utterskinsfoder merndels nytt, men ***[fol.194v]*** Peder, att han ingen annan Myssa hafft än den framwijste. Eskell, att dhet war icke den som i brunnet war fallen, och mäst förderfwat, hwar till Peder nekar, och föregifwer sigh ingen annan hafft än den som är tillstädes.

Saken discurerades och voterades till dombs som föllier. Angående Älgzhuden som Oluff Simpell misstäncker Oluf Pederson olåfwandes tagit af bägges deras wåner, och såldt till Månss Nillson i Ståcke, Så pröfwes skälligt intet der uti Definiera förr än Månss Nillson blijr lagligen examinerat hurudan bemelte köpte hudh war, och iembfördh med Herman Pedersons intygande om hudan. Sedan, huad förkomne Utterskins Myssa som Oluff Pederson till wijtes hafwa af Simpells Son tagit, widkommer, Så beroor och der medh till des Carll Tohlson i Brattbyen, som Simpell beropar sigh opå blijr lagligen derom förhördh. Saxen beträffande, Så är fuller intygat, att Kerstins och Simpells warit lijka, och ömsom legat i bägges Stufwor, och enär Oluff Pederson kullat och klipt sitt Stodh, den lämbnat åth Nillss Anderson, såsom den som eij annnat wiste, än den hörde sin Pijga Kerstin till. Men så wijda Oluff Simpell föregif:r dhet Erich Person i Flatnor af sigh hört, att effter Saxen skall wara fråghat. Så opskiutes thesslijkes den Saken. Hästen som Oluff Pederson beskylles olåfwandes hafwa tagit uhr tiudret och kört Plogen medh, kan Simpell intett bewijsa heller öfwertyga, icke heller kunna hans Små barns tillbudne wittnandhe där uti ärkännas, som han beropar sigh på. Altså ophäfwes den klagan och skattas af intet wärdhe. Sidst, huad Oluff Simpells fodran för ett åhrs Hållliggiande och Inquarterings Frijheet för half gården som Oluff Person brukat, widkommer och Simpell ***[fol.195r]*** föregifwer sigh både dherföre och för halfwa uthlagorne

böra effter afftahl hafua Nije dahl. S:r m:t och Oluff tillstår sigh lofwat allenast Åtta dahl: S:r m:t och såsom halfwa uthlagorne belöpa sigh 6 D:14:18 penningar och Oluff Person betallt Åtta daler och sålledes för hållet och Inquarterings Frijheeten lefwererat 1:17.6., huar till kommer, att Oluff Simpell sagt i Jöran Jonssons i Skylnäs närwaru, sigh wara medh Oluff Person klaar, eij heller kan han bewijsa deth honom war låfwat Nije dahl. S:r m:t . Altså lämnes Oluff Person, för Oluff Simpells tiltahl och fodran, i dhet måtet frij.

7. Oluff Simpell låfwade gifwa Oluff Persson quittens på 1685 åhrs bekombne halfwa uthlagor för Skurun, och innehållit halfwa båtens wärdhe , till dess Oluff skulle fyllest göra sitt åbo, dhet han förmente sig giordt och Simpell nekar, Simpell haar och bebodt Hemmannet i 5 Åhr, som Styfsonen Nillss Anderson berättar icke rätt wäll wara bebodt, utan tuenne låfft allenast tächt, dy förordnas dijth Synemän som dhet skolla tagha i Ögnosyn.

8. Till Sahl. Joon Nillsons i Mohlwijkens fyra döttrars Förmyndare, förordnades des faders Syskonebarn Swen Eskellson i Sönnerbyen, huilcken åligger effter lagh och Kongl: Förmyndare Ordningen dheras Rätt i acht tagha , tillijka med Sallomon Persson i Anwijken som Swäns Syster haar till hustru, och beggie med barnssens Moders Rådhe försee barnagodzet.

9. Wärwijkz och Skyhlnäs böndren käradhe till gamble Länssman Peder Andersson, för dhet han dhem på förledhne Åhrs wåårtingh angifwit, sigh dem stämbne låtitt för Hållliggiandet som dee försummat, och blifwit för ***[fol.195v]*** tredsko och Stämbnings försittiandhe dömbde till huar sine tree marck. Och emädan som dee intet wore Stämbde, och dessutan intet håll försummat, begäre dee för böterne blij frij.Resp. att han een och annan gångh sagt dem till om hållet och där dee dhet försummat ware förtänht på tinget derföre Swara menandhes dhet wara Stämbningh nogh, ehuruwell han intet kan säija sigh dem till Något tingh i Synnerheet Stämbne låtitt. Nämbden påminner sigh att Pähr Anderson, blef warnat intet dem anklaga, om dee icke wore rättelligen Stämbde och tillsagde, för dem böta, om dhet icke kunde bewijsas, huar emoot han intet haar at säija, eij heller kunde han bewijsa dem något håll försummat, och Pähr Anderson och Jöran i Skyhlnäs föregifwa sigh fördt för ett Håll, Staar åth Länssman, dhet han säger wara skedt sedhan och een annan gångh.

Nämbden voterade.

Så wijda Länssman Pär Anderson, intet haar lagligen Stäm[dt] Oluff Jönsson och Pähr Anderson i Wärwijken, Jöran Jonsson och Hust: Anna i Skylnäs, och Hemmingh i Renswedh, för dhet dee skolla försummat Hållet, och han på förledne Åhrs wåhrtingh betygat dem wara lagligen Stämbde, och han åthwarnader, der han dhet eij gitter bewijsa, wara förtäncht för dem böta, och effter som han dhet intet kan, Så pröfwar Nämbden skälligt, att Pähr Anderson böör för dem i så måtto bötespenningarna betalla som är 15 mk S:r m:t

10. Bräcke Hållet angaf gamle Länssman Pähr Anderson 1679 utan någons befallningh genom Fogdekarlen Larss Falck, utaf huar man uttagit ½ Tunna korn för uthstådde gästningh, der dee så wäll som andre i Tinglaget utstått gästningh och skiussningh: begärandes ***[fol.196r]*** sitt Korn igen. Huar emoth exciperades, att han dem som Rest medh frij Skiutz och underhålld måst underhålla, efftersom dee intet låtitt sigh omläggia, och een Räkningh på 160 dahl. S:r m:t der öfwer giordt, och Insinuerat på tinget den 4 Decemb: 1676 huilken blef erkänt och låfwades godwilleligen betallt blifwa som Tings notarien Daniel Larson Sidenius, under ofwanbem:te Dato attesterat hafwer, och dee iempte een Specification på dhet Korn Larss Falck der på opburitt på 19 Tunnor: förståendes så wäll af Räfsundz, Sundsiös och Båssiö Sochnar som af Bräcke där till medh är Herr Generalens och Gouverneurens Herr Carll Sparres Resolution af den 20 Januarij 1676, att Pähr Anderson skall niuta refusion. Iemwäll Befallningsmans Daniel Bertillsons 2:ne Nembl. den 2 Maij 1675 och 7 Martij 1676, att han

bör ställas derföre till fredz. Sedan och, huar Befallningsman Jonas Flodin den 10 Januarij 1679 dhet och befallt. Såsom och den 6 Aprill 1679 förbudit Larss Falckz execution till Tinget som för begångne Excess. berättas wara laghfördh och dömbder. Sidst fins hans Excell:s Herr Generalens och Gouverneurens Herr Jöran Sperlings Resolution sub Dato [*lucka i handskriften*] att alla förelupne Gäste och Skiutzningh i näst förfluttne feijgdetijden skola ophöra och såsom dödade wara; Altså stadnar Rätten och der widh, och all bem:te gammall Prætension på alla Sijdor i så måtto ophäfwer och annihilerar.

11. Fendrick Petter Kruuskåpp beswärade sigh öfwer Oluff Tohmson i Stafre som hans booställe Rindh på tree åhrs frijheet, 1680, 1681 och 1682 optagit, och 1683 för uthlagor brukat, och låtit effter håldne Syyn d. 12 Junij 1684, Nijo Mälingar åter liggia orörde och ooptagne, huar af han som dhet till boställe anslagit är lijder meen och kommer till kårta emädan som honom förestår dhet wäll brukat ifrå sig lefwerera ***[fol.196v]*** huar till han swaradhe, att han i dee åhren intet meera kundhe förmå och hinna, och att dhet som oprestat är, kan wäll waritt Åker för gammallt, och at så mycken Åker är öppen som Skatten är, och mehra kunna Ängiarne intet kasta af sigh, än samma åker blifwer tilbörligen giödd, och för den ordsaken, understodh han sigh eij meera Åker optaga. Dhet befans, att Brådde Olson och Siuhl Hermanson såtho på gården Siu eller Åtta åhr huar för sigh, och lijtet widgat, men dee Säx Mälingar i östra gärdet berättas wara för gammalt åker.

Sedan Discurerades huad een Mäling åker kommer at opköra, som ähr 24 öre S:r m:t och der till medh, att Oluff Tohmsson intet kan undandraga sigh oppresta den igenliggiande Nije Mälingar, som är 1 ½ Tunlandh huilcket Parterne förehöltz, och dee bäggie woro der medh nögde, dåch medh dhet förordh, att där Oluff Tohmsson mächtar sielf till hösten dhem opköra, Så slipper han betalla till Fendricken, huar och icke, så betalla han för alle 9 Mälingar à 24 öre, och Fendricken tager bruket på sigh.

12. Fendricken Protesterade emot Leuttnanten Magnus Lindh, som ett åhr Rind och boställe bebodde, för dhet han på wästre Stufwan uthhuggit wäggiarne till stoora otienlige fönster, och widh afträdhe der ifrån fönstren bårttagit, och han altså måst såsom onödigt köpa fönster i Stället. Leutnant Lindh är wijst welb: Öfwerste Leutnantens H: Bengt Ribbingz remiss dhet angående att på Häradztinget derföre swara, Men gårdagen ursächtatt sigh för andra beställningen intet kunnat komma; altså kan der till intet denne gången göras.

13. Oluff Olsson i Fanbyen fodrade af gamble Länsman Peder Anderson Fyra RD:r som han uthlagt 1661 el. 1662 ***[fol.197r]*** till Hållbåternes betallningh. Resp. Att han dem icke länt sigh utan för Grimnäs Roten därest han utan tuifwell sin betallningh fått, huar till Oluff nekar, och förmenar Länssman dem opburitt, som der till nekar. Item fodrar han betallningh af Ländzman för 15 skålpund toback han tagit samma tijdh i Bräcke. Resp. Att han hade ordre af Befallningzman Daniel Bertilson dhet att arrestera, emädan som dhet war förbudit godz, dhet han ifrå sigh lefwererade, och huru Oluff slapp deth sedan, weet han intett wist, dåch at han utgaf till Befallningsman Daniel Bertillson ett Decker båckskijn, dhet Oluff säger wara för uthdrifwen booskap åth Helssinglandh emot Förbudh.

Saken beslötz som föllier

Såsom Kongl: Maij:tz Resolution gifwen 1680, biuder, att alla skullder och privat Prætensioner som icke Rättelligen inom tiugu Åhrs förlåpp äre söchte, skolle wara förtegne och opphäfne. Och Oluff Olsson huarken om uthlänte 4 RD till Hållbåtarnes betallningh heller om Tobaket innom förskrefwne Tijdh lagligen söcht Peder Andersson der om; Altså till hörsambt föllie der af, ophäfwes Olufs fodran i dhet måhlet, och Peder Anderson kännes derföre frij och tilltallt.

14. Gamle Länssman Pedher Anderson tillsades å nyo bebyggia Länssmans Gården Brattbyen, och åth hösten förferdigha een Stufwubyggningh, effter dhet Proiect som honom gifwit warder, och sedan dhet öfrige, Imedlertijdh begärte Befallningsman, att hans Skattehemman i Sundh må till försäkringh inprotocollerat blifwa, huilcket her medh ad notam tages, och i widrigt fall opbiudes förste gången.

15. Nillss Halfwarson i Torssängh och Dragon Larss Olson Hammar klagade på huar andre ömsom, om åthskillige Skälsordh, ***[fol.197v]*** och ingendera wille tillstå dee ordh som skolle fälte wara, och een gångh skall för detta Dragon Erich Olsson Wahlborgh deras tahl hört som är boende i Torp Sochn i Medellpadh och Wijssländz by som icke kallader och tillstädes är; Altså kan dertill denne gånghen intet göras.

16. Mattz Mattson opbödh tredie gången Peder Erichsons Hemman i Behnsiö à 1 ½ Tunland, som han sig tillhandlat af Erich Erson för 280 dahl. K:r m:t warandes dher till obördigh, som förbehålles Kongl. Maij:tz och Chronan till lösn, der deth icke inbördas.

17. Oloff Ingebrechtson opbödh första gången Peder Hemmingsons hustrus Ingiehl Zachrisdotters odellsjordh i Giällöhn och Räfsund Sockn aff tree Tunlandh för 82 D.16 öre S:r m:t och Så wijda han der till obördig är, förbehålles Kongl. Maij:tt och Chronan till lösn, der dhet i Nåder skulle behagas, så frampt dhet icke inbördat blifwer.

18. Peder Olufsson opbödh första gången Ewert och Nillss Halfwarsönners odells jordh à 3 Tunl: i Räfsundh Sochn och Ubbyen för 120 dahl. S:r m:t som der till obördig är, och oklandrat skedde.

19. Johan Hindrickson i Tällie och Borsiö Sockn Insinuerade Erich Önnesons Köpeskrifft och Contract, Daterat Rindh den 7 Februarij An:o 1688 om Joon Hemmingsons Hemman i Ammern som bem:te Erich emoot försträchte Penningar 30 RD:r: 2 ortt 16 skillingar, och sin lått i Jorden niuta skall. Och så wijda Hemmanet intet förslår till Änckians och Erichs betahlningh, Så opbiud[es] dhet förste gången: warandes Köparen der till obördigh.

20. Bengt Olsson i Bodsiöby som brukar ett Chroonhemman aff 3 ½ Tunlandh och Jönss Pederson ibm som är skatte Ett[?] Tunlandh, och dheras Skogsägor löpe och gräntza i hoop med Chronones Afradzland Tiuthbodarne, anhålle att kunna dhet för afradh få bruka, sine hemman till bättre. ***[fol.198r]*** understödh och Conservation: williandes ökades skatt (helst och i Synnerheet för Jönss Pederson som litet hemman och uthrymme hafwer) och åhrligen gifwe Tree dahl. S:r m:t huilket togs i betänckiandhe, och höltz Säkrast wara, att låta Länssman och någr*a* af Nämbden som nogast undersökia och pröfwe sielfwe beskaffenheeten aff bem:te Afradzlandh, om dhet så mycket kan wara wärdt och kasta af sigh, Så att berörde Chrone och Skatte icke må blifwa der af förswagade, utan skälligst förbettrade, och sedhan blifwa beskaffenheeten gifwa höga öfwerheeten an till resolution.

21. Dato Insinuerade Sochnskrifwaren Pähr Anderson Wrång Contra Räkningh emooth Befallningsman Jonas Wargh, angående 1686 och 1687 åhrs Chronones Opbördh i Tinglaget, huilken öfwersågs och befans Anno 1686 waritt 147. 7:21. S:r m:t huar iblandh odisputerlig. Poster äre af 121: 9: 4 penningar S:r m:t. På Nämbden haar Peder Anderson för 1686 fördt 10: 10:- Men effter Kongl. Maij:ttz Resolution. [*lucka i handskriften*] beståtz dem allenast 1/3 dehl aff Tingskåstpenningarne som är 7:26:- som medh fordzlen (emedan som den är inräknat i Debet) är 8 D: 1:19. Gärningsören 1 D: 1 öre som Hanss Erson skall tagit, beståtz intet till afföringh, emädan som honom opbörden icke war ombetrodd, utan wederböranden måtte

sökias. På Länssmans öfwerlåpps Ränta afgår som är missräknat 10 öre 10 penningar men sielfwe öfwerskåttet 6 D:10:6 penningar måste Upbördzman swara föör som dhet försummat infodra, dåch der han kan bewijsa sigh dem eij af Hanss Erson fått, kunna dee af hans arresterade Ägendom blifwa betallte. Blijr altså Pehr Andersson på denna Räkningh skylldigh 17: 18: 12 S:r m:t

Pro Anno 1687 effter första Räkningen 246:9:10 och den senare 111.21:15. 1687 Åhrs barnhuus och Libelltryckz Tunna medh öfwermålet 3 T:r 5 fj:r 1 ¾ Kan:a Spannmåhl, löper medh frachtan 17:16:10 Så at Summa Debet är 375:15:11 ***[fol.198v]*** huar utaf först afdrages i den förra dee odisputerlige Poster 251:16:2. Sedan för Fendrickz boställe Rindh à 2 Tunlandh som han sielf med egen afwell brukat, och Bodha under Capitens som han sielf brukat 1 ½ Tunl. à 10 ⅔ öre 1:5:8. 1687 d. 7 Augusti opförer Pähr Anderson wara lefwereratt Twå dahler S:r m:t effter Annotation på ett löst Charter [?] men Befallningsman skrifwitt Landzskrifwaren Carl Wargh strax till En dahl i opbördzboten i så måtto föra på Pehr Andersons Räkningh, deth han medh egen handh fins hafwa giordt, dy beståtz eij meera än En dahl. Capitens boställe Stafnäs är af Landbonden brukat på halfparten, och efftersom dhet är opfördt iblandh dem som böra göra Tunsädhz Skatten, och Kongl. Statz Contoiretz Resolution öfwer sådant icke widh handen är, kan den icke godgöras förr än den å nyo warder genom läsen. För Capplans pijgha afföres halfwa folckskatten effter sedermeere wunnin Resolution, 16 öre, men för Capitens intet, emädan hans eghen Zedell dhet icke medgifwer, heller Rijkzdagsbeslutet. Fendrick Petter Kruuskåpp låfwar betalla för Hanss Ersons dåtter. Effter den senare i odisputerlige Poster 49:17:6. Effter Landzskrifwarens Carl Warghs quittens den 9 octob: 1687 afföres 54. 16: - och Befallningsman söke honom för En dahl. 8 öre, som han mindre antäcknat. Fordzlen der på, göres godh 1 : 2…[?] 2:- Afföres allenast på Länssmans öfwerlåpps Ränta 10 ö[re] 10 penningar som fins missrächnat, efftersom till Åhrs löön beståtz icke meera än af En Röök och Sex tunland, och lijkawäll niuttit af tree halfwa Röökar, Brattbyen, Flatnor och Sö[n]nerby. Den affördе En dahl. S:r m:t till Länssman Oluff Pe[rson] haar Raal Rase som tuenne Resor giordt effter Resten, … [?] kommit, och meera tillijka medh Länssman fordrar, dy kan [Be-]fallningsman intet der medh graveras, Så wijda dee …f[?] Kongl. Executions Ordningen böre betallas. Dee twå tunnor 5 fierd: 1 ¾ Ka:a Spannmåhl som Landzskrifwaren Carl Warg[h] tagit aff Räfsund och Sundsiö barnhuus och Bibelltryck tunna[?] ***[fol.199r]*** beräknas och afföres à 3 dahl. S:r m:t 7:31:- blifwer altså Pehr Anderson för 1687 skylldigh 7:8:20. Och enär bäggie Saldo adderas Så blijr Pehr Anderson Wrångh skylldigh på Chronones under händer hafde opbördh pro Annis 1686 och 1687 medh Befallningsman Jonas Wargh som han dömmes utan oppehålld och längre drögsmåhl till befallningsman betalla, som Liquidations Räkningen och förmåhr, Nembligen 24 D:27:9 penningar S:r m:.

Ting 20 - 22 december 1688

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:12, fol.349v-351v

ANNO 1688 d. 20 och 22 December medh Räfsundz Tinglagh Præsente Prætore och Nämbden

Kiehl Persson i Giällöön,	Nillss Pederson i Anwijken,
Siuhl Sefastson i Tamnäs,	Oluff Engebrechtson i Gällön.
Erich Ersson i Wåhla,	Larss Larsson i Beensiö
Bengt Olsson i Bodsiö,	Oluff Pederson wid Åhn
Erich Öndeson i Rindh,	Mickell Mattzson i Fanbyen
Brådde Olson i Hunge,	

1. Dato Publicerades Kongl. Maij:ttz Skogs ordningh och förbudh at uthföra Plåtar.

2. Sundsiö Sockn. Oluff Kiehlsson i Torssängh 3 Tunland berättes wara 1675 öde, och 1676 af Capplan Herr Erick Stigzelio förmådd på Några Åhrs frijheet som bör efftersees och frågas.

3. Capiten Jochum von Dade Angaff sin förre Landbonde Peder Ersson hafwa icke effter sin plicht opbrukat all Åkerjorden utan till ett Tunland lämnat i fast lägde, och der hoos finnes några Hundrade famnar Gerdzlegårdh oduglige och Fähuset haar han nedernött, och wäll låfwat det som felas fullgöra men icke effterkommit. Rp. Att han allenast twå Åhrs Frijheet niutitt, och sedan twå Åhrs uthlagor giordt, och sedermeera brukat dhet på halfuan till 1687 inclusive, och arbetatt effter högste förmågo, och at på Synen 1684 fans icke Ett Tunlandh utan några Mälingar ouptagne som kunde medh ingen Nytta uptagas, och haar gärna wellat sitt löffte fullgöra, men eij meera hunnit. Capiten begärte at all befindtellig Åker måtte blifwa opkördh, Men Peder håller Onödigt opreste den som intet duglig är. Alla der warandhe ***[fol.350r]*** Gerdzlegårdar föregifwer han sig opsatt, och dels lärer wara förfallne. Han nekar icke Fähuset optäckia och reparera. Capiten fodrar och ett Spiell för Östre Stugu Spijsellen.

Nillss Pedersson i Anwijken betyger sig tient för 30 Åår sedan i Stafnääs hoos då warande Åbo, Länssman Oluff Nillsson, och at i Östre Sädet een och Annan städz wore Wattnsegor, så at intet kunde allt besåås, emedan som deth icke baar Hästen i Rätta Sädes tijden, och så lades det igen effter handen. Aff hålldne Syn d.26 Junij 1684 fins wara Oupkiörd Åker i wästra Gärdet 1 ¼ Mäl. och i dhet östra som pröfwades dugligt at opbrukas 2 Mälingar. Rätten finner Skälligt, att Peder Ersson som hafwer niutitt Frijheetz Åhr på H. Capitens boostelle Stamnäs, bör utan längre upskåf och Wndanflycht oppreste och till bruuk bringa den 1 ¼ Mäl. Åkerlegde i Wästra Sädet, och i det Östra Sädes gerde 2 Mäl. som befinnes på Husesynen och besichtningen d. 26 Junij A:o 1684 liggia i fast Lägde, och wijdare lärer H. Capiten intet derutinnan wid affträde kunna graveras. Dee förfalldne Gerdzlegårdar kring Åkeren Anbelangande, måste han i lijka måtto med Ny Stöör och Granbandh, och meera som felas kan Nästkommande Wåår ferdig göra, iembwäll och reparera Fähuset så innan som utan med Gålff, Näfwer och Taakwedh, så at deth kan finnas ferdigt; Sidst böör och skall han skaffa ett Iernspieldh till Skorsstenen i Östre Stufwan, och sålledes wara i deth målet åthskillde, huilcket allt Åligger Hans Löfftesmän sig wårda om, at deth må blifwa fullgiort, och icke längre der med fördröija wider Laga botum.

4. Dragon Erich Larsson Finne berättar sig wara förlijckt med Erich Öndesson i Rindh om 2:e Mårdskinn som han hoos honom Pantsatt, och Erich Öndesson låfwat honom gifwa derföre 9 D:r K:r m:t det Erich Öndeson tillstår och låfwar fullgöra.

5. Action emellan Nillss Olson i Ubbyen och Jöns Olson i Hofsiö Angående 17 RD. kan eij handteras förrän Tings dommen A:o 1681 emellan Anun Anderson i Siöwijken ***[fol.350v]*** och Jönss Olson blif:r framwijst, och pålades Jönss Olson den å nästa laga tingh framwijsa, då Swaar der oppå föllia skall.

6. Emellan Joon Nillson i Melgåsen och Bengt Olson i Bodsiö Angående ett Hästeköp, är förlijkning skedt sålledes, att Bengt skall gifwa tilbaka af bekomne 21 D. S:r m:t på Stoet som strax störte, till Joon Twå dahl. S:r m:t.

7. Leutnant Wellam Niure i Lansom kärade till Kiehl Pederson i Giällön om Öfwer Lanssoms Ägor, at han innehafwer halfparten deraff, och icke äger meera än ⅓, och der hoos Rödiat meere än hans Part tillkommer ? Resp. Att under Giällöön af ålder lydt ½ Tl. i ÖfwerLansom och 1605 köpt 12 Mälingar af Joon Seffastson, hwaremooth Leutnanten exciperar, att han intet kan bewijse ½ Tl. af ålder lydt under Giällön, utan brefwet 1605 uthtryckelligen förmäler, att Giällöhn äger eij meera i Öfwer Lanssom än ⅓. Saken togs i betänckiande och kunde eij wijdare handteras emädan som Laga doom d. 24 Maij 1687 dem emellan der om är fallen och afsagd, dijth hän Parterne wijsas.

8. Jon Olsson i Sidsiö beswärade sigh öfwer Erich Andersson och Peder Olson i Noor om ett Älgzdiur som för hans ledh förledne Höst föregångit och dee sig tillägnat. Resp. Att dee ett diur fått som för deras ledh och fått 2:ne dödzhugg och dy deth sig tillägnat. Joon at Spårren och fälarne ifrån hans ledh till hullstahn äre sedde, och att han gifwit sigh i tiärnan några Språng ifrå Ledet, och Strax gifwit sigh opp på Landet och gått några Pijhl skått förrän han föll och at deres twenne ledh wore löös gångne. Swaranderne hafwa intet låtit besee Orten der dee sina ledh hafft hel. Spårren och fiätten der ifrån till Hullstahn, och efftersom deth måtte skee och kan förmodelligen Synas åth wåren, ***[fol 351r]*** Så måtte der med beroo till dess dhet blijr giort och oppwijst, och måtte Skee aff gode Män i Parternes Närwaru.

9. Dragon Erich Larson finnes beswär emot Kyrckioherden Herr Carl Alstadium för dhet han honom om een Söndagh slagit utan ordsaak, Differeres medelst Pastoris absens, och sedan at En å Consistori wegnar effter Präste Privilegier bör wara tillstädes till näste tingh.

10. Nills Halfwarsson i Torssängh Angaff, sig Anno 1677 genom Nillss Pedersson i Anwijken satt 3 allnar grått Kläde i Pant hoos Michell Olsson i Grimnäs för 9 dahl. Kopp:r m:t och intet kan få sin Pant igen. Resp. Att Klädet sattes uth för 9 D. Km:t wettandes intet huru många Allnar deth war heller huru längie det stodh der, Men gamble Länssman Peder Anderson löste deth igen för 9 dahl. och sade sig der till hafwa låff aff Nillss Halfwarsson; Pähr Anderson tillstår sig tagit Kläde som eij war meer än twå Ahl:r med Nilses låff, och deth som meera skulle wara lärer finnas och opsökias när han der om Stämbd blifwer. Nillss nekar alldelles sigh giffwit honom låf at taga Klädet, och at deth war tree ahl:r och köptes till råckkläde åth honom, men nödgades Sättia det i Pant. Oluff Engebrechtson betyger sig wetta at Klädet war 3 Ahl:r och at Peer Peerson i Anwijken köpslagade der om med Nillss, och låfwade gifwa Sex ort allnan, som han skulle sielff gifwit.

Resol: Så wijda Peder Anderson intet är Stembd, och will bewijsa sig Klädet med Nillss Halfwardsons låf bekommit, Så beroor deth till Nästa tingh, då dee alla tree skolle wara Tillstädes, och Peder Anderson bewijsa sig hafft låf på Klädet.

11. Johan Hindrichson Tellie och Bårsiö Sockn opbödh andra gången Joon Hemmingsons Hemman i Ammern som Erich Öndeson i Rind emot försträchte Penningar honom oplåtit

Nembl. 30 RD: 2 ort 16 sk. huilket utom börden sålt är som reserveres Kongl. M:t och Chronan til lösn der det i Nåder skulle behagas. ***[fol.351v]***

12. Oloff Engebrechtson opbödh andra gången Peder Hemmingson[s] hustrus Ingiehl Zachriesdotters Odellsjordh och gård i Giällön och Räfsundh Sockn à 3 Tunland för 82 dahl. 16 öre S:r m:t warandes Köparen der till obördig som effter Kongl. Maij:tz Nådigste Resolution reserveres Chronan till lösn, der icke någhon af bördemännen intra fatalie dhet klandrar och inbördar.

13. Pedher Olsson opbödh andra gången Ewert Halfwarsons och Nillss Halfwarssons Odells Hemman i Ubbyen och Räfsund Sokn à 3 tunland för 120 dahl. S:r m:t och så wijda Köpet är giordt utom börden, förbehålles Kongl. Maij:tt och Chronan Præferencen dhet at inlösa der det i Nåder skulle behaga, så frampt icke någon aff börden innom Lagsens förskrefne tijdh deth inbördar.

Ting 22 - 23 mars 1689

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:13, fol.45v-49v

ANNO 1689 d. 22 och 23 Martij medh Allmogen aff Räffsundz Tinglagh Nämbden.

Kiehl Pedersson i Giällöhn	Nillss Pedersson i Anwijken
Siuhl Seffastsson i Tamnäs	Oluff Engebrechtson i Gällöhn
Erich Ersson i Wåhla	Larss Larsson i Behnsiö
Bengt Olson i Båsiö	Oluff Persson wid Åhn
Michell Matzson i Fåhnbyen	Peder Jönsson i Ösiö,
Brådde Olsson i Hunge	

1. Dato aflade Peder Jönsson sin Nämbdemans Edh

2. Kongl. Maij:tz Barnemordz Placat oplästes, och påminthes om Sollicitantz Placatet.

3. Effterskrefne befinnas effter noga Undersökningh alldeles oförmögne at betalla innestående 1688 Åhrs Rijckzdagzbewillningh och intet heller håpp framdeles kunna görat.

		Nembl.	Tunl.	Söner	Dot.	Pijgor
Räffsundh Sockn.	Anwijken	Ifwar Bråddesson	2		1	
		Joon Andersson	2			1
	Grimnäs	Joon Oluffson	2			
	Melgåsen	Jöns Oluffson	1 7/12			
Båssiö Sockn	Finnäs	Erich Kiehlsson	2	1		
	Flathnohr	Peder Ersson	2			1

4. Oluff Olssons Hemman i Södsiö är förmedlat och ihoopslagit, men betyges wara Wärre nu än förr, och intet håpp at kunna Swara för 2:ne Rökar.

5. Comminister Herr Johan Sellin, angaff sig hafwa Sålt till Herman Persson i Biörnöhn, och Carll Persson i Sundh något godz, och dee tagit hans häst i tredie Åår at försällie, heller ***[fol.46r*** i widrigt fall bårtbytha i een annan fälugh, och dee wid Kopparbärget den samma bytt i een annan om sine 20 åhr gammall med Oluff Pederssons Underhandlingh, som uthlåfwat willia swara till helfften med Härman om bytet, skulle ogillas, huar med han intet kan wara nögder, och honom alldrig köra eller bruka kan, som Carll Persson och Bengt Persson tillijka med fleera andra betyga kunna: sökiandes aff Oluff Pedersson halfft[?] häst wärde: Resp. att han war tillstädes enär bytet skedde och Sig der i intet mängt: Wettandes intet huru mycket Wästgöthen skulle gifwa heller gaff emellan, som skedde hoos bergzmannen Johan Ersson Wallius, och fast mindre warit ordsaken till bytet och ingallunda uthfästat stå honom halff skadan, om ägaren eij skulle wara med bytet nögder: prætenderades Actor betallningh för deth foder, Hästen ifrån Kindersmässa till Datum Consummerat. Oluff Pedersson, att han dagelligen med honom låter köra, och war nögd med Hästen, och den emottogh, tillijka medh Mellangåfwan, dhess quantum han säger sig intet wetta, och hade Herr Johan Hästen een Månadh och tree daghar, förrän Herrman dödde, och intet der på Klandrade, utan sedan han war genom döden Afgången och at Erich Jonsson i Rödööns Sockn och Säther i Krokum (Joon Mickelssons Son) med sine Cammerather war der hoos, och hörde på bytet tillijka medh Wärden. Oluff Ingebrechtson i Giällön berättar, deth Carll Persson i Sundh begärte då, att han wille höra aff Erich Jonson om Hästebytet, deth han giorde, och han sade, att Herrman och Oluff Pedersson giorde bytet, och Carll warit der medh icke tillfredz, och dy gått uth, och den affton icke inkommit:

Carll Pedersson, at han intet kunde Sambtycka till bytett, och der med gått derifrån, men Herman och Oluff talte om ***[fol.46v]*** bytet, och at wärden Johan Ersson sedan sagt, deth Oluff låfwat stå Herman halff skadhan.

Bengt Pedersson, att han war wäll i gården der bytet skedde, men gaff ingen acht der på, dåch hörde Carll Persson icke wara med bytett nögd, och Herman swarat, sig skolla derföre Swara hörandes intet Oluff Persson mängia Sig der uthi. Oluff Pedersson nekar alldeles sig låfwat stå halfwa fahran och Hassarden.

Carll Pedersson föregifwer Sig intet låfwat någon Hästelega för sin halfwa Andehl aff godzet, som in alles war 22 …[?] utan proportionaliter födt honom, eij heller hafwer H:r Johan huarken då eller sedan, der på något fordrat, och der han deth wellat och kunnat tänckia, så skulle wäll Lasset blifwit Större, och att han med tom Släda för den ordsaken skull, körde tillbaka.

Saken togs i betänckiande, och beslötz att der uthi intet kan definieras, för än Johan Ersson Wallius och Erich Jonsson i Krokum blifwa förhörde. Och så widha Carll Pedersson föregifwer, deth Herr Johan intet begärt någon legho för hästen, enär han togs, eij heller Sedan för än nu; Så lämbnes dhet till bäggies Confrontation

6. Dragon Nills Löfquist, Kärade till Oluff Pedersson i Brattbyen om ett märabythe, och skulle till emellan gåfwa gifwe tree dal. huar med han intet kan wara nögder, emädan som han icke mächtar något Lass dragha, uthan buken går som een Smidiebällia, der dåch så Contraherat war, att der något lyte på någondera Sijdan skulle inom 8 dagar finnas, att huar skulle tagha sitt igen, och den som osandt sagt, gifwa tree Dahl: K:r m:t, och han budit honom Stoet tillbaka, och han der till nekat. Resp. att så afskedat war, och der han kan bewijsa Märren wara lytt på ett eller annat Sätt, will han den igentagha, som han aldrigh kan bewijsa, och aldrig war ***[fol.47r]*** hon ofärdigh eller Sprängder: begärandes tree Dahl: K:r m:t som Löfquist låfwat på bythet.

\Resol./Där Nillss Löfquist kan bewijsa Stoet som han fått aff Oluff Pederson wara lytt, Så tager han deth igen, och skall effter Afftahl, uthgifwa tree Dahl: K:r m:t . Men är dhet uthan

lythe, Så behåller Löffquist deth samma, och betalla till Oluff Pedersson dee uthfästade tree Dahl: K:r m:t.

7. Hustro Karin Bråddesdotter i Östgården, uthlåfwar gifwe Hustro Kerstin Larsdotter i Fanbyen, betallningh för enn halff Älgzhud om 1 ¼ lispund[?] som dee tillsammans egt, och Pastor Herr Carl Alstadius den tagit för hennes Mans lijkstodh: wettandes intet huru mycket han will för huden gifwa, dåch låfwat förnöija des tridiedehl. Får hustro Kerstin intet sitt nöije der uthi så söke Herr Carl om sin halff part, som hon bäst gitter.

8. Olof Ingebrechtsson i Giällöhn Kärade till Corporalen Johan Månson Flinck om ett Älgzdiur, som förledne höstas gått för ledh på ÖsterGrimnäs skogen, som Ifuar Hanson tillhörde, och han taghit Oloff Ingebrechtsson och Oloff Olsson i Fahnbyen i lag med Sigh, medh deth Accord och förordh, att Iuar som skogen ägde, skulle niuthe halfft af afwellen, och dee andre huar sin ¼ som arbetet giordt huarmedh för 9 åhr sedan begyntes, och sedan åhrligen meera uthwidgat är, Warandes Oluffz plicht, som längst der ifrån bodde, gilldren och leden åhrligen Opsättia, och dee andre See der effter och wickiat. Ifwar dödde förledne Höst. Johan Flinck, att Iuar förledne Sommar opdragit Sig ¼ af deth som fånghas skulle, och ¼ till Oluff Olsson, och halfft skulle han Sielf behålla, som och skiedde uti den som bekombs. Ivars Änckia hustro Karin, berättar Sigh höra sin Man tillsäije Flincken ¼ , och hörde intet Oluff Ingebrechtsson nämbnas, ***[fol.47v]*** och der hoos, att Oloff Ingebrechtson hafft skogzlagh med honom förr och fått ¼. Udderne eller Älgspiuthen höre Oloff Ingebrechtson till, och är alldrig sagd der ifrån, mycket mindre något för nederlagd Arbete niuttit. Hustro Karin, att enär hennes Man antogh Chronehemmannet, wore på skogen Älgzleedh som sades**,** Men aldrigh dem sedt heller hördt af huem dee warit bygde och oppsatte.

Nämbden öfwerlade Saken, och fann skälligt, att Oloff Ingebrechtson som warit Lagzman med Ivar, och stoort Arbete nederlagdt, och icke der ifrån Sagd, utan bedit sin Morbroder Oluff Olsson leden som tillförenne Opsättia med sine Uddar, skall ware berättigat, niuthe effter förre accord ¼ aff deth fångne Älgzdiuret effter gode Mäns ompröfwande aff Ivars Änckia hustru Karin Bråddesdotter, som bewittnat Corporalen Johan Flinck aff sin Man hafft låff på ¼ aff bem:te Älgz Wåner.

9. Jöns Oluffsson i Håfdsiö Kärade till Nillss Olsson i Ubbyen om ett fäboostelle wid Gåhltiernberget, som är belägit på Håffsiö Skogh och Marck, innom bydzsens Rå och Röör, bohlbyen till Præiuditze och intrångh, Huar emoth inwändes, att deth ähr wähl på Håffsiö skogh, men med låff Åhr 1651 skedt aff Opneman som aff Håffsiö der till låf och tillståndh hafft, och han der emoth skall hafft till Kyrckian fritt Gästherberge, och oprättat skrifft der öfwer, skall wara förkommen, enär Opne opbrann. Jöns Olson, att han som skattar för Hemmannet och deth Köpt, måtte på des ägor och tillhörigheeter wara fredigh och rådande, och icke bunden till sine Förmäns låf, om så bewijsas kunde. Aff 1681 åhrs Protocoll fins, att Opneman hafft låf der till, och han sedhan tagit Nillss Olsons Swäärfader Oloff Andersson i Ubbyen i Lagh med Sigh, der till Nills Samtycker, och tillstår sigh först bygdt hardt widh skillnan aff Melgås skogh, och sedhan flydt uti Håffsiö skogen ***[fol.48r]***

Saken Discurerades till effterfölliande doom Enhälleligen Emädan som fäbodarne widh Gålkiernberget, som Nillss Olsson Ubbyen innehafwer, äre på Håfsiö bydz Ägor och innom dhess Rå och Röör belägne; Altså till hörsampt föllie aff Kongl. Maij:tz 1677 Åhrs Placat om skattskyldigh Jordz dehlningh, ehrklares och dömmes bem:te fäboowall, och der under brukade Muhlbete och annan Nyttningh, under Rätta bohlbyen igen. Och så wijda intygat är, att deth är skedt med Opnemans tillståndh, som allenast för Sigh skall der till låf hafft, Så blifwer Nillss Olson frijkallat at bötha, såsom den där annans Ägendom med Wåldzwerkan Sig icke tillägnat.

10. Jöns Olsson i Håffsiö beswärade Sigh öfwer Nillss Olsson i Ubbyn som honom förhåller 17 RD:rs betallningh, som hans fader Oloff Nillsson, honom effter laga Doom 1676 d.18 Maij ähr skylldigh huar opå Befallningzmans Jonas Wargz Executions ordres af d.11 October 1683 och d. 3 Aug: 1685, äre gifne och änteligen der på fölgde Execution och Uthmätningh d. 21 Septembris A:o 1688 på 5 Mäl:r Åker i huardera Sädet till Underpant för bem:te 17 RD:r, emedan som Löössöhrerne förlengst Syskonen emellan äre deelte. Nillss Olsson förmente, at så mycken uthstående Gälldh till des betahlning kunde finnas.

Resolutio Jöns Olson förblifwer widh bekombne exequerade Underpant, och Nillss Olson med sine Medh Arfwinghar opfordrar sin uthstående Gälldh som dee bäst kunna och gitta.

11. Dragon Jonas Kållman laghstembd aff Joon Olsson i Böröön om några Penningar, och dagen för tinget rest bårt införe Landet, dy Saker effter 33 Cap. Tingmålb. till sine Tree Mark.

12. Hustru Kerstin Hemmingzdotter i Onsalla uti Brunflodh låtit Stembna Johan Jonson i Reenswedh för Arff, och Sigh intet inställt, eller wijst laga förfall, dy Saker till sine Tree mk:r. ***[fol.48v]***

13. Ryttar Oluff Simpells Action medh Oluff Pedersson i Brattbyen företogz och han ingaff Måns Nillssons Attest i Ståcke aff den 10 Septemb: 1688, lydandes, at han aff Oluff Persson i Biörnöhn köpt 1687 een stoor Älgzhudh något håårlöös. Item een Attest aff bem:te Dato uti Owijken aff Anders Påhlsson, att een Älgzhud Naf[?] aff Måns Nillsson i Ståcke hoos fellberedaren Chrestopher Bråddesson war till beredning Satt. Oluff Pedersson inlefwererade een Attest aff d.1 Septembris 1688 med Joon Nathanaelsons Nambn och boomerke i Krånge uti Ragunda, aff innehold att Oluff Persson såldt een Älgzhudh till Måns i Ståcke om 1 lispund[?] 10 mk för 25 D: K:r m:t huilcken war aff biörn Rijfwin och äten under buken, och widh ene bogen.

Carll Tohlsson i Brattbyen berättar, Sigh see Oluff Perssons gåsse haffwa een Myssa aff Swartachtigt tygh och gammallt Utterskinsfoder: Wettandes intet, huarest han den fått, och huem hon hörde till, föruthan deth som sedan aff Simpelll är Sagt. Oluff Pedersson föregifwer Sig ingen annan hafft, än som förr opwijst är.

Erich Pedersson i Flathnohr, att Simpell frågat Sigh om någhon Sax war kommen till honom, och han nekat: säijandes Sig hafwa 2:ne Saxar Sielff, och han sagt sin wara förkommen. Oluff Simpell, att Pijghan Ingrid Persdotter, som tiente 1688 hoos Oluff Pedersson, och nu hoos Pastorem, skall sagt, att een Myssa fallit i Brunn uti Brattbyen, och blifwit förderfwadt: beropandes Sig och på Carll Persson i Sundh, som om Myssan skall kundskap hafwa, huilcken effter aflagdne Edh berättade Sig see Oluff Pederssons gåsse om Sommaren hafwa een blachachtig Mysse med blackt Utterskinsfoder, och som sagt är, om Winteren fallit i brun uti Brattbyen.

Carl Tohlsson höltz icke fullkombl. Edhbär, emädan som hans fader Tohl 1677 effter Fijendens begäran war een som opbrändhe Gijmbrohn i Medellpadh, och sedan folgte baggarne tillijka ***[fol.49r]*** medh Carll till Nårie, som då sina tiughu åår hadhe Oluff Pedersson sade sig tryggelligen kunna med Edh hålla, sig ingen annan Myssa sin Pojke låtit få än den som opwijst är med Ekorn Rumps foder.

Saken öfwerladhes till fölliande dohm.

Ändåch een förgångh för Oluff Simpells och Oluff Pederssons hafde Älgswåhn till samman aff Hullstahn icke långt derifrån, är funnen, Så kan lijkawäll icke bewijsas, Oluff Persson, den fångne Älgen tagit och Sig tillägnat, effter som intygat är, dhet Måns Nillssons i Ståcke köpte hudh aff Oluff Pedersson, icke allenast warit aff odiur något rijfwin, utan och den bekommit aff Herman Pedersson i Biörnöhn; huarföre frijkallas Oluff Pedersson för samma beskyldningh, och Oluff Simpell dömmes effter 20:de Cap: Tingmålabalcken för Obewijslig be-

skylldningh at bötha sina 40 Mark. Sedan, huad Saxen widhkommer, så fins den icke wara dolder, utan lämnat till åklagarens Styffson at brukas, som warit Stundom i dennas, och stundom i den andres Stuffwa, som Ransakningen bredare uthwijser. Huarföre befrijes Oluff Pedersson dherföre. Den tuistige Myssan beträffande, huarom Differente Relationer äre giorde, finner Rätten skälligt emädan som ett wittne och halfwa skiähl bringer ennom at gå lagh, deth Oluff Pedersson föregifwer sig kunna med godt Sambwette i detta måhl göra at Oluf Pedersson skall å Näste tingh sielff tredie Edelligen intygha, sig intet affhändt Oluff Simpells Styffsons Myssa, och den giffwit till sin lego gåsse Peder Swensson.

14. Häradzskrifwaren Lars Sundberg anklagade dhem, som Sigh tillwällat 1687 Åhrs Magazijns Spanmåhl och icke bordt, utan dee fattigste, och der medh emooth Kongl.Maij:ttz Nådige Intention sig förhållit och dy anklaghas till laga Räfst, och restituerande till dee oförmögnaste, Huar till Swarades, at 30 Tunnor anslogs Tingelaget, huilcke deeltes aff gamle Ländzman Peer Andersson emelan Allmogen, och dee som war Mechtige den effter köra och betalla, skolla den fått, och Somblige sedan aff dee andre någhot ***[fol.49v]*** länt, och wähl låfwat lega, Men huarken Capital eller Interesse betallt: Warandes Pähr Andersson Siuuk och Sängfast, som lärer hafwa Specification derpå, och at Räkenskap på Landztinget är der på giordt, huarom Kyrckioherden hafwer beskedh, som ifrå Rijkzdagen icke heemkommen är. Dhess utan äre Tolffmännerne dels der i mängde, och föregifwa sig icke kunna wara Domare i sin egen Saak.

15. Fendrich Petter Kruuskåpp, låtit Stämbna Brodde i Hunge och eij sig inställt, dy plichte för Stembningz försittiande med sine Tree Mark.

16. Peder Olsson opbödh tredie gången Efwert Halfwardsons och dhes Syskons Odellsjord i Ubbyen à 3 tunland för 120 dahl. Sm:t som uthom börden såldt är, och dy reserveres Kongl. Maij:tt des lösn om bördemännen intra fatalia deth icke klandra och lösa.

17. Nämbdeman Oluff Ingebrechtsson opbödh tredie gången Peder Hemmingssons hustrus Ingiehl Zachrisdotters Odellsjord i Gällöhn och Räffsundh aff 3 Tunland för 82 D:r 16 öre Sm:t, som utom börden sålt ähr etc.

Ting 9 september 1689

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:13, fol.90v- 92r

ANNO 1689 d. 9 Septembris höltz Laga tingh medh Räfsundz Tinglagh, Närwarande Häradz skrijfwaren Lars Sundberg och desse Såtho i Nämbden.

Nillss Pederson i Anwijken	Siull Seffastson i Tamnäs.
Oloff Engebrechtson i Giällöön	Erich Erson i Wåhla.
Bengt Olson i Båsiö	Oluff Person widh Åhn.
Michell Mattzson i Fanbyen.	Peder Jönson i Ösiö.
Oluff Tohmson i Staffre	Jöran Jonson i Skyhlnäs
Larss Larsson i Beensiö	Nillss Pederson i Melgåsen.

1. Dato aflade Oluff Tohmsson i Stafre, Jöran Jonson i Skyhlnäs och Nillss Persson i Melgåsen sin Nämbdemans Edh.

2. Dato Publicerades förr nämbde Kongl. Placater

3. Gamble Länssman Peder Andersson beswärade Sigh öfwer Peder Andersson i Wärwijken, för dhet han icke effter slutten Räkning aff Befallningsman Jonas Flodin och adiungerat halfwa Nämbd bestående aff 15 D: 27: 23 penningar Sm:t will betalla. Huaremoot exciperades först, att han icke i Rättan tijdh Stembd är, utan förleden Odensdagh, kom een Zedell at swara på tinget, men intet för huad: tänckiandes sig blifwa Kallat till Wittne i någon Saak: föregifwandes sig wäll wara på Liquidation, men ingen tolffman war tillstädes, utan Fogden och Gevaldigern Raal Rase, och aldrig hördt Räkningen opläsas förr än nu, och mycket mindre der till Samtycht, dåch lijkawäll hörde, deth Siu dahl. Sm:t skulle Restera: berättandes sig i deth anseende, sedan som Lendzman begynte Assignera folck till Sigh, och der ibland Ryttaren Peder Hemmingson, sättia 7 D. Sm:t i Kyrckian till wijdare beskedh, huar om Klåckaren Oluff ***[fol.91r]*** Andersson wettenskap hafwer. Men Actor säger sigh intet der aff wetta: berättandes at Saken warit Strax der effter på Tinget, och Räkningen godh känd blefwen, men intet tagit Extractum Protocolli der öfwer, men reus föregifwer sig intet minnas deth på Tinget warit, och uhrsächtar sigh medelst olaga Stämbningh intet kunna skrijda till fullkombligh Action.

Resol: Så wijda Peder Andersson i Wärwijken icke lagligen och i Rättan tijdh Stämbd är, och icke kan wijsas huad der uthi lagligen Sluttit är; Altså kan Saken denne gången icke wijdare handteras.

4. Hustru Inge Olssdotter ifrån Wärwijken beswärade Sigh öfwer sin Swåger Dragon Oluff Bengtsson, för deth han intet tillåtitt henne beså een Swedia aff ½ tunlandh, som dhes Sahl. Man Anders Jonson på samma Hemman uthhuggit och fällt. Resp. Att hon wellat genom een uthbydzman dhet låta göra deth han eij tåhla kunde som Hemmannet åboer: tilbiudandes betalla henne för der på nederlagdt Arbete, huar med hon war tillfredz; Dy skolle gode Män besee och wärdera der på Anwändne Kåstnadh, huareffter Oluff Bengtson skall hustro Inge betalla.

5. Nillss Halfwarssons Prætension på Pantsatte tree ahlnar Kläde hoos Mickell Olsson i Grimnäs företogs, och wille gamble Ländzman Peder Andersson med een sin Cladda bewijsa sig Klädet fått aff Mickell med Nillsses låf, huar uti opfördt är medh gammalt bleck och icke nyligen Skrifwit, fått aff Mickell 2 ahl. 1 ½ q:r Kläde à 1 RD:r alnan, och derföre gifwit 9 dahl:r K:r m:t som deth war uthsatt före, och sedan med annat bleck, at Nillss Halfwardson fått för Kläde 1 ½ ort, huar till han alldeles nekar iembwäll och som till förenne huarken giffwit honom låf deth inlösa eller om Köpet accorderat: Williandes der å göra sin lijfl. Edh, deth Peder Andersson och tillbiuder sigh willia och kunna göra, huilcket togs i betänckiande, och fans skälligt, att Peder Andersson tillåthes Eden, att han haar hafft låf at taga Klädet, och deth effter träffat Köp betallt, huilcken Edh han Præsterade och dy för wijdare tilltahl i det målet frij och obeswärat. ***[fol.91v]***

6. Hustru Anna Månsdotter i Hållborgen, lagstembd at swara Anders Hemmingsson för Slagzmåhl och eij Comparerat heller Sig uhrsächtat, dy effter 33 Cap: Tingmålabalcken saker till 3 mark.

7. Gamble Länssmans Peder Andersons hemman i Sundh aff 2 ½ tunland, opbiudes Andra gången till försäkringh för åtherstående byggnad på Ländzmans gården Brattbyen, Chronan tillhörigh.

8. Fendrichs booställe i Rindh effter 1686 Åhrs Syn öfwersågs omsijder emädan Leut: Linn förledne Åhr eij Comparerade, som der och suttit och nu icke heller tillstädes, och Considererades huad som till dhes Reparation nödigt är.

Wästerstugan 11 ahl. långh och 10 ¼ ahl. bredh, wäggband ståckarne odugel. En Sparre uthrutten och nederfallen, odugligit taak, Syllan förderfwat, pröfwas wäll kunna någon tijdh brukas, menintet æstimeras för Laggillt, dåch måste nya Wäggar,

gålff och taak opsättias, som kan göras medh	16:- :-
Cammaren i förstufwan afplanckat 5 ahl. lång och bredh Wäggbanståcken rutten med gl:t gålff, beräcknas för	4:-
Östre Stuffwan ihoop Knytt med den andra 10 ahl. långh och 9 ahl. bredh, Nederste Syllan uthrutten, östre gafwellen Dito förderfwat, dugl: taak, förutan ett Dråpp, kommer i lijke Consideration med den wästre och räknas	16:-
Sädes och Miölbodh, ett låfft Wäster på Gården med een Underbodh 5 ahl. lång och 6 ½ ahl. bredh, huardera låfftet 6 ½ ahl. långt Dörrajern felar tillijke med Taakweeden och Näfwer som lärer betarfwas	2:16
Wisterhuus är Stolpherberge Söder om gården, Nederste huarfwet något Ruttnat och kan bewaras och göres dugl.	16:
För Redskaps huus räknas een bodh öster på gården något gammall med twebotn, närmast gamble Sängstufwan dråpplöst taak och odugeligh taakweedh	21:16
Twenne Portlijder Wester och Söör på gården, ferdige Bastufwan med 2 lafwar, dörr och jern, ferdig inalles	
En Stall med 2 Spiltor Krubba och foderrum 8 ahl.långh och 7 ahl. bredh, dörr dugel. Nederste huarfwen odugl. och taket alldeles Dito, kan opwägas, täckias och göres ferdigh	2:16
Transport	42:5:16

[fol.92r]

Transporterat	42: 5: 16
Fähuset 10 ¼ ahl. långt och 12 ½ ahl. bredt med 6 båsar å huardera Sijdan, der under förståtz fårehuset. Ett Swijnhuus med tree wäggiar aff Fendrich Kruuskåpp oplagat dels aff Nyo, æstimeres för	16:
	42: 21: 16

Kornladan 10 ½ ahl. långh och bredh med Loa och gålff dugligh och ferdig, och ett Portskiuhl och skulle med Port och Jern. 2:ne små humblegårdar aff Oluff Thomson lagde om 100 Stänger som böre förbättras. Åkeren håller Fendricken ferdigh och i fullt bruuk effter deth Sluth som giordes på Wåårtinget 1688. Hagarne äre dugellige fundne. Till des fullgörelsse åligger fuller mäst Oluff Tohmsson som frijheetz Åhren niuttit, och sedan swarar Leut: Moback och Leut: Linn för sina Åhr, som å nästkommande tingh emellan dem skall parteras.

9. Hustru Kerstin Ersdotter i Marsätt stembd för deth hon i olaga tijdh Stadt sin drängh Erich Jonson och aff Moothwilliogheet sig absenterat, dy Saker till sine Tree Mark.

10. Johan Henrichsson opbödh tredie gången Joon Hemmingsons Hemman i Ammer som Erich Öndeson i Rindh emoot försträckte Penningar honom oplåtit Nembl. 30 RD:r 2 ort 16 sk. som uthom börden såldt, och Reserveres Kongl. Maij:tt och Cronan des lösn, der deth i Nåder skulle behaga.

11. Joon Nillsson Insinuerade een Köpeskrifft aff sine Syskon Daterat Fahnbyen d. 10 Augustj A:o 1689 På Hemmannet i Melgåsen Westergården ben:d à 1 ½ tl:d i Räffsundh Sochn som han inbördat för 65 D 16 öre Sm:t. warandes 3:ne Systrar och belöper 16 D. 12 öre Sm:t å huar dehl som opbödz förste gången uthan Klander.

Ting 17-18 februari 1690

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:13, fol.173r-177r

ANNO 1690 den 17 och 18 Februarij höltz Laga Wintertingh medh Allmogen aff Räffsundhz Tingellagh Præsente Prætore och Nämbden

Nillss Pedersson i Anwijken,	Siuhl Seffastsson i Tamnäs
Oloff Engebrechtsson i Giällöhn	Erich Ersson i Wåhle
Bengt Olsson i Båssiöö.	Oloff Pedersson widh Åhn
Mickell Mattsson i Fahnbyen,	Peder Jönsson i Ösiö
Oloff Tommesson i Staffre,	Jöran Jonsson i Skyhlnäs
Nillss Pedersson i Melgåsen,	Larss Larsson i Behnsiö

1. Dato Publicerades och oplästes Kongl. Maij:ts Instructioner för Befallningzman och Häradzskrifwaren.

2. Pastor Loci herr Carl Alstadius beswärade sigh öfuer Oloff Ingebrächtssons och Jon Jonssons Wallpijgor Ingeborgh Knutzdotter och Ingeborgh Jonsdotter, för det dee förledne Höst haf:r låtit opätha och uthbeta hans Råghtoff på een hans Swedia som mycket härligen stått, och alldeles warit förderfwadt och förtrampat: hafuandes Lensman Oluff Pedersson och Kiehl Pedersson i Giällöhn uthi Comministri Herr Johan Selins Närwaru, skadan och wägarne besedt, och iblandh annat befunnit fäwägar till och ifrån Oluffs och Jons fäbodar /: som äre belägne på annan bydz Skogh öfuer een Myre till Roghswedian: beklagandes at bem:te Pijgor tillförne hans ängiar uthbett, ia opkastat Gerdzlegårderne, som serdelles uth föres skall. Lensman, at han sågh Roghtofwan wara opäthen och förderfwat, och at fäwägar syntes på alla Sijdor så i tracten till Grimnäs som annorstädes, men intet observerat om någhon Wägh warit öfuer omtallde Myra. Kiehl Pedersson är siuk och absens. Herr Johan Sellin, at han dijth waritt effter begäran medh Förr nämbde Perssohner, och sedt Fätrådh och wägh in i Swedian på östernårre Sijdan, och sedan derifrån igenom Swedian och tillbaka igen: warandes allt afbett, så at bare Rothan ***[fol.173v]*** war behållen: seendes intet, huadan ifrån boskapen war kommen efftersom uthom deth som elden gått öfuer, icke lättelligen kan skönias, der till medh syntes opi Swedian på Ubbyens Sijdan och något, ia merndels afbett. Pijgorne neka alldeles sig der warit med boskapen, och fast mindre Swedian afbeta låtit, då Actor föregaff, at Ubbyarne boförde der ifrån, sedan dee blefwo förmante at achta Swedian, och enär dee kommit een tijdh der effter tillbaka, i meningh der i Neijgden någon tijdh förtöfwa, och sedt

at Råghtofwan war afbett, genast begifwit sigh der ifrån, på det dee icke skulle misstänckias derföre. Oloff Ingebrechtsson och Jons Son Jöns uhrsächta sigh der aff intet wetta, och Oluff Ingebrächtson icke förr än Swedian wara afbett. Actor, at på östre Sijdan åth Grimnäs är Haga. Ubbyen allenast hafft sin boskap den tijden ingen skada war giordh: fölliandes deraff, Giällöhn skadan giort emedan som inga flere der till gräntza och i Neijgden warit, dåch är at Merkia, at Wästergårdarne i Grimnäs inga ägor dijth åth hafwa, uthan Oluff Olsson och Jon Olsson in emoth Pastoris, där Skadan är giordh.

Till dombs voterades Enhälleligen

Emädan som bewijst är, at Kyrckioherdens Herr Carl Alstadi hafwande Roghswedia öster om gällöbrohn, är förledne höst afbett och ehuruwäll Oloff Engebrechtsons och Jon Jönssons Pijgor i Gällöhn Ingeborgh Knuthsdotter och Ingeborgh Jonsdåtter som medh sine Hussbönders boskap den tijden widh den Tracten wallat, beskylles derföre, som der till enständigt neka, och Ubbyen enn tijdh der i Neijgden warit, och Oloff Olsson och Jon Olsson i Grimnäs hafua sin betesmark der in widh, och dee 2:ne senare nu icke tillstädes; Altså håller Rätten säkrast wara, intet der uthinnan denne gången Definiera, utan Disserera till Näste tingh, då Ubbyarne tillijka med Oluff och Jon Olufssönner i Grimnäs skolla wara tillstädes, innom huilcken tijdh skönias kan, hurudahn skada på Rågsädet medelst dhes afbetande kan wara giordh. ***[fol.174r]***

3. Hustru Agnes Olufsdotter i Miälle på Frössöhn fodrade aff sin Sahl. Mans Jon Nillssons broder Nills Nillsson, Mordwijken på sina barns wängnar deras Jordepenninghar i fadershemmannet warandes tree bröder och twå Systrar som 2 ½ tunlandh ärfwa skolle, och om Löösörerne äre dee på tinget den 30 Junij 1680 förlijckte, och hafuer Nills Nillsson uthlåfuat inalles gifwa för samma broders Part 20 dahl: Sm:t , Huar med hustru Agnes war nögdh. Nillss Nillsson opwijste een Zedell aff den 30 Januarij 1680, at Jon Nillsson opburit på Jordepenningarne 2 RD: 3 ort, uti Peder Månssons närwaru i Mohlwijken: ståendes Peders Nambn och bomärkie där under och Jons Nambn, men intet bomerkie, som Jon skall sielff skrijffwit: befarandes Lenssman; at det icke hans handstijhl är. Huilcka Penningar hustru Agnäs säger sigh intet aff wetta heller willia ehrkänna. Peder Månsson är för Sex eller Siu åhr, sedan dödh blefwen. 1688 om winteren bekänner hon sigh aff Nillss Nillsson bekommit En Tunna Sädhes Korn för 18 dahl. K:r m:t, och förledne Winter fått 8 dahl. Km:t påståendes hustru Agnes, at hennes Man intet måtte quittencet skrijffwit: föregifuandes sig wäll hafua Hemma hans egen händige Stijhl, huar aff synas lärer om den medh quit:\zet/ öfuereens komma.

Till dombs voterades eenhälleligen.

Såssom Jon Nillssons barn ¼ aff faders Hemmannet i Mohlwijken aff 2 ½ tunlandh tillfallit är och skall uthlöses och inbördas aff deras faderbroder Nillss Nillsson för 20 dahl: Sm:t och der på är 1688 allenast lefuereret En Tunna Korn för 18 D:r K:r m:t och 1689, 8 D:r K:r m:t och huad dee 2 ¾ RD:r widkommer som Nillss Nillsson will medh ett quittens som Jon Nillsson skall sielff skrijfwit, bewijsa wara der på betallte, disputerer barnens Moder hustru Angnes, och förmenar kunna bewijsa det eij hans hand wara aff hemma hafuande breff och hand Stijhl. Rätten pröfuar fördenskuldh skälligt, at Nillss Nillsson åligger och bör betalla resten förutan dee tuistige ***[fol.174v]*** 2 ¾ RD:r som till widare laga bewijs lämbnas, som är 7: 6:16: S:r m:t huar om barnens Förmyndare böre draga försårgh, att dee komma till barnssens Nytta.

4. Lenssman Oluff Persson anklagade Dragon Jonas Kållman för deth han warit olydigh, och intet kommit i Rättan tijdh till Räffsundh effter Stembningen twå tijmar för dagen d.18 December 1689, enär Ryttmester Willenssens fördes till Ståckholm, huar öfuer han lijdit tilltahl, at hästar felades? Resp. at hans Swärmoder allenast sagt deth han skulle wara på wallen om odens dagz Morgonen, och dy kommit dijth Pass halff liust då marchen war kommen på Siöen.

Hustru Ingeborgh i Renswedh tilltalltes i lijka måtto för tredsko och olydno, som genom sin Son Anders Hemmingsson swara sig hafua legt Jonas Kållman at Skiussa för sigh, och gifuit honom Mathsäcken, huar till Kållman beiakar och föregif:r sigh wara åstadh med bem:te Hästar.

Resolutio

Jonas Kållman som försummat föresatte Skiutz Termin för sitt Hemman och för Änckians i Rensvedh som han låfuat skiutza före, Plichtar effter Kongl. Gästgifuare Ordninghen för huardera Tree Mark

5. Anders Larsson warit gifft medh Kerstin Olufsdotter som war bördigh till Gååsböles hemman, som och döder är och barnet berättas effter Modren wara i lijffwet, och Strax dödh blifwit: ägandes allenast een liten Part der uthi och såsom Anders Larsson betyges Illa Hemmannet häfdat så att deth lutar till Skattwraak**,** Så hafua dee andhre Arfftagare och bördzmän begärt, deth han må blifua uthsagd och dee kunna dijt skaffa een duglig åbo som kunde hålla och oprätta Hemmannet, och betalla Chronones uthlagor der aff, huar till samtychtes, och Lensman tilsades honom utsäija.

6. Anders Larsson lagstemde at Swara Peder Tomeson[?]i Hångstadh och Tårp Sochn för een Häst, och intet Comparerat, dy effter 33 Cap. Tingmåhla balcken saker till sine tree Mark. ***[fol.175r]***

7. Kyrckioherden Herr Carl Alstadius föredrogh, huru som ett halfft Quarnställe i Söwijkz Åhn hörer Sunssiö Kyrckiobordh till, huilcket uthi hans faders tijdh och sedan warit fördolgt, att in till des een gammall KyrckRäkningh oprättat och underskrijfwen den 24 Septembris 1648, aff då warandes Pastore Loci Sahl. Herr Larss Erici, igenfans för några åhr sedan i Stamnäs: lydandes sållunda, Ett halfft quarnstelle i Söwijkzåen i Nårra quisslan den Nårra igentäpt och wänt till sin? Responesio, at Kyrckbordet äger Quarnstellet i Nårra quisslan, och synes ännu Nederste huarfwet aff des quarnhuus, och beggie bestå af ett dam (huar till Actor beiakar) och der ena Armen skulle stå öppen, så hade ingendere heller den andra ingen Nytta af quarnen, och ehuru wäll Pastor intet sitt häfdat, Så hafwa dee intet kunnat förlåte sitt, utan brukat som dee bäst kunnat, eij wettandes deth hördt under Prästebordet, förr än dee blefwe för Några Åhr sedan tilltallte om sitt Quarnställe aff Capiten von Dade då dee förordsakades opsökia och igenomläsa sine gamble breeff, och då ett funnit aff den 20 Junij 1161 som opwijstes, och innehåller, at Kyrkbordet äger ½ quarnstället med Mickel i Forneby: Warandes intet i Manna minne enär Michells huus opsattes, icke heller enär Prästen hafft der huus: anhållandes Pastor, at dee som fördolt Kyrckbordetz Rätt i een så långan Tijdh, må icke allenast lämbna sitt ställe så länghie till brukz, heller hela wattnet och dammet niuta, och sedan effter gl:e brefwetz lydellsse Plichta derföre, Som och lyder, att den som tager wattnet ifrå den Andra, skall mista sitt quarnstelle, och der till medh Plichta ? Swar, at deth icke skett är, utan som för dem warit bygdt, brukat, och der Södre quisslan eller ådran skulle yppas, Så kundhe den Nårra intet till gangs brukas. Siuhl Seffastson i Tamnäs Påminner sigh aff Sahl. Kyrckioherden Herr Isaac Alstadio höra säijas, at ett quarnstelle i Sörwijkz Åhn hördt Kyrckbordet till, men intet urgerat der på.

Rätten hafuer som nogast öfuerlagt Kyrckherdens Herr Carl ***[fol 175v]*** Alstadi prætension på halfwa quarnstelle i Sörwijkzåhn, och befunnit, at Sundsiö Kyrckbordh tillkommer et halfft Quarnstelle Ibm i Nårra Ådran heller quisslan, och Mickell i Fanbyen dess Andre halfwe i den södra. Och såsom prætenderes förnöijellsse för deth Kyrckbordet een lång tijdh sitt mistat och förmenes Fanbyen nytta der aff hafft; Altså håller Rätten säkrast wara förän der öfuer kan dömmas, at låtha lagligen besee, huru Quarndamet är belägit, och om Fanbyen medh byggnadh och täppningh, sigh tillängnat Kyrckbordetz Rätt der utinn[an] och wänt wattnet ifrån

gamble forno, heller dess uthan kunnat sitt läije bruka, emedan som deth för gammallt pröfwes warit delat i tw Ställen.

8. Probsten och Kyrckioherden Herr Peder Langh, opwijste H:r Gen: Maiorens och Gouverneurens Otto Vellingks remiss aff den 31 Aug: 1689, at hans förmeente Rätt till Gimdahlen skulle effter dhess Herr Antecessoris remiss af d. 13 Septembris 1685 i Häradz Rätten incamineras och fullföllias effter som och i det foro Interlocutorie Resolution der om wore gifuen, huilcken fans tillijka med Ransakningen af d.17 och 18 Item i A:o 1681, och Studzat der på, att ingen Fullmechtig effter Präste Privilegierne warit tillstädes, och nu är opwijst Ven: Consistori Hernösandensis fullmacht för Kyrckioherd[en] Herr Carl Alstadio, at wara dherutinnan des fullmächtige Daterat Hernösandh den 30 Septembris A:o 1684, sub sigillo et Nomine Consistori, Olaus Sundijn: beropandes sigh Herr Probsten på förr Insinuerade gl:e breeff och dom, at halfwa Gimdahlen i Landh och watn hörer Brunflodh Kyrckio till, gifuen aff Lagmannen Essbiörn Sämundsson[?]och tiugufyra dombsmän, som Nambngifne äre de Anno 1489, hisce verbis.

Item klagade förskrefne H:r Larss om een Ägodehl som och stodh beskrifuit i besegladom brefwom, Så at halfua Gimdalls fiske Höst och Wåår och Skogh och ***[fol.176r]*** uthi halffwe Nyttningh i förnembde Gimdahl hörer och till Brunflodh Kyrckia, och i Herr Carlls tijdh, då han KyrckPräster war i Brunflodh (Gud hans Siäll Nåde) hafde han der å tolffmanna doom öfuer, och då dömbdes för:de fiskie gimdahl som förr skrijffwit står till Brunflodz Kyrckio, och nu effter sådanne skähl som för:de Herr Larss hafde, då dömbde wij förskrefne Dombsmän alla tree för:de Articula medh fullom doom förskrefne etc. etc. etc. etc. under Lopne Kyrckiobohl och Hanstad[?] och halffwa Gimdahlen, som föreskrijffwit står, fritt och frelst till Brunflodz Kyrckia och för:de Anders, Anundh, Pedher Måns och Ödesman och Nills i Sundom dömbdom wij them derifrån effter denne Dagh, så at thessom forn:de Ägodelom skall ingen sig medh befatta, utan han som Kyrckioherde i Brunflodh eller Lopne. Sedan är deth den 16 Januarij 1616 på Räffsundz Tingh dömbt och Stadfästat under Brunflodhs Kyrckio, oachtadt at Kiehl i Sundh, Sochne Prästen i Brunflodh owitterligit söcht , och det legt aff Kongens Ombudzman.

Anno 1626 den 7 Septembris, är Dombsbrefwet opläsit på Brunflods Tingh oklandrat, huar till sedan kommer, at Sahl. Pastor och Præpositus i Brunflodh Mag: Jacob Holst det tagit (så snart han der om blifwit underrättat) i Possession och det oppdragit i sin lijffs tijdh Anno 1666, till då warande Gouverneur H:r Carl Sparre, at bruka, deth han och giort och hafft. Uthi 1666 Åhrs Affradzbook, är deth och så reserverat. Kyrckioherden i Brunflodh till widare Ransakningh och sluth. Bengt Persson i Sundh och Räfsundh Sochn, framtedde Herr Gen: Maiorens och Gouverneurens Resolution aff d. 31 December 1688, at han hade hoos Domaren wijsa sine Skähl och Rätt till Gimdalen, huar effter nu frågades, och han föregif:r sigh inga fleere hafwe än hans granne i Sundh Peder Anderson 1681 på tinget framwijst hafuer, Nembl.

Höfwidzmans Vincens Lunges breeff daterat Österlandh ***[fol.176v]*** Pauli Omwändellsse Dagh 1522, undt Stehn och Oloff i Sundom och Räffsundh Sochn deras barn och barnabarn, aff synnerligh ynnest och willia på Kongh Friderichz wegnar, ett Nåries Chronones Affradzlandh Gimdalen ben:d tree Mijhl långh och 1 ½ Mijhl bredh och något fiskiewatn, och åhrligen gifwa derföre i Affradh En öre, dåch i huar Landzherres Skiffte brefuet låta Syna och bekänna deth wara Chronones.

Anno 1636 den 19 Septembris, är samma breeff på Tinget aff Oloff Nillsson i Sundh lagd i Rätten, och opläsit aff Tingzskrifw[aren] Jöns Michellsson, och han medh Sex Nämbdemän intet kunnat deth annihillera eller ogilla. Sedan inlades Sahl. Gouvern:s Högwelborne Greffwe Johan Oxenstiernas breeff aff d. 28 Februarij A:o 1662, at han underlagt Lensmans och Gästgifuargården i Brattbyen halffparten aff alla Rättigheeter i Gimdalen, alldenstundh Befallningsman Daniel Bertillson sin Rätt deruthinnan opsagt haf:r, men UnderLagmans

halffpart reserverat i Skogh och fiskie föruthan Grääs wexsten, huilcken förordningh H:r Generalen och Gouverneuren H:r Carl Sparre den 25 Julij 1666 aggreerat.

Herr Probsten exciperade emot Höfwidsmans Vincens Lunges breeff som på Orätt berättelsse och Angifwande måtte wara uthgifwit, och intet kan bewijsas, att dee något der effter niutit Icke heller hafua dee effter des innehåldh i huart Landzhöfdinge Skiffte, och ombythe det Angifwit, och fått Confirmation derpå och mycket mindre under Swänske Regementet det söcht, och wäll wettat, at Sahl. Probsten H:r Oluff Drake i dee Nårskes tijdh det innehafft, och Sahl. Probsten M:r Jacob Holst sedan i sin tijdh Disposition der om hafft. Resp. att deth under Sundh brukades den tijden deth lades under Brattbyen Herr Probsten at hända …unnat[?], det Sahl. Herr Oluff i sin Sidsta tijdh eij årckat deth häfda och bruka, och till äfuentyrs på något Willkor undt Sundzman, och des successor M:r Jacob Holst der om okunnigh warit, och dee i medler tijdh altså \sigh/ deth tillwällat och flaggat under Sundh, om icke iure och medh någon ***[fol.177r]*** Rätt, och snart Mester Jacob deth wetta fått, tagit deth uthan Process och geensäijelsse i Possession och oplåtit Generalen och Gouverneuren H:r Carl Sparre, och at Vincens breeff i det målet är Krafftlöst och eij gäller, Synes nogsampt aff Resolution på tinget d. 16 Januarij A:o 1616.

Saken öfwerlades eenhälleligen till fölliande Doom.

Alldenstundh aff Ransakningen befins, at halfua Gimdahlen i Skogh och fiskie, är 1:mo effter gl:e förseglade brefwom allareda Åhr 1489 dömbt aff Lagman och 24 under Brunflodz Kyckia, och den som der Kyrckioherde är, huilcken 2:do är på Räffsundz tingh den 16 Januarij 1616 i Landzherrens Närwaru godhkändh, och såsom Confirmerat, oachtat, att Kiehl i Sundh, Kyrckioherden i Brunflodh owitterl. deth legt aff Konungens Ombudzman. 3:tio och på Brunflodz tingh den 7 Septemb: 1626 opläsa låtit, och ingen deth åtallat. 4:to ähr halffwa Gimdahlen A:o 1662, lagd under Länzmans och Gästgifuaregården Brattbyen, och aff Sundh icke heller wederbörl. Klandrat och 5:to ähr halffwa Gimdalen A:o 1666 i Affradsboken reserverat och förbehållen, Brunflods Kyrckia till wijdare undersökningh huilcka Skähl och Motiver äre som nogast öfuerlagde och Considererade, och iembförde med Sundzmans ingifne breeff de. A:o 1528, aff Höffwidzman Vincen Lunge uthwerkat och gifuit i Norie och finna deth intet Kunna validera eller om intet göra, deth der om tillförenne lagligen giort är, och det förre sedermeera A:o 1616 såsom Confirmerat och Stadfästat; Alt för den skuldh finner Rätten skähligt, lijkmätigt 1 Cap. Jordabalcken LL och Kongl. Maij:tz Placat om skattskyldigh Jordz dehlningh A:o 1677, at Conservera halfua Gimdalen såsom annan uhrminnes häfd, så i fiskiewatn som skogh och Mark under Brunflodz Kyrckia och des Kyrckioherde, alldeles som Tiugu fyra Mäns Dohm A:o 1489 i bookstafuen lyder.

9. Joon Nillsson opbödh Andra gången Westregården i Melgåsen à 1½ tunl:d belägen i Räffsundh Sochn, som han inbördat aff sine Syskon för 65 Dahl:r 16 öre S:mt oklandrat.

Ting 12 - 13 september 1690

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:13, fol.253v-260v

ANNO 1690 d. 12 och 13 Septembris, höltz laga Ting[h] med Allmogen aff Räfsundz Tingelagh, wederwarandes Befallningzman Welbet:d Jacob Graan och desse såto uti Nämbden:

Nillss Pedersson i Anwijken.	Siuhl Seffastsson i Tamnäs
Oloff Engebrechtsson i Gällöhn	Erich Ersson i Wåhle
Bengt Olsson i Båssiö.	Oloff Persson widh Åhn.
Michell Mattzson i Fahnbyen.	Peder Jonson i Ösiö.
Oloff Tohmsson i Staffre.	Jöran Jonson i Skyhlnäs.
Nillss Pedersson i Melgåsen.	Lars Larson i Behnsiö.

1. Dato Publicerades förr Specificerade Kongl. Maij:ts Resolutioner. ***[fol.254r]***

2. Dragon Petter Klooth käradhe till Pijgan Anna Oloffsdotter i Finnäs för dhet hon på blekes wallen tagit ett Kläde honom tillhörigt, och sagt det wara sitt? Swaar. att hon eij annat kunnat see, och framwijser ett af lijka Stoorleek, och såsom wore deth aff samma slagz lärfft, allenast det ena är lijtet mera slijtit, som säges wara sedan skiedt, och enär där å talltes och klandrades hon wellat deth för freden skuldh lefwerere till Klothens hustru som det wedersakat. Actor, att det skiedt i hans frånwaru, och enär han heemkommit frågat Anna der effter och med möda fått deth see, och hon swurit det sitt wara, och sagt det Sömat i Hellssingellandh, huar till Anna nekar, och berättar sigh deth sättia hoos Erich i Wåhle. Hustru Malin Larsdotter Oloff Ersons, berättar sigh see Anna taga opp Klädet på Wallen, och säija det sitt förkombne wara. Kloten opwijste ett Armklädhe, som skulle wara lijka med hans förkombne, och han fått af Larss Olson i Haxängh Klothen angaff i lijka måtto Pijgan Anna och hustru Ingrid Oloffsdotter Erich Hinderssons, hafwa beskylt sin hustru Karin Olofsdotter hafua stullit een Särk i förledne Sommars, enär hon i deras Stufwu bakat, huar öfuer hustru Karin sig för hustru Malin Oloff Erssons beklagat, som dem badh See wäll till förr än dee någon beskylla, och af dem fått till Swaar, Sig der effter sökt och intet funnit, och hustru Mahlin dy letat, och funnit baakom deras Sängh 3 St: orena Särkiar, och som hon sidst opkastat sagt wara den som förmeentes wara bårta. Erich Hindrichson på sin hustrus wegnar Sade, effter Särcken som nogast i Stufwan söcktes, och om den warit een Nåhl kunnat finna, och kan eij annars wara, än den måtte sedan wara dijth kastat tillbaka warandes en Månadh emellan Särken saknadhes och igenfans. Men Klothen, at det eij kunde wara meera än tree weckor, och at dee sagt, hustru Malin tagit Särken af hust: Karin och lagt i Erichz Stuffwa, huar till hustru Malin nekar, och alldrig aff Karin wara bedin derom, utan med gråth beklagat sig oskyldogt wara belastat, och Malin af enfaldigheet dijt gått at sökia. ***[fol.254v]*** Nämbden besågh ytherligare Armkläden, och befann dee tuenne wara aff en Wäf och slagh fast än deth ena war lijtet meera nött, och det tredie som Klothen framwijst och tagit af Larss Olsson i Haxängh, der medh at bewijsa, det ena hans wara af det slaget som han det fått aff Larss Olson fans wara aff Tunnare Wäff och mindre twinnat garn, och beslötz, Nembl.

Så widha det tuistige Armklädet är tagit aff Anna Olufsdotter och till känt uthi Petter Klotz frånwaru, och Anna med Klotens hustru Karin Oloffsdotter hafft der om Samtahl, och äfuen medh Särken, för huilcken Klothens hustru är Misstän[c]ht och tilltalter, och han då icke heller warit hemmastadder, och nu är hans hustru icke tillstädes; Altså pröf:r Rätten skälligt Saken opskiutha till Nästa Tingh, då hustru Karin skall wara tillstädhes, at confrontera Pijgan Anna om armklädet, iembwäll och henne och Erich Hindersons om Särken.

3. Lenssman Oluff Pedersson fodrade beskedh aff Peder Anderson i Sundhom 1685, 1686 och 1687 Åhrs Mestuffwu Tull, effter Medstuffwumans Peder Månssons Commission? resp. at

han aff några bönder för 1685 den opburit, Nembl. aff Oloff Biutill för 1684 och 1685, 20 Kan:r Korn. För 1685 aff Märitt i Forssom 6 K:r, aff Finnäs Rotan 7 K:r, Nillss i Hollborgen 8 K:r, Erich Önson 1 K:a och Anders i Ammeren 6 K:r huar opå han föregif:r sig lefwererat 2 lispund humbla. Oloff Pedersson opwijste Peder Anderssons egenhändige quittenztier på Medstuffwutullen Nembl. aff Siull Seffastsson för dhess Rota 1685 åhrs 22 K:r. Aff Oloff Tohmson i Staffre för 1686 10 Kan:r. Aff Oloff Carllson i Beensiö för 1686 6 K:r Aff Jon Nillsson i Mällgården för 1686 8 K: r aff Nillss ibm Dito 9 K:r. För Fanby Rotan 1687 11 ½ K: r görandes tillsammans 2 Tunnor 2 K: r. Actor, att lefwererte humbla är godgiordh för dee förre åhren. Reus, att han finner sigh skyldig wara 2 Tunnor 7 K: r. ***[fol.255r]***

Resolutio.

Att Peder Andersson skall betalla ehrkände 2 Tunnor 7 Kan:r Korn till Peder Månsson som han aff Medstufwutullen på hans wegnar opburit, och der hoos ware förplichtat bewijsa huarest och hoos huem bem:te skuldh innestår för 1685, 1686 och 1687 till nästa laga tingh eller den betalla.

4. Knuth Michellsson i Biörsiö fodrade aff Peder Andersson i Sundh genom sin broder Halffwar Michellson resterande 13 D: Sm:t på dess åhrs löner, huarå icke mehre är lefuereradt än een gl. brutten Sölf:r Kosa 5 ½ lodh. Resp. Att han bekänner sig ware honom på löhnen något skyldigh, men icke Liquiderat, och föregifuer Sigh betallt halff Åhrs uthlagor för Biörsiö Hemmannet, huar till Knutz broder Halfwar nekar, och troor deth intet sant wara, och om han halffua uthlagor betallt, så äre dee förr afräknade och god giorde. Resolutio Lenssman Oloff Pederson med 2:ne Nembdemän skall forderl: hafua dem tillsammans, och sökia Sluta Rächningh dem emellan. Kan dhet eij med sämio skee, Så kan Knuth Michelson å Nästa tingh wara Tillstädes, då han skall blifua hulpen till sin Rätt.

5. Oloff Tohmsson i Staffre angaff sigh näst för Juhl då Ryttmestar Willenssens Convoijerades ut före, wara förordnat at Skiussa, och hans Stoo blef då ihählkört af en Dragon som war med Commenderat, dess Nambn han intet weeth, och der ombytet, effter Förordningen skedt på Jempte Krogen, så hade deth wähl läfwat. Gästgifwaren i Bräcke Håkan Erlandson föregaff, at alla tillsagde intet kommit fram med sina hästar, dy kunde intet ombythe skee på Krogen. Lenssman Oluff Pedersson, at Håkan medh sina hästar och Bräcke boena skulle taga emoth på Krogen, det dee intet wellat göra för wägen skuldh dijth, och dy emottagit Skiutzsen i Bräcke, och fördt öf:r Skogen. Men Håkan föregif:r sig den förordningen eij sedt, och om så warit måst rätta sig der effter. Huar widh ihugkommes, at wijdh sådanne färder altijdh plägar Ombythe på Krogen skee.

[fol.255v]

Rätten Pröfwar Skälligt, att Oloff Tohmsson skall bekomma 5 Dahl. Sm:t för Stodet, och Rotan i Bräcke och Stafre med dee fleera som der till woro förordnade, måste dem umgälla aff den andehl dee böre hafua aff Hållpenningarna i Ragundh till dess dee sins emillan opspann och uthwijsa, huem som ordsaken war, at ombythet icke skedde på Jempt Krogen, och sedan skall den samma det betalla.

6. Michell Andersson på Jempte Krogen itererade å sin Pupills Oloff Erichssons Wegnar giorde Prætention på Torssängz Hemmannet som effter Tingz Rättens bewijs aff Räffsundz Tingh d.1 May 1677 warit allenast ödhe A:o 1675, och för dee förrighe Åhren haf:r hans fader Ryttaren Erich Bångh på sin tienst det hafft: beklagandes at Sahl. Capplan H:r Erick Stigzelius icke desto mindre har sig förmått Generalens och Gouverneurens H:r Carl Sparres frijheet derpå pro Annis 1676, 1677 och 1678 d.27 Julij A:o 1676 af innehåldh, Såssom Chronhemmannet i Torssängh haf:r några Åhr öde legat, och så aff sig kommit, at det eij förmår till Chronan betalla sina uthskyllder, och på deth, deth måtte åther igen blifua Cultiverat,

förundt Herr Erich berörde 3:ne Åhrs frijheeter, och effter brefwetz Daterande, obligerat H:r Erick Skaffa sig Tingz Attestatum om Hemmannetz beskaffenheet, huilcket fins wara effterkommit d.20 Martij 1678 och då är betygat med tolffmäns Underskrifft och Tinglagetz Signete. Att Torssängh warit twå gånger afbränt Anno 1674 halff sådt, och dess andre halfwa i Linne legat 1675 warit alldeles öde, och 1676 aff H: Erich antagit, då halfua gården i tree Åhr legat osådt, huilcket samma Dato å Räffsundz Tingh är intygat aff Nämbden sant wara.

Anno 1686 d. 18 Decembris haf:r Oloff Erichson Saken angifwit på Lagmanstinget, och hans Excell:s H. Lagman Carl Sparre besagde Dato d.18 Decemb. 1686 remitterat till Häradz Rätten med domb afhielpas: hafwandes ingen reflexion ***[fol.256r]*** på H:r Lagmans där öf:r utgifne Skrifft, som ingen sin Rätt förwägrar, utan huariom och enom med sin hafwandhe Rätt will handhaffwa: anhållandhes alt fördenskulldh at kunna få address på sin Pupills wegnar, till dhess odalls hemman, som icke genom Ödesmåhl, Kongl. Maij:tt och Chronan är heemfallit: förståendes enär 1675 Åhrs resterande uthlagor blij betallte. Sahl. herr Erichz Änckias hustru Barbru Jönsdåtters broder och fullmächtig, för detta Leutnanten Michell Jönsson föregifuer sin Swåger i god mehningh deth antagit, och wäll brukat i sine Åhr, och meera der till icke kan swara, dåch skall H:r Gouverneuren H. Jacob Fleming förundt honom Ett Åhrs frijheet der å till, att så mycket bättre dhet kunna excolera, huilcket icke wijdh handen är, utan iblandh Andra Skriffter förwarat uthi Medelpadh på Ahlnöön. Men Andra berätta, dhet Feltmarskalcken H:r Henrich Horn skall sidsta Åhret honom förundt: protesterandes at H. Erich intet warit skyldigh, hemmannet för honom opbruka, som lijka wäll warit 1674 till halfft okört: förståendes trädet, huar till Actor beiakar, och der till medh 1675 alldeles obrukat legat, och tillbiuder sig willia först betalla 1675 Åhrs innestående uthlagor till Chronan, och sedan 1676 Åhrs Dito för det H:r Erich gårdhen opbrukat,och för dee Andra tree Åhren, må Änckian till Chronan sielff betalla, effter som hennes Man på orätt berättelse frijheet derpå uthwärkatt. Leut. Michell Jönson föregaff, at Hemmannet som icke allenast war Wahnbrukat och uthskrindat utan och legat i fast linn och Lägde, kunde för ett Åhrs uthlagor icke excoleras. Capiten Jochim von Dade Insinuerat Hemmannetz beskaffenheet på sidsta Landzmötet, och Hans Excellentz H:r Gen: Maioren och Gouv:n H:r Otto Vellingk resolverat der öffwer den 26 Aprilis innewarande Åhr 1690, at om någon des odalls Rätt prætenderer, och fullgör resterande uthlagor skall Befallningzman det angifua, och observera till Kongl.Maij:tt tienst.

Effter Noga öf:r läggiande war Nembdens enhällel. Voterande till dombs Nembl.
Såssom befinnes aff Tingz Attesten d. 1 May 1677, at Torsäng ***[fol.256v]*** allenast warit öde A:o 1675, och Ryttaren Erich Bångh som deth sig tillhandlat för förrighe Åhren derföre tient och hafft på sin löön, Altså är deth genom ödesmåhl icke Kongl. Maij:tt och Chronan för Skattwraak heemfallit, huar till fodras 3:ne Åhr, och Sahl. Caplan Herr Erich Stigzelius lijkawäll uthwärkat sigh der opå af H:r Generalen och Gouverneuren H. Carl Sparre tree Åhrs frijheet Nembl. 1676. 1677 och 1678, som skulle deth warit Chronohemman och legat Några Åhr ödhe, huilcket frijheetzbreffwet Sub Dato d.27 Julij 1676 med meera innehåller och uthwijser, och sedermeera derpå 1679 Åhrs frijheet förmått. Och effter som det på orätt berättelsse uthwärkat är, Så finner Rätten skähligt, at bijbehålla Oloff Ersson Bångh med sin faders tillhandlade Skatte Hemman Torssängh, och dess Skatträttigheet, enär han betallar återstående 1675 Åhrs uthlagor till Kongl. Maij:tt och Chronan, och i lijka Måtto pröfuar Skälligt, at Sahl. Herr Erichs Stigzelij Arffwa böre swara Kongl. Maij:tt och Chronan för dheras faders på orätt berättellsse uthwärkadhe och åthniuttne 4 Åhrs frijheet pro Annis 1676. 1677. 1678 och 1679 på Hemmannet, som intet war Chrone blifwit, och haf:r Oloff Erichsons Fullmechtige Michell Andersson tillbudit sig willia i anseende till Sahl H:r Erichz Nederlagde arbette och bruk på bem:te Hemman, betalla 1676 Åhrs uthlagor, och dess Arfwingar altså icke åtherstå med meera än tree Åhrs Dito, huar medh Michell Jönson på sin Systers wegnar icke är benögder; Altså lembnes dem deth å nästa tingh effter föregången Laga Stembningh med huar annan lagligen uthföre.

7. Nills Oloffsson i Ubyen Itererade sin Sons Oloff Nillssons Anhängige Saak på tinget in Maio 1687: föregiffwandes sig eij aff Jöns Oloffsson i Håffsiö fått effter opskåfsdomen sin fodran, så wähl för sin hustru som des Systrar Kerstin, Märrett och Ingridh à 3 RD:r till Sohne. Icke heller fått betallningh för några lämbnade löösören effter ingifwen Specification. ***[fol.257r]*** Anno 1687, och för det 3:die haar Anders Olsson såldt honom Hemmannet som faderen Oloff Andersson ägde, och nu Prætenderer Actor sin hustrus Gertrudh Oloffsdotters Arfspart i Hemmannet? Resp. Att han giffwit Sohne till alla Oloff Anderssons 7 döttrar à 3 RD:r, och hade dee hafft någon Rätt at hindra sin fader at sällia sitt odall, Så skulle dee deth giort, och icke tagit förlijkningh och willgoda: bewijsandes sig Hemmannet köpt aff Rätta Odallsman Oloff Andersson d. 28 feb: 1661, och det å tinget 3 gånger lagl: opbudit, och wunnit fasta och doombreeff der på, som 1687 Åhrs Protocoll uthwijser. Actor tillstår sigh på sin hustrus wegnar fått ½ Skålpundh tobak, och at Jöns budit sig 2 ½ RD:r, dem han eij wellat emottaga medelst ett fäbostelle Jöns tillhörigt som han will haffua: hafuandes Jöns samma Tahl om Redskapen äfuen som 1687. Effter 1687 Åhrs Interlocutorie doom, är Undersöcht om någon Underrättellsse uthi 1669 eller 1670 Åhrs Protocoller om Oloff Andersons bedriffter skulle finnas, Men icke ett ordh finns der om dheruthinnan införde, icke heller uti Näst förrige Åhrens. Pass A:o 1660 haf:r Oloff Andersson begiffwit sig till Nårie, och alla hans barn warit försörgde, och ingen alt till denne tijden eller 1687 fordrat något på lembnat Redskap, och altså der emellan förluppit till 30 åhr.

Enhälligt voterande till dombs.

Såssom af föregående Ransakningar befinnes, dhet Jöns Olsson hafwer A:o 1661 den 28 Februarij aff Rätta Odallsmannen Oloff Andersson sig tillhandlat hans Hemman i Håffsiö för 60 RD:r och der medh procederat lagligen på tree laga Tingh medh opbuden: warandes deth sidsta skedt d, 7 Decemb: 1666 då han och doombreeff der på bekommit. Och ehuruwäll det senare icke effter Lagh är skiedt, Så förblif:r Rätten lijkewäll der widh, både derföre at Häradz Instantian det giort och at Actores der på innom 20 Åhrs tijdh intet klandrat huar till dee och intet fogh hafft, emedan som dee medh ***[fol.257v]*** Köparen accorderat om Sohne och förlijkningh derföre. Uti huilket Anseendhe Jönss Olsson effter Dombrefwetz lydellsse orubbat och oquallt behåller Håffsiö gården, och der hoos pröfuar Skälligt, at gifwe Jöns Olsson ännu wijdare opskåf och Dilation till Nästkommande Alle Hälgona dagh, at skaffa quittens och bewijs, at han effter sitt Opsatz, som Disputeres, haf:r betallt till Oloff Anderssons \siu/ Döttrar huar sina 3 RD:r till Sohne och förlijkningh. Gitter han deth till bem:te tijdh icke göra heller försummar, Så måste han dhem ofehlbart betalla. Sidst, huad widkommer prætenderade Huusgerådh och Redskap som Oloff Anderson wijdh sin Afreesa till Nårie 1660 i Håfsiö lämbnat; Så är deth Considererat som annan förtegat Skuldhfodran effter Kongl. Maij:t[z] Resolution A:o 1680 och dess 51§ giffwen Rijkzsens Ridderskap helst och emedan som hans barn warit alla försörgde och boende i Landet, och kunnat Angifwa och bewijsa sin hafwande Rätt där uthi.

8. Dragon Nillss Löfqwist haf:r låtit Stembna Anders Olsson Drake i Lundh och Brunflodh Sochn för någon beskyldningh, om ett paar förkombne handskar, och Actor warit tillstädes gårdagen, men reus intet, medelst det at tinget blifwit een dagh opskutitt for widhlyfftelige Actioner i Ragundh, och detta Dato sig infunnit, och Actor sig absenterat utan låf, af föregifwande för Tolffman Jöran Jonsson, at han skulle heem at införa sitt Korn, och om måndagen måtte wara på Mötet i Brunflodh twå Mijhl här ifrån, dy moste Saken beroo till Nästa tingh, då han skall förklara sitt bortgående ifrån Tinget och affwäntha Rättens Resolution uthi hans klagan och wijkande ifrå tinget.

9. Till framledne Kiehl Pederssons i Giällöhn Sons Peders Förmyndare och Ombudzman förordnades Larss Larson i Sambsta som är Kiehls Syskonebarn, och ingen Närmare i Slächten

är å fäderne der till, huilcken Åligger effter lagh ***[fol.258r]*** och Kongl. Förmyndare Ordningen, at taga Peders Interesse och Rätt i acht, så wäll om deth Testamente som Kiehl skall giort till sin hustrus oächta Son Carll Bröms som annat, huilket å nästa Tingh moste uthföras. Imedlertijdh haf:r Carll intet fogh at göra sigh fullmechtigh at infodra någon Gäldh och skuldh, som Kiehl kan hafua uthstående, så wähl hoos Jon Kiehlsson i Hosiö som annorstädhes.

10. Dragon Erich Larsson Finne beswäradhe sigh öfwer Dragon Larss Hake i effterfölliande Måhl. 1:mo För een tree dahlers Plåth som han honom skall länt för Åtta Åhr sedhan, och icke igenbekommit. 2:do Att han hafft sitt tillhåldh i Stoor Mörtsiön i Tårp Sochn, och Larss honom owitterligit sedan han war hijt i Landet kommen, och blefwin Dragon, dijth hän reest, och icke allenast aff sin Rogh och ägendom en tijdh födt sina hästar och sig där, då han Olåfwandes och sig oåthspordt dijth warit, och uthtröskat hans Rågh, och hijt med sig bracht ¾ tunna Rogh, och offta begärt Dilation der medh, den han fått, men lijkawäll den sedhan icke betalt, och samma gångh tagit een Obarckat Oxehudh af 4 åhr gammall och ½ tunna Mallt, och kommande der ifrån, låtit Larsses Swärfader Siuhl i Biörsiö hudan barka, och låffwat i Arbetzlön et par Sko, och sedan sålt halfua huden till Leutnant Petter Mobach för tree Dahl. K:r m:t och Larss tagit den andra halfua för 3 D. K:r m:t. Swares, at han länt Erich en tree dalers Plåth förste Åhret han bleff Dragon, och åhret effter fådt den igen, och intet mehra, huar emoth Erich Protesterer. 2:do Huad uthtröskningen widh Mörtsiö torp anbelangar, Så har han hafft Capiten v: Dades låff at reesa dijth effter hans Saker, och deth ährligen handterat, och hafft med sigh der ifrån ½ tunna Rågh, huar aff han ¼ tun:a fått för sitt omak, och ¼ Tunna läth Erich sielff opmahla, och förtärt dels enär han gått deri Skogen, och resten enär Mötet och Camperingen war i Owijken, och at Maltet warit 20 Kannor, huar aff han och så ***[fol.258v]*** bekommit för omaket halffparten. Erich tillstår sig fått 10 K:r Mallt, och at Larss länt 10 K:r och icke honom dem giffwit men ingen Råg fått, utan Larss tagit den till läns, och låfwat betalla, som han intet hållit, och till sin Klagan om Olåfl. tröskande, Rogens förtärande och tagande der ifrån, tillijka medh Oxehudan och något Kött, will han bewijsa med kommande Wittnen ifrå Medelpadh Nästkommande Tingh. Och så widha ens ja och Neij gifues lijka witzordh, och Actor begärer Dilation till dhess han får sine Wittnen ifrå Medellpadh å näste tingh; Altså förblif:r det der medh, då Saken skall optagas och afdömmas.

11. Munsterskrijfwarens Johan Careels Pijga Märitt Jacobsdotter Angafs hafwa warit Andra Stoorböndagen förledne Sommar ifrå Kyrckian? Swaar, at hon war skickat till Frössöhn effter ett Lass Korn, och hant omsijder medelst Hästens Mager- och tröttheet till Perigrims Stahn om Böndagz Morgonen, och under wägen måst offta beta, men då blifwit alldeles trött at han intet kunde förmå draga Lasset, och dy måst huijla och sättia Lasset på wägen utanföre, och kunde intet skillias der ifrån och lämbna wårdzlöös, och derföre huijlat in emoth Middagen, huilcket allt Erich Larssons hustru Brita Carlsdotter som i Perigrims Stahn boor, skall kunna betygha, som och på sin edh och Sanningh betyger, at Märitt dijt kommit bittijda om Andra Storböndagz Morgonen med en uthtröttadt Ök, som ingallunda förmått gå längre, och dy måst fouragera pass till Middagztijden, och begiffwit sig sedan till wägz heem åth, och der hon hade trodt Sigh och säckiarne warit intet så Stora, och söndrige warit, Så hade dee kunnat inbäres; betygandes der hoos, Märitt så uthtrötter wara af påskiuthande at hon intet förmådde äta, och heel bekymbrat, at hon intet skulle hinna till Kyrckian at opwachta Gudztiensten. Alldenstundh af hustru Britha Carlsdotter intygande befinnes Märit Jacobsdotter intet dess williande försummat ***[fol.259r]*** Andra Stoorböndagz Predijkan förledne Sommar, uthan förordsakat af hafde hästs swagh- och oförmögenheet Lasset framdraga och hon eij fördristatt sigh lämbna hafde Kornlass på wägen; Alt fördenskulldh fins henne wara aff oförmodeligh händellsse derifrån hindrat och effter Kongl. Maij:tz Bönedagz Placat considererat som annat Oundwijkeligit förfall, och altså för böther i dhet måhlet frijkallas.

12. Herr Öffwerstens Carl Hårdz remiss till tinget aff Frössö Camperingz Platz den 25 Junij sidstleden om Corporalens Johan Flinckz Slagzmåhl och tillskyndade Såår åth Joon Olsson i Håffsiö in februario, huaröfuer aff Fendrich Petter Kruuskåpp och Feltwäbell Melchior Rotherman och 2:ne Män Michell Olsson i Grimnäs och Peder Oloffsson i Ubbyen. Ett förhöör är giort d. 16 Februarij 1690: lydandes, att Johan Flinck och Joon Olsson kommit i Sällskap widh Gällöhn, och folgdz till Kiehl Persson ibm, där intet ööl warit till köps, icke heller hoos Oloff Engebrechtsson, och där medh gått till Ofne tillijke med Halfwar i Ammern, och där köpt öhl, och alla Tree druckit, och sedan folgdz till Ubbyen, och Johan och Jon till Nillss Olsson och Halfwar till Peder Olsson: sättiandes sigh der 2:ne förste widh Spijsselln och begynte föra sina ordh i hoop, och Jon begärt intet blij förargat som han och låfwat, enär han skulle föllia honom tillbaka ifrå Ofne till Ubbyen, och hafft något sällsampt trå tahl sin emellan, och widh Jon skulle gå uth, släpt en fiärt, och beditt Johan den taga, och der med begifwit sigh åth dörren, och Johan skuttit och Stött honom uth genom dörren, och kommandhe uth tagit een Stöör och mant Johan uth, som icke Strax, utan sedhan gått medh Dragon Carll Bröms till andre gården, där folcket lagt sigh, och der medh gått tillbaka, och hördt intet till Jon, och Carll gått in, men Johan Stadnat quaar. Widh det samma kom Jon med een afbrutten Kornstöör och slår på dörren: begärandes sin Myssa igen i det samma haar Johan kommit; och Jon i Mörckret honom slagit öfwer Armen, och Stött för bröstet Så at Armen opswullit och blånat, och huden gått af bröstet och Johan honom Altså tagit i halssen, och blifuit i lilla fingret ***[fol.259v]*** bittin, och dy tagit till wärian, och huggit Jon tree hugg, på högra Armen ett, och å den wänstra ett och Ett i huffwudet, då Dragonerne Carll Bröms och Anders Malmbergh hördt Jon ropa hielp, och dy uthluppit och dem åthskildt. Och effter-som Jon befarades dödeligen wara Sargat, haf:r hans hustru Märit Jönsdoter och hans 2:ne Sönner och 2:ne Döttrar förlijchts medh Johan på Öffwerheetenes behagh, och Johan skulle dem gifwa 8 dahl. Sm:t, och der på bekommit 2 dahl. Sm:t, huilcka Såår äre fuller helade, Men i högre handen och armen lytt och förlamat, och i den wänstre intet sin förre Kraffter: nekandes sig Johan Flinck slagit, utan enär han sigh ute på gården öfwerfallit med Wärian, wellat sigh wäria och hålla honom ifrå Sigh, och haar han något fått, Så ähr deth, där aff skedt. Jon Olsson opwijste och Johan Flinckz Zedell aff den 25 feb: 1690 Sigh willia förutan uthfästadhe 8 dahl. Sm:t betalla Feldtskiärlönen och hans förtähringh under Siukdomen, dhet Johan tillstår sigh uthlåfwat, och där hoos föregifwer sig först blij aff Jon slagen enär han skulle gå in i Nillss Oloffsson Stufwa, och der med tagit till Wärian, Men Jon berättar honom Stadnat quaar och achtat effter Sigh, och widh han bultat på förstugudörren, at få sin Myssa igen, kom Johan med dragen Wäria löpandhe, och som förmält är, sig huggit, och enär han dhet sågh, hållit moth med Stören, Johan hafwer och skaffat sig Attest af Jons hustru och Söner, at Jon warit tokutt förr, och icke af bekombne hugg blifwit wärre. Daterat d. 7 Aprilis sidstleden. Han war och Swaghsint och melancholisk den tijden, och ingen warit uthe på gården med dem.

Så wijdha Carll Bröms icke tillstädhes ähr som bör Examineras för huad ordsaak skuldh Johan Flinck Stadnat quaar uthom eller i Porten, antingen at achta uth Jon Olsson sin träthesbrodher eller Annat förrättandhe; Altså måste Saken beroo till Nästa Tingh, då Carll Bröms skall wara Tillstädes, och lagl: förhöras.

13. Pastoris Herr Carl Alstadi angifne Prætension för lijdhen skadha på en Rågswedia före-togz, då Lenssman Oloff Pedersson ***[fol.260r]*** och Nämbdeman Michell Mattzson folgt Pastoren dijth at förnimma och see Skadhan, berätta sig kunna med trygt Sambwete betyga, at Swedhan ingen Skadha tagit, aff deth hon förledne Höst kunde wara dels afbett, emedan som nogsampt Syntes at tiockast Råg war, där brådden warit mäst afbijthen, och där han tunn war, syntes långa brådden wara afwissnat och icke kommit sig före, och som Pastor icke war

tillstädes, Icke heller Jon Olsson och Oloff Olsson i Grimnäs som Opskåfsdomen å sidsta Tingh lyder, kan der till intet denne gången göras.

14. Anders Siuhlsson i Ammeren beswäradhe sigh öfwer Dragon Johan Flinck för Siu St: Näth han förledne Winther mistat, och intet wettat huem deth afhändt, förrän Nyhligen hört säijas aff Mickell i Grimnäs, at Johan dem hafft, och lämbnat till Dragon Bengt Bleckslagare, där han fem St: sönderrefne igenfått, och at Bengt dem eij brukat sedan han hördt honom dem eij wäll fått? Resp. Att han i Wåras begärt af hustru Karin Bråddesdotter i Grimnäs tilläns några Näth som suttit i båthhuset, och dem 2:ne Nätter uthsatt och enär han bleff tagen i arrest, bedit Bengt dem taga upp uhr Siön. Ewert Halfwarsson ibm. berättar; hustru Karin hafft några gambla Näth, och dem länt om Wåhren 1689 till Bengt Bleckslagare. Item, att hustru Karin sagt, sig förledne Winther sedt några hoopfrussna Näth liggia i Johan Flinkz Cammare, och dem hängt öfwer een Stångh, på det dee icke skulle förderfwas.

Resolutio. Så wida hustru Karin Bråddesdotter, och Bengt Bleckslagare icke tillstädes äre, kan Saken icke afhielpas, utan opskiutes till Nästa Tingh.

15. Jon Nillsson opbödh Tredie gången Hemmannet Melgåsen af 1 ½ t:d i Räffsundh Sochn, inbördat aff sine Syskon för 65 D:r 16 öre Sm:t

16. Erich Persson opbödh första gången Anders Hanssons Hemman i Skyhlnäs i Räffsundh Sochn Nedergården ben:d à 2 Tunlandh Köpt aff des Änckia Anna Bråddesdotter för 30 dahl:r S:r m:t. Huar på ähre lefwereradt 13 D:r 12 öre 20 penningar. Resten låfwat betalla medh Aldra första som är 16 dahl: 19: 4: Sm:t som Köpeskrifften af d. 31 ***[fol.260v]*** Augusti 1690 Daterat Räffsundh innehåller och så wida Köparen dher till obördigh är reserveres Kongl. Maij:tt och Chronan dhess lösn, der dhet i Nåder skulle behaga, och icke inom bördhen lagl. Klandhras.

17. Dato Insinuerade Peder Oloffsson i Ubbyen een lagbuden och Lagstånden Köpeskrifft på Ewert och Nillss Halffwars sönners Odalls Hemman i Ubbyen à 3 tl:d i Räffsundh Sochn för 120 dahl. S:r m:t effter Skrifftens innehåld, Daterat d. 20 October A:o 1686 och så wijdha han der till obördigh ähr, skall deth heembiudas Kongl. Maij:tt och Chronan till lösn, dåch Åligger Wederböranden, at framskaffa giltige Breeff, at bewijsa Hemmannet wara odell.

18. Peder Anderssons Hemman i Sundh opbödz tredie gången Kongl:e Maij:tt och Chronan till försäkringh på återstående byggnadh på Lenssmans Hemmannet i Brattbyen.

19. Till Siuhl Nillssons barns Förmyndare i Bogsiö förordnades till Förmyndare effter fadrens ythersta willia och begäran, Peer Simonsson i Stugun och Peer Hemmingsson dersammastädhes, som är faderens Syskonebarn, huilcke Åligger effter Lagh och Kongl. Maij:ts Förmyndare Ordningh at wårda sig om barnssens Interesse och Ägendomb.

Ting den 23 - 24 januari 1691

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:14, fol.2r-8r

ANNO 1691 den 23 och 24 Januarij höltz Laga Tingh medh Allmogen aff Räffsundz Tinglagh, närwarande Befallningzman welbet:de Jacob Graan och Nämbden.

Oloff Engelbrechtson i Gällöön.	Oloff Pederson wid Åhn.
Oloff Tommesson i Staffre	Nills Person i Melgåsen,
Lars Larson i Behnsiö.	Nills Ifwarson i Bogsiö
Brådde Oloffson i Hunge.	Peer Olsson i Grimnäs
Oloff Oloffson i Grimnäs.	Peder Mattzson i Lösta
Jöns Olson i Wärwijken.	

1. Dato aflade Oloff Oloffson, Peder Mattzson och Jöns Oloffson sin Nembdhemans Edh.

2. Samma dagh uplästes Kongl. Maij:ts Placat om Skogzelden och dhes hemmande, iempte barnemordz Placatet.

3. Peder Hemmingsson tilltalte hustru Anna Bråddesdåtter i Skyhlnäs för hennes Mans Anders Hansons Hemman af twå Tunlandh, huilcket han rächnar för sitt Odall och Möderne: berättandes sig dhet brukat och måst afstå och lämbna sinom broder J[on] Hemmingson, enär han för en lång tijdh sedan medh Regementet blef uthcommenderat: wettandes fuller at någon gäldh på Hemmannet wara, men förmodar icke så mycken, hwar medh dhet kan göras betallt, ***[fol.2v]*** och dy söker hwad der å Kan återstå; hwar emoth inwändes och opwijstes een Förtechningh på 38 R.D:r een ort 12 skil: som hennes Man Anders Hansson underskrifwit, och på Laga Tingh den 16 Decembris A:o 1670 opbudit, näste fränder och slächt till lössn och restitution af bem:te 38 R D: 1:12: skil. som han till Creditorerne betallt, för än han tillträdde gården, och An:o 1671 den 8 Novembris Andra gången, och A:o 1672 d. 22 Octobris där medh tredie gången fortfarit, och beggie senare gången utan inspråk och klander, men wid det första hafwer Actor Peder Hemmingson förment sigh icke plichtig wara alla Creditorerne fullgöra, utan dee som gälden giort, och är då Resolverat, at han må sökia dem lagligen, där dee olagligen giordt. Hustru Anna hafwer Hemmannet brukat till 1688 exclusive och deth åhret lembnat osådt, och 1689 dijth skaffadt Erich Pederson, som deth häfdat 1689 och 1690, och betallt återstående 1688 åhrs uthlagor, och aftallt, behålla hemmannet för så många Penningar som der på utgifne kunna wara. Hustru Anna berättar och så, att Actoris broder Jon Hemmingsson, den tijden han brukade Skyhlnäs, länt af sin Mans broder Oloff Samsson [*bör heta Hansson*] i Wärwijken, åtta R D:r huilcka han förhåller hennes barn på faderens lösn i Odals Hemmannet Wärwijken, ehuruwell Anders Hanson intet låfwadt dem betalla, utan tyckt nogh i Skyhlnäs gården förr inlagdt, hwilcka Actor förmenar wara af Jon betalte och hustru Anna nekar: warandes Oloff och Jon beggie i Lijfwet. ***[fol.3r]***

Saken öfwerlades enhällel: till fölliande Doom.

Såssom framledne Anders Hanson någon tijdh hafwer brukat och häfdat Peder Hemmingssons Moders Hemman i Skyhlnäs af 2 tunlandh, såsom Panterwijs för och emoth betallte Skuldh och gälldh på gården effter en Specification på 38 R.D:r 1 ort 12 skil: som han på laga Tingh den 16 Decembris A:o 1670 opbiuda låtit, då Actor Peder Hemmingson så wijda däremoth protesterat att han förmeent sigh icke plichtig wara alla betalla, och Skullden fullgöra, utan dee som gällden giordt, och Tingzrätten hafwer lijkawell å samma Tingh och Dato resolverat och dömbdt, att han må dem lagligen sökia, där dee olagligen giordt hafwa, hwar medh Anders Hansson medh andre och tredie opbudet fortfarit den 8 Novembris 1671, och den 22 Octobris A:o 1672 utan Klander, och altså bemelte Pant och försäkringh förlengst Lagstånden, och sålledes effter 7:de Cap: Jordabalcken LL:n förstånden och bör lösas effter

dhet han uthsatt war, eller effter Mätismanna ordom, och där Panten är meera wärdh, så gifwe åter, och där han wore af mindre wärde, fylle bristen och ändåch Tingzrätten 1670 synes något förhastat sig med Resolution der öfwer, och obligerat Peder Hemmingson lagligen sökia Creditorerne om dee något olagligen bekommit, och icke eens tillhållit dem, wijsa sina fordringar rättmätige wara; Så är lijkawell Rätten icke anständigt dhet widare handtera, eller något derutinnan at förändra, lijkmätigt dhet 21 Capitlet Tingmålabalcken, utan låta beroo med det som i dhet måhlet giordt är, och där hoos finner Skälligt ***[fol.3v]*** och rättwijst, icke om Peder Hemmingssons prœtension och fordran i det målet något denne gången sluta och dömma, förr än nu warande åbo på be: te hemman Skyhlnäs Erich Pederson, å näste laga Tingh kommer tillstädes, at wijsa med hwad wilkor han hemmannet 1689 antagit, och om han kan finna sigh mehra kunna derföre gifwa än besagde 38 R.D:r 1:12 sk, eller lembnat under gode Mäns skälige Ompröfwande och wärdie å samma Ting, Kan hustru Anna Bråddesdotter Anders Hanssons Änckia, låta citera Jon Hemmingson om påförde skuldh af åtta R D:r och i lijka måtto Oloff Hanson i Wärwijken, som berörde 8 R D:r skall willia innehålla på hennes barns lössn af faders Hemmannet i Wärwijken.

4. Leutenampten Wellam Niure beswärade sigh öfwer sina Grannar och Naboer i Giällöön, för det intrångh och Åwerkan dee med sin Booskap förledne sommar på hans Ängiar och Myhrslått tillfogadt, dhet han dem sielff wijst, och Oloff Ingebrechtson swarat, sigh icke där till wållande wara medh sin ringa boskap, och Jon Jönson will och sigh därutinnan uhrsächta: anhållandes Leut. at niuta i fredh det honom med rätta tillhörer, så om omtalde slått, som wedhugg, barklöpande och tagande af Asp och annat slijcht, tillijka med Liustrande på hans fiskiebåttnar? Respondebant, att skadan är giordh på hans Staargålff, som lätteligen kunnat hända, emedan som hans sloar och Myror äre belägne å den eena sijdan, och deras å den andra: warandes ingen hängnad der emellan eller nån sin warit ***[fol.4r]*** uthlåtandes sig willia honom förnöija för tagne skada, och Actor begärte allenast 1 1/2 Lass Staar. Hwar af Oloff Engebrechtson låfwade betalla ½ lass. Jon Jönson ½ dito och hustru Karin Siuhlsdotter ½ dito, hwar om han och hon sins emellan Liquidera och äre öfwer eens kombne, och dhet allt, lijkmätigt 9:de de Capitlet Byggningabalcken LL:n

5. Leutenant Niure beswärade sigh öfwer Giällöboena och Grimnäserne, att dee emoth laga doom d.16 October A:o 1684, roo opföre Söwijkz och Lanssoms Åhn med sin Qwarnmaldh, op igenom des fiskiestängie, deth dee Nattetijdh oprifwa, och hindra hans fiskiewåner där sammastädes, och enär han en och annan där om tilltallar bemött med elack mundh: Begärandes blifwa handhafd med Lagwundne doom. Resp. Att dhet kan wara någon gångh om hösten skedt, enär intet hinder och skada däraf kunnat hända, och sompt med låf och minne; hwar emoth inwändes, att dhet skeer tywärr, Wåhr, Sommar och höst, och at öfwerfällte trähn, blifwa afhuggne, men honom omöijelligit, at hålla wacht der öfwer och oppassa den och dem som deth göra, och at Joen Oloffson i Grimnäs förledne Höst en gångh emot wedergällningh begärte låf, som honom effterletz

Resolutio. Så wijda laga doom A:o 1684 är, att ingen må opföre Söwijkz eller Lanssom Åå, roo medh sina båtar till qwarn eller elliest, äganderne uthi deras fiskiewåner till mehn och skada; Så förblifwer Rätten der medh, och der hoos finner skälligt, att sättia 40 Mark: wijte för den som der med beslagen ***[fol.4v]*** warder, till föllie aff Kongl. Maij: ts Stadga 1669 om Executions befrämiande och des 3:de §

6. Peder Jonson ifrå Haga i Låchne Sockn, fordrade af sin hustrus Märit Jonsdotters faderbroder Oloff Anderson i Wärwijken, sin faders Jordepenningar af ett Tunlandh i Wärwijken: warandes tree Bröder der om, Nembl. Oloff, Nills och Jon Anderssönner, och twå döttrar Brita och Kerstin. Nills för 40 à 50 Åhr sedan, kommit till Pommern, där han sigh gifftadt,

och för 18 åhr sedan råkader i Trepfitz af Föraren Oloff Gubbe i Grimnäs, där han sigh gifftadt, och sedan intet hördtz af honom, hwar widh är at observere, deth deras fader war döder i deras Ungdom. Brita hafwer på lösn fått twå R.D:r som Kerstin skrifwer ifrå Trundheem d. 28 December 1686 men hon Kerstin intet, och begärer sin förnöijellse. Oloff Andersson föregifwer sig uthlöst sin Swåger Staffan Oloffson i Ängie uti Låchne Sochn, hwars Moder Märit war hans fadersyster, och hade att fordra på Jordepenningarne i Wärwijken twå R.D:r, dem han betallt, och quittens där på skall hafwa, deth han icke igenfunnit, hwar af Actor säger sig eij wetta, och kunna troo, om icke bewijs däröfwer opwijses: Begärandes Hemmannet inbörda, och Oloff Anderson will dhet behålla (som deth en rund tijdh besuttit) i sin Stora ålderdom, och will gifwa lössn, derföre uthrächnades effter Landzsens Rächningh Syskonen emellan Hemmannet af 2 tunl:d som är 18 R.D:r och biuder Oloff Anderson at gifwe Peder för hans hustrus broders Part däruthi, fem R.D:r ***[fol.5r]*** hwar medh han intet wille wara nögd, som icke heller kan förmodas, emedan som Nills Anderson, som så långh tijdh utom Landz warit, och owist är om han läfwer, eller hafwer Arfwingar effter sigh, och enär han uthslutes, Så äre twenne Bröder Oloff och Jon, och twenne Systrar Brita och Kerstin om Hemmannet rådande. Peder håller dhet wara wärdt 30 RD:r och will snarare gifwa lösn, än tagan, hwar till Oloff Anderson intet neka kunde.

Resol. Ehuruwäll Peder Jonsons hustru Märit Jonsdotter, är lijka bördigh på sin faders Jon Andersons wengnar till Anders Oloffsons Hemman i Wärwijken af ett tunlandh, som hennes faderbroder Oloff Anderson, Så är lijkawäll skähligt funnit, att Oloff Anderson som Hemmannet en långh tijdh häfdat, tillåtes i sin Ålderdoom utlösa sin broders dåtter hustru Märitt med 10 R D:r à 6 mark, helst och emedan som Hemmanet af dem hålles wara wärdt 30 RD:r och hustru Märit till ⅓ där af hålles berättigadt, efftersom faderbroderen Nills Anderson 40 á 50 Åår warit Uthrijkes stadder, och owist kan wara om han i Lijfwet är, heller någon Arfwinge hafwer. Uti hwilcket anseendhe han slutes och skillies ifrån Arfwet. Och såsom Oloff Anderson en långh tijdh brukat Hemmannet, och sin broders dåtter intet uthlöst, eller någon wedergällningh derföre gifwit; altfördenskuldh pröfwar Rätten skälligt, att Oloff Anderson skall till nästkommande Medfasto, gifwa Peder Jonson på des hustrues wengnar ofwanbem:te lössn af 10 RD:r eller ***[fol 5v]*** taga lössn af Peder Jonson, och den som behåller Hemmanet, betallar Brita och Kerstin sin Arfspart där uti effter samma wärde: förståendes, om Peder deth bekommer skall han låta Oloff Anderson bekomma Twå RD:r som Brita på sin lössn skall fått. Kan Oloff Anderson bewijsa sigh betallt till Staffan Oloffson i Ängie dhes Moders Hustru Märitz resterande Jordepenningar 2 RD[r] Så måste dee honom giöras goda på Gårde Köpet proportionaliter effter hwar och ens quota och arfsrätt.

7. Gamble Länssman Peder Anderson, begärte blifwa betallt af Peder Anderson i Wärwijken effter slutin Räckningh dem emellan, effter då warande Öfwerstens och vice Gouverneurens H. Åke Ulfsparres Ordre, af Befallningzman Jonas Flodin den 16 Februarij A:o 1682 dhen Flodin dato underskrifwit: warandes resten på Chronones uthlagor för hans Hemman i Wärwijken 15 D:r 27: 23 penningar S:r m:t hwar om på 1689 åhrs Höstetingh agerades, och Differerades medelst olaga Stembningh, och intet bewijs widh handen, om sedermehra där på giorde lefwereringh till Peder Hemmingson. Resp. att han intet ehrkändt Flodins Rächningh, och hörde allenast säijas, som skulle Siu dal: S:r m:t återstå, hwilcka han betallt till Peder Hemmingson effter quittens d. 2 Februarij 1690, ehuruwäll dee långt förr betallte och tagne wore: förmenandes sig icke wara skylldigh något till gl:e Länssman, utan han snarare tagit mera än mindre, honom bordt. Honom förehöltz, at bewijsa Peder Anderson meera bekommit än Räkning[en] ***[fol.6r]*** innehåller, då han sade, sigh en och annan gångh någhot lefwererat, och intet quittens fått, och där ibland 2 lispund humbla.Resp. att han på Sal. vice Häradz Höfdingens Knuth Ingellsons wengnar, uthpantade någon humbla och till hans Skrifware

Petter Öman lefwereradt, som ännu läfwer, och lärer dhet finna i sina Rächningar god giorde wara.

Enhälligt votum till Dombs.

Såssom för detta Befallningzman Jonas Flodin haf:r A:o 1682 den 16 Februarij, effter då warande Öffwerstes och vice Gouverneurens Högwelborne H. Åke Ulfsparres Ordre, Liquiderat emellan gl:e Lensman Peder Anderson och Peder Anderson i Wärwijken, om resten för och på 1675, 1676, 1677, 1678 och 1679 åhrs uthlagor aff Wärwijks Hemmannet, och tw åhrs saaköhren, och Räkningen underskrifwit, hwar effter han är blefwen skylldigh 15 D:r :27 öre 23 penningar[?] Sm:t och sedermeera der på effter Lensmans Zedell lefwereradt till Peder Hemmingson Siu dahl. Sm:t effter quittens d. 2 Feb. 1690. Och ändåch Peder Anderson söker jäfwa och ogilla Befallningzmans Räkningh dem emellan utan skiähl Altså finner Rätten skälligt, att approbera Befallningzmans underskrefne Rächningh dem emellan. Och enär sedermeera därpå giorde lefwereringh af 7 dal Sm:t af drages och honom gode göras, blifwer Peder Anderson skylldigh 8 D: 27: 23: Sm:t hwilcka han dömes utan oppehåld till gl: Lensman Peder Anderson betalla, och där han fogh och Skähl hafwer omtalde tw lispund humbla fordra, kan han effter föregången Laga Citation honom derföre lagföre som han bäst gitter. ***[fol 6v]***

8. Dragon Jonas Kållman, angaf sigh kommit öfwerens medh Dragon Peder Frisk, at han förledne Sommar skulle få Så i hans åker ¼ tunna Korn, emot dhet arbete han för honom göra skulle, deth han Præsterat och giordt i begge delar, men i hans frånawaru tagit Kornet som war fem Skylar, och fördt till sitt quarteer i Låchne. Resp. att 5 ½ Skyhl blef deth af ¼ Tunna uthsädhe, och der af till tijende aflagdt en half Skyhl, och enär han sitt Korn skulle afföra, war eij behållit meer än 4 ½ Skyhl, hwilcket Actor förklarade sålledes, at han i sielfwa Ladan aflade ½ Skyhl till tijonde, som sedan lades på Stalljällan, där Peder sitt Korn hade, at taga deth enär tijonden skulle för hela Hemmannet göras, som och skedde, och nu är Peder sitt uthtagit, intet wettat halfwa Skyhlen wara afftagen, och han lembnat ½ Skyhl där till, och dy hafft ½ Skyhl mindre än wa[ra] borde, och icke af bohle föras.

Enhälligt votum till fölliande Doom.

Emedan som ingen tillåtes af bohle föra eller sällia halm och annat slijckt, som Lagh och Kongl. Maij:ts Husesyns Ordningh i des 19§ biuder, och Dragon Peder Frisk, hafwer ifrå Hållborgen fördt 4 ½ Skylar Korn Altså blifwer hans plicht, effter Högstbem:te Kongl. Maij:tz Husesyhns Ordningz 19:de §, at böta derföre Sex mk och \gälde/ åther skadan som i anseende till fallande giödningh af 4 ½ Skylars halm æstimeras kunna skee med 1 ½ lass godh giödningh, som Peder måste dith skaffa, och der emoth niuta betallningh för ½ Skyhl Korn, som af missförstånd är i Hållborgen qwaarlembnadt. ***[fol.7r]***

9. Dragon Erich Larsons anhängige sak emoth Dragon Larss Hake, om några skingrade Pertzedlar widh fintårpet Stormörtsiön uti Tårp Sochn, och Erich Larson begärte å sidsta tingh Dilation till detta, at medh wittnen ifrå Medellpadh öfwerbewijsa, Larss otroligen handteret sina Saker, och föregifwer nu dem icke kunnat skaffa, efftersom Tinget oförmodelligen påkommit, hwarföre kan där till intet göras, utan pålades Erich Larson å näste tingh sin Saak uthföra, eller befara at plichta såsom den som een annan oährligt tillwijter och icke kan bewijsa.

10. Dragon Peder Klotz anhängige Saak emoth Anna Oloffsdotter i Finnäs, angående ett armkläde, som hon skall sigh tillkändt, och hördt Kloten till, och der till medh tillijka med Erich Hindersons hustru Ingrid Oloffsdotter, beskylt Klotens hustru Karin Oloffsdotter, hafwa stullit bårt een Särk, Pijgan Anna tillhörigh, som sedan af Jon Ersons hustru Malin Larsdotter uti Erich Hindersons Stugu några weckor effter är igenfunnen. Hwar öfwer hustr: Ingrid tilltaltes, och hon nekar sig beskyldt H:o Karin den hafwa Stullit, men särken war bårta en

Månad, och intet kunde legat in i Stugun hela den tijden som offta Sopades, och elliest med flijth söktes effter Särcken. Pijgan Anna hafwer begifwit sigh i höstas heem till Hellsingeland uti Ferilla Sochn, och hustru Malin icke tillstädes, iemwähl och Actoris hustru Karin Oloffsdotter medelst tillstundande barnsängh.

Resol: Alldenstundh Peder Klotz hustru Karin Olofsdoter hafwer berättadt för hustru Malin Jon Erssons, deth Erich Hindersons hustru Ingrid Olssdotter beskyldt sigh hafwa en Särk stullit, och hustru Ingrid aldelles ***[fol.7v]*** nekar där till, och dee andra beggie äre icke tillstädes Altså kan där till intet göras, förr än hustru Karin kommer till mundz med hustru Ingrid derom, att henne öfwertyga sigh beskyldt Särken stullit, då hust. Malin och skall wara tillstädes till wijdare förhöör huru Särken må wara kommen in i Erich Hindersons Stugu effter en Månadz förlåpp. Icke heller kan något sluth göras om twistige armklädet medh Pijgan Anna Oloffsdotter, emedan som hon är här ifrå landet heem till Hellsingellandh förrester.

11. Dato giorde Nills Ifwarson i Bogsiö påminnelse om sin Liquiderade fordran för utstånden gästningh och beswäär under sidstledne feijgde, hwaröfwer förlengst och widh ändan af Krijget, på Tinget ähr Undersöckt, och bewilliadt at bekomma [lucka i handskriften] Dahl. S:r m:t och Befallningzman pålagdt Lensman deth effterläfwa, som till Datum icke effterkommit ähr och hafwer altså Nembden öfwertallt honom wara nögd i ett för allt medh Tiugu dahl. S:r m:t hwar medh han läth sigh nöija, och Nembden strächte honom handen dhem bekomma af först fallande och wäntande Penningar ifrå Ragundz Tingellagh.

12. Giertrudh Nillsdotters i Backen näste Arfwe angåfwos wara Oloff Carllson i Behnsiö och Carll Tohlson i Brattbyen, aff ena Moderbroderen Carll Olss. och den andre Moderbroderen war Anders Olson hwars barn Oloff Anderson och Oloff Gröhn äre och hafwer Oloff Carllson lembnat sin lössn till ***[fol.8r]*** Carll Tohlson, och Oloff Gröhn till Oloff Anderson som äre iambn arffwa, och æstimerades godzet för 30 Dal: Sm:t med alles Nöije, och bleff låttkastningh emellan Carll Tohlson och Oloff Anderson och föll Låtten på Oloff Anderson, at gifwa dee andra Lösn.

Ting 5 - 6 oktober 1691

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:14, fol.142v-150v

Anno 1691 d. 5 och 6 October höltz Laga Tingh medh Räfsundz Tingellagh Præsente Prætore, och desse såtho i Nämbden

Siuhl Seffastsson i Tamnäs	Nills Peerson i Anwijken
Oloff Engelbrechtsson i Gällöön	Lars Larson i Behnsiö
Michell Mattzson i Fanbyen.	Oloff Peerson wid Åhn
Bengt Olson i Bordsiö.	Oloff Tomsson i Stafre.
Nills Pederson i Melgåsen	Peer Jönson i Ösiö
Jöns Pederson i Bodsiö	Erich Pederson i Skyhlnäs

1. Dato aflade Jöns Pederson och Erich Pederson sin Nembdemans Edh.

2. Dato uplästes Kongl. Maij:ts Tobaacks Placat de Anno 1687 ***[fol.143r]***

3. Om Förmedlade Hemman. Södsiö. Oloff Olsson 4 tunlandh, beboes af Dragon Oloff Olsson och bonden Oloff Olson, berättes wähl wara tillfelle at uthwidga och excolera hemmannet, men fattigdom hindrat deth at göra, och dy hafwer Dragon Oloff såldt halfwa hemmannet. Östergrimnäs. Hustru Brita, föregifwes allenast niutit förskoningh på högre uthlagor än hon till förenne giordt medelst ringa Pertinentier. Brattbyen är Lensmans Hemman och icke uthwidgadt och förbettradt.

4. Nembden berätta, sig eij wetta Befallningzman Jonas Flodin såldt her i Tingelaget något Hemman till odals om icke hoos Oloff Månson i Honge i Bodsiö, hwars halfwa hemman ett åhr skall warit öde och obrukat, hwar om Lensman infordrar beskedh.

5. Anna Larsdotter ifrå Grönwijken ställtes för Rätten och gafs ann hafwa hoorat medh Dragon Peder Larson Finne een gifft Persohn, och medh honom aflat barn som i Lijfwet är, som tillstår sigh i så måtto syndat, och förr warit Laghgifft med Sahl. Jon Oloffson. Peder Larson hafwer förledne Sommar, så derföre som för tyfwerije Rymbdt till Nårie, der han berättes wara för tyfwerie hängder, hwarföre dömmes hon effter Kongl. Maij:ts Straffordningh at plichta medh sina Fyratijo Dahl. S:r m:t.

6. Chrestier Nillson i Mordwijken angafs hafwa ***[fol.143v]*** 1690 om winteren om een Söndagh, måkat uth giödningh och fördt på Åkeren. Testes Kerstin Oloffsdotter Dragon Oloff Stehn, och Ingrid Olofsdotter, hwilcka icke äre Stembde och intet tillstädes Chrestier bekänner sigh om en Söndagzaffton, föra af gården det som optint war, och intet meera. Sedan beskylles han och om en Söndagh Dito medan folcket warit i Kyrckian, warit effter een höskrinda och der med heemkommit enär Kyrckfolcket heemkommo Test: r Lars Anderson i Gååsböle, hwartill han nekar, bekännandes sig allenast en gångh körande ifrå Kyrckian med een fählskrinda, tagit litet höö med sigh heem. Lars Anderson berättar, dhet Dragon Oloff Peerson Mågh som hoos honom Logerer, deth sedt och kan bewittna, som icke heller Stembd och tillstädes är, men Chrestier nekar alldeles; Altså måste saken beroo till nästa tingh, då oppnembde wittnen böre wara tillstädes.

7. Dragon Erich Larsson Finne beswärade sigh öfwer Chrestier Oloffson i Mordwijken for deth han kallat sigh een Skällm, enär han fodrat af honom Sex mk K:r m:t effter hans Dragons Oloff Måhrdz begäran hwar till Chrestier nekar, men Actor föregifwer Oloff Måhrd det höra, och der öfwer till wittnes tagen men icke tillstädes; Derföre kan saken icke wijdare handteras denne gången.

8. Hustru Anna Andersdotter fodrade af sin brodher ***[fol.144r]*** Anundh Anderson effter hans obligation till hennes Man Soldathen Anders Jacobson på 12 RD:r at lefwerera af den 24 Junij 1674, hwilcka hon nu utan längre oppehåldh begärer? Resp. at han är wäl henne något skyldigh der opå, ehuruwell han hafwer quittens på dee tw åhren Anders Jacobson hoos honom uthlagor skulle hafwa, Nembl. 1673 och 1674, hwilka han och opwijst, dhet Anders Jacobson måste effter Officerarernes Ordre göra, som lydde, at ingen skulle 1674 åhrs Ränta lembna widh uthtågande, och på ofwansagde Obligation betallt först 2 RD:r som han fick för en Koo af Peder Olsson i Ubbyen, och för en Oxe och en Qwijga af Erich Olson i Honge 2 RD:r hwar af hustru Anna säger sigh intet wetta. Men Lensman Oloff Pederson, som och hade Soldath och måst skaffa honom hela 1674 åhrs uthlagor betygar sig wetta, dhet Anund måtte sällia någon boskap till hans betallningh, men huru mycket, weth han intet, hwarmed hustru Anna war nögder, och bekänner sig af Anundz för arresterade Penningar hoos Kiehl i Gällön fått 2 dahl. S: mt. Altså blif:r Anundh sin Syster Anna skyldigh 10 Dahl. S:r m:t som han måste betalla.

9. Hustru Hälga Pedersdåtter tilltalltes för een Koo som hennes Sahl. Man Herman Person i Biörnöön emottagit af Hanss Ersons arresterade ägendom till Chronones restantiers betallningh för 3 Dr Sm:t ***[fol.144v]*** Resp. at hon eij annat weet, än Kohn blef betallt med humbla till Peder Anderson i Sundh som hennes fader är, som berättar sig få af Herman ½ lispund humble, och derföre låtit honom få 15 Mark K:r m:t hwar med han köpte Korn i Kyrckherberget, och sedan bekom han een half Carolin. Hwar af föllier at Kohn ähr obetallt, och måste hustru Hälga som den handfångit betalla med 3 D:r Sm:t så som rätt fångsman, emedan som intet bewijsas kan, den wara betallt.

10. Fendrick Petter Kruuskåpp tilltaltes för een qwijga han fått af Hanss Ersons Sequestrerade Ägendom. Rp. att han war sigh skyldigh Sex dahl. K:r m:t och förr än någon Arrest lades på hans ägendom Qwijgan satt hoos Swän i Sunnerstbyen, hwar af han sägher sig intet wetta, Men Fendricken håller sig der widh, at hans hustru lärer kunna deth betyga och förmenar han sig hafwa qwaar Hanss Ersons skrifft på bemelte Sex dahl:r hwar af tijden skall kunna skönias, derföre ophöres der medh till näste tingh, då Swäns hustru skall förhöras.

11. Gertrudh Nillsdotters Arfwingar äre Nembl. Olof Anderson i Berge är den dödas faderbroders Son Oloff Olsons i Berge Swärmoder war Lucia Swensdåtter som war den dödas fader Syster. Olof Carlson i Beensiö född af Moderbroderen Carll Oloffson Oloff Anderson, Oloff Anderson Grön, Peder Anderson och Systren Råggiehl Andersdotter, äre födde aff ***[fol. 145r]*** Moderbroderen Anders Oloffson. Comminister Herr Johan Selin å Arftagarens Peder Andersons dåtters wengnar Britha, prætenderar refusion för giord Syne kåstnadh, som Peder Anderssons fader giordt enär Backen wan igen fiskiet af Ösiöman, då opwijstes een doom däröfwer på Tinget d. 10 Septembris 1660, at Backen igen wunnit af Ösiöman fiskiet till Mediom Diup, hwar till dee andra arfwa willia sigh intet förstå, emedan som i opwijste doom intet nämbnes någon Syhn Herr Johan begärer fram dee andre brefwen Backen tillhörige hwar iblandh Synen lärer finnas, därtill Carll Tohlsson nekar. Domaren tillijka med Befallningzman och Nembden, berättar gl. Lensman Pedher Anderson dijth warit på några tijmor och plichtat diupet, Vtaf Gertrudhz faderbroder Michell Swenson, föddes Oloff Michellson som för lengst är dödh, och lembnat een Son effter sigh som heeter Oloff Oloffson. Oloff Carlson i Behnsiö hafft een broder som och hethe Oloff Carlson i Grönwijken, och lembnat Barn effter sigh.

Emedan som Oloff Andersson i Berge är Gertrud Nillsdåtters faderbroders Son, så tillfaller honom en broderslått af Gertrudz Qwarlåtenskap i löst och fast Oloff Oloffsons hustru i Bergie Karin Oloffsdotter är den dödas fadersysters dotter, och dy niuter hon een Systerpart. Oloff Carllson i Behnsiö, är född aff Gertrudz Moderbroder, och dy tillfaller honom en broderslått, och aldenstundh Oloff Anderson, Olof Gröhn ***[fol.145v]*** Peder Anderson och Råggiehl Andersdotter, äre härkombne af den dödas Moderbroder, Så niuta dee tillhopa allenast enn broderspart, och deth allt effter 3 Cap. Erfdabalcken LL: och såsom Michell Swensons Sonason Oloff Oloffson, och Olof Carllsons Son i Grönwijken äre enn ledh längre och fiermare bårt, Så komma dee icke till arfs.

12. Larss Pedersson ifrå Biörnöhn fodrade af sin broders Herman Pedersons Änckia i Biörnöhn hustru Hälga Pedersdåtter uppå sitt arff ¾ tunna Korn, een Koo och Jordepenningar medh något annat smått, som hon låfwadt i Lensmans Närwaru betalla, och eij effter kommit. Hwar emoth inwendes, at Herman berättadt sig uthlöst sin broder Larss, och honom eij mehra warit skyldigh än 7 ortt, ehuruwell på all Lefwereringh quittens icke kunna wara tagne, och några förkombne: opwijsandes Comministri Herr Johan Selin[s] Attest af den 22 Septembris 1691: lydandes att Herman enär han war besöcht med Herrens Helige Nattwardh, bekändt sig wara sinom broder Larss Skyldigh 7 orth, och at Brodren Bengt skulle honom dem betalla, hwar opå Lars bekommit ett gammalt båckskin, och födt hans häst i Siu weckor, hwartill Lars

swarar, at han fått båckskinnet af wärde 6 mk:r Kopp:r m:t och derföre låtit Ståhlläggia 2:ne yxor och köpt fem ahl:r tobaak, och Sex skil: sändt med Jon Larson i Kiählen. Hustru Hälga opwijste en Zedel ***[fol.146r]*** af Pijgan Angnes Knutzdåtter, att 2 RD:r warit på bordet i Biörnöön af Herman uplagde till Larss, dem han wellat behålla effter Dansk Rächningh, och Herman därtill nekat, och dy ordkastas der om, hwartill Lars nekar: föregifwandes dhet dee honom aldrigh äre budne, och fast mindre emothtagne. Lars bekänner sigh antagit Bengts halfpart i Bränwins Pannan, som Herman war opdragen till betallningh för 9 D K:r m:t. Byteslängden af den 8 April 1675 framwijstes, hwar af fins så well Larses som dee andre Syskones tillfalldne Arfspart, där af Lars säger sigh sompt fått och Sompt intet; Dy måste een Rächningh dem emellan i gode Mäns Närwaru opsättias, och dee twistige Poster à part; hwilcka Rätten å nästa Tingh will uthransaka och med dom afhielpa.

13. Dragon Erich Larsson Finne, giorde påminnelse om sin anhängige saak emoth Dragon Lars Jonson Hake om deth han A:o 1683 sig owitterl. uthtröskadt 50 Skyler Rågh i Fintårpet Stoor Mörtsiöen i Medelpadh och Tårp Sochn, och till Styfmodren allenast lefwerert 4 tunnor Rogh, hwar medh han intet kan wara nögder utan af bem:te 50 Skylar fodrer 10 Tunnor, med mere han angifwit, och å 1690 åhrs Höstetingh inprotocollerat är. Item, at Lars åth honom åhret effter fördt ifrå samma Tårp 33 Kan:r Rogh, och dem insatt hoos sin fader Jon Larson i Fränstad i Tårp Sockn, och 30 Kan:r dädantagit, som hans fader attesterat d. 6 April ***[fol.146v]*** 1684 ? Resp.; at han så mycken Rogh som som fickz af hans 50 Skylar, lämbnade han till hans Styfmoder, och där öfwer hafde Karfståck honom Lefwererat: Kunnandes intet minnas huru många Tunnor det war och allenast der af med sig tagit en half tunna Rogh hwar om 1690 är agerat, och då war Erich der medh nögd. Lars Jonson opwijste Tohmas Påhlssons i Stoormörtsiön Attest om sitt Wällförhållande widh tröskningen Dat: Frenstadh d. 28 Junij sidstleden med gode Mäns betygande. Sedan hwad dee 30 K:r widkommer, föregifwer Lars sig eij annat kunna minnas, än at han intet meera tagit där af, än han betalt Märit som hade skurit Rogen åth Erich Larson.

Saken öfwerladhes till fölliande sluth.

Såssom Erich Larson Finnes förnembste Klagan och beswäär emoth Lars Jonson Hake, består derutinnan, at han skall icke så mycken Rogh som widh StorMörtsiötårpe af hans 50 Skyhlar blifwit lefwereradt, och dee insatt 30 Kan:r Rogh hoos fadren Jon Larson i Fränstadh uttagit och icke heller lefwereradt, hwilcket är passerat i Medelpadh. Och efftersom lagh sägher i 13:de Capitlet Köpmålab:n LL. at där gerningen är giordh, där skall ransakas och dömmas der öfwer. Altså remitteres Erich Larsons Saak emoth Larss Jonson, at utföres widh Tårps Laga Tingh, och hwadh. dem emellan här i Landet kan wara föreluppet skall sedan her optagas och lagligen afhielpas.

14. Fendrich Petter Kruuskåpp prætenderer undher sit[t] ***[fol.147r]*** boostelle Rindh ¼ uti Backe Fiskiet, hwar af det andre hemmannet ibm ¼ för gamalt niuttit, som gl:e Män skole kunna betyga, och enär Ösiöman mistade sin ¾ där uthi A:o 1660 effter laga Doom, haar Rind sedan där intet kommit, intet annat wettandes, än dee blifwit samma gångh och uthdömbde, men domen af d 20 September 1660 nembner intet Rindh, utan at Ösiö män dhet innehafft, och mistade. Nills Pederson i Anwijken berättar sigh för 32 åhr sedan tient hoos Brådde Olsson i Rindh, och då fiskiade han i Backen, och war rådande där uti ¼: hållandes han ett hion, och Ösiömän tree hiön, och af ¼:ten tillkom Önde i Rindh ¼ , och hölt hwart fierde Dyngn, folck där till. Brådde Olofson som en godh tijdh bebodt Fendrickens boostelle, förmenes hafwa underrättelse om Rindz Rättigheet till fiskie i Backen, som en uthgamal Man är, och i fahra deraf, skall Lensman adiungera sigh 2:ne Nembdemänm och låta honom göra berättelsse om samma fiskie och deth antechna. Men läfwer han till nästa tingh, skall han lagligen förhöras.

15. Knutz Kiehlssons Son i Sundh Jöns, angaf, huru som hans frambledne fader hafwer blifwit förordsakat at pantsättia sitt halfwa Odalshemman i Sundh till Regementzskrifwaren Johan Johanson, hwilcket halfwa hemman icke allenast är kommit i gamble Lensmans Peder Andersons händer, utan och des halfwa oförpantade innehafwes af Bengt Pederson, medh begäran ***[fol.147v]*** att få tilträda den ograverade halfwa dehlen af hemmannet, och enär dhet blifwer effterlåtit, anhålles Syhn om hemmannetz häfdande och bruuk för denne tijden, at iembföra emoth deth, deth kunde wara enär deth emottogz? Hwar till Peder Anderson excipiendo swarade, at han halfwa Sundzhemmannet af 2½ tunland, af Herman och Bengt Pederssönner i Biörnöön sig tillhandlat för 53 RD 14 sk. uti Specie Caroliner, som köpeskrifften af den 17 Junij A:o 1675 af trowerdige Män underskrifwen och verificerat, utwijser, hwar med han lagligen procederat och med trenne Laga opbudh fortfarit utan Klander, så at fastebref där på bewilliades d. 11 Dec: 1678 som och Dato gifwit är: warandes hela Hemmannet effter Befallningzmans Daniel Bertillsons Zedell d. 20 April 1674 till huus och Jordh af fem Nembdemän besichtigat och werderat d. 23 April 1674 för 100 RD:r effter Caroliners Rächningh. Bengt Pederson som innehafwer den andre halfwa Sundzgården af 2 ½ tunl:d framwijste en dom daterat d. 29 Januarij 1674, af innehåldh, at Regementzskrif:n Johan Johanson fodrat af Knuth Kiehlson i Sundh effter hans gifne obligation d. 26 Januarij 1669 1:o på 44 RD Specie, och i Caroliner 35 RD:r och i några andre små länte Påster, Så at Summan in alles blefwit 104 RD:r 21 skil.för huilcka Knuth honom satt i underpant ben:te Dato halfwe hemmannet Sundh som Johan Johanson lagligen tree gånger opbudit. Men Tolfman Peder Bengtson i Biörnöön som war Knuthz Swåger, observerat Fatalia Juris och effter 7 Cap: Jordabalcken LL satt Penningarne ***[fol.148r]*** ifrån sigh efftersom han på sin hustrues wengnar war dertill närmaste bördeman, hwilcket af Rätten blef approberat, och dömbdt, at Sahl. Peder Bengtsons Arfwa skulle wara förplichtade Penningarne uthi samma Mynte Sort restituera, Nembl. dee 104 RD. 21 sk: etc. Bengt Pederson inlade och en KöpeZedell aff Jöns Jonson i Södwijken af d. 17 Februarij 1674 at hans fader Jöns Kiehlson af sin broder Knuth Kiehlson intet fått uthlössningh af fadershemmannet i Sundh och derföre af Herman Person till lösn fått 5 ½ RD:r hwar med han med tree Laga Opbudh lagfarit, hwar af Actor sade sigh intet hördt. Peder Anderson föregifwer deth Regementzskrifwaren Johan Johanson näst för sigh brukadt hela Sundzhemmannet. Actor, at det kan warit ett åhr, då Knuth sattes med willkor till Haga och efftersom han nögdes eij wara där, tog han sin halfwa gård Sundh igen, och samma åhr blef han Knecht och uthcommenderat. Effter slutten och underskrifwen Rächningh å Laga Tingh d.15 December 1668 emellan Peder Bengtson i Biörnöön, och Knuth Kiehlson i Sundh blef Knuth Skyldigh 19 RD:r 2 ort 19 sk. hwar å Bengt säger effter sin Moders tahl skall restera 15 RD: 2 ort där om Jöns säger sigh ingen Kundskap hafwa. Jöns Knuthzson förehöltz, at fleere Penningar äre utgifne än dee fått för halfwa Sundh, och at dee icke fått meera än halfparten. Resp: at han weeth deth, och will gifwa dem för halfwa Hemmannet skällig betallningh effter som det i hans omyndige åhr är från kommit under ett Skeen. ***[fol.148v]***

Sakens sammanhangh oprepades uthförligen för Nembden som effter Långsampt betenckiande eenhälleligen beslöto, at så wijda icke mehra än halfwa Sundzhemmannet war till Regemnetz skrifwaren Johan Johansson Pantsatt dhet Peder Bengtson Klandrat, och gifwit honom sine dä[r] på utgifne Penningar, Så hafwer han eij macht meera än öfwer, des halfwa Dehl, hwilcken Herman och Bengt sedan och åhret effter såldt till Peder Anderson för 53 RD: 14 skil: Nämbden påmintes, at där Panten wore högre eller ringare, så bör deth effter Lag Considereras, men dee äre Ständige i sin meningh helst efftersom Actor tilbiuder Penningar.

Såssom Knuth Kiehlson befinnes effter Tingzdommen af den 29 Januarij 1674, icke meera än halfua Sundhz Hemmannet, bestående af 2½ tunl, d. 26 Januarij 1669, Pantsatt till Regementzskrifwaren Johan Johansson emoth förstrechte Penningar af 104 RD 21 sk. hwar med han, med tree Laga Opbudh fortfarit men intra fatalia iuris af bördemannen Peder Bengtson i Biörnöön worde oklandrat, med så många Penningar som på halfwa Hemmannet wore för-

strechte, och Tingzrätten d. 29 Januarij 1674 dömbdt, at Sahl. Peder Bengtsons Arfwingar utan oppehåld, skulle Penningarne uti samma MynteSort, Nembl. dee 104 R D. 21 sk. restituera, och Biörnöarfwa tillägnat sigh hela Sundzhemmannet af 5 tunlandh för besagde 104 RD. 21 sk. och halfpart försåldt ***[fol.149r]*** till Peder Anderson Wrångh för 53 RD:r 14 sk. d. 17 Junij 1675, hwar med han lagligen Procederat, och wunnit den 11 Decembris 1678 der å Fasta och Laga fångzbreeff; Altså finner Rätten skälligt, i Krafft af 4:de och 12 Cap. Jordabalcken LL. at conservera Peder Anderson widh sitt laglige giorde Köp och undfången fasta på halfwa Sundzhemmannet. Men så wida Peder Bengtsons Barn och arfwa, icke kunna tillängna sigh större Rätt i Sundzhemmanet än Johan Johanson hafft som war dhes halfpart som dee bårtsåldt; Altså hafwer Nembden pröfwadt skähligt och Rättwijst wara at halfwa Sundh som Bengt Peerson åboer, tillåtes rätta bördemän Knuth Kiehlsons barn effter Mätismanna ordom inlösa, helst och emedan som 1674 åhrs doom icke tillängnar Peder Bengtsons Barn hela Sundzhemmannet för Johan Johansons giorde försträchningh, dee icke hel:r der uti Lagligen vigillerat, och Bengt Pederson söke sina Medarfwingar, deth bästa han kan och gitter. Emot denne doom och Knuth Kiehlsons barns tillåtelse at inlösa halfwa oförpantade Sundzhemman, hafwer Bengt Pederson wädiat under Welllåfl: Lagmans Rätten i rättan tijdh, och bör effter Processen uthföra, eller wara den förlustigh.

16. Dato öfwersågz håldne wärderingh på Jöns Oloffsons Dragon Oloff Bengtsons och Nills Oloffsons i Wärwijken tagne skada den 21 April 1691 af löös kommen eldh, och befans elden wara löös kommen af Dragon ***[fol.149v]*** Oloff Bengtson, af fölliande tillfelle, at han hafft en Kohlmijhla wäster om Åkerhagan, och om afftonen fördt heem Kåhl uti een Släda, den han satt widh sin Nattstuguwägg under des uthskått, som om Natten twijfwels utan af blåswäder sigh glöggat, och sedan om Natten fastnadt i Weggen och först af grannen Peder Anderson som seent heemkommit, blifwit sedt etz. hwilcket Nembden jembförde medh Sweriges lagh 35 Cap. Byggninga b:n LL: och kunde eij annat finna och sluta, än skadan af hans försummelse och wangöme är händt och skedt, som alt för bittida fördt heem Kohlen, hwar med altidh är fahrligt, och altså ingen wälbetencht, dem strax heemföra plägar. Och såsom Oloff Bengtson sålledes af försummellse och wårdzlöösheet warit ordsaak at By är brunnen, Så dömmes han effter ofwannembde 35 Cap. Byggningab:n LL. at byggia gårdar jembngoda, och der till medh plichta med tree mk. Och effter 36 ibm, gälde han dee andras tagne skada, så långt hans godz räcker löst och fast, och om eij Ägendomen tillräcker, briste effter quotan.

17. Jon Nillson i Melgåsen insinuerade sine Syskons Lagbudne och lagståndne Köpeskrifft på hemmannet ibm Westregården ben:d à 1½ tunlandh i Räffsundh Sochn, werderede för 65 D: 16 öre S:r m:t som han inbördat belöpandes på hwar Systerpart 16 D: 12 öre Sm:t afhandlat i Fanbyen d. 10 Aug: ***[fol.150r]*** A:o 1689, hwarmed är lagligen Procederat, och sidsta Opbudet skedt d. 30 September 1690 oklandrat, dy bewilliades doombreef, bördeman till försäkringh, dåch bör han med gl. Breef bewijsa, Hemmannet wara od**e**ll och icke Chrone.

18. Nembdeman Oloff Engelbrechtson i Gällöhn, läth Insinuera Peder Hemmingsons Lagbudne och lagståndne Köpeskrifft, Daterat Gellön d. 15 Martij A:o 1687 på sin hustrues Ingiehl Zachriesdotters odellsjordh i Gällön och Räffsund Sochn, som Oloff köpt för 82 D: 16 öre S:r m:t warandes Köpet utom börden giordt, dåch lijkwell å tree Laga Tingh opbudit, och Kongl. Maij:tt och Chronan Lössn reserverat, och 3:de opbudet skedt d.23 Martij 1689 utan Klander af börden, dy bewilliades doom breef der på med ofwan bem:te förbehåldh, dåch bör wederböranden bewijsa hemmannet ware odell.

19. Erich Pederson opbödh Andre gången Anna Bråddesdotters Sahl. Anders Hansons hemman i Skyhlnäs Nedergården ben:d à 2 tunl. för 30 D. S:r m:t som utom börden såldt är, och der före heembiudes Kongl: Maij:t och Chronan till lösn etc

20. Dato insinuerade Oloff Siuhlson een Köpeskrifft sine Dato, gifwen af Jöns Siuhlson i Sallsåen och Hackås Sochn på Hemmannet Söderböle i Räfsundz tingelagh och Bodsiö Sochn, som bemelte Jöns på sin Moders och Syskons wengnar såldt för 51 D. S:r m:t till Oloff ***[fol.150v]*** Siuhlson som der till obördigh är, och der för heembiudes deth Kongl. Maij:tt och Cronan till lössn effter Kongl. Maij:ts Resolution, der icke någon af börden intra fatalia deth Klandrar och inbördar och i medler tijdh opbiudes förste gången.

21. Erich Anderson Stake i Gååsböle fins på 1690 åhrs Contributions Längd ware opförd för Drängh, och hans hustru och Dåtter i Pijgo Linean, efftersom han emoth förbudh satt sig at bruka een dehl af hemmannet med förre åboen, och dy bör betalla 6 D: K:r m:t. Och så wijda han hafft serdelles mathlagh, måst göra Lagmans och HäradzHöfdingz Penningarne, och resterer att så med dee senare som han måste betalla.

Ting 12 - 13 februari 1692

Källa: Renoverad dombok Svea Hovrätt Gävleborgs län
Domboken finns i kopia i Avskriftssamlingen, Volym 34, sid 114 -127 i ÖLA.

ANNO 1692 den 12 och 13 Februarij höltz Laga tingh medh Allmogen af Räfsundz Tinglagh, närwarande Nämbden

Siuhl Sefastsson i Tamnäs.	Nills Pederson i Andwijken.
Lars Larson i Behnsiö.	Oloff Pederson wid Åhn.
Oloff Tommeson i Stafre.	Nills Peerson i Melgåsen.
Peer Jönsson i Ösiö.	Erich Peerson i Skyhlnäs.
Sallomon Person i Anwijken.	Nills Ifwardson i Bogsiö
Erich Öndeson i Rindh.	Brådde Olofson i Hunge.

1. Dato Aflade Salomon Peerson i Anwijken sin Nembdemans Edh.

2. Kongl. Maij:ts förenämbde Placater uplästes.

3. Håkan Erlandson i Bräcke, Kärade till Olof Oloffsson ***[fol.115]*** i Sössiö, för dhet han åbodt i tree åhr nembl. 1687, 1688 och 1689 Corporals bostelle i Brockling, som dhet på friheet optagit: begärandes at han må obligeras swara till byggnad för sina åhr? Resp. att han där tree åhr brukadt, och betallt utlagorne: beklagandes sig twenne åhr lidit misswäxst, och icke mera förmått än optäckia Kornladan Låfftet och een framCammar, och på alla tree lagdt ny taakwedh Actor, at dhet är hwarcken giordt eller ogiordt, utan här och där någon Näfwer instuckit. Han föregifwer honom igenlagdt et halfft tunlandh Åkerjordh opp i backen, hwar till han nekar, och säger bem:te halfwa tunlandh låg i linne, enär han dijth kom, och effter honom, hwilcket och ännu i lägde ligger: föregifwandes Oluff sigh upsatt 100 famnar af gamalt och Nytt gärtzell och stöör för hwardera åhret, hwar till Actor icke bejakar.

Resolutio. Såsom Oloff Oloffsson hafwer åbodt 1687. 1688 och 1689 Chronohemmannet Corporals bostelle i Bröcklinge af twå tunland för utlagor och ingen huusbyggnadt giordt; Altså dömmes han i anledningh af Kongl. Maij:ts Husesyns ordning A:o 1681, att swara för tree åhrs byggnad som där behöfwes, och samma fehlachtigheet effter den uthräkningh som här i Landet sigh satt och practicerat är, för hwardera åhret ersättia med Sex dahl.: 21: 8 penningar[?] Sm:t. och efftersom han föregifwer sig optäkt ***[fol.116]*** ett Härberge, Kornladan och framCammaren, och af gamalt och Nytt Gärdzell opstängt 300 fambnar; Altså skohle gode Män, nästkommande Sommar i Parternes närwaru, noga i Ögnosyhn taga, om hans giorde täckningh sträcker sigh till 60 ahl:s effter som Kongl. Maij:ts husesyhns ordningz 8§ biuder, bonden åhrligen täckia 20 ahl: Nytt taak, om behof giörs och hålla gambla taak widh macht. I lijka måtto skall besees, huru mycket Oluf i sina tree åhr upgärdat af nyo och gamalt, och huru han dee gamble hållit widh macht. Sidst skola och gode Män noga skåda och pröfwa, om et halfft tunland åkerjord up i backen Kan wara uti Olufs åhr igenlagd,heller för gammalt legat i lin och Lägde, hwilcket å näste tingh skall öfwersees och till dombs af afhielpas.

4. Jon Jonsson Tripp tient hoos Kyrckioherden Herr Carl Alstadium till Michaelis 1691, och sedan suttit inhyses uti Bådsiö Sochnstufwa, föregifwer sig wara sinnadt begära Afradzlandet Kiuthboderne at upbruka, heller något Ödeshemman; men efftersom han utfattig är, och äger hwarken Koo eller So, och warit till Datum tienstlöös, blifwer han Ansedd som een Lööss-drifware, och effter Kongl. Maij:ts Legohions Stadga 1686 och 6§ kan tagas till Dragon under Compagnie till något vacant quarteer .

5. Dragonerne Larss Peerson Åhl och Erich Larson Gåås ***[fol.117]*** förfrågade sigh om deras hustrurs broders Jon Olsons dåtter Gölu, skall wara arftagare, som en broder och niuta så mycket som deras hustrur i löst och fast, emedhan som hennes fader dödde förr än arfwet föll 2. Om deras Styffmoder hustru Kerstin Öndesdåtter bör hafwa sin änckiesängh och sin ⅓ i deth lösa och 3:die om hon skall niuta i dhet fasta sina inlagde Penningar, som hon föregifwit wara af sina Jorde-penningar. 4:de att kunna få byteslängden sigh till rättelse och 5:te huru och på hwad sätt gäldh och skuldh på hemmannet skall blifwa betallt. Hwilcket öfwerlades till fölliande sluth. Nembl. Hwad första frågan widkommer om brodersdåttren skall ärfwa som en broder och gå till arfs som twenne sine faderSystrar, så utwijser 1 Cap: Erfdabalcken LL:, att Sonebarn tager så wäl arff som Son, hwar af föllier at Jon Olsons dåtter Gölu, bekommer sin faders Rätt oachtadt han dödde förr än Arfwet föll. Sedan bör Oluff Carlsons senare hustru, Kerstin Öndesdåtter niuta sin Änkiesängh och ⅓ i deth lösa effter 16 Cap. Gifftmålabalcken LL: 3:die Hwad Styfmodrens inlagde Pennningar af sitt fasta anbelangar; Så är intet sluth på bythet där om förwisso skedt. Och 4:de begäres byteslängden som dee nu handfångit. För dhet 5:te begäres underrättelse huru Hemmannetz Gäldh och skuldh skall och böör betallas; Så uthwijser 22:dre Cap: Erfdabalcken LL:, at all gäldh bör af oskipto betallas, hwar af föllier, att där hustrun ***[fol.118]*** Kerstin intet kan bewijsa sina Jordepenninghar wara Lagde i Mannens fasta, Så kommer hon af undfånget ⅓ i Löösören sin dehl där af at betalla.

6. Jönss Oloffson i Melgåsen tilltaltes, för dhet han illa brukar och häfdar sitt Skattehemman, medh Påminnelsse, att där han sålledes försummeligh är, att han effter Kongl. Maij:ts resolution måtte därifrån och een annan Åbo af wederböranden blifwer dijtsatt. Item, att han bårt skieppar slåtten, och Åkerjordhen blifwer sålledes wanbrukadt? resp. att något kan af fattigdom efftersatt wara uthi förledne swåra Åhren af misswäxst: låfwandhes nu sin högsta flijth göra, och tackar Gudh för godh Åhrswäxst, och håppas kunna göra sin skyldigheet, och at han bårtsatt någhon slått, är och skedt af fattigdom, och icke för något Interesse, utan slagit för länte penningar, och der ibland Stoormyran, som på Fyrattijo Åhr icke warit slagen och han des utan hafwer nödigh slått till gårdhen. Länsman Oloff Pederson och Nämbdeman Nills

Peerson i Melgåsen caverade för Jöns Oloffson 1692, att han skall som sigh bör hemmannet bruka och häfda, och i widrigt fall wara förtencht att komma därifrån.

7. Dragons Erich Larssons Käremåhl emoth Dragon Hanss[!] Jonson Hake, företogz å nyo, då Actor ***[fol.119]*** framwijste Häradz Rättens i Tårp och Medelpadh Resolution af den 2 Novembris 1691, om den twistige Roghen, och är befunnit effter Edelligit intygande att Rogen in alles warit 50 Skyhlar, hwar af Erich tillkom 25 Dito, men skulle Larss öfwertyghat mehra fått, bör han derföre göra redho. Item för resten af trettijo Kannor Rågh Nembl. 9 Kannor, efftersom allenast där på är lefwereradt till Pijghan Margetha Ersdotter 1 ½ Spann. Iemwäl 3:teo måste Lars Jonson bewijsa emottagne Pertzedlar wara lefwererade. Actor påstår ännu, att mehra Rogh fallit på Swedian än som Lars Angifwit, och at Tohmas Påhlson som medh Larss attesterat, är lijka skyldig där till, och at han will bewijsa medh Tijondrächnarne, sin Klagan wara rättmätigh: begärandes igen dee Pertzedlar Larss emottagit, och icke ifrå sig lefwereradt. Hwar till swaras, att där om är agerat här på höstetinget 1690, protesterandes emoth Erich Larson, för dhet han sigh beskylt olåfwandes och sig owitterl. tilgripit hans Ägendom, där dåch han af sin Capiten Johum von Dade icke allenast hafft låff at reesa, uthan och bringa Erichz Ägendom i richtigheet, som Zedellen af den 16 Feb. 1683 utwijser, dhet Capiten nu tillstår, och bekänner att Klagomåhl war öfwer Erich Larson i Medelpadh för Slagzmåhl och annan oskickeligheet och kunde då eij gifwas låf dijthänn resa, effter som han då nyss wärfder war, men gifwit Förslagh ***[fol.120]*** på all sin där hafwande Ägendom, och låfwadt honom för hafwande omaak, wäll förnöija. Erich Larson beklagar, sigh då icke wara betrodd at reesa till Fintårpet och giort Larss fullmechtigh på små Pertzedlerne, men icke at uthtröska Rogen. Men Capitein betyger Larss Jonson där om blifwa Committerat, och huru skulle han elliest dijthreesa, och icke kunde något Kött af een Oxe meritera så lång reesa. Erich Larson berättar sig bedia Lars Jonson anmodha sin fader Rogen uthtröska så widh Mörtsiön som widh Hiulåsen, och icke widare. Erich Larson nekar sigh fått brödet af ¼ tunna Rogh som wäl opbakat war, och lågh i Herberget, och då han skulle till Compagnie mötet eller Camperingen i Owijken, och wille hafwa brödet, war dhet af Larss Jonson förtärt, och han låfwadt betalla. Hwar till han nekar, och säger honom deth emottagit och lagt i Herberget, och sielff nyckellen hafft, hwartill Erich nekar men Lars förmenar Drängen Siuhl Olofson och Systran Ingridh som i samma gårdh woro och äre. Kunna wetta, dhet Erich hade Nyckellen till bodan. Erich tillstår sig hielpa Lars Jonsons hustru bära brödet i bodan at tårkas, men sedan dhet intet fått. Lars Jonson wijser med Attest af Tohmas Påhlson af den 28 Junj 1691, sigh eij mera ifrå Mörtsiön fördt än tree Spann Rogh, Nembl. En half tunna Rogh och ¼ tunna Rog malt. Lars Jonson berättar, sigh få ¼ af barckade huden, och däraf betalla barkare lönen effter afftahl ett paar Skoo eller fem mk Kopp m:t och för deth öfrige giör han sig skyldigh, och at Erich ***[fol.121]*** Larson togh sielf den andra ¼ och giorde där af Skoor åth sigh i Bogsiö, därtill han nekar: hafwandes intet mera at producera om tree Dalers Plåthen, hijtförde Rågh, malt och Oxehudan, än 1690 är skett.

Saken Discurerades medh Nämbden och stadnade eenhällel: till fölliande dom.

Såsom Erich Larson intet kan bewijsa, sigh länt Larss Jonson En tree dalers Plåth, och Larss föregifwer sig länt honom en tree dahlers plåth, och den igen bekommit; Altså kan där till intet göras, utan fodran faller aff sigh sielff. Sedan, att Erich Larsson hafwer beskyldt Lars Jonson, sig owitterl. och oåthspordt warit till Mörtsiö Fintårp i Medelpadh, och uttröskadt hans Rogh, där han dåch hafwer sin Capiteins welb: Jochim v: Dades Zedell och Pass af d.16 Februarij 1683, at see effter hans Egendom i ett och annat och H: Capiten nu inför Rätten betygat, hans förnembste Ährende, effter Erich Larssons begäran, war at uthtröska Rogen, hwar öfwer H. Capiten och finner sigh offenderat hwar till kommer, att Erich Larson hafwer i Medelpad lagfördt Larss Jonson för Rågens quanto, men intet nämbdt dhet wara olåfwandes skedt; Altså kan Häradz Rätten icke mindre göra, än sådan grof tillmähle och beskyldning

applicera och lämpa till 20 Cap: Tingmåhla balcken, och i Krafft där af, döma Erich Larson wara saker till sina Fyrattijo mark till treskiptes.

Hwad brödh af een Span Rogh som Erich Larson bekänner wara till sitt behof opbakat och burit till Herberget at tårkas och där af intet bekommit anbelangar, och Lars Jonson påstår, at Erich Larsson ***[fol.122]*** icke allenast dhet emottagit och bracht till Herberget, utan och sielf Nyckellen där till hafft, som Siuhl Olofson och Ingridh Olufsdotter som i samma gårdh woro och äre skole kunna wetta at intyga; Altså uphöres medh dömmande där uti, till des dee blifwa Lagligen afhörde. Sedan, att Larss Jonson skall emothtagit ¾ tunna Rogh och han icke tillstått mehra än een halff tunna, Så bewijses af Tohmas Påhlsons Attest af den 28 Junj 1691, at Lars icke undfångit widh Fintårpet mera, än tree Span Sädh, och derföre giordt redho, Nembl. ½ tunna Rogh och ¼ tunna Roghmalt, hwar medh dhet blifwer effter Erich Larson bekänner sig fått Tijo Kannor malt och ingen kan medh skähl förneka Lars Jonson, ¼ tunna Rogh och tijo Kannor Malt för hafde möda och omak för hans Skuldh till Medelpadh och Fintårpet. Sidst betreffande ¼ af en barkat Oxehud, som Erich Larson intet kan öfwertygas hafwa bekommit, Så pröfwes skälligt, at där af drages fem mark Kopp:r m:t till barkarelöhn, och Larss Jonson dömmes at betalla till Erich Larson dhet öfrige, som är En dal: 24 öre Kopp:r mynt

8. Angående een qwijga som Hanss Erson Håf hafwer låtit Fendrick Petter Kruuskåpp få, till sin betalning och så wida Disputeres, som dhet skall skedt wara, sedan hans ägendom war till Cronones rest. Sequestrerat och på sidsta Höstetingh hades före, och stadnade där widh, at Swäns i Söderby hustru, Ingrid Pedersdåtter ***[fol.123]*** skulle wetta där om göra relation, och Fendricken des utan wille wijsa Hanss Ersons Zedell där på, Så är hustru Ingridh icke tillstädes kommen, dhet Fendricken icke heller i synnerheet håller nödigt, utan heller will Qwijgans wärdhe med twå dahl. Silf. m:t betalla wijsandes dåch Hanss Ersons Zedel af den 28 Septembris 1686, att han då om hösten såldt honom en Qwijga på sitt Debet till honom, hwilcket lembnes i sitt wärde, så wijda Fendricken will betalla des wärde med Sex dahl:r Kopp. m:t

9. Dato effter Middagen förekom Pastor Loci Herr Carl Alstadius föregifwandes sig af H. Capiten Joachim von Dade wara genom Länsman Oluff Pedersson tillfrågader, om han will swara till dhet han slagit hans tienare Simon Anderson, och där till beiakat och till den ändan hijt kommen medh sina wittnen: begärandhes, at den saken kunde företagas och afhielpas, hwar till H. Capiten v. Dade swarade, att han begärt det H. Pastor wille till tinget den 12 huius wara tillstädes till answaar för dhet han sin tienare i sitt huus slagit, och till den ändan gårdagen, som war den 12:te hafft sin tienare Simon Anderson och Ryttar Swäntienaren Anders Fax som upwachtade Pastoren H:r Peder Gestrinium, och samma gångh fått hugg, och efftersom Comminister H. Johan Selin i gåhr berättade Pastoren eij komma till detta tinget, och därtill Commission af sin Pastore hafft, hafwer Swäntienaren såsom een Actor näst för Middagen ***[fol.124]*** detta Dato gått heem och tilbaka åth Röden Sochn och H: Capitein i samma anseende, sin tienare icke tillstädes hafwer, utan skickadt till Skogz effter höö och kan derföre denne gången icke begynna någhon Action, och will saken wederbörligen Angifwa, och förmå att dhen på ett Extraordinarie ting kan blifwa optagen och Deciderat. Pastor herr Alstadius frågade om icke hans nu närwarande wittnen kunde interimswijs förhöras, då Capiten exciperade så wida, at hans wittne i gåhr, icke tillätz göra sin Relation och berättelse uti Pastoris frånwaru. Pastor, om han nu icke får utföra Actionen, torde han een annan gångh sig absentera, därtill H. Capitein swarade, att saken skall Competenter insinueras, och han blifwa obligerat där till, huilket alt togz ad notam.

10. Fendrick Petter Kruuskåps prætention till Backefiskie under bostället Rindh itererades, och effter Interlocutorie domen, å sidstledne Höstetingh, framkallades gamble Mannen Brådde Oluffson i Hunge, hwilcken Swaranden å Backe godzet Carl Tohlsson gaf Eden effter hwar till Rätten samtychte, efftersom han är en gammal Edsworen Man, och intet annat af honom wordet hördt, än oprichtigt, och bekände som föllier, att han i trettijo Åhr bodt på Fendrickz boställe i Rindh och tiugu twå Åhr sedan dädan kommit, och uthi Tiugu Åhrs tijdh oqwaldt tillijka medh dhen andra Grannen i Rindh nyttiat och brukat ¼ uti fisket ***[fol.125]*** för Backen; förståendes, at Fendrickz bostelle af bemelte ¼, ägde och nyttiade treedelar, och Nedre gården den fierde. Men enär Ösiöman blef ifrå Backefiskie dömbd gick och Rindh sitt qwitt, och at ingen särdeles Skatt derföre giordes, utan folgde Hemmanens uthlagor och altså giorde lijka stoor Skatt sedhan som fisket bårttogz, som till förenne. Item, att hans förman Herman Siuhlson och hans fader Siuhl Olofson för honom hafft sin dehl i Backefiskie, och ingen annan weeth.

Carll Tohlsson berättade, dhet Siuhl Oloffsons hustru war ifrå Ösiö, och till äfwentyrs fått sin dehl i Backefiskie därifrån, men Brådde sade, at fiskiet war under Rindh förr än hon blef dijth gifft, som han effter härmelse hördt, berättandes sig warit på tinget A:o 1660 enär Ösiöman dömbdes ifrå bemelte fiske, och intet annat förstodh än Rindh blef samma gångh sagt där ifrån.

RegementzAuditeuren Peer Hiort förmente at Rindboena af oförståndh cederat sin rätt i fiskie, efftersom 1660 åhrs doom Rindh icke nembner, och fast mindre något fiskie ifrå dömbdt. Brådde, at Rindh hade ¼ i Notan med Ösiö och Prästen, och Backen ingen dehl uti fiskiet: förståendes, Kyrckian ¼ , Ösiö ½, och Rindh ¼ warandes Kyrckians Rätt och des ¼ i domen reserverat. Utaf 1673 Åhrs doom den 9 October fins, at Backeheman och fiskie då redan för fyrttijo Åhr sedhan skulle haf:e hördt till Grönwijken som söcktes der under, men medelst 1660 Åhrs doom och Backens Skattläggning fått Afslagh.

Erich Öndesson i Rindh föregifwer sin fader ***[fol.126]*** wara öfwer Etthundrade Åhr gamall, och hans fader för honom hafft sin dehl i Backefiskiet. Carl Tohlson att Rindh hafft nothdrächt i Diupnore, som dee förlagdt. Brådde, att han i sin tijdh hafft där somblighe gånger näth, och litet fått, och äfwen den tijden hade han och Backefiskiet. Carll Tohlsson, at Rindh måtte hafft låf af Ösiö, och enär dee dömbdes derifrå, måtte Rindh träda och så af; Hwar emoth exciperades, att Rindh dhet hafft förr än Ösiö dijth kommit. Auditeuren begärte blifwa considererat, at Rindhz fiskie är såsom uhrminnes och sålledes conserverat. Brådde föregifwer sigh å tinget \fått det swar, at så wida han inga breff derom haf:r/ sagd därifrån: itererandes, at om Ösiöfiskie twistas, och ingen annan Angående. Här widh ihugkommes, att Rindh hwarken Landh eller Strandh äger till Backefiskiet.

Ehuruwäll Brådde Oluffson hafwer Edelligen intyggat, att ¼ i Backefiskiet, uti tiugu Åhrs tijdh, för trettijo Åhr sedan, då han war boende i Rindh, undher Rindh warit brukadt, och A:o 1660 enär Backe åboer agerat medh Ösiöman, skall wara sagder därifrån Så fins lijkawäll intet uthi 1660 åhrs doom emellan Backen och Ösiö, Rindz andehl i Backefiskie wara nämbdt och allenast där af reseverat Kyrkians ¼, och lijka wist skall Rindh sin Rättigheet där uthi samma åhr afstått. Icke heller des andehl uthi 1673 åhrs dom omtaldh. Hwar till kommer, at inghen utan laga doom, sin Laghäfdade ägendom under een annans ***[fol.127]***

Action plägar och böör Cedera heller afskäras och betagas uthan Laga Skähl och Dohm, och i betrachtande där af hafwer Rätten funnit skälligt, intet där i definiera och dömma, för än som 1660 åhrs och 1673 åhrs Protocoller blifwa öfwersedde, om icke där uti, fins mentionerat om Rindz hafde Rättigheet i Backefiskie, och huru dhet är där ifrån till Backen kommit.

Fendrick Petter Kruuskåp begärte Extract så af denne som förra InterLocutorie domen, emedhan som han lyder där igenom skadha, att saken uthdrages, och han skattar för fiskiet, och intet där af niuter, hwar till bejakades och togz ad notam.

11. Håldne ägande Syhn den 16 och 17 Octobris A:o 1691 emellan Mälgåsmännen och Jöns Oluffson i Håfdsiö angående Skogzskilnadhen dem emillan, will Jöns Olufson intet wara nögder medh; Altså förordnades effter 26 Cap. Byggningabalcken LL: Tålfmanna Syhn nästkommande Sommar at hållas och råda halfwa Syhn hwardera.

Ting 6 - 8 oktober 1692

Källa: Renoverad dombok Svea Hovrätt, Gävleborgs län
Domboken finns i kopia i Avskriftssamlingen, Volym 34 , fol.358-379 i ÖLA

ANNO 1692 den 6. 7 och 8 Octobris höltz Laga tingh medh Allmogen aff Räffsundz Tinglagh, närwarandhe Befallningman Lorens Backman och desse såtho i Nämbden.

Siuhl Seffastsson i Tamnäs	Larss Peerson i Behnsiö
Oloff Pederson widh Åhn	Mickel Mattzson i Fanbyen
Oloff Tommeson i Stafre.	Nills Person i Melgåsen.
Peder Jonson i Ösiö	Oloff Ingelbrechtson i Giällön
Erich Peerson i Skyhlnäs	Salomon Person i Anwijken
Bengt Olofsson i Bodsiö.	Jöns Pederson i Bodsiö.

1. Dato uplästes Kongl: Maij:ts förr Specificerade Placater

2. Oloff Jonsson i Sidsiö ogifft Persohn, skuld gafs hafwa häfdat Anna Larsdotter i Kiäln och afladt barn til sammans som i lijfwet är, hwilka tilstå gärningen och ingen med den Synden förr beslagen: warandhes hon af ächta Säng född; Altså dömmes han effter 3:de Cap.Gifftmåhla balcken LL: at plichta medh 40 mark för Mökränckning till treskifftes, och Anna böthar efter Praxin 20 mark.

3. Anders Flobergz fullmechtigh Länsman Oloff Pederson fodrade af Peder Anderson i Wärwijken Sexston Richzdal:r effter Specie Räkningh som den tijden mäst giängse war effter hans obligation daterat Trundheem d. 27 juni A:o 1664 med twenne wittnen under, gifwen till Jon Olson i Hälle boendes i Trundheem at betalla till Michaelis bemelte åhr 1664, och i widrigt fall hafwa tillståndh sökia des betallningh af hans bo? Resp. att han samma ***[fol.359]*** åhr och tijdh på Credit månde bekomma 1½ wågh toback, och kommande heem blef kunnigt, at han olåfl. toback infördt tillijka medh Michell Olson och Jon Olson i Grimnäs och Oluff Eskellson i Sunnerstbyen, och alla fyra hafde på tinget, och dömbde till hwar sina 40 mark och fingo behålla tobaket, och Peder Anderson föregifwer sig sitt hafde tobaak, som eij stort dugde, lefwerera till Flobergz fader Swän Pederson i Lunne, som sedhan läth Joseph Roshem dhet få at föryttra, och förgätit igenfodra sin skrifft af Jon Olson, som han den icke medh sig hade utan glömt i Trundheem, och låfwat skaffa och sända till Swän, efftersom Swän då berättadt sigh tobaket antagit som sedan förglömt wordet. Actor att han måtte bewijsa sitt tahl? Resp. att Swän Eskellson i Sönnerbyen hafwer beskiedh därom, som berättar sin brodher Oloff Eskellson tillijka med Michell och Jon i Grimnäs, wara medh Peder Andersson 1664 i föllie till och ifrån Nårie och alla hade tobak kiöpt och blefwo anklagadhe och hwardere fick böta 40 mark men tobaket behålla, som lärer finnas i Tingz Protocollet. Actor föregaf sig kunna wäl widare agera om icke skulden wore så gamall, och därföre

lembner i Rättens händer. Pedher Anderson föregifwer ingen där på Krefd, föruthan Oloff Floberg som talte där om på ett i Räfsundh håldne Lagmans tingh, som var 1687 eller 1688. Actor berättar sig frågat Flobergh därom, och han swarat, drögzmålet wara skiedt, af dhet han omyndigh warit, och några åhr icke hemma stadder; hwar widh ihugkommes at han Förmyndare hafft ***[fol.360]***

Enhälligt votum till fölliande domb.

Ehuruwäll Peder Anderson intet kan bewijsa sigh hafwa lefwereredt till frambledne Swän Pederson i Lunne handfångne tobaak uti Trundheem af Jon Olson, hwar af hans Obligation på 16 RD till bemelte Jon Olson skall här flyta; som är Daterat den 27 juni A:o 1664, Så kan åklagaren Anders Flobergh icke heller bewijsa hwarken mundt- eller skrifftelligen hafwa samma skuldhfodran innom tiugu Åhrs förlåpp fodratt, Hwarföre är dhen effter Kongl. Maij:ts Nådige Resolution af den 3 Novembris A:o 1691 förlustigh, och till underdånigst föllie där af, dömmes Peder Anderson för ofwanbem:te 16 RD:rs betallningh, wara aldeles frij och otilltallt.

4. Unge Siuhl Olofsson i Miösiö tilltalte sin faders Systers Dårdi Siulsdotters man Larss Jonsson Hake, i så måtto at han will betalla och gifwa honom lössn för sin hustrus odellsrätt i Miösiöhemmannet, som består af 4 tunl:d efftersom dee eij längie kunna förlijkas? Swaar, att hans fader Oloff Siuhlson brukade hela Hemmannet så längie han läfde, och då war hans fader hoos Sonen Oloff Effter hans dödh, läth han des änckia bruka halfwa Hemannet, och kallade Mågen Larss Jonson, som bodde i Fränstad by, heem till sigh, at bruka halfwa hemmannet och hade sitt underhåld af dem beggie. Han hafwer försäkradt Larss Jonson at få effter Syskona Köp och Landzsens gångh hemmannet inbörda och behålla för Sigh och dee sina, som hans där på gifne Skrifft af den 4 Januarij A:o 1679 widhlyffteligen innehåller och förmår, hwar ***[fol.361]*** om Anno 1685 här på tinget discurerat och handlat warit, då ägaren gamble Siuhl Olofson läfde,och inghen Arff fallen war, men Anno 1688 om Wåren genom döden afgången, och i medler tijdh är Sonebarnen opwäxste gl:e Siuhl Olsson hade 2:ne bröder Pedher och Jon, och een Syster Elin ben:d. Siuhls Son Oloff hafwer uthlöst Pedher Olofson af halfwa hemmannet, men skriffterne icke wid handen. Larss Jonsson skall hafwa uthlöst Jon Olofson medh tijo Dahl. Sm:t, men quittencet glömt hemma. Systren Elin weth ingen berätta wara uthlöst: warandhes altså owist huru mycket gamble Siuhl Olson ägde i hemmannet och hans barn warit och äre, Oloff, Jon och Anders, Dårdi och Karin. Oloff skall tillbytt sigh Johans Jordepart i Miösiö emoth sin hustrus i Söwijken. Anders och Karin skolla intet fått. Hafwer altså effter berättelse Actoris unge Siuhl Olsons fader Oloff Siuhlson uthlöst sin faderbroder Peder Olson, och Larss Jonson huar sin hustrus Rätt i hemmannet och gifne Lössn til faderbrodren Jon Olsson. Lars Jonson opwijste gl: Siuhl Olofssons skrifft på ett gl:t Pergamentz breeff skrifwit, som skall wara gårdzbrefwet at han honom dhet lämbnadt och gifwit halfwe Hemmannet till odell, men intet åhrtahl och Datum infört och till wittnes Oloff Mickelson och Halfwar Mickellson i Biörsiö.

Samptel.Votum

Ändåch Siuhl Oloffson är född af broderen Oluff Siuhlson och Larss Jonssons hustru Dårdi Siuhlsdotter är Olufs Syster, och bäggie föregifwe Sigh hafwa uthlöst ***[fol.362]*** hwar sin faarbrodher utur Miösiö hemmannet och ingendera bewijs därtill, widh handen haf:r, hwar af sees kunde, hwem meera inbördat. Där till medh skal Elin Olofsdotter icke wara uthlöst, hwilken är boende i Brunflodz tinglagh; Altså är skälligt funnit Saken opskiuta till nästa Laga Tingh då Parterne skohla oppwijsa hwad lössn och inbördandhe hwar för sigh kan hafwa giordt och innom dhen tijdhen skaffa sig wist beskedh, huru gamble Syskonen och af hwem dee äre uthlöste, då Saken medh doom skall Afhielpas.

5. Effterskrevne giorde sin Sexmans eedh. Nills Halfvarson i Tårssängh, Erich Erson i Marsätt, Peder Mattzson i Löfstadh, Oloff Person i Biörnöhn, Swen Efwertson i Östgården, Oloff Siuhlson i Böhle, Peer Person i Behnsiö.

6. Jon Peerson i Förbergh aflade sin Kyrckiowärdz Edh.

7. Hustru Märit Pedersdåtter i Skyhlnäs Kärade till Oloff Ingelbrechtson i Jellöön om drängen Michell Ingelbrechtson, som dee beggie tingadt till åhrstienst. Helfften hwardera, och effter-som inga half åhrs tienare tillåtes och hustru Märit ingen Manshielp hafwer; Altså effterleth Oloff Ingebrechtson sin förmente Rätt der utinnan och hustro Märet behåller Mickell i sin fulla Åhrs tienst.

8. Lars Åhl tiltalltes för dhet han in Septembri sidstleden icke kommit på Wägabyggningen? Resp. Att han fick seent budh och derföre icke kundhe komma ***[fol.363]*** Länsman föregaf, skrifftelligh ordre wara till alla uthgången att wara å föresatte dagh och ställe tilstädes dhet Nämbden betyger sant wara, och at hans granqwinna hustro Elisabeth Larsdotter honom til-sagt, enär hennes drängh gått på wägabyggningen, och Lars säger sigh före där aff intet wettat, och dy hade han intet at läggia i Mathsäcken, men allmän Order betyges wara utgången, och af tålfman Oloff Pederson hafwer han fått muntelig budh, hwartill Lars intet Kundhe neka, men sade sigh intet wetta många dagars Kåst han skulle hafwa.

Såssom Larss Åhl äfwen hafwer fått budh at infinna sigh till wägabyggningen enär hans granhustru Lissbetta Pedersdotter fått, och lijkawell sigh intet inställt. Altså plichtar han för tredsko och uteblifwandhe effter 33 Cap. Tingmålabalcken medh sina tree Mark, och där till medh skyldigh at fullgöra Sex dagars wägabygningh å den Tract som då hades före som skälligen för honom Afmätas skall.

9. Hustro Märit Persdotter i Skyhlnäs tiltalltes i lijka måtto för wägabyggningen, och föregaf sigh ingen Mans hielp hafwa och wellat leija derföre, och ingen Kunnat få, hwar till Länss-man beiakadt och sade des Stycke wara uthmätt. Hustro Märit i Skyhlnäs som ingen Manshielp haf:r och ingen fått leija belägges medh inga böther, men måste lijkawell afsatte wägastycke låtha förferdiga ***[fol.364]***

10. Jon Olsson i Hålborgen beswärade sigh öfwer hustro Segridh Hemmingzdåtter i Ren-swedh, för dhet hon 1691 om Sommaren warit i barckskogh medh sin Pijga Anna Oloffs-dotter, och uthuggit een tall, och icke sagt henne till at achta sigh, och tallen altså fallit på henne och slagit af det högra låår, derigenom hon i twå Månader intet arbete göra kunnat, och söker af hustru Segridh derföre wedergällningh? Resp. att dee warit i barckskogh tillijka medh Jonas Kållmans pijga Anna Olufsdotter och åklagarens hustru Segrid Persdotter och arbetadt tillsammans, och hustro Segridh Hemmingsdotter skulle hugga och fälla neder tallarne och dee andra skulle flå och taga af barken, som och skedde och som een tall intet kunde för blååswädher skuldh falla dijth hon wille,skall hon ropadt, och bedit så well Anna som dee Andre achta sigh, dhet dee och giorde förutan Jon Olsons Pijga Anna som skadder blef. Anna Olofsdotter berättar sig wara medh hustru Segridh i barklagh, och blifwit illa fält af een tall, men intet warnadt och tillsagdh at acta sigh, förrän tallen war i flychtan, och altså eij hunnit undhan, och näst tillförenne effterropader, at låta hustru Segridh få barktyckellen iu dhet trä hwar medh barken tages af tallen, och widh dhet hon skulle gå derifrån skedde skadan, som sagt ähr. Hustru Segridh föregifwer Kollmans Pijgha Anna höra sigh, bedia dem achta sigh och gå undhan som hon giorde tillijka medh Actoris hustru, och hade Anna bordt, utan påminnelse see sigh om och achta Sigh ***[fol.365]*** efftersom hon wiste, hwem som war förordnat at hugga och sågh sigh hugga bredewidh, där hon war at flå barck: anhållandes

Anna, at hustro Segridh må derföre få laglig näfst, och Jon Olsson wedergällningh för mistat arbete des medelst, och hustro Segridh underkastar sigh Rättens uthslagh däruti.

Aldenstundh hustro Segridh Hemmingzdotter beropar sigh på Pijgan Anna Olofsdotter ifrå Böröön som närwarande war och skall hördt sig warnat och bedit, så henne som dhen andra Anna achta sigh och gå undan intet tilstädes ähr och ehuruwell dhet är af wåda skiedt, Så haar Nembden lijka well för skälligt erachtadt[?], icke där uti döma, förr än hon å nästa Laga Tingh blifwer förhörder, Sedan skulle dom föllia. Så om Annas ledne sweda och skadha, som Joon Olofssons där igenom mistade arbete.

11. Joon Oloffson beswärer sigh och, at hustro Segridh tagit Åhrstienst, och i Sommars gifftat sigh, och gått uthur tiensten? Resp. Att dhet så är, och må hennes Man Peder Blom som på Compagnie mötet är där till swara. Resol: Hwadh widkommer at hustro Segridh förledne Sommar gått utur sin Lagstadde tienst, Så uhrsächtar hon sig där medh at hon gifftat sigh medh Dragon Pedher Blom, och intet fått tiena, dhet han kan förswara; Så pröfwes skiälligt, Så wida han på Compagnie mötet är; dhet låta beroo till nästa tingh, då Peder Blom skall wara Jon Olson i dhet måhlet till swaars.

12. Befallningzman Jonas Warg, Kärade till Munsterskrifwaren ***[fol 366]*** Johan Lorens Careel för uthlagde Stembningz Penningar En dahl: Sm:t till Lagmanstinget A:o 1688, uthi en dess appellerade Action om någon Spijkhandell medh Landzhöfdingen Herr Åke Ulffsparre, och der till medh måst betalla till H. Lagmans Notarium Johan Ahlbom för sielfwa domen tree dahl. S:r m:t opwijsandes Ahlboms quittens på 12 D. 4 öre S:m:t af den 10 October 1688 för fyra Stycken domar, och undher samma quittens är annoterat, att för Johan Careels domb är Penningarne aflagt af befallningzman som i Summan inräknadt är, och där under äfwen wähl[?] sitt Nambn satt: begärandes sina uthlagde Penningar igen. Resp.Att han aldrig warit Krefd om Stembnningz Penningarne och där till icke nekar, men så wida han näst för Lagmanstinget kommit i förlijkningh med Herr Landzhöfdingens fullmechtige Carl Wargh, hafwer han icke upwachtadt Lagmanstinget, och intet hördt af någon Domb, och fast mindre den bekommit, och altså inga Penningar derföre gifwa kan, kan hända at hans wederpart där af, hafwer sig betient. Befallningzman berättar sigh ingen doom affodradt, utan måst effter Herr Generalens och Lagmans H. Carl Sparres begäran uthläggia Penningarne, och at Kongl. Maij:ts Resolution är dhet bäggie Parterne böre affodra Domarne widh böther tillhörandhe Careel håppas ingen kunna påläggia sigh betalla dhet han intet fått ? Resp. Att han må skylla sig sielf som domen icke affodrat, Swar, at han den tijdh war på Krijgsrätt, och medelst förlijkningen intet hade å Lagmanstinget at beställa, som Maior Herr Charlie ***[fol.367]*** och Ryttmestar H: Willenssens berättat, som dhen tijdhen bijwistade, een Krigz- eller Regementz Rätt å Frössön, där Lagmans Tinget och höltz. Actor föregaff sig igenfodra uthlagde Penning-ar, och der han dem af Careel intet får, moste han sökia dem af Hans Excellentz H. General Sparre som dem fått. Swaarar[?] sigh medh hans Excell:s intet hafwa beställa, och förmodar slippa betalla domen som han aldrig sedt eller fått.Befallningzman bekänner sig dee i Ahlboms Specificerade tree domar[?] emottagit, men Careelens intet.

Hwadh Stembningz Penningarne till Lagmans tinget A:o 1688 uti en dijth appellerat saak af Munsterskrifwaren Johan Careel, emoth Landzhöfdingen Högwelb:ne H. Åke Ulffsparre, widkommer, som befallningzman Jonas Wargh prætenderer, Så nekar Careel intet där till, och där han därom blifwit påmint, förlengst dem betalt, hwar till han utan drögzmåhl obligeres. Och ändåch Befallningsman bewijser med då warande Lagmans tingz Notarij frambledne Johan Ahlboms quittobref af den 10 Octobris A:o 1688, sig hafwa Johan Careels domb inlöst, Så haar han den icke hand fångit och icke en gångh effterfrågat, emedan som han näst för Lagmans tinget kommit om sin appellerade Saak till förlijkningh och icke warit kallat till Lagmans tinget heller dhet upwachtat. Altså kan Rätten intet påbyrda Johan Careel at betalla

dommens uthlössningh som befallningzman Wargh berättar wara skrifwen och han intet emottagit heller till Careel lefwereradt, och söke Befallningzman sina utlagde Penninghar och hans Excell:s H Generalen Högwelb:ne H Carl Sparre som dem skall niuttit, dhet bästa han kan och gitter. ***[fol 368]***

13. Dato öfwersågz håldne Husesyn den 13 Augusti sidstleden på Chronohemmannet i Rindh och Räffsund Sochn som Siuhl Oloffson tillförenne åbodt om twå tunland, hwilket Oloff Tohmsson på friheet optagit Nembl. 1680, 1681 och 1682 och är anslagit till Fendrickz bostelle under 7:de Compagniet och Jembfördes medh Kongl: Maij:ts 1681 åhrs Husesyhns ordningh, och befans fehlachtigheeten bestå i fölliandhe måtto

Nembl.

1) Wästre Stugun opsatt å nyo af Oloff Tomsson 11 Alnar långh 10 ¼ aln bred innom Knutar, är ferdigh till innan rede och wäggiar hwars taak är odugeligh som effter Syen[?] betyges wara giordt färdigt.
2) Cammaren i Förstugan 5 ahl. i quadrat emellan östre och wästre Stugun, är odugelligh
3) Östre Stugun mitt emoth den wästre 10 ahl. långh 9 ahl:r bredh, innom Knutar, odugellig till een dehl af wäggiar och taak som pröfwes kunna tillijka medh Camaren göras färdigh medh och för 10: - :- 3 St.[?] små fönster äre nödige och förr warit, dy måste dee köpas á 12 öre 1:4:-
4) En Stugu öster på gården 6 ½ aln långh 7 ½ aln bredh med een förstugu Camar, behållen till wäggiar och taak föruthan östre wäggband ståcken rutten och Spijsell utan Spielldh, æstimeres kunna repareras medh 3 : - : -
5) Ett Låfft med twenne Rum ofwanpå 6 ½ aln långt hwardera. 2:ne dörar utan låås. En bodh där undher 5 ½ aln långh 6 ½ aln bredh, och där hoos ett Portlijder är dugel. till wäggiar och taak. Låsen köpes för 24 : - ***[fol 369]***
6) Ett Stålpherberge söder om gården duglige wäggiar och taak, dåch taakweden något gamall men brukelligh dörgåtan ruttin och tröskelen som kan förbettres med 16 : -
7) Badstugun fins dugligh till wäggiar och taak medh twenne Lafwar och dugeligh dör medh gångiern.
8) Ett Locus Privatus fins dugel:
9) En källare öster på gården med Steenmur och träbotn är dugelligh, öfwer Källaren en gl. bod medh brätaak
10) Än een liten Källare widh wästre Stugun med Steenmur dugelligh men tählningz taket odugel: hwar medh Oloff Thomsson intet kan graveras, effter som Källaren i Husesyhns ordningen icke nämbnes.
11) En Stall med 4 Spillter Krubba och foderrum 8 ahl långh 7 ahl bredh finnes färdig och behållen.
12) Ett fähuus 10 ¼ aln långt 12 ½ aln bredt a 6 båhsrum 4 hwarf allenast höght, duglige wäggiar men des taak odugel och kan eij göres dugligh, med mindre et hwarf och een Röstklabb af nyo blij giordt, som æstimeres tillijka med taket intet ringare Kunna göras ferdigt än medh 5 : - : -
13) Swijnhuus fins något gamallt och bör förbettras och oplagas medh 16 :-
13) Kornladan 10 ½ aln i quadrat med ett Portskiuhl och skulla öfwer Porten med Loa och gålff, behållen till wäggiar och taak. Dugelligh Port med gångiern.
Ett gamalt wedlijder fins medh brädtaak doch brukel.
En gamall foderbodh wester på gården widh låfftet är gamall doch brukelligh.
2:ne gl. foderbodar öster på gården med gång emellan, gamble wäggiar och behållit taak, den ena näst in till Stugun räknas för Redskapshuus och kunna passera. ***[fol.370]***

Åkeren finnes i fult bruuk. 2:ne små Humblegårdar om 100 stöör anlagd af Oloff Tomsson, och berättes humblan wara såsom odugligh, som måtte komma af Jordmåhn, som betyghes och förr warit.
Gerdzlegårdar fins 200 famnar gamall men doch brukel räknas för ½ dugligh och göres dugl à ½ öre 3 : 4 : -
Ängiarne wäl brukade, höladurne dugloge 24 : - : -
Hurulledes när skrefne fehlahtigheet bör ehrsättas fins af fölliandhe Action och doom

14. Oloff Thomsson som på frijheet optagit Leutenants bostelle Rindh af 2 Tunlandh, hafwer inlagdt een Supplique till Herr General Maioren och Gouverneuren H. Otto Vellingk, af innehåld, at han intet fått besittia Hemmanet effter frijheetz åhrens förlåpp mera än ett åhr Nembl. 1683, som sträfwar emoth Krijgsrådetz Balthazar Gyldenkåps resolution af åhr 1681 som tillåther att sådant bruka i Sex åhr effter frijheetzåhrens exspirerande, hwar emoth Leutenanten Petter Mobach opwijste een Skrifft gifwen af Landbonden Olof Thomsson den 28 Nov: 1683: lydandes på tillfrågan af Capiten Joachim v. Dade om han icke annorstädhes sedt sigh om, att han då sagt, hemmannet Rindh, Leutnant Moback i händer, hwilcket han tillstår, men säger sig dhet måst göra, efftersom Leut: wille wara Rådandhe om gården, och hafwa halfwa åhrswexsten för uthlagorne, dhet han intet kunde göra för hemmannets Ringheet skuldh. Leutenanten ingaf H. Landzhöfdingens Åke Ulffsparres Resolution af d. 26 Juni 1683, at Häradzhöfdingen och Befallningszman ***[fol.371]*** skulle sökia disponera bonden at förena sigh med Leut:n som dee sins emellan den 28 Novembris 1683 hafwa giordt som Oloff Thomssons skrifft uthwijser. Leutenanten berättar sigh eij meera begärt af åhrs wexsten, än at kunna föda een Häst och twenne Köör som hans inlaga till H:r vice Gouverneuren Ulfsparre lyder, hwar till bonden medelst ringa Slått och höbohl intet kunnat samtyckia, och hafwer altså Leutn:n Moback brukadt bostellet Rindh 1684 och 1685, och Leut: Magnus Lind (som Fendrich war) A:o 1686 Sedan Fendrick Petter Kruuskåpp till och medh 1692.

Leutnant Moback befins hafwa för sina åhr 1684 och 1685 opsatt ett fähuus 10 ¼ aln långt och 12 ½ aln bredt som effter sidsthålldne Syn är funnit för lågt och illa Röstadt. Item optecht Källareboden och på wästre Stugun ophuggit trenne fönster, och dem med sig bårt tagit. Item lagat något i Stallen. Item opstengdt någon gerdzlegård ofwan om Åkeren: wijsandhes Fendrickens Petter Kruuskåps bref af den 24 Martij 1688: lydandes om Rindhz bebyggnadh sålledes, hwad H. Leutenantens sielf där widh anlangar will iagh derföre swara, ty nogh haar H. Leut:n brukat och bygdt för dee åhren han gården bebodde; Altså må H. Leutenanten wara aldeles säker.

Fendrick Petter Kruuskåpp uthlåter sigh och låfwar willia Sängstufwan och Fähuset reparera och ferdige göra. Item Swijnhuset och det dels i regard till sin Låfwan at swara till dhet Leut. Moback kan efftersatt men beklagar inga fönster uthi westre Stugun warit. Oloff Tomsson att 7 st: fönster håhl wore i beggie Stugurne och allenast 4 st: fönster ***[fol 372]*** och han inga dijth köpt. Fendricken frijkallar och Oloff Tohmsson för widare hängnadt.

Ändåch Oloff Tommesson berättar och föregifwer sigh gärna wellat besittia Leutnantz bostelle Rindh effter Resolution 1681 uti Sex åhrs tijdh effter frijheetz åhrens exspirerande som allenast skedde ett åhr, 1683, emedan som Leutenant Petter Moback dijth flyttiat, och wille hafwa halfwa grödan och åhrs wexsten för uthlagorne, dhet Hemmannetz ringa ägor icke kunde tåhla, och altså \måst/ dhet lämbna till H:r Leutenanten Moback, så fins \L Karell/ hans Zedell af den 28 Novemb. 1683 där på, Dy förblifwer dhet där medh, och Oloff Thomsson icke desto mindre obligeres effter Kongl: Maj:ts 1681 åhrs Husesyns ordningh, den östre Stugun och dhet som felas på mellan Cammaren göra, uthan längre drögzmåhl, färdig medh 10 dahl. S:mt och der till med 3 st: fönster för 1 : 4 Jemwehl skaffa 2:ne Låås för Låfftsdörarne för 24 öre S:mt. Item bota och reparera gåthan och tråssgåln på Stålpherberget med 16 öre Och så widha Fähuset fins på 1686 åhrs håldne Husesyn warit färdigt och

opbygdt af Leut: Petter Moback och Swijnhuset effter 1684 åhrs Syhn af Oloff Tohmsson opsatt och färdigt giordt, altså kan han intet därmed graveras och sålledes blifwer han in alles i anseende till åtniutne tree åhrs frijheet för Rind skyldigh på dhes återstående huusbyggnad 12 : 12 : -- och der medh wara för wijdare åtahl och beswähr i dhet målet frij och endtledigadt. Hwad Leutenant Petter Mobackz 1684 och 1685 åhrs bruk och häfd widkommer, Så befinnes han ibland ***[fol.373]*** annat, som han reparerat, hafwa opbygdt ett nytt fähuus 10 ¼ aln långt och 12 ½ aln bredt, som 1686 war rächnadt för färdigt, men 1692 funnit för lågt till wäggiar af odugel: taak, hwilcket Fendricken Petter Kruskåpp antagit at reparera, som är æstimerat eij Ringare kunna skee än för 5 Dahl S:mt . Swijnhuset som 1684 war ferdigt och 1692 icke alldeles, åligger och Fendricken reparera medh 16 öre. Item 200 famnar halfgill haga för 3: 4: - Humblegården anbelangandhe; som skall medelst otienlig Jordemåhn wara såsom fruchtlöös, Så åligger Fendricken om så i Sanningh fins, wara Sårgfelligh honom transportera på annat stelle och pröfwa om den icke står att göras fruchtsam. Såssom Oloff Tommesson i anledningh af Kongl: Husesyhns ordningen intet kan graveras at reparera Sängstufwan som lijkewell måste conserveras; Altså hafwer och Fendrichen des förferdigande Sig antagit, och enär detta alt är fullgiordt, är bostellet så som ett bondehemman färdigt och hwad öfrigt tarfwas, kommer Fendricken at swara för sina Sex åhr.

15. Befallningzman Lorens Backman upwijste H. General Maiorens och Gouverneurens H. Otto Vellingkz resolution daterat Gefleborg den 2 April innewarande åhr 1692 af innehåld at Häradz Rättens dom angående Tårssängz Hemmannetz Possession och uthlagornes åter bekommande skall ställas i prompt Execution, att dee till 1692 åhrs Landzbook kunna komma hans Kongl. Maij:tt at beräknas under kunningandes sig noga, hwad effter föregåendhe domb, hans Kongl: Maij:tt är skedt för när uti, där ***[fol.374]*** om Häradz Rättens Attestatum taga och anföra till opbördh och richtigt Clarera; Hwarföre tilspordes Sahl. Comministri H Erich Stigzelij Änckias broder och fulmechtige för detta Leutenanten Michell Jönsson, hwar medh 1677 1678 och 1679 åhrs uthlagor för Tårsängz hemmannet kunna blifwa betallte? Respondebat, at inga medell finnas, sama skuldh at betalla medh. Hans ringa böcker skall Pastor Loci Herr Carl Alstadius antagit, och förwaradt uti ett skåp som sattes i Kyrckherberget, därest dhet ännu skall stå för gamal gäld och skuldh till Sahl. Jon Olsson i Nordwijk uthi Nora Sochn och Ångermanlandh, och berättar Länsman Oloff Pederson sig effter Befallningzmans ordre hafwa H:r Erichs Änkias hustru Barbru Jonsdåtters ägendom Inventerat och öfwergifwit, som till 5 D:20 Sm:ts wärde allenast kan sigh belöpe och nu icke wid handen är. Michell Anderson på Jemptskogen och Kroghen, som på sin Pupills Oloff Erson Bångz wengnar wunnit å Häradztinget A:o 1690 skatträttigheeten aff Tårssängz hemmannet, är hijt till Tinget citerat, och den 25 Passato uhrsechtadt sig icke kunna Comparera till den 6 huius emedan som han war Citerat uti een saak till Tuhna Tingh uti Medelpadh den 30 September och till Tårps tingh d. 4 Octobris och derföre omöijel: kunna hinna till detta tinghet. Befallningzman föregaf, at han ändtelligen måtte examineras och förehållas, hwij han icke tillförenne vigillerat sin pupills förmente Rätt uthi Tårssängz Hemmannet och dhet sedhan A:o 1675 försummat. Och såsom han nu kan Laga förfall hafwa, måtte han imponeras å nästkommande ***[fol.375]*** Tingh, sigh infinna, hwar medh förblifwer, dåch åligger Michell Anderson bewijsa sigh medelst opnembde Citationer warit hindrat i Medelpadh, och i widrigt fall wänta Laga Näfst och hemmande.

16. Jon Nillsson i Melgåsen påminte om een bewilliat Tålfmanna Syhn emellan Melgåsen och Jöns Olofson i Håfdsiö om deras Skogzskillnadh som förledne Sommar bordt skee och Jöns intet därom sigh wårdat.

Resol: Att bewilliadhe Tålfmanna Syhn hade wäll skedt om Häradzhöfdingen icke blifwit Committerat och befalt at Resa till Giefle på Angelägne ährender och både förr och sedhan

häfftat med anbefalte Husesyner, dåch skall Synen (will Gudh) nästkommande Wåår eller Sommar, företagas.

17. Joon Pederson i Förbergh tillfrågades af Befallningzman Lorens Backman, huru och hwar medh han kan betalla 1678 och 1679 åhrs uthlagor och resten för 1675 med Intresse där aff, som effter uthräkningh bestigher – 106: 22: 3 9/20 penningar[?] Sm:t effter dhen föreeningh och sluth som emellan honom och Kyrkioherden Wyrdig Herr Carl Alstadium på Lagmans tinget d. 2 Octobris 1691 blef giordt? Swaar, at han ringa medell där till hafwer och eij andra än där öfwer håldne Inventarium uthwijser, som består af 17: 31: 12 Sm:ts wärde föruthan Åhrswexsten, och der till med skolla 1692 Åhrs uthlagor af 23 D. 6 öre Sm:t ware obetallte som Påsthemman är. Jon Pederson hafwer 1692 brukat des ⅔ och Swågeren Mattes Olofson Linqwist ⅓ som föregifwer sigh intet hafwa förtrodt Jon Pederson, at ingå någon förlijkningh, utan uthföra Saken på Lagmans tinget. Jon Pederson och Linqwist bekänna ***[fol 376]*** sigh wara detta åhretz uthlagor skyldige. Nije dehlar af Jon Pedersons åhrswexst effter Tijonde Längden, blifwer 10 tunnor 4 fierd: 6 Kannor Korn, och Dito af Mattes Linqwist 4 tun. 1: 3 Kannor Korn. Och enär 6 ⅔ tunnor Korn á 2 D. Sm:t afsättes effter Accord till uthlagornes betallningh, Så blifwer behållit af Jon Pedersons 3 tunnor 6 f:r och Linqwists 6 fierd:r 5 ⅓ Kanna.

Jon Pederson uthläth sig willia godwilliogt afstå sin hustrus Rätt i hemmannet till Kongl. Maij:ts och Cronones betallningh på ofwan skrefne gamble Åhrs uthlagor enär han får behålla Inventarij Pertzedlarne och Åhrswexsten till 1692 åhrs utlagors betallningh. Mattes Linqvist tycker alt för swårt wara, at cedere sin hustrues Rätt i hemmanet effter Jon Pedersons ingångne förlijkningh, utan skolat lembnat till dombs.

Här wid ihugkommes, at Linqwist intet war wijgder medh sin hustru enär förlijkningen skedde. En dåtter Ingeborgh är i Nårie, och Son Anders dödh för fiorton Åhr sedhan, hwilcken Modren hustru Märit söker effter Lagh tillijka medh Samsyskonen Arfwa. Sedan discurerades om Inventarij Pertzedlarne och boskapen och \om/ dhet som öfwerskiuther 1692 åhrs utlagor af åhrs wexsten, skulle tagas af hemmannet, så kunde dhet intet opprätt hållas och brukas, utan förfalla till öde och Kongl. Maij:t och Cronan till skada, icke allenast för ödesmåhlet uthan och \för/ nu resterande uthlagor, och arfwingarne lijkawell måst gå derifrån.

Hustro Märit säger sig wara på Lagmanstinget, och intet samtyckt till förlijkningen, och af H:r Lagman tillsagd intet där med hafwa at göra , och derföre bedit Mågen Jon Pederson göra som han behagar, som dåch ***[fol 377]*** icke af dee Andre Syskonen war fullmechtig giordt, effter som Kerstin då intet war wigder medh Dragon Linquist och fast mindre af Ingeborgh, som tienar i Nårie. Uti förlijkningen är infördt, at Jon Pederson får tillträda hemmannet såsom sin hustrus odall emoth utlåfwadte utlagors betallningh och Clarerunete. Eskell i Stafre är een förmyndare men siukligh och swagsint. Nembden Discurerade om Jon Pedersons förlijkning kan præiudicera hans hustrus Syskons förmeente Rätt i hemmannet, och sedan at han i godh meningh kan den hafwe giordt, at Conservere allas bördh och stadnade eenhällel: till fölliande Domb.

Ehuruwell Jon Pedersson icke kan wara widare ombedin och fullmechtig giordt, än på Lagmans Tinget utföra action med Kyrckioherden wyrdig Herr Carl Alstadio om Förbergz-hemmannet, då Knuth Andersons effterläfwerska och Jon Pedersons Swärmoder hustro Märit Olofsdotter och warit tilstädes, som af förlijkningen är at see, Så kan intet annat där af förståt och slutas, än hon medh sin mågh å sin och omyndige barnens wengnar derom warit i Rådh och där till samtycht, och enär innewarande 1692 åhrs uthlagor af 23 D: 6 öre Sm:t af åhr-swexsten blifwe betallte så wore allenast till 4 tunnor Korn i behåld, och Inventarij Pert-zedlerne för 17: 31: 12 Sm:t hwilcka ringa förslå till 106 D: 22 : 3 9/20 penningar[?] Smt. som effter uträckningh komma medelst förlijkningen Kongl.Maij:tt och Kronan till, och att så intet annat än hemmannet Förberg hwars odells Rätt dee medelst off bem:te förlijkning äga, är

at ***[fol 378]*** tilgå för resten, som effter Mäthismanna ordom der af giörs betallt. Här emoth appellerade Dragon Mattes Linqwist på sin hustrues wengnar under wellåfl: Lagmans Rätten effter Processen å nästa Lagmans tingh Angifwe och utföre.

18. Oloff Siuhlson opböd Andre gången hemmannet Söderböhle i Bådsiö Sochn à 2:ne Tunlandh som han köpt för 51 Dahl. S:m:t af rätta odellsmännerne effter Köpeskrifften daterat Hackås d. 27 Juni 1691 warandhes han der till obördigh och derföre reserveres Kongl. Maij:t och Cronan till lösn.

19. Erich Pederson opbödh tredie gången Sal. Anders Hanssons hemman i Skyhlnäs nedre gården ben:d à 2 Tunl. Köpt för 30 Dahl. S:r m:t effter han mycket wanbrukat warit, och Köpet skedt är utom börden som heembiudhes Kongl: Maij:tt och Cronan till lössn, där icke någon af rätta bördemännerne deth klandra och inbörda.

20. Peder Anderson i Wärwijken Lagstembdt Peer Anderson i Sundh för någon Spannmåhl och han icke Comparerat och såsom Swen Eskellson i Sönnersbyen och Jon Peerson i Fanbyen, intyga honom wara så siuklig i beenet, at han intet kunnat komma, kan saken icke optagas och Afhielpas.

21. Effterskrefne Hemman lutha till öde effter Herr Capitens von Dades ingifne Specification och dy nu opropades, och tillstädes warandhe förmantes häfda och byggia hemannen wehl, och der dee dhet försumma och wid tredie åthwarningen icke fulgiordt sin Skyldigheet dherutinnan, wara förtenchte at afträdha och lembna ***[fol.379]*** dem som kunna Hemannen wäl bebyggia och häfda och dee frånwarandhe tilsadhes Nembden hwaruthi sin Rota hans Kongl: Maij:ts Allernådigste förordningh willa låta sig till Rättelsse.

		Nembl.
Räfsund S:n	Feltwebels bostelle Ammer Crone	4 tunl:d
Brecke Sochn	Corporals bostelle Bröcklinge Crone	2 tl:d

Gemene Dragoners Quarteer

Brecke S:	Södsiö Oloff Michellson	Skatte	4 tl:d
	Ibidem Kiehl Anderson	Chrone	3 :-
	Beensiö Larss Larson	Skatte	3 tunl.
	Ibidem Erich Erson	Skatte	1 ½ tl
	Ibm Sallomon Larson	Crone	1 ½ tl
	Melgåsen Peer Peerson	Skatte	1 7/12 :-
	Ibidem Peer Jonson	Skatte	1 ½ andra gången ansagd
	Stafre Oloff Ingelbrechtson	Crone	2 ½
	Gåssböhle Oloff Olofson	Skatte	2 ½ tl:d
	Jellöön Jon Jonson	Skatte	2 ½ tunl:d
	Anwijken Brådde Olofsson	4 :	——
	Bogsiö Ifwar Olofson	Skatte	2 ½
	Miösiö Siuhl Olofsson	Skatte	4 tunl.
	Fiehlstad Erich Jonson	Crone	

Ting 20 - 21 februari 1693

Källa: Renoverad dombok Svea Hovrätt Gävleborgs län, Volym 42, fol.249v-253v

ANNO 1693 den 20 och 21 Februarij höltz Laga Tingh med Allmogen af Räfsundz tinglagh uti Fanbyen, wederwarande Häradzskrifwaren Lars Sundbergh och Nembden.

Siuhl Seffastson i Tamnäs.	Larss Larson i Behnsiö
Oloff Pederson wid Åhn	Oluff Tommeson i Stafre
Oluff Engelbrechtson i Gällöhn.	Erich Peerson i Skyhlnäs.
Sallomon Person i Anwijken.	Bengt Olson i Bodsiö.
Jöns Pederson i Bosiö.	Erich Öndeson i Rindh
Peder Olufson i Grimnäs.	

1. Dato Publicerades Kongl. Maij:ts förr Specificerade Placater.

2. Gertrudh Andersdåtter ifrå Bårdsiö förestältes, och skuldgafs hafwa aflat och födt oächta barn? resp. at hon hafft sammanlagh medh Johan Mårtenson ***[fol.23]*** Wendelbergh, som bodt i Tårstuna Sochn i Wändella by wid Wästeråhs, och aflat och födt barn, som i lijfwet är och skall wara skiedt under ächtenskapslåfwen, och han af Pastore Loci H Carl Alstadio begärt, med henne blifwa wijgder, huartill Pastor beiakar, och säger sigh gifwit honom dhet swaar, at han skulle först skaffa sigh beskedh och attest ifrå sin förra heemwist, at han är ogifft hafwandes hans Pass hijthåth behållit, som lyder, at han wäll sigh förhållit, men intet nembdt om han war gifft eller ogifft. Han hafwer fem weckor för Michaelis begifwit sig här ifrån neder till Medelpadh, och sedhan Söder åth, och sedermera äre inga tijdender om honom inkombne. Hans Son Dragon Johan Wändelbergh berättar, sin moder wara för femton Åår sedan Dödh blefwen, och fadren sedan gifftat sigh, och warit nedher i Skåne, och här berättat henne wara genom Döden afgången, men icke nembdt huarest eller när. Dragon Johan föregifwer sigh eij frågadt, huarifrå senare hustrun, sin Styfmoder, warit, heller enär och huarest hon dödde. Den afweckne Johan Wändelbergz resepass af den 20 Januarij 1691 daterat i Westermo Sochn och Kiörbäck, ähr gifwit af Herr Staphan Wallænio Comministro in Oja och Wästermo Sub Sigillo, af innehåld, at han een rund tijdh uti Wästermo Församblingh läsit för barn, och sig förhållit wäll, och derifrån at begifwa sigh till sin födelseort i Wässmanlandh, men intet nembnes om han warit gifft, och sedan på samma Ark skrifwit Tårstuna den 2 Februarij 1691, at han skulle reesa till Jemptelandh at upsökia sin Son, och under Passet står Johannes Hermanni Arosiander Tortunentium ***[fol.24]*** Pastor sine Sigillo, och är des Stijhl icke olijk Johan Wendelbergz.

Enhälligt votum till fölliande Doom.

Emedan som Johan Wändelbergh, hafwer under ächtenskaps låfwen, häfdat Gertrudh Andersdotter, och enär kunnigt blef, dhet hon hafwande war, begärt af Kyrckioherden H. Carl Alstadio, med henne blifwa wijgder, som intet kunde tillåtas, förr än bewijs skulle skaffas honom wara ogifft, och han begifwit sig här ifrån in Augusto 1692 at dhet förskaffa, men intet tilbaka kommit; Altså kan Rätten därutinnan intet Definiera och döma förr än wist beskedh inkommer, om han är gifft eller intet heller om han henne ächta will.

3. Anders Larson i Gååsböle Kärade till hustru Lissbeta Larssdåtter i Grönwijken om een tröija, som hans Sahl. hustru hoos henne i Pant hafwer Satt, och icke fått lösa till sigh? Resp. genom sin broder Larss Larson, at hon är siukligh af ett fall, och kan eij komma tillstädes, och gifwer tillkänna, at hon i förfluttne hårda och swåra åhren och dyra tijden nödgat af sigh ¼ tunna Korn, och sedan twå Kannor Rogh och en Späd Kalff, och satt een, något sliten swart qwinfolckztröija i Pant, och enär hon Rågen och Kalfwen fått, sagt sig eij mera wänta, och föruth begärt der på så mycket som kunde skee. Actor tilstår sig fått ¼ tunna Korn och en

Kalff om 8 eller 14 dagar gamall, och en Kanna Rogh till Skiänckz, men Larss Larson påstår honom fått 2 Kan:r Rogh och en Kalff til Tröijans betallningh, och icke till Skiänckz, och dy gifwit sin Pijga Märit Jonssdåtter tröijan, icke för någon ***[fol.25]*** wiss Summa, utan till een discretion, efftersom hon henne opfostradt hafwer: Warandes tröijan än i behåldh, och icke mycket sedan skall brukat och nötter wara. Samma tröija hafwer hans hustru bekommi af Håkan Erlandson i Bräcke för 9 D: Kopp:r m:t ungefär för fem Åhr sedan.

Partherne förlijchtes således, at Larss Larson låfwadhe gifwa på sin Systers wengnar till Anders Larson En Dahl. 16 öre K:r m:t huar med han war nögder.

4. Effter Interlocutorie Domen på Höstetinget den 7 october 1692, är Michell Anderson på Jemptekrogen, som een Målsman för Oluff Erson Bångh, medelst twist om några Åhrs uthlagor af Torssängz hemmannet tillskrifwen af Lensman Oluff Pederson förledne wecka sigh inställa och förklara, hwij han försummadt at vigillera sin Pupills Interesse ifrå Åhr 1675 om Tårsängshemmannetz Skatträttigheet, men icke Comparerat, som är förordsakadt där af, som Oluff Engelbrechtson i Gällöhn berättar, at han då intet hema warit, utan i Hafrö Sochn, och derföre icke Stembningen kunnat få; Altså kan der till intet göras denne gången.

5. Gamble Ryttaren nu boende i Nårie Kasten Henrichson, fodrade på sin hustrus Elizabet Pedersdåtters och dess Systers Britta Persdåtter wengnar, dheras odellsrättigheet uthi Peder Larsons hemman i Nohr af: 1½ tunlandh: Warandes een broder ben:d Larss Person och fyra Systrar, Lissbeta, Brita, Ingiell och Ingeborg. Peder Larsons hustru Angnes Nillsdåtter ägde halfwa hemmanet, och Peder Larson under ächtenskapet inlöste hennes Systers Märitz andra ½:a af hemmannet. Mågen och hustru Ingeborgz man Peder Olufsson, berättar Swärmodren för 16 el:r 17 åhr sedan wara dödh blefwen, och för Åtta åhr sedan hafwer Kasten fått Löösören effter Möderne, dhet han tillstår. För Sex Åhr sedan är Peder Larson genom döden afgången, och arfwa i Nårie, ingen påminnelse om arfwet giordt, som Actor sielf ***[fol.26]*** bekänner, och där hoos sig fått af Peder Larson påminnelsse därom för tree åhr sedan, men intet där till swarat, och icke welat fodra dhet fasta, efftersom Swärfadren ägde halfwa gården. Kasten opwijste sin hustru Systers Brita Pedersdåtters lösa Zedell, utan wittnen, daterat Stickstadh d.30 Januarij 1693, at fodra och taga hennes Arff och fasta, som är een Systerpart i Noor gårdh och Hemman: warandes fullmachten illa Skrifwen, och overificerat som sagt är.

Peder Olufson föregifwer sig måst widh anträdet till Hemmannet, betalla ett åhrs innestående uthlagor, som han sedan igenfått, och at han måst försöria och Skiöta sin ålderstegne Swärfadher, och gifwa huar 7:de Skyhl Korn af åhrswäxsten, och föda en Koo åth honom etz som d.30 Juni 1680 på tinget är ärkiendt. Item den 9 Decemb. 1680 at han sitt uppehälle af Löösörerne till föllie af 31 Cap: Jordabalcken LL skall i lijfstijden niuta: anhållandes Peder Olufson få lösa Gården för billigt och Skälligt wärdie.

An:o 1682 in Februario, hafwer Lissbeta och Britta fått Löösören effter Möderne, som äre wärderade för 7 D:16 öre Sm:t som fins af Inventariumet uprättat den 18 Aprillis 1678, där uti hemmanet är werderat för 60 RD à 6 mk Sm:t som Peder Olufson tycker för högt wara, och är förordsakadt der af, at Syskonen tråtzat medh huar andra, och alla wellat dhet till sig lösa och besittia, och dy budit mera än dhet wärdt kan wara: uthlåtandes sig ingalunda kunna dhet på sin hustrus wengnar inbörda högre än 70 Dahl. Sm:t huar till Häradzskrifwaren omsijdher beiakade, i betrachtande, at Landzsens markgång ordinarie är 27 D. Sm:t för tunlandet. Gl:e Länsman Peder Anderson Wrångh, som 1678 inventariumet hafwer uprättat, berättar dhet frånwarande Syskons i Nårie, andehl af Löösörerne war förbuden till dhem lefwereres till widare ordres, och Peder Olufson lijkawell A:o 1682 ***[fol.27]*** utan tillståndh dem till Elizabetz man Casten lefwereradt: förståendhes hennes och Britas andehl, bestående effter wärderingen tilhopa af 7 D: 16 öre Sm:t huar widh observeres, at för Larss Pederson intet något afsattes, emedan som någon Gälldh för honom, sedan han rymbde, af faderen war betallt.

Saken discurerades enhällel:n till fölliande Doom
Ehuruwell hustru Lissbeta Pedersdåtter är een Medarfwinghe uti halfwa Peder Larssons hemman i Noor, bestående inalles af 1 ½ tunlandh, iemwell uti dhes Löösören effter sin Modher Angnes Nillsdåtter, som genom Döden A:o 1670 afgått, och för Åtta åhr sedan omsider fodrat, och bekommit Löösörerne och nu söker så wäl dhet fasta effter Modren, som både löst och fast effter fadren som dödde 1687, och hennes man Kasten Henrichson bekänner, tilförenne intet dhet begärt eller krefdt, tillijka medh Larss Pederson och Brita Pedersdåtter, alla tree boende i Nårie, huar widh ihugkommes, at Larss Pedersson war Soldath under Jemptelandz Regemente, och enär dhet 1674 uthcommenderades, rymbdt öfwer till Nårie tillijka medh Brithas man, Oluff Eskellson som och Soldath war; Så kan Rätten intet därtill beiaka, utan så wida hustru Lissbeta iempte broderen Larss Pederson och Systren Britha Pedersdåtter, icke sin tillfaldne Arff effter Sweriges Lagh i rättan tijdh affodrat, finner skälligt dhen hafwa förloradt och förtegat, och altså hemfaller Kongl.: Maij:tt och Cronan bemelte Persohners lösa och fasta Ägendom effter 23 Cap: Erfdabalcken LL: Sållundha; Först at deras 2/3 i Hemmannet inbördas af Peder Olufson på sin hustrus wengnar effter träffat Kiöp som Ransakningen innehåller och utwijser, medh 46: 21: 8 Sm :t . Och alldenstundh Peder Olufson hafwer emoth Förbudh låtit Elizabet och Brita bekomma Löösörerne effter Modren, åtta åhr effter hennes Dödh, Så pröfwes i lijka måtto skälligt, at han böör dhem ***[fol.28]*** effter upsatt wärde uthi Inventariumet betalla medh 7: 16: och 1687 åhrs Inventarium på Löösörerne, blifwa effter Mätismanna ordom försållde, och Kongl.Maij :tt och Cronan iemwel beräknadhe.

6. Bengdt Pederson i Sundh upwijste Extractum Protocolli af Lagmans Rätten, hållit i Borgsiö den 30 September 1692 lydandes, hurusom han af H. General Maioren och Gouverneuren Högwelb:ne Herr Otto Wellingck, bekommit å Brunflodz Landztingh resolution, at låta Citera Peder Andersson Wrångh till då tillstundande Lagmans tingh, som och af Befallningzman Lorentz Bachman skall skiedt wara, och han af enfalldigheet till Peder Anderson lemnadt, och han widh Lagmans tinghet icke Comparerat, uthan genom breef föregifwit sig wara opasslig och icke kunnat komma, som honom ålades å näste Lagmans ting medh Skiähl bewijsa eller absentiæ böter erläggia; Då Peder Anderson Wrångh ingaf Bengt Pedersons Supplique till Herr Gouverneurens Excell:s, af innehåld, at hans fader Peder Bengtson och brodren Herman Pederson, bekommit af Peder Anderson för halfwa Hemmannet Sundh 53 RD:r 14 skil: och effter fadrens dödh låtit des ½:tl. opbiuda, och i quittencet på be:te 53 RD:14 sk. hans nampn witterlighen införa låtit, med mera som widlyfftelligen om Sund hemmannetz försälliandhe är infördt: slutandhes der medh, at så wida han emoth Häradz Rättens dom appellerat, at stembning kunde tillåtas på Peder Anderson som af H:r Gouverneuren bewilliadhes i Brunflodh den 27 Augusti 1692 och befallningzman Lorentz Backman som Commission af H:r Lagman der till hafft Citation på Peder Anderson til Lagmans tinget i Borgsiö d.19 sept:, meddelt d. 3 Septemb. 1692, och Peder Anderson, som förr är förmält, sig medelst opassligheet excuserat. ***[fol.29]***
Saken öfwerlades till föliande Sluth eenhällel:n.
Såsom Bengdt Pedersons prætention emoth Peder Anderson Wrångh, om halfwa Sundz hemmannet, är medelst Laga Citation andragen och anhängig giordt i Wähllåfl: Lagmans Rätten, som medhdelte Citation af den 3 Septembris A:o 1692 och Lagmans rättens där öfwer Interlocutorie Doom af d. 30 Dito uthwijsa; Så kan Häradz Rätten, med samma ärende och Saak sig icke befatta och handtera, utan remitterer och lembnar till Lagmans Rättens optagande och deciderande.

7. Till föllie af opskåfsdomen på förledne Höstetingh, om den skada som Pijgan Anna Olufsdåtter, af een kullhuggen furu och barktall bekommit, förhördes Pigan Anna Olufsdotter ifrå Bööröön, som närwarande warit, som berättar hustru Segridh bedia Anna achta sig för

tallen, som war huggen til falls, men stodh lijka well, och hustru Kerstin gått derifrån at taga bark af een Annan tall, och länt af henne tyckellen och sagt sigh skola achta enär Tallen faller, och imedlertijdh kom annat tahl, och glömbdes bårt af Anna taga sig till wara icke heller ropade hustru Segrid, utan språngh undan. Anna som skadan fick, säger sig begära igen tyckellen, och förgätit sig achta, för tallens fallande. Jon Olufsons hustru Segridh itererer, och begärer betallningh för Pijgans efftersatte arbete. Partherne förlijktes sålledes, at hustru Segridh Hemmingsdotter skall gifwa Anna Olufsdotter för Sweda och wärk 4 Dahl. Silf:mt, huar med dhet förblifwer, så wida dhet af wåda och förseende å beggie Sijdor är skiedt.

8. Hustru Segridh Hemmingsdotter, som tagit åhrstienst 1692 hoos Jon Olufson i Hållborgen, och förledne Wåras gått utur tiensten, och gifftadt sigh medh Dragon Peder Blom, skall nu nästkommande wåår samma tijdh gå dijth ***[fol 30]*** och tiena till Michaelis, och niutha dhet som på Åhrslönen kan restera, huar medh Jon Olufsons hustru Segrid Pedersdåtter war nögder.

9. Oluff Siuhlson i Böhle i Bådsiö Sochn tilsades förste gången tilbörligen och wähl häfda gården af 2 Tunland Skatte till huusbyggnad, med dhen åthwahrning, at där han Gården icke rätteligen innom tredie Anmaningen bebygger och reparerar, at een annan åbo effter Kongl. Maij:ts Reglemente blifwer dijthsatt, dåch betyges Åkeren wara i fult och godt bruuk af godh hängnadh.

10. Månss Jonson i Finnäs ibm optagit Hemmannet på friheet tillijka medh Erich Kiehlson om 2 Tunlandh Crone, tillsades förste gången fulgöra sin Skyldigheet, eller befara afträdet, och refundera huad efftersatt är.

11. Nämbden tilsades huar i sin Rothe tillsäija och påminna Åboerne på lutande Hemman till öde och illa häfdade, att dee effter åthwarningh på Höstetingen dem bebyggia och wähl häfda, etc.

Ting 16 - 18 oktober 1693

Källa: Renoverad dombok Svea Hovrätt Gävleborgs län
Domboken finns i kopia i Avskriftssamlingen, Volym 35, fol.473-491 i ÖLA

ANNO 1693 den 16,17 och 18 October höltz Laga Tingh medh Allmogen af Räfsundz tinglagh närwarande befallningzman welbet:d Lorentz Backman och desse såto i Nämbden

Siuhl Seffastson i Tamnäs	Oloff Engelbrechtson i Gällön
Oloff Peerson wid Åen	Oloff Tommason i Stafre
Erich Peerson i Skyhlnäs	Sallomon Person i Anwijken
Bengt Olufson i Bodsiö	Jönss Peerson i Bådsiö
Nillss Peerson i Melgåsen	Michell Mattzson i Fanbyen
Oloff Nillson i Ösiö	Larss Larson i Behnsiö

1. Dato aflade Oloff Nillson i Ösiö sin Nembdemanns edh å book.

2. Dato uplästes förr Specificerade Placat och Resolution.

3. Dragon Johan Jacobson Waxholm födder på Waxholm förestältes hafwa belägrat Märit Olufsdåtter i Sösiö, som tilstå Lägersmålet, och barnet är i Lijfwet, som föddes tree weckor effter Kindersmässo sidstleden. Märit berättar honom till sig fria, och säija sin hustru wara för fem åhr sedan dödh blifwen? Han säger sig friat till henne medh förordh, om hans hustru skulle wara dödh men aldrigh sagt henne wara dödh, och uti dryckesmåhl sig sålledes een gångh försedt, och offta sin hustru tillskrifwit, som wistades i Sälstårpa Sochn i Widige Pastorat uti Hallandh, och hon inga bekommit, icke heller han ifrå henne uti 15 åhr, och lijkawäll dijth hänn rest henne at upsökia, och igenfunnit i Sälstårpa Sochn, därest hon födder är, och lembnades enär han folgde armeen till Skåne och sedan med Kongl. Guardie till Ståckholm Dragon Oloff Bengtson berättar, honom en gångh säija, sig willia fria till Märit, och at kunnigt är ***[fol.474]*** deth han warit gifft, men intet at hustrun war dödh Märit föregifwer, dhet han hafft ett breef, som lydt at hustrun för fem åhr sedan war dödh, dhet han sedan igentagit och upbränt, som skedde förrän han henne besåf Waxholm tilstår sig få ett bref om hennes dödh ifrå Ståckholm, då hon warit i Siönödh, och enär han förnam deth icke Sant wara, upbrändt brefwet, och då kunde, wähl märkias, at dhess innehåld war osant. Johan Waxholm hafwer för Sex åhr sedan försedt sigh medh lönskläger och enfalt hoor medh Margetha Olufsdåtter i Haxäng uti Låchne Sochn, som han bekänner, och där hoos plichtadt som een gifft man därföre.

Emedan som Dragon Johan Waxholm är laggifft och tillförenne begått enfalt hoor med Margeta Olufsdåtter i Haxäng och Låchne Sochn, och derföre lagligen plichtat, och sedermera bedrifwit enfalt hoor medh Märet Olufsdåtter i Sösiö. Och ehuruwäl hans laggiffta hustru warit nu långh tijdh ifrån honom, och han skall fått skrifwelse ifrå Ståckholm som skulle hon wara dödh blefwen, och dhet opwijst förr än han horat med Märit. Och efftersom han förstått dhet intet Sant wara sönderrifwit samma breef och kastat i elden och sedan belägrat Märit och altså wettat sin hustru i Lijfwet wara, än dåch han och icke hustrun warit orsak till så lång Skilsmessa; Altså finner Rätten skälligt at straffet effter Kongl. Maij:ts Straffordning fördubblas för Johan Waxholm och blifwer 160 D. Sm:t och Märit böter effter högstbem:te Straffordningh 40 Dahl. Silfwermynt.

4. Pijparen Peder Niure angafs hafwa besåfwit Märit Anundzdåtter i Siöwijken af ächta Sängh födder, och ingendera af dem förr beslagen med den Synden, och beggie tillstå Lägersmålet, och hon bleff förlåssadt i Pingestweckan, och under födzlen barnet dödt blifwit, som Jon Siuhlson i Siöwijken betyger allom ***[fol.475]*** kunnigt wara, at hon hafwande war, och hans hustru Märit Olufsdåtter warit tilstädes widh födzlestunden och dhet betygat; Altså dömmes Peder Niure effter 3 Cap. Gifftmålabalcken LL at plichta för mökränkningh 40 marck och hon effter Praxin saker till sina 20 mark.

5. Effter Interlocutorie domen den 20 Feb. 1693 om Gertrud Andersdåtters lägersmåhl medh Johan Mårtenson Wändelbergh ifrå Tårstuna Sochn widh Wästeråås företogz Saken och tilspordes Gertrud, om hon sedermera hördt af honom Johan Mårtenson, och hon därtill nekar. Pastor Loci herr Carl Alstadius berättar sig intet af honom hördt, sedan han in Augusto 1692 reste härifrån, at skaffa bewijs sigh ogifft wara, och sedan är huarken han eller något breef där om kommit och där han wellat sin ächtenskapslåfwen som sedan sades hålla och hans hustru warit dödh hade han wähl kommit tillbaka. Gertrud som warit förr laghgifft berättar, honom sig intet gifwit till ächtenskaps techn och låfwen, utan af henne bedragit deth lilla hon egdt och där med dragit sina färde. Sonens Johan Johanson Wändelbergz Swärfader Håkan Erlandson berättar sigh intet hördt något af Johan Mårtenson sedan han förledne åhr reste

härifrån åth Medelpadh at genom bonden Erich Olofson i Ånge uti Bårdsiö Sochn at skaffa beskedh om hustrun läfwer, och sedan intet där af hördt.

Samptel: votum

Såsom bewijst och i Sanning är, at Johan Mårtenson Wändelbergh warit Laghgifft, och obewijst at hans hustru genom döden afgången wara, enär han belägrat ***[fol 476]*** Gertrudh Andersdåtter heller än är, och han in Augusto 1692 begifwit sigh härifrån, at inhempta wist beskedh därom, och sedan icke inkommit heller låtit wetta huru där medh mån wara, huaraf intet annat kan Slutas, än han funnit sigh Skylldigh, och tagit Sak å bak och håller sigh undhan, och den som warit laghgifft, och intet kan bewijsa sin ächta maka wara dödh blefwen, hålles wara gifft besynnerligen enär een öfwer ett åhr hafft tijdrum, inrijkes göra sigh där om kunnigh, altså kan Rätten icke annars göra, än dömma Gertrud Andersdotter hafwa des medelst begångit enfalt hoor, och effter Kongl. Maij:ts Straffordningh wara Saker till 40 dahl Silf m:t

6. Sallomon Pederson i Anwijken kärade till Anders Olufson i Hållborgen för 4 D. S mt som han till hans Son Nillss Anderson 1685 länt för uthlagors betallandhe efftersom han deth året brukade halfwa Hemmannet med fadren, och sedan om Winteren rest till Nårie och icke tilbaka kommen, och huad som effter honom fans af åhrswexsten tilgripit, och skulden icke will betalla.

Resp. at han den tijden war Stadder i Ragunda, och kunde wara någon malder till 1 ½ tunna och till een half tunna små Korn i Härberget behållit: Wettandes intet huem deth tagit, emedan som han åter begifwit sig till Ragund, och at gl. Länsman Peder Anderson war dijth kallat, som påminner sigh så wara som refererat är, och at Anders Olufsons hustru togh Nyckellen, därföre förehöltz Anders Olufson skulden sigh påtaga efftersom hans Sahl. Hustru Anna, malden och Kornet emothtagit och förtärdt, Swar, at han nogh giäld dess utan betallt. Actor, at twenne Lego-Köer framföddes af ***[fol.477]*** Nillss Andersons fader, och Anders Olufsons hustru hade icke allenast gangn af dem öfwer winteren, utan och hela Sommaren, och legan togz af oskiffto Lensman Olof Pederson betyger Anders Olufsons dåtter hustro Anna på bytes effter Modren den 10 Januarij 1693 bekänna, at Sallomon länt Nillss Anderson 4 D. Sm:t till Cronones utlagor. På arfskifftet den 10 Januarij är Nillss Anderson och hustru Anna till mödherne tillfallit i åthskillige Pertzedlar 14: 22: 16 penningar[?] Sm:t huar af brodren tillkommer ⅔, som Swågeren Jonas Källman omhänder hafwa.

Ehuruwähl Anders Olufsons hustru och dåtter hafwa förtärdt Nillss Andersons lembnade Korn och malder och med hans foder framfödt hans twenne Lego-Köör, och nyttan få een tijdh om winteren som hela Sommaren af dem hafft, Så är lijkawähl skälligt funnit, at hans länte 4 Dahl. Sm:t till Cronones utlagor af Sallomon Pederson i Anwijken skole betallas af Nillss Andersons tilfallne Möderne, kommer han heem, Så kan han bäst wetta och bewijsa huad han lämbnade effter Sigh. Huar om icke så kan fadren och dåttren där om öfwerens komma.

7. Under H. Capiten Mag: Ulfsparres Compagnie angående illa bebygde hemman. Bådsiö Sochn Oloff Siuhlsson i Böle anmantes andre gången Måns Jonson i Finnäs och Erich Kiehlson bruka 2 tunl. Crono och anmantes Andre gången.

8. Under H. Capiten Jochim von Dades Compag. Bräcke S:n Beensiö Larss Larson 3 tunl. skatte tilsadhes andre gången, och hålles före icke mycket fehla. Oloff Pederson wid Åhn 2 Tunl: skatte tilsades förste gången ***[fol.478]*** Räfsundh Jönss Olson i Melgåsen 1½ tunl. skatte tilsades 3:d gången Brådde Olson i Anwijken 4 tl:d Skatte andre gången Oloff Olson i Gåsböle 2½ tl:d skatte 2:dre gången Sundsiö Sn: Jon Olufson i Biörsiö 2 tunl: Crono förste gången Siuhl Olufson i Miösiö 4 tunnl. skatte andre gången Oloff Ifwarson i Bogsiö 2½ tl:d

skatte andre gången. Dragonerne Oloff Bengtson och Nillss Löfqwist, bruka 2 tunl:d skatte i Wärwijken, och tilsade befallningzman dem at skaffa Swäntienare för sigh, heller wid fardagh befara afträdet.

9. Hustru Märit Erssdotter ifrå Borghsiö Sochn och by, fodrade af Nillss Nillson i Mohlwijken sin framledne Sons Carll Carlsons åhrs löhn 1690. Swar, at han gifwit honom där på tree Rijsbijthskin för 4 D: K mt. som Håkan Erlandson i Bräcke betygar honom bekommit hafwa, men icke weeth för huad Prijs, och at dee oberedde toges, och at han fick trahn af sigh, och läth Nillss dem sedan bereda. Sedan hafwer han fått een swart Wallmarsjacka för 4 D Krm:t af 6 ahlnar som hustru Märit berättar i behåldh wara. För dhet 3:die hafwer han fått på lönen 9 Dahl. K:r m:t af Fendrick Petter Kruuskåpp, som han attesterat d. 5 Augusti sidstleden wara skiedt åtta dagar för Gregori 1690, dhet hustrun Märit Disputerer: föregifwandhes honom dem wäl kunnat på sin hussbondes Wengnar af fodra och taga, men at han mitt i Winteren skulle gifwit uth åhrslönen i Penningar, kan intet wara, utan nogh där medh, at han föruth låtit honom få båckskinnen och wallmarsjackan. Hustru Märit wijser een Attest gifwen den 2 Augustj 1693 af Oluf Olufson på Ede och Borgsiö Sochn, at framledne Carll Carlson berättadt, Nills Nilson ware sigh skyldigh 24 D. K:r m:t. ***[fol.479]*** men intet nämbdt för huad? Resp. at han ägde ingen skillingh enär han kom till honom, och wid dhet han skulle gå uthur tiensten till Bräcke, bedit at förwara litet Penningar åth Sigh, emedan som mycket folck af och an resa i Bräcke och kan snart förkomma, huartill han nekat, och dy han gått till Chresten ibm som hans Penninge Pung giömbdt och Carl litet huar gångh uthtagit till dess han blef tohm williandes med trygg Edh betyga sig aldrigh några Penningar af honom länt eller till förwaringh tagit. Fendrick Kruuskåpp betyger Carll bekomma omtallde 9 D:r och säija sigh dem skolla hafwa på lönen, och där af hielpe sin Syster och hennes Man, som och samma gångh wore tillstädes men intet fingo dee något i hans närwaru, och följgdes der ifrån till Gåesböhle hoos Larss Anderson, där dee öfwer Natten wore. Larss Anderson berättar Carll tillijka medh sin Swåger Jon Larson och Systren wara hoos hoos[!] honom Natten för än dee gått till Rindh, och Carll sagt sigh skola få Penningar af Fendricken, och willia låta sin Swåger något få, och enär Larss tillbaka kommit, intet tallt om han fått eller intet, och där med reest där ifrån heem åth Hellssingelandh.

Parterne förlijcktes Sålledes, at Nillss Nilson omsider låfwade gifwe hustru Märit 4 D:r Kmt på det han må een gångh blifwa henne qwitt, huar medh hon nögder äre, och dy handsloges.

10. Anders Hanssons Arfwingar i Skyhlnäs Kärade till Olof Hanssons Arfwe i Wärwijken i så måtto som föllier Nembl. at deras fadersbroder Oloff Hanson förnekadt dem sin faders Jordepenningar och arff i Wärwijkzhemmannet, föregifwandes sig willia kårta länte 8 RD:r till Jon ***[fol.480]*** Hemmingsson som åbodde Skyhlnäs gården tuå åhr, och Sedan kom därifrån, huar till nekas, emedan som deras fader aldrigh togh emoth gården af Jon Hemmingson utan utlöst Creditorerne som på gården Penningar försträcht effter Specification på 38 R D:1: 22 sk, som 1670 på Tinget är aggreerat och godtkiänt. Huar till Swarades at dee eij annat förstått, än Jon Hemmingsons bekomne 8 R.D. skulle begripas i dee 38 R.D: 1:12 som Anders Hanson gifwit för Skyhlnäsgården. Oloff Hansson och Anders Hansson, Inge, Gertrud och Märit Hanssdöttrar tillföll effter fadren Hanss Olufson i Wästerwärwijkzgården ett Tunlandh. Widh undersökningh befans at Oloff Hanssons mågh Oloff Bengtson war Stembdh för Saken, men den andre mågen Aron Nillson i Fårse intet, icke heller tredie mågen Dragon Larss Larson Ijssbergh och dåttren hustru Ingie sammalledes, Altså måste Saken beroo till nästa Tingh, då alla Oloff Hanssons arfwingar böre lagligen Citeras och tillstädhes komma heller genom Laga fullmechtigh.

11. Dragon Oloff Simpell beswärade sigh öfwer Aron Nilson i Fårsse för een koo han om hösten 1692 tagit at framföda med där till skaffade foder, och at han henne illa födt och hon där af, i kalfningen Stört förledne Wårass? resp. at han henne så wäl födt, som sina egna, och kalfningen war så när wid handen enär han körde sina egna till wall och beth, at hon intet förmådde gå medh, och i kalfningen stört, och enär hon upskars, fans henne hafwa Fohls-bällian och Kiäglan, och om hon warit aller så wähl hållen så hade hon ändå stört däraf, som hustru Barbru herr Erichz och Pijgorne Anna Ersdotter och Ingeborgh ***[fol.481]*** Olufsdåtter åsedt, och kunna tillijka med Swän Anderson i Skurun bewittna. Anna Ersdåtter berättar Kohn hafwa tree Fohlsbällior och Kiäglan, och Swän, at qwinfolcken sade at hon hade både fohlsbällian och kiäglan. Hustru Brita Olufsdåtter berättadt för Lensman långt tillförenne at hon kunnat See på Kohns andande at dhet icke war rätt med henne, och kunde kalfwa och wara behållen. Actor, at samma hustru Brita för sigh annat berättat och hustru Lissbeta Olufsdåtter i Fårssa, huilcka han kallat till wittne, och hustru Lissbeta sigh icke inställt och dy begärer han at Saken må bero till nästa Laga Tingh at Edelligen förhöras, huar medh dhet förblifwer.

12. Oloff Carllson i Behnsiö Kärade till Mattz Mattzson ibm för 24 D. K:r:m:t som restera på Hemmans Köpet som han af Sahl. Peer Erson kiöpt för 280 D: Kmt och han barnens Förmyndare är, och derföre dem söker till deras upföde och underhåldh? resp. at han accorderat om 280 D Kmt. och eij meera återstår än 24 D: Kmt., af ordsaak, at han låfwade i lin och lägde liggiande åker upköra, dhet han eij giorde, och derföre bemelte 24 D: innehållit. Larss Larson i Behnsiö bewittnar at så accorderat war, och at Peder Erson intet upkiörde åkeren, dhet Actor Oloff Carlson och tillstår medelst des oförmögenheet skulldh men lijkawäll icke underlåta kunnat dhet andraga och afwachta Rättens uthslagh. Larss Larson betygar, at mera än halfwa Sädet war oupkiördt och omåckat, iemwäll och at twå skrindor höö låfwades för förre Trädet som intet war upkiört och Peder Erson bordt giöra och intet giorde, dåch war giödningen i förrådh.

Nämbden pröfwar 7 Mällingar warit oupkiörde och beräcknas ***[fol.482]*** á 16 öre Sm:t och at uthföra giödningen för 21 ⅓ öre Sm:t och för twå skrindor höö á 16 öre.

Enhälligt votum till fölliande Dom.

Såsom på Hemmans Kiöpet rester och återstår 24 D. K:r mt heller 8 D Sm:t och frambledne Peder Erson uthlåfwadt upköra Siu Mällingar Åker, som han intet effterkom, och æstimeres och berächnes á 16 öre Sm:t. Och där till medh uthföra giödningen som innelågh, dhet han icke heller giorde, som pröfwes kunnat skee medh och för 21 ⅓ öre Sm:t och för tuå skrindor höö at opköra Sommarträdet á 16 öre som giör tilhopa 4: 5: 8 Sm:t; Altså rester 2: 26:16 Sm:t som Mattz Mattzson dömmes utan drögzmåhl betala.

13. Michell Anderson på Jemptskogen tilltaltes, hwij han icke vigillerat sin Pupils Oloff Erson Bångz Rätt uti Tårsängz Hemmans Skatträttigheet ifrå Anno 1678 till 1690 ? resp. at han deth intet försummat, utan därom i högsta Krijgztijden warit bekymbradt, och härpå Räfsundz tingh den 1 Maij 1677 sökt Assistence, och bekommit swar af bem:te Dato, at Comminister Herr Erich Stigzelius förmått sigh där på friheetz breef, och då befunnit, at hemmanet warit allenast 1675 öde, och för dee förrige, hade Ryttaren Erich Bångh dhet på sin tienst hafft. A:o 1686 hafwer Oloff Erson Bångh Supplicerat till Generalen och Lagman H. Carl Sparre där om och hans Excell:ns ifrå Lagmanstinget i Räfsund d.1 Decembris 1686 remitterat Saken till Häradz Rätten, som 1690 insinuerades, och blef uptagit och ventilerat, som Extractum Protocolli den 13 Septembris 1690 utwijsar Nembl. at Oloff Erson Bångh bör betalla 1675 åhrs utlagor, då dhet öde legat, och intet kastat af Sigh, och ***[fol.483]*** Sahl. Herr Erich Stigzelij arfwa för 1676. 1677. 1678 och 1679 åhrs, som på orätt berättelse utwärkade wore, och hafwer Oloff Erson i anseende till Herr Erichs nederlagde Arbete och melioration

betallt 1676 åhrs uthlagor á 16:17:12 Sm:t och Stigzelij änckias ägendom är befunnen inalles icke meera warit än 3:20: warandes altså Resten 46:-: 12. Befallningzman Discurerade, at där Oloff Erson Bångh hade hafft wårdnat om Hemmannet, så hade ingen friheet där på wordet gifwen, men icke war deth genom Ödesmåhl heemfallit Kongl. Maij:tt och Cronan. Michell Anderson förwägrar sigh kunna betalla resten af 46 D Sm:t, utan Stigzeli arfwingar, som friheeten utan fogh niutit, må dhet göra. Skatträttigheeten är såldh för 60 dal Sm:t och 1675 åhrs utlagor – 16: 17: 12: Facit 76:17:12 och där på är betallt 3 : 3: -

Resol. Rätten förblifwer widh sin afsagde doom d.13 Septembris 1690. Och så wida ingen hafwer lagligen sökt refusion för Herr Erichs nederlagde arbete och melioration på Hemmannet, Så kan där till intet göras.

14. Peder Mattzsons pijga i Löfstad Kerstin Hanssdotter angafs hafwa uptändt elldh i skogen förledne Sommar wid Getoms fäbodar, huar af elden löös kom? Swar, at hon bofördt dijth med boskapen tredie dagh Pingest, och enär hon om 4:de Dagen skulle drifwa boskapen till beth, war skogen et litet stycke ifrå bowallen så kullfallen, at hon intet kunde komma fram, och därföre tändt up elld deth at undanbränna, som några dagar brann kringh om bärgen, och utan någon skada stadnat, och wistadhes till tree Weckor där, och intet blef warsse någon elldh eller röök, och i begynnelsen af Slåttanden Pärsmesstijden ***[fol.484]*** hafwer Pehr Mattzson dijth warit at taga Skaf och Annat och då war ellden stadnat, och ingen wiste där af, förrän budh kommit ifrå Brunflodh, emedan Röken allestädz stodh så tiock, at ingen kunde wähl Skönia huar han war löös, och dy skickadt hemawarande manfolck dijth, som befunno elden wara gått ifrå Gietom in emoth Bierte Kiäln öfwer alt: Kunnandes intet förmärkia, om han kommit ifrå Gietom, emedan som han gått af och ann som wädret sigh ställt. Märit Pedersdåtter i Fiählstad, som i Gietoms bodar för lego och war, at Kerstin 4:de dagh Pingest uptändt elld utan rådfrågande at afbränna Wåhlen, och sedan stadnat at intet såg dertill hela Tree Weckorne, dee där wore.

Enhälligt votum.

Såsom Kerstin Hanssdotter hafwer fierde dagh Pingest sidstleden uptändt eldh wid Gietoms fäbodar, då stoor Heta och Tårka war, som sträfwar emoth Kongl. Maij:ts Nådigste Placat A:o 1690 angående Skogseldar, huar uti aldeles förbiudes uptända eldh enär stoor Heta och Tårka är; Altså till underdånigst föllie däraf, dömmes Kerstin at böta 30 Dahl. Sm:t eller plichta med Kråppen, huar af angifwaren niuter sin Trediedeel.

15. Erich Kiehlson och Månss Jonson i Finnäs anklagades hafwa förledne Sommar släpt eldh i Skogen löös den 17 Julij och derigenom ellden löös kommen till Kiuthboderne och dess gl:e huus opbrändt. Erich Kiehlsons hustru Märet Jonsdåtter bekänner sigh ofwanbem:te Dato opgiordt eldh på en Myra (och Månss längre bort war och intet wiste där af) där hon med sitt folck på Slåtten war, at koka litet, och den uthsläkt, men om morgonen begynthe blåsa och då yppades ellden och flögh with och högt ***[fol.485]*** omkringh, och upbrändt Kiuthboderne före än Släckninzshielp kom, huarest Siu st. gamble huus skohle wara förbrände men ingen wärderingh där på warit.

Emedan hustru Märet Jonsdåtter hafwer förledne Sommar då stor hetha och tårka war giordt upp elldh i Skogen som sedan löös kommit, och upbrändt några gambla huus på Afradzlandet Kiutboderne; Altså dömmes hon der medh hafwa effter Kongl. Maij:tz Nådigste Skogzeldhz Placat 1690 förbruttit 30 Dahl. Sm:t heller derföre plichte med Kråppen huad upbrände huus widh Kiutboderne widkommer så kommer \det/ och på dess answar, enär skadan blifwer wärderat , och hon derföre citerat warder.

16. Jönss Olufson och Jon Olufson i Håfsiö, angåfwes hafwa förleden Sommar uptändt elldh i Skogen widh sina fäbodar, som sedan löös kom, och gått till een half mijhl alt till Pastoris

fäbodar Gårdzkiernbärgen, och upbrändt dess Källare och sedan ¼ mijhl längre bårt till Mälgåssboderne widh Grötingzberget, och upbrändt mäst alla huus som Fyra Grannar där hafft, huar å ingen werderingh är skiedt Jon Olufson föregifwer Jöns Olufson hafwa effter Pingest Hälgen ⅛ mijhl wästnårran fäbodarne, uti een stoor Wåhl widh Gillerflodhen eldh uptändt, och at Jöns fallit af ett Säte och sigh något Stött, men sedan rodt och fiskiat. Hans Son Oloff berättar sigh fått budh heman ifrån, at fadren fallit illa och Stött sijdan emoth gålfwet, och bedit honom uhrsächta Sigh, men icke wara fullmechtigh. Oluff Engelbrechtson i Giällön berättar Jönss Olufson nekadt där till, och föregifwit Jon Olson deth giordt, och Mälgåserne äfwen så, huar till dee neka. Nembden påminna ***[fol.486]*** sigh, at Jönss Olufson är des utan siukligh, och at Saken icke kan afdömmas i hans frånwaru, och måste dy beroo till nästa tingh.

17. Nillss Nillson och Oloff Ifwarson i Bogsiö anklagades hafwa uptändt eldh i skogen förledne Sommar? Swaar, at dee dhet intet hafwa giordt, utan som sedan hördes hafwa fäpijgorne wid fäboderne Karin Halfwarsdotter och Barbru Ifwarsdotter deth giordt, oachtat at dee warit förbudne bära eldh med Sigh i skogen, och Karin berättar Barbru hafwa uptändt ellden, som nu tienar hoos Capiten Joachim von Daden, och hafwer Länsman genom Nills Halfwarson i dagh låtit tilsäija Pijgan at sigh på tinget inställa, och Capiten swarat henne icke wara lagligen stembder, och där före kommer hon intet till Swars, som befans, huarför opskiutes Saken till näste Tingh.

18. Anders Siuhlson och Jon Henrichson i Ammern Angåfwes hafwa i Midsommars weckan uptändt eldh i Skoghen ? Swaar, at dee under rödiande opgiordt eldh om tijssdagen på bärgzhällor ½ mijhl wäster om byen, då smått regn föll, och den wäl utslächt, och dagen effter intet fördristes Sigh uptända eldh, efftersom då begyntes klarna upp och icke förr än tredie Stoorböndagen den 14 Julij blefwo där om kungiordo wid Kyrckian af Fendricken Petter Kruuskåpp, då elden war in emoth byen Rindh till ¾ mijhl ifrån Ammern, och manskapet dijth kommit om böndagzaffton och där warit till Måndagen till dess alt war wähl dämpat och utsläckt, men ingen Ransakadt och sedt effter, huar ifrån samma eldh löös komen mån wara, antingen ifrån dhet Ställe där Amersbona ***[fol.487]*** hafft eldh eller annorstädes ifrån. Tålfman Oloff Tommsson i Stafre berättar sigh om Tijssdagen warit i Rindh, och då gick Torn om dagen och regnade smått hela dagen, Fendrick Kruuskåpp berättar, sigh eij mera wetta där af än elden kommit till Rindz Åkerhagar, och om icke hielp kommit, så hade gårderne opbrunnit: Wettandes intet huar ifrån elden löös kommit,antingen ifrån Ammern hel: ifrån den swedia som Erich Öndeson i Rindh opwid Hallen sedhan antändt, något förr än ellden Syntes, och den tijden Camperingen påstodh: Erich Öndeson är icke kallat heller tilstädes.

Emedan som intet är undersökt huar ifrån elden är löös kommen antingen ifrå Ammern heller af Erich Öndeson i Rindh, som sedan een Swedia upp i Hallen antändt, icke heller är Erich Öndeson tilsagd och kallader heller tillstädes; Altså opskiutes Saken till nästa laga tingh, inom huilcken tijdh och medan jorden är baar, noga i begges närwaru måste Ransakas, huarifrån elden löös kommen är.

19. Sexman i Räfsundh Jönss Knuthzson i Sundh angaf hurusom Jon Jönson i Giällöhn om Michelsmessdagen sidstleden kommande utur Kyrckian, frågadt om han war Sexman, och enär han där till bejakat, bedit sig gå in i Kyrckian och tilsee huru står till i Anwijkz bänken dhet han säger sig göra, och fan där een hafwa upkastat och deth berättadt för Kyrckiowärden Jon Peerson i Föhrbergh, som dhet för Kyrckioherden angifwit, och Jönss Knutzson tagit Sexman Swän Ewertson i Grimnäs och Kyrckiowachtaren Jon Anderson i Anwijken medh Sigh, som betyga sigh i Anwijkz bänken i främbsta ***[fol.488***] rummet finna Spya tun och tiock, luchtandes af ööhl, och at Corporalen Elias Lundbergh stått i frembsta Rummet.

Corporalen bekänner sig stå i frembsta Rummet, men intet kastadt upp: berättandes sigh Michaelis Natt wara hoos Dragon Mattes Linqwist i Förbergh (som intet starkt dricka hade) och aldrigh plägar upkasta. Dragon Mattes Linqwist berättar Feltwäbell Johan Hallbergh och Corporal Elias Lundbergh föllia Sigh heem om affton för Michaelis dagh och fingo math och drucko twenne kannor suagt öol och enär dhet ledh något på qwällen, lagt Sigh, och gästerne skulle liggia på benken, dijth Feltwäbellen sig lade, och Corporalen såth på Sätet widh spijselln at sko af Sigh. Om morgonen gaf han dem frukåst och en kanna dricka sådant som dhet war. Kyrckiowärden Jon Pederson i sama Gårdh boende, berättar Corporalen komma in i sin Stuga i lyssningen om Michelsmässmorgon, och begära köpa ett stoop öhl: säijandes Feltwäbellen hafwe lagt Sigh och han årkade intet liggia, och då tog in ett Stoop öhl, men icke till Salu, huar af han een dryck drack, och sedan gått i Linqwists Stugu, och sedan tillijka medh Fältwäbellen gått till Kyrckian, och kommit wid deth folcket kommit ifrå Skrifftestohlen. Corporalen berättar sigh gå uth under Troon Sångz, at kasta sitt watn, och strax ingått. Jon Jönson säger, at Iwar Bråddeson i Anwijken wijst sigh Spyan wara i Corporalens rum, som utgången war, dhet Iwar tilstår, och Säger sig blifwe dhen warse enär han skulle taga sin hatt. Jöns Olson i Mälgåsen som i samma bänck sitt rum hafwer, bekänner Nills Pederson i Anwijken wara i bänken, enär han kom, och då lade han sin kiäpp under Sätet och bänken wid dören och ingången, och då war bänken och gången reen, men enär ***[fol.489]*** han skulle taga den igen effter Predijkan, war Kiäppen och Stohlen oreen af Spya, deth han för Kyrckioherden strax sade Erich Jonson i Stafre, at Nillss Pederson i Anwijken widh utgåendet med sin Kiäpp pekat på Spyan frembst i benken dhet Nillss Peerson tilstår, och at Iwar deth för sigh Sagt. Nämbden förehöltz at uti Kyrckiolagen och Kongl. Maij:ts Stadga 1686 om Oliudh och förargellse i Kyrckior, icke finns något Straff Specialiter för den som af otijdigt läfwerne kastar upp i Kyrckian, huartill effter något betenckiande Swarades, at dhet kan så wara, men den som dhet giör i Gudz huus, han hafwer nu giordt förargelse, och bör ofehlbart plichta effter Placatet.

Aldenstundh Corporalen Elias Lundenbergh befinnes hafwa S:Michaelis dagh sidstleden, uti Räfsundz Kyrckia Spytt och upkastat, det alla hans bänckelagare widh utgående sedt och blifwit warse icke utan förargelse; Altså hafwer Rätten icke mindre kunnat göra, än hans förseende därutinnan applicera och lämpa till Kongl. Maij:ts Stadga och förbudh A:o 1686 om Oliudh och förargelse i Kyrckior, och till underdånigst föllie där af, dömmer honom at böta 50 Dahl. Sm:t och stå uppenbare Kyrkioplicht.

20. Jöns Knuthzson i Sundh Kärade till Bengt Peersons änkia i Sundh hustru Brita Hansdotter om feelachtige Gerdzlegårdar på Bengts hafde halfwa Hemman i Sundh, som Jöns Knutzson å Lagmans Tinget utan lössn wunnit? resp. At hon icke blef stembd för än dagen för tinget skulle begynnas, och därföre ingen fullmechtigh fått, icke heller är någon förmyndare för dess dåtter Wallborgh satt begärandes altså dilation till näste tingh, och att ***[fol.490]*** förmyndare kunde för barnet sättias, som kan uthföra action medh faderbroderen Oloff Peerson som af Bengt tagit löhn för sin halfpart i Hemmanet Sund, som sedan är dömbdt därifrån, huilcket aggreerades och bijfölls, och är fuller Peder Hemmingson i Stugun och Ragundz Pastorat Wallborgs faders Syskonebarn, som eij kan medh Skiähl sig undandraga, och här medh där till förordnas: utlåfwandes Pastor Loci Herr Carl Alstadius willia honom i Rådh och dådh derutinnan bijspringa; Huarföre åligger Pedher Hemmingson å nästa tingh omtaga och swara på Wallborgh Bengtdotters wengnar; i en och annan måtto, och des rätt invigillera.

21. Knuth Andersons arfwa och mågar Jon Pederson och Mattes Linqwist, hafwa Stämbdt gamble Lensman Peer Anderson, för en brännwijns Panna som han skall länt, och icke restituerat? Resp. at han ingen Panna länt, utan effter order den pantat till Peder Bengtson i Biörnöhn, och längie medh Knuth hafft Rächningh. Och efftersom han icke fått Stämbningh

för än tree dagar för Tingzdagen, Så hafwer han icke hint medelst andre anbefalte Ärender at upsökia Pantzedellen och hafde Räkninger med Knuth Anderson, huilcket i Sanningh befans; Altså måste Saken Differeras till nästa Laga Tingh.

22. Peder Olufson i Noor hafwer Stembdt gl. Länsman Peder Anderson i Sundh, at bewijsa sigh hafwa förbudit honom utgifwa Casten Henrichsons arff som boor i Nårie? resp. at han så giordt, och icke hans allena, utan och Larss Pedersons och Oloff Eskellsons andelar effter som dee rymbdt öfwer till Nårie utur Kongl. Maij:ts trediemans tienst ***[fol.491]*** dess utan hafwa dee förtegat sin Rätt. Peder Olufson tillspordes om han hafwer Byteslängden wid handen? Suarade Neij? Sedan, huem som war bytesman? Erich Öndeson i Rindh, som icke tilstädes är, och Herman Pedersson i Biörnöhn som döder är. Uti Wåårtingz Protocollet finns Pär Anderson intygadt sigh deth förbudet, och Pähr Olufson intet där emoth exciperat.

Så wida BytesLängden och Bytesman Erich Öndeson icke är tillstädes, så kan där till intet göras.

23. Oloff Siuhlsson upbödh tredie gången Hemmanet Söderböle i Bådsiö Sochn á 2 Tunland för 51 D Sm:t som utom börden är försåldt, och därföre reserveres Kongl. Maij:ts och Cronan till lössn etc

24. Håkan Jonson Frisk lagstembd af Jöns Peerson i Bådsiö by för een älgzhud som han hoos honom insatt och icke igenfått och utan Laga förfall sigh absenterat; dy effter 33 Cap: Tingmålabalcken Saker till sina Tree mark.

Ting 29 - 31 mars 1694

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:15a, fol. 27r-35r

ANNO 1694 d. 29. 30 och 31 Martij höltz Laga Ting medh Allmogen aff Räfsundz Tinglag Närwarande Nämbden.

Siuhl Seffastson i Tafnäs.	Oloff Engelbrechtson i Giällöhn
Larss Larsson i Behnsiö.	Oloff Persson wid Åhn.
Erich Peerson i Skyhlnäs.	Sallomon Peerson i Anwijken.
Jöns Pärsson i Bådsiö	Nills Pärsson i Mälgåsen.
Mickell Mattzson i Fanbyen	Oloff Nillson i Ösiö.
Oluf Tommeson i Stafre.	Bengt Olsson i Bådsiö.

1. Dato uplästes Kongl. Maij:tz förr Specificerade Placater Item Kongl. Maij:ts Nådige breef till H. General Lieut:n och Gouv:r H. Otto Vellingk, at husesyns Domarne bör intet appellera emoth, utan i fall lembnas under H. Gouverneurenz skiählige ompröfwande.

2. Comminister H. Johan Selin angaf sig hafwe brukadt ⅓ af Bengt Pädersons halfwe Hemman i Sundh 1688 ⅔, och 1689, 1690 och 1691 ⅓, och opbygdt en SängCammare, Ett Stall, Ett fähuus och ett Stålpherberge uthafft, och med nya Syllor, Stålpar och underbyggningh. Item Näfwertak reparerat och förbättradt hwar af nu warande åbo på samma halfwe hemman intet will wetta: anhållandes få wetta, om han får dem afföre eller huru där medh förblifwe

skall? resp. Jöns Knutzson, at hans Swärfader Päder Anderson, som possiderer det andra halfwe hemmannet bemelte huus innehafwer och brukar, och skiöter intet stort om dem, förutan Stålpherberget som är satt på otienl: Rum, och bör transporteras där ifrån och hörer egenteligen hans halfwe hemmans Part till. H. Johan föregaff, at Jöns Knutzson hafwer wid anträdhet tilgripit 28 Lass giödningh utan låf, feldne af Kiöpt och dijth fördt foder ? resp. Att han in alles uthfördt på bahr Jorden 52 Lass, som han ingalunda Kan högre Räkna än för 30 gilla Lass, och där till med war den med Sniö och Raskerij upfylt. Actor, at aff ahlwar, deth Jöns skulle hafwe så mycken giödzell at utföre, som i Proportion af Bengtz ⅔ utförte kunde pröfwas, som dess utan ***[fol.27v]*** skiedt är. (oachtadt at Bengt på sin Anpart utmåkadt af ett gamalt fähuus) huilket gode Män som dijth warit kunna berätta; Ländzman Oloff Person och Nämdemän Siul Seffastson och Michell Mattzson som dijth warit, berätta, sig eij wäll kunnat pröfwa många Lass warit utförde men widdan hwar på giödzlen war uthkastadt, war större än i Proportion af Bengtz ⅔, då Jöns föregaff sig eij kunna räkna deth som war måkadt af H. Johan på hafde Säde i trädet, och wellat förnöija honom, om han mere tagit än wara[?] borde, och H. Johan intet där till samtykt, eftersom han halfwe Kasan olåfwandes tilgripit, och nu det itererer, och föregifwer, sig honom dhet uti hustru Märit Olufsdåtters i Ubyen åhöran förbudit, hwartill Jöns nekar.

Hustru Märit föregifwer, sig minnas H. Johan wara till Dyng Kasan, och tulla med Jöns Knutzson, men intet minnas sig höra om huad det war, och at han på Slädan ingen Kärma kunde hafwa, medan åkeföret war allt, och han måtte köra på bahr Jorden, och at Jöns måkadt en morgon sedan H. Johan flyttiadt där ifrån till Brattbyen: wettandes intet många gånger Jöns måkade. H. Johan berättar deth skiee tree gånger, men Jöns, allenast twå gånger, och at han låfwadt förnöija honom för deth öfrige som än ligger i behåld, men Actor, at han låfwadt den till Ländzmans Hemmannet, och begäran angick merndels det han öfwer proportion och utan låff tilgrijpit, som igen sökes. Länssman och Tålfmännen som dijth warit, berätta, Jönss tilbudit willia förnöija H.Johan, för deth han meera uthfördt, och icke nämdes deth som innelågh, och at H. Johan sade, det eij af stoort wärde wara, och kunde wäll Cederat, om han bode där om, hwartill dee honom rådt, som dåch intet skiedde, utan tråtalladhe, dåch utan skimphellige ordh, och at een Mähling kunde wara öfwer proportion måkadt, men medelst små Lass något tient, så at icke meera än till 14 gilla Lass ***[fol.28r]*** kunde wara dijthförde. Håldne besichtningh förledne höst in Septembri upwijstes, som lyder, at H. Johan hafwer upbygdt een Cammare med Spisell wärderat för 12 D. Sm:t. Reparerat ett härberge för 4 D: 16 öre. Ett nytt fähuus opsatt 8 ahl. i quadrat för 8 dahl. S:m:t och een Stall af af 2 Spilter för 6 dahl. Dito. H. Johan Cederade Cammaren at brukas af Swär-faderen Päder Anderson i hans lijfstijdh.

Med Nämden discurerades huru dahn proportion giordes i deth giödning skulle tillåtas Jöns Knutzson, efftersom Bengdt Päderson hade på sin andehl måkat: påminnandes at han war försummelig i sitt arbete, och icke hade så mycken boskap som tarfwades, och dess medelst, skulle Jöns lijda, och icke få så mycket giödzell som behöfdes och wara borde; huilket togz i betenckiande och befans, intet wara rätt fundament, och kunde Synemännen eij wist wetta, huru många Mällingar på hwarderas Anpart war måkadt, men minnas hwarderas stycken, som kunna opmåhlas och sedan pröfwe om Jöns Knutzson Måkadt öfwer ⅓ af den parten.

Aldenstund H. Comminister wällärde H.Johan Selin, hafwer A:o 1688 brukadt ⅔ af Bengdt Pädersons hafde halfwe hemman i Sundh, som består in alles af 2½ Tunlandh, och 1689, 1690 och 1691 allenast ⅓, och giör Prætension på upsatte Fähuus och Stall tillijka med Stålpherbergetz flyttiande och reparerande, Så hafwer Rätten icke mindre kunnat giöra, än effter 1681 åhrs husesyns ordningen och wahnligheeten, obligera H. Johan Selin at swara Proportionaliter till åhrlig huusbyggnadt effter 6 ⅔ D. Sm:t på Bengtz hemman, och belöper för alla åhren 11: 3: 12 penningar[?] som giöras betallt af opsatte lilla Stall och Fähuus, wärderade för 14 D. Sm:t . Och så wida Kongl. Husesyns Ordningen, intet tillåther husen af bole

föra, utom särdeles Anseende, Så böhr Jöns Knutzson betalla till H. Johan för öfwerbyggningen ***[fol.28v]*** 2: 28:12 penningar[?]S:m:t och antaga Stallen och fähuset, Men härbergetz flyttiande och reparerande kan i synnerheet intet berächnas, efftersom dhet icke är satt på beqwämligit ställe, och allareda står luthande, och måtte transporteres där ifrån, utan förstås och begripes under reparerande och widmacht hållande, som Husesyns ordningen enom tilbiuder och ålägger, huilket kännes och lemnes till Jöns Knutzsons nyttiande och wärio. Anbelangande den twistige giödningen som Jöns Knutzson beskylles hafwe olåfl: tilgripit och utfördt på Åkeren. Så hafwer Rätten befunnit, Syne- och Probsmännen intett rätt Fundament haffwa tagit där till, i deth att Jöns icke skulle tillåtas mera utföra än halft emoth Bengdt Pädersons, och eftersom han försummeligh warit at bärga, och i deth anseende hafft liten boskap, skulle den andras Åker därföre lijda, och icke niuta tilbörlig giödzell; Hwarföre är skiäligt funnit, intet där uthi definiera och dömma, förr än Länsmann och Tålfmännen som förr dijth warit, och kunnige äre, noga besee och antechna huru många Mählinger på Jöns Knutzsons då hafwande Anpart wore Rättellighen måkade och giödde, och sedan skall dom i Saken föllia.

3. Dragon Iwar Bråddeson i Anwijken beswärade sig öfwer Jöns Knutzson i Sund, för dhet han in Februario sidstleden hemma i sin gårdh honom öfwerfallit med hugg och Slagh 5 gånger, med een Kiäpp 3 gånger, så at Näsa och mund stått i blodh och ett slagh på högre Axlan och twärt öfwer wänstre armen, och sedhan håårdragit, af ingen annan ordsak, än han hade 10 skil. at fodra, huilke han krafde i wäga skillningen in wid gården, och Iwars hustru bedit honom komma in ***[fol.29r]*** att få sin betallningh, och han intet wellat, utan skriadt och Ropadt, och omsijder fått sin betahlningh: begärandes at han måtte få Laglig Näfst för sådant öfwerwåldh? Resp. Att han war sigh skylldigh 14 sk. och fått omsijder 10 sk., och för hans stora Munbruk, och för dhet han skylt Sig hafwa stuhlit ett Kaar som han redelligen länt, och enär han krafde sine penningar, skall han tagit yxan och gifwe hugg där medh, och han tagit emoth yxan, och där af fått skada, som Dragon Erich Larson samma dagh besedt, och där före gif:t honom med Pijkskafftet 2:e slagh. Erich Larson bewittnar deth Jöns Knutzson kommande ifrå Anwijken wijst sin hand wara Såår och bloduger, och sagdt, deth Ivar Bråddeson deth giordt med sin yxa. Jöns Knutzson, at Iwar låfwadt sig Ett lispund fisk för skulden, och få litet penningar till, som \han/ eij hölt, och ställt sig som bemält är Ivar sade sig medh wilkor låfwe honom fisk om han skulle någon bekomma och intet med elacka ordh bemött: hafwandes Ivar ingen som sedt huru tilgått, eij eller huru han warit slaghen blå och bloduger, Oluff Larson i Grimnäs sägher Jöns Knutzson hinne på sig i Norderöön, och på wägen till Trappnäs wijst sin handh och skiorta ware bloduger och sagdt sig deth fått af Iuar i Anwijken, som wellat slå sig med een yxa, och såg wäll at een Rispa war å handlofwan, men intet warit tillstädz och sedt, enär eller af hwem deth mon ware giordt. Actors hustru Märit Jonsdåtter berättar, at intet qwinfolk i byen warit den gången hemma, men Nills Pärson om afftonen heemkommit, och dee intet wettat honom låta see undfången skada, men sedan dhet synt Fendricken Petter Kruuskåpp, som berättar, sig pass åtte dagar där effter råka Ivar på Räfsundz Kyrckwall, och frågadt huar tilgångit war, då han wijst sin wänstre ***[fol.29v]*** Arm strax ofwan handleden wara swullen, och sagt sigh deth fått af ett Kiäppslagh af Jöns Knutzson. Jöns itererer, at Iwar wellat slå sigh med yxan, och han fått i Skafftet, och Iwar ryckt yxan till sigh, och där af blefwen lijkawäll skadder. Iuar sade, sig intet hafwa at wäria sig medh, och dy tagit yxan och hållit för sigh, då Jöns fattadt honom i håret, och kanskiee sig af yxan rispat, huru till han ingen ordsak will ware.

Samptel : votum

Såsom Ifwar Bråddeson intet kan bewijsa Jöns Knutzson hafwa fem gånger hemma i sin gård honom slagit och träthan begyndtz utom gården, och af brådom skilnadt, hafwer Ivar Bråddeson fått 2:ne Kiäppslagh; Altså finner Rätten skiälligt, at Jöns Knutzson skall effter 13

Cap: Såram: b: LL: böta för huardera tree marck till treskiptes, och at Jöns rispadt och skadat sin hand af Ivars yxa, som han hållit för sigh, och honom ifrå rycktes kan intet gravera Iwar, utan Jöns som deth förordsakadt och tilskyndat, tillräknar sig deth sielff.

4. Bengdt Olsson och Jöns Pärson i Bådsiö beswärade sig öfwer Länsman Håkan Jonson Frisk i Ragundh, för deth han pass 1684, då warande Ländzman i tingelaget begiärt twenne Älgzhudar till H. Öfwerst Ulfsparres behoff at sig tilhandla, och dee dem skickadt till Leut: Petter Mobach i Rindh, som sedan sändes till Länsmansgården och den ena igenfått, och den andre intet, som höltz wara wärdh 14 D Kopp:r m:t och allenast 1692 på Landzmötet i Brunflodh där på fått een Carolin, som Siuhl i Tafnäs betygar, och at han skulle betalla huden med 14 D. Kopp.mynt. Hwar om Länsman Oluff Person skall wettenskap hafwa, som berättar sig ware 1689 om Hösten enär han rest till ***[fol 30]*** Richsdagen, af Håkan Frisk bedin at Kräfia een tunna Salt af Olao Alstadio efter hans obligation som han låfwadt för een Älgzhud han i Länsmansgården genom Pastoris H. Carl Alstadi drängh, Klaganderne tilhörigh afhemtadt, och som Olaus Alstadius då war dödher, tilspordes hans änkia där om, som tilstodh skulden, och badh H. Carl den betalla, som där till eij stort nekade, och wid heemkombsten togh Håkan Alstadi obligation tillbaka? resp. genom Leutnanten Wellam Niure med een Skrifft, at han intet wiste någon Älgzhud hoos sig ware insatt, förr än, enär han een gång heemkom, då sades Prästdrängen hafwe tagit een Älgzhud utur Ladan, som böndren på kiöp till H. Gouverneuren inskaffat, huilken han säger sig aldrigh sedt, och begärer den föreblij otilltalt och endtledigat.

Enhälligt votum

Ehuruwäll Länsman Håkan Jonson Frisk föregifwer sig intet wettat, enär Bengt Olufsons och Jöns Pedersons twenne Älgzhudar blefwe insatte och lemnade hoos Sig, förr än han kommande heem een gång hörde säijas, at Pastoris Wyrdig H. Carl Alstadi drängh den ena afhemptadt, Så fins lijkawäll, at han af Sahl. Olao Alstadio tagit obligation på den ena huden, at betahlas med 1 Tunna Sallt, och den samma Krafdt A:o 1689 genom Ländzman Oluff Pederson, och Alstadi änkia sin Mans obligation erkändt och låfwat inlöse, där till med hafwer Håkan Frisk A:o 1692 där på betallt En Carolin Altså finner Rätten skiäligt, at han uthan längre oppehåld skall betahla resten på den twistige huden, med 11: 28 öre Kopp:r m:t och sökia Alstadi efterlefwerska efter obligations lydellse som han bäst kan och gitter.

5. Knuth Andersons arfwe i Förbergh itererade sin fodran ***[fol.30v]*** om een brännwins Panna gl. Länsman Peder Anderson hafwer länt efter Knutz dödh, och icke lefwererat tillbaka, som nu begiäres? resp. att han den kiöpt för sina Penningar, och först henne några gånger länt och den behållit till betahlningh, med Knutz willie och wettskap Hwartill Jon Pederson nekar, och föregifwer sin Swärfader dödde 1670, och Pannan ware sedan länt, som hans Swärmoder berättat, och lärer kunna bewijsa.

Hustru Märit Olufsdåtter berättar honom läna Pannan efter Knutz dödh, och till förenne betallt Länsman huad han fodrade, och lefwererade en Koo och ett Swijn, och eij annat wettat, än Jon Olson i Sidsiö efter address den för sin fodran skulle tagit, och kommande heem ifrå Nårie hördt, honom den icke fått, och ännu obetallt är. Päder Anderson, att Jon skulle för sin fodran få halfwe Pannan och Peer Anderson den andre halfwe, den Jon wedersakade, och altså den allena behållit, som är Pantsatt hoos Faste Tohlson för 16 D. Km:t Actor, at han sändt budh till Sidsiö effter Jon, och budet icke hittadt rätta wägen fram, och Jon altså icke kunnat komma. Uti Peder Andersons Cladda 1662 debiteres Knuth för 7 Tunnor Korn, och in Credito med gran Penna uthan åhrtahl affördt en gl. bränwinspanna utan Pipor för 16 dahl. K:m:t men uti en ingifwen Räkningh är opfördt Pannan ware 1667 handfången Länsman. Oluf Peerson berättar sig en gång skulle Panta Pähr Anderson och som kunnigt war, och han intet ägde Pannan, gickz hon förbij och intet togz. Pär Anderson, at Pär Bengtson i Biörnöhn

bekom å Jon i Sidsiö wegnar Pantzedel på Knuth, och då togz Pannan till hans betahlningh, som berättes eij sant wara, och at Jon begiärt Pannan och intet fått

Resol. Saken kan intet afdömmas, för än Jon Olson i Sidsiö kommer till mundz, och förhöör medh Parterne. ***[fol.31]***

6. Emellan Carl Tohlsson i Backen och Päder Anderson i Döfwingen warit een twist om een gl. Lägde luggfiähl ben:d som warit på Kiöp tagit af Kiehl Olson i Döfwingen, utaf Tohl i Sidsiö, och der på lefwereradt 10 R.D:r och nu är emellan Peder Anderson i Döfwingen och Nills Olofson i Sidsiö så aftallat, at Päder Anderson skall igenfå halfwe penningarne Nembl. 5 R.D. à 6 mk:r och Lugglägdan kommer till förre bohlstad i Sidsiö igen.

7. Dragonerne Erich Larson Gåås och Lars Päderson Åhl angåfwo, sin frambledne Swärfader Oluff Carlson hafwe sin broder Oluff Carllson medh 28 st: 6 dalers Plåtar, utur Grönwijkzhemmannet löst, och begärer 2 R.D. till som han eij wellat gifwa? resp. att han accorderat om 30 R.D. och fått allenast 28 st: och borde wäll hafwa dee resterande 2 R.D. men skiöter intet där om. Sedhan begiäres hans Kiöpebreeff där på ? Hwartill beiakades. Jemwäll och at hans Syster Sahl. Hustru Kerstins anpart däruti är inbördat på 4 D. S:m:t när, som hennes Son Carll Tohlson nu fodrar. 4:o att Oluff Carlson kunde obligeras swara för åboet på gården för 2 åhr, huar till han icke nekar, och föregifwer sigh upsatt ett fähuus af broderens heemförde timber och deth förferdigadt, och merndels med nytt Näfwer betächt, och Landbonden Päder Engelbrechtson kan sware för sitt åhr 1693, Actores föregifwe, honom wäll opsatt fähuset, men timbret mycket afstympat, huar af fähuset blifwit litet? resp. at deth tomptades efter förre Knuthsteenarne, och större behöfwes där intet, och at timbret war wäll längre, eftersom då war i Förslagh Grönwijken och Gååsböle tillijka bruka, och stundom all boskapen å deth ena och stundom å deth andra hafwa, och läre gode Män ***[fol.31v]*** finna, fähuset wara effter Hemmannetz stoorleek laghgillt. Päder Engelbrechtson hafwer 1693 optäkt Kornladan och Härberget, och fått wanbrukadt och illa kiördt åker: williandes Actores försällia sine hustrurs anparter där uti, som är ½ ten till Peder Engelbrechtson, och han antager hela hemmannet till brukz till des deras hustrubroders Jon Olufsons Dåtter kan blij myndigh, hwar till han samtychte, men än intet med dem om Kiöpet accorderat och öfwereens kommit, huilket togz i noga betenkiande, och iemfördes med Sweriges Lagh 27 och 31 Cap. Jordabalken LL: och stadnade eenhälleligen där medh, at Dragonerne tillåtes sällia sine hustrurs Jordeparther emedan som den eena haar ett Chronehemman, och den andre finns intet duglig till bonde, och skulle det längre af Landbönder då af den ena då af den andre brukas, kunde dhet lättel: först blij wanbrukadt och sedan ödelagdt och altså till Kongl. Maij:ts afsaknadt och skada, och hustruernes Jordepart komma förgäfwes.

Oluff Carlsons senare hustru Kerstin Öndesdåtter, hafwer med sine Jordepenningar i Rindh 8 ¼ R.D. och 4 öre Sm:t inlagdt i Grönwijken, huar med mannen dels uthlöst sin broders fasta i Hemmannet, som han bekänner och tilstår. Hustru Kerstin hafwer och så effter een Förteckningh infördt Korn och boskap på det witterligit wara skulle, huad hon med sig hafft? Larss Åhl betänckte sig intet willia sällia sin hustrus Jordepart, utan will skaffa sigh utur Krigztiensten och antagat. Men Päder Engelbrechtson häfdar deth innewarande åhr.

Enhälligt votum.

Anbelangande Dragonernes Erich Larsons och Larss Pädersons å sine hustrurs wegnar begäran, att ***[fol 32r]*** kunna af deras faderbroder Oluff Carlson i Bensiö bekomma Kiöpebreff på hans försålde Jorde- och broders Part i Grönwijkz Hemmannet med opburne betallning därföre, Iemwäll och af hans Systers son Carl Tohlsson på Modrens arfpart, huar å återstår och rester allenast 4 D. Sm:t Så hafwer Oluff Carlson, oansedt han skulle hafwe 30 RD: och icke meeera fått än 28 RD: där till beiakadt, cederandes altså dee 2 RD:rne. Hwartill Carll Tohlson icke heller nekar, enär han bekommer resten som är 4 D. Sm:t som ehrkiände äre,

och böre alt för den skuldh gifwe där opå breff. Beträffande åboet och een åhrlig byggnad af Oluff Carllsson, och at han af framförde timber ophuggit ett fähuus mindre än timbretz Längd warit, Så hafwer han Fähuset optimbradt och förfärdigat så stort som deth tilförenne warit, och förmenes eij större effter Gårdzsens Storlek behöfwas, som gode Män kunna taga i Ögnosyhn, om dee eij willia låta sig beenöije med deth som giordt ähr, och då skohle gode Män noga pröfwe och wärdere huad kåstnad Oloff Carlson därwid kan anwändt hafwe, och sedhan om deth kan swara för och till een åhrs byggnad, hwaröfwer Rättens betenkiande skall sedan föllia.

Huad widkommer Päder Engelbrechtsons 1693 åhrs byggnad och reparation, så hafwer han merndels af nyo uptäckt Kornladan och Herberget, och elliest reparerat, som intet synt är, och där till medh fått illa körder åker, och nogh beswär ~~hafft~~ om dess rätta häfd och opbrukande hafft. Och efftersom han deth innewarande Åhr 1694 och skall bruka, altså ähr ***[fol.32v]*** skiähligt funnit, låta där medh beroo till åhretz ända och hans afträde, då gode Män skole besee och antechna hans giorde och nederlagde byggnad och arbete där på, och där wederböranderne eij kunna där om förenas, skal dom dem emillan där uthi föllia. Sidst, angående gl. Oluff Carlssons senare hustrus Kerstin Öndesdåtters inlagde Jordepenningar ifrån Rindh till Mannens Syskons uthlösn uti Grönwijken, som är 12 D.16 öre Sm:t. Så finner Rätten skiähligt, i anledning af 27 Cap: Jordab: LL: at hustro Kerstin bör niuta af Grönwijken sine där inlagde Jordepenningar, och sedan deth tillijka medh all annor bewijsslig giäldh, att efter 22 Cap. Erfda B. LL: betallt, dele arfwingarne deth öfrige sin emellan förståendes, at deras hustrurs broders dåtter arfwer broderslått efter 1 Cap. Erfdab: LL:

8. Ifwar Bråddeson i Anwijken, Anders Pärson i Wärwijken på sine hustrurs wegnar, hustru Karin Jonsdåtter i Skyhlnäs och Anna Jonsdåtter, angofwo, huru som deras Swärfader och Fader Jon Siuhlson i Skyhlnäs hade till sig löst och Kiöpt Wästre eller Öfwergården ibm för 65 RD och hans Creditorer efter hans dödh bekommo sin betallningh af Löösörerne, och gården blef ograverat huilken hustrubroderens broder Jöran Jonson emothtog och hans änkia Märet Pädersdåtter brukadt 1692 och 1693 befarandes hemmannet blij af wanbruk förderfwat och dy begiärer lösn. Resp. att hon hafwer tree st. omyndige Barn, och ingen Förmyndare äre för dem satte, som äre bördige och arffalldne därtill, och at hon blef först förledne Måndagz därom stämder, som tålfman Erich Pärson besannar; Altså kan intet mera där till giöras ***[fol.33r]*** denne gången, än förmyndare för barnen sättias Nembl. Modrens Syskonebarn Anders Jonson för Karin, Modrens Swåger och Systersman Jon Olson i Hållborgen för Jöran, och för Anna Erich Päderson i Skyhlnäs som är dess Gudfader, som böre efter Lagh och Förmyndare Ordningen wara om deras ägendom och upföde Sårgfällige, och skall bytet emellan Modren och Barnen forderligast skier, uti deras Närwaru.

9. Anders Hansons Arfwingars i Skyhlnäs prætention till Oloff Hansons Arfwe i Wärwijken skulle företagas efter slutet på sidsta Höstetingh. Men Såsom huarken Oluff Bengtson, Larss Larson eller hustru Ingie äro tilstädes, och Aron Nillson föregifwer sig af dhem icke wara befullmechtigadt: Warandes owist om dee tillsagde äre; altså kan där till intet giöras, och måtte alla Interessenterne å näste tingh ware tilstädes.

10. Oluff Pederson och Michell Mattzson i Fanbyen angofwo Leut:ens Wellam Niures hustru, hafwe stijgit i dheras hustrurs och Qwinfolkz tildelte bänkerum i Kyrkian, hwartill intet Rum är? resp. att widh ordinarie bänkedehlningen, lades näst den främbste bänken för hans hustru och Under Officerernes, som erhöltz till hösten 1692, då Capiten Joahim von Dade, samma bänk för sin fru antagit, och låtit ombyggia, och hans hustru inthet bänkrum hafft, till dess Kyrkioherden förledne höst uti Kyrkian i Församblingens Närwaru Disponerade, at hans hustru tillijka medh underofficerernes skulle få intaga bänken näst efter, och så hwar effter

annan maka sig utföre. Men Actores berättade Kyrkioherden allenast fråga, om så icke skulle kunna giöras, och fått till swaar, at där till ingen Lägenheet är. Pastor Herr ***[fol.33v]*** Carl Alstadius swarade, sig i Kyrkian till Allmoghen säija, at Leut:ns hustru i Lanssom kan stå i Fanby bänken och der kunna maka sig tilbaka hwar efter annan till dess Lächtarne kunde blij giorde och färdige, och då skulle han giöra dehlning där på, och den som icke wille wara där med nögd, kunde han sökia och förmå een annan, och första ordsaken där till warit, at Capiten von Dades Fru, tyckte den frembste bänken wara något trångh, och begiärt dy at intaga det lilla Rummet som där emellan och Lansom bänken war, huilket tillätz, och Capiten tagit Kyrknyckelln, och intagit icke allenast det lilla Rummet, utan och hela Lansom bänken, och den igenbygde, och tog dörrn ifrån den förre, och dess Rum med bräder igentäpt, och at dören som af Kyrkiones medell är giordh, må kunna tillföra Rum igen. Warandes Capiten intet tillstädes.

11. Håldne wärderingh på Larss Pädersons, Casper Henrichsons och Oluff Eskellssons hustrus arff effter Päder Larson i Noor, som förfallit är till Kongl. Maij:tt och Chronan, är af Länsman och 3 st Nämdemän wärderadt d. 27 Feb: 1693 för 12 D: 9 öre K:mt och betyge nu, samma Pertzedlar ingalunda wara mehre wärde, och ingen annan welatt dem till sig lösa.

12. Angifne Skogseldh i Håfsiö å sidstledne Höstetingh som intet Kunde afdömmas i Jöns Olufsons frånwaro, som då siuker war, företogz, och förehöltz Jöns Olson, at hans broder Jon Olson å höstetinget berättat, honom uptändt eldh efter Pingesthälgen ⅛ Mijhl wästnårr om fäboderne uti een stoor wåhl wid Gillerfloden, hwartill han nekar och berättar Melgåserne Åtta dagar för Pingest uptändt elldh wid sine bodar, som längie brunnit, och kan giorde skada för-ordsakadt. Mälgåserne bekänna sig Fredagen effter ***[fol.34r]*** Helige Torssdagen antända een wåhlbråtta in widh sina fäbodar, efftersom dee förre åhret där uti mistadhe några Köör, och den bewakade och wäll utsläckte, som icke till gangns brann, emedan som dhet för tijdigt skiedde och förr än Jorden och träen woro blefne tårra, och grant synes, at den icke sig widgat. Tålfman Larss Larson som i Länsmans ställe war tillijka med tålfmannen Oloff Thomson och Oluf Pederson, berätta, sig warit kallade at besee orten, och pröfwe hwarest ellden skulle ware löös kommen, och funno wid Mälgås fäbodar en wåhlbråtta ware antänd, och allenast qwisterne och tullarne brände, men sielfwe weden så godt som intet, och at grääs war å den Tracten och sijdan ifrån wallen wuxit högt, at dee intet kunnat förstå at dhet war dhet åhret brändt, om dee dhet icke sielfwa bekändt, och grant syntes at ellden kommit ifrå Håfsiö, och stadnadt in wid Grääslundh och gått mäst öfwer hela Mälgås skogen, och kunde eij längre gå, emedan som Jöns Olson, intet med sine trenne Tålffmän dijth till mötes kom. Jöns bekänner wäll sig blifwe tilsagd, och wiss dagh föresatt, men som han tyckte sig oskylldig wara, intet dijth gått eller gode Män begiert: warandes Jon Olufson nu icke tilstädes som understundom swaghsint är. Jöns Olufson, at Jon Olufson uptändt elldh widh sina fäbodar, och boderna dess medelst opbrände, som skiedde samma tijdh som Mälgåsernes bran, och at ellden kunnat där ifrå komma? resp. att Myre och Bärgh äre der brede widh, och ingen eldh kunnat där ifrån komma. Jöns berättar elden gå där i skogen till 3 weckor, och at Jon Olson med sitt folk sökte den at dämpa, men ingendera släckningz hielp begärt och sambladt.

Samptl. votum

Emedan som Jon Olofson i Håfsiö å sidstledne Höstetingh ***[fol.34v]*** månde berätta, sin broder Jöns Olofson ibm hafwe antändt een stoor Wåhl wid Gillerfloden, hwar af elden skulle ware lööskommen, då Jöns siuk och frånwarande war, och Jöns Olson föregifwer, deth eij sant war, och at Jon Olson uptändt elldh wid sina bodar, hwarigenom dess huus opbrunno: Warendes Jon Olson nu icke tilstädes Sedan hafwer warit dagh förelagd, på huilken Lensman och twå Nämdemän å Håfsiöernes sijda och twå å Mälgåsernes skulle samblas, och pröfwa förwisso,

huarest elden mån wara först löös kommen, och hafwa Länsmans fullmechtigh och 2:ne Nämbdemän å Mälgåsernes sijda sig infunnit wid dess bowall, men hwarken Jöns Olson eller Nämdemännen kommit, som Jöns föregifwer kommit där af, at han tykt Sigh oskyldig ware, och dy intet kalladt Männen eller sielf sig inställt; Altså finner Rätten skiäligt, at där uti intet döma och definiera, förr än gode Män å bäggies wägnar, hafwe noga och grannelligen Ransakadt och undersökt huru ifrå Skogzelden hafft sin börian och begynnelse. Och aldenstund Jöns Olufson icke lydt stämningen, och med sina Män på förordnadt ställe intet sig infunnit, plichtar han efter 33 Cap. Tingm:B:n med sina 3 mk till treskiptes, och där till med ware skylldigh förnöija utskickade Män för hafd omak och tijdz spilla, at fåfengt förfoga Sigh till utsedde Mötesplatz, med 1:28 öre Sm:t.

13. Om skogzelden i Ammern skulle strax efter Höstetinget undersökias, hwarest den måtte wara löös kommen dijth gode Män och warit, men som Sniö föll Natten tillförenne, kunde dee intet uthrätta och finna hwarest elden sig yppat, och bör altså det skiee i Laga tijdh effter Walburgi tijdh nästkommande.

14. Sahl. Päder Månsons dåtter Karin på sitt Tijonde åhr ***[fol.35r]*** i Mohlwijken, hafwer ingen Förmyndare, och dy förordnades hennes Syskonebarn å fäderne Oluff Erson i Hunge, wara dess förmyndare, och taga dess Rätt uti alla måtto giörligast i acht at befordra.

Ting 22 - 24 november 1694

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:15a, fol.277r-284v

ANNO 1694 den 22. 23 och 24 Novembris höltz Laga Ting med Allmogen aff Räfsundz tinglagh närwarande Befallningzman Lorens Bachman och desse Såtho i Nämden.

Siuhl Seffastson i Tafnäs	Oluf Engelbrechtson i Gällön
Oluff Peerson wid Åhn	Erich Peerson i Skyhlnäs
Sallomon Peerson i Anwijken	Jöns Peerson i Båssiö
Nills Pederson i Melgåsen	Michell Mattzson i Fanbyen
Oluff Nillson i Ösiö	Oluff Tommeson i Staffre
Bengt Olufson i Bådsiö	

1. Dato uplästes Kongl. Maij:ts förr Specificerade Placater 1. Kongl. Maij:tz 1677 Åhrs Placat om Skattskylldig Jordz dehlning. 2. Kongl. Maij:ts Förordning af den 28 Septembris 1694 at Executorerne intet skohle taga någon betallning för deth dee utpantha Cronones uthlagor eller elliest Kongl. Maij:ts tilhörigt. 3. Kongl. Håffrättens af d. 28 Septembris 1694 at ingen Rusthållare skall hafwe macht af sin Skatträttigheet till morgongåfwor något bårtgifwa. Nåch af den 25 Octob: 1694, att om olåfligit Skogzhygge på Cronones enskylte Parker, intet skall wädias till Lagmans tinget, utan till Kongl. Håffrätten.

2. Knutz Arfwingars i Förbergz prætension om een bränwinspanna hoos gl:e Lensman framledne Peder Anderson företogz å nyo efter sidsta Wårtingz interlocutorie doom och tillspordes Jon Olufson i Sidsiö, om han sin fodran hoos Knuth fått dess halfwe bränwins Panna af Peder Anderson? resp. Att Knuth war honom skylldigh 4 RD. eller 6 D. S: m:t och

efter hans dödh krefd Änkian hustro Märit och hon sagt sig hafwe länt till Peder Anderson een bränwins Panna, och uplåtit honom den till Pant, och enär, han honom där effter frågadt, fått till swaar, at han och där något hafwer at fodra, och der hoos förtröstadt honom få halfwe Pannan, och enär han een tijd derefter frågat honom därom, swaradt, sig så mycket hafwa at fodra ***[fol.277v]*** som Pannan kan wara wärdh, och wille honom intet något där af låta bekomma, och han altså intet för och på sin Skuldfordran ernådt. Peder Anderson är sedan sidste tinget höltz genom döden afgången, och Sonen Johan som är på des hemman, ursechtar sig intet kunna antaga action, eftersom han ingen fullmacht af sine Syskon där till hafwer Saken discurerades med Nämbden och beslötz, at den bör afdömmas, emedan som intet på action felades meera än Jon Olufson skulle afhöras som nu skiedt är, och voterades till fölliande Doom.

Ehuruwäll Märit Olufsdåtter påstått frambledne Pädher Anderson fått Bränwins Pannan till läns, efter sin Mans dödh, och han på Wårtinget föregaff och påstod, den på sin fordran antagit (men tillförenne några gånger länt) uti hennes Mans lijfstijdh, och omsijder bekändt sig låfwadt Jon Olufson i Sidsiö niutha på sin fodran dess halfwe wärde som han intet bekommit, och Peder Anderson bränwins Pannan satt i Pant hoos Faste Tohlson för 6 D. K:r m:t; Altså pröfwes Jon Olufson wara till halfwe Pannans wärde berättigadt, som eij låter sig giöre, förr än med Pedher Andersons Sterbhuus blifwer för under händer hafde Chronones Medell Clarerat.

3. Dragon Larss Funke föregaff, sig 1693 hafwe länt 2 dahl. S:m:t åth Oluff Bengtson i Wärwijken, at få derföre een tunna Korn, och ¼ tunna därpå fått, och näst för Juhl 1693 tagit hans Stoo på foder, och han det något för Kindersmess 1694 olåfwandes igentagit ? resp. At han intet utsatte Stodet på foder, utan där med förtiena något till afslag på länte 2 D:r S:m:t och han hade deth till Medelpadh och een och Annanstandz i Sochnen och det illa handterat och derföre deth igentagit, Actor, at ingen wiss tijd och huru \längie/ han det skulle få bruka, blef föresatt, och han låfwadt honom deth få kiöpa, om dee kunde om Kiöpet komma öfwereens, huar till nekas.

Parterne förlijktes sållunda, att Oluf Bengtson skall ***[fol 278r]*** gifwa Larss Funke 24 öre S:m:t huar med hans länte twå dal. S:m:t skole wara betallte och action uphäfwen.

4. Peder Anderson i Wärwijken kärade till sin granne Oluff Bengtson ibm. för twenne huggyxor han för några åhr sedan tagit at låta byggia och Ståhlsättia, och honom derföre betalt men yxorne intet igenfått? resp. Att han twenne yxor sålledes tagit, men icke så långt tilbaka, och een ny yxa låtit honom få, och den andra ännu icke fått färdig. Actor tilstår sig fått een ny yxa sådan som hon war, och fodrar den andra, och Oluff låfwar nästkommande wecka een duglig yxa giöra och skaffa, och där han det eij håller wara Skylldig gifwe honom för Juhl twå goda yxor för een huar med han war nögder.

5. Anders Siuhlson i Ammeren begiärade tillträda sitt faders hemman i Miösiö så till halfwa Gården som hans Swåger Larss Jonson Hake som den andra halfwe någon tijdh brukadt, efter faderens Siuhl Olufsons Låfwen i sin lijfstijdh, som Anno 1685 warit på Tinget, och afsagdt deth skulle i hans lijfstijdh så blifwe, och efter hans dödellighe afgång, skulle hans Arfwe antingen förena sigh om besittningz Rätten eller lagligen Agera därom, och Så wijda fadren är dödh och hans Med Syskon opdragit honom lösningz Rätten, iemwäll och den andre halfwe deelen som hans broder Son Siuhl Olufson åboor, och lembnadt honom sig utlösa: begiärandes altfördenskuldh inbörda hela Hemmanet efter som det af een wäll kan häfdas, och så längie deth warit kluffwit \och/ af twenne åboer brukadt intet wäll kunnat begå sigh. Actoris broder Jon Siuhlson i Söwijken berättar sigh opdragit sinom broder Anders Siuhlson lösnings och besittningz Rätten af faders Hemmannet i Miösiö, och Systren hustru Karin

Siulsdåtter i Giällön efter Oluff Engelbrechtsons intygande, hafwer lösningz Rätten ifrå Sig lembnadt, antingen till broderen Anders Siuhlson eller broder Son Siuhl Olufson, så at endera af dem kan behålla ***[fol.278v]*** hela Gården.

Unge Siuhl Olufson tilstår sig updragit sin fader broder Anders Siuhlson besittningz Rätten af halfwa Hemmanet warandes in alles fyra bröder, Oluff, Jon, Peder och Anders Siuhls-sönner, och twå Systrar Karin och Dårdi. Peder är i Nårie och dijthrymde tredieman, och Dårdi är Larss Jonsons hustru? resp. Att hans Swärfader honom antagit, hemmanet efter sin dödh at få inbörda som skiedde med hans barns iord Huar till Jon Siuhlson nekar, och Anders, at han låfwadt wilkorligen så längie han skulle få på optagne ödeshemman i Ammeren sittia, och sedan är det blifwit feltwäbels boställe, och weth dy ingen tijd där at blifwa, utan måtte wara wederredo wijka där ifrån, enär Feltwäbellen honom utsäger. Larss Jonson tillsporde Jon Siuhlson om han kunde med sin Edh betyga, intet hafwe låfwadt honom Lössningz Rätten, det han sade sig kunna tryggelligen giöre. Resp. Kan du deth, så har iag intet at Säija, deth Jon itererade. Larss Jonson beklagade sigh, om så skulle blij, ware illa hållen, i deth han sitt fasta i Medelpad försåldt och på Miösiö kåstat, och där mycket arbete nederlagdt, så at han uth-arbetadt Karll är: upwijsandes sin Swärfaders Siuhl Olufsons utgifne Skrifft den 29 Aprilis 1687 och till wittnen Oluff Pederson i Fanbyen, Siuhl Seffastson i Tafnäs och Halfwar Michelson i Biörsiö, af innehåld, at han med sine barns minne och willia kallat Larss Jonson ifrå Medelpad, at taga emoth halfwe Hemmannet, eftersom Oluff Siuhlsons Änkia, intet kunde wara mechtig hela Hemmannet bruka, och dee andre intet kunde komma ifrå sine Gårdar, som Nillss i Bågsiö och Halfwar i Biörsiö åhörde och wittna kunna, och enär Larss Jonson ankom, dem kallat tillsammans och frågadt om någon wille Hemmannet emothtaga och alla där till nekadt, och anbodo Larss deth antaga och dy så sluttit, att dee andre barnen intet skulle efter hans dödh hafwe något at fodra af hans fasta: begiärandes, at han må få besittia den halfwe gården ***[fol.279r]*** oklandrat, för sin hafde och hafwande omak wårdnat och Skiötzell. Resp. Att dee intet warit den gången dijt kallade, och aldrig förr hördt af den Skrifften. Oluff Pederson i Fanbyen som den attesterat, bekänner dem då intet wara tillstädes, utan skrefs efter Nills i Bågsiö och Halfwars i Biörsiö intygande. Halfwar berättar Siuhl Olson komma till sigh och läth anteckna på ett gamalt breef, at barnen wille hafwa Mågen Lars Jonson på Hemmannet men intet wore barnen tillstädes, och af det senare weth han intet aff, och huarken då warit tillstädes eller gifwit sitt bomerkie där till. Oluff Pederson säger sig intet heller tillstädes warit, utan Siuhl bedit sigh uprättadt Skrifft underskrifwa, där till han een gång nekadt, men sedan efter hans trägenheet där till beiakadt, men intet widare, än Siuhl så sagt sin willia wara. Det samma säger och Siuhl i Tafnäs. Larss Jonson föregifwer sig hafft deras bomärkien deth at besittia, huar till Anders swarade som tillförene, och begärer at Gården må Synas, så kan sees, huru han den häfdat hafwer. Här wid observeres, at Oluff Siuhlson inbördat af gl:e Syskonen halfwe Hemmannet med egna Penningar.

Nämdens eenhällelige betenkiande till fölliande Doom.

Ehuruwäll framledne Siuhl Olufson i Miösiö hafwer antagit sin Mågh Larss Jonson Hake at bruka halfwe Hemmannet, sedan hans Son Oluff Siuhlson genom döden afgick, och tillsagdt honom efter sine dagar lösningz och bosittningz Rätten efter hans barns Samtyckio, som skiedde den 4 Januari A:o 1679, huar om agerades på tinget 1685, och eftersom intet kunde bewijsas, deth med alla barnens willia och Samtyckio, utan wilkor och förordh wara giordt, blef så sluttit, at Larss Jonson skulle niutha fadrens skrifft tillgode i hans lijfstijdh, och sedan kunde barnen och Arfwingarne, där dee om besittningz rätten intet komma öfwerens, lagligen där om huar- ***[fol.279v]*** annan tilltahla, som domen af den 7 Decembris A:o 1685 uthwijser. Sedermera hafwer Larss Jonson låtit Siuhl Olson gifwa sig een annan Skrifft af den 29 Aprilis A:o 1687, aff innehåld iblandh annat, att ingen af dee andre Syskonen och barnen, skulle hafwe macht, efter hans dagar något at fodra och Kräfia, utan Larss Jonson skulle behålla hans Jordepart, huilket Sönnerne Jon och Anders Siuhlssönner intet förr hördt eller afwettat,

och Larss Jonson ickeller där medh lagligen procederat, och där under opförde wittnen intet warit tillstädes, utan efter Siuhls begiäran satt sine Nambn därunder, som Ransakningen innehåller och utwijser. Och Såsom Anders Siuhlson icke allenast hafwer sin broders lått och Part uti Hemmanet, utan och broderen Joon Siuhlson och Systren hustru Karin i Gällön updragit honom sin lösningz Rätt i halfwe Hemmannet, huar till kommer at broder Sonen Siuhl Olufson hafwer sin deel af andre halfwe Gården till lösn opdragit, och Hemmannet bör intet klyfwas, Så kan Rätten intet förneka Anders Siuhlson at träda till faders Hemmannet, lijkmätigt Kongl. Maij:ts Nådige resolution, gifwen Samptel: Allmogen på Rijkzdagen A:o 1680 och dess 30 §. Iemwäll och Kongl. Maij:ts Placat den 20 Junij A:o 1684, och sålledes bör han uthlösa sin Swåger Larss Jonson för hans hustrus Syster part: wälförståendes, sedan Hemmannet är Synt ifrån honom och lagligen afgiordt, och i samma anseende sine brodersbarn af den andre halfwe deelen.

6. Oluff Mattzson i Wåhlbacken och Låchne Sochn prætenderade på sin hustrus Anna Olufsdåtters wegnar, odalsrätten i Gååsböhl Hemmannet i Räfsund Sochn, tillijka med hennes Moder hustru Märit Andersdåtter, som Anders Larson några åhr brukadt, och till hustru hafft Kerstin Olufsdåtter, som dödde i barnsäng för 4 åhr sedan Olssmess tijd sidstleden, och war Annas half Syster af een fader: förståendes, at Gåsböle war faderens odall, och ***[fol.280r]*** och barnet dödde för än Modren? Resp. genom fadren Larss Anderson, at barnet öfwerläfde Modren, huar till nekas och beropades Erich Öndesons hustru i Rindh till wittnes där om och efter något samtahl bekände Larss Anderson, at barnet dödde först, och Modren sedan. Huru stoor Rätt Oluff Olufsons efterläfwerska hustru Märit Arendtzdåtter hafwer i Gååsböle, utwijser 1685 Åhrs dom in Decembri. Sedan hafwer hennes nu hafwande Man Feltwäbellen Erik Swan af Sonen Jonas Olufson sig tilhandlat hans deel i Gåsböle för 10 RD. in Specie, efter Kiöpebreff af d.19 Decemb: 1686 upwijsandes Larss Anderson Sonen Oluff Olufsons Zedell den 20 December 1688, at han opdragit sin Swåger Anders Larson sin arfspart i Gåsböle både löst och fast för 11 RD. och enär Penningarne blij betallte, skulle han få breff, och Larss Anderson berättar Oluff Olufson fått der på Sex dahl. S:m:t och een dito af den 9 Septembris 1687, at han updragit Anders Larson, besittningz Rätten af Gåsböle. Item Erich Larsons Gåås, som hafwer gl. Oluff Olufsons Systerdåtter till hustru, Zedell, at få lösa des anpart för 5 Dahl. S:m:t af den 27 Maij 1690, och den 21 huius sidstleden quitterat 9: 6: 16 S m:t. och 16 öre dito af Feltwäbellen Erich Swahn. Nillss Nillson hafwer och berörde dato quitterat på sine Jordepenningar 14: 16 öre K:m:t; Larss Person i Grönwijken sammalledes 8 D. S:m:t begiärandes Anders Larson låf och tillståndh at till sig lösa hela Hemmannet, huar till nekades. Anders Larson hafwer brukadt Gååsböle Sex åhr, och huru han deth häfdat och bebygdt, skall af där öfwer håldne Syhn utwijsas.

Enhälligt votum.

Såsom een Arftagare till Gåsböle Hemmannet, Anders Larsons hustru Kerstin Olufsdåtter är genom döden afgången, och dess barn näst tillförenne, och bonden efter 5 Cap. Gifftmåla balken LL gifftes intet i sin hustrus Odalljord; Altså finner Rätten skähligt, att han träder där ifrån, och Feltwäbellen Erich Swahn på sin hustrus wägnar effter 1685 Åhrs doom och sin Styffsons Dragon Jonas Olufsons opdragne broderspartt i ***[fol.280v]*** Gåsböle efter Kiöpebrefwet den 19 Decembris 1686, deth tillträder och bewårdar, at deth till häfd, byggnadt och hängnadt rätteligen blifwer ansatt och förestått, och där hoos wara förtenkt widh anträdet, torsdagen för Midfasto Söndagh Anno 1695 deponera så många Penningar, som Anders Larson på Hemmannetz lösn utgifwit, huilka skolle stå i quarstadh och behåld till dess hålldne Husesyn i Gåsböle blifwer öfwersedt och afdömdt, och Sidst ware wederredo, at utlösa dee andre Arfwingar där uti.

7. Erich Peersson i Skyhlnäs, kärade till Peder Anderson i Wärwijken om een Kärra han förledne Wåhr tagit till läns af Rothan, at föra ammunition på, och icke lefwererat tilbaka som bör wara i Lensmans Gården eller Anwijken ? resp. Att han hafft Kiärran, och den lembnadt i Perigrims Stahn, som där är i behåld, och Dragon Jonas Kållman betygar sant wara, som han förr och i gåhr sedt hafwer. Resol. Peder Anderson bör skaffa Kärran frij och färdig hijth till Lensmansgården, eller betalla den som det giör.

8. Erich Erson ifrå Bensiö kärade till Mattz Mattzson ibm. som åboor hans faders gård, om 27 D: 23 öre Kopp. m:t som återstå på Hemmans Köpet till Peder Erson som deth opdragit Mattz Mattzson, och där till med hans Systers Märitz Jordepenningar ibm. 27 D: 25 öre Kopp:r mynt. Rp. Genom Larss Anderson, at skullden är richtig, och will den betalla, och wore honom lijka mycket om han wille Kiöpat eller Larss Erichson som deth betingadt hafwandes Peder Erson fått der på dom och fastebreeff men Mattes Mattzson intet, icke eller är med Peder Erson i någon Skyldskap, icke eller med Lars Erson, som Larss Anderson betygar.

Enhälligt votum

Såsom Erich Erson hafwer till Peder Erson såldt sitt faders Hemman i Behnsiö, och han der å förlengst wunnit doombreff, och sedan deth försåldt till Mattz Mattzson, som det bårthandlat till Larss ***[fol.281r]*** Erson, och som Mattzsons fullmechtige Larss Anderson betygar tillstår han sig wara Skylldig till Erich Erson på Hemmannetz lösn 27 D: 23 öre Kopp:r mynt, och till hans Syster Märit 27 D: 25 öre K:r m:t och låfwar dem willia betalla; Altså finner Rätten Skähligt, at Erich Ersons hafde odallsrätt och Byrd till faders Hemmannet är medelst Peder Ersons där å wundne dombref ute och uphäfwen och Mattz Matzson dömmes besagde 55 D.16 öre Kopp:r mynt som är 18 D: 16 öre S m:t betalla, sidst uti tilstundande Decembri Månadt med 3 D. S: m:t wijte, efter Kongl. Maij:ts Executions Stadga 1669, om han innan den tijden icke bemelte 18 D.16 öre betallar.

9. Länsman Oluff Peerson gaf wid handen, huru som Klåckaren Larss Larson i Behnsiö under een lögardagz Predijkan den 27 Octobris sidstleden, uti Bräcke Kyrkia widh Predijkans Sluth stijgit upp i Predijkestohlens trappa at påminna Kyrkioherden H. Carl Alstadius, om något som skulle afkunnas, och under bönen släpt sitt watn, som Pastor hördt rinna, och wid Gudztienstens sluth deth sagt för Sex- och Tålfmännen at See där efter, som befunnit så skiedt wara? resp. At han optimbradt ett wedlijder, och fallit sigh förderfwadt, och kunde wäll märkia och förstå at han behöfde kasta sitt watn, men tänkte kunna hålla Sigh till Gudztienstens Sluth, som intet skiedde, utan släpt sitt watn, som runnit nedh för Strumporne, och sedhan neder i trappan, och at han det dygnet intet fått kasta sitt watn, och dy tenkt, at deth den gången skulle gå öf:r och i hastigheet påkom enär han föll på sina knäen, och kom intet till råda at gå uth, utan Småningom dhet släpt. H. Pastor refererade så tillgångit wara, at han hörde under Litaniens läsande neder i Predijkestohle squahla, och der med litet ophört och stampat till wahrning och hållit fort med läsande, och lijkawäll hördt squahla och rinna, och wid nedergående måst achta sig icke stijga uti hans släpte watn, och medelst sådan skiedd förargelse ***[fol.281v]*** sagdt, sig icke kunna widare förrätta sin tienst med Chatechismi förhöör, och församblingen genom twå tålfmän och twå Sexmän sedt där efter och så funnit, och intercederat för honom och fattadt een attest om hans breckligheet, som finns Daterat den 28 October 1694, af innehåldh, at Lars Larson hafwer fått fehl af ett fall, och war den gången hehl nychter, och elliest altijd sedigh och Sachtmodigh och gierna opwachtadt Gudz huus, och dy anhålla om lindrigt Straff för honom; H. Pastor berättar, sig frågadt Församblingen om dee hördt skiedde Swårheet och dee där till nekadt. Tålfman Oluff Peerson wid Åhn berättar sig deth sedt tillijka med fleera, kallade där till af Pastore, men förr intet där af wettat.

Enhälligt votum

Aldenstundh Klåckaren Larss Larson, hafwer under Gudztienstens förrättande i Bräcke Kyrkia den 27 October sidstleden då Simonis Dag fijrades, uti trappan af Predijkostohlen släpt sitt watn, att Predikanten wid Litaniens upläsande deth hördt och stampat i Gålfwet, och han lijkawäll der med icke afstått och sökt at träda uth, som Ransakningen bredare innehåller och utwijsar, och sålledes giordt swor Förargelse i Herrens Huus; Huarföre hafwer Rätten hans stora förseende deruthinnan applicerat och lämpat till Kongl. Maij:ts Stadga A:o 1686 om förargelse i Kyrckiorne, och i Krafft och underdånigst föllie där af, dömmer honom der med hafwa förwärkadt 50 D. S:m:t eller plichta med Kråppen, som högstbemelte Ordning lyder och biuder, och stå uppenbara Kyrkioplicht.

10. Pastor H. Carl Alstadius förekom, och begierte utslag öfwer Peder Bengtsons Änkias i Biörnöhn och Bengdt Pedersons prætension uti Sundz Hemmannet, som ifrån Wällåfl. Lagmans tinget remitterat är, at wijsas wara betallt med quittobreff eller genom Executoren sökia Richtigheet; Framledne Peder Andersons Son i Sundh Johan Pederson berättar, sig förledne Söndag blifwa Stemdh. Och så wida deth olagligen war giordt, huar ***[fol.282]*** han intet hafft tijdh conferera med sine Syskon där om, och kan derföre intet denne gången där till swara.

11. Peder Anderson i Wärwijken låfwade till Kindersmesso nästkommande betalla utfästade En Dahl. S:m:t till Räfsundz Kyrkia, at imedlertijdh infordra, huad han kan hafwe af Allmogen för giordt arbete på Leckterne at fodra, i widrigt fall betallar han twå Dahl. för een.

12. Anders Hansons arfwingars i Skyhlnäs anhängige Sak emoth Oluff Hansons i Wärwijken företogz, och intygade Olof Engelbrechtson i Giällön och Oluff Tomson i Stafre efter Jon Hemmingsons tahl, at länte 8 RD af Oluff Hanson, betalte han till Anders Hanson: förståendes inrächnade wid afträdet i Skyhlnäs Hemmannet, huar till Actores intet kunde neka, men förmena at dee herkomma af den Nårra Gården i Wärwijken, som deras faderfader förlengst såldt till Peder Anderson.

Peder Anderson berättar, sig för några och 40 åhr sedan, kiöpt gården af Hanss Olufson för 80 RD. och dem till honom lefwereradt, huar med han kiöpt den Södra ibm., som Oluff Hansons arfwe besittia, och Oluff Hansson uti 14 Åhrs tijdh, måst föda och Skiöta faderen Hanss Olufson, och intet af Anders Hanson derföre niutit, som måtte finnas af Byteslängden, och ingendera parten föregifwe, sig henne ibland Skriffterne funnit som för 30 åhr sedan lijkawäll är skiedt och hållen. Anders Hansons Änkia hustru Anna Bråddesdåtter berättar, sin Man säija, sig hafwe Jordpenningar där fodra och at Oluf Hanson förmentes hafwa faderens Penningar om händer, och af bekomne 80 RD. löst allenast uth gl:e Syskonen utur Södregården med 19 RD., och Jon Hemmingsons länte 8 RD. wore af samma Penningar, huar till nekas, och at Oluff Hanson och icke faderen Hans Olson dem länt. Anders Hanson dödde 1675, och Oluff Hanson 1692, och deras fader A:o 1658. Warandes twå bröder och tree Systrar at ärfwa ett tunland Jordh, och een Syster ***[fol.282v]*** sedermera dödh blefwen, och kunde på Anders Hansons anpart icke belöpa 8 RD. som lijkawäll efterlätz.

Enhälligt votum

Emedan som Oluff Hanson och Anders Hanson tillijka medh tree sina Systrar, hade at arfwe i Södra Gården uti Wärwijken ett tunland Jordh efter fadren Hanss Olufson, och efter intygandet hafwer Anders Hanson niuttit uti Skyhlnäs Hemmannet dee 8 RD. Jon Hemmingson hade länt af Oluff Hanson som hålles före och berächnas för lösn, ehuru wäll deth i mästa laget warit. Och så wida ingen annan underrättelse därom kan finnas, och byteslängden efter deras fader föregifwes intet heller wara till finnande och Anders Hanson läfwadt i 17 åhr sedan arfwet föll, och för 17 åhr sedan blifwit dödh, och dess barn A:o 1692 som war Sidsta Åhret Oluff Hanson läfde; därpå först tallat. Så förblifwer Rätten med den Allmenna Reglan, att den som intet bewijs till sin fodran hafwer, kan intet niuta.

13. Swän Eskellson i Sunnersby beswärade sigh öfwer drängen Carll Pederson Wrång ifrån Sundh, för deth han een och annan gång söker umgiänge med hans hustru Inge Pedersdåtter å lönlige Rum, och enär han heemkommit, offta sedt honom smyga sig kring om husen och gå der ifrån, och för fem åhr sedan Fastetijden kommit heem i Skymbningen och intet funnit henne inne, och derföre gått till fähuset och ropadt efter henne, och hon intet förste gången swaradt och sedan kommit neder af fähuusiällen eller hillan, och han altså föranlåter at see om någon där månde wara eftersom han hade henne misstenkt för Carll, och kommande på trappan reste Carll sig upp: säijandes, nu skall du få fanen, och där med strax af räddhåga gått neder, och Carll efter, och utom dören tagit honom i håret, och offta sedhan och honom sedt gå kring huuswäggiarne, och sin hustru offta förmant intet lijda honom, och fått hugg derföre, men utan wärkan, Hustru Ingel om några och 40 åhr gammall swarade, sig intet wara på fähuus hillan den gången utan på trappan med eldstickor, at wänta efter barnen: wetandes ***[fol.283r]*** att Carll war på hillan, och fått ett Stoop öhl af deth hon åth honom hade brygdt, då Carll brukade Brattbyen, som är ett litet stycke ifrån Sunnerstby, och hon gått derifrån in i Stufwan, och weth intet huru Swän och Carll boro sig åth: bekännandes beggie sig wara förbudne at begå Herrens Helige Nattwardh, för deth onda Rychte som där om uthspridt är deth Pastor Loci H. Carl Alstadius gårdagen inför Rätten berättade, och at Saken warit på Probstetinget och blifwitt remitterat till Forum Civile, hållandes hustro Ingiehl sigh oskylldig däruthinnan, och at Swän henne offta slagit föör än han fattadt misstankar om Carll, huar till han intet kunde neka, och det för hennes elacka och otijdige Mun. Carll Pederson beekänner sig samma gång warit på fähuus hillan at dricka ett stoop öhl af det hustru Ingiehl åth honom brygdt, men intet war hon där, eij heller på Swän bannadtz, och tagit honom i håret, menandes intet om Swän honom tilltallt, eftersom han war mycket drucken och strax der på gått der ifrån, säijandes sig een och annan gång där warit, men intet hembligen, och smygadt sigh kring om knutarne, och kan hafft toback at Sällia till hans barn, som dee icke wellat låtha sin fader wetta. Carll bekänner sig på twå Åhrs tijdh, medelst detta berychtandet warit förbuden at begå Herrens Helige Nattward men Swän och hustru gått förledne Juhlhälg, uthan låf och tillståndh, och hafwe stuckit sig in ibland folket, och Prästen intet blifwit dem warse som Klåckaren Oluff Engelbrechtson berättar. För Åtta eller 9 åhr sedan wore och dee berychtade, men intet så grofft och allment som nu och då bleff Carll warnadt och förbuden at hålla sig der ifrå som höres eij efterkommit wara, utan som tillförenne offtare där gått och wistadtz, och nu nyligen låtit henne een tunna Korn åth sig mällta: föregifwandes, Swän där af weta huar till han nekar. Klåckaren Oluf Engelbrechtson berättar dem illa läfwe tilsammans, och sällan som ächta folk läggia tilhopa, huar till dee intet kunde neka. Swän beklagar sig ofta af en och annan lijda förkast för deras skuldh, och begärer Rättens Assistence. ***[fol.283v]***

Enhälligt votum emedan som dee kring om hela Pastoratet äre berychtade för olåfligit umgiänge.

Såsom Carll Pederson warit för några Åhr sedan misstänkt för Swän Eskillsons hustru Ingiell Pedersdotter i Sönnersby, och blifwit warnadt at hålla Sig derifrån, deth han intet efterkommit, och sålledes blifwit för henne så grofft berychtat, at Predijkoämbetet wordet förordsakadt, förbiuda dem begå Herrens Helige Nattwardh; Altså bör Carll Pederson efter 19 Cap: Tingmålabalken å näst skeende Laga ting sielf tålffte gå lagh, at han henne intet häfdat hafwer, och där han dethintet gitter giöra, warder han fält till Sake…[?]

14. Dato öfwersågz håldne besichtning och wärdering på den brandskada som Oluff Siuhlson i Böhle och Båsiö Sochn twå tunland Skatte öfwergått Hellige Trefaldigheetz Söndag sidstleden på hans Man och ladugård, och undersöktes först, huru ellden war löös kommen, och intygades den wara af utfalldne gnistror på taket, af då warande starka blåswäder, som middagz tijden sig yppat, och folket warseblifwit, och så hasstigt itändt at ingen kunnat släckian, och altså efter Lagh 37 Cap: bygningabalken LL. berättigadt till branstodh, för dee

huus han sålledes mistadt, eftersom ingen boskap, Spanmåhl och foder eller Redskap mistades, och är wärderat för 76 dahl. S:m:t

15. Gångne Skogzeldh i Ammern och Rindh A:o 1693, huar om på deth Åhretz hösteting undersöktes, då huarken Anders Siuhlson eller Johan Henrichson ibm., wille tilstå ellden wara där ifrån kommen, och dy beslötz, at därefter skulle noga Ransakas och wid deth Männen skulle deth effter komma, föll Sniö och dem där ifrå hindrat. Förledne Sommar wille Lensman dijth deth at förrätta, då Johan och Anders swarat, deth icke för Nöden wara, eftersom ellden ifrå deras Skogh måtte wara kommen, huar till icke nekas kunde. Johan Henrichson bekänner sig slå upp ellden, sedan Anders war gången ifrå Swediehygget at fiskia, och intet warit i Rådh med honom där om, och tykte sig ellden wäll släckia.
Enhälligt votum.
Såsom Johan Hendrichson i Ammeren hafwer Midsommars tijden 1693 upgiordt elldh i Skogen som sig sedan yppat och widgat, då stoor heta och tårka war, som i sådane tijder i Kongl. Maij:ts Skogselldz Placat A:o 1690 strängelligen äro ***[fol.284r]*** förbudit; Altså till underdånigst föllie där af, dömmes han derföre at bötha Trettijo dahl. S:m:t eller plichta med Kråppen hafwandes Angifwaren at niutha ⅓ af böterne.

16. Befallningzman Lorens Bachman upwijste H. General Leut:ns och Gouverneurens H. Otto Velingkz resolution daterat Giefle den 18 Juni 1694, at återstående utlagor på Torssängz Hemmannet af 46 D. 12 penningar[?] S:m:t skulle af deth fasta ersättias, med order, at vigillera Kongl. Maijt:s Höga Rätt med laga upbudh, och om wederböranderne intra fatalia icke afläggia betallningen, lembnes det heelt och hållet Kongl. Maij:tt och Cronan, och i Jordeboken för Crone införes: förehållandes åboen Nillss Halfwardson bemellte rest betahla af deth han är skylldig på Hemmans Kiöpet, huar till han efter långsampt betenkiande omsijder beiakade, och utlåfwade Nills Halfwardson till nästkommande Gregori 1695 berördhe rest af 46 D:12 penningar[?] S:m:t betalla, och där emoth ware säker om Odallsrätten af berörde Tårssängz Hemman.

17. Illa bygde Hemman
Aff H. Capiten Mag: Ulfsparres Compagnie Bådsiö Sochn Finnäs Måns Jonson och Erich Kiehlson twå tunlandh Chrone anmantes tredie Gången.
Af H. Capiten Dades Compagnie
Bräcke Bensiö Larss Larson 3 tunlandh Skatte tilsades tredie Gången, och betyges wara merendels bebygdt. Åhn. Oluff Pederson 2 tunland Skatte, är Synt och befunnen fullbygd.
Räfsund. Melgåsen Jöns Olufson 1 ½ tunland Skatte tree Gånger förmant, och nu upbiudes Skatträttigheeten förste gången. Anwijken Brådde Olufson 4 tunl. Skatte tredie gången förmant. Gåsböle Oluff Olufson 2 ½ tl:d Skatte 3:de gången dito
Sundsiö Sochn. Biörsiö Jon Olson 2 tunl. Crone, Andre g. Miösiö Siuhl Olufson 4 tunl: Skatte 3:de gången. Bågsiö Oluff Iwarson 2 ½ tunl. Skatte 3:d gången

18. Dato Proponerade Kyrkioherden wyrdig herr Carl Alstadius, huru som han fått ett breff, huar utinnan han beskylles ***[fol.284v]*** för någon föröfwadt otillbörligheet, och begierte Attest, hurulunda han sig i Lärdom och läfwerne uti Församblingen Ställt och förhållit hafwer, huilket Nämden sin emillan öfwerlade, och eenhälleligen beswarade, at därom är på huart Probsteting frågat och af hela Allmogen intygat huru därmed är och lärer wara af H. Probsten annoterat, och widare intet kunnat uti Allmogens frånwaru sig därutinnan uthlåta, Men för sine Personer Attestera sig med sin Kyrkioherde intet annat wetta än det som ähra och godt är.

Ting 18 - 21 september 1695

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:16, fol.24v-30v

Anno 1695 d. 18.19.20.21 Septembris höltz Laga Ting med allmogen af Räffsundz tinglag wederwarande Befallningzman welbet:d Lorens Bachmann, och desse såto i Nämden

Siul Seffastson i Tamnäs,	Oluf Engelbrechtson i Giällön
Michell Mattzson i Fanbyen	Erich Peerson i Skyhlnäs
Salomon Peerson i Anwijken	Jöns Peerson i Bådsiö
Bengdt Olson i Bådsiö	Oluff Peerson wid Åhn
Nills Peerson i Melgåsen	Oluff Tomson i Stafre
Oluff Nillson i Ösiö	

1. Dato publicerades Kongl. Maij:tz Placat om barnemord de Anno 1684. 2.) Kongl. Maij:ts Skogselldz Placat 1690, och 3.) Kongl. Maij:ts Stadga om Rättegångz Processen af den 4 Julij 1695.

2. Kiehl Jonson i Gååsböle angafs hafwe hafft lägers måhl med Brita Johansdotter ifrå Östergrimnäs by: warandes beggie ogiffte, och ingendere med den Synden förr beslagen och barnet föddes in Junio, sidstleden, som läfwer. Kiehl tilstår sig henne hafwe häfdat, hållandes före sig icke wara barnfader, men Brita påstår, honom och ingen annan wara barnfader, och med ingen annan hafft beblandelse Kunnandes Kiehl intet bewijsa henne med någon annan hafft beblandelse. Brita berättar, honom sidste gången Michellsmess affton sig besåfwit, huar till han nekar.

Enhälligt votum

Såsom Kiehl Jonson hafwer besåfwit Brita Johansdotter, och hon födt barn, och han intet kan bewijsa henne medh någon annan hafft beblandelse; Altså finner Rätten skähligt, at han efter 3:de Cap: Gifftmålabalken LL: böter 40 mk och hon effter Kongl.Maij:ts resolution A:o 1694 20 Marck: hafwandes hon intet wänta någon Målsägare Rätt af hans Sakören efter högst bemellte resolution.

3. Dragon Oluf Olufson Söderman i Sidsiö, beswärade sig öfwer Dragonens Erich Larsons Gåess hustru Märit Olufsdåtter i Sissiö, som skall wara wållande til hans Sons Olufs på åttonde åhret gamal omkommande ***[fol.25r]*** och dödellige afgångh in Junio sidstleden, huar medh sållunda skall tilgångit wara. Att beggies Gietter luppit heem ifrå fäboderne een Mijhl ifrån Byen, och blef så aftallat, at hust. Märet skulle drifwe dem tilbaka, och Pilten hielpa henne at Kiöra på, och hon låfwadt hielpa honom öfwer Angnnellåhn, och wäll skaffa heem tilbaka igen, och altså om Morgonen gått till wäg, och hustro Märit om afftonen kommit tilbaka, och gåssen intet, huilken tijo weckor där efter igen fans, uti ett fiskiare Kiäll wid Gråsiön, een halff mijhl ifrå fäboderne, och förmenes gått tilbaka öfwer Angnellåhn och sålledes hafft een Mijhl till Gråsiön: beklagandes sin Sons olyckellige afgång, och at hela Sochnen gått i Skogen där i Neijgden och sökt efter honom, och intet funnit. Den dödes Kråpp som merndels war förtärdt och ruttnadt, igenfans af Erich Anderson i Heemsiön och sedan begrafwen. Huar till hust. Märit så munt- som Skrifftelligen swarade, at Oluf Söderman förordnat sin Son at Kiöra på gietterne, som skulle drifwas till fäboderne, och hon allenast låfwadt hielpa honom öfwer älfwen, och wellat deth hans Moder skolat folgdt eftersom hon befarade, deth gåssen intet skulle orka fram och gå den wägen: föregifwandes, sig burit honom öfwer älfwen, och kommande till een Myra, litet ifrå åhn blef seende en Kiäderhöna löpa, och gått litet der efter, och sedan saknadt gåssen, och begynt först ropa efter honom och sedan sig iamra, så at Wallbarnen kommit och frågadt huad felades och på färde monde wara, då hon skall beklagadt gåssens bårtkomst, och dee förment, honom gått om gietterne till

bowallen som allenast ett gått stycke warit där ifrån, och altså folgdz dijth, och honom där intet funnit, och Ingrid Swäns dåtter een fullwäxst piga folgdt henne altså tilbaka till myren at sökia efter honom och inthet funnit, och sedan ofwan och utan för fäboderne till Solennes neder gång, och blifwit warse ett Stycke ifrå Myren tilbaka, der hon honom sacknade, det Spö han hafft at Kiöra på Gietterne medh, huar af slutes, att han måtte gått tilbaka: beklagandes den olyckellige händellsen som henne nog till hiertat gått, fast än hon fullgiordt sin låfwen, i deth hon honom burit öfwer älfwen, och håller sig där utinnan oskylldig, och om hon blifwit i rättan tijd tilsagd och Stämbder, skulle hon hafft pigan Ingri och ***[fol.25v]*** Kerstin med Sig till Tinget, som Kunnat betyga, huad bekymber och sökiande hon effter honom hafft, och om Natten gått heem till Byhn, och deth för hans Moder berättadt och beggie öfwertallt Larss Carllsson och Siuhl Gullichson dijth at gå som tillijka medh Piltens Moder om Natten åstad gått at sökia efter honom, och denne hustro Märit och Oluff Swänson om morgonen efter i samma ährende Söderman berättar, gåssen warit ett ärende till hustro Märit, och kommande heem sagt, deth han skulle föllia henne bårt med Gietterne, och han där till samtyckt, och hustro Märit låwadt icke allenast hielpa honom öfwer Åhn, utan och elliest hafwa dess omwårdnat, och skaffa honom wäll tilbaka? resp. At hon honom intet begiert, utan enär deth sades, tykt honom eij årka den wägen gå, och dy begiärt, at hans Moder skulle föllia, som intet blef af och Modren om Natten flickadt hans Strumpor, och hust. Märit säger, sig hållit deth hon låfwadt med hielpande öfwer Älfwen. Söderman berättar, sig will wara nögd med deth hon wille hafwa gåssen med sig, eftersom hans hustru är altid Siuklig, Men hustro Märit föregifwer, sig intet wara wäll nögd där medh, utan måste där till beiaka och ingen ordsak till hans dödh warit. Actor, at hon intet bordt gå till bowallen, utan strax sökia efter honom? resp. att deth war allenast ett stycke, och at förmentes honom wara dijth luppen, och sedan strax gått der ifrån tilbaka och tager Gudh och sitt Samwete till wittne, sigh ingen ordsak till hans dödh wara, widare än berättat är, och at Ingri och Kerstin kunna betyga, huad bekymber hon där om hafft, och huarest dee henne råkadt, och hördt dess Ropande. Hustro Märit skall sändt strax budh till tålffman Oluff Peerson wid Åhn. Söderman war då på wägen till Camperingen, och i Stamnäs by deth fått wetta, och fått låff gå heem, men måst efter fyra dagars förlåpp begifwa sig till Camperingen, och i dee dagar och Nätter tillijka med grannar och Rågrannar i Skog och Mark efter Pillten sökt och intet funnit, och at Nillss i Mälgåsen och Sisiöboerne som hustro Märit folgdt at sökia efter Pillten skall och berättadt henne då annat tahl hafft, än in för Rätten, huilka icke tilstädes äre.

Nämdens betenckiande är, at Saken intet kan afdömes ***[fol.26r]*** förr än Pijgorne Ingrid Swänsdåtter och Kerstin Olufsdåtter blifwe förhörde, tillijka med Nillss i Melgåsen och Sösiöboerne som hustro Märit först folgde at sökia efter Pillten, och skolle kunna betyga henne annan berättelse därom hafft, än nu inför Rätten.

4. Siull Pederson i Loke och Låchne Sochn, kärade till Peder Jonson som besitter hans faders Peder Swensons hemman i Böle och Bodsiö Sochn, huilket hans framledne broder Faste Pederson och han ägde, och Faste såldt till Swän Olufson för 90 dahl S:mt och der på 14 och 17 Sexdallers Plåtar lefwereradt, deth han någon åhr bebodt, och för tree åhr sedan deth opdragit sin Swåger Peder Jonsson, som betallt till Siuhl Peerson 7 Plåtar eller 14 dahl. S:mt och ingendere någon Köpeskrifft därpå hafwer eller deth opbiuda låtit: warandes beggie obyrdige där till och Siulls Måg Ryttaren Anders Hammar på sin hustrus Ingeborgh Siulsdåtters wegnar prætenderer byrdelösningen Resp. At han deth fått af sin Swåger och sin hustrubroder Swän Olufson, och honom gifwit 20 dahl. S:mt: och till Siuhl Pederson 14 D. S:mt: men där till obördig.

Enhälligt votum

Såsom Swän Olufson och Peder Jonson äre obyrdige till framledne Päder Swänsons hemman i Böhle och Bådsiö Sochn och Ryttaren Anders Hammar på sin hustrus Ingeborg Siulsdåtters

wegnar där till byrdig är, och huarken Swän eller Peder där med lagligen hafwa procederat; Altså finner Rätten skälligt, att i förmågo och Krafft af det 4:de och 26 Cap: Jordabalken LL: samma heman döma i byrd till Anders Hammars hustru Ingeborg Siullsdåtter, och till Swän och Peder deras där på utgifne Penninger inom rätta fahrdag restituera och betalla och Hemmannet tillträda.

5. Änkian hustru Lisbeta Larsdåtter ifrå Wärmeland och Stafnäs Sochn, beswärade sig öfwer Nillss Nillsson i Mordwijken, för deth han Michaelis tijdh 1694 öfwertallt henne at bårt byta sitt hafde goda Stodh, uti een gamall Kamp som 14 á 16 dagar där efter Stört uti Medelpad, Tuna Sochn och Hwattiom By: Begärandes därföre Satisfaction. Resp. at hon Kom till honom och begiärte bårtbytha sitt hafde Stodh, och eftersom hans häst war hårssgalin, där till samtyckt och gifwit allenast twå Kannor öhl emellan, uti dragon Bengdt Lärkias närwaru, och at hästen war i 20:de åhret och intet annat lyte hade, Men intet råder han före, deth ***[fol.26v]*** han kan råkadt för trållskått och Störtadt: wijsandes med sin grannes Chrestier Olufsons i Mordwijken Attest af den 11 huius, at hästen intet annat fehl hade, än hårssgahlen Tålfman Oluff Peerson wid Åhn, som boor hardt där wid betygar, hästen See wäll uth, och intet hördt honom hafft något lythe, deth Gästgifwaren Håkan Erlandson i Bräcke besannar, wettandes ingendera dess ållder.

Enhälligt votum.

Emedan som intygat är, at Nillss Nillssons bårtbytte häst uti hustru Lisbeta Larsdotters Stod, icke hafft annat lythe än warit hårssgalen och med fullt hull då bythet skedde warit, och han honom eij Wårda Kunnat, Altså kan Rätten intet påbörda honom betalla till hustro Lisbeta den störte hästens wärde som af huariehanda olyckellige händelse Stört hafwer. Enär Parterne inkallades att afgöra domen, bekände hustru Lissbeta sigh i förlijkning af Nillss Nillson fått 16 D[?] S:m:t, och math och dricka enär hon kommer resande uthföre, huar till Nillss Nillson samtychte.

6. Peder Jonson i Böle Kärade till Faste Tohlson i Wällwijken för deth han A:o 1677 antagit hans faders Jon Pedersons Hemman i Finnäs, och låfwadt utgifwe uthlagorne derföre, deth han intet efterkommit, eij eller någon byggnad giordt, och hemmannet altså alldeles blifwit anskrifwit för Öde, och nu Chronones är: Anhållandes, at han må där till swara, och där af tagne Skada ersättia och refundera resp. at han blefwen i olaga tijd Stemd, och icke förr än d. 15 fått Citation uti ett annat tinglagh Nembl. Sunne och intet Kunnat i sådan hastigheet rätteligen huxa sig om, och skaffa bewijs och wittnen till sin oskylldigheet där utinnan. Länsman Oluff Pederson berättar, sig få budh at stämbna Faste d. 11 huius och d.12 skrifwit Lensman på Frössöön där om till, och Faste boor 1½ Mijhl därifrån, och icke fått Citation förr än på Kyrkiowallen d.15 begärandes Dilation till näste Laga ting at wijsa med Skiähl och wittnen, sig ware till angifwandet frij och oskyldig. Och Såsom Laga Citation bör wara begynnelse till action och den, in hoc Casu icke föregången är; Så gifwes Faste Dilation till näste Laga ting sig där öfwer förklara.

7. Chronehemmannet i Östergrimnäs som Swän Ewertson åboor, är förordnat till Capplans bostelle, efter Herr General Maiorens och Gouverneurens resolution af d.10 ***[fol.27r]*** Juni 1695, altså afsäijes Swän Ewertson där ifrån genom Nämndeman Nillss Peerson i Melgåsen och Oluff Tomeson i Stafre, at wara wederredo, at å Rättan fardagh flyttia därifrån, och hemmannet till Capplan ifrån sig lefwerere wettandes sin Skyldigheet wara, det wähl efter Lagh och Kongl. Maij:ts Husesyns ordning ifrån sig lefwerera.

8. Feltwäbell Oluff Hagellbergh prætenderade under sitt bostelle Cronehemmannet i Ammeren ett halfft tunland som kallas biörnåkeren, och innehafwes af nedre gården ibm, och

af ållder skall lydt under nuwarande Cronehemman och Feltwäbells bostelle, huartill Nedregårdens åbo Johan Henrichson upwijste H. General Maiorens och Gouverneurens H. Carl Gustaf Frölickz resolution af den 29 April 1695, at Supplicanten handhafwes wid deth som lagligen är dömdt. Sedan fins af 1682 åhrs doom, at Refning är tillåthen på beggie hemmannens ägor, at där af pröfwe, hwem som Skatten för biörnåkeren drager, som Cronohemmannetz åbo Anders Siuhlson berättar wara skiedd, det Länsman Oluff Pederson och Siuhl Seffastsson som tålfmän war, betyga hållen wara, och sedan på Tinget förehafd, och dom i Saken fallen som intet uthtagen är, och fast mindre kan uppwijsas, och Anders Siuhlson berättar deth ware skiedt 1679 eller 1680, huars Protocoller finnes i Häradz Kistan.

Resol: Såsom intygat är, at dom om biörnåkeren sedan bewilliade Syn är där hållen, är fallen, Så kan Rätten intet sig därutinnan uthlåte, till föllie af Rättegångs Ordinantziens 2:dre § och 21 Cap: Tingmålabalken, förr än besagde Dom utlöses och upwijses, som äntelligen å nästa laga Ting bör skee.

9. Dragon Erich Larsson Finne Kärade till Lars Anderson i Gåsböle, för deth han swältadt ihähl een häst som dee samman Kiöpt för 20 dahl K:mt. och Erich betallt 15 dahl. och Larss 5 dahl ? resp. at hästen Kiöptes af Swän Kiempe för 15 D K:mt och Erich gifwit 10 dahl och Larss 5 dahl och at hästen inthet Swalt, utan Stört af hästesiukan, huartill nekas, och på beropas Fendrichen Petter Kruuskåpp, som dess Granne är, at wittna däruthinnan, som berättar hästen intet Warit Siuk, utan af foderlösa och hunger Stört, deth han sade sigh Kunna Edelligen bestå och betyga. Erich fodrar och af Lars 2 D K:mt: för brokadt läder, och 6 öre S:mt: opburne för Jerpar och för en grå hund, huartill Lars finner sig Skyldig ***[fol.27v]*** och låfwadt betalla 27⅓ öre S:mt och opföda åth honom een hund. Parterne togo afträde, och inkommande, berättade Erich Larson, sig ware med Larss Anderson om hästen förlijkt at han skall gifwe honom 7½ D K:mt huar till Larss beiakade, och gaf honom där på twå Caroliner som är 3¾ D K:mt och 3¾ D nästkommande winther och där han icke kan skaffa iemngodt läder, deth betalla med 2 dahl. K:mt iemwell och 6 öre S:mt.

10. Om bewilliade Tålfmanna Syhn emellan Jöns Olson i Håfsiö och Chronones Afradzland Grötingz Landet, som Mälgåserne innehafwe för åhrlig afradh Discurerades, at där med komma till ändskap, då Jon Nillson i Melgåsen föregaff, sig intet wara mechtig at hålla någon Syn. Uti H:r Gouverneurens H. Carl Sparres Confirmation på bemelte Afradzland af den 3 Septembris 1667 fins Rå löpa ifrå Tupp-[?] furun till Wästergårdz Tiern, men i Afradzboken står Öster gårdztiernan; Altså Confereredes därom, och befans, att afradzbrefwet är raderet, och i ställe för öster insatt wäster huar aff Jon Nillson föregifwer sig intet wetta: nekandes och sig hafwe Commissariernes breff 1666 där på. Michell Mattzson Oluff Engelbrechtson, som bijwistat Sexmanna Synen berätta, at \der/ Rå löper till Wästergårdz Tiernan Så wore deth för Afradzlandet nyttigare än ifrå Östergårdz Tiernen; Altså pålades Mälgåserne at framskaffa Commissariernes där på gifne breeff, at man Kunde blij försäkradt, antingen Rå bör gå till Wäster, eller Östergårdz Tiernan.

11. Leutnantens Vellam Niures beswär emoth Jon Jönsson i Giällön för någon åwerkan hans boskap på des Ängiar och Sloar skall giordt, skulle företagas, Men som Jon är Siuk och Sängfast, kan där till intet mere giöras, än att Tålfman Oluff Engelbrechtson honom tilsäijer, och förmaner uti een grannes närwaru, afstå med widare åwärkan wid Laga botum.

12. Anwijks bönderne beswärade sig öfwer Dragon Erich Larson i Perigrims Stahn för giordh Åwärkan på deras Sloar? resp. At han allenast een Koo och tree stycken gietter äger, och at deras egen boskap esomofftast är på deras ängiar och Sloar. Actores tilspordes om dee låtit besee lijdne skada? resp. Neij: upwijsandes H. General Maiorens och Gouverneurens Carl

Gustaf Fröhlichs resol:n ***[fol.28r]*** af den 29 April 1695, at inlösa Dragons opsatte huus efter skiählig wärdering till Tårpställe, för någon deras Swäntienare, enär den nu där sittiande Dragon blifwer försörgd med Tårpställe. Item af samma dato på Dragons Supplique resolverat, at han för husen, wid afträdet, niuter efter Wärdering betahlning; Altså lembnades till wärdering, och uth walde Erich Larson, Lensman Oluff Pederson, och Anwijkerne begierte Erich Peerson i Skylnäs, huilcka påmintes noga husen besee och skiähligen wärdera. Anbelangande åwärkan, så är ingen skada besedt, och Actores Cedera sin Rätt så wida han kommer nu der ifrån.

13. Pastor H. Carl Alstadius insinuerade på Bengt Pedersons barns wegnar i Sund deras prætention af Jöns Knutzson i Sundh, bestående af 46 R D efter tingzdomen A:o 1664 d.11 Octobris som i Slutet lyder hisce verbis, hafwer altså Peder Bengtson på sin hustrus Wallborg Kiehlsdåtters wegnar at fodra 46 RD. honom at tilträda uti Huus och Jord, så frampt han Knuth Kiehlson innan medfasto honom eij förnöijer och med Ränta betaller, och där Knuth sielf med sina penningar så honom som andre Creditorer förmår utbetalla, är han med sine Medarfwa närmast hemmannet lösa och tillträda, hafwandes där till address och anledning af wällåfl. Lagmans domen af den 30 September A:o 1692, som sluther sig sållunda, at Jöns Knutzson skall tilträda den andre halfparten som ännu icke lagligen bårtkommen är, dåch skall han betalla all den prætension, huarföre han antingen hoos Medarfwingarne eller elliest igenom andre Gravationer hoos een eller annan med Skiähl kan häffta.

Item på Lagmansdomen af den 1 Juni 1694: lydandes, at där Bengt Peersons arfwe förmena sig någon prætention uti Jöns Knutzsons tilldömde halfwa hemman i Sund hafwe Kunna dee dem lagligen Sökia. Hwar till Jöns Knutzson swarade, och där emoth exciperade sållunda, Nembl. at hans Sahl. Fader Knuth Kiehlson bekommit Laga dombbreff på Sundhemmannet den 22 juni A:o 1655 efter twenne Lagbudne och Lagståndne Köpeskriffter af sine närskyldhe fränder och Swågrar, all deras Arfjord sig tilhandlat för 62 RD. Nembl. Oluff Jonson i Wåhlbacken 10 RD. Susanna Jonsdåtter 10 RD. Jöran Jonson i Haxäng 22 RD; Mårten i Skiedwijk 20 RD. och den tijden war Peder Bengtson tålfman och såth i Rätten, och där han någon ***[fol.28v]*** prætension hafft, bordt och Kunnat den sökia och inthet tillåta gifwe dombreff. 2:do Att tree Arfskiften där warit, och då Kunnat angifwe sin fodran. 3:tio at hans fader Knuth Kiehlson utlöst sin broderSon Jöns Jönson medh 18 RD. efter quittens d.12 Septembris 1668, och intet derföre niuttit, och at på tinget 1691 d. 6 Octobris framhades en Zedell daterat d.19 Feb. 1694, af Sahl. Herman Peerson i Biörnöhn, som skulle han af Jöns Jönson löst dess arfsrätt i Sund med 5½ R D och han altså tagit dem med rätta sedan han medh 18 RD af Knuth fått sin betallning. Resp. Huad den 1§ widkommer, så har Peder Bengtson inthet kunnat förwägra fastebrefwet 1655 på dee arfs Parter Knuth inbyrdat, men icke därmed Cederat sin hafde rätt på hustruns wegnar. Till 2:de § At arfskifften Kunna warit på Löösörerne, men icke på det Fasta. 3:tio Att dee 18 RD intet angå denne Action som endast sökes efter 1664 åhrs doom: Warandes quittenzet med känd Stijhl skrifwit utan verification, och derföre erkännes deth intet, helst emedan som bemellte Jöns Jönson 1674 d.19 Feb: af Herman Peerson tagit lösn Nembl. 5½ RD, och præsumeres at deth förre måtte ware orichtigt, efter som ingen ährlig Mann wähl Anstår, sällia ett twenne gånger. Jöns Knutzson Argumenterer yterl: på förskrefne Skiähl och Motiver: williandes och förmenandes at tijdhen måtte, om elliest Skullden wore richtig, wara försummadt och Skullden förtegat. Item at Liquidation emellan Peder Bengtson i Biörnöön af Knuth Kiehlson i Sundh, är å Laga ting d. 15 Decemb: 1668 slutten, huar efter Knuth blifwit skylldig 19 RD:r 2 ort och 29 skil:r huar å skall resten 15 RD:r huilken H. Pastor berättar sig intet funnit eller sedt uti Bengts skriffter, den Jöns Knutzson påstår at framwijsas, som ofelbart lärer uth wijsa på ena Sijdan all Peder Bengtsons fodran efter 1664 åhrs doom, och huad han där på niuttit och fått och skulle eij så warit, at 1664 åhrs doms sluth warit Clarerat och betallt, så hade Knuth Kiehlson

intet hafft macht at pantsättia sitt halfwe Hemman i Sund till Sahl:e Regementzskrifwaren Johan Johanson, utan Peder Bengtson dett wäll hindrat.

Nämdens Enhällel. Voteringh.

Ehuruwäll Bengt Pedersons barns fodran af Knuth Kiehlsons arfwe i Sund efter 1664 åhrs doom, består aff ***[fol 29r]*** 46 RD. och intet bewijst är, därpå förr fodrat wara huilket icke medh Kongl. Maij:ts Nådigste resolution enigt är, som biuder, at Skuldfordringar som inom Tiugu åhrs tijdh intet sökes, skohle ware förlustige, Så finns dåch af 1691 åhrs håldne Laga Ransakning, at Räkningh emellan Peder Bengtson i Biörnön och Knuth Kiehlson är giord på Laga Ting den 15 Decemb: A:o 1668 (huaraf H. Pastor wyrdig H. Carl Alstadius Bengtz barns förmyndare, föregifwer sig intet wetta eller sedt) huarutinnan Knuth Kiehlson ofehlbart lärer efter 1664 åhrs doom wara debiterat, och icke meera skylldigh blifwen än 19 RD 2 ort och 19 skill: huar före pröfwar Rätten Rättwijst och säkrast wara, intet där uti definiera och dömma, förr än oprättade Liquidation på Laga Ting d.15 december 1668 Parterne emellan, blifwer å nästskeende Ting upwijst, at Rätten kan där af få säker underrättelse.

14. Herr Pastor Alstadius upwijste wällåfl. Lagmans Rättens resolution och Remiss af den 1 Juni 1694, at H:r Pastoris yrkiade Tahlan opå framledne Peder Andersonn Wrångz halfwe Hemman i Sundh, intet warit till förenne under Action, utan ny**,** och icke af Häradz Rätten ventilerat och dy där hänn remitterat. Johan Pederson Wrång som åbor fadershemmannet Sund, är tilstädes, och äfwen som 1694 ursechtar sig icke fulkomligen kunna inlåta sig i någon Action därom, eftersom han ingen fullmacht af sine Systrars Män hafwer, och allenast sig inställt efter 1694 åhrs giorde påminnelse, och ingen fullmacht fått och beswaradt aff sin Swåger Caplan H. Johan Sellin, att han Kan opwijsa sine Skiähl och Documenter, huiket Rätten intet kan agnoscera och erkänna, utan efter Lagh och Process fodrar een Laga fullmechtig, och pålägges Peder Anderson Wrångz Arfwe, at genom Laga fullmechtighe näst-kommande Tingh sig infinna, och till Saken swara och utslag och dom wentha.

15. Anundh Anderson ifrå Söwijken, genom sin Son Dragon Swän Anderson Busk upwijste H. General Maiorens och Gouverneurens Carl Gustaff Frölichz resolution af d.29 Aprillis 1695, at han wijses till Häradztinget, at Supplicantens och dess wederpartz inbördes Räk-ningar Kunde Liquideras och lagligen Slutas, och insinuerade een doom af d.18 Maij A:o 1676 begärandes där wid blifwa Maintinerat och handhafd? Resp. Jöns Olufson, at han intet oliquiderat med honom hafwer, utan allt lagligen tilgått, som 1687 d.18 ***[fol.29v]*** Maj på Tinget är öfwersedt och ventilerat och allareda A:o 1618 wunnit där på Laga fångzbreff, som 1681 åhrs doom och innehåller och exprimerer; Altså Competerer deth intet Rätten Saken widare händtera, dåch förehöltz Jöns Olsson, at han efterlåter Anund och hans hustru Huusrum i sin Lijfstijd, och Kunna få Så een Mälling eller 1/6 tunland huart åhr, huartill hann samtykte, med dhet förbehåld, at deras barn efter föräldrarnes dödellighe Afgång, intet huarken med husen eller åkermählingen skohle hafwe beställa.

16. Larss Jonsson i Miösiö ingaf sin Skrifft af fölliande innehåld Nembl. At han 1694 genom wådelig händelse mistadt all sin boskap, bestående af 7 st Koor 3 st Qwijgor och 20 st små fä och Crettur, huar efter undersöktes, och intygades så wara tilgångit, Nembl. Att Larss Jonsons hustru, om affton warit i fähuset, med Stickblåss och om Morgonen war fähuset fult med Röök, och all dess boskap där af förqwäfd och Stortadt, och som Synthes war ellden fallen neder genom gålfwet, och där sig glöggat och rökt, och tree stycken Gålftillior blefwe afbrände och något på den 4:de, huar igenom han utarmadt är och lijder stoor nödh, och behöfwer understöd till uprättelsse, hwilket Häradz Rätten icke anständigt är at determinera emedan som det aff Wangiömme pröfwes wara, och inga huus förbrände, Men i anseende till Hemmannetts Conservation wore önskelligit at han kunde med någon hielp ihugkommas.

17. Effter hållen Syn d.9 Septembris 1695 hoos Jon Olson i Biörsiö 2 1/12 tunland Crone finns wara reparerat sedan 1693 åhrs Syn höltz som 1694 afdömdes. Nembl.

Uti nya Stufwan een nu wäggfast Säng tillgiordt Hwar med han 1694 intet är graverat, och dy kommer intet i någon Consideration, Men Såsom han intet egdt där warande bordh 1693, bör honom ett å nyo skaffa för 1 D. S:m:t Spielldet är icke kiöpt för 24 öre eij eller Ståndaren för 16 öre blif:r altså där på skyldig 2: 8 :-

Uti andre Stufwan tilgiordt twå nya Wäggfaste Sängiar, huar med han 1694 intet är graverat, men halfwe Gålfwet intet inlagdt för 1 D. eij el. takweden för 1 D: 2:-

Ny Källarebåtn och utskått giordt, huar med han 1694 intet är graverat.

Under Kornladan är een ny Stålpe efter 1694 åhrs dom ***[fol.30r]*** satt för 4 öre som afdrages men taket icke reparerat, dy fehlas 2:

Sedan 1693 hafwer han då befundne 70 famnar odugelig haga med nytt gerdzell och Stöör dugelig giordt á 1 öre och 16 dito af den halfgilla del ½ öre facit 2 D: 14 öre

fehlas altså på Gärdzlegårdarne 3:31:-

Boden Nårr på Gården är intet med ny takwed belagdt och æstimerat för 1:-

Effter 1694 åhrs doom bör humblegården utwidgas med 70 Stöör som intet skiedt 1:1

12:8

Såsom Hemmannet är anslagit till Förarboställe, måtte han wara omtenkt innan fardagh 1696 ersättia fehlachtigheeten, och i widrigt fall med penningar deth fullgiöra.

18. Siull Olsons hemman i Miösiö, Skatte 4 tunland beboos af Larss Jonson och Siuhl Olson uti een gård är Dragone qwarteer under Räfsundz Compagnie.

En ny Stufwa 8½ aln långh 20 ahl. bredh af Larss Jonson upsatt, huar å felas 2 st: fönster à 16 öre half Murstång af Jern för 8 öre. Ett Spieldh för 24 öre. Skårsteen ofwan taket opmuras och Kalkslåes för 1 D: facit 3 :-:

En dito 10 ahl. i quadrat af Siuhl Olson huar å felas Spielld för 24 öre och Murstänger för 20⅔ öre 1: 2: 16

Ett Stålpherberge till Sädes och Miöhlbod Nårr om gården af Larss Jonsons 5¾ ahl. långt 5¾ ahl. bredt med Öfwerbåtn af 17 hwarf, inalles färdig och dugligh.

Wisterhuus blifwer Låfftet söder på Gården af Siuls som är ferdigt.

Redskapshuus är emellan Larss Jonsons Kornlada och Siulls

Stall huar till felas en balk som giöres med 10⅔ öre 10 : 16

Portlijder är Söder på Gården. Hembligit huus färdigt.

Badstugan är färdigh.

En Ny Stall 6 ahl. i quadrat med Skulle öfwer färdig med allt innanrede af Siulls

Ett Nytt fähuus af Siulls 12¾ ahl. långt 10½ aln bredt helt färdigt med innanrede.

En foderbodh Sunnan för fähuset dugeligh.

Swinhuset af Lars Jonsons är dugligit

En Kornlada 12 ahl. långh 10 ahl bredh af Siuls på Stålpar är in alles färdigt och

300 St:r Humblegard, huarest sällan wäxer humbla, och intet af någon Synnnerlig Krafft.

Åkeren fins i godt bruuk

430 famnar dugl. Geedzlegård. 90 f:r dito odugel. à ½ öre 1 : 13

Höladurne färdige och bör taket allenast på een af Siulls felas för 12.

6: 6: 8

[fol.30v] Skogzängiarne äre merndeles afrödde, och som återstår måtte äntelligen Skee innan nästkommande Syhn, då dee böre tagas Ögnosyhn. Lägenheet till tårpställe fins strax nårr om åkeren Ofwanskrefne fehlachtigheet dömmes nästkommande Sommar ehrsättias.

19. På Iwar Olssons Hemman i Bågsiö 2½ tunland Skatte Dragon qwarteer, är besedt huad sedan 1693 då Syn höltz är giordt, och gärdzlegårdarne förbättrade, och som 1693 åhrs Syn

icke wid handen är, kan där till intet giöras, utan måtte beroo till näste Tingh. Tårpställe är utsedt Sunnan för Åkerhagen.

20. Kiehl Jonssons Testamente till sin trolåfwade maka Hustro Brita Hansdotter af den 2 Septembris 1695, at niuta efter hans dagar Huusrum i Hosiö, och i synnerheet i den Stufwa han innehafwer, tillijka med fleere nödige och åhrlige få så een half Mähling åker, huilket Sonen Jon Kiehlson som åbor faders hemmannet Samtycht och underskrifwit, tillijka med Kiehls Mågar Nills Halfwarson och Oluff Olson Pryss, uplästes och Inprotocolerades.

Ting 18 - 20 maj 1696

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:17a, fol.95r-104v

ANNO 1696 den 18. 19 och 20 Maj höltz Laga Ting med Allmogen aff Räfsundz Tinglag, och desse Såtho i Nämden.

Siuhl Seffastson i Tamnäs,	Oluf Engelbrechtson i Gällön
Michell Mattzson i Fanbyen,	Erich Peerson i Skyhlnäs
Sallomon Peerson i Anwijken	Bengt Olufson i Bådsiö
Oluff Pederson wid Åhn	Oluff Tommeson i Stafre
Oluff Nillson i Ösiö	Swän Ewärdtson i Stafre

1. Dato uplästes Kongl. Maij:tz förr Specificerade Placater.

2. Corporalen Erich Drake beswärade Sig öfwer Henrich Biörson i Skyhlnäs, för dhet han in Decembri 1695, enär Magazijns Spanmålen utur Jerpe Torn till H. Capiten Ulfsparres twenne Corporalskap Johan Roos och Erich Drakes utlefwerertes, då Corporalerne tilsagdt Foodzle-bönderne, intet röra Säckiarne, före än dee af Befallningzman fingho uträkning, huru mycket Råg och Korn på hwardera låpp, och där effter delat, emedan som alla Säckiarne intet wore lijka Stoore, och altså intet lijka mycke innehöllo, och medan Draken och Corporal Roos full-mechtige Dragon Anders Sabell warit till Befallningzman effter uträkningen, hafwer Henrich emoth ordres och afftahl tagit ett Lass och kiördt sina färde, och icke een gång töfwadt i Mörsill, därest Deelningen skulle änteligen skee, och Corporalen Drake altså måst betala till sitt Corporal-skap och Dragon Johan Waxholm Siu Kannor Korn som felades, huilket intet hade Skiedt där Deelningen strax blifwit giord, och dy söker refusion därföre? Rp. att han tillijka med Oluff Bernfeldt, togo hwar sitt Lass och körde till Mörsill, och där wäntat effter dee andre och som dee intet kommo, rest längre heemåth, och intet Korn där af bårto hafft, uthan hwar fått Sitt, och at Bernfelt tagit och fördt Drakens; Actor, at sin Säck war Stoor och innehölt een Tunna, och den som lembnades hölt icke meera än ¾ Tunna Korn, och des uthan een halff Tunna Råg i een annan Säck, hwar uti een tohm Säck låg: begiärandes Henrich, at Bernfeldt må kunna komma till Swars, som kan skee med[?] hans omkåstnadt ***[fol.95v]*** Oluff Bernfeldt berättar, sig tillijka med Henrich Biörson, effter bäggies Sluth resa ifrån Jerpen, och at Henrich låtit Dragonerne Sielff tillmäta Sig Spanmålen och snart kan så mycket blifwa afmätt som twistas om, och om han skall betala halfparten, will han opmåla hans hafde Säckiar. Henrich föregifwer, sig wara tilstädes enär Spanmålen uthmättes, och at ingen fick

mera än han borde. Actor prætenderade omkåstnaden han där på för deras skuld måst göra een Dagh till aflöningz möthet, at Henrich wille sig rätta, och nu på andre dagen.

Enhälligt votum

Såsom Henrich Biörnson och Oluff Bernfelt, hafwa uthan Låff och tilståndh rest ifrå Jerpe Magazijn med uthtagne Spanmåhl, och icke töfwadt effter dee andra, at dee kunde iänkas Säcke och Tunnetahls, hwar af sådan Confusion och oreda är blefwen, at Corporal Erich Drake på dess Corporalskap, mistadt ⅛ Tunna Korn, och det måst betala. Altså finner Rätten Skäligt, at dee bäggie hwar sin halfpart böra in Natura betala, Nembl. 3½ Kanna Korn, och till Rättegångz Expenser göra hwar sitt Dagzwärke på egen Kåst till Corporal Drake, och Söke Bernfelt Henrich om uthmätningen som han bäst kan och gitter.

3. Jon Olufson i Hålborgen, Henrich Biörson i Skyhlnäs, Oluf Bernfeldt och Anders Hemmingson i Renswed, prætenderade arff efter sin Sahl. Swärmoder Karin Bengtsdåtter af Swärfadren Peder Anderson i Wärwijken, det hans Son Anders Pederson och giorde. Item, at Päder Anderson hafwer Caverat för ett Cron Hemman i Böröön och Låchne Sochn, och för några åhr sedan dömd at sware för des huusrötha 50 Dahl. S:m:tt och intet sedan något bygdt eller reparerat? resp. till den 1§ at Jon Olufsons hustru Segrid fått till bröllopskåst fem Tunnor Korn och Slacht där till, och en Koo i heemfölgd, och 1695 om hösten een Gieth. Märit i Skyhlnäs äfwen så fem Tunnor Korn och slackt och een gieth. Gölu i Renswedh fått minder bröllop, och sedan fått sin fyllnadt emoth dee andra. Hustru Brita äfwen Så, och ***[fol.96r]*** där till med i höstas een Gieth. Sonen Anders Pederson 5 Tunnor Korn och Slacht där till, och een liten Gieth. Märit som ogifft är, fått allenast een Koo och twå stycken små Crettur, och Anna som i Nårie är och där warit ifrå 1673, där emoth intet. Hwar wid observeres, at ingen weeth om hon läfwer eller död är: Hafwandes fadren intet meere i behåld, än ett Stoo, tree stycken Koor och twå Gietter och tree stycken Fåhr, hwilket han will behålla i sin Lijfstijdh, men alla föregifwe, Sig intet så stoort bröllop fått, och at dee måst nogh därtill Sielfwa förskiutha som grannarne skola kunna weta betyga, på hwilka fadren och Sig beropar, men hwarken kallat eller tilstädes till den 2:do § Swares, at Jon Olufson brukadt uti 5 åhr halfwa Chronhemmanet i Böröön, och ingen byggning giordt, utan hulpit af framförde timber upsättia een Stufwa och den täckt ? resp. at han des halfpart brukadt i twå åhr, och dee förrige åhren i hans brödh warit och flijtigt arbetadt, och hulpit till at opteckia taket och inlagdt gålfwet, och giordt Lafwen till twå Sängiar och Anders Pederson halfwa Hemmannet i 4 åhr? resp. Att det så är, och at han för sina åhr wäl bygdt, som gode Män kunna See, hwartill Peder intet Samtycker och lembner dhet till gode Mäns ompröfwande.

Jon Olufson föregifwer, sig länt sin Swärfader Pedher Anderson 12 dahl S:m:tt? resp. at dhet war allenast 10 D. S:m:tt. Då Actor upwijste een Zedell med Peder Andersons Nampn under, af den 12 October A:o 1682 på 12 dal. S:m:tt. Hwartill Peder nekar; Altså besågz Zedelen nogare, och befans den wara raderat, och at där stått 10 Dahl. och i Ställe för 0 satt 2, och äfwen så i åhrtalet. Actor, at han intet weeth där af, men 12 D: honom länt, och at Anders Pederson Zedeln Skrifwit, Som deth och tilstår, och säger sig eij annat minnas än 12 D. S:m:t läntes, och at Nills Swänson Höök skref maken moth som Modren tog i förwaring, och lärer hoos faderen finnas, hwartill Peder Anderson nekar föregifwandes sig, intet meere än 10 dahl. S:m:t länt, hwilka han ***[fol.96v]*** will göre betallt med een Räkning. Nembl. Ett Swijn för 2 Dahl. S:m:t som erkännes. Ett halfft Slachtadt Swijn för 2 Dahl. Dito. Sammaledes een Gieth om wåren för 24 öre: Där emoth han föregifwer lefwereradt ett öhl träd, och Peer Anderson, at han det där lembnadt och kan tagat igen. En bruhn Klädes Kiortell till hans hustru för 3:16: S:m:t resp. At hon den hade förr än hon bleff gifft, hwartill Samtychtes, men hon den tagit hemma, och intet där af wettat förr än han Sedt den där wara och betallt allenast där på En Dahl.S.m:t. Sedan een gröhn frijs Kiortell, hwar af han intet skall wettat, före än han sedt hans barn däraf hafft Kläder? resp. At hon den och hafft förr än hon gifft bleff. En half bordduk för

1:16 öre S:m:t hwaraf Jon Säger sig intet heller wetta. Actor, at hon den ärfft i Stugun, och wähl besked där om kan finnas. Anders Pederson, at han wäl hördt sine Systrar där om tallt, och Sagt, Segrid af Duken fått ett Förkläde. Ett Snörlijfztyg med Snören för 1:4 D S:m:t. resp. At Snörlijfwet fins i behåld: wettandes intet, hurudant det då warit, och bekom till Swaar, at Tyget och Snörerne wore nya. Jon Olufson framwijste een Zedell af den 9 Martij 1686 på 15½ öre S:m:t som Päder Anderson till Rustmestaren Måns Carlson warit Skyldig, at på hans wegnar betala till Jon Olufson hwilket Päder Anderson säger sig intet minnas eller kan wara. Actor, at Hanss Erson Håff den skrifwit som wistas i Nårie, som och befans: warandes han icke trowärdig.

Anders Pederson föregifwer, sig hafwa länt sin fadher 14 Dahl. S:m:t den tijdh han tiente i Lanssom? resp. at han aldrig een penning af honom länt. Actor, at det är wäl Sant, men kan så wara, allenast Chronhemmannet blifwer bebygdt och wäl Lefwereredt och Cautionen blifwe endtledigat, hwilket alt med Nämden öfwerlades till fölliande Sluth och Doom. Nembl. Ehuruwäl Peder Andersons barn i Wärwijken fordre sitt Möderne af Löösören, och fadren giordt een upsattz ***[fol.97r]*** hwad och huru mycket hwardera till bröllopskåst och heemfölgd hafwer bekommit, Så at icke mycket af deth lösa fins wara behållit, och han sin ⅔ där af bör effter Lag behålla, fast än dee medh giorde upsattz inthet äre nögde, utan Disputera. Dessutan prætenderer Mågen Jon Olufson någon rest på länte penningar, hwilken och Disputeres, och fins orichtig wara, och förnembligast Sökes at Chronhemmannet i Böröön som fadren bör Swara för och till 50 D. S:m:t för Huusröta dömder är, och sedan mächta ringa bygdt och reparerat; Altså finner Rätten Skäligt at lembna deras privat fordringar och Arff, efftersom all Skuld bör först betalas, hwar uti Kongl. Maij:tt och Chronan præference hafwer, och altså dömmes Peder Anderson tillijke med Sonen Anders Pederson och Mågen Jon Olufson som Cron Hemmannet hafwe brukadt, at dee fordersampt fulgiöra Domen för Huusröta. I widrigt fall Stånde Peder Andersons Skattehemman i Wärwijken Kongl. Maij:tt och Cronan till Säkerheet och betahlning.

4. Oloff Kielson i Döwingen, angafs hafwe belägrat Märit Olufsdåtter ibm: Warandes Märit intet på tingsplatzsen tilstädes, och den 19 kunde hon intet laga förfall wijsa, och dy effter Kongl. Maij:ts Stadga och Process A:o 1695 och dess 2:do § Saker till En Dahl. S:m:t. Oluff Kiehlson tilstår sig henne hafwe häfdat, och afladt barn tilsammans som läfwer, och med den Synden tilförene icke beslagen. Märit Olufsdåtter tilstår och lägersmålet, och tillförenne besåfwen af Dragon Johan Waxholm som giffter war, och han föregifwit sin hustru warit dödh.

Enhälligt votum.

Emedhan som Oluff Kiehlson hafwer belägradt Kånan Märit Olufsdåtter, och afladt barn med henne, och tilförenne med dhen Synden icke beslagen; Altså dömmes han effter Kongl. Maij:ts Nådige Förordning A:o 1694, at bötha därföre såsom för een annan som icke besåfwen warit 40 Marck, och Märitz Straff fördubblas efter högstbemelte Förordning och blifwer 40 Marck. ***[fol.97v]***

5. Swän Jonson i Söwijken skuldgafs hafwa bedrijfwit lönsk Läger medh Märit Jonsdåtter ifrå Finnäs och bäggie deth tilstå, och ingendera där med tilförenne beslagen, och Kånan är af ächta Säng födder.

Enhälligt votum.

Såsom Swän Jonson hafwer hafft lönsk läger med Märet Jonsdåtter, och ingendera med den Synden tillförenne befunnen, Så plichtar han effter 3:de Cap. Gifftmålabalken LL: med sina 40 Mark, och Märit Jonsdåtter effter Kongl.Maij:ts resolution 1694 med 20 Marck, och af hans Sakören intet at wäntha någon Målsägare deel.

6. Michell Olufson i Grimnäs, Kärade till Jon Siuhlson i Söwijken om 10 RD och 1¾ Tunna Råg à 6 ort som han länt till Jon Siuhlsons Swärfader Sahl. Swän Jonson i Söwijken, hwar uppå Swän Jonsons Änkia Anna Nillsdåtter gifwit Obligation A:o 1676, och Oluff Larson och Jon Olufson i Grimnäs den besannadt: Lydandes at hennes Man Swän Jonson tagit till läns af Michell Olufson 10 RD Specie och 1¾ Tunna Råg efter 2 RD Tunnan och sedan 6 orter, och för samma penningar skulle han hafwe hennes Jordepart i Fanbyen hoos des broder Knuth Nillson i Fanbyen, och Oluff Pederson samme Hemman besitter, och i 4 åhr deth brukadt, och samma penningar icke welat betala: Håppandes hustru Anna Sig sin Jordepart intet hafwe förbruttit. A:o 1679 d.10 Juni hafwer befallningzman Jonas Flodijn befallt Länss och Tålfmän samma Obligation exequera, om icke något jäf fins i Saken? Resp. at han bemelte penningar lefwereradt till Knuth Nillson i Fanbyen, Annas broder, och förmodar henne intet hafwe sin Jordepart förbruttit, men Michell nekar där till, och föregifwer, hustru Anna dem Sielff e-mothtagit, efftersom Swän war Drucken, och effter betingandet lagdt Sig. Jon Siuhlson berät-tar Knuth Nillson emothtagit penningarne, och då war ärnadt, dhet Michell skulle blif:e hans Måg, hwartill Michell nekar. Jon Siuhlsons ***[fol.98r]*** hustru Syster hust: Gölu Swänsdåtter berättar, Knuth Nillson penningarne af Michell tagit uti Söwijken, och dem lefwerere till sin Syster Anna, emedan som hon dem förr icke welat emothtaga, och då war hennes Man uthe eller lagdt Sig, men Michell föregifwer, Sig penningarne till henne lefwereradt. Knuth Nill-sons Mågh Lensman Oluff Peerson i Fanbyen upwijste sitt bekomne Dombreff på Hemman-net af den 29 Feb: A:o 1684, att Knuth Nillson sitt halfwa Hemman pantsatt till Matz Pederson i Fanbyen för 76 RD Specie, dem at betala 1672, eller Cedera och afstå halfwe Hemmannet, och mågen altså penningarne till honom Mattz Peerson i rättan tijd befalt iemwähl och betallt resterande Cronones utlagor för A:o 1671 och 1672. 19 Dahl. 5 öre S:m:t Item till Knutz broderSon Nills Olufson 4 RD såsom willgoda, efftersom hans fader intet till Hemmannet skall wara berättigadt medels giorde kåstnadt på honom för des förseende: minnandes hustru Gölu, sin fader bekomma en Tunna Korn och en halff tunna Råg af Michell Olufson. An:o 1686[?] d.30 Juni hafwer Michell Olufson accorderat med Oluff Päderson, at gifwa honom sine utlagde penningar igen. 92 RD. 3 ort och 2 Skilling, som intet blifwit af, som skall förordsakat wara af hans medelllösheet till så månghe penningars betalande.

Enhälligt votum.

Emedan som framledne Swän Jonson i Söwijken, befins hafwe af Michell Olufson i Grimnäs till läns bekommit 10 RD: och een Tunna Råg à 2 RD. och ¾ Tunna Dito à 1½ RD. huilka hans änkia hustro Anna Nillsdåtter tilstådt och erkändt, och därföre A:o 1676 sin Jordepart uti faders Hemmannet i Fanbyen där till updragit: hafwandes hennes broders Knuth Nillsons Måg Oluff Pederson tillförenne och An:o 1672 till Hemmannetz lösn betallt Matz Pederson i Fanbyen 76 RD. och för Chronones återstående utlagor 19 D. 5 öre S:m:t lefwereradt 1673, och derföre intet accepterat och erkändt hustro Anna Nillsdåtters gifne Zedell till Michell Olufson; ***[fol.98v]***

Hwarföre finner Rätten Skäligt, at Jon Siuhlson i Söwijken med sina Medarfwinger effter Swän Jonson, som honom ärfdt hafwa, böre och skole utan Drögzmåhl till Michel Olufson lefwerere och betala 13½ RD. à 6 mark S:m:t och dee Sökia sin Swärmoders och Moders Jordepenningar i Fanbyen, som dee bäst kunna och gitta, och sålledes söker hwar sin rätta fångzman.

7. Nillss Halfwarson i Tårssäng kräfde Michell Anderson på Krogen för 4 dahl. S:m:t som han på Tårssängs Hemmans köp till Oluff Erichson nu boendes i Liusdahl Sochn och Bäckebo uti Helsingeland lefwereradt, i anseende at Hemmanet skulle wara hans odall, och som det är wordet förendrat och erkändt för Crone, begiärer han bemelte 4 dahl. S:m:t igen aff Michell som hans Förmyndare warit? resp.At han dem till Oluf lefwereradt, och wähl begiärt, at skaffa Sig dem igen, och han finner sig icke Skyldig där till, utan wijst honom till Oluff som

dem upburit, och een RD som han af Nills på samme Köp tagit, restituerat, Så snart H. Gouverneuren resolverat dhet till Crone, hwar till beiakas, och at Oluff intet will dee 4 dahl. S:m:t Lefwerere förr än han får tala med Michell där om, och Michell säger sig willia honom där om tilskrifwa, at han bör dem betala, hwar medh Actor war nögd, och Michel pålades deth effterkomma.

8. Oluff Olufson i Fanbyen fodrade aff Michell Anderson på Krogen 1 dahl. 16 öre S:m:t för een math Span han af hans fader bekommit, och låfwadt betahla, hwilken af Sahl. Erich Bångz löösören för Cronones uthlagor warit dijthsatt, och Michell låfwadt betala och intet effterkommit. Resp. at han Bångens lembnade löösören, som des barns Förmyndare, tagit, och efftersom Math Span warit i pant satt för Cronones utlagor, nekar han intet där till, och at Spann är ännu i behåldh oskadd, och at han skall få Span eller Penningar derföre. Actor begiärte peningarne emedan som Spann kan wara illa faren och han låfwat betala, derföre måste Michell Anderson uthan drögsmåhl betala besagde 1 dahl. 16 öre S:m:t ***[fol.99r]***

9. Michell Anderson på Krogen angaff Erich Anderson Stake ifrå Heemsiön, det han skall olåfligen tagit bäfwer på Gimdahl Lagmans Landh som sträcker sig till Kårsåhn på Nårra Sijdan: Williandes det bewijsa medh Matz Henrichsons i Oxsiön och Bårgsiö Sochn Attest af den 8 Martij 1686 lydandes, at Erich Stake Michelsmesstijden 1695, ifrå Bårgsiö Kyrkia skickadt med hans hustru bud, att Matz skulle komma Måndagen näst effter, honom till mötes wijd Sösiö Gråsiön, och han sig där infunnit, och kommande till Sandälfwen, funnit bäfwer wara ihåhlslagne och bårt tagne: Warandes bäfwerhusen bruttne, och bäfwer been i deras hwijlorum upboundne, men Erich intet funnit, och där med gått heem. Tenkiandes dhet wara Erichz egen Skogh, och han dem med någon annan skulle bårt tagit: Wettandes intet förwisso, hwem bäfrarne slagit och tagit? resp. At han funnit wijd Gråsiön, ett diur wara opgiordt, och tree Personer legat wijd där hafde Ståckeldh, och hans Cammerath Dragon Erich Larson som nu siuker är, Sagt deth ware af een Bäfwer, och at beenen warit där brände, och altså misstenckt Matz i Oxsiön därföre, som sitt Tårp å den tracten hafwer, och dy skickadt honom budh dijth at komma, i mening honom där till öfwertyga, men han kom intet, twijfwels uthan, at han fruchtadt för sin gärning. Actor, at hans Dräng Jon Larson berättadt, Mattz warit till wägz på föresagde Dagh at möta Staken, men som hans hundhar kommo bårt och iagat neder åth bygden, nödgades han wända tilbaka, och åtta dagar där effter tagit Jon med Sig och då funnit som Attesten lyder. Erich Stake exciperer emoth Attesten och Drängens giorde berättelse: begiärandes, at dee måtte komma honom till mundz och at Erich Larson sagdt sig wetta hwem som bäfrarne tagit men icke nämdt Personen: föregifwandes Staken, sig intet wetta där några bäfwerhuus wara eller warit icke eller dem eller sådanne nånsin Sedt: beklagandes Actor, det Staken skall dragit Erich Larson medh Sig till Skogs, där han intet hafwer giöra, och weth det han om intet godt är troende? resp. At han honom allenast ***[fol.99v]*** tingadt at fiskia åth Sig i Gråsiön, och hwarken bössa eller hund med Sig hafft.

Enhälligt votum.

Såsom Erich Anderson nekar, sig hafwa rördt några bäfwerhuus wijd Gråsiön eller Kårsåen, och fast mindre några bäfrar fångit och afhändt, och icke erkänner Matz Henrichsons gifne Attest där om af den 8 Martij sidstleden till Michell Anderson, icke eller dess Drängz Jon Larsons giorde berättelse där om: begiärandes, at dee kunna komma honom till mundz, och at Erich Larson som sagt Sig wetta hwem som bäfrarne fångit och tagit, må kunna förhöras och tilhållas bekänna baneman. Och så wijda ingendere är Stemder eller tilstädes, kan där till denne gången intet mera giöres, uthan måtte beroo till nästa Ting, då besagde Personer skola wara tilstädes at lagligen förhöras.

10. Oluff Engelbrechtson i Gällön, hafwer låthit Stembna Oluff Nilson i Wästanedh i Håsiö Sochn och Oluff Påhlson i Sanlägden i Hällesiö Sochn och Ragundz Pastorat, för en halff Skrinda Höö, han skall mistadt uthur sin hölada, icke långt frå Gällöbrohn, och fått kundskap, at bemelte Personer samma Höö afhändt, som Dragon Carll Erson och Dragon Johan Lijfländere kunna betyga, som kommit gående enär dee lagdt Höö på sina Slädar, stående på allmän wägen, och kunnat wäl See, at dee burit och Spilt höö ifrå hans höladu, och huru mycket på deras Lass legat warandes ingen af dem tilstädes eller Stämde. Oluff Nillson och Oluff Påhlson befinnes wara derföre genom Länsman i Ragund hijt till Tinget Stämde, och Oluff Nillson skrifwit den 6 Maj och huius, at han hafft höö som räkt heem, och allenast een hwijltapp tagit där och icke kunde mera wara wärd än tree öre K:m:t och begärer om förlåtelse, och will gärna höet betala, och slippa gå den långa och elacke wägen. Oluff Påhlson hafwer och Skrifwit een Zedell, och will gerna betahla tagne höö, och slippa resa den långa wägen.

Samptel. votum

Aldenstundh Oluff Nillson och Oluff Påhlson, pröfwes ***[fol.100r]*** intet i nödfall tagit och afhändt höö utur Oluff Engelbrechtsons Lada, och han påstår Sig mistadt een halff Skrinne Höö Altså dömmes dee effter Kongl. Maij:ts Straffordning det betala treedubbelt föruthan sielfwe tiufften effter 24 öre S:m:tt räknadt för hwar Skrinda som belöper En dahl. 16 öre S:m:t.

11. Oluff Engelbrechtson i Gällön fodrade betalning af Dragon Jonas Kållman, för 4 7/20 timmer Gråskin som hans hustrubroder Nills Anderson i Hållborgen emothtagit, at försällia i Nårie och intet betallt, och derföre skrifwit ifrå Nårie, och Lewångers Marknadt A:o 1687, at han gifwer sig till Skepps, och om dee eij råkas meera, skall han få af hans Jordepenningar sin betahlning? resp. At hans Swärfader tagit des ringa Löösören, och där honom på hans Arf blijr godtgiordt, will han betala berörde Gråskin effter prijset, som gemeenligen warit En dahl. S:m:t för timret. Actor, at han kan få Nills Andersons Skrifft där på, och wijd dess återkombst, så mycket afräkna, hwar med Kållman war nögder, och Addressenede Oluff Engelbrechtson betahlningen bekomma af Dragon Gregorius Raf, af det han skyldig är på tilhandlade Wärcktyg effter Sahl. Anders Olufson i Hållborgen, som belöper 4:11:14 2/5 penningar[?] S.m:t: Hwar med han war tilfredz, emedan som han till Gregorius något kan Skyldig wara. Item låfwat betahla för 4 stycken Hiuhlråckiern till hans Sahl. Swärfadher Anders Olufson à 6 öre S.m:t.

12. Medelst Feltwäbels boställetz i Ammern prætention på ett halfft tunland jord Biörnåkeren ben:d af dess granne Johan Henrichson ibm som på Sidstledne Hösteting Differerades, efftersom föregaffs, at dom i Saken skulle wara förlengst fallen, företogz, och kunde omtalde Dom icke wijsas, utan på Tinget i Räfsund d.7 Decembris 1666, finns wara om ½ tunland jord agerat, som då för 53 åhr sedan skall warit ifrå hans Moders faderbroder Biörn i Ammern pantsatt ifrå Knuth Jonsons hemman Nedregården för 15 RD: till Jon Pederson som åbodde öfre gården, och Skatten blifwit qwar hwilket lembnades till Läns- och Tålfmäns mäth- ***[fol. 100v]*** och refning, hwar om sedan i senare Åhrens Protocoller ingen rättelse fins. Anno 1681 hafwer Saken warit på Tinget, och resolverat och lembnadt till beggie Hemmanens Refning, af gode Män at delas effter öre och ortug å näst där på fölliande Laga Ting hwilken Syn berättes wara hållen och afdömd, som intet fins wara Skiedt. Framledne Erich Öndeson i Rind hafft samme hemman Nedregården i Ammern, och offta där om warit till Tinget, och förmenes hoos hans änkia, Skriffter och underrättelser där om skall finnes; I Jordeboken fins Öfre gården, Cronones ware anskrifwen för 4 tunlandh och den nedre för 1½ Tunland, föruthan den twistighe Biörnåkeren, för hwilken den Nedre åhrligen gifwer Fem dahl. K:r m:t. Lensman Oluff Peerson och Siuhl Seffastson som där på Syn warit betyge, at emellan bäggie Hemmans och Gårdars ägor är Skiffteshaga, och hwardere sitt Särskilt innehafwer, och af

biörnåkeren är under den Nedre gårdens ägor belägen och hart in wijd des Port, och at den Öfre intet det ringaste inom des Skiffteshaga hafwer at beställa.

D. 20 upwijste Erich Öndesons Son Päder en sin inlagde Supplique till H. General Maioren och Landzhöfdingen H. Carl Gustaf Frölich, at blifwe wid erhåldne Doom på Biörnåkeren handhafd, som han ifrå Öfregården med 15 RD hafwer löst, och där å folgde resolution d. 29 April 1695 lyder, at han handhafwas skall wid deth som lagligen är Dömdt. Peder Bengtson i Biörnön och Jon Peerson i Bådsiö attesterat, deth Erich Öndeson inlagdt 15 RD för Biörnåkeren.

Item af byteslängden effter Knuth Jonson Daterat 1673 befins, deth Erich Öndeson Biörnåkeren ett halfft Tunland hafwer i Pant för 15 RD.etz.1681 åhrs doom uthwijser klarligen, at Biörnåkeren hört under Nedregården, och warit pantsatt till dhen öfre, som där ifrån igenlöst och Lagder är.

Enhälligt votum.

Ändåch den Nedre gården i Ammern som Johan Henrichson åbor, befins först till indelte Dragon Jordeboksräntan betala effter 1½ tunland, som det är upfördt före ***[fol.101r]*** och sedan och dessuthan åhrligen till Öfre gården ibm som är Feltwäbels bostelle En dal:r och till Munsterskrifwaren 21⅓ öre S:m:t som Synes wara för den twistige Biörnåkeren och dess halfwe Tunland, som dåch warit een lång tijd ifrå Nedre till öfre gården för 15 RD pantsatt, och af Erich Öndeson som een bördzman till Nedregården löst och lagdt, där under det ligger, och är belägit in för och uti hans Hemmans ägor, som ifrå Öfregården och Feltwäbels bostelle med Skiffteshaga är afsöndrat, och Feltwäbels boställe är upfördt för 4 tunland, och uti dhet anseende af Johan Henrichson åhrligen niuter En dahl. S:m:t. Och Såsom Saken på Räfsundz Ting den 7 Decemb: A:o 1666 warit före, och för godt och Skäligt funnit, at beggie Hemmans åboer skulle upmätas, at erfare beskaffenheeten där aff, som intet fins wara skiedt. A:o 1681 d. 18 Juni är deth samma på Räfsundz Ting och så belefwat som berättes ware Skiedt, men intet fins. Och ehuruwäl förmenes, at halfwa tunlandet skall wara Öfre gården påfördt den tijden det dijth skall wara pantewijs kommit, och äldste Jordeböcker nu icke wid handen äre, Så pröfwar Rätten dåch skähligt, at Ref-ning i medlertijd å beggie Hemmanen efter förre resolutioner bör skee och granneligen besee och antechna hwarderes ägor, och det wijdh nästskeende Laga Ting upwijsa.

13. Ryttaren Jon Gryta beswärade Sig öfwer Kyrkioherden H. Carl Alstadius, för det han af honom tagit Kongl. Estatz Contoiretz Assignation på några Ryttares och Dragoners resterande löner för dee åhr som dee i Tydskland tient, hwar medelst han intet kunnat dem som honom där till befullmechtigadt: förnöije: troendes intet H. Pastoren af dem ware där om Committerat, och at han intet will bestå honom för hafde omak och omkåstnadt meera än ⅓, ehuruwäl låfwat war halfparten, hwar till dee intet kunna neka, och somblige låfwadt komma hijt till Tinget det at ***[fol 101v]*** Contestera, men intet kommit, och at han till Pastorem i Niurunda Mag: Nicolaum Buscherum lefwereradt 10 Dahl. S:m:t; Hwilka H. Carl intet accepterat, som lembnas i sitt wärde? resp. At han af dem warit där ombedin, och kunde eij annars giöra, än wid Jon Grytas ankombst göra sig där om möijeligast försäkradt, och tog hans hafde Copia af Assignationen och skickadt till Befallningzmann Bachman och sökt dhes Assistence, och han beordrat Lensman Nillss Carlson i Lijth, där Gryta är boende och till honom bemelte Copia sändt, huilket Befallningzman tilstår: upwijsandes H. Alstadius, Nills Aronsons Änkias, Nills Anderson Simpells och Britta Andersdåtters breff där om, af Räfsund S: Bartholomei Dag 1695, och Britha Markusdåtters af den 19 Novembris 1698, och intet meera där till giordt än Sagt är i upwijsandes för detta Fogdens, Jonas Warghs attest och breff af CarlsCrona den 30 Januari 1696, at han inlöst Pastoris Obligation hoos Räntemestaren Pähr Sundin Item Comministri H. Johan Sellins af d.26 Feb. 1696, at han Såg Jonas Warg 1689, taga af Pastoren 10 D. S:m:t uti Gefle inlösa hans obligation på 10 D S:m:t hoos Peer Sundin och at han Såg det han

ifrå Gefle bekom sin obligation igen. Pastor Alstadius berättar, sig intet mera där om sig bekymbre eller Disputera med honom, om han skall niutha helfften eller ⅓ dehlen, uthan effter deras ordh talt om ⅓: Hafwandes Grythan intet Skriffteligit Contract med dem där öfwer giordt, och at dee Stå till sin Låfwen.

Resol: Jon Gryta gafs een Copia af Assignationen till Rättelse, och hwad dee 10 D S:m:t som Pastor Mag: Nicolaij Buscherus, på H. Alstadi wegnar bekommit, fins af ofwan nemde Attester, det han honom eller Sahl. Sundin intet Skyldigh warit; Altså söker Jon Grytha Mag: Buscherum som han bäst kan och gitter. H. Alstadius bekymbre sig intet, om Grythan får för sitt omak halfparten till Trediedelen, och allenast Sagdt effter deras ordh, och icke een penning där af upburit, och at dee må förlijkas som dee bäst kunna.

14. Pastor H. Carl Alstadius angaff sig Michaelis tijdh 1695 ***[fol.102r]*** mistadt een Sölfwerskedh, och omsijder fått endels Kundskap at Dragon Petter Kloth den samma afhändt, och dy bedit Furiern Chrestian Tunder däreffter Ransaka, som och det giordt, och fått äntelig wetha af Klothen, det han Skeden pantsatt hoos Erich Kiehls Märit i Finnäs för 24 öre S:m:t den han igenlöst, och i föllie med Furiern den burit till Prästegården och lefwereradt, huilket Petter Kloth tillstår sig hafwa giordt, wägandes Skeden 3¼ lodh som wärderades à 3 mk S:m:t.

Enhälligt votum

Såsom Dragon Petter Kloth hafwer Stulit af Kyrkioherden H: Carl Alstadio, een Sölfwersked till wicht 3¼ \lod/ som är wärderat à 3 mark S:m:t och så wida Skeden är tillrätta kommen, Så Dömmes han effter Kongl. Maij:ts Straff Ordning at betala tree gånger så mycket som tiufften är wärdh som blifwer och är 7:10: S:m:t

15. Jon Olufson i Sidsiö Kärade till Dragonerne Petter Kloth och Petter Lärkia för det dee Trettondedagztijden sidstleden hafwa Stulit af honom i hans fäbodar något Smöör Kött och Fläsk, och han räkt fälarne effter dem, och deth dem tillagdt, dåch först hoos Lärkian, som i förstonne nekadt, men sedan bekändt, och hade han intet rördt eller något förtärdt af sin bekomne halfpart och tiufften, det Kloten och i Förstonne giordt, men sedan bekändt, och något Smöör och Fläsk Consumerat af sin tagne halfpart, men Lärkian berättar honom förtärdt till halfwe Deelen, det Fureren[?] betygar Sant wara, som han märkt, enär dee tyffbörderne igenburit, och at Lärkians warit till 1 Lisspund fast än dee Särskilt icke wägdes. In alles 6 mk Smöör 5 mk:r yster och ett lisspund fläsk och Kött, hwilket alt, dee bäggie bekänna och tillstå: Beklagandes sig Lärkan wara af Kloten där till låckader och bedragen. En mk:r Smöör à 2 ⅔ öre 1 mk ijster à 2 ⅔ öre. 1 mk Kött à 1 1/5 öre räknandes Köttet warit 14 mk och Fläsket 6 mk: à 2 2/3 öre. Hwar till adderas Klotens förtärde halfpart af sin tagne halfpart.

Enhälligt votum

Emedan som Dragon Petter Kloth och Petter Lärkia hafwa tilsammans Stulit hoos Jon Olufson i Sidsiö 8 mk Smör ***[fol.102v]*** 5 mk ijster, 1 lisspund Kött och 9 mk Fläsk som effter wärdering och Markgång kåstar 2 Dahl. 6 ⅔ öre: Kommandes på hwardere halfparten som är 1 D. 3 1/3 öre. som effter Kongl. Maij:ts Straffordning treedubblas, och belöper på Kloten först 3:10:- och sedan för dhet han af tiufnaden Consummerat och förtärdt 12 8/15 öre. Så at Summan för honom är 3:22 8/15 öre S:m:t och för Lärkian 3:10 öre hwar till dee dömas.

16. Oluff Andersons hustru Ingiehl Erichs dåtter ifrå Bräcke upwijste H. General Maiorens och Landzhöfdingens welb:[e] H.Carl Gustaf Frölichz resolution af den 19 Julij 1695 på Mannens insinuerade Supplique om giorde Prætension på Hemmannet Bröcklinge i Bräcke Sochn, effter som han och dess Syster intet skola wara wållande, at det blifwit Crone, utan deras bröder dhet förwärkadt, hwar om undersöktes, och befans, dhet Håkan Erlandson, emot Caution samma Hemman, sedan det legat öde 1677, 1678 och 1679 på 1680 och 1681 åhrs

friheet uptagit, som Sielfwe Frijheetsbrefwet af den 5 juni 1679 och där på gifne Confirmation den 24 Juli A:o 1680 innehålla och förmå.

17. Oluff Pederson i Biörnöhn tiltaltes, för dhet han med sitt folk om een Söndag tagit löff förledne Sommar 1695. Rp. at han dhet aldrig hafwer giordt eller görandes warder då Fendrich Petter Kruskåpp berättade, sitt folk rijdande ifrå Kyrkian See Olufs wallpoijke Jon Peerson om 14 åhr gammall, och dess Soldatz Son Swän 6 à 7 åhr gamall hålla på kasta in Löff uti båten, hwar till Oluff Swarade at han under wallande tagit några Kärfwar löff, och lagt widh Stranden som där någon tijd legat, och han omsijder dem kastadt uti en där Stående båth och rodt heem men ingen befallning där till hafft, som nu tienar hoos Lill Jon Olufson i Stugun.

Resol: Saken kan intet afdömmas Definitive före än Wallpojken Jon Pederson som tienar i Stugun blifwer förhörd.

18. Oluff Pederson i Biörnöön Oloff Nillson i Ösiö och Carl ***[fol.103r]*** Tohlson i Backen, anklagades, hafwa näste Söndagen effter Juhl reest ifrån Kyrkian åth Kåpparbärget? resp. Oluff Pederson at han i Ottan rest hemmanifrån och kommit till Ösiö för dagen, i mening at bijwista Gudztiensten i Bräcke, dhet Oloff och Carll och berätta, och det wäl hinna kunnat, efftersom dee äre boende emellan Kyrkiorne, om icke oförmodeligit stort uhrwäder kommit, och enär dee Sågo för myckna faldne Sniö skuldh, intet kunna hinna fram, kördt till Gåsböle och där warit inemoth afftonen. Lensman påminner Sig, då wara ett elackt och farligit wäder och half Slagg och wåth Sniö så at ingen kunnat köra på för warande hahla ijs, då Sniön dijth kom.

Enhälligt votum

Ehuruwäl Kongl. Maij:tz Stadga om Sabbatzbrått A:o 1687 förbiuder i gemeen, alla begynna någon Resa på Sön- och Högtijdzdagar, förr än han Gudztiensten bijwistadt, och Oluff Pederson i Biörnöön wäl begynt sin Kåpparbergs Reesa om een Söndagz Otta, och Oluff Nillson i Ösiö och Carll Tohlson i Backen Sammaledes, som äre boende emillan Räfsundz och Bräcke Kyrkior, och betyga deras upsåth och mening wara, at hinna till Bräcke Kyrkia som pröfwes kunnat Skee, om oförmodeligit Owäder icke dem där ifrån hindradt; Altså är deth Considererat och modererat, at hwardere gifwer i berörde anseende till Kyrkian Twå Dahl. Silf:m:t hwar med dee nögde äre.

19. Swän Eskellson i Sönnerbyen tiltaltes, för deth han sidstledne Trättondedag Juhl, hafwer tröskadt, huggit och kiördt till Skogs? resp. At dhet är intet Skiedt, och fast mindre skall dhet kunna bewijsas. Comminister H. Johan Sellin sade, sin Dräng och pijga med fleere, det hördt och Sedt hafwa, och at dee bark och Agnar tröskadt, men nu intet tilstädes, och Swän nekar ändå at det ogiordt är. Resol. Såsom Swän Eskellson nekar, sig och sitt folk om Trättonde dag Juhl något arbete hwarken med tröskande eller elliest giordt, och Comminister H: Johan Selin berättar, sett tienstefolk och andre skola kunnna honom det öfwerbewijse som icke tillstädes äre; Altså Doffertur[?] ***[fol.103v]***

20. Jon Larsson i Kiälen tiltaltes för dess försummelse at bijwista Gudztienst? resp. at han hwar ordinarie Predijkedag, och han är den kunnig blifwer, upwachtar: förståendes, enär han icke på sine Reesor är, och intet annat kunde honom öfwertygas. Henrich Markuson ibidem opförd för samma Sak, som icke Comparerat, och betyges af fattigdom och Machtlöösheet skuldh, intet kunnat Sig infinna; Altså kan där till inthet göres.

21. Pastor H. Carl Alstadius på Bengt Pedersons barns weg:r i Sundh Kärande, och Jöns Knutzson i Sund Swarandhe, angående 46 RD:rs prætension, opropades, då Actor H:r Pastor Sig infann, och skulle giärna önska Saken kunna komma till Sluth. Men som Heligdagen är

reda ingångn och han måst reesa heem till Huffwud Kyrkian, at i morgon där förrätta Gudztiensten, och periculum in mora inthet kan ware, och någon godh tijdh till Sakens uthförande Synes behöfwe; Altså lembnar han den till nästa Ordinarie Ting, hwar med Nämden äre nögde, effter som dee uti dhenne Swåre tijden intet förmå sig längre widh[?] TingzPlatzen uppehålla.

22. Äfwen så är med Jöns Knutzsons i Sund emoth Biörnö Arfwingarne om Odelsrätten på Stamnäs Hemmannet.

23. Peder Kiehlson ifrå Döfwinge och Räfsundz Sochn om sine 20 åhr förestältes, och angafs wara löösdrijfware, och dugelog till Dragon uti något vacant qwarteer; Altså undersöktes där om, och han berättar Sig tree åhr gått i Frössö Schola, och sedan warit hemma hoos sin Styffader Peer Anderson i Döfwinge uti tree åhr, och förledne höst begifwit sig till Hernösandh at taga tienst, och fölgdt borgaren Oluff Nillson Munk i Giefle på dess Skutha till Gefle, och kommit i tienst hoos Rådman Petter Fålker, och där några Månader tient och blifwit Siuk, och enär han någorlunda restituerades, bekommit afskied och Zedell om sin giorde tienst, som han till Kyrkioherden H. Carl Alstadium lefwereradt, och han berättar Sig ***[fol.104r]*** den hemma hafwa, och lyda, at han i bemelte tienst sig ährligen förehållit, Så wida honom kunnigt kunde wara, och nu är han hemastadder på fadershemmanet Döfwinge af 4 ½ tunland: hafwandes twenne äldre bröder, och Styffadren betyges wara något gammal och Siukliger, och at Styffbarnen som äga Hemmanet skola willia det antaga.

24. Effterskrefne Kyrkiones Sexmän aflade sin Edh å book. Nembl. Räfsund Sochn, Jon Olufson i Hållborgen, Peer Kiehlson i Gällön, Johan Peerson i Sund, Nills Tomson i Wärwijken. Sundsiö Sochn Erich Erichson i Marsätt, Anders Mårtenson på Åsen. Bådsiö Sochn. Jon Jonson i Hunge, Jon Erson i Finnäs.

25. Comminister Loci H. Johan Selin lät upbiuda förste gången Nillss Halwarsons köpte Hemman i Tårssäng och Sundsiö Sochn för 112 dahl. S:m:t hwilket Köpebrefwet den 19 Maj A:o 1696 utwijser som utan Klander skedde, dåch lösn förbehållen Kongl Maij:tt; och Cronan effter Hemmannet utom börden Såldt är.

26. Carll Tohlson upbiuder förste gången Hemmannet Töhsbacken a ½ Tunland i Räfsund Sochn, som han så widha han rätt odelsman är, hafwer inbördat af arfwingarne och dem effter hwar och ens lått betallt som belöper Sig till 31 dahl. 16 öre 8 penningar S:m:t effter Köpebrefwetz lydelse den 21 Martij A:o 1696, och nu oklandrat Skedde.

27. Erich Larson Gåås upböd förste gången Sahl. Oluff Carlsons effterläfwerskas hustru Kerstin Öndesdåtters i Grönwijken lösa och faste ägendom till Sythningslöön, at behålla effter hennes dödedagar, och nu utan Klander skedde.

28. Bengdt Peerson upbiuder förste gången Hemmannet Marsätt och Södregården i Sundsiö Sochn, som han först inlöst och inbördat af Carll Peerson för sin hustrus ***[fol.104v]*** Odelsjordh med [*lucka*] dahl. S:m:t effter Köpeskrifften af den 6 Februarj 1689. Item Michell Olufsons i Grimnäs och Peder Jonsons i Ösiö arfsparter i bemelte Hemman effter deras Moder Märet Pedersdåtter för 20 D S:m:t effter accordet af den 18 Feb: 1690. Dito Oluff Peerson i Stugun sin arfspart effter sin Sahl. Fader i Marsätt Hemmannet för 43 D. S:m:t effter Skrifften af d. 21 Feb: 1696, hwilke Köp och bördelösninger uthan Klander Skedde.

Ting 5 - 7 oktober 1696

Källa: Renoverad dombok Svea Hovrätt Gävleborgs län t.o.m. §7 Volym 47 fol. 628r-631r
Dessa sidor är mycket skadade i originaldomboken,stora bitar är borta.
Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv fr.o.m. §8 Volym AI:17b fol.193v-212v

ANNO 1696 d. 5. 6 och 7 Octobr: hölltz Ordinarie Laga Ting, med Allmogen af Räfsundz Tingelag, uthi Räfsundz Sochnestufwa, närwarande Häradzskrifwaren Wälb:e Lars Sundberg och fölliande Ehdsworne Nämbdh

Siuhl Sefastsson i Tafnääs,	Mickell Mattsson i Fanbyn,
Oloff Persson i Åhn,	Sallomon Person i Anwijken,
Oloff Tomsson i Rin,	Jöns Persson i Bodssiö,
Oloff Nillsson i Össiö,	Erich Persson i Skyllnäs
Bengdt Ollsson i Bodtsiö	Olof Ingebrechtson i Gällöön,
Swän Efwertsson i Stafre	Carl Ollsson i Bänsiöö.

1. Sedan Tingzfrijdh efter wahnligheeten war aflyst. Upplästes först Höglofl. Kongl. Håffrättens Breef af d. 11 April Sidstl. för Häradzhöfdingen Erich Sparrman, att han skall förträda dee Härader här i Jemptelandh, som Häradzhöfdingen Anders Plantin här till förwaltat hafwer.

2. Aflade Swän Efwertsson i Stafre och Carl Ollsson i Bänssiö dheras trooheetz och domare Eedh. Examinerades och verificerades huus och BoskapzLängden ***[fol.628v]*** i detta Tingelaget Så och Mantahls Längdenn. Uthi detta Tingelaget woro inga giärningzmän, ehuruwähl att Allmogen åstundade wissa Embetzmän för dheras angelägenheet skull.

Betygades af Nämbden och närwarande Allmoge, att här uthi Tingelaget intet Tiänstelöst folck war.

Uppå Allmen efterfrågan war ingen som emoot en billig Taxa wille sig antaga Bränwijns Brännerijet. Förehades och Examinerades Afradz Extractet.

Tillstod Ländzmannen och Giästgifwarne, sampt Påstbönderne i detta Tingelaget Boendes, att för Innewarande Åhr dee niutit sine Löner. Så hade och wederbörande Måhls Egande af deras Bötter, sine andeelar åthniutit.

[3. *Saknas*]

4. Oppå undfången Stembning, tilltahla[des] Capiteinen Wälb: Joachim von Daden, Ni[lls] Halfwarsson i Torssäng och Sundsiö S:n om halfwa Ödesböhlet Ede, som Nills Halfwarson under Torssäng brukar, men H:r Capiteinen förmena[r] ***[fol.629r]*** hörer till dhen andra halfwa deelen som hans Boställe Stamnääs tilldeelt blifwit uppwijsandes H:r Capitenen ett Bytes Breef af Åhr 1606 d. 2 Feb: hwar utaf klarl. skall skiönias huru bem:te halfwa deel, är bortbytt blifwen; i förmågo hwar af H:r Capittenen påstår det att återwinna; Häraf emoot Nills Halfwarsson betygade sig intet annat wetta, än att besagde ödesböhle har utaf Ålder leegat till Torssäng och så hade han af hans förfäder för honom det som sitt odell med sielfwa Hemmanet brukadt, ehuruwähl på efterfrågan han dher öfwer intet Documente kunde uptee, efter alla Jordebrefwen genom wådElldh blifwit förbrände, skohlandes Torssängzhemmanet dhenne Andeelen å Ede förutan icke kunna blifwa beståendes. Elliest betygade någon af Nämbden, att det än woro i fast minne, huru som Bonde satt på dhen deel el:r 1 Tunnel:d som H:r Capiteinens Boställe tillslaget är, och äfwen samma tijdh brukades dhen andra halfwa deelen ***[fol.629v]*** till Torssäng. H:r Capitein påstod, att till dhen deel han har, intet äro ägor fyllest för 1 Tunnel:d så frampt dhen andra deelen eij kommer der till, och alt lärer finnas, när Lan[dt] mätaren får ägorna Reefwa.

Resolutio

Häradzrätten öfwerlade detta ährendet, och understod sig icke för dhenne gången det till änteligit afslutande företaga för än till underdånigt föllie af hans Kongl. Maij:tz Resolution d. 30 Junij 1686 någon af H:r General Maioren och Landzhöfdingen blifwer förordnadt, som Capiteins Boställetz eller Chronohemmanetz Rätt behörigen observerar och i acht tager.

5. Efter föregången Laga Stembning, tilltahlade Krögaren på Jemptskougen Mickell Andersson, fullmächtig på Pijgan Malin Erssdotters wägnar hennes förra Måhlsman, Oloff Carlsson i Beensiöö, för åthskillige Pertzeler, dem Olof Carlsson af Malins tillfallne Arff efter 1683 Åhrs deelningz längd har till sig tagit ***[fol.630r]*** hwarutaf för henne ännu resterade 1 st. Koo, 1 st. får, 1 st. qwijga, och en half Åhrs gammall Kallf, Råg och Korn 3 tunnor 14 Kapp: 1 mk:r humbla 1 mk:r Ull, och 2 lispund Smöör, påståendes Michell Andersson det Oloff Carlson sådant alt med Interesse måtte Betahla.Oloff nekade icke till, det han ju warit Malins förmyndare, ehuruwähl han aldrig skall af någon Rätt der till blifwit förordnadt, hade och om Egendomen låtit sig på alt giörligit \sätt/ wårda in till dess Malin kommit till Åhren, då hon sielf med Broderen Bertill Ersson i Mygsiön, skall tagit Boskapen ifrån honom, af Spannmåhlen hafde hennes Moder tagit till sig 2½ Tunna men 1 Tunna Korn han såldt för 6 D:r. Ullen och Humblan hade och Malin fått om händer, men Smöret hade Oloff behållit till detta nekade Mickell Andersson, williandes att Oloff, Så för det ena, som det andra måtte answara.

Resolutio

Häradz Rätten pröfwar skiähligdt ***[fol.630v]*** det Oloff Carlsson nu genstan skall Mahlin eller dess ombudz m[an] tillställa dee 6 D.r för Korntunnan och 10 skillingar för 2 lispund Smöör som tillstås men med de öfrige Poster Differeras till nästa Ting då Mickell Andersson bör med sig hafwe både Malin, så wähl som Broderen Bertell, med Olof Carlsson att Confronteras, hafwandes då ett äntel:it uthslag att afbijda, imedlertijd blifwer så …[?] Interesset som expenserne upskutit.

6. Effter Kongl. Straffordningens 3 § Saakfältes Dragounen Oloff Hake, till att Treedubbelt betahla de 3 Elgzhorn, som han afhändt Mickell Andersson på Krogen berächnadt à 1 D:r[?] Km:t st: giör 3 D:r Sm:t, hafwandes Måhlsäganden nu fått sitt igiän.

7. Afsades, att såsom utaf dhen genom Länzman och 2:ne Tollfmän d. 26 Ap[rilis] Sidstl:ne håldne Synen, på dhen Bygnad…[?] som Per Jonsson i Haga har uthi dee 5 Åhrs tijd, han innehafft Böhle hemmannet à 2 Tunnel:d befans, at ***[fol.631r]*** han uppbygdt ett Stall å Nyo, Så och reparerat Kiällaren, icke allenast med ny Tählningz bottn, utan och till muren, jempnwähl och Åkeren, som wijd hans anträde mäst leegat i fast Linda, uppristat och i fult Bruuk bracht; det fördenskuld han, Per Jonsson med Byggningen har giort sin Skylldigheet och dherföre för besagde 5 Åhr frij, Sedan för dee 5 Åhrs Byggnadt, som Swän Ollsson har bem:te Hemman åbodt, kan Häradzrätten Per Jonsson icke gravera, alldenstund Anders Hammar eij gittat bewijsa, det Per Jonsson har utaf Swän Ollson några Huus röte Böter upborit.

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätt arkiv Volym AI:17b fol. 193v-212v fr.o.m. §8. p.g.a. att föregående sidor är mycket skadade i originaldomboken, stora bitar är borta.

[fol.193v]

8. Uthi dhen här instämde saaken emellan Kyrkioherdhen Ehrewyrdige H. Carl Allstadius, och bonden Pär Olsson i Ubyn, angående de fäbodar som på Uby och Oppne oskiffto skog, Pär Olsson har nyligen H. Kyrkioherden till förfång uprättat, icke allenast uti bem:te Skog, dher uti H. Kyrkioherdhen på Opne wägnar interesser, uthan och medelst det, att samma fäbodar för när äre satte in till Räfsundz Prästegårdz Skog, så att han ingen frijd på sin Mulbete[?] lärer niuta; Förliiktes parterne, att Pär Olssons fäbodar skulle qwarståendes blife,

dock med ***[fol.194r]*** förord och wijte, att om hans folk med Boskapen giorde någon skada, på Prästegårdzens skog, skulle han Pähr wara förfallen till 5 D. S.M:t wijte och skadan ärsättia, men af en händelsse, att[?] Häst ell. annan ell. annat Creatur komma oförmodel. på Prästegårdz skogen, skulle sådant under detta wijtet icke wara begrijpit.

9. Det beswärade sig Kyrkioherden Ehrewyrdige H. Carl Allstadius, öf:r Dragounen Carl Bröms först för det han skall slagit någon H. Kyrkioherden tilhörig Slott wijd Öster Gärd-Kiernen, den der af ålder har lydt under Prästebordet och hans Antesessorer för honom häfdat, anhållandes det Bröms måtte derföre behörigen ansees, så och för det han utan lof och lega, sig fördristar på Uby Skog hwarest H. Kyrkioherden för Opne Prästebord med interesserer att fälla det ene Swedie landet effter det andra, icke ***[fol.194v]*** williandes en gång af sådane Swedior gif:e tijonden hwarken till Cronan ell. Kyrkioherdhen. Her på swarade Brömsen, först angående Slotten, erkendes icke att haf:a dhen slagit, men förmente at den icke kommo H. Kyrkioherden till, utan Melgåhs ell. Hofdsiö Man, hwilka som nu berättades, dher om skola twista, Swedielandet hwad beträffar, så tillstodh Olof i Uby, at han gif:it Brömsen lof något at fälla, effter som han sielf eij förmåtte, och der emot skall H. Kyrkioherden skogen för mycket bruka: Elliest anböd sig Bröms att utaf halmen wille han gif:a Pastori sin dehl ~~utaf hallmen~~ men Rågen hade både i fiohl och i åhr alt bortfrusit. Resolutio.[?] Så wijda H. Kyrkioherden har settat i possession af denne Slått, så blif:r han der wid til dess lagl. den från winnes, och skall Bröms, som utan låf der slagit effter det 16 Cap. BB[?] LL. böta 3 mk:r SM. och hoo…[?] förlorat.[?] Men för Swedlandet gif:e han tijonden af halmen, Men öf:r Skogens missbruk kan R:n icke döma, för än ***[fol.195r]*** synat blif:r hwem som mehra brukat skogen H:r Kyrkioherden, ell. dess grannar; hwar till förordnas LänsMan[*n*]en med 2:ne Tolfmän af Tingelaget.

10. Uthi dhen här instämde twistige saak emellan Joen Siulsson i Sörwijken och Nilss Nilsson i Bogssiöö, angående Jon Siulssons Sonehustrus ell. Nils Nilssons Systers, Sahl. Karin Nilssdotters effterlåtenskap, utaf hwilken både Jon Siulsson och Nilss Nilsson, för deras till Karin i lifztijden, uti dess siukelige tilstånd giorde försträkningar willia haf:e sin betahlning och præferencen påstå;

Resolverades: Att Nilsson, som Systrens egendom har om händer tagit, bör öf:r densamma \så i löst som fast/ uti läns Mans och 2:ne Nämdemäns närwaro, ett så richtigt Inventarium författa, som wijdh anfodran han Edel. kan verificera, då of:annämde Gode Män wärdiet der på skola sättia, och dher ***[fol.195v]*** emot å andra sijdhan up föra så \wäl H. [Kyrkio]herdens lijkstohl som/ dhen fodran, …[?] Nilss Nilsson kan haf:a, så wäl som Jon Siulsons och flere andras; och dher egendomen till alles förnöijelsse eij skulle förslå, will Häradzrätten, om præferencen sig yttra, så frampt parterne eij elliest kunna förenas. Öf:r det Testamente, som Nilss Nilsson har producerat, kan Häradzrätten sig nu eij utlåta, för än man får see, huru högt Egendomen kan stijga.

11. S:d: opböd Anders Hammar Hemmanet Per Swänssons i Böhle och Bådsiö S:n som han wid sidsta Ting wunnit och det 1 g.

12. Uppböd Bängdt Persson i Marsätt Södra gården \och hemmanet/ i Marsätt och Sundsiöö S:n som han af sine Slächt kiöpt 2 g.

13. Effter föregången laga stembning tiltalade Pär Jönsson ifrån Bårgssiö S:n i Melpadh, sin Mosters man, Jöns ***[fol.196r]*** Olsson i Melgåsen, angående först, sin Moders Ingiborgz Pärssdotters arf så i löst som fast effter \dess/ fadher, och sedan en dehl af sitt \arf effter/ Modren, hwilkett till en dehl Jöns Olsson sammaledes skall till sig tagit, begiärandes Pär

Jonsson för sådane sine fodringar fåå Hemmanet Melgåsen tilträda emot lössen af det, som kunde öf:rskiuta, hälst emedan det ändå förmedelst Jöns Olssons wårdzlöse handtherande törde till Ödesmåhl förfalla. Här emot berättade Jöns Olsson, hurusom hans Swärfader Pär Jonsson har d.19 Martij 1676, sitt Hemman så wäl som sitt aflinge bort testamenteradt till broders Sonen Måns Olsson, och sine barn Arflösa giordt, men såsom Måns Olsson jempte Pär Jonsson barnlös är död blif:en, har han ~~Pär~~ Jönss Olsson, genom giftermåhl med Pär Jonssons dotter, kommit till Hemmanet, gamble slächten, så wäl som Arfingarne att utlösa; Men det ***[fol.196v]*** samma hade han intet effterkommit, som Ingrid Jonsdotter, och Dragounen Jon Lustig, å Swärfadrens Bertell Jonssons wägnar klagade. LänsMan wäl:t Olof Pärsson berättade äf:en wäl, att Jöns Olsson hemmanet illa hantherar, så till bruk som byggnadt, för hwilket han blif:it warnadt, at om han eij bättrade sig, skulle en annan åbo der å sättas, derföre anböd sig än wijdare Pär Jonsson det att antaga, gamble slächten at utlösa, och sedan för sitt innestående Arf med Jöns Olsson liquidera. Hwar öf:r Resolverades. Att med inlössningz rätten, så wäl som den prætenderade arfzrätten i detta hemmanet, som kiäranden påstår, blif:r till nästa ting upskutit, att gamble slächten der till må sig infinna och sine fodringar skiäligen wijsa, imedlertijd blif:r för Pär Jonssons rätt, hemmanet nu förste gången upbudit, men wid nästa ting will ***[fol.197r]*** Häradzrätten ~~wijdare~~ öf:rläggia, om Jöns Olsson wijdare kan skattas dugelig Hemmanet att bruka och förestå.

14. Förlijktes in för Rätten Jon Nilsson med Jon Tomsson i Mälgåsen och Dragounen Carl Bröms, att utaf det höö, som Brömssen på deras myra slagit, han skulle dem gif:a ⅓ part.

15. Alldenstundh Jon Olsson i Håfsiö tilstodh, att han för en tijd sedhan, gif:it 2 D. S.M:t till Räfsundz Kyrkia, hwilka på Predikstolen blif:it aflyste, och i Kyrkians book annoterade, men ~~kunde~~ dher emot, uppå Kyrkiowärdarnes Salmon Pärssons i Anwijken och Nilss Half:arssons i TårssEng förnekande, icke wijsa dhem wara erlagde, altså, och såsom i en tilstådd Skuldsaak, bör Jon Olsson i förmågo af 1669 åhrs stadga \4§/, samma 2 D: S.M:t gensten betala och till Kyrkian ärläggia. ***[fol.197v]***

16. Utaf Nilss Andersson i Hållborgen hade åtskillige Creditorer att fodra, Nembl. Pär Jonsson i Ödsiöö 12 D. SölfM. Mickel Olsson i Grimnäs 18 D. S.M:t Jon Nilsson i Melgåsen 3 D. S:M:t och 10 st grååskinn, Pähr Ingebrectsson i Grönwijken 2 D. 26. S. M:t och \Jon Olsson i Holborgen 2 D. S. M:t/ och emedan Nilss Andersson, sedan han för 10 åhr sedan, hade besagde medell af dhem upborit, rest till Norrie och sedan aldrig igen kommit, så påstode Kieranderne utaf Swågren Drag: Jonas Collman sin betahlning niute alldenstund han, skall så wäll all Nilss Anderssons \effter/lembnade Egendomb, som hans Arf effter föräldrarne haf:a tilträdt och innehaf:a; Dock emedhan hwad Nilss Anderssons Arf effter föräldrarne beträffar, det intygadt är, att han Nilss för än dhe, genom döden skall wara afgången, altså har honom eij heller något arf effter dem kunnat tilfalla, det Creditorerne ***[fol.198r]*** må angrijpa, och än skiönt det så woro, är det, af det effter föräldrarne uprättade inventario befunnit, att egendomen till deras giäldz afbetalning eij har tillräckt, mycket mindre att barnen kunnat något arf åthniuta, och fördhenskull kunna ofwannämde Creditorer där å så mycket mindre någon talan haf:a. Men skulle offte bem:te Creditorer gitta upwijsa ell. i nampn gif:e någon Nilss Anderssons proprie egendomb, den han wijd sin bortresa \har/ lembnadt, will Häradzrätten wara dem behielpelig, derutur sin förnöijelsse att erhålla.

17. Det påstod fuller hust: Lucia Olofsdotter i Hållborgen, att dess broders obligation af d.20 April 1682 \à 12: RD./ skall wara stält på RD Specie à 6 D. Kop:r M:t st., dher effter hon formerat sig en räkning, som med Capitat, och interesse till d.9 Julij 1691 sig sluter på 213: D. 20. 23 14/28 Kopp:M:t men sedan de betalte posterne afdragne blif:it skall återstå 197 D.

[fol.198v] 20. 23 14/25 Kopp: M:t påståendes att Mågen Drag. Jonas Colman, måtte henne samma saldo betala. Men aldenstund utaf obligationen, den Colman intet disputerade, det befans, att den war stält effter gl. valörer och på Courant à 6: mk. S: M:t RD:r som giör 54 D:r Kopp: M:t hwar utaf när dhe 22 D 8 öre Kopp: M:t afdrages, som hust. Lucia har tilstådt sig uti åtskillige gånger hafwa niutit, blif:r resten 31 D: 24 ör. Hwilke Collman med Interesse ifrån 1682 beräknadt, à 21 D:r. Kopp. M:t nu straxt bör till hust. Lucia ärläggia;

18. Det beswärade sig Kyrkioherdhen här i Rääfsund Ehrewyrdige H Carl Allstadius, öf:r Nilss Nilsson i Bågsiö och Erik Ersson i Märsätt, att dhe effter det gamble och här öflige bruket eij skola willia till honom ärläggia dess Kyrkiogångz Offer à 2 D. 8 ör. Kopp M:t om åhret ***[fol.199r]*** ehuruwäl H. Gen. Majorn och Landzhöfdingen har d.14 Junij 1695 genom dess resolution förordnat, dätt Prästerskapet skulle wijd dess förre förordning, till hans K.M:tz wijdare behag \blif:a/. Hwar på of:annämde swarander sig förklarade, att de der med äro aldeles benögde; Och lof:ade fördhenskull Nilss Nilsson med det första betala de resterande 3 orter och Erik Ersson dess återstående Offer för 4 åhr. Dhe öfrige af Allmogen tilsades äfwenwäl sin skyldighet här wid at giöra, at ingen klagan må höras.

19. Ehuruwäl att Nilss Siulsson i Mälgården och Grimnäs påstodh, det Olof Nilssons förfäder i Ubbyn, skola åhrl. för dhen Slåtteleijde, liggiandes bredewijd hans åker, gifwit ½ ort i Skatt, fast än Olof Nilsson nu på 12 åhrs tijd, besagde skatt hoos sig hade innehållit; lijkwäl och emedan han sådant sitt påstående med intet skähl har gittat bewijsa, uthan fast mehra ***[fol. 199v]*** insisterade Olof Nilsson effter gamble bref, sin odalsrätt der på, och fördhenskull kunde Häradz Rätten för än bättre bewijs anskaffas, sig här öf:r icke utlåta.

20. Bewilliandes Michel Rask, dilation till näste Ting, uthi saken emot hust. Karin i Stafre, sine wittnen då att hijtkalla, dock warnades han sig wäl förese det han eij hust. Karin i någon måtto för swårt angrijpe.

21. S.D. beswärade sig Kyrkioherden Ehrewyrdige H. Carl Allstadius öf:r Säxmennerne här i Tingelaget, Nembl. Jon Olsson i Hållborgen, Pär Kiälsson i Giällön, Jöns Jonsson i Hofssiön Olof Eskilsson i Stafre, Olof Pärsson i Biörnön, Joh. Pärson i Sund, Nilss Tomsson i Wärwijken, Erik Ersson i Märsätt, Anders Mårsson på ***[fol.200r]*** Åsen, Olof Swänsson i Sösiö, Pär Pärsson i Beenssiö, Jon Jonsson i Hunge och Jon Ersson i Finnääs, för det dhe förledit \Sommar/ eij welat effter \dess/ skyldighetz och Eedz plicht räkna tijonden, anhållandes at de derföre måtte behörigen plichta. Of:anb:te Säxmän förmente sig nu til detta icke wara plichtige, sedan de sig det wissa tijonden hade antagit, dher wid H. Gen. Majorn och Landzhöfdingen, dem skall försäkrat, ben:t beswär att undslippa; Men såsom dhe der öf:r icke förmåtte framwijsa någon resolution, altså tilsades de så länge, till föllie af 1638 åhrs Tijonde placatz 4 och 5:§. Kyrkioherdens Tijonde rättrådel. räkna.

22. S.D. lät Comminister här i Rä[*f*]sund, Wällärde H. Johan Sellin, 2 g. upbiude Torssängz Hemanet i Sundzsiö S:n à 3 tunl., hwilket han effter Kiöpebref:etz lydelsse af d.19 Martij ***[fol. 200v]*** sidstl:ne har kiöpt af Nilss Half:arsson i TorssEng för 112 D SM:t och 1 tun. Korn. Men för än wijdar lagfarande tillåtes, måtte till underdånigste föllie af Kongl. M:tz resolution d.2 Maij 1684 detta Hemman Högwälb:e H: Gen: Majorn och Landzhöfdingen heembiudes, warandes dess beskaffenhet noga undersökte, som föllier, Nembl. till Torsätter är fast ringa skog men wijd Ödesbölet Eede, är tarfelig timberwed och Gierdzel skog, så och diurfång, Fiske lijtet, qwarnställe till en lijten swalteqwarn, Åkeren grund och stenig, Engen dels Skarp dels Myrwal till 14 à 18 lass ell. Skrinder, hwilket med det öfrige Högwälb: H. Gen. Majorns \och Landzhöfd./ höga omdöme, ödhmiukel. Lembnas

23. S.D. förordnades till Målsman och förmyndare för Herman Pärssons En-***[fol.201r]*** kias hustru Helga Pärssdotters Omyndige dotter i Biörnö, Anders Pärsson i Wärwijken, dess rätt i alla måtto behörigen att invigilera.

24. Sakfältes Dragounerne Jon Lustig och Olof Rönqvist, att effter d. 7§ i Kongl. M:tz stadga om Sabbatzbrott, böte hwardera 6 mk:r S.M:t, effter de dhen 3:de Stora böndagen hade förseent komit i Kyrkian, sedan confession war läsen, orka de eij botum, aftiene detta med arbete till Kyrkian. Men Giestgif:aren Håkan Erlandzsson med sin dräng befrijas, effter de den gången af Posten woro hindrade.

25. Efftergaf LänsMan dess Kiäromåhl Emot Corporalen ***[fol.201v]*** Manhafftig Christopher Pihlfelt, angående betalnning för 5/3 mihl, emellan Fanbyn och Pelegrims staden, som LänsMan har påstådt.

26. LänsMan Olof Pärsson, angaff för Rätten hurusom förleden Annan dag Juhl emellan Jöns Knutsons hustru i Sundh hust. Märit Kiälssdotter och Olof Pärssons hustru i Biörnöön, Märit Jonsdotter, skall med knubbande och stuffande någon otidighet förelupit underställandes det Häradzrättens ransakning och domb; Hwar på förb:te hustrur förekallades beswärandes sig hustru Märit Kiälssdotter i Sund, at när hon kom i bänken, derest hust. Helga och Märit Jonsdotter för henne stodo, hade Merit Jonsdotter bedit henne gåå dädan, och när hon fallit på knä och läsit, sampt der på upstådt at sättia sig, då hade ***[fol.202r]*** Märit Jonsdotter skuffadt henne med händerne \at hon föll emot dören/, om hon af ondsko ell. elliest det giorde wiste hon icke.

Hwar till Märit Jonsdotter swarade, hurusom Märit Kälsdotter sedan hon fallit på knää och sig uprest, hade satt uti hennes knää, williandes trängia sig emellan henne och hust. Helga, derföre hade hust. Märit Jonsdotter tagit emot sig medh händerne, bediandes hennne gåå uti sit stohlrum, hwar på hon swarat näij och kallat henne Stårkia icke en utan flere gånger.

Till at erhålla lius härutinnan, förekallades wittnen Corporalen Elias Lundberg, Pijgan Märit Jonsdotter i Melgåsen, Dragounerne Thomas Finne och Mickel Trip, sampt Jon Nilsson i Mälgåsen och Dragoun Olof Häggman. Hwilka aflade wittnes Eeden och separatim hördes.

Corporalen Lundberg wittnade, at när Jöns Knutzons hustru kom i bänken fallit på knää och wille sättia sig upp, då stuffa- ***[fol.202v]*** de Olof Pärssons hustru henne, så at hon föll emot Bänken, mehra såg han intet. Tog afträde.

Samma relation giorde och Jon Nilsson i Mälgåsen, och att Märit Kiälsdotter welat sättia sig i knää på dhen andra, det såg han intet. Tog afträde.

Pijgan Märit Jonsdotter refererade äf:en lijka. Tog afträde.

Men Dragounen Thomas Finne refererade, att när Märit Kälssdotter kom i bänken wille hon sättia sig framför Märit Jonsdotter, emellan henne och Helga, när det eij gick ann föll hon på knä, reste sig sedan upp och satte sig i knää på den andra, derföre skiöt hon emot henne, och som han tychte woro de bägge lijka bråtzlige.

Det Samma berättade och Jonas Tripp, med sine omständigheeter. Tog afträde.

Dragoun Olof Häggman intygade att när Märit Kiälsdotter kom ***[fol.203r]*** uti bänken wille hon trängia sig emellan Helga och Märit Jonsdotter, och när det intz straxt gi[*c*]k ann, föll hon på knä fram för henne, stodh sedan upp sättiandes sig i knäet på henne, då Märit Skiöt henne från sig emot bänken, hwar med hon ståt på knää til sången begyntes, och då äntel. tog Märit Kiälsdotter rum emellan Hälga och Märit Jonsdotter.

Wijdare hördes hust. Helga Pärsdotter utan Eed effter hon war medh Märit Jonsdotter i slächte, och betygade, at de bägge woro otijdige, och om den ena welat gif:a den andra effter hade hon kunnat stijga åth sig, effter der war gott rum i bänken. Elliest intygades, att ingen-

dere af desse hustrur uti denne bänken hade rum, uthan annorstädz, så at derföre ingendera någon rättighet hade der att prætendera. ***[fol.203v]***

Här på företogz saken till doms och Resolverades.
At såsom desse qwinnos Pärssoner effter wittnens relationer finnas bägge \lijka/ bråttzlige således at dhen ena gif:it tilfället till owäsende, den andra åter tagit tilfället emot, fördhenskull skola de och hwardera , effter Kongl. M:tz nådigste stadga och Oliud i Kyrkiorne af åhr 1686, böta 50 D:r S.M:t orka de eij botum sitte 14 dagar wijd watn och bröd, och ståå dessutan uppenbara Kyrkioplicht.

27. Upbödz Hemmant Töösbacken ½ tnl. 2 g. som Carl Tolsson i Sisiö har d. 21 Martij 1696 sig tilhandlat.

28. S.D. Föredrog LänsM. Olof Pärsson hurusom förledit åhr uti Decembr. Månad, Olof Jonsson i Sörwijken skall uti Norrie kiöpt heem medh sig något Tobak, hwarutaf han såldt ***[fol.204r]*** till Dragoun Claes Sporre ½ aln där medh Sporren en tijd tegadt, in emot April Månad, då han gådt till Olof och tilsagdt honom, att dher han icke wille gif:a sig något i förlijkning, skulle han för det Olofl. Tobaket gif:a honom ann, hwarigenom han skrämdt bonden att gif:a sig 16 Caroliner, och än wijdare en tijd dher effter 6 Caroliner, och huru dhenne handelen gådt hade LänsMan äntel. kommit under wädret här med, och kallat Olof Jonsson till sig, då och Olof hade sanningen reent uth bekiendt; Men Sporren hade detta intet uppenbarat, uthan på detta sättet sökt at döllia bort Kongl. M:tz rätt och de bötter, som för sådan Olofl. handel bordt föllia, tagandes böterne till sig, fördhenskull påstod LänsMan, att de bägge för sådant måtte behörigen afstraffas, \och/ hwar saak om sig afdömas.

Olof Pärsson beklagade sin olycka berättandes, att förledit åhr, hade ***[fol.204v]*** han på en handell, som han medh en Man i Norie giorde, måst i mangell aff penngar taga ett skål[pund?] tobak, tänkiandes att kunna föryttrat i Norrie, hwilket som det icke gick ann, förde han heem med sig, hwad som på wägen eij förtärdes, dock \icke/ uti den mening at föryttradt här i landet, utan för sig allena behållet; Men äntel. och på Sporrens trägne ansökning hade han låtit honom fåå ½ aln der af; Nu hände sig at en tijd dher effter begiärer Sporren, att han wille förlijka honom, elliest skulle han både honom och hans broder uppenbara, för det handlat med Olof:it Tobak, upwijsandes brodrens boomärke, det hans willia woro, det skulle de Sporren förlijka, då Olof af enfaldighet och af Sporren bedragen har först gifwit honom 16 Caroliner och sedan lijtet effter 6 st Caroliner hwar emot Sporren har gif:it honom dess revers af d. 22 Ap. sidstl. det han aldrig ***[fol.205r]*** skulle tala här på, wijd 20 D. SM:t wijte hwilket han lijkwäl icke skall hållit, uthan här och der så småningom, talet utspritt så att LänsMan kommit der med under wädret, och när han, Olof, blef af LänsMan dher om tiltalt, straxt bekiendt sanningen, anhölt dherföre slutel. det Häradzrätten wille hans enfaldighet ansee och effter Högste rätten med honom icke förfare.

Claes Sporre kunde icke neka det ju så woro tilgådt, som här of:an förmält är, men i förstone wille han eij tilstå mehra än 16 Caroliner, fast än han sedermehra måtte dhe 6 Caroliner och så weder kiennes, williandes detta så förtyda, att han ingalunda ~~dem~~ tagit några penngar lijka som i mutor saken at nedläggia och eij uppenbara, uthan hade han dem tagit till widermelis, att der med öfr:tyga bonden til gierningen ***[fol.205v]*** i fall han skulle willia dhen förneka, när han, Sporre, den angof:o. Q. Hwarest pengarne nu äro? Rp. att han hade dhem länge sedan förtärdt.

Honom förehöltz, att om en sådan hans intention hade sig uti sielf:a wärket och gierningen wijsat, hade det warit af honom beröml. giort, men sielf:a utgången gifwe annat, dheruti att för Juhl kiöpte han tobaket, der med teg han stilla till April Månad, och då går han åstad och tager Mutor gif:ande bonden der emot sin revers, hwilken revers han å sin sijda effter lef:at,

att han ifrån April till Sept. Månad hållit detta tyst och det för ingen uppenbarat, uthan penningarne förtärdt, hwilket alt öf:rflödigt fultygar, att han dette hoos sig har fördölt och aldrig tänkt uppenbara. Som och LänsMan ***[fol.206r]*** wittnade at först han tiltalte Sporren härom, nekade han här till högel. han hade och med sig welat bedrage bonden till samma osaning, in och honom hotat, at om han bekiende skulle han bota honom, hwilket bonden nu påstod, men Sporren nekade till, hade elliest intet att säija, uthan beklagade sin galenskap och bad om förskoning. Dhenne bonde hade elliest ett loford om sig, och war en enfaldig Man, Men Sporren hade altijd umgådz med hwariehande Skalkstycken, och effter det eij war mehra att påminna, dy togz detta före till dombs.

Resolutio

Såsom Olof Jonsson tillstår, at han i Norrie hade af räkning på sitt godz tagit, och hiit ***[fol.206v]*** in i landet med sig infördt ett Skålpund Tobak, hwarutaf han till Claes Sporre såldt en half Aln, der medelst han sig förbrutit emot Kongl. M:tz nådigste placat om Tobakzhandelen de A:o 1670 d. 24 Novbr. derföre anstår intet denne Rätten honom at frija ifrån straff, som högstb:te pl. förmäler \i den 12 och 14§/ Nembl. för förbudet till 40 mk:r SM:t Konungens ensaak, så och 8 D. SM:t för tobaket, \deraf/ K. M:tz och Cronan 2:ne del\arne/ beslagaren ¼ part, och de fattige ¼ tilkommer, sampt tobaket Confiscerat.

Hwad Dragounen Claes Sporre angår, så will han wäl neka, det han utaf Olof Jonsson har tagit penngar uti dhen intention och tanke, att med honom döllia denne olofl. handlen, uthan på det han desto bättre skulle kunna honom der till öf:rtyga, i fall han skulle willia det förneka; Men så är der emot af föregående ransakning nogsampt bewijst, hurusom Sporren har hafft ***[fol.207r]*** i sinnet detta med Olof Jonsson döllia, och huru han på ett bedrägeligit och listigt wijs, dem har sig til practiceradt, hwar igenom hans Kongl. M:tz i dess höga rätt och här wijd verserande Interesse han har söcht att försnilla, och dy bör han, som den der swijkeligen dragit till sig Konungens ingiäld böta 40 mk. argumento Cap :\…/[?] 30 Kongl. LL. så och gensten restituera Olof Jonsson desse 22 Caroliner

29. S.D. Beswärade sig Kyrkioherden Erewyrdige H. Carl Alstadius, hurusom Jöns Olsson i Hofssiö, skall sig tilwälla ett Prästebordet tilhörigt fäbodeställe, Gård Kierns bärget be:dt och tijd effter annan mulbeten dersammastädes föröde, påståendes att Jöns Olsson måtte der till upwijse sine laga skiäl och huru han der till kommen är.

På Jöns Olssons wägnar, som siuklig war, ***[fol.207v]*** infant sig Sonen Pär Jonsson frambläggiandes en Häradzrättens domb af d.23 Martij 1689 som förklarar, att efftersom fäbodarne wijd Gårdzkierns bärget, som Nilss Olsson i Uby innehaf:r uppå Hofssiö Byeägor, och inom dess Råå och Röör äro belägne, så dömdes de effter1677 åhrs placat under rätte bohlbyn igen, men för wållzwärkan blif:r Nilss Olsson befrijad, effter han med Oppne Mans tillstånd dijtkommen är, som för sig skall lof der till hafft: H. Kyrkioherden moverade här wijd, att denne dom woro twärt emot det, som 1681 d. 8 Octobr. här på tinget, och 1682 d.2 Aug: på lagmans tinget blif:it resolverat, hwarutaf skall finnas hurusom bem:te fäbodställe skall utaf ålder lydt till Oppne Hemman, hwilket A:o 1660 emot Bräcke, är lagdt till Prästebordet, men af förre åboen på Oppne, Carl ***[fol.208r]*** Pärsson är tillåtit Nilss Olsson i Ubyn der att byggia, som besagde domb wijdare förmäler; Och emedan Jöns Olsson i Hofssiö sedermere kommit emellan, williandes sig samma skogzkijhl och fäbodeställe tillägna, och gif:it Nilss Olsson lof dher att byggia har Häradzrätten, ehuruwäl Jöns Olsson i Hofssiö då eij war Citeradt, lembnadt dette ährendet under gode Mäns besichtning, på hwars ägor desse fäbodar byggde äro, hwar emot H. Kyrkioherden har appellerat, men på lagmans tinget d. 2 Aug. 1682 fåt samma resolution och uthslag; Om denne Syn sade H. Kyrkioherden att Hofssiö Man aldrig hade påmint och dy woro dhen eij heller till Datum skedd, uthan imedlertijd är wederbörande ocommunicerat en ***[fol.208v]*** definitive dom fallen, som offta be:te fäbode stället aldeles ifrån Prästebordet dömer, begiärandes at sådant måtte blif:a annoterat, och Prästebordet effter laga

krafft wundne domar ~~blif:a~~ i possession af egendomen, till dess genom Syn det winnes dher ifrån hälst Jönss Olsson genom Excutorn dher uti aldrig är blif:en immitterat, uthan han helst satt sig i possession, som af BefalM. Grans ordre till Länsman af d.13 Maij 1689: H. Kyrkioherden wille docera, och det straxt domen war fallen, oachtadt, at H. Häradzhöfdingen Plantin har \d. 16 April 1689/ befalt Läns Man, at tillsee \och/ öf:r tala Jöns Olsson, det han än på några åhr wille uplåta Nilss Olsson besagde fäbodar at bruka, aldenstund han der skall stor bekostnad haf:r nedlagdt; Häradzrätten öf:rlade dette ***[fol.209r]*** ährendet och kunde H. Kyrkioherden i dess begiäran nu icke willfara, hälst en dom sedermehra Emellan kommen \är/, som dette omtwistade fäbodestället, alldeles tillägnar Hofssiö Man, hwar uti H. Kyrkioherden, om han finner sig graverat, har att sökia högre handen, dock så at han, för än han till widare action skrijder til underdånigst föllie af Kongl. M:tz förordning de A:o 1688, här om med ven. Consistorio och CronobefallM. corresponderar och öf:rlägger.

30. Till innewarande ting, hade Jöns Knutson i Sund instämdt Biörnö Arfwingarne, angående refusion och ärsättning för det de halfdelen i Sundz Hemmanet, Dhen han A:o 1692 d. 30 Septbr. wijd lagmans Rätten wunnit, haf:e så länge brukadt ***[fol.209v]*** hwar emot på Sahl. Bängt Pärssons Dotters ~~wägnar~~, Walborg Bengtzdotters wägnar, som förmyndare, Kyrkioherden Ehrewyrdige H. Carl Allstadius swarade, att effter b:te lagmans doms lydelsse Jöns Knutzon \först/ böör betala de gravationer, som den honom tildömde dehl i Sundh häftar före, upwijsandes H. Kyrkioherden en domb af vice Häradzhöfdingen Pähr Claesson Broman d. 11 Octob. 1664 som förmår, att Bängt Pärssons fader Pähr Bängtson, uti Sundz Hemmanet, det Knut Kiälsson åbodde hade på sin hustrus Walborgh Kiälssdotters wägnar 46 RD. att fodra, påståendes, att Sonen \Jöns/ Knutson, måtte wijsa huru de blifwit betalte, ell. och Pupillen derföre fåå immission i Jorden. Jöns Knutzon wille med H. Kyrkioherdhen ingen …[?] contestera, effter Pär Hemmingsson i Stugun woro rätte ***[fol.210r]*** förmyndaren, Men dher emot wittnade Nämden, att och H. Kyrkioherden, jempte Per Hemming-sson blif:it till Måls Man förordnadt, dock skall Pär Hemmingsson MålsMans skapet sig afsagdt, för det han så långt här ifrån boendes är; Äntel. begaf sig Jöns Knutzon här uti, och hwad sielf:e qvestionen[?] anbelangar, om de 46 RD., så förmente han dem längesedan wara betalte, som och 1668 åhrs liqvidation skall utwijsa, hållandes det för obilligt, att dhe nu andre gången skola fodras: Detta föranlet Häradzrätten att effterspöria besagde liqvidation; Men parterne å båda sijdor sadhe sig den intet hafwa, ***[fol.210v]*** ehuruwäl af Rättens protocoll hållit d. 20 Sept. 1695 tydel. befans, att merbem:te 1668 åhrs liqvidation, hadhe A:o 1691 förewarit och examineradt, och då befunnit blif:it, det Knut Kiälsson i föllie af 1664 åhrs domb eij mehra kommit att häffta före än 19 RD. 2 ort och 19 skillingar, hwarföre har äntel. Häradzrätten, som förmält är d. 20 Septt. 1695 till sin information desidererat offta b:te liqvidations räkning och at dhen till nästa ting skulle framskaffas, så at saken den gången för dhen orsaken skuld blif:it upskuten; Fördenskull anstod Häradzrätten så mycket mindre ***[fol.211r]*** denne gången företaga saken till ett änteligit slut innan 1668 åhrs liqvidation uptees, som hela saken derå beror och det redan är en …[?]iudicata; Dherföre och parterne blif:a pålagde den till nästa ting framskaffa, ell. och \må/ de hwar för sig wara förtänkte, Edel. erhålla, att dhe intet wetta hwarest den är, eij heller de dhen aff wägen skaffadt.

31. S.D. Beswärade sig Giestgif:aren i Bräcke Håkan Erlandsson, det Almogen i Bräcke och Båtziö, som honom til hålld anslagne äro, icke willia \effter H. Gen. Leut. och Gov. Sperlingz af d. 2 Junij 1682[?]/ hålla dhe 2 Kiärror, som dem pålagdt blifwit, hwarigenom de resande mycket hindras, kunnandes hans Kiärror på denne långa wägen intet hinna till. Och Emedan Allmogen tilförene hade ***[fol.211v]*** hållit 2 st Kiärror, hwilke nu blif:it förslijtne, så utlof:ade, effter giort förehållande, de till nästkommande Wår dhem förfärdiga, då utaf dhe 40 Rökar till Bräcke anslagne, kommo 20 Man att blif:a om en Kiärra, hwilke Kiärror allenast och eij

offtare skola brukas, än då Almogen medh sine Hästar skiutzar, och intz Giestgif:aren sig med dhem befatta, utan hålle han sig Kiärror sielf, hwilke effter förordningen skola wara 2 st.

Wijdare anhölt Giestgif:aren, att såsom många af de resande willia från Bräcke till Pelegrims staden fahra Siöledes, det måtte Allmogen giöra förskott till en Hållbååt, hwilken och kunde brukas till tingz och Kyrkiobåt, hälst och för en tijd sedan i Bräcke warit 2 st sådane båtar men nu förslijtne. Läns ***[fol.212r]*** Man Olof Pärsson refererade här wijd, at den tijden LänsMan bodde i Brattbyn och der war giestgif:erij woro 4 st. sådana båtar 2 wijd Bräcke och 2. wijd Pelegrims staden, men sedan wägen lades åth Fanbyn, är om sådane båtar intet mehra påmint, eij heller will Allmogen några båtars hållande sig påtaga; Men emedan det för de resande \effter d. 5§ i 1664 åhrs Giestgif. Ordn./, så wäl som för Allmogen sielft wijd deras resor till tingz och Kyrkia hehl nödigt skattades, att åthminstone wijd Bräcke en god Bååt hålles, dy skulle här om \som det lärer/ skrifwas till Högwälb. H. Gen. Majorn och Landzhöfdingen om det icke kunde dhen anstalt och förordning blif:a giordh för of:antalde skiähl och orsaker skull.

32. Opskiötz til näste ting det Klago-***[fol.212v]***måhl, som Mickel Andersson på Jempt skogen, förde emot Erik Andersson Stake, om någon Bäfwer, som han skall fångat uthi Gimdalen.

33. Angaf sig Dragounen Jöns Biörn, att willia till brukning antaga Jöns Pärssons hemman i Löfstad halfft Crono, hwar till han utaf Nämden skattades för tienlig, efftersom han hade både wa*[c]*ker egendomb, så som och ware en braf arbetzkarl.

34. Tillsades Läns Man at wid förste lägenheet besichtiga Bröklingz \Crono/hemmanet i Bräcke S:n, som Giestgifwaren ibidem brukar, huru han det hus och ägor häfdar, Aldenstund Erik Andersson Stake angif:it, att han det oförswarl. skall hanthera, afsättiandes den ene Åboen effter den andra.

35. Tilsades LänsMan, at tilhålla Allmogen i föllie af H. Gen. Maj. och Landzhöfdingens resolution giöre färdig Kiörkiowägen emellan Refsundh Båtziö och Sundssiö, wid laga post, den det försummar[?]

[fol.213r] Saaköres Längd wijd Räfsundz Ordinarie Ting d. 5. 6. och 7 Octobr: A:o 1696

	Summa S:mt	Konungen	Häradet	Målsäg-anden	Rättens Eensak	Kyrkian och des fattiga	Corporal. plichtet
Dragounen Olof Hake för tiufnad	3.	1.	1.	1.			
Dragounen Carl Bröms för åwärkan	.24	.8	.8	.8			
Dragounerna Jonas Lustig och Olof Rönqvist för seent komit i kyrkian tilhopa	3.					3.	
Jöns Knutzons hustru i Sund hustru Märit, och Märit Jonsdotter i Biörnön för oliud och förargelse med skuffande	100.						100.

Olof Jönsson i Sörwijken				
sålt olofl tobak.	10.	10.		
Nok 8 D:r Sm:t	8.	4.	2.	2.
Dragounen Claes Sporre				
40 mk:r Sm:t	10.			10.

Erich Sparrman

d. 10 Octobr till Befall.m. of:rlemnt[?] lijka lydandes medh häradz Sigill under.

Extra ordinarie ting 1 - 2 mars 1697

Källa: Jämtlands domsagas häradrätts arkiv, Volym A I:18, fol.2r-17v

Anno 1697 d. 1 och 2 Martij höltz Extraord. Ting uti Räfsundz Soknestuf:a, närwarande Häradz fogden wälb:de Lorentz Backman och fölliande Tolfmän af Brunflodhz tinglag

Olof Jonsson i Bleka,	Erik Jonsson Torwalla,
And. Isacsson i Åkre,	Jon Jönsson i Haxäng
Pär Pärsson i Ångstad	Nilss Nilsson i Ede
Nils Bös i Onsala	Lars P. i Optand
Olof Persson i Fulstad	

Aldenstund LänsMan wälf. Olof Pärsson i Fanbyn genom dess skrifwelse af d. 18 Jan sidstl. har angif:it det om Kyrkioherden i Räfsund Ehrewyrdige H. Carl Allstadius af en qwins Persson Ingrid Jonsdotter be:d woro et tahl utspridt, som med henne han skall hafft lägermål, hwar öf:er och straxt der på H. Kyrkioherden är inkommen och Extraord. Ting begiäradt, högel. beklagandes, at till sit Embete heder och existima*ti*on han af en sådan persson oskyldigt woro angrijpen, fördhenskull och i underdån ödhmiukt föllie ***[fol.2v]*** af Högl. Kongl. Hofrättens förordn. d. 27 Maij 1688. Har man eij annars kunnat än see uti et Criminelt måhl extraord. Ting anställa, hälst det en sådan saak är, at om dher med skulle länge utdragas, åthskillige förargelsser det hoos en och annan af Kyrkioherdens åhörare torde förorsaka; Till hwilken ände LänsMan blif:it beordrat till i dag som är d.1 Martij, dhenne Ingrid Jonsdotter at instämma, iempte flera andra, som i denne beskyllningen torde interessera, ell. och Ingrid sig som wittnen willia åberopa; Enär nu rätten hade sig satt, frambsteg Kyrkioherdhen beklagandes högl. Huru swårt och falskel. han af denne qwinnoPersson woro angripen, hwar till han af några hans afwundz Män lärer wara up hissadh och intz alt, påstod dherföre, at hon måtte tilhållas dhem nampngifwa och hon sedan med dhem umgiälla hwad lag och laga Stadgar ***[fol.3r]*** förmå och innehålla, ibland hwilka uphofzmän en qwinnosPärsson Karin Pärsdåtter ben:d faller Kyrkioherdhen suspect, och dherföre har han och låtit henne citera.

Här på förelästes LänsMans bref till Befal.M. Backman af d.8 Jan sidstl. deruti LänsM. refererar, huru som Joh: Pärsson i Sund och Nilss Tollsson i Sissiö, haf:a 13:\de/ dagz Morgonen när LänsM. skulle till Kyrkian mött honom med Ingrid på Siön, och berättade det hon dagen näst för Juhl är blif:en af H. Kyrkioherdens hustru Kiörd af Prästegården och sedan från Opne, för det hon med Kyrkioherden skulle hafft sängelag, dher ifrån Ingrid hade sig till desse bönder begif:it men de intz gierna welat henne hysa, utan at först höra LensMans tanke dher öf:r då LänsM. tagit dhem med sig till Kyrkian och uti 3:ne Nämdemäns åhöran

examinerad Ingrid, hwilken och på- ***[fol.3v]*** stådt sig för H. Kyrkioherden intet wara frij, uthan åtskillige gånger med honom hafft sängelag, och otilbörl:it umgenge. Emot hwilken Ingridz utsaga, så wäl som LänsMans här wid föröf:r de procedere H. Kyrkioherden protesterade hälst det en LänsMan intz är lofgif:it at uti en ährl. mans frånwaro några oskentl.[?] ransakninger anställa; Men Läns Man enskyllade sig, at han detta allenast giordt, at utaf Pijgan fåå höra, hwad Grund hon till sin tahlan hade, hwarföre der wid inga flera tilstädz warit, än pijgan och 3 st Nämdemän Olof Ingebretzon i Giällön, Olof Tommsson i Rind och Pär Andersson i Döfwingen.

Sedan inlade Ingrid en skrift, dher uti hon berättar, at H. Kyrkioherdhen med henne skall åtskillige gånger olofl. umgen- ***[fol.4r]*** ge plägat; Såsom 1 g. i hans bokeCammare i Sängen. 2 g. uti hans egen sätes stuf:a i sängen liusa dagen, 3 g. hade Kyrkioherden henne mött emot afftonen i Skogen, när hon skulle Kiöre heem boskapen, och då i Skogen främiat sin willia med henne; 4:de och sidsta g. uti StalCammaren mitt på golf:et då och Kyrkioherdens hustru skal kommit tijt, och så som dören war stängd hade hon gådt till fenstret, och när hon förstod at Ingrid war der med, har hon kiört Ingrid af Prästegårdhen, och så wijdare från Opne.

H. Kyrkioherdhen stod uti sitt nekande, och beklagade, at Ingrid sedan hon för sin lättia och owoligheet af hans hustru blef utur tiensten drif:en, har genom denne Karin Pärsdotters och fleras ingif:ande dhenne osanning updichtat, betygandes ***[fol.4v]*** det han aldrig på detta sättet rördt wijd henne, det icke heller hon med det ringaste skiäl, skall gitta bewijsa, och hwad dhen ena gången beträffar, när han nu sidst för Juhl warit allena med Ingrid uti Book Cammaren så refererade H. Kyrkioherdhen tilfället således, at lördagen för Juhl, som war d. 19 Decembris kom han emot Middagen heem från Extraordinarie Tinget i Sunne, och effter han hehla natten reste ladhe han ***[fol.5r]*** …[?] han sig med sin K. hustru att hwila uti Sätesstuf:an och kl.1 wijd pass när han waknade, befalte han Ingrid att giöra upp Eld i bok-Cammaren, emedan han tänckte gåå dijt och see öf:er Predikningarne till helgen, enär nu Kyrkioherden kom tijt, stodh brasan och brann men Ingridh war utgången, han går in uti det främre Contoiret, at upsökia några skriffter, och imedler-tijdh hadhe Ingridh kommit tilbakas och gått in uti Contoiret närmast till spijsen, att uptaga någon ströösand, dhen hon kullslagit, då hon giorde upp Elden; Och på det ingen skulle komma öf:er henne, hade hon af fruchtan, som Kyrkioherden förmeente, tagit in stuf:u nykelen, aldenstund hon då eij afwiste at Kyrkioherden war inne och i det att Kyrkioherden war för sig allena i det ena, och Pijgan allena i det andra Contoiret kom H. Kyrkioherdens hustru och wille in i stufwan, och fann dören war i låås, ***[fol.5v]*** gick hon till fenstret och frågade hwij Kyrkioherdhen så hade tagit in nykelen och pijgan war inne derpå Kyrkioherdhen straxt låt up dören då det icke allenast war liust af dagen uthan och brann brasan \på spijsen/, ~~för uthan at och H. Kyrkioherden~~

Ingridh påstod, att på Kyrkioherdens begiäran hon hade stuf:uNyckelen tagit inn, då han sedhan hafft henne medh sig uti det frembre Contoiret, och der på golf:et fulbordat sin willia med henne.

Men H:r Kyrkioherdhen nekadhe här till aldeles, ähn påstod att hon af andre uphissat detta på honom säije, som hon och twetalig är, i dy, att uti sin skrifft berättar hon, det senaste Lägersmålet skedt på Bok Cammare Golf:et, men nu sedan H. Kyrkioherdhen henne så ogenskem.[?] remonstrerat, at enständigheter \så at den utsagan icke kan gå an,/ säijer hon, at det är skedt i det frembre Contoiret. Ingrid sadhe at hon har sant bekend[t] och har af sitt samwete rördh dher ***[fol.6r]*** med icke längre kunnat tijga. Hwaremot henne remonstrerades, att om om[!] hon öf:er denne gierningen hafft så stort samwete, hwij hon icke för hade det uppenbarat, uthan \här tils/ stilla tijgat hwilket det synes fulltyga, att hon blotte af argheet, för det Kyrkioherdens hustru kiörde henne bort, har detta nu fingerat; Sedan synes det och mycket emot henne wara, att H. Kyrkioherdhen så offta och altijd liusa dagen skall med henne hafft at beställa, som särdeles den ena gången i Sätesstuf:an middagztijdhen, då alt folk woro i gården, och ingen då ell:r sedhan dem öf:er kommit, ehuruwehl på sätesstuf:an \är/ 5

st: dörar, ty sådane gierningar, pläga intet länge dölija sig uthan altijd några tekn synas. Wijdare tilspordes hon, om och hon woro haf:ande, der till hon swarade näij, emedhan hon sedhan Juhl 2 à 3 gånger hafft sin wisse tijdh. Till \att/ erhålla någon närmare uplyssning ***[fol. 6v]*** instälte sig på Rättens begiäran Kyrkioherdhens hustru Magdalena Berghemia, medh förmaning att säija saningen, och berättade, att sedan Kyrkioherden sig medh henne hade hwilat gick han uth i sin bok Cammare, tijt och hon straxt gådt effter, och som dören war låst och nykelen uthur, gick hon till fenstret och ropade sin Man, då han och straxt kommit utur det främbre Contoiret och låtit up dören, men wiste intz af Pijgan, för än han kom inn, som war i det Contoiret wijd spisen ösandes up någon fijn sand hon der kulslagit, hwarföre när hust. Magdalena henne \hårdt/ tiltalte, så och för det hon således tagit inn nyckelen om sig, och Ingrid något swarade, hade hon kiört henne uth och gif:it \henne/ i några slängaer, effter hon och dessutan woro lat och owolig att ansa boskapen, och då hade Ingridh bekiendt at för dhen or- ***[fol.7r]*** saken, det hon kullslagit sandbyttan, hon tagit in nyckelen; hwartill Ingrid nu nekade.

Wijdare och på tilfrågan förklarade sig H. Kyrkioherdens hustru, det hon aldrig hadhe förstådt utaf sin k. Man någon sådan odygd, uthan hade \han/ altijd som en redelig Man henne ällskat och ährat, så att hon uti sitt samwete eij annat kan, än hålla honom för denne Ingridz tillmäle alldeles oskyldig med begiäran att hon för en så graf osaning plichta måtte.Tog dher medh afträdhe.

Och emedhan Erich i Wåhle war Ingridz Målsman, så förekallades han och tilsades att gif:a wijd handen, om Ingrid till sin talan några skiäl hade; Men han sade sig icke wijdare här af wetta, än at då Ingrid kom till honom från Prästegården, och han henne tilspordhe, hwij hon gådt utur tiensten, så hade hon intet swarat, Juhldagen wijd Kyrkian hörde han talet af Soken- ***[fol.7v]*** stufwugubben Pär Olsson, at för sådant som nu omröres Ingrid skulle blif:it afdrif:en, det han och henne förehållit och hon tilståt 3 g. wore skedt 2 g. i stuf:an och en gång i Skogen och icke mehra, från honom hade Ingrid gådt till Karin Pärsdotter. Hwilken Ingrid beropade sig till wittne, men Kyrkioherden exciperade emot henne, effter hon hade uphissat Ingridh till dhenne osanne utsagan, och ofentel: på Kyrkiowallen honom om Nyåhrsdagen derföre uthropat, då han icke war hemma, utan på bröllopet i Sälånger. Karin Pärssdotter beklagade at H. Kyrkioherdhen har dhenne Ingrid Jonsdotter till en sådan synd bedragit, och sade wider at på sitt samwete, hon eij annat kan, än påstå, det H. Kyrkioherdhen medh Ingrid hafft olofligit sammanlag. Frågandes om hon tilllägger honom det ? Ja effter mitt ***[fol.8r]*** samwete. Q. Hwad samwete hon hade? Rp. Jag har något lönligit att påminna H. Kyrkioherdhen om, hwilket hon wille honom i heemligheet berätta. Rätten förmante henne, at om hon har något det hon will skall witzord gif:as, måtte hon det offentel. säija, at det till protocollet må flyta.

Men hon begiärte ändå, at i löndom fåå medh H:r Kyrkioherden tala. H. Kyrkioherden påstod, at hon offentel. måtte utsäija hwad hon har, som och äntel. effter widare \giort/ ~~skedt~~ förehållande af Rätten skedde, då hon berättadhe, att för 15 åhr sedan, när hon om winteren skiutzade Kyrkio-herdhen ifrån Nor till Prästegården öf:r Siön, hade Kyrkioherden uti släden med henne ute på Siön, främiat sin willia och då war hon Enkia. Kyrkioherden protesterade på det högsta emot denne Karins grof:e och ohemula beskyllning, påståendes, att det woro ***[fol.8v]*** af blotte argheet emot honom updichtat, ty om det woro någon sanning, hade hon det wäl för angif:it men nu är \det/ giort af idel upsååt och et sammanratat partie honom aldeles at skiämma, för hwilket han begiärte lagssens beskydd, och på denne icke mindre än på Ingridh laga bot och straff.

Hwar till Karin swarade, at hon icke annat kan giöra, effter det går så hårdt på Ingridh Jonssdotter, wijdare \på/ tilfrågan sadhe hon sig intz blif:it haf:ande, effter H. Kyrkioherden dän gången, allenast en gång med henne hade at beställa.

H. Kyrkioherdhen påminte at dhenne Karin ~~före~~ hafft oächta barn \med en Dragon/ sedan hon blef Enkia, och lär intet skiämmas \nu/ osanning att framdraga. Hwilket hon och tilstod,

och att samma Dragoun allenast en gång främiat sin willia medh henne, hwar af hon \straxt/ hafwande blif:it.

Henne förehöltz, hwarföre hon och icke af H. Kyrkioherden blef hafwande der ***[fol.9r]*** den \ena/ gången han låg hoos henne? Hwar till hon intet swarade, utan sade sig willia giöra Eedh der på, att Ingrid säijer sant, at Kyrkioherden legat hoos henne.

Q: Hwad skiäl hon har der till? Rp att Ingrid så för henne bekiendt Q: Om hon är haf:ande? Hwar till hon så wäl som Ingrid nekade, effter Ingrid sedan sidste gången 3: g. hafft sin qwinl:ge tijd.

Karin tilspordes om hon til sin tahlan, att Kyrkioherden på Siön i Släden legat hoos henne, icke har något wittne? Hwar till hon sw. Näij, emedhan, fast \det/ liuse dagen war, intet folk då hade rest; Men sade wijdare, at Kyrkioherden 5 åhr effter den första gången, då han en gång kiörde allena från Bräcke heemåth, hade h~~an~~ fundt henne, som gick på stora Siön, och hade tagit henne i släden, stält hästen mitt på Siön och \äf:en/ hafft sin willia med henne, hwar effter ***[fol 9v]*** hon icke heller haf:ande blif:it. Emot hwilket H. Kyrkioherden som en grof osanning protesterade, lärandes hon än komma fram med mehra \sådant/ af lijka sanning, om hon eij blif:er straffad.

Q. hwad tijd det war H. Kyrkioherden förste gången \skall/ henne häffdat? Rp. För Juhl då Isen lagdt, sig hade det skedt bägge gångerne, andra skiäl ell:r wittnen hade hon till sin utsagu icke.

Till att komma till närmare upplysning uti sielf:a Saaken, angående Ingridz beskyllning blef af Rätten öf:rlagdt, att så som inga andra wittnen äro än gårdz folket, hwilka Ingrid sig till wittnes beropar, så kunde henne icke wägras att de \som Kyrkioherden icke har laga jäf emot/ ju Edel. måtte \h…s[?]/, hälst då de af henne emot Kyrkioherden, som deras Maatfader, produceras. Och derföre inkallades drängiarne Siul Guliksson, Brodde Andersson ***[fol.10r]*** och Pär Jonsson, dhe 2:ne senare aflade medh H. Kyrkioherdens tillåtelsse wittnes Eden med hand å bok och sedan separatim examinerades. Brodde Hansson wittnade, att under dhen tijdhen han tient hoos H. Kyrkioherdhen, hade han alldrig förmärkt honom sökia något olofl. Umgenge hwarken med Ingridh ell:r någon af de andra pijgorne, tog afträde.

Pär Jonsson bewittnade, att han aldrig hade förmärkt at H. Kyrkioherdhen hade wijsat Ingrid något medhåld, ell. söcht henne på olofl:it wijs, uthan alltid sedt honom ährl. och wäl sig ställa. Elliest huru Ingrid blif:it bortkiörd, så hände det sig, att en Drag: Rolof b:d som hielpte H:r Kyrkioherdhen skrif:a, skulle gåå in i bok Cammaren, och som dören war stängd mötte han Moder på Gårdhen, som och hade ährende tijt och effter dören war i lås, bultade hon på dören, frågandes om Kyrkioherdhen hade lius i Contoiret, och straxt kom H. Kyrkioherdhen uth ***[fol.10v]*** och lät upp dören och mötte Moder, som wille gåå in, och lijkesom Kyrkioherden wille henne hindra, lijtet dher effter kommer Ingridh uth, då Modher hade låtit illa på henne, och medh en Kiäpp welat henne slåå, wijdare hadhe han intet här om at berätta hwarken huru Ingrid kommit inn ell. hwarföre hon fick hugg.

Drängen Siuhl wille H. Kyrkioherden icke till Eden admittera, effter han en tijd bortåth hafft tilhåld medh Ingridh, och derföre uthi roop och ryhte warit, det flere och betygade och altså blef han jäf:att.

Yttermehra beropade sig Ingridh på Pijgorne Giölug Olssdotter och hust. Margreta Svensdotter, hwilka och afladhe Eden och på alf:arsam åthwarning berättade, först hust. Margreta Svensdotter, att hon med Kyrkioherden aldrig hade annat förspordt ell. sedt än hwad som wackert och wäl har ***[fol.11r]*** warit, och några dagar för Juhl kom Ingridh till Oppne ifrån Prästgården, då Margreta tilspordt henne hwarföre hon gådt från Prästgården, hwar till såsom Ingrid icke har welat i synnerheet swara, hade Margta henne til sagdt, at om hon intet har lofat blif:a i Prästgården, så wille eij heller hon hysa henne, Ingridh och när Moder kom tijt effter, hörde hon intet henne tala något till Ingridh ondt ell. godt, elliest sade hon att Ingrid hade

warit något wårdzlös och owolig uti sine sysslor, så at hon ingen fog hafft hoos sig. Tog afträde, och

Förekallades Pijgan Giölug, som äf:en wäl bewittnade, at hon intet sedt något Oährligit med H. Kyrkioherdhen, uthan det allenast, att Moder slog Ingridh och befalte henne packa sig sin koos, \den horan/, men hwarföre wijste hon eij, [o]m det icke warit för hennes lättia och owolighet skull. ***[fol.11v]***

Och emedan Dragoun Thomas Finne äf:en wäl refererades, här wijd hafft[?] någon kundskap, altså blef han hijt hämptad, Men emot hans wittne[s]måhl exciperade Kyrkioherdhen, först för det han woro i fult tahl för dhenna Ingridh, \och iembwäl utfördt detta sqwaller/, och sedhan woro han i sin Christendomb myket okunnig, \så at han eij wet hwad en Ed har at innebära/; Och emedhan Jöns Knutzon i Sundh påtygade Thomas at ibland dhe första han farit omkring med detta talet, dy blef han, som \en/ delator, icke till Eden admitterat, refererade dock utan Eedh, att Moder hade bultat på fenstret i bokCammaren, effter dören war stängd, då Fader straxt hade låtit up, och Moder följdt honom in, Ingrid såg han icke, eij heller hörde han något owäsende, dessutan betygade Thomas, at han aldrig hade någon sådan otucht medh H. Kyrkioherdhen förspordt. Tog afträde.

Sidst anmälte Ingridh att Pijgan hos Kyrkioherdhen Ingel Jonsdotter skall och någon ***[fol. 12r]*** berättelsse kunna giöra, dy blef hon medh parternes tilstånd Edel. förhörd, dhå hon betygade sig aldrig sedt det Fader på något sätt ell. ilönlige rum haf:r sökt Ingridh ell. några andra qwinfolk, orsaken hwarföre hon af Moder blef bort drijf:en förmente hon wara, att Ingridh war mycket lättiefull, så och \kan hända/ för det hon war inne i bokstuf:an hoos fadher. Samma dag emot afftonen hade Moder låtit illa och jembrat sig i Sätes stuf:an men hwarföre wiste hon icke; Det senare sadhe och flickan Karin på sitt 15 åhr, derföre hon \för sin ungdom/ till Edgången icke kunde släppas. Men med denne Ingell, instämde samptel. H. Kyrkioherdens tienstefolk, som nu Edel. examinerade blif:it, att dhe aldrig hade förstått det Kyrkioherden älskat denne \Ingrid/ ell:r någon af de andra Pijgorna, eij heller at han med någon har söcht lönlige rum, ***[fol.12v]*** uthan betygade om honom i dy måhle alt godt.

Nilss Tholsson i Sidsiö som h[ade] följdt Ingridh till LänsMan blef och examinerad utan Eedh och sade sig här om ingen kundskap, hafwa widare än Ingridh nu har sagdt, och derföre wille han sig hoos H. Kyrkioherdhen förfråga, men effter han intet war \hemma/, gick han till LänsMan.

Det samma sade och Johan Pärsson i Sundh, och att på Nilss Tholssons begiäran han följdt med, effter han war Säxman.

Tolfmennerne Olof Ingebrectzon i Giällön, Olof Tomsson i Rind och Pär Andersson i Döfwingen, s[om] 13. dag Juhl hade medh LänsMan afhördt denne Ingridh, hördes hwar för sig, och stämde der uti alle öf:rens, at de af Länsman blif:it kallade i Soknestufwan, dock utan at wetta i hwad ***[fol.13r]*** ährende det war, och de hade Ingridh för dhem bekient, att hon åthskillige gånger med H. Kyrkioherden hafft olofligit sammanlagh, och derföre blif:it från Prästegårdhen drif:en. Elliest betygade desse Män, att dhe aldrig annat än ähra och godt hadhe [m]ed H. Kyrkioherden funnit, och aldrig någon sådan odygdh hoos honom spordt, uthan at han som en ährl. Man sin hustru hade ährat och älskat: Cominister här i församblingen H. Johan Sellin, som i 15 åhr hade warit Cappellan här i Pastorat, [g]af äf:en H. Kyrkioherden det wittnesbörd, att han sig altid wäl och skickel. stält, som en Man ägnar och bör, så at han alldrig förstådt det Kyrkioherden sökt sådane olofl. wägar. Haf:andes H. Johan i 3: åhr logerat här i Prästgården. ***[fol.13v]*** Samptl. Allmogen som närwarande war blef sidst förekallad, och tilsagd, at om någon woro, som säker underrättelsse gif:a kunde uti dhenne saken, at dhen samma wille frambträda. Då dhe enhälligen betygade, at de aldrig medh någon \sådan/ odygdh hade funnit H. Kyrkioherdhen, men tahlet om honom och Ingridh woro dhem kunnigt. Q. af hwem, ell. om någon tagit H. Kyrkioherden och henne i säng ell. \sielfe/ gierningen ? Rp. Talet woro kommit uth af Ingrid och Dragoun Thomas Finne, men ingen har någånssin

tagit H. Kyrkioherden i sielf:a gierningen, eij heller förmärkt, at han med Ingridh hafft någon särdeles wänskap. Allmogen förehöltz, at ryhtet om detta, må wara så stort det wara må, så kan det intet giöra, när det wijses, at det af en falsk grund härflyter som ***[fol.14r]*** är af Ingrid sielf, hwilken till sin beskyllning intet ringaste skiäl har gittat frambte.

Jöns Knutzon i Sund frambstegh, berättandes för en tijd sedhan skall om Kyrkioherdhen och Brijta Matzdotter, som hoos honom tiente et fult tahl warit, hwilken persson nu \intz/ är här i Landet; men på effterfrågan, fans det talet af intet wärde, och dy förbehölt sig H. Kyrkioherden derföre, en laga reconvention.

Jöns Knutzon sade widare, at en Soldat från Hammerdahl Olof Jonsson b:d hade förleden Winter, då han hoos Jöns Knutzon war, sagdt, det och H. Kyrkioherden med hans hustru skall någon otillbörlighet tilbudit när hon \Pijga war och/ hoos honom tiente; Emot hwilken beskyllning H. Kyrkioherden protesterade, williandes derföre hoos Jöns Knutzon haf:a sin satisfaction. Men Jöns sw. At han intet tillägger Kyrkioherden det ell. det, utan berät-***[fol.14v]*** tar allenast hwad andre för honom refererat.

Men Kyrkioherden insisterade at Jöns Knutzon skall detta af ondsko angif:it, för det H. Kyrkioherden wid sidste ting hörde hans hustru för Rätten då hon för oliud etz. Dömdes till 50 D. S.M:t

H. Kyrkioherdhen betackade församblingens ledamöter, som medh honom haf:a af en nijt för sanningen welat hans oskuldh bewittna, och inlade nu till öf:rflöd Actio-[?] visitationum håldne wijd Probstetingen, hwarutaf befans, att H. Kyrkioherden, af sine åhörare altid ett godt loford om sitt förhållande hafft haf:r, hwilk[et] på begiäran, till protocollet fördes.

Sidst förekallades Dragoun Roloff Mackei, som berättade at dhen gången då Pijgan war i stuf:an hoos ***[fol.15r]*** H. Kyrkioherdhen, war och han der, at hielpa honom skrif:a, och när han skulle gåå in i Bok Cammaren war dören i låås, och straxt kom och Modher som derföre bultade på fenstret, då Kyrkioherden straxt lät up dören och Moder gick inn, men han till Bagarstuf:an, och mehra såg han intet den gången, eij heller tilförene märkt någon löös-achtighet af H. Kyrkioherdhen. Hwar på Parterne så wäl som allmogen tog afträde, då blef öf:rlagdt om denne Ingridh af någon sinnes swaghet woro bekaijat, så at hon på det sättet dette liugde på sig, ell. om hon det af arghet giorde, hwilket senare Nämden aldeles biföll, at Ingrid \[uph]issat/ af dhenne Karin och flere Kyrkioherdens Owänner, honom at ruinera, hade denne osanning uppsatt, aldenstund här till intet bewijs ***[fol.15v]*** ell. lijknelsse finns. Parte[rne] och allmogen kallades åter in och sedan protocollet blif:it dhem reciterat, togo de samptel. afträde.

Litet derpå lät Allmogen anhålla om at komma in , som dhem effterletz, då de begiärte, at hwad denne Ingridh af enfaldighet sagdt, måtte Blif:a rättwijsligen ansedt. Tog afträdhe.

Resolutio.

Häradzrätten har detta mål noga med flijt öf:rlagdt och ehuruwäl ~~och~~ Ingrid Jonsdotter alt frambgeent insisterar och påstår, det H. Kyrkioherden icke en utan flere gånger skall med henne olofl:it umgienge plägadt; för hwilken orsak skull hon af hans hustru ifrån Prästegården är bortdrif:en: Dock emedan H. Kyrkioherdhen der till nekar och sin oskuld betygar, Ingrid eij heller till sådant sitt föregifande, nå- ***[fol.16r]***gre præsumptioner, mindre laggille och bindan-de skiäl och bewijs har gittat frambte, aldenstund hon hwarken är haf:ande blif:en, så et barn bära wittne, eij heller är Kyrkioherden ensam och allena i ett rum inne tagen och med något olofl:it förehaf:ande beträdd, efftersom H. Kyrkioherdens hustru, som uti detta, effter det 10 Cap: Gifftb. st. LL. Är Målägande och här på eger rätt att tala, sielf in för Rätten har tilstådt, det H. Kyrkioherden warit inne uti det frembre och Ingridh i det Contoiret näst in till Spisen, när hon tijt till stuf:an kom, så at det icke kan säijas, att de warit uti ett rum tilhopa, hafwandes H. Kyrkioherden, som hans hustru jempte Edel. afhörde wittnen haf:a betygadt, straxt hon bultadt, \uplåtit och då/ utur det frembre Contoiret kommit, och fallandes[?] den relation som H. Kyrkio-***[fol.16v]*** herdhen med sin hustru, om nykelens intagande utur dören

giöra, fast lijkareoch trowärdigare, än Ingridz berättelsse dheruti hon, så wäl som om rummet hwarest lägersmålet denne sidste gången skall wara skedt, med twetal är beslagne; Förutan at det och syne[s] aldeles orimligit, det H. Kyrkioherden liusa dagen, så offentel. medan alt folk war uppe, och utan före på gården hade sine sysslor, att han en sådan odygd, då han nu nyligen ifrån sin hustru war upstånden, skolat sig föret…[?] hwilken dessutan är en ålderstijgen Man, och sin hustru altijd älskatt och wäl lef:at med; Gif:andes Ingridhz talan det uthseende, att hon af arghet har det samma updichtat, aldenstund H. Kyrkioherdens hustru henne för dess lättia skull bortdrif:a låtit; Haf:andes och ingen det förevisso kunnat säija att H. Kyrkioherdens hustru har då straxt ell. sedan uthropat henne för någon lätt- ***[fol.17r]*** färdighet med sin Man; I anseende till hwilka skiäl, så wäl som och, att de Edel. afhörde wittnen, iempte allmogen och flere nu wid tinget närwararande, alla med en mun enhelleligen wittnat, att dhe aldrig haf:a sedt ell. förmärkt H. Kyrkioherden, hwarken med denne ell. någon annan Qwinno Persson, någon okyskheet haf:a söckt ell. tilbudit; Så prof:ar Häradz-rätten skiäligt, att befrija Kyrkioherden H. Carl Allstadius från Ingrid Jonsdotters obewijslige tillmäle, …olandes[?] hon för sådan ohemul beskyllning effter det 20 Cap. Tingb. böta 40 mk. Sölf:r. Mynt.

Och aldenstund Karin Pärsdotter sammaledes har utan det ringaste skiäl in för Rätten tillagdt H. Kyrkioherden för 15 åhr sedan medh henne hafft olofl:it umgenge, för utan det hon påstår henne talan medh Ingrid, så sakfälles och hon effter ofwan allegerade lagssens Rum ***[fol.17v]*** till 40 mk SM:t, och för det öfrige blif:r at hwariom och enom wid laga plicht förbudit yttermehre och häreffter, H. Kyrkioherden ell. hans anhörige dhenne ohemule beskyllning ~~H Kyrkioherden~~ att tilwijta ell. förkasta.

Ting 7 - 9 december 1697

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:18, fol.203r-230r

Anno 1697: d. 7: 8: 9: Decembr: hölltz Laga Ting med Allmogen af Räfsundz TingeLag uti Fanby Ländzmans gård närwarande Häradz fougden Welb:de Lorentz Backman fölliande Nämbd

Mickell Mattson i Fanbyn	Siuhl Sefastson i Tafnääs,
Olof Engelbrechtson i Gellön	Swän Efwertson i Stafre,
Erich Person i Skyhlnäs	Bängdt Ollson i Båssiö
Jöns Person i Båssiö	Olof Persson wijd Åhn,
Olof Nillson i Ösiö	Olof Tommason i Rinn,
Carl Ollson i Beensiö	Salomon Person i An wijken

1. Sedhan of:an stående Tolfmän aflagdt deras hulld- och troheetz Eedh, till Hans Kongl: Maij:ts Kong Carl dhen Tolffte,

2. Uplästes dhe Kongl: placater och stadgar, som uti dhe förra protocollen anteknade finnas.

3. Det beswärade sig Dragoun Erick Hwijtlåck, öf:r Föraren Manhafftig Johan Lorentz Careel och hust: Ingell Svensdotter ***[fol.203v]*** i Biörssiö, för det dhe intet haf:a welat låta honom fåå dehl med dhem utaf dhen Elgh, \som/ han förledhen weka för Pingst straxt uthan för gårdhen

död funnit, utan dhe den samma sins emellan delt och skifftat. Föraren Careel wille sig enskylla, att han här med intet hadhe widare beställa, än att hans Granhustru Ingell, som då war Enkia, hade honom berättat huruledes Hwijtlåck, som hoos henne tiente hade funnit en Elg frågandes om han dheruti wille med interessera , då Careel följdt med, och då hade Elgen warit på beenen afslagen och buken upristat, huden oskadd, allenast håret af på sijdorne, och diuret bak mellan benen lijtet ätit, så och så mycket af tungan som hängt utom Munnen,

Hust. Ingels Man Sven Andersson, förmeente, att så wijda Hwijtlock dhen tijdhen war hennes Dräng, kunde han ingen dehl af Elgen påstå, utan kommo det Matmodren till.

LänsMan Olof Pärsson inföll härwijd med påminnelsse, at så frampt ***[fol.204r]*** detta skall wijsas som find[?], att Kongl: M:tz höga rätt måtte behörigen achtas, och om det annars sig befinner, det Elgen icke woro rätt fången, att wederbörande måtte lagl. plichta, efftersom och Läns Man hade straxt han här om gennom Lieutn. Moback fick kundskap hafft \2:ne/ gode Män tijt att besee huden. Siuhl i Tamnääs och Bengt i Bossiö, hwilka betygade, att ingen åkomma ell. Skått dhe å huden märkia kunde, utan hade Elgen något legat på platzen och sig wältrat, så att håret på sijdorne war af gnidit. ~~Munster~~ Föraren Careel och hustru Ingels Man betygade att dhem icke woro witterligit på hwad sätt dhenne Elgh woro omkommen, om icke han af wargarne blif:it iagat, aldenstund deth war[?] Låår Pijpan baaktill något högt upp, hade warit afbrutten, elliest hade de detta icke heller sökt att döllia, utan så för grannar som flere omtalat. Huden blef och af Rätten beskådat, hwar å intet tekn af skott befanns, utan wid liumsken ett hohl effter en Knijf, som ***[fol.204v]*** Kommit af någon owarsamhet wijd flåhningen.

Resolutio. Alldenstund hwarken Läns Man kan tilläggia Hwijtlåcken ell. någon anan haf:a medelst skiutande ell. elliest warit wållande till dhenne Elgz död, icke heller finnas dher till några andre sannolijke skiäl ell. lijknelsser, dy warde dhe och dy måhle befrijade, Men hwad wijd kommer dhen dehl som Hwijtlock af diuret prætenderar, så emedan det som ett find, effter det 22: Cap: Tiufb. LL. Kommer att ansees, dy bör Kongl. M:t och Cronan dher af 2:ne delar och dhen som hitte ⅓ dehl, blif:andes huden af Nämden wärderat för 3 D. 10: 16: S:M:t

4. Föredrog And. Hammar i Böhle hurusom förleden Wår 4 st. Näät för honom uti Siön bortkommo, och då arbetade Dragoun Petter Waxman hoos honom, hwilken han hade bedit att dhem eftersökia, och gif:e dhen betahlning, som dem funnit, då äntel. Waxman fåt dhem hoos Dragoun Engeländer, och som det kommer honom misstänkt ***[fol.205r]*** för huru Engelländeren dem fåt, dy har intet tordz sig med desse Näät befatta, utan till laga uthslag hoos Tolfman insatt. Waxman sade att han funnit Näten hoos And: Engelländer och gif:it honom derföre 6 öre. Så och 24 öre, för hwilket han satt honom en bössa i pant hoos Olof Pärsson i Bärgom, Engelanderen nekade alldeles till näten, men penningarne och bössan tilstod han, att Waxman lembnat emot någon handell han hafft med hans Hustru; och aldenstund desse Dragouner såledz stodo in contradictorij, så skulle de till nästa ting skaffa sig bättre bewijs, men Näten tilletz And. Hammar straxt at till sig taga.

5. Öf:r dhen skogzEldh, som Dragoun Hend: Knoop[?], beskyltes haf:a uthsläpt på Håll-borgens Skogh, blef dhenne gången upskutit, efftersom Collmans hustru hwilken med honom warit, låg i barnssäng på hwilken han wille skiuta skuldhen. ***[fol.205v]***

6. Det påstod fuller Jon Erssons hustru i Finnäs hustru Sara, det Furrijren Christian Tunner skall henne 3:ne gånger uti dess huus öf:r fallit och slagit, så att hon skall fått fehl på sin hörssell. Men dher emot nekade Furrijaren enständigt, berättandes allenast, att han henne bannat, för det hon warit owettig emot hans hustru. Läns Man som som synat hustru Sara, sadhe att hon hwarken war blå ell. blodig, utan allenast lijtet styyf och swullen om halssen. Furrijaren sade sig det intet giort, utan lärer Mannen basat up henne, efftersom de mycket illa

skola lef:a tillsammans. Då Sara beropade sig på hust: Karin på Kiälen, hwilken nu till tinget icke komma kunde, och dy till bättre bevijs blef sedan upskuten och Förrijaren[?] med sin hustru, så wäl som hustru Sara med sin Man alf:arl. förmante, med alt owäsende att innehålla. ***[fol.206r]***

7. Erich Anderson i Brökling och Bräcke S:n föredrog, hurusom han förleden Wåhr, skulle med Johan Johansson såå half:e Hemmanet Brökling, och när åkerbytet skulle skee, hade Johan Johansson tagit det öf:rste på åkeren, lembnandes Erich Andersson det nederste och sämste der igenom är händt, att han icke i tijd fått sin säd skiära, utan blif:it affrusen, äf:en skall Johan Johansson uti Slotten honom stort intrång giort förutan någon dyngia han honom afhändt så och beskylt ho*nom*, haf:e i AgnilSiön wittiat hans Näät, med mehra. Till alt detta nekadhe Johan Johansson, berättandes orsaken der till, att Erick Anderssons sädh affröös, haf:e warit hans egen försummelsse, som icke i rättan tijd henne[?] upskaar, eij heller att han sin åker åhret tilförene, så wäl brukat som Johan, med åkerdelningen hade Erik And*er*sson warit nögd och Foraren sielf upp[?]lägdt, begiärandes syyn hans ofog att besichtiga. Giest-gif:arens och Postbondens Enkia i Bräcke, ***[fol.206v]*** Hustru Ingrid Svensdotter sadhe at detta Hemman, war henne för Posten anslagit, och fastän hon förledit åhr, hadhe i rättan tijdh afsagdt Erick Andersson dhär ifrån har han lell med Johan Johansson blif:it qwar sittiandes och half:a Hemmanet brukat, och på det han icke så måtte giöra fölliande åhr, afsadhe hon Erick Andersson nu för sittiande Rätt.

Resolutio, så wida som intet bewijses, att Johan Johansson har wåldsambl. sig tillägnat dhen bästa åkeren, dher medelst att skada Erik Andersson, Joh. Johansson jembwäl och nekar till de öfrige beskyllningar hwar till å andra sijdhan intet bewijs frambtes, så kan i mangell dher af, Häradzrätten eij heller Joh: Johansson til något skadestånd ell:r bötter fälla. \för än bättre bewis skaffas/. Hwad afsyningen ifrån Hemmanet anlangar, så kan Rätten sig dher med intet wijdare befatta, än allenast det af protocollet attestera, att Erich Andersson effter lag och det 26 Cap. Jordb. LL: lagl. är från Bröklingz hemmanetz bruk af sagdher. ***[fol.207r]***

8. Alldenstund Dragoun Olof Hwijtlåck tilstod, at han ifrån Bonden Jon Kiälson i Hossiö bortstulit ett lakan, wärderat för 29 ⅓ öre S:M:t altså dömdes han effter Kongl. Straf-ordningen, derföre 3 dubbelt plichta och Målsägaren sit återbetala. 2 D. 24

9. Nilss Ifvarsson i Bågssiö beswäradhe sig öf:r \dess/ Dragoun Jon Winter, huruledes han förledit åhr utur bondens bodh igenom en Glugg har bortstulit 18 D. 28. K:M:t hans Omyndige Sonebarn tilhörige, hwilket så blif:it upenbarat, att Dragon hustru af desse penningar till Nilss Ifvarsson budit uth een dubbell Carolin, Kung Carl den Nijondes, dhen Nilss Nilsson kient igen, haf:andes Jon Winter i förstone påståt, at han samma Carolin fåt af Jon Biörn, men [e]när Biörn, sådant icke tilstå wille, Jon Winter äntel:n först \för/ Nilss Nilsson i Bogsiö bekient stölden och lof:at dhen betala, det han och sederhmehra för Nilss Ifvarsson uppenbarat hadhe, men något dher effter har han af någon ilak Meniskia ***[fol.207v]*** blif:it intalat, så at han nu nekar. Jon Winter tilhöltz att bekienna sanningen, och ståå wijd det han en gång sadt. Sw. att han intet kunde taga på sig det, som han intz har giort, nekadhe och, att haf:a utbud[it] någon sådan Carolin. Till wittnes åberopades föraren Johan L: Careel, som wittnade, att Winter hade förleden Sommar tient hoos honom, och dy hade han på Nilss Ifvarssons begiäran talat wid honom här om, då han wäl i förstone nekat, men Omsijdher när Careel hade sagdt, at Gubben wet det han, Winter, stulit pengarne, hadhe han sw. gud weet, om En skall bekiennat ell. eij. då Carel bedit honom säija sanningen, \och/ mehra hade han intz fåt af honom.

Häradzrätten förehölt honom nu äf:en det samma; och ehuruwäl han frambgeent wille nekat, så fans han lell dher wijd icke så stadig och fast, utan myket lam. till Upplyssning

härutinnan effter sändes, Nilss i Bogsiö och Winters hustru, ~~effter~~ som föregaf at ***[fol.208r]*** för tu åhr sedan han skulle bekomit denne dubble Carolin af Nilss Nilss uti stedzell då han blef hans Dragoun. Nilss Nilsson betygade, att när stölden war skedd förleden Winter, då förehölt han honom at bekienna sanningen, hwar på Winter tilståt gierningen, men der hoos begiärat, att han det samma icke wille omtala, han wille penningarne effter handen betala, dessutan sadhe Nilss at han gif:it Winter en dubbell Carolin i stedzell, men den war af Kong Carl den 11:tes som länge[?] är borta. dher effter förehades Winters hustru Gertrud Pärsdotter, med förmaning att säija sant och betygade sig ingenting här af wetta, efftersom Mannen illa med henne lef:er tilhopa, mehra än han gaf henne en Dubbel Carolin at kiöpa slacht för, men om han war gammall ell:r ny woro henne obekantt, elliest bekiende hon, att Winter från hennes Moder hade stulit 5 ort el. 5 D:r 20: S:M:t det Winter och tilstodh säijandes att hon fått det igen. Förutan detta intygade Nämden att Winteren och annorstädz är för tiufnad beskylladt. ***[fol.208v]*** Än wijdare påkalladhe Nilss Ifvarsson, Olof Ifwarsson i Bogssiö, Emot hwilken intet Jäf war och dy wittnade att han och tallat med Winter om denne stöldh och bedit honom bekienna, men han hadhe hwarken kunnat neka ell. welat fullel. tilståå. Tog afträdhe, då Föraren Careel til sin förre relation lade det dertill, at sedan denne stöldh war begången hade Winter altid hafft penningar och kiöpt båd Tobak \och/ annat hwar till hans löhn fast ringa förslogo. Sedhan alle desse ofwan talde omständigheter hade blif:it \för/ Winter uprepade förmantes han att säija sanningen men han nekade ändå

Hwarföre företogz detta till doms och aldenstund både Nilss Nilsson och Ifvar Nilsson, som trowärdige Män äro, enständigt påståå, att (Winter desse penningar) stulit och det för dhem bekient \och för/ Föraren Carel med Olof Ifvarsson han det icke alltinges neka kunnat, kunnandes han icke ***[fol.209r]*** wijsa hwarest han denne dubbla Carolin bekommit, emedan hwid dhen Carolin han utaf Nilss Nilsson undfått, det eij annars wara kan än han länge sedan förtärit, så har Winter och sedan stölden skedde altid hafft penningar, hwar till och kommer, att Winter tilförene är med stöld beträdd, så att fastän stölden icke woro hoos honom i handen tagen, så kunde dok Nämden i förmågo af alle desse af of:antalde skiäl honom icke frija, dhär före sakfältes Winter effter det 5 och 7 Cap. tiufb. LL. att restituera Målsäganden sitt och böte 40 mk. S.M:t. För dhe 5 ort han från sin Swärmoder stulit, dömdes Winter at plichta 3: dubbelt effter Kongl. Straffordningens 3 punct.

10. I anledning af Häradzrättens dom d. 6: Octobr. 1696, instälte sig nu Krögaren på Jempskogen Mickell Andersson på dess puppils Malin Erssdotters wägnar emot hennes förra Målsman Olof Calsson i ***[fol.209v]*** Beenssiö sampt Bertell Ersson, angående Malins Arf, som henne A.1683 effter fadren tilfallit och dher af än återstod först 1: st: Koo 1: st: fåhr ½ kalf och et st. qwijga, sampt 2:¼: tn. Spanmåhl, så förklarade Olof Carlsson, att, Kon, fåret och qwijgan, sampt ¼ Sädh hadhe Bertell till sigh tagit, dät Olof Carlsson effter möijeligheeten wille framskaffa, så och ¼ tn. Som Systren Elizabet tagit om handen men ¾ tun. som Malins gambla Moder fått med dottrens tilstånd till sitt uppehälle, förmente han henne icke kunna åtala; Sedan blef Bertell med Olof Carlsson confronterad, nekandes sig något mehra \Säd/ tagit emot än ¼ tun. Sädh, eij heller wijste han af dhe ¾ t: som Modren skall bekommit, Kon, fåret och dhen half:e kalfwen kiendes Bertell och wijd, men qwigan wille han påståå wara honom af Systren förährat, dher till Mikell ***[fol.210r]*** Andersson aldeles nekade.

Resolutio så som Oloff Calsson wijd tinget 1696 har tilstådt, sig warit Malins förmyndare, så finner och Rätten i förmågo af förmyndar Ordn. 1669 skiäligt, att han för hennes Arf och egendom bör swara och wara hennes Man, således, att dher Malin icke kan af dess Brodher Bertell utbekomma dhe Partzelar han här of:anföre har tilstådt, i dy han woro insolvendo, för Olof Carlsson derföre häffta , sammaledz, för[?] den ¼ tun. Säd, som Elizabet om händer fått, och för det öfrige så laga, att Malin dess Arf till fullo åthniuter, dock afkortat, om Olof Carlson än skulle kunna bewijsa något der på[?] wara utgif:it. Anbelangande dhen räkenskap,

som Mikel Andersson af Olof Carlsson fodrar för 13 D. 19 öre SM:t opburne penningar för Beenssiö, effter Matz Olss. attest i Råsiön; så emedan Olof Carlsson nekar at de kommit Malin til, dy upskiutes det till bättre bewijs. ***[fol.210v]***

12. Uthi dhen twistige saaken, emellan Nilss Half:arsson i Fugelsta och Cappellanen Wällärde H. Johan Sellin, angående ett swijn, som Nilss Half:arsson förledit åhr wijd afträdet från Torsäng effter sig lembnat, jempte annat[?] mehra, emot swars säkerheet, han bedit H. Johan till Sven Ef:rtson i Stafre betala 3 D:r KM:t; Men H. Johan åter dher emot påstodh at emot desse 3 D. han till Sven Ef:rtzon betala skulle, som och skedt är hadhe Nilss Half:aren honom uplåtit Swijnet till salu; Resolverades, att emedan öf:r dhenne handelen icke warit några wittnen, utan parternes blotta utsaga å bägge sijdher fördhenskull och för än bättre bewijs anskaffas kan Häradzrätten icke på något sätt sig utlåta.

13. Afsades, at såsom Erick Pålsson i Ödh på dess hustrus wägnar, icke kunde lijka stor dehl med Swågrarne præten- ***[fol.211r]*** dera och påståå uti Miösiö Hemmanet, det skulle han emot de 9 D. SM. som de undfåt, låta sig åtnöija med de 5 D.SM:t, som swågrarne godwilligt åt hans hustru haf:a afsatt, och emedan han der på allenast undfåt 3 D. SM:t så bör han för resten hålla sig till Swågren Lars Jönsson, och till dess de återstående 2 D. clarerade blif:a, hans bössa behålle.

14. Det beswärade sig Pähr Pärsson i Båssiö huru som ifrån det Hemmanet, han der nyli[g]en är kommen till, en Slott Gräskiernen b:d är brukad, nembl. åhr 1696. af Bängt Olsson i Båssiö, och innewarandhe af Jon Larsson och Hendrick Markusson i Kiälen. Och ehuruwäl Bängt Olson wille föregif:a att 1696 när han half:a hemanet med Pär Pärsson brukade, han honom skall tillåtit dhene slott, som i skiffte med den andra ängen ligger att bärga, dock emedan, emot Pähr Pärssons förnekande, Bengt Olsson det eij förmåtte bewijsa ***[fol.211v]*** dy för en sådan åwärkan, sakfältes Bengt Olsson effter det 9 Cap. BB LL. till 3 mk SM:t så och att ärsätta skadan. \Hwaruti den af Bengt Olsson betalte afraden afdrages/ Anbelangande Jon Larsson och Hindrik Markusson så insisterade dhe, att dhenne Myra skall det ena åhret lyda till Pehr Pehrssons och andra åhret till deras Hemman, begiärandes gode Män det dem emellan att syna och biläggia, hwilket Rätten dhem bewilliade.

15. Såsom Nilss Tomsson i Wärwijken wederkiendes, att utaf dhe 2:ne st. fåår som hans Granne Anders Pärsson hos honom på foder insatt, och han förleden höst igenlefererat, det ena warit orätt och af ringare wärde ehuruwäl han betygade sig icke wetta, hwart dett rätte fåret kommit hadhe, dhett skulle fördhenskull Nilss Tomsson lefrere honom ett fåår af lijka wärde igen som gode Män dem emellan pröfwades warde, och dher emot sitt fåår igentaga ***[fol.212r]***

16. Det påstod wäl Nämdeman*n*en Erich Pärsson i Skylnäs, att Häradzrätten måtte till doms företaga det öfw:rwåld som Corporalen Johan Roos honom 3: gången tilfogadt förleden Winter då han hoos honom war inqvarterat; Men aldenstund Corporalen, som till första Terminen in Sep*tem*bri*s* War citerat ingen kundskap om denne senare har erhållit, som dock nödigt finnes effter han utom tingelaget är boendes, fördhenskull blef [de]nne saken upskuten till nästa ting att instämmas, och Erich Pärson dess rätt imedlertijd aldeles förbehållen.

17. Öf:r dhen löhn, som drängen Jöran Andersson för 2:e åhrs giorde tienst hoos Eric*c*h Ersson i Marsset, som [e]n rest fodrade, föreentes Parterne, att Eri*c*h Ersson, till Näst-instunda[de] Gregorij Marknadt, skulle till ställa Jöran Andersson En dal. SM:t ***[fol.212v]***

19. Angående dhe 12 D. KM:t så och 40 st. gråskin 8 st. Rijpor, 1 lispund färsk fisk 3 f:r \Korn nok för en yxa botat 12 …[?]/ hwilket Tolfmannen Olof Engebrektsson i Gellöön fodrade af Anders Pärsson i Wärwijken som en fodran effter dess Sahl. Fader Pähr Andersson, utlof:ade Anders Pärsson att skaffa Olof Ingebrektzson rätt, aldenstund fadren hade för sin död det wederkientz, och dher till förmå sine Syskon, så att Olof Ingebrektzson icke skall wijdare haf:a fog at klaga.

20. Det föredrogo Mälgåhs Byemän Jon Nilsson, Jöns Olsson, Jon Tomason och Simon Andersson, huruledz det förleden Höst hade en Elg gåt före på deras skog, men icke straxt död blif:it, hwars sporr de en hehl dag följgdt in på Giällöö Skogen, då Mörkret dem hindrat, något dhereffter, sedan de bestält wägabyggningen hadhe de och sökt effter b:te Elg men förgäf:es, och emedan Erich Mi-***[fol.213r]*** kelsson i Giällöön hade samma tijd fått en Elgh, så haf:a de till Rättens ompröf:ande welat fråga effter, om det icke lärer wara \den/ samma Elg, förklarandes sig dock, att dhe honom sådant icke kunna tilläggia. Erich Mikelsson förklarade, att dhenne Elg fick han på Fanby skog, derest han hafft lof att upsättia giller, hwilken hade legat straxt inwijd, hwilket med honom, Pär Olsson i Ubbyn wille wittna effter han warit med och hie*l*pt Erich att flåå diuret; men emot honom exciperade H. Kyrkioherden Ehrewyrdige H. Carl Allstadius emedan han med Erich interesserade i saken, och H. Kyrkioherdenz med Olof Nilsson i Ubbyn förmente Elgen wara fallen på Ubby ell. Opne skog, hwilket at bewijsa de begierte Syn till bara marken blif:r, elliest skall inte heller H. Kyrkioherden för denne Elg fått sin behörige Tijonde, det Erich ***[fol.213v]*** lell påstodh. Och resolverades, att såsom Mälgåhs Man sin talan lååtet påståå uthan sig begifwa, så låter och Rätten dher wijd beroo. Men H. Kyrkioherden och Olof Nilsson i Ubbyn anbelangande, så warder det upskutit till dess lagl. synt blif:e hwarest Elgen är fallen.

21. S.D. Företogz till afslutande dhen förrättade husesyn \på Sössiö/ om 3 tnl. Crono, hwilket Erich Larsson hade 8 åhr åbodt men A:o 1695 anslagit till Rustmästare boställe wijd Räfsundz Compagnie, och Rustmäst. Herman Forssman A:o 1696 tilträdt; Fehlachtigheter pröf:ades till 59 D. 30 öre SM:t öf:r hvilke med Erich Larsson fölliande liqvidation affattades.

Erich Larsson swarar för 8 åhrs byggnadt 16. 24.	Upbygdt wästra stuf:n när fehlachtigherne afföres giörs honom godt för		
6 ⅔ D.	53.10.16	sammaledz Östra stuf:n	18. 23
		Nytt stallet	13. 10. 16
		Fäbodehusen ny half dehl	
	53.10.16	Saldo	

hwilke ErichLarsson straxt[?] 53: 10: 16

[fol.214r] till Rustmästaren bör betala, och hwad som öfrigit brister, kommer på Rustmästarens åhrl. byggnad att bättras och afräknas.

22. Togz under händerne dhen syn som öf:r Häfd och byggnad är hållen wid Löfstad Skattehemman om 2 tnl. och Jacob Anderson åbor, Dragounehåll wijd Räfsundz Compagnie, hwars fehlachtighet allenast besteg sig till 5 D. 23 öre SM:t dhem åboen nästkommande åhr skall bättra, elliest klagades at till detta Hem:n en alt för ringa Slåt woro sedan Ede Ödesböhle der ifrån till Capitens boställe war tagit, så at Hemmanet lärer sig icke länge kunna bära.

23. Förehades hållen Husesyn d. 21 Oct. 1696 på Furrijere boställe widh Brunflod Compagniet Finnäs, 3 ⅓ T:l Crono, hwilket Jon Ersson åbodt uti 15 åhr och Erik Hindersson

uti 10 åhr, men 1695 är det till Furrijer boställe anslagit och Christian Tunder A:o 1696 deruti immitterad; dess fehlachtigheter bestego ***[fol.214v]*** till 81 D. SM:t 12 öre men såsom här funnes för många Hus och flere än Kongl. Huse syns ordn. fodrar altså och sedan stuf.an N.2. bryggstuf:an lofftet sör på gården, Stolphebbret Östan gården dhen gl. Kornladan; med deras utsatte reparation woro afdragne, förblef Summan 41 D:r 8: SM:t hvar öf:r med desse åbor fölliande liqvidation slötz, efftersom de tillijka hade gården bygdt och repareradt.

		Dher emot bygdt 2 st	
först kome de tillijke		nya stuf:or	4 D. Smt.
för 10 åhrs byggnadt at gra-		brist afdragen	36 D.
veras à 6 ⅔ D.	66. 21. 8	Kornladan när den	
Jon Ersson för sin		blif:r färdig	20 D.
dehl à part i 5 åhr	6 3/3 D 33. 10. 16	badstuf:a	8 D.
		foderhus	4 D.
		Kiällare och bodar	8 D.
		förutan annan små reparation som intz räknas	
		Saldo	24 D
			100 D.

Kommandes af desse 24 D. SM:t saldo på Jon Ersson 5: första åhr han hemm:t allena brukat ⅓ part Nembl. 8 D. SM. hwilka utställes til dess han med fändrick CrusCopp får liqvidera och utföra hwem för dem bör stå, aldenstund i bem:te åhr han hem:t åth honom til hälfften brukat; Men för de 16 D. Sm, som desse Åboer komma tillike at swara före, dem böre de anten sielfwa reparera ***[fol.215r]*** eller och Contant betala, \och/ hwad som ändå uti dhen utsatte summan brister, det kom-mer på Furrijerens åhrl. byggnad att reparera och honom godt giöra.

24. Opböd Bängdt Persson i Marsätt Södra gården der sammastädes, den han af sine Swågrar inbördat, 3 gången.

Upbödh Ryttaren Anders Hammar frambledne Peder Swänssons Hemman i Böhle och Bodsiö S:n, som han af Swän Olufson och Per Jonsson efter 1695 Åhrs domb inlöst, och det 2 gången.

Uppböd Carl Tohlson i Sissiöö Hemmanet i Töösbacken efter uprättat kiöpeskrifft d. 21 Martij 1696. 3 g.

Upböd Comminister Wäll:de H:r Johan Sellin 3 gången Hemmanet Torssäng, hwilket han af Nills Halfwarson inlöst, doch Kongl. Maij:t och Chronan dess \Frije/ rett förbehållen, efter det går utom Börden.

Uppböd Pär Matzon i Fanbyn half:a Östra gården i Lösta 2 2/24 tnl. Kiöpt d. 8 huius af Olof och Pähr Hansson i Löfstad för 80 D. SM:t 1 g:n.

Upböd Pähr Ingebretzon i Ammer Stafrehemmanet om 2 tnl. som ***[fol.215v]*** Kiöpt af Erich Jonsson i Stafre för 75 D: SM:t 1 g: n

25. Anders Månsson på Åsen och Sundsiö S:n begiärade Citation och stembning på för detta Dragoun Samuel Biörman för 8 lod Sölf:r han några åhr tilbakas har af honom tagit att förarbeta, efftersom skulden här i landet woro giord; hwar emot honom förehöltz, att så som uti en skuldsak, han borde sökia Debitorn der han bor, hälst det och fans af Wälborne Gen. M. och L*and*zhöfding H. Carl Gustaf Frölichs remiss d. 29 Apr. 1695 att han detta ährendet till Execution remitterat, och för den skull anstod det Häradzrätten sig så mycket mindre dher med att befatta, wijdare än at Häradzrätten har welat dhenne bonde hoos H:r Befallningz Man i Mälpad tienstl. recomendera, att för dess medel- ***[fol.216r]*** löse tilstånd; han till sin \rätt/ måtte blif:a hulpen, aldenstund d. 22 Junij 1695 han för LänsMan i Tuna har skulden wederkientz.

26. H: r Kyrkioherdhen Ehrewyrdige H:r Carl Allstadius med samptl. Tingelagetz Allmoge beswärade sig öf:r dhe trångmål dhe haf:a uppå Embetzmän af Skräddare och Skomakare, och dy hade ämbnat der till taga Lars Olsson i Fanbyn till Skomakare och Påhl Pärsson från Borgzssiö S:n i Mälpad till Skräddare, hwilken der emot gif:it sin revers hwariom och enom redel. Att tiena, men icke fördristat sig dem antaga, uthan Häradzrätten sådant först heemställa; och aldenstund det intygades att desse gierningz Män woro Tingelaget nödige, så warde dette dhem till bewijs meddelat, haf:andes i underdånigst föllie Kongl. M:tz nådigste resolutioner ***[fol.216v]*** Anno 1678 så wäl som 1686 tingelaget här om wijdare H. Gen. Majorn och Landzhöfdingen i ödhmiukheet att ansökia.

27. Uppå Häradzfogdens Wälb:de Lorentz Backmans begiäran, blef dhen skada wärderat, som Jöns Olsson, Nilss Löfqvist och Olof Bengtsson \i Wärwijken/ åhr 1691 d. 8[?] April af en oförmodel. Wåd Eld tagit, hwar öf:r 2 st Tolfmän d. 30 Maij 1695 giort en förtekning, hwilken Skada, sedan onödige hus blif:it afdragne jempte det som effter Kongl. M:tz förordning är ingen brandstod bestås före, ~~wardt summan~~ \sig bessteg/ för Jöns Olsson 91: D 26 SM. för Olof Bengtzon 54 D: 6 och för ~~Olof Bengtsson~~ \Nilss Löfqvist/ 66: D:r 16 SM. som dett af specificationen widare är till seendes.

28. Såsom Dragoun Lars Pärsson Åhl hwilken åbodt et Cronohemman i Solbärgh, har dher ifrån Rymdt bort, och effter sig lembnat någon skuld så för utlagor som Cronkorn, så ***[fol.217r]*** wille Befallningz Man derföre sökia hans Arf i Biörnön, som än skulle innestå, begiärandes at Arf:ingarne måtte hans dehl upgif:a; Hvar emot Olof Pärsson i Biörnön med de flere swarade, att Lars Åhl hade alt sitt uttagit der öf:r han will wijsa qvittencier elliest framblade han ett Arfzskiftz längd d. 10 Febr. 1696 effter deras Moder Walborg Kiälssdotter, hvar af fans huru hennes Egendomen syskonen emellan woro delt men brodren Lars utsluten, hwarföre begiärade befall:M. att der af niute Lars[?] Åhls dehl. Och efftersom \i/ denne saken Arfw. icke woro stämde eij heller hade de sine Documenter med sig fördenskull wardt dette till nästa ting upskutit.

29. Såsom Mikel Olsson och Pär Olsson i Grimnäs haf:a Caverat för åboen på Olof Jons Cronohemman i Grimnäs, Olof Jonsson, dherföre frijhades Brita Broddesdotter och And. ***[fol. 217v]*** Olssons Enkia ibid, hwilke för Jon Olsson gåt i Borgen, som nu är från \be:te/[?] Hemmanet.

30. Examinerades Mantals längdhen 2. Hus folkz och Boskaps längden 3. Afradz Extractet 4. Förmedlingarne gl. och nya 5. Tienstelöst folk war intet, förutan en pijga i Renswed Marit, som der tiena skal till ⅔ del och ⅓ dehl wara frij, hwilken skulle till nästa ting hijt stämmas. 6. Gierningzmän woro inga för åhr 1697: utan äro nu antagne 2 st. en till Skomakare och en till Skräddare. 7. Brännwijnsbrännerijet förmåtte ingen sig antaga. 8. LänsM: tilstod sig fåt sin löhn

31. Tilsades LänsMan att till nästa Ting sig underrätta om dhen Eld för ett åhr ell. annat gådt på Bosiö Skogen wid Präste bodarne och wederbörande derföre instämma. ***[fol.218r]***

32. Ähr dhe 20 D. SM:t som Bengt Olsson ifrån Båtziö, hade lånat Olof Ifvarsson i Bogsiö, föreentes parterne, att Bengt Olsson intet skiöter om hans hemman, allenast han fåår sine penningar, dhem Olof Ifvarsson lof:ade till Kynders Mässo betala, och så wijda Olof sielf behåller sitt hemman, så uphörde det klander, som hans Svågrar uppå handslag med Bengt Olsson giöra wille.

33. Aldenstund wijd dhen wärdering som är hållen öf:r den Eldskada, som händt på Ede skog, under Capiteins bostället Stamnääs, hwarken Daden ell. någon enom å hans wägnar warit, eij heller H. Johan Sellin, som der uti Interesserar, altså skulle en ny wärdering i wederbörandes närwaro förrättas, och sedan saken afdömas.

34. Aldenstund tahlet war utkommit att Dragoun Olof Mårdz \Stiuf/ dotter Karin Pährsdåtter, skall slagit sin Stiuffadher, altså har Läns Man, så som uti ***[fol.218v]*** en Criminal saak, låtit henne instämma jempte stiuffadren, hwilken här till alldeles nekade, att dottren honom någon-sin slagit, icke heller hade han dher öf:r klagat, uthan skall talet dher af kommit, att förleden höst hade för någon hennes otijdigheet skull, han skolat henne slåå och straffa, då hade hon borit undan slaget med en Spinråk[?], och han således emot Råcken stött sin Arm, hwilket han wijsat Half:ar Frijmodig. Half:ar Frijmodig blef och examinerad och betygade, att han denne händelssen intet hade åsedt uthan hade Mården wijsat honom en lijten blånad han hafft på armen, den han skall fått, då han skulle basa dottren sin, mehra wiste han intet här af. Karin nekade och här till enständigt. Och aldenstund ingen wijdare uplyssning war att hämpta, dy sedan ransakningen war upläsen, Resolverades; Att såsom ***[fol.219r]*** till dette utkombne tahlet inga omständigheter, mindre fulla bewijs äro, uthan fast mehre giör Olof Mård sin Stiufdotter härutinnan oskyldig, fördhenskull kan icke heller Häradzrätten annat än henne Karin Pärs-dotter detta måhl befrija; Dock dette under Högl Kungl. Hofrättens högwijse omdöme under-dån. ödmiukel. lembnat.

35. Dhen här instämde saken emellan Dragoun Lars Funke emot Fältwäbelen Erich Svahn om Gåsböhle hemman blef till nästa ting upskuten, att parterne kunna sig dher till med behörige skiäl försee.

36. Beswärade sig Erich Ersson i Märsät, hurusom Capitein von Daden, har förleden höst, låtit med arrest beläggia något höö, han effter wederbörandens lof på \Stormyran/ hade slagit, hwar öf:r han förment at Capitein honom skulle lagföra, men dess innan, har Capitein hans höö borttagit, begiärandes bondhen dher öf:r ***[fol.219v]*** på honom laga straff. Men så som Capiteinen icke war Citerad, så kunde Tingzrätten detta icke uptaga.

37. Pro absentia wid upropet sakfältes Dragoun Mickell Schalin till 1 D. S:M:t.

38. Uppå samptl. Anwijkz boernes wägnar beswärade sig Nämdeman Salmon Pärson och Brodde Hansson i Anwijken, öf:r dhen skada och intrång, dhem på deras Skatteägor tilfogas af Dragoun Erik Rönbergh och dess swägerska hust. Kierstin i Pelegrims staen, icke allenast at hon med sin boskap afbetar deras Slotter uthan och deras fääbeet, som fast ringa är låter förtära, giörandes skada på deras skog, så med timbers huggande, som med weed, bark, näf:r och Staafs tagande, hwilket med tijden torde giöra dhem och deras Hemman oförmögne till deras utskylders ärläggiande, efftersom på 8 tnl. de redan sittia 4 st. Bönder, anhållandes dy, att till föllie af H. Gen. M. och Landz- ***[fol.220r]*** höfdingens resol. d. 29 Apr. 1695 dhenne hust. Kierstin, som nu effter dess swåger Dragoun Erick Rönberg will lijkesom Arftel. sig deras egendom tilwälla, måtte derifrån utdömas. Hust. Kierstin berättade dher emot, att H. Gen.Leutn. och Gouv. Sperling, skall d. 17 Febr. 1683 för[or]dat, det Brunflod och Räfsund skulle för de resandes beqwämlighet hielpa dennes Swåger Erick Röhnberg att upbyggia några Huus wijd Pelegrimsstaen, hvilket som de icke effterkommo, har Rönberg af sine egne medell, måst …r[?] några Huus upsättia, hwar öf:r …n[?] \och/ upwijste 2:ne H. Gen. Majorns och Landzhöfdingens resolutioner d. 29 Apr. 1695 och 31 Martij 1696 att wid afträdet hon skulle fåå sin betahlning, och der bönderne i Anwijken icke wille effter

wärdering husen betala, och dhem wid makt hålla, till dhen nytta dhe upbyggde äro, skulle Tolf:[?]Män en annan der till förordna, dock att dhen samma icke giör bönderne något inpass på deras ägor, ***[fol.220v]*** warandes Husen af LänsM. och en TolfMan d. 16 Jun. 1696 wärderade för 12 D SM:t det bönderne icke wille derföre gif:a, utan allenast begiäre fåå sin Tompt igen. Salmon Pärsson och Brodde Hansson blef förehållit, att på den platzen är nödigdt för de wägfarandes skull, särdeles dhem, som Siöledes om Sommaren anlända, att der böra några Huus wara, det iembwäl, Sahl. H. Gen. Leutn. och Gouv. Sperlingh, så wäl som H. Gen. Majorn och Landzhöfd. haf:a nödigt funnit, så att om de intz sielf:a willia byggia och husen wid makt hålla, läre i föllie af Kongl. M:tz giestgif:are Ordn: 1: § och H. Gen. Majorns och Lan[*dz*]höfdingens resolution, platzen någon annan updragas. Hwar på de sig förklarade, att dhe intz förneka der att uprätta tienlige Huus, allenast Rönberg och hans Swägerska komma dher ifrån, då de sedan på samma platz kunna sättia sine Dragouner husen att achta och de Wägfarande hielpa. Men begiärade på de gl. Husen och ***[fol.221r]*** en rätt wärdering, efftersom Erich Pärsson i Skyhlnääs, hwilken warit deras Man, icke wid den sidste wärderingen warit. Och fastän som LänsM. intygade Rönbergz Enkia hustru Brijta iembwäl i denne saken blif:it Citerad, men icke deste mindre, som systren refererade, bortrest warder åth landet, dy kunde Häradzrätten eij annars, än effter den 2: §: i Kongl. M:tz process, henne för contuman ansee.

Resolutio. Såsom i Underdånigst föllie af d. 1.§. i Kongl. M:tz Giestgif:are ordn. H. Gen. Majorn och Landzhöfd:n har d. 31 Martij 1696 förordnat, det så frampt Anwijkzbönderne icke wille husen effter wärdering betala, och till den nytta widmakt hålla, som de anordnade blif:it, skall en annan der till förordnas, hwilket bönderne sig nu haf:a antagit, och lof:at nästkommande Wåhr, husen der sammastädz byggia och laga, fördhenskull böre och de, effter of:an allegerade §, i Kongl. Giestgif:are ordn: såsom Jord Egande der till wara närmast, och hustr. Brijta med ***[fol.221v]*** hustr. Kierstin för deras Huus, som 4 gode Män, 2:ne å hwardera sijdhan pröf:a dhem rättel. Wärde wara, hwilka män skola först å tinget dheras Ed aflägga, effter Kongl. M:tz nådige resolution d. 25 Oct. 1696 och 29 Nov. 1688 och när wederbörande haf:a der effter deras betahlning undfått, skola de Husen afträda, dok att effter lag de niute fahrdag till gode, kunnandes Tingzrätten det som för är förrättat intz bifalla, Emedan Anwijkzboernes Man icke warit med, sedan är den förrättat Wintertijd, som är emot det 26 Cap. § 5 BB. LL: och sidst haf:a wärderingz Mänerne icke heller, föruti och effter 1686 åhrs placat deras Eed aflagdt.

39. Såsom uti dhen wijd 1696 åhrs hösteting här förehafde saken emellan Bängt Pärssons Arf:e och Jöns Knutzon i Sund, angående Sundz hemmanet, parterne blif:it på lagde till nästa Ting att framskaffa liqvidation, som åhr 1668 förrättat ***[fol.222r]*** blif:it emellan Pehr Bengtsson och Knut Kiälsson, om Sundz hemmanet, och hwar det icke skedde, skulle de hwar för sig wara förtänkte Edel. erhålla, det de samma liqvidation hwarken af wägen skaffat, ell. wetta hwarest dhen är; Altså aflade nu samma Eed, med hand å book, Kyrkioherden H. Carl Allstadius, såsom förmyndare för Bengt Pärsons Omyndige dotter, med Jöns Knutzon, Olof Pärsson i Biörnöön, så af puppillens Modher hust. Brijta Hansdotter, dher effter saken blif:it företagen, då H. Kyrkioherden aldra först påstodh, att såsom 1692: Åhrs lagmans dom d.30 Septbr. så och förklaringen dher öfwer d.1 Junij 1694 icke annorledes tillerkienner Jöns Knutzon half:e Hemmanet, än att han först skulle utbetala all den prætension hwarföre han anten hoos MedArfwe eller elliest genom andre prætensioner, hoos en ell. annan kommer att häffta före, och 1664 åhrs dom d.11 Oct. emellan Pähr Bengtsson i Biörnöön och Knut Kielsson i Sund, H. ***[fol.222v]*** Kyrkioherden wille bewijsa, att denne Jöns Knutzons dehl för ett anseenligit quantum till 46 RD.i Hus och Jordh hoos Pehr Bengtsson skall häfftat före, och dy påstod H. Kyrkioherden, att Jöns Knutzon först måtte b:te gravation betala innan han wid Hemmanet fåår förblif:a, hwaruti Jöns Knutzon lell skall sig sielf, emot lagmans domen satt i

possession i der till Jöns Knut[zon] med LänsM. Olof Pärssons, på Jöns Knutzons Swågers Christian Torbiörssons Bärns wägnar, effter fullmakt, nekade, utan när Jöns denne domen hade erhållit, haf:e Arf:e til honom godwilligt afstådt b:te Hemmans dehl, efftersom och Bängt Pärssons Enkia hust: Brijta, icke heller kunde påstå, mindre bewijsa, att Jöns Knutzon henne med wåld hade utträngdt, utan hon effter domen gådt dher ifrån.

Yttermehra påstod Kyrkioherden att när Jöns Knutzon således hade desse penningar utbetalt, wil han effter ***[fol.223r]*** be:te lagmans doms lydelsse, som tillerklarer Pähr Bengtssons Arf:e half:e Hemmanet, det och så helst tilträde, alldenstund han med ett Regementzskrif:arens Johan Johanssons qvittence d. 13 Febr. 1674 will bewijsa, att Pehr Bengtssons hustru Walborg Kiälssdotter hade honom för dess 104 RD utur Sundzhemmanet löst med 60 RD. i Caroliner och 44 RD. in Specie. Dher emot beropade sig Jöns Knutzon på Lagmans Domen, som tillägnar honom half:e Hem:t, och hwad de till Johan Johansson betalte penningar anbelangar, så är det för Pehr Bengtz Arf:es half:a dehl, dhen de till LänsM. Pähr Andersson effter 1675 åhrs Kiöpebreff för 53 RD. försåldt, hwilket fastebreff H. Kyrkioherden sade wara af Lagmans Rätten genom dess resolution d.1 Junij 1694 ogillat, jembwäl och den der å skedde wärderingen åhr 1692 af Lagmans Rätten up häf:en.

Dher till Jöns Knutzon sw. Näij, som det och af de allegerade Domarne fans, att detta allenast woro till Tingzrätten remitterat. Wijdare exciperade Jöns Knutzon an-***[fol. 223v]***gående 46 RD. effter 1664 åhrs dom, så ehuruwäl H. Kyrkioherdenz fodran 46 RD. så skall dok af den för upwiste men nu förkombne 1668 åhrs liqvidation wara bewijst, att då allenast resterat 19 RD. 2 ort och 19 Skilling hwilke penningar Jöns Knutzon påstod dess fader haf:a betalt, hälst om de waritt oclarerade, de wäl sedan den tijdhen och inom 20 åhr, af Pehr Bengtson ell. dess Son Bengt Pärsson blif:it påtalte, och dher emot förmodan någon rest skulle återstå, det han icke kan troo, protesterade Jöns Knutzson inemot dhen samme som förtegad hwar ifrån han i föllie K. M:tz reso-lution begiärer at befrijes Och emedan af actij fans, at först 1691 är här om begynt at ageras, så frågades Kyrkioherden , om han kan bewijsa det sedan 1668 då liqvidation skedde på desse 46 RD. är blif:it talt och fodrat? Sw. att utaf 1695 åhrs \tingz/dom d. 18 Sept. finns klart, och dy hade tingzrätten den gån- ***[fol.224r]***gen icke kunnat förklara denne saken för dehlat; Dhenne dom blef upläsen och fans dher af att det då intz har kunnat bewijsas, effter Kongl. M:tz resolution på denne fodran lagl. ware talat; dock hade Saken i mangell af 1668 åhrs liqvidation blifwit upskuten, hwilken wid 1691 åhrs hösteting warit framme. Jöns Knutzon påminte, at effter 1668 åhrs liqvidation och 1691 åhrs dom woro denne fodran allenast 19: RD. några ort, men nu fodras hela Posten. Kyrkioherden sw. Att till dess Jöns wijser huru posten är betalt håller han sig wid 1664 åhrs dom. Jöns sw. At han och håller sig dher wid, men påstår dher hoos at alt är betalt, inlåtandes sig dher öfwer uti ingen wijdare action, effter det woro att påminna och dy slötz Saken. Emellan Kyrkioherden i Räfsund ***[fol.224v]*** Ehrewyrdige och Wällärde H. Carl Allstadius, såsom förmyndare för Bengt Pärssons Omyndige dotter, kärande och Jöns Knutzon i Sund, ~~swarande~~ med dess swåger Christian Torbiörsson Bärn, swarande, angående några prætensioner, som på dess puppills wäg:r H. Kyrkioherden giör på half:e Sundz Hemmanet, det Jöns Knutzon wunnit, är detta Tingz rättens dom afsagd på

Räfsundz ting d. 9 Dbr. A:o 1697:

Häradzrätten har denne långwarige twist noga och med flijt öf:erlagdt parternes tahl och genswar med de der wijd fälte Domar och håldne protocoller jembfört, och aldenstund 1668 åhrs liqvidation icke kunnat igenfåås så har Häradz rätten på anförde skiäl och befintelige omständigheter, effter lag och processer här öfwer i fölliande slut stannat; Finnandes wäl huru H. Kyrkioherden i föllie af wällofl. Lagmans Rättens dom påstår, det Jöns Knutzon innan han får behålla det half:e honom tildömde Sundz Hem. ***[fol.225r]*** skall böra betala all prætension, hvarföre det hoos MedArfwe ell. hoos andre kan häffta före, och ehuruwäl H. Kyrkioherden dher ibland upförer först de 46 RD. effter 1664 åhrs dom, och sedan 54 RD. som Pehr Bengtss

hustru Walborg Kiälssdotter har åhr 1674 för denne half:e delen till Regementzskr. Johan Johansson betalt, och honom inlöst med; Dock emedan hwad det förre anbelangar, om 46 RD. Kyrkioherden på sin puppillz wägnar, hwarken nu ell. wijd Tinget 1695 d. 18 Septbr. har kunnat bewijsa, dher på från 1668 till 1691 warit talat ell. fodrat, fördhenskull och i förmågo af Kongl. M:tz nådige resolution de A:o 1629 d. 20 Febr. så wäl dee 1680 \och/ d.27 Oct. 1691 Kan Häradzrätten denne fodran eij annars än för en förtegad sak ansee, och Jöns Knutzon med sine Interessenter, dher ifrån aldeles befrija.

Anbelangande H. Kyrkioherdens påstående, at sedan Jöns Knutzon desse ***[fol.225v]*** 46 RD. betalt, han ändå icke må tilträda dhen honom tildömde \half:e/ delen i Sundz Hemmanet, aldenstund H. Kyrkioherden af Regementzskr:n Joh. Johanssons qvittence d.13 Febr.1694 wil bewijsa, at hust. Walborg Kiälsdotter den samma haf:r betalt, med 104 RD; Så emedan det redan wid LagmansR. är en afdömd och in rem judicatam[?] gången saak, at allenast half:a Hemmanet hoos Johan Johansson hade warit pantsat, hwilket Pehr Bengtssons Arf:e, som dess rätzinnehafware, tillerklaras, och at Jöns Knutzon skulle haf:a det andre half:e Hemmanet, hwar wid 1694 åhrs lofl. Lagmans Rättens resol. d. 1 Junij honom bibehåller, då H. Kyrkioherden äf:en denne qvestion har moverat, men der uti fått afslag, hvarföre han sedan för samma till Johan Johansson betalte penningar, har så wid Lagmans Tinget 1694 som wid Häradzrätten, actionerat, Läns Man Pähr Anderssons barn ***[fol.226r]*** och dy synes icke kunna i samma sak, nu mehra tiltala Jöns Knutzon, hvilken med dess med Arf:a för of:antalde orsaken skull, uti detta måhl aldeles warder libererad och frijsagdh; Emot denne dom appellerade H. Kyrkioherden straxt under Wällofl. Lagmans Rätten, Jöns Knutzon protesterade på expenser hinder och skadestånd.

40. Aldenstund Wällofl. Lagmans R. d.1 Junij 1694 har till Tingzrätten remitterat att utföras, om det fasta, som LM. Pär Andersson har A:o 1678 erhållit på half:e Sundz Hemmanet, altså effter föregången stembning, så och upwist fullmacht af Walborg Kiälsdotter, Olof Pärsson, Lars Pärsson, Brijta Hansdåtter, Helena Pärsdotter, jembwäl och som förmyndare för Bengt Pärssons Omyndige dåtter, Kärade Kyrkioherden H. Carl Alstadius till frambl. LänsM:n:s Pär Anderssons Wrångz Arfwe Nembl. H. Johan Sellin, och Corporalen Joh. Bäck på deras hustrurs ***[fol.226v]*** wägnar, om det Kiöpebreff som Pär Andersson d. 17 Junij 1675 emot 53 Sm:t skall fåt på Sundz hemmanet hwilket 1674 ståt i pant hoos Regementzskrif:aren Johan Johansson, emedan \der/ med icke skall rättel. tilgådt, skolandes Bengt och Herman Pärssöner icke der till samtyckt ell. sine Nampn tijtsatt, och således den fasta der på 1678 gif:en, wore Krafftlöös, efftersom och den der på skedde wärderingen, af Lagmans Rätten 1692 skall wara ogillad, hwarföre och Kyrkioherden påstodh, att Pähr Bengtssons Arf:e måtte denne Hemmans dehl \fåå/ tillträda; På swarandernes wägnar producerade Johan Pärsson orig. Kiöpebreff:et d. 17 Junij 1675 af Bengt och Herman Pärssöner underskrif:it, och som wittnen verificerat af lagföraren Sidenius, Jacob Scarman[?] och Tohl Kiälsson i Sössiö. Så och å andra sijdan alla 3 upbuden med Sidenij och Knut Ingelssons hand verificerade, så wäl som Kiöpebref:et af d. 11 Dbr. 1678 påståendes swaranderne dher wijd att förblifwa. Dher ***[fol.227r]*** emot exciperade Kyrkioherdhen att det woro på orätt berättelsse utgif:it, dessutan woro icke heller wärderingen rätt, hwarföre hade H. Lagman den samma d.30 Sept. 1692 ogilladt, aldenstund den hwarken af domaren ell. Executorn woro anbefallad. Men dher emot inlade Jöns Knutzon Häradzfogdens Daniel Bertelssons ordres om wärderingen d. 20 Apr. 1694. Så och wärderingen d. 23 eiusdem, och wille således wisa, at Kyrkioherden intz fog hade att tala …[?] sw. att Pehr intet hade några penningar för Hemmanet utbetalt, aldenstund Kyrkioherden hade Johan Johanssons qvittence. Swaranderne exciperade, at med Joh. Johansson, de intz hade att giöra, utan deras fader redel. Kiöpt denne delen af Pehr Bengtssons Arf:e, som bewist woro. Pastor sw. at Hemmanet är inlöst för 100 RD. men Pähr Anderssons fastebref lyder allenast på 53 RD och altså kommer Arf:rne eij mehre än hälften till ***[fol.227v]*** utaf det,

som af Johan Johansson inlöst är. Q. om Bengt Pärsson ell. någon af de andra har talt på detta för än nu ? Pastor sw. 1692 som han af en dess suplique till H. Gen.Leut. Vellingk bewijste; Här emot bleff honom remonstrerat, att detta Kiöp woro i Bengt Pärssons Myndige åhr lagfarit, han och sielf då[?] fastan gafss, har settat Tolfman med i Rätten, så att och hans Nampn i fastebref:et omröres, och dy synes dottren icke kunna klandra det fadren got kient; Olof Pärsson hade och den tijdhen warit myndig, och icke heller klandrat för än nu, hwar till han intz laga förfall kunde nembna och dy förehöltz parterne, at fastebref:et som ett publique Documente måtte gif:as witzordh, till dess wijsas kan, någon nullitet der wijd wara begången. Parterne begiärte dilation at sig omhysse[?] och komma til förening hwilket dhem bewilliades. ***[fol.228r]***

41. Pär Jonsson ifrån Mälpad instälte sig nu med dess Mosters Man Jöns Olson i Mälgåsen, om Mälgås Hemmanet, hwaruti han dess Moders Arf prætenderer, wid samma tilfälle frambträdde Olof Månsson ifrån Borgssiö och Mälpad, williandes äf:en haf:a rätt till b:te Hemman, ~~efftersom~~ på sin faders Måns Olssons wägnar, hwilken emot sytning hadhe det bekommit af Jöns Olssons fader, som sine barn giort Arflöse, men när Måns Olsson war dödh, hade Jöns Olsson alla bref:en af hans \Moder/ tagit och henne der från drif:it det hon nu närwarande beklagade. Uppå Rättens befallning frambgaf Jöns Olsson detta sytningzbref, af d.19 Martij 1676 deruti Olof Jonsson updrager sit Hemman Mälgåsen med alle löösören till till Måns Olsson etc. hvilket bref d. 4 Nv, 1676 är 1 g. upbudit, men 1679 d. 10 Dbr. och 1680 d. 30 Junij 2 och 3 g. af Jöns Olsson upbudit; Orsaken der till berättades, att strax effter förste ***[fol.228v]*** upbudet hade Olof Jonsson och Måns Olsson bägge blif:it döde, och derföre hade Jöns Olsson stijgit til Hemmanet som mågen war, och der till närmast; Jöns Olsson upwiste för sig Häradzfogdens Lars J. Roshemij ~~attest~~[?] tillåtelsse d. 5 Ap. 1677 efftersom då Måns Olsson war död, \och/ Enkian skall sig Hemmanet afsagdt, emedan hon intet war förmögen, det längre att förestå.

Häradzrätten lät och effterse de åhrens håldne protocoller, men fant de ingen rättelsse, huru med denne Omwäxling[?] sig tildragit, och huru upbuden blif:it transporterade från den ene till dhen andre. Pärson som och Jöns Olsson påstodo at wara til Hemmanet närmast, helst Måns Olssons \Fader/ hwarken skall sytningen fullgiort, ell. med Hemmanet lagfarit förutan at icke heller någon laga Arflöös giörande orsak är wijsad Måns Olsson inwände och wille niuta testamentet til gode.***[fol.229r]***

Resolutio.

Såsom uti dhen skrifftel. Förordning Pär Jonsson i Mälgåsen d.19 Martij 1696 giort haf:er, han ingen Arflöös giörande orsak wijser, hwilket dock K. M:tz förordning om Testamenten af åhr 1686 §1 fodrar, warandes dhen klagan han der före öf:r sine barn, sönerne angående, men intz döttrarne, fördhenskull och så wijda denne förordning icke med dem är bekräfftat, utan allenast åhr 1676 1 g. upbuden, ell. inteknadt, och när Måns Olsson med Pär Jonsson, straxt der på döde blif:it, har Mågen Jöns Olsson, ~~der~~ till Hemmanet trädt, och der oqvald settat alt här tils, så att i anseende dher till Olof Månsson med så mycket mindre fog, synes kunna dess faders förmeente rätt til Hemmanet ~~kunne~~ åtala, som för den hastige påkombne död, han sin skyldighet eij har kunnat fulgiöra; icke till förtijgandes, att detta Hemman har warit Pär Jonssons Arf och Odall, hwilket honom emot det 9 Cap. ***[fol.229v]*** Jordb LL. icke tillåteligit warit att testamentera ell. bortgif:a; I förmågo af hwilke skiäl, Tingzrätten eij annat kan finna, än at Olof Månson ingen rätt till detta Hemman kan ell. må prætendera, utan böre Jöns Olsson och Pär Jonsson, som närmast äro, effter det 6 Cap.Jordb LL. förmånen der till äga. Men hwad beträffar præferencen dem emellan, aldenstund Hemmanet 2:ne åboer eij tåhla kan, så emedan Pär Jonsson utom sin Arfzdehl jembwäl har inlöst Gl. Släkten, Olof Jonsson i Wästanå, och Bertel Jonsson i Borgssiö by, men Jöns Olsson allenast betalt Jon Lustig med ¼ t. Korn, så kan Häradzrätten icke denne gången der öf:r döma, utan lembne Pär Jonsson med

sitt påbegynte lagfarande fortfara, så att dher Jöns Olsson honom och dhe andra icke utan ***[fol.230r]*** Intra fatalia effter det 2 Cap. Jordb. LL. kan utlösa, står Pär Jonsson lössen tilhanda effter det 3 Cap. eiusdem tituli till hwilken ände Pär Jonsson och dess medarf:e bewilades nu upbud 2: g:n.

Ting 7 - 9 april 1698

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:19a, fol.177r-192r

Anno 1698: d: 7: 8: 9: April höltz laga Ting med Allmogen af Räfsundz Pastorat uti Fanbyn, närwarande LänsMan förståndig Olof Pärsson Nämdhen.

Michel Matzon i Fanbyn,	Siul SeijfastSon i Tafnäs,
Olof Engebrectzon i Gellöön,	Salmon Pärsson i Anwijken,
Erick Pärsson i Skylnäs	Sven Efwertzon i Stafre,
Olof Nilsson i Ösiö,	Bängt Olsson i Båssiö,
Carl Olsson i Benssiö,	Olof Tomsson i Rind
Olof Pärsson wid Åhn	Jöns Pärsson i Båssiö.

1. Sedan Tingz frijd war aflyst, publicerades de Kongl. Stadgar och besluut, som wijd förra tingzprotocollen anteknade finnas.

2. Examinerades Mantals längden, så och AfradzExtractet.

3. Uppå Pijgan ifrån Mälpad Malin Erikzdotters wägnar, såsom förmyndare, tiltalade Mikel Andersson på Jemptskogen, dess förra Målsman Olof Carlsson i Beenssiö, först om Interesse uppå dhe Pertzeler, som Olof Carlsson af hennes Arf har om händer tagit, och domen af d.7 Decembr. sidstl. utwijser, och sedan att uppå dhe 2¼ t: spannmåhl, anten måtte ett wijst prijs blif:a utsatt, ell. och Olof Carlsson pålagd b:te Spanmåhl in natura nu gensten ***[fol.177v***] från sig lef:erera; På Olof Carlssons wägnar infant sig Sonen Carl Olsson, beklagandes att för detta förmyndarskap, han mehra än nog kommit att lijda, men för sitt beswär ingen wedergiäldning undfått, och förmente sig derföre från Interesse böra frijas, och för Kornet det Olof Carlsson dåk intz niutit, anböd han 7 D. KM:t tun: dher med Mickel Andersson intet wille låta sig åthnöija, uthan fodrade dessutan \i/ expenser till detta Arfz utfodrande 9 D. 8: KM:t. Oberäknadt, hwad på detta tinget är kostadt.

Resolutio. Att med Interesse kan Häradzrätten intet gravera Olof Carlson, alldenstund han intet har emottagit några contante penningar, utan Pertzeler, dhem han är dömd i samma sort att från sig gif:a; Angående Markegången på Kornet; så pröf:ar Häradz rätten billigt, att Olof Carlsson det betalar med 12: D. KM:t tun. såm prijset war när Häradzrättens dom utföll, För expenserne warder Olof Carlsson befrijad, efftersom han hwarken för sitt målsmansskap några Omkostnader beräknadt, ell. för sig affördt den provision, som Kongl. Förmyndare ord [nin]gen tillåter, och medgif:er; och hwad Mikel Anders. påkostat, lembnes honom af Malins egendom at sökia. ***[fol.178r]***

4. Probsten i Brunflod Ehrewyrdige och Wällärde H:r Pehr Langh, genom S. Isac Backman käradhe till Olof Pärsson i Åhn, Nilss Nilsson i Mörwijken, Christen Olsson ibidem, Sven Efwertzon och Erik Jonsson i Stafre, med Olof Eskelsson, om den dehl i Gimfijsket som Brunflod Kyrkia af uhrminnes tijdher tillkommit haf:er, för hwilket, desse män alt in till sidste fäijde tijdh åhrl. gif:it 2 pund fisk, men sedan intet, af hwad orsak, kunde H. Probsten intz wetta, haf:andes Probsten en sådan Kyrkians gl. Rättighet, icke kunnat opåltalt[!] lembna, efftersom han nyligen öf:rkommit ett gamalt bref af åhr 1513: hwilket uplästes och befans effter att b:te åhr hållit Proof, det Mohlwijksman ägde halfw:a fijsket Gijm, och half:a hörde Brunflod kyrkia till, anhållandes Backman, att bönderne wijsa måtte huruledes de kommit till att stängia uth Probsten. Olof Pärsson, Nilss Nilsson och Sven Efvertzon, på sine och de andras wägnar, sw. att b:te fiske hade forna tijdher legadt hälfften till Brunflod Kyrkia och att H. Probsten en tijd derföre haffft i arrende 2 Norske pund fijsk åhrl., men sedan [d]e 1666 blef:o derföre taxerade till 1 D: 20 SM. hade de eij förmåt derföre mehra gif:a, hälst och fijskehuset i ofredztijden aldeles blif:it ruinerat, ***[fol.178v]*** men de sedermehra upbygdt, dok kunna de sitt omak intet fåå betalt, sedan Broon och Landzwägen der öf:r bygdes, anbiudandes H:r Probsten hela fisket, om han derföre will Cronones Afradh giöra. På Rättens begiäran inlade Swaranderne originalet af 1513 Åhrs bref på pergament skrif:it, dher \wid/ påmintes at H:r Probsten intz begiär mehra än sin dehl, och haf:a bönderne 1666 måst förtegadt detta bref:et, elliest hade \de/ så stoor Afrad intz bekommit; På skedd förmaning att förenas, erbödo Bönderne åhrl. gif:a 1 lispund salt fisk och mehra förmåtte dhe intz, hwilket lembnades till wijdare öf:r läggiande med H:r Probsten.

5. Kärade Cappellanen Wällärde H. Johan Sellin till Tafnäs och Fanby Byemän, om de qwarnställen dhe äga i Siöwijkz Åhn, förmenandes, at såsom honom half:a Åhn tilkommer under dess Hemman i TorssEng det han uti qwarnarne bör haf:a sin andehl. Här emot beropade sig swaranderne uppå gammall och uhrminnes häfd, i förmågo af hwilken de befrijade blif:it så wäl för 10 à 12 åhr sedan, när Capitein von Dade der öf:r till dem Kärade, som för 6 à 8 åhr sedan, då H. Pastor samma qwarnställe åtalade ***[fol 179r]*** då och deras gl. bref upwiste blif:it, hwilka nu äre förkombne. Och Resolverades, at här med anstår, till dess de gl. protocollen blif:e igenomsedde, och parterne imedlertijd alla gl. bref att upsökia.

6. Uppå Nilss Half:arssons käromåhl ifrån TorsEngh, om wedergiällning för Dragoune Monderingen, den han wijd Hem:t lembnadt, när han det till Comminister \wällärde/ H. Johan Sellin försålde, förklarade sig H. Johan, att då kiöpet slötz, det intet talades om monderingen, uthan förmente han, att han borde \der/ uti ~~kiöpet~~ wara inbegrijpen, efftersom han hemmanet så dyrt betalt, nembl. med 112 D. SM:t och 1 tun. Korn, och om Nilss Half:arsson icke will sig dher med åthnöija, woro H. Johan tillfrijdz, att han fingo sine penningar åter, sampt betahlning för giord melioration, då han Hem:t aldeles will afståå; Och såsom Nilss Half:arsson icke war sielf tilstädes, lembnades detta till hans eget öf:r läggiande.

7. Det föredrog Olof Pärsson i Biörnön, att hans frambl. Broder Herman Pärsson hade för någon tijd sedan till Pär Andersson i Döfwingen pantsatt en bägare, en Kosa och en sked af Sölf:r emot 6 D. SM:t hwilke 6 D. Olof Pärsson hade betalt, men kan icke ändå ***[fol.179v]*** Panten igenbekomma. Pär Andersson sw. att han han[!] allenast fåt till pant en Kosa och 1 st sked och der på hade han lånat 10 D.16 SM:t men bägaren hade Herman Pärsson utsatt hoos hust. Giölins Arf:e för 2 RD. Spec. och en dansk Slättdal. Och när hon dödde förmåtte ingen af Arf:rne panten behålla, hwarföre och på begiäran, löste han det inn; På skeden och Kosan äro 6 D. SM:t betalte, och när resten ärlägges skulle Olof Pärsson fåå panten igen, men ~~för~~ bägaren wille han behålla emedan han så länge stått. Af ArfzInstrumentet d. 6 Apr. 1689 fans wäl at Pär Andersson emot 31 D: 16 KM:t skall fått i pant en sked, en bägare och en Kosa;

Men dher emot sw. Pähr, att de skrif:it som de welat, och han intz warit tilstädz. Jon Jonsson i Hunge som war Giölinz Arfwinge, betygade, att med bägaren så hängde tillsammans, som Pär Andersson \hade/ berättat, och som de woro flere Arfwe, så skulle Olof Pärsson dhem samptl. instämma, och imedlertijd behåller Pär Andersson Panten, till dess han utlöst blif:er. ***[fol.180r]***

8. Anders Siulsson i Miössiö beswärade sig för Tingzrätten hurusom förleden Winter under resan wid Medstuf:an, han förmedelst Dr. Nilss Fogels och Jon Anderssons förwållande i Pärsåsen, han icke allenast af entel:n blif:it uthropad för tiuf, uthan och medh hugg och slag illa öf:rfallen, hwilket således tilkommit, att sedan han hielpt Fogell at förwara sitt höö, hade han gådt emellan lassen, och bland annat lagat om Fogels lass, stopat neder höet under takhuden at hästen intz skulle spilla, då hade Jon Andersson, hwilken dher in wijd låg på ett lass, frågat Fogell då han kom effter, om det war hans lass, och sagdt at Anders gräf:it der uti, hwar med Jon gif:it Anders 2 örfijlar, kallandes honom tiuf, hwilket och Fogell giordt, så at ropet kommit uth bland hela sälskapet, som honom i stuf:an kallat för tiuf och honom en och annan hädelsse tilskyndat, så at han en gång intet fick blif:a i roo och äta; uthan wiste sig intet annat för dhem än liflöös, ehuruwäl han intet ondt giort, ell. något borttagit. Fogell sade sig intet här af wettat, för än Jon Andersson för honom sade, att Anders Siulsson grof i hans lass, gif:andes honom 2 örfijlar, ***[fol.180v]*** Fogell hade och här af blif:it häpen och gif:it Anders Siulsson 2 örfijlar, men beklagade at aff Jon Andersson han blif:it förledd, efftersom Anders ingenting rördt ell. borttagit, och af dette Jon Anderssons tahl, kom ett rop uth bland fählemännen, att de alla skylte Anders för en tiuf. Jon Andersson, sadhe, at Anders gräfde i ett lass, och när Fogell kom tilbakas, och han fick förstå, at det war Fogels lass, sadhe han det för honom, gif:andes Anders 2 öhrfijlar, men ingen stöld honom tillagdt, emedan han intz såg honom taga bort något; Men Fogell och Anders påstodo det Jon Andersson kalladt honom tiuf, hwarigenom ropet kom uth hoos dee andra Fählemännen, så at Anders så wäl då som hela resan derföre måtte lijda. Till wittnes här öf:r fördes Edel. Lars Mickelsson i Fanbyn, Dr. Hans Hiort och Jon Biörn i Hofssiö, wittnandes Lars Mickelsson at hwad som passerade på gården såg han intet, men i stuf:an kom talet fult, at Anders hade stulit, derföre de andre kalladhe honom tiuf öf:r alt, iembwäl honom åthskillig smälek ***[fol.181r]*** tilfogade, Fogell hade och gif:it honom 2 st. öhrfijlar, Anders fick intz heller äta i frid, uthan trampade de för honom sönder hans Smörask. Tog afträde. Samma talan förde och de andra wittnen. Elliest betygades och, att öf:r alt under resan hade Anders för detta måst lijda och för fulkommen tiuf hållen, men at han något stulit kunde hwarken Fogell ell:r Jon Anderson säija. Uthan hade Anders om sitt wälförhållande ett godt lofordh.

Resolutio. Såsom Jon Andersson medelst sitt obetänksamme tahl och angif:ande, har utan skiäl kommit Anders Siulson uti ofanteligit roop och ry[*c*]hte, för en tiuf, och honom således tiufestycke tillagdt, dy skall han derföre effter dät 20 Cap: Tingb. böta 40 mk SM:t så och för 2 örfijhlar effter det 13 Cap: Sår: will LL. 2 g. 3 D SM:t. jembwäl och Dr. Fogell för 2:ne Öhrfijlar 2 g. 3 mk. SM:t och And. Siulsson för det öfrige aldeles frijsagd, så at ingen må sig understå honom dätta att förwijta.

9. Det beswärade sig Olof Matzon i Ööd och Brunflod S:n hurusom han på dess hustrus wägnar ***[fol.181v]*** ingen richtighet erhållit på dess hustrus Arf uti dess faders Odelshem:n Gååsböhle om 2 ½ tunl., ehuruwäl hans Swärfadher Olof Olsson för 18 åhr sedan wid pass, skall död blif:it, tiltalandes derföre nu Swärmodren, hust: Märit Arentzdåtter och hustruns stiuffader, fältwäbelen Erich Svahn, hwilke tijd effter annan dher på åtskillige \åboer/ hafft, som Hem:t merendels förderf:at, begiärandes han det samma fåå tilträda och inbörda, hwad han på hans hustrus Arf intet kommer. Swahn förmente det hans hustru äf:en woro der till så när som Mågen, emedan hon med sin förra Man Olof Olsson, hade sytit ägaren af Gååsböhle

Gl. Jon Nilsson och hans hustru, hwarigenom de Hemmanet fått, nembl. först bekommit af Jon Nilsson, som war Olof Olssons stiuffader 20 RD. i gårdhen; Sedan betalt 4 åhrs utlagor med 12 RD. dessutan och utlöst Olof Nilsson i Stafre för dess Arf med 3 RD:r, så och utlöst dhe andre Arf:ingarne förutan hwad Olof Olsson elliest som Arf i be:te gård effter sin Moder ägde, och Häradzdomen d. 30 Junij 1680 utwijser. Dher effter inlade fältwäbelen en annan dom d. 8 Dbr. 1685 som förklarar detta Hemman för Olof Olssons barns fäderne och Odell, så at Modern hustru Märit skulle dher utur låta sig lösa, effter det 5 Cap. Giftb. LL. och effter det 29 Cap. Jordb LL. ernå sin ***[fol.182r]*** tridiedehl först af 20 RD. sedhan af de 3 och 12 RD. hwar om i 1680 åhrs dom här of:an till förmäles, och at Olof Olssons barn af bägge kullarne skulle sin dehl i be:te Hem:n Ärf:a. Hwilke nu Olof Olssons barn warit, fans af 1681 åhrs Arfzinstrumente, Nembl. Olof Olsson, hwilken i Norie wistas, Jon Olsson, och Nilss Olsson hwilken barnlös död blif:it, med döttrar 4 st, Kierstin är och barnlös död, som war hust: Märitz \stiuf/dåtter, Anna, Ingeborg och Karin Olofzdöttrar, lef:a, af samma Instrumente pröf:ades jembwäl, att allenast det lösa, och intet det fasta är dhem emellan skifftat. Dottren Kierstin hwilken hade Anders Larsson, satt en tijd på Hem:t men när hon \barnlös/ dödde, erhåller Fältwäbelen Häradzrättens dom \22 Nov. 1694/ at han skulle dher ifrån, som obördig war, men Fältwäbelen gården tilträda och bewårda, aldenstund han hade Stiufsonens Jonas Grans cession, på dess andehl i Hemmanet, d. 19 Oct, 1686 hwilken och nu framblades wijdare fans af 1680 åhrs dom at b:te Hem:n är blif:it wärderat för 80 RD. hwar af först skulle tagas hust. Kierstin Nilssdotter arfzpart 18 RD., där näst de 3:ne påster som specificerade äro, giör 53 RD. \af/ de behåldne 27 RD. skulle tagas[?] till Jon Nilssons brödersbarn 18 RD. och 9 RD. eller[?] ⅓ del till Olof Olsson och systren Giölu. Q.[?] Hwem som betalt Kierstin Nilssdotters Arf:e dess 18 och hust. Giölus Arf:e dess 9 Rd. hwar till swarades af Fältwäbbelenz Kierstin Nilss-***[fol.182v]*** dåtters 18 RD. Kommo barnen Olof Olsson och Giölu till delning, men på Giölus 3 dehl i dhe 18 och 9 RD.som är 9 RD. sampt Jon Nilssons brodersbarns 18 RD. hade fältwäbelen betalt 20 RD. ell. 30 D SM:t, hwilke 20 RD. hans förre Stiufmåg Anders Larsson för utladhe, men när han \A:o 1694/ blef från Hemmanet dömd, hade Fältwäbelen lånat penningar af Kiähl i Gåsböhle och satt här i LänsMansgården, derest And. Larsson dem bekommit, hwilket och LänsMan intygade. Men intet qvittence kunde af fältwäbelen här öf:r uptes. Emellan Oloff Matzon ifrån Ööd och Brunflod S:n på dess hustrus Anna Olsdåtters wägnar kärande och Fältwäbelen Manhafftig Erich Svahn på dess hustrus Märit Aronsdotters wägnar swarande, angående dhen Arfzdehl Olof Matzon i det fasta af Gååsböhle Hem:t effter dess Sahl. Swärfader fodrar, hwilken jempte hela Hemmanet sedan han de öfrige delarne har inbördat, Olof Matzon wärkel. will tilträda och besittia, är detta Tingz Rättens domb afsagdh i Fanbyn d. 9 April A:o 1698.

Utaf dhe fälte Domar och upwiste Documenter har Tingzrätten funnit, att i Gåsböhle Hem:t 2½ tl. har Olof Matzons Swärfadher Olof Olson d.30 Junij 1680 genom dom kommit då det för 80 RD. blif:it wärderat, därutaf 18 RD. tilfördt Modren Kierstin Nilsdåtter, 35 RD. tilkom Olof Olsson uti 3:ne diverse Poster, och 18 RD. skulle ***[fol.183r]*** till Stiuffadren, Jon Nilssons brodersbarn uthgif:as, och af resten 9 RD. fick Olof Olsson 6 och systren Giölu 3 RD. Förklarandes Häradzrätten wijdare i dess dom af d.18 Decembr. 1685, att detta Hem:n är Olof Olssons Odell, så att dess hustru Märit emot det 5 Cap.Gifftb. LL. intz kunde deruti någon dehl prætendera, dock skulle hon effter det 29 Cap. Jordb. LL. erhålla sin tridiedehl uti de 35 RD. och barnen ärf:a hwar sin dehl effter lag, aldenstund Olof Olsson Hem:t ägde, och hwad dhen A:o 1694 fälte domen angår, så dömes Fältwäbelen \der uti/ eij an*n*orledes till Hem:t än att så som der satt en oskyld, det skulle Fältwäbelen effter 1685 åhrs dom det tillträda och bewårda; Och aldenstund af allt [d]etta klarl. finnes, det Gåsböhle Hem:t är Olof Olssons barns fädernes Odall, och hustrun emot det 5 Cap: Gifftb. LL. icke giff:es i sin Mans Odall Jord, dy bör och Olof Matzon från Ödh, effter det 2 Cap. Jordb. LL. och 1688 åhrs dom närmare wara, aff be:te Hem:n, att inbörda och beboo, än Fältwäbelen Svahn och dess hustru

som obördige äro, och en Man utom bördhen der på antagit, hwilken och derpå penningar lånat; Dock så at fältwäbelens hustru först erhåller sin förnöijelsse ***[fol.183v]*** för dess tridiedehl uti de 35 RD. som är 11⅔ RD. så och för det hon inlöst af gl. släkten med 20 RD., hälfften af Sonen Nils Olssons Arf i det fasta, effter 2 Cap. Erfdb LL. 4 RD. 6 öre 9. penningar SM:t jembwäl och om hon elliest något mehra af sine barn har inlöst, för hwilket alt när hon sin betahlning niutit, bör hon till Olof Matzon detta Hem:n afträda, \och dessutan för alla fehl och brister swara dem hon …[?]/

Liqvidation öfwer Gåsböhle Hemanet 2½ tnl. A:o1680 wärderat för 80 RD:r

Dheraf tilkommer Jon Nilss Brorsbarn	18 RD.	
		18 RD.
Olof Olsson af Systren Giölu effter Modren	18 RD.	
Nok öf:rskottet	9 RD.	27 RD.
Olof Olssons enskijlte dehl	12 RD	
Nok	20 RD	
Nok	3 RD	35 RD.
		80 RD.

Af de 35 RD. bör Olof Olss hustru, men nu		
Fältwä*be*lens hustru hafwa ⅓ dehl	11 ⅔ RD.	
dessutan inlöst Gl. slächten	20 RD.	
halfft af Sonen Nils Olssons Arf	4 RD. 6 öre 9 penningar	
	35 RD. 6 öre 9 penningar	
Olof Olssons barns \twå/ dehlar i dhe 35 RD		23 ⅓ RD.
⅔ dehl i de 18 RD. effter Modren		12 RD.
⅔ del i de 9 RD.		6 RD.
hwilket wäl giör in Summa		41 ⅓ RD
men när Modrens halfpart af Sonenz		
Nils Olssons dehl tages förblif:r allenast		37 ⅓ RD
hwar af hwar broder får 8 RD 12 öre 19 1/5 p SM:t och		
hwar syster 4 RD. 6 SM:t		
Systren Giölu skal hafwa ⅓ dehl		
uti de 18 RD.		6 RD.
Nok ⅓ i de 9 RD.		3 RD.
		9 RD.

[fol.184r]

10. Gamble Enkian hustru Dorde Olssdotter fodrade effter sin sahl. faders Olof Nilssons rätte Arf:e Jord i Gåsböhle Hem:t, efftersom hon alltid skall klagadt, det af Swågren Jon Nilsson hon aldrig blif:it utlöst: påståendes det fältwäblen Manhafftig Erich Svan, som nu dher å boendes är, måtte sådant bewijsa. Fältwäbelen inladhe en Tingzdom af åhr 1647, hwar af fans, det en b:d Olof Nilssons hustru Broders deras, hade af Herman i Öösiö hwars Enkia, Pähr Bengtsson sedan fick till Echta, på Gåsböhle upborit 36 RD:r och som Jon Nilsson och Jon Hemingsson, som rätte Odels Män klandrat, så är och Pehr Bengtson dömd emot penningarne gården afträda. dock gl. Mannen Nilss GutzormSon, dess wedergiälldning förbehållen. Dhenne Nilss GutzormsSon sadhe hust: Dordi, att det war hennes farfadher; Sedan inladhe fältwäbelen ett annat qvittence d.12 Nov. 1660 af Pär Bengtsson Jo Hemingsson och hust. Dordi hadhe Olof Nilsson med Nampn och bomärke [u]nder[?] skrif:it, der uti de tilstå sig för Gåsböhle fullel. wara till frijdzstälte; Och än ett annat qvittence af Olof Nilsson med

samma bomärke, dateradt d:25 Junij 1674: hwaruti han updrager Olof Olsson dess Arftel. tilfalne Anpart i Gåsböhle, för hwilket han då undfåt 3 RD:r i förmågo af hwilke skiäl ***[fol.184v]*** skiäl fältwäbelen förmehnar det hust. Dorde icke skall så långdt effteråth medh fog kunna tala. Q. om hennes fadher här öf:r i sin tijd, Olof Olssons ell:r hans Arfw. tiltahlade R. Näij, uthan klagade och suckade han offta för henne, at han intz fått sitt uth. Resolutio, Såsom Fältwäbelen Swahn frambteer 2 st. qvittencier, det ena af d.12 Nov. 1660 och det andra af d. 25 Junij 1674 med Olof Nilssons bomärken under, der uti han qvitterar och tilstår *sig* för dess Odell i Gåsböhle wara tillfrijdzstält, hwar wid han och i hela sin lijfztijd låtit beroo, så att han icke finnes der på haf:a talat ell. klandrat, och fördenskull kan Häradzrätten, hustru Dordes nu så långdt effteråth dher å giorde klander, så mycket mindre attendera, som effter Kongl. resolution d. 30 Feb.[?] 1629, 1680 och d. 27 Oct. 1691 det är en förtegad Saak, derföre och Häradz Rätten hust. Dordes käromåhl intet kan uptaga eller det attendera, uthan warder Fältwäbelen Svahn för hennes åtahl aldeles frij erkiend. ***[fol.185r]***

11. Uppå sine så wäl som sin Fasters wägnar ifrån Mälpad, Elizabeth Kiälssdotter, kärade Jöns Knutzon i Sundh till Pähr Bängtssons Arfwe i Biörnöön, om dhen Odals Rätt honom och Elizabet Kiälssdåtter tilkommit uti Stamnäs Hem:t efftersom förmedelst Pähr Bengtz Arfws wållande det förfallit till Ödesmåhl och Crono, påståendes att Arfwingarne[?] anten måtte wijsa, huru Jöns Knutzons fader fåt sin Odels rätt betalt, ell. och de den ärsättia. Kyrkioherdhen H. Carl Alstadius, på Bängt Pärs omyndige dotters wägnar, Olof Pärsson i Biörnöön och And. Pärsson i [*lucka*] på Herman Pärs. Dotters wägnar, förmente att käranderne ingen fog hade Pär Bängtz Arf:e uti detta måhl tilltala, ty om så warit, hade kärandens fadher Knut Kiälsson det kunnat afkorta, emot dhe 9 RD som Jon och Kiäl Hermans Söner honom lånat, och de d.16 Julij 1672 sökt execution före, hwilka dhen tijdhen åbodde Stamnäs, \som deras Odell/ och woro Pär Bengtz stiuf söner. Sedan hwad Ödesmålet angåer förmente swaranderne, at Jöns Knutzons farmoder det borde sielf answara efftersom hon Hemmanet disponerat, och det 1663 bortsatt till Ryttmästaren Bernfelt och de af orig. ***[fol.185v]*** Contractet bewiste, då Bernfelt höö och foder afförde och åkeren illa häfdade. Jöns Knutson beropadhe sig på Jordboken, att Pehr Bengtson står der för Hem:t skrif:en, och bör fördhenskull för dess bruk answara, hälst han satt tijt dess stiufssöner Jon och Kiähl Hermanssöner. Å Swarandernes sijda nekades der till, emedan Jon och Kiähl woro bördige på Hemmanet och det deras Odell, så kunde stiuffadren dhem derifrån icke afhålla, hwilken altstadigt åbodde sitt Hem:n. Biörnön och som Nämden wittnadhe, hade Jon Hermansson 1675 lembnat Stamnäs Öde då han rymde öf:r till Norrie, så at det blef liggiandes 3:ne åhr, nembl. 1675, 1676 och 1677 hwilket och af Jordboken fans men 1671. 1672. 1673 och 1674 hade Jon Hermansson ståt gården före, och alla åhrs uthskylder gif:it, som H. Pastorn af qvittencierne bewijste, elliest war Stamnäs dhen tijden 1 tnl. Crono, som af Jordboken remarqverades.[?] Jöns Knutzson wille ändå, för sin och hustruns Odalsrätt hålla sig till Pehr Bengtz Arf:e, efftersom hon Elizabet Kiälssdåtter skall haf:a Pehr Bengtzons försäkring om ***[fol.186r]*** sin Odals Rätt när hon från Hemmanet trädde och han det emottog, hwilket Documente som det mycket till saken giör, emedan dessutan Jöns Knutzon för saken förlöra[?] altså skiötz her med upp, till dess att b:te Documente till nästa Ting införskaffas.

12. Uppå Pär Jonssons wäg:r från Mälpad, upbödz Jöns Olssons Hem:n i Mälgåsen 3: g. effter domens lydelsse d.7 Decembr: A:o 1697 n:41: och det utan klander, wijd detta tilfället inteknades Olof Inge-brectz fodran i Giällöön på 4: D: 16: Olof Pärson på Åsen 8: D: 21: 8: Dr. And:rs Malmberg *2*:D. Dr. Carl Bröms 2: D:r Pär Olsson i Ubbyn 1: D: 21: 8: SM:t hoos Jöns Olsson i Melgåsen, hwilket wederbörande till all giörlig säkerheet inteknades. Kongl. M:tz Rätt och innestående Räntor förbehåldne. Johan Hindersson i Ammeren fodrade och sin Swärmors fäderne 11 D. 8 KM:t Pär Olsson i Fanbyn inlade dess Kiöpeskrifft d. 24 Febr.

sidstl. på half:a Jöns Olssons Hem:n för 30 D. SM:t som upbödz 1: g Pär Jonsson dess rät effter lag förbehållen ***[fol.186v]***

13. Opböd Olof Jönsson i Hofssiö, Hem:t Söwijken i Sundzsiö S:n om 3 tnl. hwilket fadern Jöns Olsson i Håfssiö honom updragit till lössen fram för de andre syskonen 1:g.

Oppböd Pähr Matzon i Fanbyn half:a Östra Gården Löfstadh 2 2/24 tnl. Kiöpt d. 8 Decembr. 1697: för 80 D. SM:t 2: g. dock med förbehåld af Kongl. M:tz höge Rätt.

Opböd Anders Hammar Pär Svenssons H:m Böhle i Båtziö S:n 3: g. då Pär Fasteson ifrån Räkssiön i Sunne S:n klandrade dess faders innestående Arf, som honom lembandes lagl:n at utföra wijd nästa ting.

14. Beswärade sig Kyrkioherdhen Ehrewyrdige H. Carl Allstadius, hurusom takweden på Allmogens tilhörige stoora Stuf:an i Prästegården, \ Prästegårdz Byggningen / med Måssa aldeles är öf:rgången och ruttnadt så att stoor fahra är med Elden begiärandes, det Allmogen tilhållas måttesamma tak nu i wår at bättra, och ehuruwäl Allmogen wille sig unskylla för den swåre tijdhen, så ansades de dock, det att effterkoma, efftersom det är en ringa reparation och elliest fahra är om Elden, som alt på deras answar lär ankomma.

15. Angående absentes wijd visitation, dher om H. Pastor påminte, och dher öf:r upwiste Hans Högwyrdighetz H. Biskopens ***[fol.187r]*** visitations protocoll, så emedhan der af fanns att Hans Högwyrdigheet det utstält til Pastorn med församblingens närmare effterfrågan, och sådant än eij woro skedt, dy kunde Häradzrätten sig här af för denne g. eij taga.

16. Effter Capitein von Daden ingif:in upsatz d.7 Dbr. sidstl. öf:r fehlachtige och illa bygde Hemman, blef:o dhe samma som i detta tingelaget boendes äro nu alfwarl. warnade, och deras Skatträttigheter inteknade.

17. Ehuruwäl at Capitein von Daden lät ingif:a en d.21 Septbr. sidstl. hållen husesyn på Fältwäbels Boställe Ammeren, dock som både LänsM. och Tolfmän, så wäl som åboen betygade, att tilförene och 5 åhr sedan dhen der öf:r håldne synen woro afdömd, så blef upskutit till dess dhen domen kan[?] igen fåås.

18. Såsom effter jembförande emellan 1695 åhrs dom d. 21 Sept. och hållen syn d. 21 Septbr. sidstl. wid Förare Bostället Biörsiöö, det allenast af de 1695 utsatte \12 D. 8 SM:t/ fehlactigheter, befans återstå 5: D: 16: SM:t Altså pålades åboen Jon Olsson effter för[r]e domens innehåld, b:te rest till Föraren ***[fol.187v]*** Johan Lorentz Careel att ärsättia, och det uthan widare uppehåld, dock Afräcknat, om bonden honom något der på betalt haf:r.

19. Afladhe Säxmännerne Jöns Jonsson i Hofssiö Anders Siulsson i Miössiö, Pähr Olsson i Grönwijken, Lars Ersson i Beensiö Nilss Andersson i Skuru, Olof i Sissiö och Måns i Finnäs, med hand och å bok dheras Säxmans Eedh.

Wid detta tilfälle beswärade sig H. Kyrkioherden Alstadius, att i underdånigst föllie, af K. M:tz nådige förordning Säxmennerne icke willia räkna Dhen honom i nåder förlänte andehl af tijonden, ehuruwäl, de dherom d.5 Oct. 1696 äre af Rätten informerade och pålagde det att giöra; Då dhe swarade, att H. Gen. Majorn skall, då Allmogen wisse tijonden antog, dem derföre frijsagdt; Men såsom de dher öf:r ingen resolution kunde uptee, altså ansades dhe alf:arl. effter förre utslag, tijonde räkna wid plicht tilgiörandes, till dess dhe dher ifrån entledigade warde af högre handhen

20. Angaf Kyrkioherdhen H. Carl Alstadiusdet bondhen Jöns Jonsson i Hofssiö, hade förleden höst uti ett bröllop i Fanbyn ***[fol.188r]*** spelat, hwilket som det löper emot Kongl. M:tz förbud förmente han, att han måtte alfwarl. straffas; Men emedhan Jöns Jonsson dher emot påstod, att det allenast skedt inpå afftonen, sedhan Giesterne woro skilde, ceremonierne förbij, och en dehl gådt till hwijla, hwar till H:r Kyrkioherdhen eij heller neka kunde, wijdare insisterade Jöns Jonsson, at han allenast i bagarstufwan, för barnen hade lijtet strukit på en gammall viol och intz i Giestebudz sahlen, det och Mikel Matzon med flere intygade och fördhenskull kunde Häradzrätten icke heller finna, detta han sig här igenom något förbrutit, dok som Jöns Jonsson sig härunder 2: g:r tillade H. Kyrkioherden osanning, dömdes han dherföre efffter det …3[?] Cap. Tingb.[?] at böta 2: g:r 3 mk:r SM:t

21. Såsom wid sakens företagande emellan H. Carl Allstadius, som Måls Man för Bengt Pärssons dåtter, och Olof Pärsson i Biörnöön med dess Interessenter, om Sundz hem:t Corporalen Johan Beck intz war instämd, altså skiötz saken up, til nästa Ting lagl. at instämma alla wederbörande.

22. Såsom Pär Olsson i Fiälstad wederkiendes ***[fol.188v]*** det hans Häst, hade förleden Sommar utbetat H:r Kyrkioherdens Eng här wid Sundssiö, hwilken skada effter Mickel Matzons ompröf:ande i Fanbyn war half Winterskrinda Höö, hwilket honom pålades H Kyrkioherden in natura återgiälda. Och Pär Olsson jempte de flere grannarne wijd straff förbudne Prästebordetz \instängde/ ägor i Sundsiö här effter at åwärka ell. ofreda.

23. Emedhan Dr. Olof Steen måtte tilstå att för drängen Mikel Olsson i Fanbyn han stulit 1 D. 28 KM:t altså effter Kgl. Straffordningens 3§ dömdes han at böta 3: dubbelt, så och ståå uppenbara Kyrkioplicht.

24. Det beswärade sig Furrijaren Christian Tunder öf:r Dragoun Simon Wallmoo och Enkian hust. Märit som skola fördt det talet, som skulle Dragoun Pehr Lärkia stulit ½ t. Korn i Wåhle och den borit till Furijaren, sampt dher upätit, begiärandes dherföre på dhem laga näpst Walmo sw. det han icke hade det talet utkommit, uthan effter hustru Märitz ord så sagdt, att dhen sädh han miste, torde Lärkian tagit och till Furijaren borit; Hust.***[fol.189r]*** Märit genom sin skrifftel. förklaring, nekade enständigt sig någonssin de orden fält, efftersom icke heller Wallmo, henne der till med något det ringaste skiäl förmåtte binda; Och fördhenskull wardt \Förrijaren/ frijdömd, men Wallmo för sådant obetänkt tahl plichtar effter det 43 Cap. Tingb. 3 mk SM:t.

25. Angaf Dr. Anders Engelländer emot And. Hammar i Böhle fölliande ährender. 1. att Hammar 1696 2:de stora böndagen skall sökt sin boskap och der medlest försummat Predikan, hwar till Hammar nekade och dy skiötz det upp till bättre bewijs. 2. Förledit åhr sidste böndagen skall Hammars hustru straxt effter Gudztiensten skorit och upsatt Korn på Åkeren; Hwilket Hammar sade wara skedt Klagodagen, men icke för än emot afftonen; Och såsom Kgl. M:tz nådige pl*acat* påbiuder att b:t Klagodag skulle lijka med stora böndagarne fijras, på hwilke alt arbete är förbudit, dy skall Hammars hustru för detta böta 40 mk SM:t.

3. Sidstl. Fierdedag Pingst hade Hammar under Gudztiensten wittiat sine Näät, der till Hammar nekade, föregif:andes at Enge- ***[fol.189v]*** lender skall under Gudztiensten annandag Pingst fiskiat, men såsom å ingendera sijdan några wittnen hades, dy skiötz det up till laga bewijs.

Sidst föredrog Engeländer, att Hammar skall förledit åhr begiärt och fåt ½ t. af Magazins Kornet \à 4 D. S:mt tun/, och lijkwäl hade han dessutan Korn nog, det han skall såldt för 8 D SM:t tun., och på det sättet sig practicerat Korn tilhanda, af Kongl. M:tz och Cronan; Här till

nekade Hammar, hwaremot Engelländer inga fulle bewijs hade, derföre och blef det dhenne g. upskutit.

25.[!] Afsades att Corporalen Anders Sabel skulle till Läns Man Oloff Pärsson betala 3 D. SM:t för det han förledit åhr hade sådt någon åker på Läns Mans tilslagne Hemman Flatnoor uti Båtziö S:n.

26. Opskiötz saken emellan Märit Larsdotter och hust. Karin i Båtziö, om någon beskyllning, effter Karin war siuk.

27. Såsom till dhe 7 RD. Jordepenningar., som inneståå hoos Christen Olsson i Mohlwijken, woro 2:ne bröder och 3 Systrar arffallne så at på brodersdelen kom 2 RD. på hwar syster 1 RD. till Mans, fördhenskull tilslogz ***[fol.190r]*** Kierstin Nilssdotter i Noor, som hafft en broder 1 RD. till dhen ene hon redan fåt, men Systren Giölu Andersdåtter, hade redan erhållit sin andehl, så at hon intet mehra kan bekomma, för än hon inskaffar systrens Brijtas tillåtelsse från Mälpad, på dess andehl, så och brodrens, som boo uti Liusdahls S:n i Helssingeland.

28. Såsom det bref Erick Ersson i Marsätt, hade skrif:it Häradzhöfdingen till under Tingzresan om Citation på Capitein von Daden, för det höö han från honom låtit taga, sedan han det först låtit arrestera, woro wilse kommit, så at bonden i laga *tijd* icke kunnat Citation erhålla, altså lembnades saken till nästa ting, och bonden dess rätt imedlertijd förbehållen.

29. Anhölt Pär Olsson i Grimnäs at frijas för den Caution han gådt i för det Hem:n Jon Häggman brukade, efftersom Häggman hade hem:t en annan, ...[?] Pähr Ingebrectzon har updragit, som det sig antagit som det står, hwilket skulle Häradzfogden communiceras.

30. Såsom Erich Andersson Stake nu mehra är ifrån Cronohem:t Hemssiö som Mikel Andersson på Krogen är ansla- ***[fol.190v]*** git, så kunde honom icke tillåtas emot K. Husesyns ordn. så wäl som skogzordn. at dher bruka dhen swed, han der för 3 åhr sedan huggit, uthan warder honom sådant alldeles förbudit.

31. Inteknades dhe 9 D. SM:t Bertel Jonsson i Wästanå hade hoos Jöns Olsson i Hofsiö at fodra.

32. Oppböd Dr. Jonas Kållman dhe 2 tnl. i Hålborgen, han af sine swågrar och swägerskor inlöst 1: g. utan klander.

32.[!] Föredrogo Fanby Byemän, hurusom de hadhe ett gamalt Råbref emellan sig och Cap. Bostället Stamnäs af d.13 Martij 1601 [?] och lijkwäl skola de dher emot, så af H. Cap. von Daden som flere ~~blif:a~~ lijda intrång om Sommaren, så i Betezmarken, som deras Slåtter, dher öf:r de sig för H. Gen. Maj: och Landzhöfd. beswärat, hwilken d. 8 Maij 1695 sådant till tinget har remitterat, om en lagl. syn och skillnad; ~~Hwilket~~ begiärandes rättens handräkning och sine Skatteägor för all åwärkan få niuta. Detta blef med H. Capitein communicerat, som d. 7 huius sig förklarat, att sådant \klagomål/ woro honom owitterl:it önskandes at Fanby bönderne wille hålla syn efftersom inge skilnad skall wara, utan Cronohem:t då fåå mehre slåt och ***[fol.191r]*** skog än det nu har; Och fast Capitein sig till syn [?] begif:r, så kunde dhen icke widare bewillias, än at först här om med H. Gen. Maj.och Landzhöfdingen[?] på Cronohemmanetz wägnar corresponderas, imedlertijd förbiudes all åwärkan, så med betande på hwars annans skog och slåtts wijd laga straf tilgiörandes.

34. Det käradhe Kyrkioherdhen H. Carl Allstadius till Dragoun Carl Bröms öf:r någon swedh som Brömssen skall fält på Kyrkiobordetz Oppne skoog, williandes dher före, att han skall förbrutit dhen Råg dher på wuxen är; Bröms sw. att det intz är sant, at det är Kyrkioherdens skogh (dhet H. Kyrkioherden begiärt att notera) påståendes att det woro hans bondes, Olofs Skog i Uby, hwilken som [e]n siuklig Man intet förmår så skogen bruka, hade derföre gif:it honom Bröms som är hans Dragoun och elliest skyld till gården lof at fälla små lappar här och dher; Pastor sw. att det är swediat på den platz, som kommer honom till. Bröms nekade, säijandes at H. Kyrkioherdhen för mycket swediar och utöder skogen, och dessutan will sig alt tillägna och inkräkta. H. Kyrkioherdhen klagade at dhenne Bröms både i skog och mark sampt fijskewattn Prästbordet på allt sätt är för nähr, begiärandes, för sådant niuta beskydd. Dhe af Rätten 1696 förordnade Syne Män Nembl. Läns Man Siul i Tamnäs och Olof Ingebrectzon, berättade att de besedt skogen, och kunde parterne emellan ingen reda finna ell. skillnad giöra, uthan will dhen ena till ***[fol.191v]*** ägna sig det, den andra det, efftersom Uby och Oppne haf:a skog tillsamans obytt, men det finnes klart at H. Kyrkioherden stora platzer rögdt, och af skogen låtit inhägna, men att bönderne ell:r Brömssen giort någon äwärkan, funno dhe intet. Pastor swarade at han will haf:a en annan syyn och Landtmätare, som skillier deras ägor åth. Hwar om honom sades at han först tilsäije H. Landzhöfd:n och Consistorium, men imedlertid warandes Pastor sparsamt hantera Cronones skog wid laga straff. Pastor sade at han wäl weet hwad han dhem skall troo, hwilket som det angick Syne-männen, så förehöltz honom med sådant att innehålla ty haf:a de annars en[?] sant berättat, så kommer det på deras answar. Det swedeland som nu klagades öf:r war eij större än Bröms derå fåt 25 små Kiärfar. Pastor påminte ytterligare om Kierfens åwärkan, at dhen hämmas måtte. Detta blef widare öf:rlagdt och resolveradt, att såsom Skogen är Uby och Opne emellan odelt, så måtte H. Gen. Maj. och Landzhöfd. sampt v. Consistorio conferera at der en dehln. ske måtte, och såsom det intygadt är, at Bröms intz giort Prestbordet förnär, så behåller han sin råg till laga slut med åthwaring H. Kyrkioherden i dess enskilte Mark och fijskewatn, intz at skada ell. oroa.

35. Aldenstund Dr. Pehr Waxman wid sidsta ting 1697 föregaf, at dhe 4 st. Nät, som And. Hammar hoos honom igenkiendt, han skall kiöpt af Dr. And. Engelländer, hwilke Näät elliest ifrån Hammar blif:it stulne, derföre hade Engel- ***[fol.192r]*** länder nu låtit instämma Waxman för sådan beskyllning, påståendes sig aldrig haf:at b:e Näät till Waxman försåldt. Waxman continuerade uti sin relation men hade inga wittnen, som i deras handell öf:r warit, widare än han sig beropadhe på Dr. Måns Geting, som der \om/ skall något wetta, hwilken med Engelländers samtycke aflade Eden, och berättade, att dhen tijdhen näten stoles bort, hade Engeländer en natt legat hoos honom, och då för Geting bekiendt, att han stulit desse näten från Hammar. Engelländer, sade dät …bed[?] sådane warit, at han talt om att näten från bonden blif:it stulne, men hwem det giordt wisste han intz, begiärandes at Pehr i Höwijken höras måtte, hwilken eij war tilstädz, och dy derföre, så wäl som at parterne all uplyssning må kunna anskaffa blef detta denne gången upskutit.

36. Klandrade Jon Olsson i Hålborgen det upbud, som Jonas Kollman erhållit på 2 tnl. i Hålborgen, hwilket han till LänsM. i Lit, utom börden will sällia, förbehållandes sig \Jon/ Olofsson som bördig dess lössen.

Ting 12 - 14 september 1698

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:19b, fol.337r-354v

Anno 1698 d. 12: 13: och 14: Septembr. höltz laga Ting med Allmogen af Räfsundz Pastorat, uti LänsMansgårdhen Fanbyn, närwarande förste dagen Läns Man wälförståndig Olof Pärsson och dhe Nämdemän, som wijd Wårtinget äro Specificerade. …[?] och Häradz Fogden Backman

1. Sedhan Tingzfrijd effter wanligheten war aflyst, publicerades fölliande Kongl. förordningar.

1. Barne Mordzplacatet. 2. Om Oliud och slagzmål i Kyrkiorne. 3. Kongl. M:tz förordning af åhr 1684 det wijd 50 D. SM:ts böter ingen må någon passlös eller löst folk hysa. 4. d. 17§ af 1617 åhrs handelssordin. om Landzkiöp. 5. Kongl. Hofrätz bref d. 20 Junij sidstl:ne om Delinqventers afstraffande, när Summan gåår under 8: D: SM: t.

2. Bewilliades Tolfmännen, Siul Sefastson i Tamnäs och Olof Tomsson i Söwijken, dimission, dock att de detta Tinget sittia, i dheras ställe antoges Carl Tolsson i Backen och Olof Jönsson i Söwijken, hwilka och afladhe sin Domare och huldheetz Eedh.

3. Det föredrog Drängen Sven Pärsson, ifrån Söwijken, hurusom Fändriken Edell och Manhafftig ***[fol.337v]*** Petter Kruuskopp har för några åhr sedhan sig påtagit att utfodra hans faders, Dragoun Pehr Brömses innestående löhn 20: D: SM:t emot cederande af hälfften, hwar utaf Svens brodher erhållit sin andehl 5 D. SM:t men Sven, skall sitt icke kunna mechtig blif:a, anhållandes dy om Häradzrättens handräckning; För Fändricken och effter undfången fullmacht inställte sig Fältwäbelen Olof Hagelbergh, hwilken icke förnekade of:anstående Contract, och att för Sven Pärson 5 D. återstod, dhem Fändricken icke uth betala wille, för än han fingo åter en obligation; Sven nekade sig haf:a någon obligation, eij heller kunde Hagelberg, säija hwad obligation det war, uthan \icke/ med LänsMan Frisk, utan med Fändricken haf:a accorderat. LänsMan förklarade och, att de penningar förmente det Sven borde hålla sig till LänsMan Håkan Frisk, som medlen upborit. Sven sadhe sig han upborit, hade han Fändricken tilstält och ändå 16: D: 8: pr. SM:t öf:r, det han utaf en räkning wille bewijsa.

Resolutio.Aldenstund Sven Pärsson och hans broder icke med LänsMan Frisk, utan med Fändricken Kruskopp om deras Sahl. faders \Per Bröms/ löns utfodrande haf:a accorderat hwar på och Fändricken har till den ***[fol.338r]*** ena \brodren/, dess andehl à 5 D. SM:t utbetalt, fördhenskull bör han och wara Sven Pärsons Man och honom dess andehl, som är 5 D. SM:t gensten tilställa, efftersom den twist, som är emellan Fändricken och Läns Man, är af en hehl annan beskaffenheet, den de sins emellan måge lagl. utföra, och Sven Pärsson för dess skuld, icke uti sin rätt hindras; Expenser skall Fändr. betala 24 öre SM:t

4. S.D. Kärade Fältwäbbelen Manhafftig Johan Lorentz Careel till Munster skrif:aren Lars Hammar, hurusom förleden 2:dre Stoora Böndagen i Kyrkian Hammar skall tagit fram en dom, och från LänsM: i Ragund lef:ererat till LänsMan Olof Pärsson, som warit om 1: tun. Korn, den Carel blif:it dömd, till LänsMan i Ragund att betala, hwar wid Hammar skall Careel till förtreet stött på honom, och aldenstund sådant förfarande på en så dyr Böndag \och/ uti Gud Hus, skall wara oanständigt, dy påstår Careel uppå Hammar laga correction. Hammar förklarade, det han emellan ottsången och högmässan, då mästdels folket war utgångit, hade i stilheet lef:ererat LänsMan som settat i Bänken näst honom, detta Documente med helssning från LänsMan Frisk, och wid samma stött på Carel som sat hoos ***[fol.338v]*** honom, sij här är bref:et, då Careel sagdt, det måtte äntel. skee Stoora böndagen, hwar på Hammar tagit

skriffterne åter, och dem förwarat; Careel påstod, det Hammar detta giort, jembwäl och stött honom at förarga, det Hammar med stora Contestationer förnekade. LänsMan blef och här öf:r examinerad, och betygade att Hammar dette alt giorde i stilheet, så att hoos honom, han ingen ondsko ell:r argheet förspöria kunde. Af de som sine Bänkerum der näst hade, war eij heller någon, som det berätta kunde; Cappellanen H. Johan betygade och det samma. Hammar sade sig intet haf:a förstådt det wara förbudit i Kyrkian att lef:erera från sig ett bref sedan Gudztiensten war förrättad. Q. om här wid något oliud ell. förargelsse offentel. skedde? der till Careel sw. Näij. Wijdare war eij att påminna, och dy resolverades.

Att såsom här wijd ingen träta är förlupen, ell. någon Oliud och förargelsse timad, så kan fördhenskull Häradzrätten der intet brått och förseende är bedrif:it icke heller Munster skrif:aren Hammar med något straff beläggia, utan blif:r han i detta aldeles befrijad. ***[fol.339r]***

5. Till laga näpst, angaf Säxmannen Nilss Tomsson i Wärwijken hust. Ingiborgh hust. Giölu, och Pijgan Märit \i Ränswed/ för det de, sidstl. långfredag hade warit hemma från Kyrkian; Men emedan det intygades, att Ingiborg, som är en gammal Menniskia, legat siuk, och Giölu måst wara hemma, henne och barnen at skiöta, och Märit att walla Boskapen fördhenskull blef:o de frij kiende.

6. Pijparen Gustaf Niure och Dr. Bängt Bleckslagare med Pähr Kiälsson i Giällön, hadhe hwarannan vice versa instämdt; Kärandes Niuren till Bleckslagaren och Pähr Kiälson för det dhe så med skiutande som fiskande skola åwärka deras skog och Siöar, som särdeles sidste större Böndagen då Niuren med sin broder och Swägerska gådt till skogz att plåcka bäär, hade Bleckslagaren och Pär Kiälsson kommit roendes till deras skog med hwar sin bössa och yxa, för hwilket när de tilltaltes, hade Bleckslagaren honom med yxan hotadt, anhållandes, att slippa sådant öf:rlopp och åwärkan. Swaranderne förklarade, att detta warit emot soolgången, då de fahrit till skogz att rätta Elgzwåhnerne haf:andes wägen legadt till Lansoms Skogen, den ingen kunde wägen dem att fahra, och såsom Niuren \welat/ taga Båten ***[fol.339v]*** från dhem, äro dhe dher öf:r i någon oenigheet råkade, där under Niuren kallat honom skogz strykare och prackare, nekandes elliest Bleckslagaren, at han någon åwärkan giort på Niurens skog, uthan om han något skiuter ell. Fiskar, har han der till sin bondes lof. Niuren kunde eij heller någon särdeles åwärkan bewijsa, men till skiältzordhen nekade han enständigt. Honom der till att öf:rtyga beropade sig Blekslagaren på Corporalen Petter Niure, som och warit med, hwilken förekallad sade sig intet sådant afhördt, klagade dock öf:r dhen oförrätt som Bleckslagaren dhem så i Skogen som fisken tilfogar. Bleckslagaren fodrade Petter Niure till Eden tillijka med hustrun, hwilket blef af Rätten öf:r lagdt och aldenstund han war med Gustaf Niure kiötzlig broder, saken och om åwärkan gick honom jembwäl ann, och alla wittnen böre wara opartiske, så är han och ensamt wittne, som intet giör till saken, och alt dherföre kunde Rätten honom till Eden icke admittera. Ytterligare klagade Niuren, dät Blekslagaren honom undsagdt, att slåå och piska ehwar han honom öf:r komma skulle, anhållandes att niuta Kongl. Maij:tz frijd; hwar till Bleckslagaren ne-***[fol.340r]*** kade, efftersom han och warnades för sådant alldenstund det löppe emot lagen och det Cap: Edzöresb. LL.

Resolutio: Såsom parterne uti detta sitt påstående hwarken å dhen ena ell. den andra sijdan, några skiäl ell. bewijs haf:a kunnat uptee, fördhenskull och till bättre bewijs blif:e detta utstält och lembnes, imedlertijd förbiudes Bleckslagare all åwärkan på Lanssoms ägor wid laga plicht tillgiörandes.

7. Det tiltalade Jöns Knutzon i Sund sin Granne Johan Pärsson med dess Interessenter, om några ägor, som skola af hans Sahl. fader wara uppbrukade till dhen dehl i Sund honom tilhörer, men sedermehra uti Jöns Knutzons omyndige åhr, och den tijd han \der/ från war utstängd, kombne till Johan Pärsson ell. dhen dehl, han effter Regementz skrif:aren Johan

Johansson besitter, påståendes \Jöns Knutzon/ att såsom ~~han wid~~ lofl. Lagmans Rätten d: 30 Septbr. 1692 har honom tillärkiendt half:a Sundz hem:t med dess tillägor, hwilken hans sahl. fadher tilhördt, det måtte han och så i krafft dher af fåå tilträda den af hans fader i Högsweden uprögde Slotten, hwar emot han wil till Johan Pärsson afstå den part, som Regementz skrif:aren i samma swed excolerat, så wille och Jöns Knutzon haf:a åter dän ***[fol.340v]*** en lijten dehl af en Slått i Sundwijken, hwilken hördt hans \hemmans/ dehl till. Johan Pärsson kunde icke neka det iu desse delar som Jöns Knutzon påstår lydt hans dehl till och af hans fader uprögde, men sadhe at de woro genom byte till hans Hemmansdehl kombne, så att Jöns Knutzon hade sin fylnad i Högsweden men Sundsweden woro af fast ringa värde. Jöns Knutzon exciperade, att Johan Pärsson intz kan andras ägor prætendera, än de som kommit Regementz skrif:aren till och af honom kiöpte äro, och det byte som föregif:es woro olagl:it så wijda det intet bewijses, hwilket på tilfrågan Johan Pärsson eij heller giöra kunde. Förutan dette intygades att lägenhet på Skogen woro, flere rödningar att upp giöra.

Resolutio. Aldenstund wällofl. Lagmans Rätten genom dess resolution af d. 30 Septbr. 1692 dömer Jöns Knutzon wara arffallen till half:a Sundzhem:t och det fördhenskull tilträda, och att han Contrapart dhen andra af Regementz skrif:aren tilhandlade halfdelen skulle bem:te laga krafftwundne dom, \bör Jöns Knutzon/ de till dess half:e hemmans dehl för dette lijknande[?] ägor bekomme, så att Jöns Knutzon be***[fol.341r]*** håller dhen Högswed, som hans fader uprögdt, och Johan Pärsson den part Regementzskr. hafft, där hos honom fritt \lembnas/ dhen af utmarken utwidga och med den förra lijka godgiöra i föllie af det 32 Cap.BB. LL. med Sandwijkz Slåtten förblif:r efffter Johan Pärssons begif:ande.

8. Aldenstund wid dhen husesyn och liqvidation, som d. 27 Maij näst förweken hållen är med förre Åboerne på Fändrike Boställe i Brattbyn, det till Häradztinget blef lembnat wijdare att undersökias, öf:r dhen Byggnat som LänsMännerne Pär Andersson, Håkan Frisk och Hans Ersson haf:a der wijd hwar för sin tijd giordt, och att Fändricken Kruuskopp dem skulle lagl. instämma; Altså och effter undfången fullmacht af Fändricken, inställte sig Fältwäbbelen Olof Hagelbergh, så och LänsMan Frisk, men Pär Anderssons Arf:r woro intet stämde; Hans Erssons Son Corporalern Erich Hoff låt och skrifftel. sig enskylla, att för sin fader han intz swara kunde, emedan effter honom \han/ ingenting Ärffdt, det och Nämden wiste betyga, utan woro alt i giäldz betahlning gångit för utlagors \rest/ och Sakörs penningar, skolandes Ral Rase haf:a både specification på egendomen så och sielf:e Executorialet.

Utaf dhe Gl. Handlingar i Landzkijstan, woro några gl. husesyner upsökte, särdeles af åhr 1683 d.31 Maij, 1687 d.16 Julij, hwar utaf befans, att Pär ***[fol.341v]*** Andersson hade åbodt Brattbyn från 1660 till 1682 bägge inclusive, ell. 22 åhr, Håkan Frisk 1683 men 1684 giort byte med Hans Ersson hwilken der warit 1684. 1685. och 1686. Men 1687 då Hans Ersson dher ifrån kom, hade Pär Andersson förwaltat tiensten och hafft till Landbönder, Carl Tolsson i Backen och Olof Pärsson i Biörnön, Och 1688 kom Olof Pärson till tiensten, för hwars åhr är liqviderat och slutit.

Hwad nu Pär Andersson angår, så woro wäl på sterbhusetz wägnar tilstädz, dock ostämde, Cappellanen H. Johan Sellin och Johan Pärsson i Sund, med de öfrige intet, hwilke till Rättens Informa*ti*on, beropade sig på 1683 åhrs syn, hwilken och upwijstes, der utaf fans mäst alla husen wara ruttne och förlorade, åkeren rotig och ⅔ mäling igenlagd, 700 famb:r. gård[!] dels odugel. dels sönder;

Wijd Synen 1687 är Gården befunnen af lijka beskaffenheet, hwarföre och på tinget 1688 d.23 April dömes Pär Andersson att förfärdiga stuf:ubyggningen till hösten, och imedlertijd inteknades hans Skattehem:n Sund och upbödz 1:g:; Närwarande Arf:r förklarade sig för sin dehl dätt de sig intet undandrage samma dom att effterkomma, allenast hwad som emellan 1683 och 1687 åhrs syn förlorat är af åboerne, till rätta skaffas. Af sidst hållen syn d.27 Maij fans wid denne stuf:ubyggning 34:14 SM. briste ***[fol.342r]***

LänsMan Frisk betygade at han ingen ting förlorat utan för sin tijd giort full byggnat, beropandes sig på 1687 åhrs Syn, hwilken uplöstes, och fans att stallen, som 1683 war rutten nederwid, till wäggiar, så och golf:et och taket odugeligit, han hafft omkull och reparerat med 7 nya stockar, lagdt in nytt golf, nya spilter och nytt tak, hwilket han förmente för ett åhr giöra fyllest; Åhr 1684 sådde han der wäl, men med wederbörandes tilstånd flytte han om wåren till Ragund och Hans Ersson hijt, då Frisk icke kunde för 2:ne Hemman swara, utan kom answaret af Brattbyn på Hans Ersson.

För sin tijd hade Hans Ersson ingen byggnad giort, som af 1687 åhrs syn befans, utan åkeren merendels för skiämdt och igenlagdt, hwilket landbönderne Carl Tholsson och Olof Pärsson af Tolfmännens syn d.6 Maij 1687 bewiste, Nembl. 14 Mälingar \och 1 tnl./ aldeles igenlagde och det öfrige rotigt och illa kiört, hwilket dhe upkiört så at 1688 då Olof Pärson der till kom åkeren war yppen, hwilket alt tilstodz.

Hagelberg påminte at of:an gårdhen skall än ett tunl. liggia igen, anhållandes att wederbörande måtte det uptaga. LänsM. Frisk sade för sig, att han ingen åker igenlagdt, utan är det skedt af Hans Ersson. Eljest påmintes att denne åker är intet ***[fol.342v]*** ibland dhen yppne Skatteåkren, utan elliest uptagen till Prof och som han skall på ett obeqwämt ställe liggia, är han igenlagd, men af hwem fans ingen rättelse Med dette tunnelandet skulle anstå till dess Hemmannet af Landtmätaren blif:er aftagit.

LänsMan Frisk reparation wärderades som föllier 7 st stockar à 3 ör. st. 21. Golf:et 2 D. taket 12 wåge näf:r à 4 ör. st 1. 4. takwed 16 ör. spiltor 1 D. Arbetzlön 4 karlar i 3 dagar à 12 ör. til Mans 4 D., 16. facit 9 D. 25. Landböndernes Arbete på åkren pröfwades och till 14 Mälingar à 1 D SM. st giör 14 D. SM.

Resolutio. Häradzrätten har dette allt i behörigt öf:rwägande tagit kunnandes hwad Pähr Anderssons bygnad wijd Brattbyn angår, nu dher öf:r intet resolvera, emedan Fändriken Kruuskopp effter det wijd synen skedde sluut icke haf:r wederbörande Arf:r låtit instämma.

LänsMan Frisk hwad beträffar, så kommer han eij mehra än för 1683 att sware aldenstund han med wederbörandens tilstånd, straxt om wåren flyttat till Ragund, och boställetz answar sig dher antagit, och kan således icke för 2:ne Hem:n tillijka häffta, haf:andes för sitt ena åhr, hafft kull och reparerat stallen, hwilket effter skedd uträkning, för ett åhrs byggnad pröf:as giöre fyllest, och altså dömdes han frij efftersom och wid gården och en ***[fol 343r]*** emot , han och giorde sin flijt.

Effter Hans Ersson är intz att tilgå kunnandes Sonen Erich Hoff emot det 22 Cap. Erfdb, LL: icke fadrens giäld häff:a då han intz ärft haf:r dok skall Raal Rase Inventariumet effter Hans Ersson upte, at finnas \må/ hwart dess egendom kommen är. Och såsom Landb:ne Carl Tolsson och Olof Pärsson pröf:es på A. 1687 haf:a giort sin plicht, dy warde och de för det åhret frijsagde för wijdare åtahl.

9. Opbödes fölliande Hem:n, Pär Olsson i Fanbyn half:a hem:t Mälgåsen ¾ tl. kiöpt af Jöns Olsson, 2 g. med förbehåld som för 2:o Olof Jönsson i Hoffssiö dess fädernes hem:n 2 g. 3. Opböd LänsMan Olof Pärsson Cronohem:t i Bossiö Byn, 3½ tl. som honom af H. Gen. Majorn d. 4 Junij 1695 är i wederlag updragit emot dess rätta skattehem:n Lassbyn 1 g. dok att bytzbrewet här näst wijsas. 4. Opböd Pär Matzon i Fanbyn half:a Östergården i Löfstad 2 2/24 tnl. 3 g., hwilket han af Odelsmännen Olof och Pär Hans Söner kiöpt utom bördhen och derföre skedde detta med förbehåld af Kongl. M:tz höga rätt, Oloff Hanssons Enkia klandrade dette kiöp på sine barns wägnar, hwilket henne till nästa tingh lembnades att utföra.

10. Såsom Hans Kongl. M:tz genom dess nådigste bref af d.17 Junij 1697 till Högl. Kongl. Cammar ***[fol.343v]*** Collegium tillåter Cappellanen H. Johan Sellin at få lösa det utom börden kiöpte Hem:n i Tors Eng i Sundsiö, S:n om 3 tnl. för 112 D SM:t och 1 tn:a Korn, altså och emedan han der å erhållit 3 laga upbud d.20 Maij och 6 Octobr 1696 sampt 9 Dber. 1697 då

det alt sedan oqwaldt ståndit, så att eij heller nu någon hade der på att klandra altså blef H. Johan bewilliat derå fasta, dock så att det eij extraderas för än d. 9 Decembr. är förbij.

Sammaledz bewilliades och Carl Tholsson i Sissiö fasta på Tösbacken ½ tnl. Hwilket han af sine slächtingar inbördat för 31 D. 6 ör 8 pr SM:t efffter det war 3:g. upbudit, och lagståndit d. 9 Decembr: nästkommande, då det först får extraderas.

11. S. D. beswärade sig Anders Hemmingsson i Ränswed öf:r dhess ~~Stöld som~~ Dragoun Sven Thunberg, att emedan åthskillige stölder hoos honom blif:it begångne, såsom först förl. wåhr ½ t. Korn, och ⅛ t Kornmiöhl, så och en fingersax och 2 st lijar, så kan han ingen annan, än honom derföre skylla, emedan då Kornet stals, Thunberg öf:rtalt Anders att föllia med sig till en siö i fiske, bediande ***[fol.344r]*** Anders gå föruth, som och skedde men Thunberg kom intet effter, något sedan, hade Thunberg gåt uth till hans folk som woro på Åkren och hackade, när han dem hulpit att hacka en stund, hade han frågadt om de intz wille gåå heem och see till huru der tilstod, emedhan han intz för gåå wille, när de nu kommo heem, war fenstret sönderslagit och stölden skedd. En lijten sax hade och Sven tagit, den han utbudit till Nilss i Börön. Sven Tunberg nekade til stölden, jembwäl och till de andra omständigheterne, saxen war hans egen, den han och nu upwiste. Anders frågade hwarest Thunberg fåt det Korn han, hela tijden ätit af ? Rp. Att af Jonas Kolman han bytt sig till 2 K:r, det och Kollman Edel. erhölt, och af Bernfelt fåt 4 K:r som hans hustru Brijta bekiende, honom förehöltz at det ändå eij myket kunde förslå hela tijden at lef:a på. Då han swarade, att och i Börön han fåt 1 Kanna. Elliest war denne Thunberg icke så aldeles richtig, utan för ett och annat Snatterij berychtat, som han och i Helssingland för stöld skall plichtadt, och såsom emot honom woro några præsumptioner, dy lembnades detta til nästa ting, att bättre bewijs dessinnan torde framskaffas kunna. ***[fol.344v]***

12. Såsom det intygades, att hust. Brijta i Ränswed, när hon Skiär Torsdagen skulle gåå till Kiörkian hon fallit illa, så att hon måst hålla sängen, och såledz eij heller Lång fredagen bewistat Gudztiensten, dy som hon hade laga förfall, kunde hon icke med något straff beläggias.

13. Ämbnade Rätten till slut företaga om dhen skogz Eldh, som Dragoun Olof Prytz förledit åhr utsläpt på ~~Hållborgz~~ Eedz Skogen, men som Skadan icke än war wederbörl. synadt, dy skulle dhen samma skee uti Capitein von Daden och H. Johan Sellins närwaro, som där haf:a sin skog, af Tolfmännen Olof Ingebrectsson i Jällön och Olof Jönsson i Söwijken.

14. Beswärade sig hust. Lucia i Hålborgen att hon utaf Jonas Kollman icke kan erhålla dess förnöijelsse för dess i Hålborgen haf:ande rättighet, så för Jordhen som elliest nedlagde arbete. Hwar emot Jonas Kollman sw. att hennes fodran så för utestående giäld som Jorden allenast warit 12 RD. effter en A:o 1681 d.8 Oct. Skedd transaction, som nu upwistes och fans af hust. Lucia underskrif:en, hwar på han sedan 1696 betalt 45 D. KM:t äf:en förmäles i besagde transaction ***[fol.345r]*** att hust. Lucia för sin Giäld och en part i gården skulle haf:a 12 RD. och der på aldrig mehra tala**;** Och emedan af 1696 åhrs dom fans att Kollman besagde 12 RD. betalt, så när som på 31 D. 24 öre KM:t så är han då dömd dhem, jempte uplupit Interesse till 21 D. 2 öre KM:t \at/ clarera, och såsom han der på, effter hust. Lucias qvittence d.4 Febr. sidstl. ärlagdt 45 D. så lof:ade han äf:en resten nembl. 8 D: 14. KoppM.hust. Lucia straxt tilställa, hwilket när han fulgiordt, blif:r han från hennes wijdare åtahl, aldeles frij erkiend.

15. Föredrog Tolfmannen Bängt Olsson i Båssiö, att ehuruwäl wijd tinget d. 9 Decembr. 1697 hadhe med dhen condition afstådt sitt giorde Kiöp med Oloff Ifvarsson i Bogssiö, om Hemmanet Bogssiö, at han till Kynders MässoMarknaden skulle återfåå, de der på betalte 20 D:r

S:M:t så har lell Olof Ifvarsson sådant intz effter kommit, utan som han än woro obetalt, påstod Bängt Olsson uti panten niute immission. Olof Ifvarsson nekade icke till skullden lof:ade och dhen betala; Men på det Bängt Olsson måtte komma till sitt, pålades Oloff Ivarsson præstera betahlningen till Thomas Mässo ***[fol.345v]*** nästkommande, hwar och icke skal Bängt Olsson få immission i Hem:t imedlertijd inteknas det så för fehlachtig byggnad som Bängt Olssons fodran och upbiudes 1 g:n, så blef och Läns Man tillsagd nu i höst, på samma Hem:n att hålla Husesyn.

16. Aldenstund Oloff Svensson i Sösiö tilstod sig till Erich Andersson i Ammer wara skyldig 13 D. Kopp. M:t altså och effter det 33 Cap. Kongb. LL och d. 5§ i Kongl. Executions stadgan, dömdes Olof Svensson b:te 13 D. KM:t genstan att betala, så och för det han i en så klar saak, har låtit draga sig för rätta, uti expenser ärläggia 1 D:r SM:t.

17. Det hadhe Cappellanen wällärde H: Johan Sellin af Jon Tomsson med Jon Nilsson i Mälgåsen till innewarande Ting hwarannan v: v: instämd, angående fiske och fiskeredskap i Mälliebäcken; Beswärandes sig H: Johan att enär han satt sine Ryssior i Bäcken haf:r dhe dhem uppkastat, hwar medelst som han skada tagit till ½ tun. Iid, påstår han at bönderne honom sådant måtte ärsättia; Äfwen samma skada och oförrätt skola de honom tilfoga uti Morsand[?] ***[fol.346r]*** Hwarest och en bäck är, uti hwilket alt H. Johan anhåller, om Rättens handräckning. Her emot klaga åter Mälgåhs Männen, Jon Nilsson, Jon Tomsson, Pär Olsson och Simon Andersson, att fast samma bäck har af ålder hördt dhem hälfften till, will dock H. Johan dhem aldeles dher ifrån utstängia, fast han deras[?] Eegor emellan warit för en skillnad

Resolutio. Såsom dhenne twisten angår H. Johan Sellins boställe, som Crono är, så kan Häradzrätten sig dher med intet befatta, för än till underdånigst föllie af Hans Kongl. M:tz nådigste förordning de A:o 1688, någon å Consistorij wägnar blif:r förordnad, som jempte Häradzfogdhen böställes[!] Rätt invigilerar, imedlertijd förmanas dhe å alla sijdor med all oförrätt innehålla, wijd laga straff tillgiörandes och hwar och en blif:r wid det, han af ålder hafft haf:r.

18. Effter föregången stembning, tiltalade Rustmästaren Herman Forssman, Oloff Carlssons Arf:r i Grönwijken, för 10 åhrs byggnat som Olof Carlsson eij fullgiort, uppå bostället i Sösiö, det Olof Carlsson emot 5 åhrs frijheet uptagit haf:r, warandes wijd sidste Ting allenast liqviderat öf:er de 8 åhr som Erich Larsson der suttit, här wid instälte ***[fol.346v]*** sig Olof Carlssons Måg Erich Larsson, så och Jon Olssons dotters Målsman Olof Carlsson i Beenssiö, som tilstodo det några åhrs frijhet woro åthniutne, men rätta beskaffenheten wiste de intet, och altså kunde här till intet giöras för än frijhetz bref:et till nästa ting af Forssman hijt skaffas.

16.[!] Aldenstund Anders Hammar i Böhle måtte wederkiennas det ~~han~~ utaf Läns Man hoos honom blif:it af Anders Engelandares Ränta förbudne, dess hustrus Mantals \penningar/ pro A:o 1697 så och 16 ör. SM:t citations penningar, och han icke deste mindre Räntan utsläpt, fördhenskull pålades honom samma skuld betala och söke sin förnöijelsse igen af Engeländares Augment, ell. hoos Förrijaren Christian Tunder, den han föregif:r haf:a dette honom befalt, men han aldeles nekar till.

17. Effterfölliande woro Citerade för uteblifvande med dheras utlagor. Dragounerne Jon Winter och Michel Rask med deras\ hustrurs/ Mantals penningar pro A:o 1697 hwilka på dhen undfångne stembningen, sig intet infunno och fördhenskull effter processen 2§ dömdes dhe in contumacion, att betala b:te Mantalspr.***[fol.347r]*** 24 öre SM hwardera, sampt för tresko, effter 1669 åhrs Upbördzpl. 4§ 3 mk. så och pro absetia wid Upropet 1 D: SM. hwardera, dock dem fritt lembnat, effter processen wid näste ting saken återwinna.

Sammaledz dömdes och Lieutn:n Michel Jönsson att betala dess återstående Mantals-p*enninga*r Pro A:o 1697. Jembwäl och för treske 3 mk. SM. Och emedan Jöns Olsson i Wärwijken med Hendrick Biörsson i Skylnäs, haf:a caverat för Dr. Johan Waxholm, hwilken sedermehra afwijket, altså måtte dhe effter Executions Stadgan 20 § hans hustrus Mantals-p*enninga*r. 24 öre. SM. betala och söke hans [e]gendom igen det bäste de gitta. Så skall och Dr. Sven Thunberg, hwilken för 1696 rester medh Mantals p*enninga*rne för dess hustru dhem genstan clarera och för treske plichta med 3 mk:r SM:t.

18. Föreentes Ingeborg Amphinsdotter och Olof Olsson i Fanbyn, att Olof Olsson skall gif:a Ingeborgz dotter för dess resterande lösn 24 öre SM:t

19. Uthlof:ade Fältwäbelen Johan Lorentz Careel nu genstan att Clarera dhe 7 D SM:t, som en rest af undfådt CronoMagazins sädes Korn. ***[fol.347v]***

20. I anledning af Rättens resolution d. 9 Decembr. 1697: förhördes Dr. Rönbergz hust.och Kerstin Carlsdotter i Pelegrimstaen hwem de begiärte at wärdera deras Hus wid Pelegrim-staden, och som de ingen uthnembna wille, altså förordnades af Rätten på deras sijda, Olof Jönsson i Söwijken med Mikel Matzon i Fanbyn. Anwijkz Man nämde för sig Erich Pärsson i Skylnäs och Olof i Össiö, med hwilke parterne woro ensse, och aflade dhe sin Edh så att wärdera, som de för tijdhen willia behålla och kiöpet.

21. Tiltaladhe LänsMan \Olof Pärsson/ Dr. Hendr. Knoop med Hust: Anna i Hållborgen, om dhen skogz Eld förledit åhr, der war utkommen, hwar på Knoop sig förklaradhe, att han då war till tienst hoos Jonas Collman, och med hans hustru tog bark i skogen, när dhe om dagen warit fram och slijpat yxorne, befallte Collmans hustru honom taga Eld medh sig och den i skogen uptända der medelst att afdrif:a flugor och Mygger hwar emot han nekat, men hustru Anna hade tagit uth och fåt honom Elden, den han måst bära till skogz och der uptända, hwar af eij bättre hände, än den i Skogen löös kom, när hust. Anna kom ***[fol 348r]*** effter hade hon bedit låta brinna, det woro ingen skade, och emedan han således woro befalt att giöra up denne Eldh, så förmente han att och hon, som war hans Matmoder borde derföre swara. Hwilkens befallning han effterlef:at; Hustru \Anna/ nekade här till, påståendes att Knop hade detta utaf egit bewåg giort, henne aldeles owitterligit, och när han kom effter till Skogz war Elden öf:ralt; Witnen här till woro inga, uthan stode parterne således in Contra dictorijs Elliest skadan anbelangande, så betygade så wäl LänsMan som Nämden, hwilka den synadt, att der ingen skedd woro, \emedan/ allenast någon Moo Mark, Måssa och kullfallen skog woro up-brunnen, efftersom och Hålborgz och Wärwijkz Män, på hwars Skog Elden gådt, sielf:a utsade, att detta lände dhem till gagn och nytta, ty der medelst war deras fäbeet ränsad. Dr. Knop beklagade sin olycka och bad om förskoning, MålsEgarne så wäl som Allmogen intercederade och för honom, efftersom han woro en stilla och gudfruchtig dräng och en främbling här i landet, det straffet kunde lindras; Utaf sine office\rare hade Knop och ett godt loford, och att han aldrig än för någon sin gierning lupit gatulopp./

Resolutio. Alldenstund Kongl. M:tz nådigste placat af åhr 1690 om Skogz Eldar, wid 30 D. ***[fol.348v]*** S.M.t bötter förbiuder Eld i Skogen at uptända när torka är, hwilket Knop här pröf:es haf:a giort, hwar till han intz kan wijsa dess Maatmoder wållande wara, och fördhenskull anstår icke Häradzrätten honom ifrån b:te bötter at frija, will dock i dhen Högl. Kungl. Hofrätten i underdån. ödhmiukhet underställa, om i anseende till det att ingen skada är skedd och Målsäganderne för honom intercedera straffet i någon måtto kunde lindras.

22. Såsom för Jon Olsson i Hålborgen är för en wecka ell. annan i Skogen en gammall Bock bortkommen, så har han dherföre misstänkt Dragoune hustrun Brijta Pärsdotter, af orsak at

hon \wid/ samma stund Bocken bortkom, Jon Olssons hustru råkat hustru Brijta i Marken wid en hölada då hon warit reen twättad om händerne, hafft färskt blod på Kiortelen, den hon med Höö aftorkadt, haf:andes och sedan, at det eij mehra skulle synes, tagit på sig en Råck, elliest hade och Brijta en stund wijd pass 2:ne tijmor warit borte i Marken, begiärandes, det hon måtte wijsa hwad ***[fol.349r]*** hon imedlertijd hafft för händer. Hustru Brijta nekade aldeles til stöldhen, föregif:andes hwad blodhen anlangar som syntz på Kiortelen att det warit af hennes qwinlige tijd, och den stund hon war borta, så sökte hon at råka sin dotter, som giette hos Anders i Wärwijken, efftersom hon hörde at på Swedierne ropades; Anders i Wärwijken sw. at hans boskap då war i bodarne, derföre blef henne då förehållit, huru hon då kunde sökia sin dåtter? sw. att dher war boskap, men den warit från Skylnäs, och dy gick hon intz fram, effter hon wiste at Wärwijkz Boskapen war i Bodarne. Henne remonstrerades, det hon rätt nu sade, at hon eij annat wiste än det war dottren som på sweden ropade, och altså är hon nu twetalig, sedan Skylnäs boskapen angående, så war dhen på dhen tid på Södrelijdhen om Byen, det Länsman, Förrijaren Tunder och Erich P. i Skylnäs wittnade, så at på det sättet ingen boskap war på Swedierne Men Brijta insisterade ändå, at der ropatz och huggitz.

Hust. Anna i Hålborgen blef til wittne framkallad och effter aflagd Ed betygade att hust. Brijta \då/ hafft sin tijd, hwar effter blodet syntz men af Båcken wiste hon intet ***[fol.349v]*** utan som hon hörde, att det ropades wid swedierne hade Brijta gådt tijt at tala med Dottren, efftersom och hust. Anna hördt der ropas, elliest hade och hustru Anna om Morgonen sedt, det Jons bock war tilstädz, Tog afträde.

Och emedan Dr. Sven Thunberg skulle här om wetta något berätta, dy hördes han, dok utan Eede den han eij war så aldeles reen, och berättade, att om bocken han ingen kundskap hadhe, uthan bedit Jon sällia sig någon sofwell till Matsäck, hwar till då Jon sw. sig intz haf:a, at han intz ägde hade Thunberg bedit honom slachta sin Bock, Jon påstod, det Thunberg honom b…et[?] och bedit slachta sine bockar, emedan de ändå torde blif:a slachtade, hwar till Sven nekade.

Honom här till att öf:rtyga beropade Jon sig på Förrijaren Chr. Tunder, som berättadhe det Thunberg för honom bekient, det han warnat bonden slachta sine bockar, effter han tycht det Bernfeltz hustru hafft något sammanråd på dhem. Samma tahl påstod Jöns hustru, at Thunberg hafft för henne. Men det wille Thunberg intz tilstå.

Wijd detta förekom Thunbergz Bonde And. Hemmingsson i Ränswed, klagandes öfwer hans owolighet, så at der han eij blif:r honom qvitt, går han aldeles under. LänsMan Olof Pärsson berättade att för denne Dragoun hade bonden för 4 åhr sedan måst lof:a 16 D. SM och sedan lef:erera ***[fol.350r]*** 8 tr.Korn till Capitein Ulfsparre, och blif:r han icke af med honom, förderf:ar han bondhen.

Q. hwar ifrån Thunberg \war/ sw. från Hälssingland derest han warit fördubblingz båtzman, der från han fåt afsked, men intz hafft råd passet utlösa, sedan följdt Mässingzsmeden Widrik hijt upp, och af Capitein blif:it wärfd först med ett 15 öre. st, dock sedan erhållit sin fyllnad, så at han wore nögd, hijt up hade han intz annat pass, än Kyrkioherdens attest, hwilken Capiteinen emottagit.

Uti Förre Saken tilhöltz hust. Brijta gif:a Gudi ähran och bekienna saningen; Men hon continuerade alt frambgeent uti sitt nekande, så att man denne gången, intet kunde längre med henne komma. Och aldenstund åtskillige omständigheter henne graverade, så fant Rätten skiäligt, med slut låta till nästa Ting beroo, efftersom dessinnan flere skiäl torde finnas. Imedlertijd warnas så wäl Brijta med sin Man \Bernfelt och/ Tunberg, at hwar och en hålle sig wid sine qvarter, och lef:a stilla, och deras Bönder uti ingen måtto oförrätte alt wijd laga plicht och straff tilgiörandes.

23. Företogz till äntel. sluut den af wällofl. Lagmans Rätten d.1 Junij 1694 hijt remitterade Saken, emellan Kyrkioherden H. Carl Alstadius MålsMan för Bängt Pärs Omyndige ***[fol.***

350v] dåtter i Sund, med Olof Pärsson och dess Interessenter, emot Pär Andersson Wrångz Arf:r, som äro H. Johan Sellin, Johan Pärsson, Helga Pärsdotter och Corp. Johan Bech angående det fasta, som Pähr Andersson erhållit på half:a Sundz Hem:t och Käranderne som olagligit, då för håldne protocoll uplästes, hwar wid H. Carl än ytterligare påminte, att såsom Herman och Bengt Pärssons Nampn woro dhen owitterl. satte under Kiöpebref:et af d.17 Junij 1675 så skulle det där på d.11 Debr. 1678 gifne fastan wara ogiltig, hälst och dess utan qvittencet \af d. 13 Febr. 1674/ på dhe till Johan Johansson betalte p*enninga*r. för samma dehl, än woro i hans händer, så woro och wärderingen olagl. och af Lagmans Rätten 1692 uphäf:en, fast än fastebref:et sig der på grundar. Swaranderne inlade dher emot Original Kiöpebref:et och fastebref:et, af det förra fans at Herman och Bengt underskrif:it, och som wit[tnen] af 3 Män verificerat, så och å 3 laga ting upbudit, hwilket icke kan præsumera wara dhem owitterl. ell. emot deras willia skedt. H. Carl inlade Bengt Perssons skrifft till H. Gen. Leutn. Vellink d.27 Maij 1692 hwilket han wille bruka till skiäl, det Bengt alldrig skrif:it under bref:et. H. Johan förmente det intet kunna kullslå acta publica. Olof Pärsson sade sig eij heller ***[fol.351r]*** afwetta denne handelen i honom sw. huru gammal han woro? sw. öf:r 40 åhr, men ändå intz talt för än nu för några åhr sedan, hwar medelst han syntes haf:a sin rätt försummat. Wijdare förehöltz H. Carl, att Kiöpe ell. fastebref:et intet har at giöre med wärderingen, utan grundar sig på Kiöpebref:et, gåendes wärderingen Jöns Knutz saaken, af att H. Carl har Johan Johanssons qvittence 1674 d.13 Febr, är för honom intz skiäl, ty sedan Pähr Bängtz Arf:r Hemmanet inlöst af Regementzskr. Haf:a de det d.17 Junij 1675 till Pär Andersson försåldt, \som/ effter lag farande 1678 der på fasta erhållit.

H. Carl påstod ändå, at som documenterne wijsa här wid eij lagl. wara procederat, det alt derföre fasta må uphäf:as och Biörnö Arfw:rne komma till sitt.

Elliest föreställtes parterne at dette woro rätte saksens sammanhang, att Knut Kiälsson i Sund hade d.26 Jan. 1669 emot 100 RD 21 skil. pantsat half:a hem:t Sund til Johansson, hwilket Pähr Bengtsson klandrat, och d.29 Jan 1674 det återvunnit, så och d.13 Febr. samma åhr betalt Johansson effter qvittencet desse 104 RD men d.17 Junij 1675 sällia Arf:rne det til Pär Andersson för 53 RD. 14 skil. och effter laga upbud erhåller \han/ fasta d. 11 Dbr. 1678 hwilket fasta nu ***[fol 351v]*** bestrijdes af de skiäl som för anförde äro.

LänsM. Olof Pärsson och Nilss Pärsson i Anwijken, som warit Tolfmän, då upbuden skedde och fasta utgafz, betygade at wäl intz kunde sig om detta ärinra, men intet kunde de Edel. erhålle at det iu warit före och så passerat.

Parterne anmantes til förening, då H. Carl äntel. anböd, att han wille låta Pehr Anderssons Arf:r bekomma deras uthlagde p*enninga*r. 53 RD 14 skil. Courant, och sedhan disponera om Hemmanet, då han på någåt sätt, will skaffa puppillen sitt. H. Johan Sellin och Johan Pärsson med Helga Pärsdåtter woro och här med nögde räckiandes dher öf:r dhe andra handhen; Wijdare anböd H. Carl Jöns Knutzon, som tilförene det andra half:a hem:t Sund äger, att lösa denne dehl, för dhen summa Biörnö Arf:rne den bördat af Johan Johansson, nembl. 104 RD. 21 skil. Då Jöns i förstone tychte det wara för mycket för 2½ tl. anböd dy allenast 80 RD Courant, men omsijder effter nogare betänkiande, och att gården nu blif:e behållen, wille Jöns på 3 åhr betala fulla summan 104 RD 21 Skilling. Kyrkioherdhen H. Carl begiärte, at såsom denne långa saken nu såledz af honom ***[fol.352r]*** är till ända fördh, och han för andre sine Embetz beställningar intet förmår längre förwalta detta förmynderskap, det alt dherföre Rätten, honom derifrån licentiera wille, och honom låta bekomma wedergiäldning för alle här wid anlagde expencer och bekostnader, hwilket skulle i behörig consideration tagit blif:a. Vid pag versa N 27 ad…ibetz.[?]

24. Emedan drängen Erich Pärsson i Grönwijken hade försträkt på hem:t Grönwijken 29: D: 13: 8: SM:t altså inteknades samma fodran och upbödz he:t 1 g. och om Arf:rne, honom till Thomas mässo eij utlöse, tillåtes honom fölliande åhr der at blif:a.

25. Uppå Probstens och Kyrkioherdens Hög Ehrewyrdige H. Magister Abraham Buhrmans begiäran Uplästes 2:ne st Obligationer som Lieut. Wellam Niure gif:it H: Probsten dhen förre af d.10 Martij 1696 på 16 D. 15 öre. 4 p*enning*ar. SM:t dhen andre af d.17 Septbr. 1697 på 34 D. Kopp. M:t anhållandes H. Probsten om sin betahlning ell. i widrigt fall försäkran i Niurens fasta egendom. Leutn. war till Stokholm förrest men Sönerne, Petter och Gustaf Niure tilstädes, som förklarade sig ingen kundskap här om haf:a: Men aldenstund Obli- ***[fol.352v]*** gationerne woro klara, altså blef:o de H. Probsten till all giörl. säkerheet i Niures löse och faste egendom inteknade, och Sönerne tillsagde, sin fadher om betahlningen tilsäija

26. Och emedhan Lieutn. Niure til K. M:tz och Cronan häfftade för fölliande Utlagor. Nembl.

Intekning	1696	tijondepengar	3. 31. 4.
		Röke*penning*ar.	22. 12.
		Waktp*enning*ar	3.
		Branstod	27. 9.
		Mantalsp*enning*ar	3. 3.
	1697	Röke*penning*ar.	22. 12.
		Waktp*enning*ar	3.
		Tijondep*enning*ar	3. 31. 4.
		Mantalsp*enning*ar	3. 3.
	1698	Röke*penning*ar	22. 12.
		Waktp*enning*ar	3.
		R…bygningzp*enning*ar	8.
		Mantalsp*enning*ar	2. 8. 19. 20. 13

För hwilket Befallningz Man hölt sig till hans hem:n Lanssom begiärandes der på upbud fördhenskull, det at salvera betalte Sonen Petter Niure of:anstående Summa, hwaremot honom intekning och sekerheet uti Fadrens hem:n Lanssom gafz, at för denne post fram för andre Creditorer dess förnöijelsse erhålla.

27. Uthi dhen långwarige twisten, emellan Pähr Bengtssons Arf:r i Biörnön och Pär Andersson Wrångz Arf:r, angående hem:t Sundh i Räfsundz S:n, hwar wid och Jöns Knutzon i Sund på sine och sine med Interessenters wägnar \är/ inkomen, är parterne ***[fol.353r]*** emellan in \för/ Rätten således förent och slutit; Först emellan Pehr Bengtssons och Pähr Anderssons Arf:r, att desse senare \nu närwarandes för sin dehl/ updraga och afstå till Pehr Bengtz Arf:r dess erhåldne prætension och lagfarande i half:a Sundz hem:t emot återbetalande af 53 RD. 14 sk. Corant som deras Fader der före har utlagdt, hwilke 53 RD.14 skilling Kyrkioherden H. Carl Allstadius har lof:at Pär Anderssons Arf:r med det första att tilställa och lef:erera.

Sedan anbelangande Pähr Bengtz \Arf:r/och Jöns Knutzons, så emedan på Sundz hem:t 2:ne åbor sig icke skola kunna begåå ell. 2:ne Rökar draga, så har H. Kyrkioherdhen Ehrewyrdige H. Carl Allstadius och dhe öfrige Interessenterne nu för Rätten samma dehl uplåtit Odels Mannen Jöns Knutzon, som tilförene det andre half:a hem:t innehaf:er, för hwilken half:a Hemmans dehl, Jöns Knutzson har lof:at inom 3 åhrs förlopp, dhen sidste penningen med dhen förste betala, och det til så stoor summa, som dhe till Regementz skrif:aren derföre utbetalt, nembl. 104 RD. 21 skilling \Courant/, dock så, at det alt effter handen …[?], och med betahlningen nu straxt begynnes, så at wijd terminens förlopp alt är clarerat, förbehållandes sig Jöns Knutzon att af summan draga hwad som tilförene der på är betalt. Och aldenstund denne parternes förening är sig billig och af dhem med handeband befästadt, Fördhenskull

warder och dhen af Häradzrätten ***[fol.353v]*** approberad och Gillad, Salvo jure tertij; Blif-:andes Jöns Knutzon tilstånd gif:it, b:te Hemmans dehl nu straxt upbuda och wid fardag att tilträda; Och för det öfrige, så som H. Kyrkioherden har sitt för förmynderskap lagl. upsagdt för Bengt Pärss*ons* dotter Walborg Bengtzdotter, så warder han och i förmågo af Kongl. Förmyndare Ordn; dherifrån libererad; dock så, att för sin förwaltning han till nästa ting reda och räkenskap giör, dher wid honom bestås alla nödige och bewijslige omkostnader, åliggiandes wederbörande att utsee någon Målsman i dess ställe till näste ting.

28. Uppå Jöns Knutzons begiäran i Sund attesterad[e] och betygade Nämden, det han med sin Moder och Syskon i dess omyndige åhr aldrig haf:er hafft deras underhåld af half:a Sundz hem-manet; Så betygades och att Biörnöö Arf:ingarne långt för woro Myndige för än H. Kyrkioherdhen, för Bängt Pärs dotter antog förmyndarskapet.

29. Förehades hållen husesyn på Hendrick Biörsons Skattehem:n i Skylnäs, Dr: håll wid Brunflod Compagnie 2⅔ tnl. hwars fehlachtighet, fans till 41 D. 27. SM:t dhem åboen dömdes inom 4 åhr at bättra och Jorden för Kongl. M:tz imedlertid inteknad.

30 Togz under händerne förrättad husesyn på And. Hemmingzssons Skattehem:n Ränswed Dr. håll wid Brunflod Comp. 1½ tnl. Skatte hwarest bristen pröf:ades 37. 7. 7-12. SM:t och åboen pålades inom 4 åhr at böta, men imedler-***[fol.354r]*** tijd och till Kongl. M:tz säkerhet inteknades hans Skattehem:n dhen ena Mäling Drag: Thunberg brukadt och ödelagdt dömdes han att upbruka ell. derföre gif:a bonden 1 D. SM:t

31. Anbelangande de 53 D. 31 SM:t som effter ompröf:ande funnes wid Olof Siulssons Skattehem:n Söderböle, Dr. håll wid Brunflod Compagnie, dömdes bonden innan 4 åhr att bättra, efftersom han till dess uprättelsse fans haf:a niutit 30 D. SM:t brandstod, till Kongl. M:tz och Cronans säkerheet inteknades, skatterätten och upbödz nu 1 g. åliggiandes we-derbörande noga påsee högre handen med byggnaden sig skyndar, ell. i widrigt fall med lagh-farandet fortfahra.

32. För Sven Anderssons barn i Biörssiö sattes till Målsmän Nämdemannen Jöns Olson i Båssiö.

33. 1. Giernings Män woro antagne neml: Lars Olsson i Fanbyn till Skräddare och Påhl Pärsson från Börssiö \til/ Skräddare.\ Publica/. 2. löst folk war här intet. 3. Förehades Boskaps längden.

34. Till ödmiuk hörsampt föllie af. H. Gen. Majorns och Öf:erstens blef Undersökt om Eldskadan af Wärwijkz hem:n d.2 Apr: 1691 och som det befans att redan d. 5 Oct. Samma åhr dher öf:r wara undersökt och dömdt, och att H. Gen. Majorn och Öf:ersten d.20 Junij 1695 samma sak Hans M:tz haf:r refererat, hwar öf:r Hans M:tz nådigste resol. d.4 Julij 1695 att \effter/ dhen Dragoun som war dömd samma skada at ersättia intz hade at ***[fol.354v]*** böta med utan rymdt till Norrie, så skulle Bönderne undfå brandstod, så skulle samma ransakning insinueras, hwilken och i alt nu tilstodz, och der om alt samma relation giordes.

35. Opböd Jöns Knutzon i Sundh half:a hem:t ibid af Pär Andersson Wrångz och Per Bängtz Arf:r effter föreningen nu på tinget inlöst för 104 RD. 21 skilling Corant 1 g.:n Pär Anderssons Arf:rs andel af desse p*enninga*r. 53 RD. 14 sk. förbiudes, till dess sterbh:t grava-tionerne blif:a betalte.

Saköres Längdh	Summa	Kongen	Måls Eganden	Häradet	Rättens Eensak	Corporaliter
Drag. Sven Thunberg för treska med utlagorne Kongens ensak	24					24
Dr. Jon Winter Dito	24					24
Dito pro absente	1. -					1. -
Dr.Michel Rask dito	24					24
Dito pro abs.	1. -					1. -
Leutn Mickel Jönsson för treska	24	24				
Dr. Hind. Knop för antänd Eld i Skogen 30 D. SM. är lembnat till Kongl. Hofrätten och dy utföres Intet						.
	5. -	24				4. 8

Ting 31 mars och 1 april 1699

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:20a, fol.120r-132r

Anno 1699 d:31 Martij och 1: April höltz ord. Ting med Allmogen af Räfsundz Pastorat; närwarande Häradz fogden wälb:de Lorentz Backman och Nämdhen.

Salmon P. i Anwijken,	Olof Pärsson wijd Åhn,
Olof Embricktzon i Giällön,	Erik Pärsson i Skylnääs,
Jöns Pärsson i Båssiö,	Carl Tholsson i Backe,
Olof Jönsson i Söwijken,	Carl Olsson i Beenssiö,
Olof Nilsson i Össiö,	Sven Efwertzon i Stafre.
Erik Ersson i Marsätt,	Aron Nilsson i Forsse.

1. Uthi Sahl. Michel Matzons ställe i Fanbyn och Bängt Olssons ställe i Båssiö, antoges till Tolfmän Erik Ersson i Marsätt och Aron Nilsson i Forsse hwilka med hand å book, deras wittnes Eed aflade.

2. Publicerades dhe Kongl. placater och förordningar, som wijd förra tingzplatzerne anteknade finnas.

3. Förehades 1. Mantalslängden. 2. Brännwijnsbrännerijet emot en wiss afgift förmåtte ingen sig at antaga. 3. Med förmedlingar gl. och nya, war samma beskaffenheet \pr 1698/, som wijd ~~sidste~~ åhr 1697. [4. *saknas*] 5. För 1698 betygades intz tienstelöst folk här haf:a warit. 6. Gierningz Män woro Sockneskomakaren Lars Olsson och Sokneskräddaren Påhl Pärsson, bägge allena, utan drängiar. ***[fol.120v]***

4. Uppå Anna Larsdotters Supplique i Grönwijken resolverades först angående att Pär Månssons Arf:r i Mordwijken måtte jempte hennes Sahl. Man wara responsabel för Siösiö Cronohemman effter dhe bägge dherföre Caverat, det bör hon till nästa ting dher öf:r låta instämma bem:te Arf:r; Sedan \at/ hennes barns Målsman Olof Carlsson i Beenssiö, måtte för omhänder tagne egendom så i löst som fast reda och räkenskap giöra; Så pålägges Olof Carlsson ~~at~~ till nästa ting med räkning inkomma och imedlertijd åligger honom draga försorg och dispositionen om egendom så i löst som fast.

5. Kiähl Jonsson i Gåsböhle kärade till Nilss Tomsson i Rind och Aron Nilsson i Forsse, om utlössningen och besittningen af hem:t Wärwijken 2 1/6 tl. efftersom det 2:ne åbor eij tåhla \kan/, haf:andes Nilss Tomsson och Kiäls Swåger Dr. Nilss Löfqvist, det här till hälfften bebodt. Nilss Tomsson sade sig aldeles wara oförmögen att utlösa de andra, hade derföre sin rätt updragit Swågren Aron, emot 30 D. S:M:t; Kiäl påstod samma rätt, aldenstund hans Swåger Löfqvist, hade äf:en cederat honom lössen. Detta hem:n hade för lång tijd tilbakas bli:fit brukadt af en Man, hwilken 2 Söner effter sig lembnadt, Gammell Anders, hwar effter ***[fol.121r]*** Kiäls hustru har sin ätt, och Gammell Hans af hwem Arons hustru komen är. Aron förmente sig wara närmare, emedan hans hustru med Kiäls Swärmoder är tremenning \som börden[?] haf:r / Kiäl sadhe sig eij heller annor …ta[?], än på sin Swärmoders wägnar haf:e, och såledz lijka påståendes at Anders war äldste brodren, hwilken och al tijd åbodde hem:t men Gammel Hans fohr af och till och hade allenast en lijten dehl, den Anders honom effterlet. Hwilket och Cappelanen H. Johan Sellin wiste berätta och at Hans jembwäl till Norrie warit, men Anders satt hemma. Nämden wiste och betyga, det Gammell Anders Son, Olof Andersson, som de En dehl mintes satt bonde på hela gården, men Gl. Hans Son Olof Hansson settat som inhyses för inlagde penningar och brukade en Jordepart; Af Jordeboken fans och, det Olof Andersson bland de gl. Nampnen stod infördh. Aron påstod lössen, men Kiäl wille den för sig behålla, effter Aron har Skatte hem:n för, men Kiäl intet. Aron sw. at det är så ringa, det han intz kan sig der på begåå. Parterne anmantes till förening, men som det eij kunde låta sig giöra, dy togz saken före till domb och resolverades.***[fol.121v]*** Emellan Kiäl Jonsson från Gåsböhle \på sin Swärmoders wägnar/ kärande, och Nilss Tomsson i Wärwijken med Swågren Aron Nilsson i Forsse Swarande, om förträdet till inlössen af Wärwijkz hem:t 2:ne tl. effter det 2:ne åbor eij tåhla \kan/, och resolverades.

Häradzrätten finner af ransakningen, hurusom desse parter börden angående till detta hem:n äre lijka berättigade, hwar wijd Nilss Tomsson sin rätt har cederat, så att twisten nu blif:er emellan Kiel Jonsson på sin Swärmoders wegnar och Aron Nilsson; Och aldenstund det intygadt är, det Gammell Anders och Sonen effter honom, Olof Andersson, utaf hwilka Kiäls SwärModer komen är, alt stadigt wid hem:t settat, efftersom och Olof Anders Nampn, ännu i Gl. Jordeboken finnes, skolandes Gl. Anders warit äldre brodren, och Gl. Hans, af hwilken Arons hustru sitt uhrsprung haf:er, yngre; Fördenskull och i förmågo af det 22 Cap. Egna salu balken Östg.[?] LL. och Kgl. Resolution af åhr 1541, pröf:ar Rätten skiäligt att förklara Kiäl Jonsson på sin SwärMors wägnar berättigad att inbörda dette hemman Wärwijken 2 1/6 tl. wärderat för 27 D. S M:t tunnelandet, ***[fol.122r]*** hälst som Aron Nilsson tilförene har sitt Skattehem:n att boo uppå, och emot K. M:ts förordningar icke bör flere sig underslåå och läggia. Uti detta ...[?] parterne förentes at Kiäl må \straxt/ gif:a swaranderne 42 D. S:M:t och upbiudez hemm:t 1 g.

6. Comminister wällärde H. Johan Sellin kärade till Jöns Knutzon i Sund, först om 2 D. 28.12. S.M:t som Jöns Knutzon d.31 Martij 1694 är dömd till honom at betala för öf:r byggnad wid Sundz hemmanet, och han än icke bekommit, och sedan om betahlning för den Giödzell gården tilflutit åhren 1688, 1689, 1690 och 1691 dermedelst H. Johan dijt kiöpt 136 lass höö,

och han nu af en lista bewijsa wille. Jöns Knutzon wille desse 2 D. 28. 12. intz betala, emedan han aldrig hade samma hus om händer fått, nembl. stallen och fähuset, utan skall Johan Pärsson dem utnött, och Giödningen kunde han eij heller beståå, aldenstund H. Johan sielf brukad åkeren och der af nytta hafft. Joh. Pärsson tilstod at han brukat fähuset, men Stallen skall Dragoun hafft. Och resolverades Att såsom hwad dhe 2 D. 28. 12. angår, det redan 1694 är en Afdömd Sak, så åligger Jöns Knutzon dhem genstan betala; Men för Giödningen kan Rätten honom intet gravera, aldenstund det pröf:as, att H. Johan medelst den af åkeren åthniutne frukt och nytta, giordt sig betalt, emot det han åkeren något wäl cultiverat och ansatt blif:andes ***[fol 122v]*** Jöns Knutzon för de 2 D. 28.12. lembnat dess recepes[?] hoos Johan Pärsson att sökia, som husen har nyttiat.

7. Effter det wid husesynen på Fändrickz boställe Brattbyn d.27 Maij 1698 skedde sluut, angående LänsM. Pehr Andersson Wrångz ~~Arf:rs~~ byggnad wid Brattbyn, hade Fändricken Kruskopp nu instämdt Arf:ingarne, Comminister H. Joh. Sellin, Johan Pärsson i Sund och Helga Pärsdåtter, påståendes att för sin fader och Swärfader dhe måtte bygnaden effter 1688 åhrs dom fulgiöra, Nembl. reparera det, som på stuf:u byggningarne felas och effter sidste husesyn bestiger till 33 D.26. SM:t; Swaranderne, kunde sig intz undandraga att bättra det de äro dömde till, men förmente at i anseende till bostället, reparation är något kostsammare utsatt, ty de wille allenast beståå, såsom på en bondebyggning, hwarföre ginges alle poster igenom, och war ingen den Arfwingarne kunde emot säija, föruthan, låset för stuf:udören 1 D.SM:t det de sielfwa wille skaffa och Fändricken war nögd med, och sedan SkorStenen, den de påstodo wara duchtig, ***[fol.123r]*** men det måtte blif:a, som en gång giort är till dess högre handen det intz har förändrat, blif:r altså 32 D.16 öre när låset afdrages, som Pär Anderssons Arf:r böre ärsättia, hwilke nu straxt uttagas af de penningar, som för Sundz hem:t Jöns Knutzon har hoos Läns Man insatt, för hwilket hem:et är dem effter föreningen tilkomme 53 RD. 14. Sk. courant. och hwad de fenster angår, som skola warit i behåld men nu förkombne, så lembnades Arfwingarne derföre sökia wederbörande om betalning som fenstren tagit haf:a.

Här wid moverade Cappellanen H. Johan något beswär, öf:r det at honom för dess giorde byggnad och melioration wid Brattbyn allenast 16 öre SM:t äro gode giorde, så remonstrerades honom, att uti det som wijd Synen slutit är, här ingen ändring giöras kan, utan måtte han dher öf:r sökia högre handens ändring och resolution.

8. Kärade Olof Hake till till[!] Dragoun Michel Rask öf:r den stöld i Gimdalen, som Hake 1696 blef dömd före att betala ell. böta 3 D SM:t påståendes att Rask som dheruti Interesserat, måtte uti bötterne dehlachtig wara; Rask tilstod wäl att han warit med då stölden ***[fol.123v]*** skedde, så och hulpit dhen andra, men Hake skall alt för sig behållit och förmente dy sig wara oskyldig. Hake sade at Rask biudit honom förlijkning, men som han dhen intz bekommit, har han måst honom lagföra.

Resol. såsom Rask med Haken uti denne stölden har Interesserat, för hwilken Haken redan plichtat, så skall Rasken effter Högl. K. Hofrättens resol. d. [*lucka i handskriften*] 1698 böta fulla summan med 3 D:r SM:t och stå Kyrkioplicht.

9. Det hadhe Pär Jonsson från Mälpadh låtit instämma Pär Olsson i Mälgåsen, om inlössningen af dess Mödernes hem:n ibidem om 1 ½ tl. hwilket honom hälfften til kommer erbiudandes honom dess utlagde penningar för Jöns Olssons half:a del. Pär Olsson förklarade, at 1698 hade Jöns Olsson, som \då/ oförmögen war hem:t bruka, det uplåtit honom effter Kiöpe skrifften d.24 Febr. 1698 för 30 D. S:M:t hwad hans dehl angick af ¾ tl. hwar på han tijt flyttiat och penningarne större del. utlagdt, förmödandes sig wid samma Kiöp fåå förblif:a; Dher emot Pär Jonsson sin bördzrätt påstod. Jöns Olsson hade åtskillige Creditorer, som sin rätt i hem:t bewarat, hwilke nu betahlningen påstodo. ***[fol.124r]***

Här öf:r Resolverades, att så som det redan på tingen d.7 Oct. 1696 och d.7 Decembr. 1697: är för \Pär/ Jonsson dömdt, at han sin Mödernes dehl i \½/ hem:t har behållen, och honom lembnat Jöns Olsson utlösn om han eij kunde gif:a Pär Jonsson penningar, der på han hem:t 3 g. upbudit, fördhenskull bör han Pär Jonsson wid sin börd och lagfarande, effter det 2 och 6 Cap. Jordb. LL. förblif:a, och Pär Olsson dess inlagde penningar gif:a, af hwad öf:r skiuter till Jöns Olssons Creditorer betala, hwilka om præferencen till nästa ting hwarannan böra instämma, blif:andes Mälgåsen wärderat för 30 D:r SM:t tl. der effter lössen bör gif:as.

10. Uthi dhen här instämde saken emellan Jon Kiälsson i Håfssiö och Jon Jönsson med Pähr Matzon i Löfstad, angående någon stridig skogzskillnad sampt fäbodar, föreentes parterne således, att så som deras skogar tilsammans liggia och med inga Råå och röör skilde, så skulle dhe dem med Wånor och diurfång tilsammans bruka, och uti det som fåås lijka wara dehl-achtige, så skulle dhe och tilhopa haf:a fäbodar på Skorsted Skogen, der Jon Kiälsson sine fäbodar för haf:r, ***[fol.124v]*** hwilken deras frijwillige föreening Häradz Rätten fant skiäligt med dom at bekräffta så at wider Laga plicht, ingen må sig underståå dher emot att bryta.

11. Inteknades dhen fodran som hustru Dorotheas Arf:r i Enge och Offerdals S:n hade hoos Lieutn. Niure, effter dess obligation till 19 D. 7. SM:t hwilken han och nu för Rätten tilstod.

12. Tilsades Allmogen af dheras Dragouners lön och Midsommars terminen innehålle deras hustrurs Mantals penningar.

13. Hust. Lucia Olssdåtter från Hålborgen Föredrog, hurusom förl. Sommar liuse dagen medan hon war borta, skall utur hennes Cammare som är mitt emellan bägge stuf:orne, hennes Kista blif:it utstulen och utom åkeren boren, dher sönderslagen och hennes Saker uttagne, Nembl. 9 Carol:r och 2 st tolförs st: 12 aln grant lärfft à 1 D. aln, hennes swepelakan, ett förkläde af 1 ½ bredd, 2 par strumpor med annat smått, för hwilket hon ingen kunat tiltala för än nu för en tijd sedan hon kom till Pelegrimsstaden, ***[fol.125r]*** hoos hust: Kierstin, fant hoon der et styke af förklädet, som hust. Brijta från Frössön hade trycht och tijtsändt Jonas Collman tilhörigt, det hon igen kiende wara af hennes bortkombne förkläde, efftersom och hon kunde see sömen i dhen ena Kanten och dy det hoos LänsMan insatt. Williandes at Collman sig måtte förklara huru han det fått hade. Collman sw. att då \hust./ Brijta [r]este upp från Hälssingeland hade hon lärfft med sig hwar af hans hustru begiärte fåå kiöpa några allnar, men hon wille henne intz sällia, utan lät henne fåå en hufwudduk för Korn, hwilken hon tog med sig till Frössöön att tryckia, och sändt det så till Pelegrims staden, derest hust. Lucia hade kommit dher öf:r och kient för sitt, hwilket han låtit hust. Brijta wetta, som tagit sådant illa ann, efftersom det är hennes lärfft och intz hust. Lucias. Henne tillspordes huru hon kan wijsa att detta lärfft är hennes? sw. att hon det sielf hade wäf:it, wisandes och för Rätten, som och klarl. fans, [a]t i den ena staen warit sööm, der trådarne sutte qwar, of:an och nedan war det och fållat, och lagom långdt till förkläde, prof af samma lärfft wijsade hon och. På begiäran hördes LänsM. som intygade, att ***[fol.125v]*** på Kynders Mässo Marknaden hade hon frågat H. Brijta, om hon såldt något lärfft till Kållman, då hon sw. Ja, och att det warit nytt, men huru mycket hade hon intet sagdt. H. Lucia sade, att och Colman lär haf:a det andra stycket till lärfftz förklädet. Ille sw. och frågade, om hon då will läggia honom tiufestycke till. Illa sw. iag will wetta huru I fått detta ena stycket, och at i wijsa Ehr fånges Man, dher emot han sig beropade på hust. Brijta. Och som Kistan blef liuse dagen bortstulen, så fans nödigt att fålket i Hållborgen, som då woro i gården måtte höres hwilke blef:o efftersände, infinnandes sig Jon medh sin hustru i Hålborgen, som hwar för sig betygade att Middagz tijd då hon war i fåhuset och miölkade togz kistan uth genom Cammarfenstret, hwem det giorde wiste hon intet, eij heller såg hon der någon än Thunberg och Kolmans hustru, samma relation giorde

och Jon. Dhenne Kollmans hustru kunde intz fåås igen eij heller Thun- ***[fol.126r]*** berg. Hust. Lucia sadhe at ibland de bortkombne sakerne hade och warit ett Kläde, som hafft några små håhl, dhem Mössen skorit, det samma hade hon och sedt Kollmans dåtter haf:a på halssen. Kollman protesterade emot denne beskyllning. Och efftersom denne saken mycket ankommer på Kollmans hustru, sampt Thunberg och hustru Brijta från Frössöön, så kunde saken intz slutas för än de hörde blif:a, och alt dher före lembnades dhen till nästa ting, at be:te Pärssoner; dher till måge behörigen instämmas. ***[fol.126v]***

13. Såsom Hendrick Biörsson i Skylnäs på dess Stiufbarns wägnar, måtte tilståå, at deras frambl. fader Jöran Jonsson eij hadhe utlöst deras Syskon och Swågrar utur Skylnäs hem:t 2 ⅔ tl. hwar till woro en broder och 4 systrar Ärf:ande, Kärandes nu Swågrarne And. Pärsson i Wärwijken och Brodd Ifvarsson i Anwijken på sine delar. Altså och effter det 3 Cap. Jordb. LL. wårdt detta hem:n wärderat för 20 D. SM: tnl. effter det war mycket wanbrukat, hwar af kommer på brodren 17 D. 24.16. SM. och på Hwar syster 8 D. 28. 8. SM:t hwilke Arf:ingarne effter handen böre utbetala.

14. Oppböd Jöns Knutzon i Sund half:a Sundz hem:t effter föreningen på tinget in Sept. 1698 inlöst, så och sin half:a dehl i b:te hem:n 2 g.

15. Opböd Olof Jönsson i Siöwijken dess faders hem:n ibid; effter föreningen d. 8 Decembr. 1695 2 g. utan klander. Inteknades dhen fodran af 24 RD. och 4 RD. som Sahl. Eskell Andersson i Stafre, effter obligationen d.9 Martij war 1678 skyldig Jöns Olsson i Hofssiö och Arfwingarne tilsagde anten den betala ell. wid nästa Ting wijsa hwad Jäf de dher ***[fol.127r]*** emot kunna haf:a att förebära.

15. Effterfölliande woro för stembningz försittiande och treska med utlagornes clarerande stämde, Nembl.

Fändricken Kruskopp för Mantals och Tijonde penningarne, och emedan han intz laga förfall hade, dy effter 1668 åhrs pl. 4:§ sakfältes han till 3 mk SM:t treska och resten straxt utbetala. Sammaledz dömdes och Dr. Michel Rask till 3 mk SM: t treska för uteblif:ande med Mantalspengarne. Så och And. Hemmingsson i Ränswed för uteblif:ande med Korn penningar till 3 mk. Sampt Nilss Andersson i Skurun till 3 mk för Kornpenningarne. Jembwäl och Erich Gåås i Siösiö för Röke och Korn penningarne till 3 mk. Sammaledz Dr. Gregorius Raaf för Mantalspenningarne till 3 mk. SM: t. Men Ingiborg i Giällön och Ingiborg i Grimnäs förskontes så wäl som Pehr i Flatnor för deras fattigdom skull.

16. Ehuruwäl at Furrijaren Christian Tunder lagl. War instämd af bonden Pär Andersson i Sijsiö, som Tolfmännen Jöns Pärsson och Bängt Olsson i Båssiö wittnade, så instälte han sig dock intz eij ***[fol.127v]*** heller wijsade han laga förfall, fördhenskul och effter processens 2§ togz saken före Och aldenstund af Furrijaren Tunders assignation till Regementz skrif:aren Molin d.12 Jan. 1698 dhet fans at han war bonden 6 D. SM. skyldig, dem Regementz skrif:aren eij kunnat betala, som dess annotation d.26 Martij 1698 docerar, fördhenskull resolverades, att Tunder bör wara Per Anderssons Man, och effter det 33 Cap. Kongl. LL. desse 6 D. SM:t straxt betala, dhem bonden effter 2§ i processen må lyffta emot borgen, och Thunder dher emot öppit lembnat inom nästa Ting saken återwinna, om han förmenar sig skiäl haf:a. pro abs: skall Thunder böta 1 D. SM:t.

17. Saken emellan Kiäl Ersson i Finnääs och Christian Tunder, angående någon Öf:erwåld, som Thunder har på bonden i dess hus tilfogadt blef upskuten, efftersom Thunder eij rättel:n war stämd, dock at saken med första skall afgiöres.

18. Kyrkioherdhen Ehrewyrdige H. Carl Allstadius trädde för Rätten, begiärandes at effter ***[fol.128r]*** det wid sidsta ting gifne utslag blif:a från Målsmanskapet för Bengt Pärssons Omyndige dotter befrijad och äntledigad, efftersom för andre Embetz beställningar han intet längre har tijd dher med att continuera; Räkenskapen som sidst af honom fodrades är snart giord, emedan han ingen egendom om händer hafft, uthan med sin bekostnadt utfördt processen med Jöns Knutzon i Sund hwilken saak effter många Åhrs Förlopp, äntel. wid sidsta Ting blef sluten och förlijkt, men för sitt dher wijd hafde omak, fodrade H. Kyrkioherdhen effter en formerad räkning uti hästelega, resebekostnader, domars och Citationers betahlning 33 D. 2. SM:t så och 20 D. SM:t för tijdz spilla och annat. För Bengt Pärss dåtter war än ingen Målsman Nämd, som här till kunde swara och Documenterne emottaga, eij heller fans någon nu \tilstädz/ som det påläggias kunde, dy sattes imedlertijd och till nästa ting för puppillen som Curatorer, Tolfmännen Erich Ersson i Märsätt och Olof Jönsson i Söwijken, hwilka skulle tilhålla Enkian inom näste Ting att föreslåå någon Måls Man. Dher af Kyrkioherden prætenderade 33 D. 2 ör. f…nnes[?] ***[fol.128v]*** till dess poster richtige, och dy skulle H. Kyrkioherden af Sundz penningarne fåå innehålla så mycket, och Målsman lämbnatt om han finner skiäligt, det på tahla, med dhe 20 D:r, gaf på Rättens medlande H. Kyrkioherden effter, efftersom och hwad dhe 46 RD. beträffar, som effter 1664 åhrs dom H. Kyrkioherden har på puppillens wägnar af Jöns Knutzon, fodrat de jembwäl under föreningen skulle förståås och \eij/ mehra åtalas; dher emot \ske/ utan Jöns Knutzons prætensioner uti hwad hälst de wara må, med husesyner och annat på hem:t wara uphäfne.

19. Emedan dhen husesyn \wärdering/ som förl. Sommar är hållen på för detta Crono men nu Skattehem:t Bodssiö, som Bengt Olsson åbodt, af honom så wäl som Tolfmännen bestriddes, at han eij war rätt skrif:en utan åtskilligt utslutit, som och nu af Rätten fans, dy skulle en annan syn och wärdering hållas af andre Tolfmän och bekostnaden på den som här till wållande är, ankomme.

20. Det Käromål som fändriken Kruuskopp förde till Wärwijkz Grannarne ***[fol.129r]*** om Skadeståndz ärsättning för hans stoo uti deras Elgz leed blif:it skadd, så att på en lång tid han henne eij fåt bruka, fodrandes derföre 7 D. KM:t blef differerat, till dess synt blif:e, om ledet warit på fälöten ell. på Utmarken der boskapen eij plägar gåå.

21. Företogz till slut dhen wid sidste Ting upskutne saak, om dhen Bock, som för Jon i Hållborgen blif:it i Skogen bortstulen och han wille beskylla Dragoune hustrun Brijta Pärsdåtter före, då först sidste ransakningen uplästes, hwarutan intet widare bewijs fans, uthan påstod Jon med sin hustru, att Brijta tagit bocken, der till hon wäl nekade, men Eden wille hon icke egentel. swara till, uthan tilböd Jons hustru giöra Eden, det hon Brijta tagit bocken, hwilken Eed hon och giöra wille, men Rätten henne eij tillåta kunde, som en saak, som emot processen sträf:ade.

Här wijd angaf och Fändricken Kruskopp på Fältwäbel Hagelbergz wägnar, som siuk war, att \hoos/ denne Brijta fältwäbelen funnit igen 1 st skiorta och 2 st särkar som från ***[fol.129v]*** honom på bleket stulne blif:it. Hust. Brijta förklarade, at han Dragoun Kilström wid Nampn hade dem stulit och budit henne till Kiöps, men hon wägrade det och så satte han lijnkläderne qwar hoos henne, dhem hon sedan borit till Fältwäbelen. Dher till fändriken nekade, säijandes, at hon behållit desse Kläder till dess at den ene särken på hennes egen Kropp igenkiendes, och då först kom Hagelberg till sitt, hwilket och Erich Pärsson i Skylnäs wittnade. Hust. Brijta sadhe at hon för detta hade förlijkt fältwäbelen med en plååt af sin Mans lön, dher till Fändriken nekade, och widare kunde hon det intz bewijsa. Särkarne och skiortan

wärderades för 16 öre SM. st. och bocken för 1 D. 16. SM:t dhenne Kijlström war här från landet dimitterad. Och som eij wijdare war at påmina, dy företoges desse ährender till doms.

Det förra angående Bocken så emedan den hwarken war i handen tagen hoos Brijta eij heller lagl. ledt å henne, alt dherföre och i förmågo af det 7 Cap: Tiufb. LL: skiötz det till Nämden Brijta anten at wäria ***[fol.130r]*** ell:r fälla. Och aldenstund 1. talet gådt at Brijta hafft i sinnet at taga bort Jons bockar och hon den dagen då bocken bortkom warit i Skogen och dhen tracten, der boskapen gick, jembwäl och en stund från Sälskapet sig absenterat, men hwarest hon då warit ell. hafft för händer, har man intet kunnat fåå henne till at bekienna sanningen utan är hon der wijd med twetalan och Osanning beslagen, hwartill och kommo att Brijta om sitt förhållande har ett ondt och ilakt witzord, uthan och ~~offta~~ länge denne odygden öf:at; Hwarföre förklarade sig Nämden icke kunna henne i detta mål befrija, fördhenskull och hon effter be:te Capitel dömdes till 40 mk och Måls ägaren sitt åter. För särkarne och skiortan skall, \hon/ som uti en klar och tilstådd saak effter Kongl. Straffordn. böta 3 dubbelt med 4 D: 16 S.M:t så och ståå Kyrkioplicht, MålsEgaren har fått sit åter, at fältwäbelen Hagelberg skall för detta af Brijta tagit 6 D. det lembnas till nästa Ting.

22. Bönderne från Nääs S:n Olof Pärsson i Storgården, And. Pålsson, Pär Olsson och Hendrick Andersson i Biärme, beklagade de ringa ägor och betzmark, de till sine ***[fol.130v]*** Hem:n haf:a, så at de wårtijden måtte låta boskapen beta på Engarne, hwar medelst höö-wäxten aldeles betages, och hem:ns åker förswagas, anhållandes dy emot afrad fåå tilträda Tiutbodarne på Gilhofz Kiälen, hwilket Afradzland Kyrkioherden H. Carl Allstadius wäl har böxlat men skall det icke haf:a af nöden ell. det för sin nytta bruka, uthan åt andra bortläija, williandes förutan den förra afraden, 2 D.8.S.M. än gif:a 1 D. S.M. mehra. H. Kyrkioherden sw. det han lagl. till detta afradzland war kommen, påståendes det behålla, efftersom för de knappa ägor wid Prästgården äro, det dherifrån \eij/ skall kunna mistas, at han några åhr hafft andra inne med sig, har warit orsaken, det husen blif:it förbrände, til hwilkas uprättande han behöfft hielp. Dhen af bönderne budne förhögningen på afraden wille H. Kyrkioherden intz ärläggia; men bönderne bödo dhen än en gång. Hwad som såledz förelupit lät Rätten til protocolls föra, men kunde sig med saken intz widare befatta, efftersom sådane twister om Afradzland, som K. M:tz imediate rättigheeter, till H. Gen. Majorn och Landzhöfdingen höra, deraf Bönderne haf:a sig i ödhmiukheet at angif:a.

23. Hust. Ingiborg Pärsdåtter klandrade det Kiöp som hennes frambl. Man giort med Pär Matzon i Löfstad om hem:t ibidem, som hen-***[fol.131r]***ne sades icke wijdare attenderas kunna, än han skaffar penningar inom nästa ting.

24. Af Nämden och närwarande Allmoge intygades, det effter Dragoun Olof Bengtsson, som war förwållande till brandstoden på Wärwijkz gårdarne, så war af sig kommen, at då han fohr här ifrån till Norrie, han intet effter sig lembnat, uthan stoor skuld, som än är obetalt, men om han än har någon fodran i Åsan och Näs S:n war här ingen bekant.

25. Tilstod Olof Pärsson i Biörnöön det Lars Åhl ännu hade inestående Arf i Sund 5 RD. och i Biörnön 5 RD. courant, uti hwilke häradz fogdhen Cronan dess rätt förbehölt, för utlagor och annan rest. Åhlen effter sig lembnat, der H. Johan påminte om den dehl Åhl bör swara för sin hustrus andehl uti Siösiö Cronohemmans Caution.

26. Uppå Allmogens ansökning at fåå taga Nilss Tomsson i Wärwijken till Soknesmedh, hwar om äf:en H. Kyrkioherden anhöltz, togz Nilss Tomsson ann till H. Gen. Majorens och Landz-höfdingens widare gottfinnande, för dess åhrl. utgifft caverade H. Kyrkioherdhen. ***[fol. 131v]***

27. Oppwijste Finnen Sigfrid Zacrisson från Mälpad och Råsiön, H. Gen. Majorn och Öf:rstens Högwälb. H. Carl Gustaf Frölichz resolution d.7 Febr. sidstl. för honom och Lars Johansson Blyg och Jöran Johansson, angående \de/ Torpställen de begiäre på Gimdalen at uptaga; begiärandes at dheröf:r måtte ransakas. Men såsom inga behörige ordres dher om ankombne woro, desse finnar \jembwäl/ uti en skrifft af d.17 Aug. 1698 något angrijpit häradzhöfdingen, som der har en dehl, som skulle han och hans Antesessorer hindrat det ingen der fåt byggia, Nämden \och så/ en stoor dehl här uti interesserade, hwilke här wijd haf:a sine afradzland, Och blif:e såsom parter, dy kunde man sig här med denne gången intz befatta, allenast at Allmogens enhällelige begiäran införas, det finnarne eij må tillåtes här at byggia, emedan deras taxerade afradzland nästan rundt om Gimdalen äre belägne, och mäst bestå af Diurfång och några fiskerijen, hwilke på detta sättet gåå under, så att de afraden eij mehcta giöra; fölliande afradzland stötte här till, \nembl./ Åsen, derföre Sösiö \Män/ gifwa 24 öre S[M:t] afrad på Öst Söder sijdan; Gimskogen på Söder sijdan, Molwijkzman för 12 öre SM:t ***[fol.132r]*** Örekiärns dalen 12 öre SM; Båtzsiö landet wästre sijdan, Stafre Män för 1 D; Gröttingz landet 1 D. 16 öre SM. Mälgåhs Mans; Hofssiö Mans Skatteskog på Norre, och Wästanbäkz i Ragunda på Östre sijdan. Så påminnte och fändriken Kruuskopp, att effter1695 åhrs, af hans K. M:tz approberade Indelningzwärk, tilkommer hans boställe Brattbyn den Slåt der är, till 10 à 12 lass; Så hade och Brunflod Kyrkia dher en dhel effter gamble breff och domar. Slutel. blef Sigfrid föreläsen d. 9§ af 1664 åhrs Skogz ordning, och frågades om han der effter kan ställa Kongl. M:tz och Cronan säkerhet och borgen; hwar till han swarade sig nu intet haf:a någon \i/ beredskap, men förmente sig kunna frambdeles skaffa.

Ting 15 - 16 och 23 september 1699

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A,I:20b, fol.262r-284r

Anno 1699 d. 15: 16 och 23 Septembr: höltz Ord. Laga ting med Allmogen af Räfsundz Pastorat uti Räfsundz Soknestuf:a, närwarande Häradzfogden Wälb:de Lorentz Bachman och Nämdhen, som uti Wårtingz protocollet Specificeras.

1. Opplästes Kongl. M:tz placat om Oliud och slagzmåhl i Kyrkiorne. Kongl. Maij:tz Barna Mordz placat.

2. Tillsades Allmogen som lägenheet haf:a till Torpeställen, att dhe dhem byggia och åth Dragounerne förfärdiga med det allra första.

3. Angående dhen skada som Fändricken Kruuskopp tagit medelst det, att ett hans Stoo, förl. åhr hade gådt för Wärwijksboernes olyste Elgz Giller, föreentes parterne således, att Wärwijkz boerne dherföre skulle gif:a Fändriken i förlijkning och 3 dagar hwardera låna honom sina hästar att kiöra i Åkren med.

4. Oloff Matzon i Gååsböhle käradhe till Kiähl Jonsson i Wärwijken om ärsättning och skadestånd för det Kiäl Jonsson dhe åhr han Gååsböhle åbodt, men särdeles åhr 1698 skall åkeren dersammastädz åhrl:n besådt till ⅔ delar, och således i stort wanbruuk kommit, så att Oloff Matzon ***[fol.262v]*** stoort beswär hafft, innan han kunnat fåå up åkeren, som all öf.r warit Rootig, och för utan sine, måst der till läija 5 st. hästar. Kiähl Jonsson föregaf, att så för honom warit brukeligit, påståendes, att han på bästa sättet hade åkeren brukadt, så att han icke

heller, till någon ärsättning skall kunna förbindas. Tålfmännen Carl Tolsson i Backen och Olof Nilsson i Össiö, hwilka åkeren hade besedt, intygade att den warit illa rotig och upkiördt, bewittnande elliest Nämden, att här i Orten eij war brukeligit således att besåå ⅔ del. Utan altijd lembna hälfften i trädhe.

Detta blef öf:erlagdt och skiäligt funnit, det bör Kiähl Jonsson för det han således emot wanligheeten besådt och illa häfdat åkeren, beståå Olof Matzon 2: D. S:M:t.

5. Det påstod wäl Oloff Matzon i Gååsböhle det skall Anders Larsson i Grimnäs dhe 7 à 8 åhr han åbodt hemmanet Gååsböle det eij bygdt som han wederbordt och att han fördhenskull borde sådant ärsättia; Dock emedan dher emot af dhen förl:e Sommar håldne Husesyn befans, dätt ~~Kiähl~~ Anders Larsson ***[fol.263r]*** under sine åhr hade upsatt ett fäähuus jempte en Stall och ett wedlijder, hwilket effter 5§ i Kongl: Husesyns ordn: giör fyllest för samma åhrs byggnad, dy kan Häradz Rätten honom eij wijdare gravera, uthan warder han från Olof Matzons åthal uti detta befrijad.

6. Det war Dr. Jonas Collman från Hållborgen instämd af åtskillige, som effter dess till Norrie, för 12 åhr sedan öf:ergångne Swåger Nilss Andersson hadhe att fodra, williandes af Collman som dess Jordepart i Hållborgen besitter dheras betahlning haf:a, Nembl. Jon Nilsson i Mälgåsen 3 D.SM:t och 10 st. gråskin Pär Jönsson i Össiö 12 D:r SM:t Pär Embrektsson i Grimnäs för 15 aln. Walmar 2: D. 26: S:M:t, Mickel Olss. Enkia i Grimnäs 18 D: S:M:t, Sahl: Nilss Pärsson i Anwijken 6 D. S:M:t, hwilke alla penningar och Partzeler, Nilss Andersson upborit och emottagit, då han till Norrie förreste. Collman sw. at effter Swärfadren gingo alla lösören till Gieldens betahlning, det han af Inventario, hwilket han Edel. wille besanna, sökte bewijsa, men uti det fasta i Hålborgen kom Swärfadren 1 ***[fol.263v]*** tunnel. till, der af han Swågren Nilss Anderssons Skuld eij betala kunde. Om Nilss Andersson war död war ingen wissheet, Men det betygade så wäl Kyrkioherdhen Ehrw. H. Carl Alstadius som Salmon Pärsson i Anwijken, att då H. Kyrkioherden \A:o 1694/ besökte Nilss Anderssons fader med Herrans Höga[?] Nattward, hade han sagdt, det Collman och hans hustru redan fått sitt, och att Nilss Anders Giäld skulle af \fadrens/ egendom betalas, blefwo sedan något öf:r fingo de sins emellan skiffte, och när han dödde skulle nycklarne straxt bäras till LänsMan. Hust. Kerstin Carlsdotter berättade, att straxt Gubben war död gaf hon broderen Jon Olsson nykelen till dhen Kistan han war rädd om, och den behölt han till dess Tolfmännen komm tijt och henne upläste, men dheruti hade intet warit förutan en räkenskaps Kladd, den Collman nu producerade, så att det lösa angående, Creditorerne eij kunde wijsa at Collman något undandölgdt utom det han wijd tinget 1696: angaf; Men såsom det fasta uthi den då gifne domen eij omrörde, dy påstodo dhe dher ***[fol.264r]*** utaf att fåå sin betahlning. Elliest deras fodringar angående, så kunde Collman eij aldeles dhem disputera särdeles Mikel Olssons i Grimnäs 18 D. S.M:t hwilka penningar Kollmans hustru sielf sedt att brodren af honom emottagit, derföre något i Norrie åth honom handla. De andras fodringar wiste Nämden betyga att dhe sin richtigheet hadhe. Detta öf:rlades af Nämden, och slötz enhelligen att emedan under 1696: åhrs action, allenast om det lösa twistades och dömdes, hwaruti Collman dömdes frij, emedan han de.[?] altsamman till Creditorerne hade utbetalt, men om det fasta war ingen qvæstio, hwilket som ett ting, det creditorerne willia i betahlning haf:a icke kan dem wägras att påtala, hälst de äro Nilss Anders Rätz innehaf:are, och så länge Collman eij wijsar, at han dödt för än fadren, böra dhe uti hans rätt succedera och samma fasta stå in seqvestro dem till säkerhet till dess Collman wijser om ell. när han död är hwartill honom lämbnas tijd till nästa Ting, hwar till och dhe flere Nilss Anderssons Creditorer kunna inkomma ef- ***[fol.264v]*** tersom det föregifwes att åtskillige än skola wara, som af dhenne Nilss Andersson at fodra, men uti dhe andra tingelagen boendes äro, så att dhe en comärsuscreditorum ell. præference

twist wärkeligen kan anställas, och hwar och en komma till det som han effter sin haf:ande rätt är berätigad till.

7. Uthi dhen wijd sidsta ting upskutne saken, angående det förkläde, som hust. Lucia i Hålborgen hade hoos Jonas Collmans hustru igenkiendt, förhördes hustru Brijta Carlsdåtter dhen Collmans hustru då, som sin fångesman åberopadhe, hwilken tilstod att hon till Collmans hustru emot något Korn hade såldt ett stycke lärfft, hwilket hon hade bytt sig till af en hustru i Mälpad, dhen hon mötte på wägen emellan Skallböhle och Wattiom i Tuna S:n gif:andes henne på begiäran tryhcht lärfft igen, samma ***[fol.265r]*** stycke hade warit fläckiot, och när Collmans hustru det fick, hade hustru Brijta på begiäran tagit det att tryckia, och när det war färdigt, skickadt det med Gregorius Raaf till Collman, som det insatt i Pelegrims staen. Om hon kiende hustrun i Mälpad, ell:r hwarest hon war hemma sadhe hon näij. Wijdare förehöltz henne, om hon kunde Edel. erhålla, att de stycke lärfft nu twistas om, woro det samma hon bekom i Mälpad och Collmans hustru af henne kiöpte? der till sw. hon näij, utan tychte hon, at dät war något lijkt och tilförene brukat, aldenstund den hustrun hade det på halssen. Henne förehöltz at på Frössö Marknad när Läns Man henne här om tiltalade hade hon sagdt, att det war nytt lärfft, som Collmans hustru af henne kiöpte? Illa sw. att då wiste hon af ingenting, och \hwad/ hon då swarade mintes hon intet. Och emedan hust. Brijta icke wille wederkiennas sig haf:a såldt detta lärfft till Collmans hustru, så tilhöltz hon att wijsa sin fångesMan. Men hon hade inga andra skiäl, än för anmälte äro. Brijta förmente sig kunna fåå igen dhen hustrun i Mälpad om hon fåår anstånd med saken, hwilket ***[fol.265v]*** och uti en så beskaffadt criminal saak Rätten fant skiäligt at bewillia, så \att/ om de inom nästa ting eij skaffa hijt be:te hustru från Mälpad, lär ändå dom uti saken falla.

8. Effter Biskoppens Högwyrdige H. Doctor Julij Micranders begiäran, woro åtskillige Församblingens ledamöter instämde för det dhe wijd sidsthållen visitation sig icke hadhe infunnit, uthan bortrest en dehl till Frössö Marknadt en dehl annorstädes, för hwilket laga straff på dhem begiärades; LänsMan Olof Pärsson med dhe flere som på dhen författade listan finnes Specificeradhe förklaradhe alla, att dhe hade ärnat sig infinna på dhen utsatte terminen d: 22 Martij, men samma termin wardt sedan förändrad och indragen till d.13 eiusdem, hwar om en dehl ingen kundskap erhållit, för än de till Frössö Marknaden som d: 14 stod, woro bortreste, en dehl hade och fått allenast höra ett tahl dher om på wägen, efftersom och bref:et om be:t termins förändring, först skall ankom- ***[fol.266r]*** mit d.11 Martij och således intz i sådan hast kunnat gåå omkring denne widt begrijpne Soknen ell. Pastoratet, hwarföre unskyllade de sig alla, förmenandes sig till inga bötter böra fällas, ty om förändringen af termin i tijd och medan de warit hemma ~~hade~~ blif:it dem kunnig, hade de blif:it stilla. Elliest betygades att Jöns Jonsson i Håfssiö och Sokneskrif:aren Matz Mickelsson hade biwistat visitationen, fast de bland absentes finnas anförde.

Kyrkioherden tilstod äf:en wäl, at dhen förre terminen wardt ändrad, hwar om bref från H. Biskoppen ankom några dagar föruth, hwilket straxt sändes kring Soknarne, och blef intz på Predikestolen publicerat för dhen korta tijdhen skull, att det gådt hela Pastoratet om, ell. och att alla fåt der af wetta, som borto woro, kunde H. Kyrkioherden intz säija.

Hwilket alt Rätten noga öf:rladhe, och aldenstund Hans Kongl. M:tz Kyrkiolag uti det 24 Cap. 7§ påbiuder, det terminen till visitation skall några \Prediko/dagar föruth afkunnas, hwilket wijd förändringen af den först utsatte terminen icke finnes skedt wara, efftersom de som borto warit, icke kunna bewijses der om fått ***[fol.266v]*** behörig kundskap för än dhe utur Soknen reste, fördenskull och wijd så beskaffadh Saak, kan Häradzrätten dhem eij heller med några bötter för uteblif:ande beläggia.

9. Såsom hust. Märit Olssdåtter i Mälgåsen, wid dehlningen effter dess Man emot stiufbarnen, eij gådt med dhem till bytes, ell:r någon gifftorätt undantagit, utan allenast behållit dhen ringa egendom hon med sig in i boet införde, fördenskull tillades henne af \de 30 skylar/ Råg En tridiepart, sedan bröllops kosten är aftagen, så och åhrl:n så länge hon lef:r ½ tun. Korn i förråd, hwilket samptl. Stiufbarnen Swän Jonsson med dess syster böre ståå före.

10. Såsom emellan Pijgan Giölu Jonsdåtter och dess Modher hust. Anna Larsdåtter intet arfskiffte woro hållit, uthan stodo all egendom hoos Olof Carlsson i Beensiö; altså i föllie af Kongl. Förmyndare Ordningens [*lucka i handskriften*] § afsades det öf:r samma egendom skulle af Tolfmännen ett laga ***[fol.267r]*** Inventarium uprättadt uti Modrens och dåttrens Måls Mans Jon Nilsson i Mälgåsens närwaro, och samma Egendom dhem sedan emellan effter det 16 Cap. Gifftb. LL. dotter ⅔ del. och Moder ⅓ del. tagandes Jon Nilsson Giölus egendom i förwaring. Dock så att all denne egendom icke förskingras, för än uthslag faller, om Rustmästare bostället Sösiö, som Giölus farfader skall caverat före.

11. Att komma till sluut uti dhen långwarige twist om Mälgåhs Hem:t 1½ tl. hade Pär Jonsson ifrån Mälpad, som på sin Moders wägnar till hälfften är berättigadh instämdt samptl. dess Mosters Mans Jöns Olssons Creditorer, att wijsa hwar och en deras fodringar uti b:te Jöns Olssons dehl, då sig angåwo först

Kyrkioherden dess lijkstohl	24 öre SM	
Christen Olsson i Molwijken	9. 21. 8	
Olof Pärsson i Åhn	8. 21. 8	
Olof Ingebrectzon i Giällön	7	
Dr. Carl Bröms	2	
Pär Olsson i Ubbyn	1. 16	
Olof Svensson i Mälgåsen	3. 16	
		33. 2. 16

[fol.267v] Gamble slächten skall eij heller wara uthlöst, der före fodrade Johan Hinderson i Ameren 10 ort ell:r 3 D. 24. S.M. hwar till han inga bewijs gitte frambtee utan sitt blåtta påstående.

Till Jons Olss Creditorers förnöijelsse war inga löösören att tilgå förutan half:a Hemmanet ell. ¾ tl. hwilket Pär Olsson i Fanbyn hade sig emot 30 D. S.M. d.24 Febr. 1698 tilhandlat, och 2:e g. upbudit \och inteknat/ nembl. d.8 Apr. och 13 Septbr. besagde åhr, påståendes dy dherföre fram för de andra Creditorer præferemen och förträdet att erhålla, hwilket och dhe andre Creditorerne för sina delar anhöllo om, förmenandes Pär Jonsson att Pär Olsson icke hade hela summan i Kiöpebref:et omröres haf:a utbetalt. Och emedan här således blif:r en skuld af 63 D. 2.16. S.M:t skuld[!], till hwars förnöijande half:a hem:t eij förslår, uthan blif:e således en comärsus creditor. effter Jöns Olsson och cessio bono., dy kunde Pär Jonsson icke lösa hans dehl effter Mätismanna Ordom, utan bör det nu skee, som en af Creditorerne högst biuder, till föllie af Kongl. M:tz resolution d.18 April sidstl. och derföre böde Creditorerne för tnl. 30 RD. Courant ell. ***[fol.268r]*** 45 D. i S.M:t som för ¾ tunnel. giör 33 D. 24 S.M. Elliest hadhe Pär Jonsson effter tingzdomen 1696 med Hemmanet lagfarit och det 3 g. upbudit 1696, 1697 och 1698, så att det redan d.8 April 1699 war lagståndit, I föllie af hwilket han böör fåå lösa Jöns Olsson uth, som inga penningar inom be:te tijd honom anbudit ell. något lagfarande erhållit. Pär Olsson tilstod at han på de 30 D. allenast betalt 16 D. 20. 20. S.M. men det öfrige 13 D. 11. 4. S.M. kom Jöns Olsson eij att upbära. På Jöns Olss Enkias wägnar påmintes och så det måtte hon något i hemmanet niuta, till heemwist ell. en Mäling åker, åhrl., aldenstund hon med sin Man har uthi dhe swåra åhren hållit Hemmanet uppe wid anträde betalt 2 åhrs utlagor med mehra, men Pär Jonssons Modher sig om det samma, icke uti ringaste måtton

wårda låtit. Hwar till Pär Jonsson sig begaf at låta henne hoos sig i gården niuta heemwist så och i stället för åhrl. att Såå en Mäling åker, han henne gif:e ½ tun. Korn.

Emellan Pär Jonsson från Mälpad och samptl. Jöns Olssons Creditorer i Mälgåsen, an-***[fol. 268v]*** gående deras utlössen och betahlning af half:a hemmanet Mälgåsen ¾ tunnel:d

Resolverades; Att Så som Jöns Olsson har åthskillige Creditorer effter sig lembnadt, hwars fodringar sig bestiga till 49 D. 23. 12. S.M:t men dess andehl i Hemmanet eij högre kunnat utbringas än till 45 D. S.M:t hwilket till alles förnöijelsser eij till räcker, fördhenskull bör samma summa Creditorerne emellan proportionaliter fördelas, således att Pär Olsson i Fanbyn, som han förskrif:en Pant och Intekning för dess 16 D. 20. 20. SM:t i föllie af Kongl. Maij:tz resolution d.11 Maij 1665 niuter först sitt fult uth; Sedan H. Kyrkioherdens lijkstohl 24 öre S.M:t; dee öfrige 27 D.19. 4. S.M:t förblif:e de andre Creditorerne till dehlning för deras 33 D. 2. 16. S.M:t hwilke de proportionatiler effter det 22 Cap. Eedb. LL. sins emellan fördela, aldenstund deras fodringar af lijka beskaffenheet äro; Hwilke penningar Pär Jonsson \med/ första böör utbetala, och när det skedt är ***[fol.269r]*** skall honom Fasta på hela hemmanet meddelas, hwar å han redan har 3:ne laga upbud och stånd; Dock skall Jöns Olssons hustru hoos Pär Jonsson, så länge hon lef:r haf:a sin heemwist, så och åhrl. till underhåld, En half tun. Korn hwar emot hon dess fodran om ett åhrs betalte utlagor, cederar och afståår.

12. Oppbödh Jöns Knutzon i Sund Sundz hem:t den inlöste delen 3 g. och dhess arfde dehl 2:g. Johan Pärsson påminte om penningarnes disponerande, effter förlijkning som dem till rättelse länder.

Oppböd Kiäl Jonsson från GåsböhleWärwijkz hem:t 2:g. klanderlöst.

Opböd Aron Nilsson i Forsse dess hem:n Forsse 1 ½ tl. dels löst dels ärfdt 1:g. utan klander.

13. Jöns Knutzon i Sund beswäradhe sig öf:r Johan Pärsson i Höwijken, hurusom han brukat och nedrött 2 st. stall och ett fähus, det Jöns Knutson, 1694 är dömdh att godtaga för 3 åhrs bygg-***[fol.269v]*** nad af H. Johan Sellin och dessutan som öf:rbyggnad derföre till honom betala 2 D. 28.12. S.M:t, och aldenstund Johan Pärson samma huus hade nyttiat, så förmente han, det Johan Pärsson borde wara skyldig samma penningar at betala. Johan Pärsson sw. att Jöns dher emot hans huus brukat som honom tilhörde, och stodo desse hus än lijka gode qwar. Det Jöns Knutzon aldeles nekade. Johan Pärsson sw. att Jöns Knutzon liuger, för hwilket han laga straff på honom begiärte. Tolfmännen Jöns Pärsson i Båssiö och Olof Pärsson i Åhn woro åstad detta att besee, och refererade, att fähuset mäst war förloradt och fähuset dessutan illa medfarit. Resolutio Rätten finner skiäligt, det Johan Pärsson bör bestå Jöns Knutzon half:a penningarne Nembl. 1 D. 14 öre 6. S.M:t och för det han injurierat Jöns Knutzon wid tinget böte effter det sidsta Cap. Tingb. 24 öre S.M:t

14. Pär Jonsson från Håfssiö, kärade till Sokneskräddaren Påhl Pärsson hurusom han förl. Wåhr skulle åth honom giöra 2 st. Mössor af ett Järfskinn, och fast än der ***[fol.270r]*** af kunnat 4 Mössor blif:a, som han med Dragoun Siul Ståhls attest wille bewijsa, hade han lell giort allenast 2 st., och de ändå så skarf:ade och lappade, att de intz duga, warandes det bästa af skinnet borta och derföre hade de begiärt det igen, då han sielf klädt af sig och bedit dhem honom ransaka; dessutan hade han och fått 10 ½ aln Walmar åt Pär Jönsson att giöra en råk, den samma hade han och alt för kort skorit och med åtskillige skarf:ar bort skiänt, eij lembnandes ändå mehra än 2 aln i behåld, påståendes at han måtte skaffa till rätta det han borttohafft och \det som/ bortskiänt är betala, jembwäl och förnöija honom för förtäringen och undfången arbetzlön för Råcken sampt expenser.

Här emot protesterade Påhl Pärsson, att Pär Jönsson således will läggia honom tiuf:erij till, betygandes på det högsta sin oskuld, emedan af Jerfskinnet det allenast warit en ref:a, som åtskilligstädes war hohl på och håret borta, det han måtte lappa tilhopa, så at han der af icke

skall hafft det ringaste, hwilket de nogsampt funnit då de honom ran- ***[fol.270v]*** sakadhe williandes för alt sådant haf:a reconvention sampt expenser. Pär Jönsson frågadhe, hwarföre Påhl så gick bort för än han böd dhem farwäl och wijsade dhem sin säck? Ille sv. att dhe woro i skogen, och säcken satt för alles Ögon framme. Råcken angående, så hade Pähr begiärat honom kort, och att walmars Packen warit 10½ aln nekade Påhl till, emedan det till honom eij blifwit Mätit dhe 2 aln öf:r woro hade Pehr fått igen, som tilstodh sedt och att Pährs fadher hade ett långt stycke fölgdt honom på wägen till Porten och då wäl sedt, om han något olofl.medh sig tagit. Men Pehr nekade det fadren fölgdt honom uth. På begiäran blef:o bägge Mössorne sönderskorne i Parternes närwaro och Påhl befalt läggia styckerne så tilhopa, som de warit uti skinnet, men han kunde intz det giöre, fastän alla lapparne honom lef:ererades, och han eij kunde säija något wara borta. När man nogare jembförde skinnet det ena stycket med det andra, fans klarl. att åtskillige stycken woro borta och det intz swarade till det andra. Dherföre förehöltz Påhl bekienna san- ***[fol.271r]*** ningen och taga fram det som borta är, men han betygade på det högsta sin oskuld, och att han Edel. wille erhålla, det han intet der aff hade borta. Q. Huru Pär Jönsson kunde bewijsa dätt skinnet warit heelt? sw. att Dr. Siuhl Ståhl jempte hans egen Swäntienare det sedt och skola bewittna, hwilka som de eij war tilstädes dy skiötz saken upp till ~~nästa Ting~~ Lördagen d. 23 huius, att de då hijt komma.

15. Angående det swijn Anders Pärsson i Wärwijken skall ihiehl slagit för Kiäl Jonsson i Wärwijken, föreentes parterne, och samma klagan uphäf:a[?], efftersom det war af intz wärde.

16. Förekom hust. Ingiborg Pärsdåtter Olof Hans Enkia i Löfstad begiärandes prolongation af fatalierne att lösa dess Mans Hem:n, som han försåldt till Pär Matzon i Fanbyn, Men som fatalia redan d.14 huius woro förbij så anstod icke Rätten dheruti att dispensera.

17. Blef afsagdt att såsom uti Mälgiebäcken derest dhen en skillnad är emellan ***[fol.271v]*** Mälgåsen och Cronohem:t Grimnäs som är Capplans boställe är ett lijtet Idh fijske, det skulle fördhenskull Crono bostället effter det 26 Cap. §1 B.B. LL. hälfften i samma fiske äga, och Mälgåhs Man Jon Tomsson och Jon Nilsson \med deras Grannar/ Bostället dheruti icke oförrätta ell. det igenstängia wid laga plicht tilgiörandes.

18. Förehades Boskaps längden för detta åhr. 2. Med formedlingar Gl. och Nya betygar de wara samma beskaffenheet som de förra åhren. 3. Gierningz Män woro Sokneskräddaren Påhl Pärsson; Sokneskomakaren Lars Olsson och Smeden Nilss Tomsson alle allena utan Poikar och drängiar. 4. Tienstelöse och lättingar betygades här inga wara. 5. Bränwijnsbrännerijet förmåtte ingen för wiss Taxa sig antaga.

19. Måls Män för And. Månssons barn på Åsen förordnades deras Skyldemän Nils Olofsson i Byom och Olof Nilsson i Goustad och Brunflodz S:n, hwilka barnens egendom hoos Modren lembnade, dock at de åhrl.få ***[fol.272r]*** der på som barnens education all behörigt upseende haf:a.

20. För Walborg Kiälsdotters dotter blif:e MålsMän till nästa Ting de, som sidst förordnades, och bör Modren inom nästa ting förmå sig andre Målsmän
.

21. Såsom hustru Kierstin Önesdotter hade uti Grönwijkz hem:t 8 R.D. courant insatte penningar, så tilletz samme dhem att lyffta och till sig taga.

22. Uppå Befallningz Mans begiäran wardt undersökt hwilka af detta tingelaget hade 1688 warit landztingz karlar, då H. Landzhöfdingen Ulfsparres Skiutz bewilliades, och wardt af

Nämden med Allmogen intygadt, det Siuhl i Tamnäs och Herman Pärsson i Biörnön då blif:it utsedde, men Herman allena warit åstad, effter Siuhl war bort på Kiälen, effter Herman war intz till bäste utan gingo hans hustru omkring och tigde.

23. Det kiäradhe Bonden i Finnäs Kiähl Ersson till Furrijeren Christian Tunder, hurusom för en tijd sedhan han honom i dess hus och på ***[fol.272v]*** dess Nattsäng skall öf:rfullit och illa slagit hwilket så tilkommit, att ~~han~~ Kiähl Ersson med Dr. Trana hade lagdt \sig/ i en stuf:a tilhopa i en säng, då Midnatz tid wijd pass, kommer Furrijerens flicka tijt och tilsadhe Dragoun att han genstan skulle stijga upp och gåå till Soldaterne på Kiählen och dhem tillsäija att om Morgon komma till Capitein, som då war hoos Furrijeren med dhen fogell de honom skyldige woro, hwar på Kiähl swarat mån det intz är tijd nog då det blif:e liust, der med gick flickan bort, och förde samma ord för furrijeren, hwilken straxt der på kommit tijt in i stuf.an der de lågo, tillspörijandes Dragoun hwad hans bonde sade till flickan, och wid \det/ Kiähl skulle swara och sig enskylla, och för än \han/ fick tala, stijger furrijaren till sängen nappar honom, Kiähl, i håret, drager honom utur sängen, slåendes honom 3. håhl i pannan så at han war öf:r alt blodig, hwilket Matz Tomsson i Bleka och Erich Nilsson i Tramstad, som i andra stuf:an lågo då genstan besichtigade, anhållandes at såsom han såledz är i sitt hus hanterat, tijt Furrijeren gådt i wredesmod dok måtte ***fol.273r]*** han derföre lagl. straffas. Furrijeren Tunder swarade, att då han sände sin flicka effter Tranan med befallning att han skulle till Capitein båda dhe Dragouner ~~på Kiählen~~ som woro Capitein skyldige fogell, hade Kiäl swarat, det behöfde Trana intz straxt gåå åstad, emedan det \eij/ war Konungens commendering, hwilka ord flickan tillbaka kommandes berättade, det \och/ Capitein hörde, som swarade, hwad kommer det bonden wijd, ty om det skiönt intz är Kongl. M:tz commendering, så hade han ändå macht för betahlning at befalla \en/ Dragoun förrätta ett ährende, hälst då det kan skee utan Dragouns skada, derföre och effter befallning gick Tunder åstad till Trana, när han inkom tilsporde han Kiähl hwad han hadhe att läggia sig uti det, som honom eij angick, han hadhe och frågadt Trana om bonden så sagdt som flickan berättat, då han det samma wederkientz och i det hade Kiähl sprungit upp uhr sängen, fattandes honom, furrijeren, i håret, jembwäl och \på/ honom bärandes hugg och slag, hwar emot Furrijeren intz skall rördt honom, aldenstund ***[fol.273v]*** Kiähl warit honom öf:rmechtig, uthan hade han gådt bort från Kiähl hemåt, men Trana hade blif:it qwar och intz följgdt med; Påståendes Furrijeren det skall Kiähl detta emot honom af argheet angif:it, för det han uppenbarade om dhen Sölf:r skeedh som Dr. Kloot stahl i Prästegårdhen och Kiähl sedhan kiöpte. Kiähl sw. at det är en länge sedan afgiord sak der uti han är befrijat, och har \han/ nu intz annat anfört än det som med wittnen skall bewijsas. Tunder tilspordes, att om han blef slagen, hwarföre han då icke lät sådant syna? sw. att han hade försyn att tala dher om. Kiähl hemstälte hwar och och en att judicera, huru han som är en swag dräng, uti bara skiortan skulle kunna slåå Furrijeren, som war klädd och elliest god slagz kiempe.

Till att erhålla lius i saaken blif:er wittnen effterspörde, dhå Kiähl sig först beropade på Dr. Trana, emot hwilken Tunder exciperade, efftersom han eij allenast skall rymdt Regementet, uthan dher jempte och wid samma tilfälle från Sahl. Lieutn. Lindh stulit några Sölf:r ***[fol. 274r]*** Knappar. Trana tilstod att under resan till Sorhambn effter något Gewähr, han hadhe från Lind rymdt åth Stockholm, emedan Lind honom alt för hårdt hantherade, men dherföre hade han sedan lijdit straff, samma gång hadhe sig händt, det han hafft några små Sölf.r knappar hoos sig, dhem Lind honom efftersändt, hwilka följgdt med. Thunder påstod att dhe woro stulne, williandes det af ransakningen wijsa, som honom lembnades, men imedlertijd hördes Trana utan Eedh, att dhen gången låg han med Kiähl i en säng, och så kom Tunders flicka tijt Emot Morgonen dock för dagen och honom tilsade, att han skulle \straxt/ gåå på Kiälen effter några Dragouner som woro skyldige Capitein fogell, då swarade Kiähl tijd nog om Morgon, effter då war mörkt, hwar med flickan gick sin wäg. Kommandes Furrijeren

straxt tillbakas, och wid han inkom tilsporde han Trana hwad Bonden swarade, och för än Trana fick utsäijet, sadhe Bonden samma ord han ~~och~~ flickan gif:it, och sedhan wijste Trana intz af, för än Kiähl kom på golf:et, huru det tilgick, om han sprang sielf upp ell. och om furrijeren drog honom dädan, förklarade Trana sig intz vetta, aldenstund det war mörkt, så att han intz kunde see, derunder hade Kiähl sagdt lät blif:e mig, att iag först ***[fol.274v]*** fåår tala för mig. Kiähl hemstälte Rätten huru det war möijeligit, att han som låg i blåtta Skiortan, skulle springa upp i Mörkret på furrijeren, som war Klädd. Men Furrijeren påstod att så war tillgångit. Wijdare och som wittne åberopade sig Kiähl Matz Tomsson och Erich Nilsson i Tramstad hwilka lågo i andra stuf:an och sågo huru han war hantherad och slagen. Då Matz Tomsson med parternes samtycke afladhe Eden, men Erich Nilsson war nu eij tilstädes. refererandes Matz, att Kiähl kom in till dhem i stuf:an något för dagen och klagade sig, huru han af furrijaren war öf:rfallen och slagen, då han synte dhem 3 st såår i pannan, som woro lijka som slagne med knytnäf:en, han war och blodig i Pannan så wäl som på Munnen och läppen, håret war och \å/ ena sijdan rif:it, men furrijaren hade Matz intet sedt.

Furrijaren påstod än då, att Kiäl hade honom slagit, men något tekn \ell. wittne/ der till kunde han intz wijsa, föregif:andes att han blygdz tala dher om och om Kiähl hafft någon blod på sig så lär \han/ det fått af furrijarens Såår, beklagandes elliest, att detta blåtta af afwund woro af Kiähl på honom ***[fol.275r]*** updichtat för sölf:r skeden skull, effter som och Kiähl skall med sagdt Furrijaren at skiuta honom i låhret. Flera bewijs war nu intz tilstädz, derföre skiötz saken upp till lördagen d.23 huius, att Furrijerens flicka med Erich Nilsson och flere som i gården woro, kunna komma hijt
att examineras. Vid N.34

24. Fändricken Petter Kruskopp kärade till Jöns Knutzon i Sund om en häst, dhen Jöns Knutz häst för honom bitit och slagit förderf:ad williandes, att Jöns Knutzon måtte sådant betala med 10 D: S:M:t aldenstund samma häst skall wara arg och ilak och wärre än en Biörn, skolandes Jöns det så godt som en gång kientz wijd emedan då hästen såledz war sönderbiten och förderf:at, skall Jöns kommit tijt och hulpit till at draga honom upp. Jöns kunde intz neka det nu hans häst en och annan gång warit i hopa med fändrickens och särdeles söndagen för än detta skedde, men wille icke tilståå at fändrickens häst der af tagit döden, uthan det tilkommit af en särdeles olycka, i dy att hästen som ***[fol 275v]*** war gammal hade kommit afweltes uti en Myra, derest han länge legat, så at när Jöns kom tijt hade han slagit stora Gropar i Myran, och war hästen då nästan kall och halfdöd, då han helpte fendricken att resa honom upp och sättia stöd under honom, men det hielpte intet han blef ändå straxt död. Fändricken påstodh att detta tilkommmit af Jöns häst, som hans häst Jagat och all sönderslagit, så att hästen på det sättet kommit omkull. Elliest intygades att Jöns Knutzons häst war myket arg och swår att bijta och jaga andra hästar, och emedan præsumptioner woro emot Jöns så frågades om effter det 4 C. B.B. LL. han kan giöra Eden, det hans häst eij är wållande till fändricken hästs död. Hwilken Ed Jöns wägrade. Parterne förehöltz förlijkning, då fendricken begiärte 4 D. men Jöns böd 1 D. S.M. närmare kunde de intz komma, dherföre togz saken före till doms och

Resolutio

Såsom åtskillige omständigheter äro anförde, hwilka gif:a det utseende ***[fol.276r]*** som skulle Jöns Knutzons häst Jagat fändrickens häst, att han in wijd Myran kommit omkull och der effter döden liutit, så finner Tingz rätten billigt att där Jöns Knutzon effter det 46 Cap.B.B.LL. eij will giöra Eden, det hans häst icke är der till wållande, skall han hästens half:a wärde betala, till fendricken med 2 D:r 16: öre S:M:t.

25. Jöns Olsson i Håfssiö genom Sonen Pär Jönsson fodrade af Eskill Anders Arf:r i Stafre 4 RD., som Eskill hade d.9 Martij 1678 Caverat före hoos Jöns Olsson för Swän Siulsson, påståendes der hoos Interesse för dhem så wäl som för dhe 24: RD. Eskil samma dato lånat

för sig sielf; På Swarandernes wägnar exciperade Anders Eskilsson dätt Swän Siulson hade desse penningar länge sedan betalt, och de läre bewijsa om de stämde blif:a, hwilket och i föllie af d. [*lucka i handskriften*] § i Executions stadgan fans skiäligt at principal debitorn bör sökias, för än löftesmannen, och dherföre skulle de till nästa ting conjunctum instämmas.

26. Tillsades LänsMan att wärdera dhen egendom ***[fol 276v]*** dhen förrymde Dragoun Jon Vinter effter sig lembnadt, på det i fall han eij igen kommo Nilss Ifvarsson i Bogsiö, då kunde ⅔ del. der af taga i betahlning för de från honom stulne penningar, och den ⅓ dehl hustrun tilställes.

27. Johan Hindersson i Räfsund \och Ameren/ kom för Rätten och anhölt om skiötning och fasta på Knut Jonssons hem:n Ammern 1½ tl. \skatte/ Drag: håll wijd Räfsundz Compagnie, kiöpt för 30 RD. af Erich Önesson i Rind, efftersom be:t hem.lagbudit och altsedan d.16 Septbr. 1689 ståndit; Men så som alla upbuden med förbehåld af Kongl. Maijt:z höga rätt woro skedd emedan detta Hem:n är utom börden såldt, dy måtte det Hans Kongl. först i underdånigheet hembiudas, haf:andes det god åker, men ringa slått, tarf:elig timber wed och Gierdzelskog, jembwäl och Mulbete, klennt fiske, intz Qwarnställe och Elgzwåhnor, Näf:r och bark skog till nödtorfften.

28. Det lät Pär Olsson i Öbyn frambtee en lagbudin och lagstånden Kiöpeskrifft på Halfwar Efwertzons Hem. ibid 3 tnl. skatte, begiäran-***[fol 277r]*** des nu dher på Fasta, men aldenstund han war obördig, och alla upbuden med förbehåld af Kongl. Maij:tz Höga rätt äro skedde, dy kunde fasta eij meddelas, för än detta Kiöp blif:r Hans Kongl. Maij:tz underdånigst heembudit, warandes det Dragounehåll wijd Räfsundz Compagnie, består af god åker, men lijten Slått, tarf:elig timber-, wed-, gierdzell- bark- och Näf:r-skog, ringa fiske magert Mulbete intz qwarnställe ell. diurfång.

29. Oppstod wid Tingz Rätten Tolfmannen Oloff Ingebrectzon i Giällön, anhållandes om fasta på det utom börden sig tilhandlade Olof Anderssons Hem:n Giällön 3 tl. skatte efftersom det war la*g*budit, och att sedan d.23 Martij 1689 oqwaldt ståndit; Dock emedan det är utom börden såldt, måtte det Hans Kongl. M:tz uti underdånighet heembiudas, bestående det af fölliande lägenheeter, at det haf:r ringa åker och Eng men lijkwäl god, ingen timber, uthan allenast tarf:elig wed och gierdsellfång, ingen Näf:r ell. Barkskog, knapt Mulbete, magert fiske, qwarnställe till husbehof, inga Elgz wånor, Dragonehåll wid Räfsundz Compagnie

30.[Finns ingen text i denna §] ***[fol.277v]***

31. Kom för sittiande Rätt Erich Pärsson i Skyhlnäs begiärandes Skiötning och fasta på dess Hemman ibid 2 tl. \Skatte/ Anders Hanssons aldenstund det war lagbudit och oklandrat ståndit alt sedan d. 6 Octobr. 1692: Men det fans wara kiöpt utom börd, och alla upbuden med förbehåld af Kongl. M:tz höga rätt äro tillåtne, dy kan fasta eij bewillias för än det är hembudit, warandes det Dragounehåll wijd Räfsundz Compagnie \til Corporalen indelt/, har swag Korn Jord och fråstländt, Ringa slåt och star och Grönfoder och något hårdwall, Inga Elgzwåhnor, Mulbete ringa, intz fiske, timber, ~~wed~~ Gierdzell och Wedbrand till nödtorfften, jembwäl och löf och barkskog, intet qwarnställe.

32. Det anhölt Pär Matzon i Löfstad om skiötning och fasta på det sig tillhandlade Hem:n ibid. om 2 2/24 del: tl: skatte \Hans Pärssons/ Dragonehåll wid Räfsundz Compagnie, emedan det war lagbudit och sedan d.13 Septb. 1698 oqwaldt ståndit, dok såsom det är utom börden kiöpt och alla upbud med förbehåld af Kongl. M:tz höga rätt äro skedde, så kan fasta intz

gif:as för än hembiud-***[fol.278r]*** ningen är i Underdånighet skedd, beståendes det af god åker och Eng, braf skog så till timber wed och Gierdzell, lijtet fiske nödtorftig Näf:r och barkskog sampt Mulbete, Elgzwånor ibland, qwarnställe som går allenast Höst och Wår.

33. Fin*n*en ifrån Mälpad och Borgssiö S:n Jöran Johansson inlade för Rätten en H. Gen. Majorns och Landzhöfdingens, Baron Högwälb.H. Axel von Schaars resolution d.2 huius, att såsom han, Jöran, med Sigfrid Zacrisson och Lars Johansson Blyygh, anhålla om tillåtelsse på Jempteskogen och Gimdalen fåå sig uptaga Hem:n hwar till dhe förmådt sig några löfftes män i Mälpad, så skulle om bem:te lägenheetz beskaffenheet noga ransakas; Och ehuruwäl Häradzhöfdingen för sin dehl gierna skulle wilja denne Commission undgåå, hälst till dess boställe äf:en en tract af Gimdalen lydher, desse finnar jembwäl uti en skrifft dhen de förledit åhr 1698 hoos H.Gen. och Öf*w*ersten wälborne H.Carl Gustaf Frölich insinuerade, Häradzhöfdingen så wäl som dess antecessorer beskylla, haf:a wållande warit det Gimdal eij blif:it bebygd; Dock att giöre wälbem:te resolution ett ödhmiukt nöije, wart i Näm- ***[fol.278v]***dens och Allmogens närwaro på det nogaste här om undersökt, då hwad sielf:a Gimdalen beträffar, det intygades, att han bestodo af en skogztract, utaf Diurfång, Fiskerijen och någon Myrslått, på en Udd uti Siön Miösiönäset ben:d, skall wara någon ÅkerJord derest för 30 åhr sedan en HuusMan uppbrukadt små lappar och der fått Korn, men der från flytt, och ingen wijdare något bruk anwändt; Råg el. Swedieland skall der wara ringa, utan all dhen öfrige Marken måst beståå af höga berg och Myror.

På Brunflod Kyrkias wägnar lät Probsten Ehrewyrdige och Wällärde H. Pehr Langh genom dess bref till Tingzrätten d:12 huius ingif:a en Tingzdom och ransakning af d.17 Febr. 1690 N:o 1 dheruti i anledning af 1489 åhrs tiugu fyra Mans dom, så och en annan dom af d.16 Januarij 1616: half:a delen af Gimdalen, så till fiske som skog dömes till Brunflodh Kyrkia, warandes samma äga uti 1666 åhrs Afradzbook, Brunflod Kyrkia till wijdare ransakning reserveradt, och altdherföre har tingzrätten åhr 1690, dömd dhenne half:a dehl från Bängt Pärsson i Sund, som då med Brunflo Kyrkia dher om twistade, och det tilerkiendt Kyrkian och dess Kyrkioherde; I förmågo af hwilket allt H. Probsten ***[fol.279r]*** nu på Kyrkians och Prästebordetz wägnar anhölt, att wijd dess uhrminnes häfd och laga domar förblif:a, hälst wijd Indelningen 1695 d.3 Junij, då Fändricken Kruuskopp detta afradzland sökte, det så till slått som fiske och alt öfrigit wardt under Kyrkian och Prästebordet bibehållit.

Fändricken Kruuskopp inlef:ereradhe jembwäl för sitt boställe H.Gen. Majorn och Öf*w*ersten Fröligs resolution d.3 Julij 1695. N.2. Hwar uti honom till boställe Brattbyns conservation, anslåås half:a Slåtten bådhe dhen som lyder till Häradzhöfdinge som \Häradz/fogde bostället och Gl. LänsMan Pär Andersson tilförene hafft, hwilken Slått Fändricken sade sig intz kunna umbära, men om Finnarne skola sig der nedsättia och hemmans bruk taga måtte de äntel. dhen samma haf:a, emedan derutom ingen Slått i Gimdalen woro, det Allmogen berättade.

Så berättadhe och Befallningz Man att under hans boställe en tract uti Gimdalen lyder, hwilken så wähl 1666, som 1695 wijd Indelningen är bostället förbehållen.

Till häradzhöfdinge bostället har och från Uhrminnes tijdher en dehl lydt och legadt hwilken med sine Råå och märken är uti ***[fol.279v]*** ett gamalt synebref af åhr 1590. N. 3. beskrifwen, och är äfwen på Indelningen 1695. N.2. bostället reserverat och förbehållen.

Jöns Knutzon i Sund, som nyligen genom process är kommen till sitt Odalshem:n effter Bengt Pärsson, beklagade att förmedelst det han uti sina unga åhr kom från hem:t Sund, och då twisten 1690: war med Brunflod Kyrkia om Gimdalen, hade han sitt tilhåld i Hälssingeland och alla acterne med sig, och är således detta godz från Sundz hem:t kommit, hwilket icke skedt hade om han det afwettadt och alla Documenterne fått producera, upteendes nu 5 st. Gl. pergamentzbref af åhren 1430. 1441. 1470. 1512 och 1550. som alla förmäla om Gimdalen och Sund, och således H. Landzhöfdingen Cassbergz[?] breef d.12 Febr.1630: att Olof Nilsson i Sund skulle niuta Gimdals Afradzland emot 1 mk. dansk, samma 1 mk. Dansk ell. 20

öre SM:t effter Swänsk räkning sade Jöns Knutzon sig ännu skatta för Gimdalen, hwilket så wäl af 1649 åhrs Jordebok som är dhen äldste, som af senare åhrs böcker fans N.4. men hwad Afradzland det woro nembnes intz, uthan ***[fol.280r]*** påstod Jöns Knutzon at det war Gimdal. alldenstund elliest ingen kunde nampngif:a något afradzland, som Jöns Knutzon under Sundzhem:t possiderade, och brukade.

Tingelagetz Allmoge begiärte enhälleligen det finnarne eij måtte fåå sig här nedsättia, aldenstund alla afradz landen och fijsken sampt Diurfång der om kring blif:a ruineradhe, för hwika till Kongl. M:t och Cronan de en wiss afrad ärläggia, dy de liggia mäst alla uti en kretz om kring Gimdalen, såsom först Åse diurfång och fiske på Öst söder sijdhan, för hwilket Sösiö man ärläggia 24 öre S.M:t; Heemsiö Skogens Diurfång och Mulbete på Södra sijdan derföre skatta Molwijkz Man 12 öre S.M.:t

För Örnkiernsdals diurfång och Mulbete ährläggia Åhns Man 12 öre S.M:t; Båtziölandetz diurfång slått och fijske, på Wästra sijdan, innehaf:a Stafre Byemän för 1 D. S.M:t; Mälgåhs man bruka Gröttingz landetz Slått och diurfång för 1 D.16 S.M:t;

Håfssiö boernes Skatte skog på Norra sijdan och Wästanbäcks dito i Ragunda på Östra sijdan; Hwilken Taxa och Ränta allmogen eij lär kunna prestera, om finnar- ***[fol.280v]*** ne komma på Gimdalen, ty de lära eij allenast fijskerijen, utan och all Wån skogen föröda; Warandes lell desse Arfadzlandz af Höga Öfwerheeten dhem förundte till dheras små och swaga Hemmans upprätthållande. Dhe aff Finnarne anbudne löfftesmän woro alla i Mälpad boendes, och således kunde man om deras duchtigheet här ingen wettenskap erhålla, allenast för Kongl. Maij:tz höga Interesse påminnes,att de effter Kongl. Skogzordningens 9:§ böra cavera utan någon wiss tiidz förskrif:ande att ståå, i fall finnarne skulle fåå tilstånd sig här nedsättia, till dess de så fulkombl. till åker och Eng upbrukadt Hemman, att Kongl. M:tz utaf dhem kan fåå sin Ränta.

34. Dhen 23 Septembr. instälte sig åter Kiäl Ersson med Furrijeren Thunder och de sidst desiderade perssoner; Och emedan emot Erich Nilsson i Tramstad Tunder intet hade att excipera dy afladhe han Eeden och wittnade det han låg i andra stuf:an, då hade Kiäl kommit ***[fol.281r]*** tijt och hafft 3 Såår i pannan lijkasom huden war af skuddat, men det hade blödt, byxan hade och warit blodig, så och håret rif:it, men huru slagzmålet tilkommit war bonden obekant eij heller hade han hördt något buller af dhem Tog afträde.

Dhernäst påkallades hust. Sara Bertellzdåtter, hwilken och på furrijerens begiäran afladhe Eeden, och wittnade, det hon war i stuf:an när flickan kom heem från Trana och sade hwad Kiähl swarat, nembl. at det woro tijd nog gåå dijt när liust blif:r, då Tunder stigit upp at gåå til Trana, men hust. Sara hade bedit honom låta blif:a och intz achta hwad flickan sade, hwar med han låtit sig nöija, men effter en stund gådt in til Capitein, och som det något drögde och han intz kom in igen, hade Sara gådt uth, då hon fick höra att det bullrades i Kiäls stuf:a, haf:andes Kiäl ropat K: furrijare låt blif:a mig lät mig tala för mig, hwarföre blåste hon upp lius, och \går/ med Kiäls Moder in till dhem, då Kiäl satt på Sängbrädet dragandes byxorna på sig, men Tunder ***[fol.281v]*** stådt wijd dören, Kiäl hade warit blodig och rif:en i håret, men Tunder såg hon intz så noga på. Håår hade och legat på golf:et hwijtachtigt som Kiäls. Tunder nekade ändå \och påstod/ att Kiäl slog honom och annat hadhe Sara för sagdt, williandes dy nu jäf:a hennes wittnesbördh, effter hon altid hafft agg till honom och welat honom ondt. Honom förehöltz, att han skulle det påmint för än hon aflade Eden, då han tilspordes om emot henne han hade något Jääf. Furrijeren sadhe at han det nu först märker, och aldrig trodt det Sara skulle gåå från de ord hon för honom sagdt. Illa, betygade at hon eij annat berättat om hwad sant woro Tog afträde.

Wijdare hördes Kiäls Modher hust. Märit, som förklarade at hon ingenting wisste af för än Sara kom, och då in komo med liuset war Kiäl wid sängen och furrijeren wid dören. Och leto båda illa men Kiäl hade warit blodig och rif:en i håret, men Furrijeren intz det hon kunde

märkia, utan hade han klagat öf:r Kiäls owett. Furrijeren betygade ***[fol.282r]*** de det Kiäl honom först öf:rfallit och slagit då han kom dijt effter Trana och derföre att undwijka tinget hade Kiähl budit honom förlijkning; Kiäl sw. intet annars än att dhe skulle lef:a i sämia och frijd.

Flickan Karin som blef sänd effter Trana, hördes utan Eed effter hon war allenast sine 12 åhr och berättade, att när hon med budet kom till Trana wille han stijga upp, men Kiähl hade bedit honom liggia, det är tijd nog då det blif:r liust med hwilket swar hon gick till furrijeren, hwar öf:r om han blif:it wred hade hon sig intz förstådt, och widare kundskap hade hon här om intet. Tunder contesterade at uti intz wredzmod han gådt tijt, uthan effter Capitens befallning tilsagdt Dragoun andra gången, då Kiäl blif:it sticken och i Mörkret fahrit upp på honom, och såledz illa gådt åth honom det han för blygdz at omtala effter han war en officerare.

Hust. Sara inkallades än en gång och förehöltz alfwarl. at säija sant, om hon förstod det Furrijeren i Wredzmod gick till Kiähl? det hon förklarade sig intz kunna wittna ***[fol.282v]*** Sedhan ransakningen nu war föreläsen och parterne intz mehra hade at påminna.

Resolverades.

Häradzrätten har dhenne saken noga öf:rlagdt och ehuruwäl den det utseende gif:r, som skulle Furrijeren Thunder uti wredzmod gådt till Kiäl Ersson honom öf:rfallit och slagit; dock emedan furrijeren dher till enständigt nekar, och af de hörde wittnen det eij heller kunnat bewijsas, betygandes furrijeren at effter Capiteins befallning han utan något wredzmod har gådt till Kiäls stuf:a, att tilsäija Dr.Trana det han skulle gåå på Kiälen, då äntel. effter detta owäsendet sedan han inkom förelupit, hwar till hwem först wållande warit ell:r huru det begyntz, men eij kunnat finna, utan det allenast, at furrijeren gif:it Kiäl Ersson 3 blodsåår och honom hårrif:it, men dher emot är å furrijerens Kropp ingen åkomo funnen, af hwilket alt nogsampt skiönies, att sedan Furrijeren kommit in och de taltz wijd, han med hugg och slag Kiähl anfallit, och fördenskull kan Häradzrätten honom eij befrija från 40 mk för hem- ***[fol. 283r]*** gång, effter det 5 Cap. Edzöresb. LL. så och för 3 blodsåår och hårdrag 4:g. 3 mk S.M:t, effter det 13 Cap. Sårm.will. LL. Ock uti expenser 2 D. S.M:t dock detta med underdån. ödhmiukaste wördnad dhen Höglofl. Kongl. Hofrätten underställt.

35. Uthi dhen förehafde saken emellan Pär Jönsson i Hofssiö och Skräddaren Påhl Pärsson, om ett Järfskinn Påhl emottagit at giöra Mössor af, hördes effter aflagdh Eedh Dr. Pehr Frisk, och betygade det han intz så noga gaf acht på huru Skinnet war, men så wijda han kunde märkia, tychte han at det war helt och intz hårlöst, men förwisso kunde han det intz säija. Sammaledz intygade Siuhl Ståhl, at Skinnet Pähr honom wijsade war helt och utan skade, haf:andes spiutet gådt in wijd liumsken under buken, men intz upp genom ryggen, men om skräddaren fått det skinnet war Siul obekant. Påhl Pärsson påstod ändå att skinnet warit skadat och hårlöst der och hwar, dhet han Edel. erhålla wille jembwäl och at han intet dher af hade försnillat och sig till nytta behållit, samma Eedh war och Pär Jönsson nögd med at han giöra skulle. Och emedan Pär Pålsson elliest war en dräng om god frägd, så fant Rätten skiäligt i föllie af d.19 Cap Tingb. ***[fol.283v]*** så och det [*skada, hål i handskriften*] och 29 dom i …[?] honom samma Eed att tillåta, dhen han och gensten wederbörl. afladhe, så angånde Walmaret som Skinnet, på sätt och wijs som förmält är, dhet effter Rätten saken wijdare öf:rladhe, icke kunnandes dhen nu anorledz finna beskaffat, än at Pär Pålson börde ansees som dhen hwilken tagit en syssla före dhen han eij förståt Nembl. Skinnare Embetet, så at han dher före börde hållas ad restitutionen …[?], jembwäl och för råcken, dhen han för kort skorit hadhe. Under detta frågade Pär Jönsson, huru Påhl Pärsson kommer att gåå på Gimdalen och haf:a finnar med sig, hwilket som en iniurie, han bad noteras.

Järf:en wärderades för 4½ D. S.M:t och walmaret 6½ aln. för 6 öre allnen, det Påhl skulle jempte 2 D. S.M expenser betala, som fölliande dom uthwijsar.

Emellan Pär Jönsson i Håfssiö och Skräddaren Påhl Pärsson angående ett Järfskin Påhl Pärsson emottagit, att giöra Mössebräm utaf, så och 6 ½ aln Walmar till Råck med ***[fol.284r]***

[Skada i originaldomboken,vänstra hörnet av sidan saknas. Bokstäverna inom hakparentes är hämtade från Renoverad dombok 1699 Svea Hovrätt Västernorrlands län fol.1100]

Hwilket Pär Jönsson påstår eij rättel. wara [um]gådt, Resolverades; Att såsom Påhl [Pehrsson] aflagdt Edhen, det af ofwanb:te Pärse[dlar]han intz försnillat, ell. sig till nytto [be]ållit, har Rätten detta wijdare öf:rlagdt, och skiäligt funnit, att såsom med Mössebrämens tilskiärande Pär Pålsson sig försedt och Järfskinnet bortskiänt, äf:en så och Wallmaret till råcken, så bör han skinnet betala med 4 D. 16 S.M:t och Wallmaret 6½ aln, med 6 öre allnen jempte arbetzlönen 4 öre S.M:t men dher emot det bortskiände skinnet och Wallmars Råcken behålla, och i expenser dessutan betala till Pär Jönsson En dal. S.M:t

Ting 5 - 6 februari 1700

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:21a, fol.31r-45v

Anno 1700 d. 5 och 6 Februarij höltz ordin: laga Ting med Allmogen af Räfsundz Pastorat, närwarande förste dagen LänsMan Olof Pärsson och sedan Häradzskrifwaren wälbetrodde Zacris Wargh, med fölliande Nämd;

Siul Seijfastson i Tamnäs,	Salmon P. i Anwijken
Olof Ingebrechtzon i Jällön	Olof Pärsson wijd Åhn
Jöns P. i Båssiö	Erick Ersson i Marsätt,
Carl Tolsson i Backen	Olof Jönsson i Söwijken
Carl Olsson i Beenssiö	Aron Nilsson i Forsse
And*ers* Pärsson i Wärwijken	Pär Jönsson i Össiö

1. Fick Salmon P. i Anwijken afsked, och i hans ställe kom And*ers* Pärsson i Wärwijken, hwilken dess Eed wederbörl. aflade.

2. Opplästes fölliande Kongl. Placater. 1. Om Jachter och Diurfång af åhr 1664. 2. Barnemordzplacatet af åhr 1684. 3. K. M:tz placat om tienstehion af åhr 1686. 4. Om Skogz Eldar af åhr 1690. ***[fol.31v]*** 5. Oliud och slagzmål i Kyrkiorne af åhr 1686.

3. Sokneskräddaren Påhl Pärsson, kärade till Pähr och Jöns Jönssöner i Hofssiö, om satisfaction effter lag uppå dhem, för det dhe wijd sidsta Ting ho*nom* tilladhe haf*w*a olofligit wijs för dhem försnilladt något wallmar så och en dehl af ett Järfskinn aldhenstund uti bem:te Saak han af Tingz Rätten blif*w*it befrijad; Men Emedhan bem:te Saak är af Rätten befun*n*en så beskaffadt, att Påhl Pärsson sig med Eedh har måst befrija, så att fördhenskull Pär och Jöns Jönssöner icke kunna säijas temere ell. utan skiäl haf*w*a talat hwarföre effter lag och praxin, kunde Påhl Pärsson emot dhem ingen reconvention beståås, uthan warde de för wijdare åtahl befrijade.

4. På Kyrkioherdens Ehrewyrdige H. Carl Alstadij wägnar, inlade Com*m*inister wällärde H. Johan Sellin Kyrkioherdens skriftel. beswär öf*w*er Oloff Pärsson ***[fol.32r]*** i Biörnöön, för det han D*omin*ica 3:ia Adventij eij wille låna Kyrkioherden häst, eij heller resa föruth med ho*nom*

till Båssiö Kyrkia och wäga; Äf*w*en skola Bossiö boerne wägen sig i oföret att upkiöra Kyrkiowägen, som särdeles skall skedt annan dag Juhl, begiärandes dher öf*we*r laga correction. På Olof Pärssons wägnar förklaradhe hustrun, Märit Jonsdåtter, att wägen, så långdt dheras bohlsta räkte war upstakad och kiördh, men af hen*n*es Man skall Kyrkioherdhen ingen häst begiäradt. Från Båssiö til Biörnön hade Pehr i Flatnoor kiördt upp wägen, så när som på ett musqeute skått. Detta påstod och Joh*an* Pärsson i Hööwijken, ladhe och det der till, att de i Båssiö intz wetta när de skola wänta Kyrkioherden och wägen upkiöra emedan i stället för hwar 3:de helgedag, de ibland på 6: 7: we*c*korne eij fåå någon Gudztienst, hwilket och Pähr Andersson i Båssiö klagade, och entel:n när Kyrkioherdhen skall kom*m*a, så kom- ***[fol.32v]*** mer han sällan för än emot afftonen, anhållandes dher öf*we*r en wiss ordning; Anders Mässodagen skulle dhe haf*w*a Gudztienst, men Kyrkioherdhen kom intz, utan sedan församblingen emot afftonen väntat, måtte dhe gåå heem.

Men H. Johan kom*m*er altijd uti rättan tijd. LänsMan klagade och att så wäl i Sund, Brattbyn och widere dhen wägen skola de wara nödige at utstaka wägarne. På tilfrågan kunde H. Johan icke egentel. swara till det som nu relaterat; och fördhenskull lembnades det till H. Kyrkioherdens ankomst, och allmogen på det strängast tilsagde, wijd laga bötter här effter i rättan tijd wägarne utstaka och på infallande Sniö, dhem up kiöra låte; Men hwad beswär som anföres öf*we*r Gudztiensten, det haf*w*a de hoos H. Probsten att andraga.

5. Så som wijd dhen twist, Jöns Knutzon i ***[fol.33r]*** Sund har instämdt Probsten Lang i Brunflod, om Gimdals Afradzland han återfodrar, H. Landzhöfdingen och Consistorium, effter Kongl. M:tz nådigste förordning af åhr 1688 icke woro tilsagde, altså upskiötz dhen till nästa Ting.

6. Emedan drängen Hendrick Hinderson och Anna Larsdåtter i Grimnääs förklarade sig willia ächta hwaranan, dy kunde hwad deras lägersmål angår, eij wijdare uptagas.

7. Effter dhen wid sidsta ting skedd notification, till alla Nilss Anderssons Creditorer från Hållbårgen att nu inkom*m*a, om förträdet för hwaran*n*an att utföre, angof*w*o sig eij flere, än dhe wid höstetinget specificeras; Nembl:n

Jon Nilsson i Mälgåsen	3. 10 S.M:t
Pär Jönsson i Össiö	12 D.
Per Embriktzon i Grimnäs	2 D. 26
Mikel Olss Enkia ibid*em*	18 D.
Jon Olsson i Hålbårgen	2 36

hwilke påstodo det Dr. Jonas Collman, som ***[fol.33v]*** är Nilss Anderssons swåger och all egendomen om händer tagit, måtte och Giälden betala. Collman upwiste öf*we*r det lösn, arfz Instrumentet effter swärfadern d.3 Nov: 1694, hwilken egendom eij stijger högre en till 43: 2: 8: S:M:tt men Giälden till 50 D: 20: 8: eller 7 D. 18 S.M:t högre än löösören, hwilken giäld jempte dhe 7 D 18 han måst betala, förutan *1*688 åhrs utlagor påståendes det fåå betalt af det ~~löse~~ fasta. Att Collman något af löösören undandölgdt kunde nu eij mehra än *1*696 bewijsas. På tilfrågan, om Collman skaffat underrättelsse från Norrie, om ell. när Nilss Andersson död blif*w*it swarade han näij, utlåtandes sig här hoos, att han önskar slippa desse Creditorers anfall, och till änden sedan han fått sin förnöijelsse, uppdrages han däm i betahling hwad som af det ena Tun*n*elandtz wärde öf*we*rstijger, dock hans hustrus ⅓ dehl opræiudi- ***[fol.34r]*** cerad; detta blef med Nämden öf*we*rlagdt, då Com*m*inister H. Johan Sellin uppwiste Creditorernes cession af deras fodringar till Kyrkian daterad d. 20 Aug. sidstl. Jon Nilsson i Mälgåsen ½ del af sin fodran, Pär Embriksson i Grimnäs alsam*m*ans.

Pär Jönsson i Össiö ½ parten. Märit Jönsdåtter i Grimnäs ⅓ part, hwarföre och på Kyrkians wägnar, effter Kyrkioherdens begiäran, anhölt H. Johan att saken måtte slutas och Kyrkian undfåå det, som henne gifwit är.

Resolutio.

Emellan samptl. Nilss Anderssons Creditorer i Hålborgen Jon Nilsson i Mälgåsen, Pär Jönsson i Össiö, Pär Embrektzon i Grimnäs och hust. Märit Jönsdåtter ibidem \och Jon Olsson i Hålborgen/, och Dr. Jonas Collman swarande, angående Nilss Anderssons Giäldz betahling till 38 D. 4 S.M:t och de påstå at Collman bör häffta före, som egendomen innehafwer; Resolverades ***[fol.34v]*** att så som hwad det lösa beträffar effter Nilss Anderssons fadher Anders Olsson i Hållbårgen, af 1694 åhrs Instrumente det finnes, att det till Anders Olssons giäldz betahling är upgådt, som 1696 åhrs dom jembwäl förmäler, fördhenskull kunna Sonens Giäldenärer, där ~~till~~ på ingen prætension giöra; Anbelangande det fasta som är 1 tl. i Hållborgen wärderat för 40 D:r S.M:t, så bör Collman dher af niuta först 7 D: 18 öre S.M:t för Swärfadrens Giäld han häfftar, sedan effter det \1: och/ 22 Cap: Erfdb. LL. behåller Colman af det öfrige sin hustrus Syster part ell. ⅓ dehl 10: D 26 S.M:t och brodren Nilss Anderssons Creditorer för deras 38 D. 4 öre S.M:t de öfrige 21: D 20 mk. S.M:t hwilket som \det/ till allas fulla förnöijelsse eij tillräcker, så bör effter ofwan allegerade lagssens rum, det briste för hwar och en så af mark som mark och när Collman hafwe desse 21: D. 20 öre uthbetalt, bör för alla andra dess Swågers Creditorer han ware alldeles otiltalt.***[fol.35r]***

8. På LänsMan Nilss Carlssons begiäran i Lijt inteknades Jonas Colmans obligation af d.24 Martij 1697 på 52 D. S.M:t hwar på än resterade 46 D. 12 S.M:t som Collman tilstod och lofwade betala.

9. Jon Olsson i Hålborgen kärade till Dr. Jonas Collman om inlössen af dess Systrars Lucias och Gunborgz Systerpart ell. 1 tnl. i Hålborgen, hwar till han förmenar sig wara så när som Collman, hwilken har Jon Olssons brodersdåtter till Echta, beståendes hela Hem:t af 3 tl:d, dher af Jon har 1 tl. Collman ett föruthan Lucias och Gunborgz 1 tl., det Colman och til en dehl inlöst och brukar, men Jon Olsson hälfften med honom will inbörda på det han således må bekomma lijka dehl i gårdhen, som Collman; Hwar till Collman eij wille låta sig beqwämma, uthan påstod at behålla Systrarnas ena tunnel: för sig allena, hafwandes hans Swärfader för hafft hela Hem:t men Collman äntel. insläpt Jon Olsson effter, han war Dra- ***[fol.35v]*** goun och mechtade inteht medh, at bruka hela Hem:t, dock kunde han eij säija Jon Olsson fått \dess penningar/ eij heller Gunborg, Men Lucia hade fått sitt, så när som på 5: D:r K.M:t Med desse Systrars delar hadhe Collman eij wijdare lagfarit än at han erhållit ett upbudh.

Resolutio.

Emellan Jon Olsson i Hålborgen kärande och Dr. Jonas Collman swarande, om inlössen af Lucia och Gunborgz Olofsdöttrars ena Tunnel. i Hålborgen Resolverades; Att såsom Jon Olsson och Dr. Collman på dess hustrus wägnar, äro bägge lijka när och jembne till inbördandet af dette tunnel. Fördhenskull och effter det 6: Cap: Jordb: LL. böra dee löse halfft hwardera.

10. Comminister wällärde H. Johan Sellin Käradhe till Jöns Knutzon i Sundh för det han effter dess contract och lofwen på tinget d. 12 Septembr. 1698 eij har \til fullo/ betalt Pär Anderssons Arf:r ***[fol.36r]*** de 53 RD: 14 sk: för deras prætension uti Sundz hem:t, aldenstund de der på allenast undfått 32 D. 16 SM:t som till Fändriken Kruskopp betaltes för Brattby huserötan påståendes resten, ell. och fåå gåå till sitt Hem:n igen. Jöns Knutzon sw., sig intz kienna Pär Anderssons Arf:r ell. med dhem Kiöpslaget, uthan med H. Kyrkioherdhen, har och effter contractet redan betalt 90 D. S.M:t nembl. 30 D. S.M. A:o 1692 till Sahl. Bängdt Pärson

och 60 D.S.M:t insatte han. förl. Winter till LänsMan Olof Pärsson, dhet och han tilstod, men dher af hade han, effter H. Gen. Majoren och Landzhöfdingens resol: d:1 Septbr: sidstl:ne betalt till Fändriken Kruuskopp för Brattby huseröta 32 D. 16 S.M:t och till Kyrkioherden effter Befal.M:s ordres d.29 Junij och 6 Decembr. *1*699 12 D. 16 S.M:t Och emedan ännu någon 70 D. S.M. resterade på hem*m*an handelen, så tilhöltz Jöns Knutzon den med första clarera. Ille sw. sig än haf*w*a ½ åhr igen, dess utan ***[fol.36v]*** woro på Gårdhen stoor huseröta, dhen han och will afkorta uti dhen utfästade Summan, ty fenster och spiäll äro borttagne; H. Johan sw. at spiället hade han sielf satt tijt.

Resolutio.

Såsom af dhen förening *1*698 här på Tinget är träffadt, det finnes hurusom med H. Kyrkioherden på Pär Bengtz Arf*:r*s wägnar Pär Anderssons Arf*w*e, haf*we* Kiöpslaget om deras prætension i Sundz Hem:t, för 53 R.D:r 14: ski. så måtte Arfwingare för det som än rester hålla sig till sin Man; dåck imedlertijd och i afräkning på deras fodran, tillåtes Pär Anderssons Arf*w*e att lyffta och tilträda dhe 15 D. S.M:t som \hoos/ LänsMan Olof Pärsson ståå deponerade.

11. Anders Pärsson i Wärwijken kärade till Dr. Oloff Bernfelt för det han ho*nom* i dess stuf*w*a med hugg och slag öf*we*r fallit. Bernfelt sw. at då han skulle kräfia sin Ränta hadhe Anders Pärsson ho*nom* med otijdig Mun ***[fol.37r]*** öf*we*r fallit, Så at Bernfeltz hustru kom*m*it dher till, hwilken Anders sparkat effter, och dy hade Bernfelt tagit Anders uti Axelen, och så hade det borit ihoop för dhem, icke kun*n*andes neka, det han iu slagit till Anders; hvilken och klagade, att Bernfelt på ho*nom* brukat fuhl Mun. Till wittne kallades Jöns Olsson i Wärwijken, som med parternes samtycke aflade Edhen och wittnade, att han intz war inne då oredan begyntes uthan kom sedan på Anders Pärss*ons* begiäran, och synade huru han war hantherat, nembl. han blödde i Mun och näsan, så och rijf*w*en i håret, som låg på Golf*w*et men Bernfelt såg han intz, eij heller kunde Bernfelt säija, att han å sin Kråpp någon åkoma fått. Elliest förehöltz Bernfelt, det ho*nom* eij tillåteligit är, sielf att infodra dess utlagor, utan måtte han der till haf*w*a Officerarnes sedell. Öf*we*r de skiältzord Anders skall utfarit uti, beropade sig Bernfelt på Johan i Onsala. ***[fol.37v]***

Resolutio. Dhet skall Bernfelt för 2:e blodwijten och Ett hårdrag effter det 13 Cap. Sårm. will LL. bota 3 g. 3 mk S.M:t, men hwad Skiältzord Anders Pärsson ho*nom* öf*we*r fallit, det utställes till dess det lagl. blif*we*r instämdt och bewijsat.

12. Efftersom af dhe liqvidationer, som pro A:o *1*696 äre håldne emellan Anders Pärsson i Wärwijken och dess Dragon Olof Bernfelt d.4 Julij *1*696 och d.9 Januarij *1*699 det befans, att Bernfelt utan dess löhn a 8 D:r.M:t, 3 D. S.M:t blif*w*it på bondens tildelning afkortat, emot en rest för *1*695. af \Hem*m*ing/ Olofsons Hem:n i Börön, det Bernfelt brukadt, hwilka 3 D:r och än 8 öre S.M:t där till Bernfelt tilstodt; och fördenskull effter det 33 Cap. Kong.b. så wäl som d. 5§ i Kongl. Excutions stadgan afsades, det Bernfelt bör desse 3 D. S.M:t genstan till And*er*s Pärsson betala ell. och på dess löhn afkorta låta. ***[fol.38r]***

13. I föllie af dhen berättelsse som Olof Ingebrectzon i Jällön och Salmon P: i Anwijken giort för Cappellanen H:r Johan Sellin giort[!], att Jöns i \Sundh/ Kynders Mässodagen skall kommit seent i Kyrkian och drucken, hade H. Johan låtit honom instäm*m*a; då Jöns Knutzon här till aldeles nekade, säijandes att han om afftonen rest heem åth från Brunflod och ärnat sig hijt till Kyrkia, men i wägen blif*w*it opasslig, så at han måste resa in i Anwijken; Olof Ingebrectzon nekade sig så berättat, effter Jöns intet war i Kyrkian utan kom sedhan och leet illa, men sedan hade han i Prästegårdhen druckit lijtet bränwijn. Elliest wittnade Nämden att Jöns aldrig plägar försum*m*a Kyrkian. Jöns sadhe at om Kyrkioherden Predijkat hade han

kom*m*it i rättan tijd, men ehuru han sig skyndade, wardt det ändå seent, haf*w*andes hästen warit öf*we*r alt lodrig, det och Salmon Pärsson wittnadhe.

Resolutio; Så som Jöns Knutson af opassligheet hindrat eij kom*m*it i rättan ***[fol.38v]*** till Gudztiensten, och han elliest om dess Gudachtigheet ett godt loford haf*we*r fördhenskull och effter Kongl. M:tz placat om Sabbatzbrått §2 blif*we* han dhen*n*e gången med en åthwarning förskonad.

14. Företogz åter den långlige twist, om det lärfft jempte pen*n*ingar som Hust. Lucia i Hålborgen mistat, och hon will hålle Jonas Collmans hustru Anna Anders dåtter före, effter hon ett stycke lärfft hoos hen*n*e igendt; Och hördes Hust. Brijta Carlsdåtter, som förklarade, att hon eij mechtat skaffa hijt hustrun från Mälpad, eij heller kunde hon för wisso säija, om det lärfft nu twistas om, war det sam*m*a som Collmans hustru af hen*n*e fick. Tog afträde; Och hördes hustr. Anna som Edel:n wille erhålla, att detta lärfft stycke är rättfångit Godz, och intz af det som hust. Lucia mistat, det hen*n*e bekant är, Men Lucia påstod det sam*m*a ***[fol.39r]*** säijandes, at för än hen*n*es kista blef stulen war ondt om pen*nin*gar i Hålborgen, men sedan gaf Collman åt Tunberg 2 tolförs st. för arbete, han wäxlade och en 4: dubbel Carolin till Jöns i Sundh, jembwäl. Och kiöpte han Råg för en Carolin i Anwijken. Dhe 2 Tolförsty*c*ken till Tunberg tilstod Colman och woro illa han som en Dragoun och bonde eij skulle äga så många p*enning*a*r*, 4: dubbla Carolin tilstod han och sig utbudit att wäxla icke en, utan och en till Borman och Erik Drake, hwilke han fick hoos sin slächt i Östergiötland; Och Pehr i Anwijken lånte hans hustru 2 Carol:r dherföre kiöpte hon rågen, som Salmon Pärsson berättade. Jon Olsson i Hålborgen betygade, at för än det stals för Lucia, såg han Colman haf*w*a en 4 dubbel Carolin. Och emedan på tilfrågan eij war större uplysning i saken att hämpta, dy öf*we*rlades saken med Nämdhen, som alla betygade ***[fol.39v]*** det \om/ Colman och hans hustru aldrig annat än ährligit är spordt, hwarföre wardt enhälleligen resolverat; Att så som det icke af hust. Lucia så fulleligen bewijst är, att dess 1 ½ aln lärfft hon öf*we*r kom*m*it, woro hennes, och af det, som från hen*n*e blif*w*it stulit, icke heller har hust. Brijta Carlsdåtter fulkombl. kun*n*at säija, at det woro sam*m*a lärfft som hust. Anna, Collmans hustru af hen*n*e kiöpt; fördhenskull effter hust. Annas tilbud, så wäl som det 9 Cap. Tiufb. LL:n fin*n*er Rätten skiäligt, det hust: Anna med sielf sins Ede erhåller, att detta lärffts sty*c*ke är rätt fångit, och intz af det som hust. Lucia mistat haf*we*r.

15. Nilss Andersson i Skuru, tiltalade Olof Pärsson i Biörnön, För det emot 24 Mans prof, han wil gåå öf*we*r Herwas åhn på hans Skog ***[fol.40r]*** och honom aldeles uthur bäcken utstängia, begiärandes niuta lag till godo. För Olof Pärsson swarade hustrun Märit Jonsdåtter det hen*n*es Man intz wil gå på Skuru Skog, men fisket angående skall hen*n*es Man haf*w*a ett bref; dher emot inladhe Pär Andersson i Döfwingen det gl. Prob bref*w*et ifr. Åhr 1553. Och aldenstund dher af befans, dät Herwas åhn skulle wara skillnaden emellan Skuru och Biörnöö Man, så att Skuru Man, skulle haf*w*a all Skogen Sun*n*an åhn och Biörnö Manen Nordan åhn, altdherföre bör Nilss Andersson i Skuru i föllie af det 26 Cap BB. LL. ~~böra de~~ äga half*w*a Herwas åhn \Olof Pärsson/ dock om Olof Pärsson på något särskilt fiske har någon apart dom, här igenom aldeles opræiudiceradt.

16. Såsom frambl. Olof Carlsson i Grönwijken och Pär Månsson i Morwijken haf*w*a tilsamans Caverat för Siösiö Cronohemanetz häfd och byggnad, hwilket är Rustmästare boställe, men Arf*w*ingarne ***[fol 40v]*** icke kun*n*at förennas, om dhe på tinget d.8 Dbr.*1*697, dher wijd befintelige 59 D. 13 öre S.M:t brist, uthan tijdhen utdragit förmedelst någon särskillt twist dem emellan; fördhenskull afsades uti MålsMän*n*ens Jon Nilsson i Mälgåsen och Olof Erssons \i/ Hunges närwaro, att desse ~~löfftes Män~~ Arf*winga*r effter d. 20§ i Kongl. Executions

stadgan, skola genstan betala halfften hwardera, och sedan sins emellan uthföra, hwad om Hem*m*anetz disposition den ena kan hafwa dhen andra att tiltala.

17. Effter resolution wijd sidsta ting ingaf Olof Carlsson i Beenssiö en förtekning öf*w*er dess broders Olof Calssons dåtters egendom d.8 Jun. sidstl., men dher med war hen*n*es Målsman Jon Nilsson i Mälgåsen intet tilfrijdz, fodrandes dess uthan räkenskap för 6 D. S.M:t upboren landzjembnad för Siösiö och Grönwijken, hwar med upskiötz til Sokne skrif*w*arens ***[fol.41r]*** heemkomst. Dhe 16 D. S.M:t Olof Calsson fåt för Notan, sade han sig betalt till Erich Larsson i Siösiö på Huserötan hwilket utom ordres är giordt och kunde dy intet bestås. Legan för 2 st Koor i 7 à 8 åhr, sade Olof Carlsson det Modren och dåttren upborit; Dher öf*w*er ho*nom* pålades deras qvittence at skaffa.

Att Olof såldt en Koo 2 D. för ringa sade han at han sielf consenterat, och dy bör han dher öf*w*er skaffa hen*n*es samtycke.

Sidst inlade Olof Carlsson en skrifft, dheruti han påstår, det brodren hade ho*n*om hemans lössen uplåtit, hwar på han \skall/ betalt i åtskillige påster till 58 D. 12 S.M:t, hwilket Jon Nilsson bestridde; och dy lembnades det med det öfrige till nästa ting lagl. att instäm*m*as, och parterne behörige skiäl och wittnen wid handen haf*w*a, och imedlertijd blif*w*e Olof Carlsson i Beenssiö i åhr wijd Grönwijkz Hem*m*ans bruk och anssning. ***[fol.41v]***

18. Aldenstund uti Saken emellan Jöns Olsson i Hofssiö och Anders Eskilsons Arf*w*e i Stafre, effter gif*w*en resolution på sidste Ting Swän Siuls Arf*w*e eij woro citerade, om de 4 R.D. Eskil Andersson för dhem caverat dy tilsades Sonen Anders Eskilsson dhem till nästa ting låta stäm*m*a eller skall dom i Saken falla; Angående Interesse för dhe 24 RD. som Jöns Olsson af Eskils Arf*w*e fodrar länte *1*678; så påstod wäl Sonen Anders att det skall för 7 åhr sedan för än fadren dödde, det wara slutit emot det, att Jöns Olsson fick 1 tun. Korn och ett fäähuus uti Söwijken, hwar om Jöns Olssons Son Jöns skulle sig till näste ting underrätta.

19. Genom Fändricken Kruskopp fodrade Capitein Wälb. H. Jochim von Daden ärsättning af Dr. Oloff Pryss för en höladha han i Ödes- ***[fol.42r]*** böhlet Ede för ho*nom* låtit upbränna; Pryts förklarade at han redan framfört 1 ½ tolfft timber, som för samma gl. lada lär wara nog. LänsMan och Siul i Tamnäs berättade at sam*m*a lada warit utfallen och nedruttnat, dherföre dhen och uti Synen *1*696 d.13 Julij war förbijgången, aldenstund den swed där hon står, war all Skogwuxen och ingen slått mehra, I anseende till hwilket Rätten eij kunde Olof Pryts påläggia mehra, än då han för den odugelige ladan framfördt 1 ½ tolfft timber; Skogz Elden angående och dhen skada på Skogen dhen skall giordt, utställes til laga syyn instundande Som*m*ar.

20. Till synen emellan Pär Pärsson i Båssiö, emot Jon Larsson och Henrick Markusson på Kiälen, effter *1*699 åhrs dom, förordnades Tolfmännen Jöns Pärsson i Båssiö, Aron i Forsse, Carl Tolsson i Backen och And*ers* Pärsson i ***[fol.42v]*** Wärwijken, hwars bekostnad på Succumbenten ankom*m*er.

21. Af Lieunt. Wellam Niure fodrade H. Johan Sellin effter Kyrkioherdens ordres, 2 D. S.M:t som hans fadher *1*678 gif*w*it til Räfsundz Kyrkia och Leutn: d.8 Martij *1*699 reverserat sig att betala. Leutn. nekade icke till reverssen, men hade i hastighet dhen gif*w*it, icke an*n*at troendes, än så woro, som Kyrkioherdhen refereradhe, men sig sedan bättre underrättadt, wille dy intz dhem betala, hans fader war dhen Man, att hwad han lof*w*ade gaf han straxt. Af Kyrkioboken och *1*678 åhrs räkning fun*n*es desse 2 D. in debito, som betalte uptagne, men dher emot in credito som obetalte, eij afförde, hwar till som H. Johan eij kunde swara, dy lembnades till Kyrkioherdens ankomst.

21. Emedan det eij kunde bewijsas att And*er*s Pärsson och Kiäl Jonsson i Wärwijken Midsom*m*ars dagen under ***[fol.43r]*** Kyrkiowägen slagitz, dy kunde der til eij wijdare giöras, för än SäxMan*n*en i Skylnäs, som det angif*w*it tilstädes kom*m*er.

22. Oppbödh Pär Pärsson i Båssiö med LänsMan Olof Pärsson 2 g. Båssiö Cronohem:t af Kongl. M:tz dhem uplåtit til skatte emot Lassbyn.

23. Aron Nilsson i Forsse upböd 2 g. Forsse hem:t klanderlöst. Kiäl Jonsson i Wärwijken dess bördehem*m*an Wärwijken effter domen d. 31 Martij *1*699 3 g. utan klander. Jöns Knutzon i Sund upböd dess ärfftel. tilfallne dehl i Sundz hem:t nu 3 g:n.

23. Uppå Erich Olssons Enkias wägnar uthi Rindh, att såsom hen*n*es hem*m*an beståår hälfften i Rind och hälfften i Nohr en ½ Mijhl från det förra, hwilka fördhenskull tilhopa att bruka fast beswärligit faller, begiärandes att fåå sättia en af Sönerne Nilss och Pähr på hwardera; wardt ***[fol. 43v]*** undersökt och af Nämden sampt Allmogen intygat, det på hwardera en bonde kan sig bärga, och så hade desse gårdar tilförene af särskilte åboer brukade blif*w*it, men en kunde illa kom*m*a till wäga dhem behörigen skiöta, hwilket hustru Giölu till bewijs länder lijkmätigt Kongl. M:tz placat af åhr 1684 d.10 Junij, i förmågo hwar af hen*n*e dess begiäran icke kan förnekas.

24. Uppå sine så wäl som Olof Nilsons wägnar i Haga Märit Pärsdåtters, Märit Jons dåtters i Böhle och Ingiborg Pärsdåtters wägnar tiltalade Pär Matzon i Enge och Brunflod S:n Sven Jonsson i Söwijken, om ett tunnel. ell. en Systerpart i Söwijken, dhe eij skola fått sin betahling före, påståendes den utaf Swän Jonsson; dher emot Sven exciperade, att detta woro fodran ***[fol 44r]*** öf*w*er 60 åhr och dess utan länge sedan betalt, så att hans fadher, sedan begynt sine med Arf*w*ingar att utbetala, men qvittencer och annat brukades dhen tijdhen intet. Pär Matzon kunde icke neka att det iu war en gam*m*al fodran, wille och påståå at der på woro lagl. talat, men det sam*m*a gitte han eij bewijsa; fördhenskull, och till dess bättre skiäl frambtees, wardt Sven Jonsson i krafft af Kongl. Maj:tz resolution af åhr 1680 §51 ~~blef~~ från kärandernes åtahl frijerkiend.

25. För det Pär Pärsson i Biörssiö en tijd hafft Hans Hiortz Stoo, utlof*w*ade han till Hiorten betala 3 Carol. til instundande Gregorij Marknad.

26. Sokne skrif*w*aren i Ragunda Måns Carlsson, hade genom LänsMan låtit instämma Capitein Wälb. Jochim ***[fol.44v]*** von Daden för det han förl. d. [*lucka i handskriften*] Decembr. då han skulle in till Häradzfogdhen med Contributionen 1190 D. S.M:t Capitein ho*n*o*m* till sig kalladt och illa med hugg och slag öf*w*erfallit hwar till och frun hulpit; då Capitein förste tingz dagen upropades, men ingen war som swarade, eij heller hade H: Capitein warit i Kyrkian; Emot afftonen sändes 2 tolfmän till Capitein at ho*n*o*m* här om påminna Nembl. Olof Ingebrecktzon i Jällön och Carl Tolsson, hwilke tilbaka komandes berättade, det Capitein eij nekadt, det han nu hade fått LänsMans citation, men förmenat sig som en AdelsMan eij böra swara \der/ på, uthan at Häradzhöfdingen ho*n*o*m* citerar, han hade och sagdt, att där Måns Carlson icke hafft så skamlig Mun hade han eij giort det han giorde Måns Calsson beklagade att under ***[fol.45r]*** dess resa med Kongl. M:tz räntor, han så af Capitein blif*w*it hantherat, endast för saken wid Kongl. Com*m*ission, så att H. Capitein honom ältat, af laga tillmälom, för hwilket han anhölt om laga straff, så och ärsättning för de redan giorde, ell. förmedelst Capiteins trainerande giörande omkostnader, så för sig som wittnen.

Såsom detta är ett swårt angifwande och seer uth som ett criminelt måhl, så kan wäl Rätten icke döma Capitein in contumaciam, uthan lembna på hans egit äfwentyr, att man här öfwer ett extraord. Ting måtte anställa, och dess innan här öfwer med H. Landzhöfdingen correspondera, om assistence i fall Capiteinen då eij skulle willia sig god willigdt inställa, pro abs. wid upropet, böter Capitein effter H.***[fol.45v]*** Kongl. M:tz process 2§ 1 D:r S.M:t

27. För uteblifwande förste dagen wijd upropet, sakfeltes fölliande Furrijaren Christian Tunder 1 D:r S.M:t Henrik Biörsson i Skylnäs för 2:ne uprop 2 D. S.M:t. Dr. Simon Wallmo 1 D. S.M:t.

28. Förehades Mantals längdhen för innewarande åhr.

30. Pär Andersson i Wärwijken upsade dess Hemman till Stiufssönerne Olof och Jöns Kiäls Söner, effter de bägge det inlöst dock på några \åhr/ allenast att tilhopa åbo.

Extra ordinarie ting 1 juli 1700

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:21b, fol.266r-266v

Anno 1700 d: 1 Julij höltz Extra ord. Ting i Räfsundz Soknestuf:a, närwarande Häradz skrifwaren Warg och Nämden.

Efftersom wid ordin. Tinget Contributions längdhen och hwad mehra verificationer, som till 1699 åhrs Contribution hörer, eij blef förrättadt, dy effter H. Gen. Majorens och Landshöfdingens ordres, är Allmogen der öfwer till i dag hopa kalladt, då
1. Examinerades contributions längden. 2. På Räfsundz Prästebord såås 4 3/3 t. På Ofne, som är i ställe för Bräcke 4 tr. Bossiö och Sundssiö Prästebord brukas till höbord. 3. Fördelskarlar woro här inga för 1699. 4. Sokne skrifwaren i löhn af hwar Jordbokz Röök en dehl 3 mk en dehl 18 öre K.M:t men mycket stodo inne för allmogens fattigdom, bostellen undantagne. 5. Profossen lijke så 1 Kan. Korn til Mans. 6. Färjemän woro inga, ej heller, 7. Organister.

Soknesmeden Nilss Tomsson förl. åhr angafz ***[fol.266v]*** till Soknesmed, hade sammа beställning intet antagit, uthan gifwit sig til Dragoun, hwar wid han blifwit Casserad, och sedermehra blifwit Sokneprofoss.
8. Fiällstuf:u Männen hafwa här som annorstädes , men går något orichtigt uth. 9. Capplan bord Grimnäs ingen frijheet på. 10. Inga Klåkarebord, utan åbo de bondehem:n emot Ränta.

Ting 1 - 2 oktober 1700

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, Volym A I:21, fol.345r-363r

Anno 1700 d. 1 och 2 Octobr: höltz ord. Laga Ting med Allmogen af Räfsundz pastorat \i Prästegården/ närwarande i Häradzfogdens ställe LänsMan Olof Pärsson. Med fölliande Edsworne Nämnd.

Olof Ingebretzon i Jällön,	Jöns Pärsson i Båsiö
Olof Pärsson wijd Åhn,	Erick Pärsson i Skylnäs,
Sven Efwertzon i Stafre,	Erick Ersson i Marsätt,
Oloff Jönsson i Söwijken,	And*ers* Pärsson i Wärwijken,
Carl Tolsson i Ba*c*ken,	Aron Nilsson i Forsse,
Carl Olsson i Beensiö	

1. Uti Olof Nilssons ställe i Ösiö antogz effter aflagdh Eedh \til/ Tolfman Oloff Matzon i Gååsböhle.

2. Opplästes de placater som wid Brunflo ting Specificeras.

3. Effter föregången laga stembning Kärade Nilss Half*w*arsson från Brunflo till wällärde H. Johan Sellin, om betahlning för Dragoune Monderingen wijd Hem:t TorsEng, då han det sam*m*a till H. Johan försålde, och under Hemmans Kiöpet icke skall wara begrijpen. H. Johan för dess opassligheet förklarar skrifftel. att han i ett för alt Kiöpslaget om Hem:t dherunder han och Rustningen förstår, och alt sådant dyrt ***[fol.345v]*** nogh öf*we*rbetalt, williandes ho*nom* för Monderingen intet beståå. Nilss sw. at kiöpet är allenast om Hem*m*anet, men Monderingen talades intet om. LänsMan betygade, det en gång hade han hördt Nilss och H: Johan talas wijd, sedan H: Johan Kiöpt Hem*m*anet, och orden för honom så fallit, det han heller sedt det Nilss hafft egen Karl för Hem:t då han sluppit kiöpa monderingen, ell. den betala. Och emedan Rätten wille höra H: Johan så och see Kiöpebref*w*et och qvittencet dy upskiötz saken till nästa ting, då H: Johan bör ostämd sig inställa. Frågades Nilss, om effter H: Johans tillbud, han eij vill taga Hem:t igen. Det han nekar hälst det ho*nom* nu är omöijeligit. \pg.71: N.6./

4. Sokne skomakaren Lars Olsson tiltalade dess fästermöös Giölu Jonssdåtters MålsMän Olof Calsson i Grönwijken och Jon Nilson i Mälgåsen, om hen*n*es fädernes Arf i löst, så och det fasta i Grönwijken begiärandes derföre reda; då Olof Calsson sw. att öf*we*r det lösa woro ingen förtek-***[fol.346r]***ning hwar effter han det emottagit doch hwad han till Jon Nilsson, hwilken effter honom blef Målsman, har lef*w*ererat, der öf*we*r hade de giort en lista. Jon Nilsson sade sig fåt en lista, men den är ofulkombl. som han på sidsta ting, anfört, och flickans Moder skall kun*n*a utsäija, det lösa i Grönwijken, nekade Olof Calsson puppillen intet dess dehl, wille och Hemmanet afstå, allenast för dess dehl och hwad han inlöst han fåår betahlning. Lars Olsson wille at Olof först betalar Hem*m*anetz wanbruk, hwilket är der af, at han så många odugel:ge åbor har tijt satt, så och sielf det hafft, begiärandes at det måtte synas. Protocollet hållit wid sidsta ting, N:17: så och *1*694: åhrs dom blef och föreläsen, der effter Olof Carlsson wardt til sagdt, til nästa ting att fulgiöra det som ho*nom* der uti pålägges. Wijd 2 D. S:M:t wijte, och emedan saken äntel. måste till näste Ting bero, så skulle nu med förste Hem:t, så synas och wärderas, och till näste ting Olof Calsson ***[fol.346v]*** med alle dess hafde Landboer instäm*m*as. Så och Jon Nilsson och puppillens Moder, dock imedlertijd tillåtes Lars Olsson i Wåhr och Wijd farda. Hem:t tilträda och frambgeent bruka.

5. I anledning af förledit höste och Wårtingz protocoller hade Anders Eskilsson i Stafre på sine och dess Med Arf*w*ingars wägnar instämdt Swän Siulss*ons* arf*w*e at wijsa huru de till

Jöns Olsson i Hofssiö betalt de 4 R.D. Courant som And*er*s Eskelssons fader d.9 Martij *1*678 Caverat före, då Olof Svensson i Sösiö, sw. at han då war ung, och \kunde/ intet wetta; om de äro lånte ell. betalte, intet qvittence ell. an*n*at Documente hade han der på. LänsMan med tolfman Olof Ingebrectzon i Jällön betygade, det And*er*s Eskelss*on*s fader kiöpte hem:t af Swän Siulsson, och effter hans död klandrade barnen kiöpet då de äntel. blif*w*it förlijkte om 10 R.D. som Kiöparen skulle gif*w*a dem till, uti hwilke Eskils wille afkorta ***[fol.347r]*** desse 4 R.D: hwilket Swäns arf*w*e eij wille tillåta, utan wille de sielf swara der före, effter som de och förmente sig intett wara skyldige till Jöns i Hofsiö, och det är skedt för 14 a: 16 åhr sedan. Pär Jönsson i Hofssiö på fadrens wägnar påstod betahlningen effter han hade orig. Caution i sin hand, och det aldrig blif*w*it betalt, så och Interesse för desse och de 24 R.D. And*er*s Eskelsson sw. att på Interesset är 1 tun. Korn betalt så och Jöns Olsson fått et fähus, Kornet tilstodz, men fäähuset woro odugeligit, Men Tolfmännen skattade det för 20 D. S:M:t som det war \nytt/ när det togz från Stafre till Sööwijken.

Resolutio.

Såsom hwad dhe 4 R.D. Courant angår som Eskell Andersson d. 9 Martij *1*678 för Swän Siulsson hoos Jöns Olsson i Hofsiö har caverat före, här fins Eskill Anderssons klara Caution, men der emot Swän Siulss*on*s Arf*winga*rs utlåtande effter 2 Gode Mäns wittnes börd, att de lof*w*at för dem swara; dy har Rätten skiäligdt fun*n*it, det Sven Siulss*on*s Arf*winga*r ***[fol.347v]*** böra som prin*n*cipaler derföre häffta och dem betala, men hwar de icke finnas solvendo, måtte Eskill Anders*sons* Arf*winga*r derföre swara och dhem giälda, i föllie af Kongl. Executions stadgans 20: punct Interesset för desse 4 R.D. och andå 24 Lånte R.D. så pröfwar Rätten billigt, effter Eskell Anders*sons* Arf*w*e utom Korntun:n Och så fähuset gif*w*it Jöns Olsson \för/ 20 D:S:M:t så böre de frij och otiltalte wara.

6. Kyrkioherden Ehrewyrdige H. Carl Alstadius tiltalade dess drängiar Pär Jonsson och Nilss Jonsson, för det de förl:it åhr icke skola lagl. upsagdt deras tienst, och dy påstod han, att effter Kongl. M:tz legiohions stadgas 6:§: de måtte därföre detta åhret uth ho*nom* ho*nom*[!] tiena. då sig förklarade Nilss Jonsson, att 14 dagar för sidste Böndagen hade Pastoris hustru ho*nom* tilspordt, om han detta åhr wille blif*w*a qwar, der på han till swars gif*w*it, at der på eij woro att lijta; Men för 6 we*c*kor sedan skall Pastor ho*nom* frågadt der om, då han aldeles skall swarat Näij.

H. Kyrkioherden nekade aldeles till dette, som ***[fol.348r]*** om Hustrun är berättat, skolandes han först 1½ Månad för Michelis tiltalt Nilss fader Jon Nilsson, at Sonen skulle blif*wa* qwar, hwilken sw:t at om han någonstädz tiena skulle, skulle det skee hoos H. Kyrkioherden, och som Nilss warit med hade han budit ho*nom* stedzell, då fadren swarat och bedit dilation till Söndagen och då gif*w*a swar, men sedan kom*m*o de intet in, derföre och för 1 Månad sedan, skickade han Olof Ingebrectzon i Jällön med stedzell till ho*nom*, dhen han eij welat emottaga, det och Tolfman Carl Tolsson wittnade, och emedan han eij lagl. upsagdt tiensten wille Pastor at han tienar åhret uth. Jon Nilsson nekade icke det han iu swarat som förmält är, men Sonen wille intet tiena der längre, han hade och för sin dehl lof*w*at till Söndagen sig betänkia, men Sonen hade aldeles sagdt Näij, hwilket skall warit LarsMässotijden lijtet effter.

Krögaren på Bräcke Jöran Christophersson tilstod sig haf*w*a legdt sam*m*a dräng Bartolmæi tijd, ***[fol.348v]*** emot hwilket Pastor protesterade, aldenstund han ho*nom* eij hade dher om tilsagdt. Jöran sade att och Pastor welat läija hans drängiar, det han nekade och till apart utförande lembnades. Pastoris hustru förklarade, det hon allenast med et löst ord sagdt åth Nilss om han i åhr tänkte qwar blif*w*a och eij widare. Nilss wille ändå eij bli qwar, föregif*w*andes sig lagl. upsagdt sin tienst.

Den andre drängen Pehr föregaf, at då Pastor 8 we*c*kor för Michelis ho*nom* tiltalade, om han i åhr wille blif*w*a qwar hade han sagdt näij, och der med trodt det wara giort, efftersom Pastor icke för än 1 Månad för Michelis det itererade, då Pehr och nekadt, och altså förmente

han sig intet försedt[?] Pastor sw. det en gång i Offne, han sagdt till alla drängiarne i gemen, Gossar ieg will i åhr hafwa Ehr alla qwar, då de swarat, at det woro tid god än tala dher om, och som Pehr intz sedan upsade sin ***[fol.349r]*** tienst skall Pastor eij annat kunnat troo, än han skulle bli qwar, men när han 1 Månad för Michaelis budit honom stedzell hade han sagdt näij, som Olof Ingebrectzon och Carl Tolsson wittnade. Pehr påstod sig fulkombl. upsagdt tiensten, då Pastor honom i Offne tiltalade, och dy behöfde han eij mehra det giöra. Wittnen till denne och den förre handelen woro inga. Dy öfwerlades detta och resolverades.

Resolutio.

Såsom drängiarne Nilss Jonsson och Pehr Jonsson icke finnas lagl. och med tydelige ord effter 1686 åhrs legiohions stadgas 6:§: hafwa deras åhrs tienst upsagdt, dy skola de wara plichtige för samma löhn, som förledit åhr detta åhret om hoos H. Kyrkioherden tiena; Jöran Christophersons förfarande med Nilss Jonssons stedzell lembnas till apart utförande.

7. Uppå Ven. Consistorij wägnar af H. Probsten Högwällärde Magister Salmon Hofvebergh fullmechtigad, instälte ***[fol.349v]*** sig Kyrkioherden Ehrewyrdige H. Carl Allstadius jempte Probstens Erewyrdige H. Pehr Langh och LänsMan Olof Pärsson på Befallningz Mans wägnar, emot Jöns Knutzon i Sund, uthi dhen af H. Baron och Landzhöfdingen Högwälb: Axel von Scaar d.14 Junij sidstl. till Häradzrätten remitterade saak behörigen att ransaka och berätta, om Gimdals afradzskog och fiske, hwilket skall wara kommit från dess hem:n Sund, men i forne tijdher och af ålder dher under legat, det han af en dom åhr 1512: will bewijsa, med mehra; då Jöns Knutzon \af/ bem:te domb, jempte flere gambla bref så och af 1649: åhrs Jordbok wille bewijsa, det detta afradzland under hans Hem:n woro dömdt, lydt och legat, så och woro skattlagdt för 10 ör: S:M:t afradzpengar. Men Consistorij fullmechtige, medh H. Prosten wille uti detta ingen Liten[?] Contestera, aldenstund dhenne saken redan 1690 d.17 Febr. här på tinget woro ransakad och lagl. afdömd, hwar wijd de sig höllo, hwilket och Läns- ***[fol.350r]*** Man begiärade; Hwar emot Jöns Knutzon inwände, det han aldrigh hade giort Bängt Pärsson Fullmechtig för sig, som war rätte äganden till Sund, och då i Hälsingeland stadder, att tala och swara, efftersom han och då hade alla desse bref och domar med sig, påståendes, at han måtte fåå sine skiäl producera och framtee, och således koma till sitt hwarifrån han länge har stängd warit, och lell måst utlagorne draga; Men Swaranderne påstodo sin exception williandes ingalunda Liten[?]contestera.

Parterne till rättelsse uplästes Kongl. Maij:tz nådigste Stadga, af åhr 1692 d:6 Junij om nya skiäl då Jöns Knutzon offererade Eden, att desse Nya skiäl wid saksens förtegande 1690. Han hafft i Hälsingeland och däm så mycket mindre \här/ kunnat då producera, som han samma action eij afwijste, Men at ställa caution de damnis et expensis wille han sig wäl undandraga, dock kunde han ***[fol.350v]*** den wäl præstera. Dhe skiäl som Jöns Knutzon hade till sitt påstående, woro först ett bytes bref af åhr 1470: sedan H. Ståthållaren Passbergz bref åhr 1630: det Sundz Man emot åhrl. afrad 1 mk dansk ell. 20 skillingar skulle detta afradzland behålla, hwilken afrad uti 1649: åhrs Jordbok är införd för 10 ör. S:M:t dess utan finnes af 1666 åhrs afradzbook det widare undersökning, om detta fijske skee skulle; Sedan skall och, så af 1431 åhrs bref, som 1512: åhrs dom finnas, at Gimdalen under Sundz Hem:t är dömdt, men icke dän tijden warit under Brunflo, påståendes dy, som en uhrminnes häfd det at återwinna; Hälst han afraden derföre gifwa skall, och der han detta eij finge åter, skall han på sitt Hem:n eij kunna beståå. Men swaranderne påstodo ändå dess erhåldne laga Krafftwundne dom:

Resolutio

Ehuruwäl Jöns Knutzon till dette Afradzland åtskillige \nye/ bref och domar ***[fol.351r]*** producerar \som då saken 1690 dömdes, eij äre upwisade/, så anstår lell Häradzrätten icke utan tilstånd af högre handen dem uptaga, effter å Brunflo Kyrkias wägnar wederbörande \opponera/ exceptionen de non contestanda lite, alldenstund de En laga Krafftwunnen dom för sig

hafwa, uthan lembnas Jöns Knutzon å högre Ort om restitution ansökning at giöra så frampt han förmenar sig der til foog hafwa.

8. Nilss Andersson ifrån Skurun beswärade sig, hurusom han af Olof Pärsson i Biörnöön skall blifwa hindrat uti fisket i Herwa Ström*m*en, så att effter tingzdomen d. 5 febr. sidstl., som ho*nom* halfwe strömen tillägnar, han icke får den sam*m*a ända upp i Siön niuta, hwilken dom uplästes. Olof Pärsson sw. att han och höllo sig till besagde dom, och will dher emot Nilss Andersson uti ingen måtto oförrätta, Men ofwan broon i Siön ell. Åmyn*n*et, der strömen faller uth, är ett lijtet fiske, hwilket Biörnö Man af ålder brukat allena, i hwilket Nilss och så will participera, men Olof honom wägrar. På tilfrågan tilstod Nilss, att hwarken han ell. ***[fol.351v]*** hans förman på detta stället fått fiskia men utaf dem som ägdt gården skall han hördt, att de jembwäl hafft dehl der uti, ty elliest är uti Elfwen intet fiske. Tolfmän*n*en berättade, att 2:e Notwarp af detta fiske, woro i Siön, och de öfrige i Åhn, hwar om trätan är, wijdare bewijs fans nu intet, och dy resolverades.

Att emedan uti tingzdomen d:5: Febr. sidstl. Olof Pärsson förbehålles aldeles opræiudicerat at niuta han något apart fiske uti denne åhn, skulle äga, Och Olof Pärsson påstår detta fiske af ålder hafwa legat under Biörnön så att Skuru Man ingen dehl der uti skall hafft, hwar emot contrarium wäl är påstådt, men ännu icke kun*n*at bewijsas Altså och in till dess skedt är, behåller Pärsson detta fiske under Biörnön allena.

9. Det hade Olof Pärsson i Biörnön låtit instämma dess frambl. Broders Herman Pärssons Enkia, Hust. Helga Pärsdåtter och barnens Målsman And*ers* Pärsson Wärwijken, om Biörnöö hem:t, hwilket ***[fol.352r]*** Pärsson för sig, sin Hustru och barn will orubbad äga, effter som altsedan *1*689 då effter Hermans död han dijt flyttade, han hem:t brukadt och wijd magt hållit, så och broderens der på lembnade giäld till ett anseenligit betalt och der uti sin egendom nedlagdt, så at det honom nu så mycket swårare falla skulle der ifrån att träda.

Anders Pärsson för dåttren Brijta Hermansdåtter och Hust. Helga, sade at för deras delar de intet begiära hem:t åter, om icke Sönerne det skulle giöra, Pehr och Isac, förmenandes elliest, at om Olof Pärson någon Giäld betalt, hade han och mäst \lösa/ egendom effter Herman tilträdt. Det han nekade, utan skal han eij fått mehra än 2 st. Järnharfwa med 34 st pinnar. 1 st. slijpsteen a 24 ör*e* S:M 1 st Kiettel Järn, 1 st. brandkara. 1 p. skaklar med Järntåga, 1st. Plog Järn, 3 st. fåårskin och en utmalen Qwarn. Hust. Helga kunde eij heller wijsa ell. påstå det Olof Pärsson fått mehra, Men Anders Pärsson förmente at H. Johan Sellin, hwilken för warit Målsman skulle någon ***[fol.352v]*** uplysning kun*n*a gifwa. Olof ingaf Listan på Giäld och skuld, så \och/ egendomen effter Herman Pärsson daterad d.6 April A: 1689 så och qvittencier på det påster han af sam*m*a giäld hade betalt, hwilken gicks igenom och fann han

1. till Bängt i Bossiö effter listan hafwa d.26 Septbr. 1690 betalt	S.M. 2.8.
2. till Pär i Noor effter qvittence d.19 Septbr. 1691 hwilken	10
dessutan af Hust. Helga fått en Koo.	
3. Salmon P. i Anwijken länt qvittence d.2 Apr. *1*691	1
4. till Pehr Kiälsson i Jällön länt qvittence A. 1697	4 D.
5. Nok d. 2 Nov. 1698	2 D.
6. Hendrick på Kiälen qvitt. D. 29 Martij 1694	1:16
7. Mickel Olsson i Grimnäs effter qvitt: d.24 Aug *1*691	1:4
8. Nilss Pärsson i Anwijken effter qvitt: d.7 Julij *1*692	1.26:16
9. Olof sielf effter 1684 åhrs längdh hafft at fodra 1 ⅜ t. Korn a 3 D. S.M:t	1. 4
10. till Cronan betalt effter Häradzhöfdingens Plantins qvittence d. 6 Octobr.	3
1692	28.26.16

[fol.353r] Transport 28:26:16:
11.Sedan för Lars Åhl på dess andehl i det fasta betalt till BefalM:n Bohman effter qvittencet d:1 April *1*694 7:16
12. Till Pär Andersson i Döfwingen effter qvitt. 4:16
d. 24 Septbr. *1*698 för uthan en Kosa och en skeed för 6 D. S.M:t inlöste effter längden.
13. Uppå Lars Åhls Jordepengar ho*nom* betalt länt qvitt. d.13 martij 1692 1:16
42:10:16

Hwilke alla poster uti den A:o 1689 effter Herman uprättade original lista fin*n*es uptagne, undantagandes den af 7:16 til BefalM:n.

Wijdare och på begiäran ingaf Olof Pärsson 1675 åhrs delningzInstrumente d.8 April effter fadren, alle 4 Sönerne och Modren emellan, hwar af fans det Herman och Lars Perssöner skulle haf*w*a Biörnön, den förra den senare at utlösa; Bängdt och Olof Sund, dok at Olof skulle taga lössen; hwar af Pär Andersson i Wärwijken wille sluta, det Oloff intet foog hade at kom*m*a till Biörnön, aldenstund han hade sitt fasta i Sund. Olof sw:de att *1*689 då Herman dödde blef han utaf sin Moder som hoos Herman wistades, kallad at emottaga ***[fol.353v]*** Hem:t efftersom Enkian med barnen icke kunde det längre föreståå, hälst det och, som Olof af några attester wille wijse, skall warit mycket wanbrukadt. Det Anders nekade till, önskandes at det nu woro så wäl häfdat. Uthom de öfrige påster sade Olof sig i Biörnön haf*w*a at fodra ¼ part af de 27 D. S:M:t hans Moder der uti effter *1*695 åhrs delning ägde, dem hon aldrig uttog, utan barnen till Arfz lembnade, hwilket och tilstodz; Elliest Biörnön angående berättade Nämden at det i warande Echtenskap, af Olofz fader och Moder war inlöst, haf*w*andes Olof sedan *1*689: då Modren honom tijtkallade, der settat, och Modren för 3 a 4 åhr sedan först dödt Att Herman med hem:t lagfarit, swarades Näij till, efftersom han eij gif*w*it alla dess lössen. LänsMan Olof Pärsson sade at Hermans Söner torde willia ~~hafwa~~ lösse uth Olof och träda till Hem:t effter sin fader. Det Olof eij wille samty*c*kia, effter han war så när der till som brodren och nu ändå närmare Sedan han, då ingen an*n*an wille, här det ***[fol.354r]*** det effter Modrens disposition emottagit, nu i så lång tijd der på settat, betalt giäld och utlagor, skolandes det elliest långe sedan warit Öde.

Dagen effter upwisade Olof Pärsson original qvittencerne på de betalte Poster, som med Copierne jembfördes.

Wed dette kom och Hermans Son \Pehr/ före, och påstod äntel. framför farbrodren niuta förträdet till Biörnön, effter det woro hans faders Hem:n förklarandes sig nu wara dess 16 a 17 åhr men brodren Isac 13 a 14 därföre sattes nu Målsmän för däm Jon i Förberg. Medell at inlöse Hem:t med sade Pehr sig inga äga, men förmente sig dock kun*n*a dem ihopaskaffa. Detta alt öf*w*erlades af Nämden, och pröf*w*ades nödigt för dhenne gången till nästa ting detta måhl upskiuta, efftersom H. Johan Sellin äntel:n måtte höras, och Målsmän*n*en sig omhugssa, huru med Hermans löösören gådt, med mehra som till Uplysning kan erfodras der på dom föllia skall. ***[fol.354v]***

10. Uppå Cappellanen wällärde H. Johan Sellins wägnar, kärade LänsMan Olof Pärsson till Mälgåhs Man för det de uptagit och onytt giordt, den Ryssia H: Johan nedsatt i Mälgåhs Bäcken, derest effter domen d.15 Septembr. *1*699 han sin dehl till bostället äger. Å swarandens sijda förklarades at Ryssian stådt för när in till land, och dy den upkastadt För hwilket effter det 25 Cap. B.B. L.L. swaranden dömdes at böta 3 mk. S.M:t skolandes gode män desse parter emellan jembka huru de här effter, uthan den andres förfång nu deras ryssia sättia, och der H. Johan giordt någon för när, lembnas det lagl. at instämmas.

11. Hustru Brijta och Ingiäl Olsdöttrar från Båssiö kärade till Hendrik Biörson i Skylnäs, om några Gamble innestående Jordpengar effter deras Morfader; då Anders Pärsson i Wärwijken

framsteg förmenandes däm där intet hafwa att fodra, efftersom deras Morfader Hans skall hem:t så godt som Öde lembnat, så at Jon Siulsson i Skylnäs, det ***[fol.355r]*** af Jon Nilsson i Gåsböle, som det uprättade, har måst för åboet inlösa emot 65 R.D. effter qvittencet d. 2 Oct. 1668, hwilken Jon Siulsson, war kärandens Morbroder. Och om de willia dässe 65 R.D. betala, skola de fåå hela Hem:t hwar till de intet wille sig beqvämma. Och emedan Hem:t eij war så mycket wärdt så erbödz dhem at i en så gammal och mörk saak förlijkas. Hwar till dhe icke kunde förmås; dherföre resolverades at såsom dette är en obewijst och förtegad fodran, dy effter Kongl.M:tz resol: de A:o 1680 blef swaranden dherföre frijerkiend.

12. Oppböd Aron Nilsson i Forsse He:t förste effter Kiöpebrefwet d. 1 Maij 1699 3 g. utan klander. Oppböd Pär Pärsson i Båssiö 3 g. Båsiö Cronohem:t honom i wederlag af Kongl. M:tz updragit emot dess Skattehem:n Lassbyn.

13. Oppwiste Lieutenanten Niure H. Gen. Majorns resolution d. 21 Aug. sidstl. att wijd Mantalsskrifningen så och Contributionen han skall ansees som dhe af Allmogen. ***[fol.355v]***

14. Uthlofwade Kiäl Jonsson i Wärwijken betala till grannen Anders Pärssons 1 skrinda höö för den skada hans häst, giort på hans Eng, för uteblifwande i gåår wijd upropet dömdes Kiäl effter processens § at böta 1 D. S.M:t

15. Såsom Jöns Knutzon i Sund effter erhållen stembning åter kiärade till Johan Pärsson i Höwijken, om Byggnad wijd Sund, och at han måtte betala de hus som Jöns är dömd till H. Johan at betala, effter Johan skall samma hus åbodt och nedernött, och samma måhl fans 1699 d.15 Septbr. afdömdt dy tilsades Jöns sig dher effter at rätta för domqwal fältes han till 3 mk. S.M. effter det 39 Cap. Tingmb.

16. Förekom frambl. Nilss Pärssons Enkia uti Anwijken, hust. Elisabet Olssdåtter berättandes hurusom henes Man så i dess wälstånd som på yttersta hade till henne öfwer dess egendom så i löst som fast giordt en testamentarisk förordning, begiärandes att det til hennes säkerheet måtte blifwa uti protocollet infördt; dy Kyrkioherden Ehrewyrdige H. Carl Alstadius betygade att ***[fol.356r]*** förutan det Nilss Pärsson offta i dess lifztijd, hade sin yttersta willia förklaradt, hade han jembwäl förl. Wår då han honom med den Helige Nattwarden besökte, uti Brodren Salmon Pärssons dess Son Eskils och fleres närwaro, sådant itererat, det han med hustrun dätt inbördes testamente giort, at hwilken som den andra öfwerlefde, skulle i dess lifztijd, och så länge hon han ogifft blefwo behålla all egendomen så i löst som fast, men effter bägges deras död, den till delning gåå, hwilket H: Kyrkioherden betygade sant wara, och på Enkians begiäran nu till protocollet fördes henne till all giörlig säkerheet.

17. Efftersom Biörnö Arfwingarne emellan effter deras Moder ännu woro odelt något Sölfwer en sked och en Kosa, så och Jordepenngarne 18 R.D. courant i Sund och 16 R.D. i Biörnön, derföre tilsades Länsman, det samma Arfwingarne emellan at skiffta, särdeles at de som effter Brodren Lars Åhl ***[fol.356v]*** något hade att fodra måtte komma till sitt, ibland hwilka och war Nilss Pärsson i Börön för 4 D. S.M:t hwars fodran nu intecknades till all giörlig säkerheet. \Inteckning/

18. Bewilliades effterfölliande bönder Skiötning och fasta på deras Hem:n
1. Johan Hindersson i Amern på 1 ½ tunl. ibidem, som war lagfarit och ståndit alt sedan d. 10 septembr. 1689.
2. Pär Olsson i Ubyn på dess Hem:n 3 tl. hwilket och fans lagbudet och lagståndit.
3. Olof Ingebrectzon i Jällön på dess Hem:n ibidem lagståndit d. 23 Martij A:o 1689.

4. Erich Pärsson i Skylnäs på dess Hem:n ibid*em* lagståndit d. 6 Oct. 1692
5. Pär Matzon i Löfstad på dess Hem:n 2 2/24 dels lagbudit och lagståndit d. 13 Septbr. 1698 dock med förbehåld att fastebrefwen icke extraderas, före än Kongl. M:tz resol. ankom*m*er öf*w*er Hembuden, effter de utom börd sålde äro. ***[fol.357r]***

19. Förehades fölliande verificationer till 1700 åhrs Räkningar.
1. Husfolkz boskaps längden. 2. Förmedlingar g*am*l*a* och nya woro nu, som för förl. åhr. 3. Inga tienstelöse och lättingar. 4. Sokneskräddaren Pål Pärsson och Skomakaren Lars Olsson, hwilken nu tagit Heman an och begärte afsked. Till Soknesmed begiärades Pär Jönsson från Mälpad, som till dess ankomst lembnades och nu antogz: till högre handens behag. 5. Bränwijns brän*n*erijet wille ingen sig åtaga.

20. Till in*n*ewarande åhrs Contribution, ransakades om fölliande måhl.
1. Förehades Allmogens Contributions längdh. 2. Fördels Karlar woro här inga. 3. Sokneskrif*w*arens lön som *1*699 åhrs protocoll docerar. 4. Profossens 1 Kan*na* Korn. 5. Här ingen Färieman. 6. Eij heller Orgnister. 7. Brofogdens lön 1 Kan*na* Korn af hwar bonde. ***[fol.357v]*** 8. Fiällstufwu Männen 1 Kan*na* Korn, så frampt freed blif*w*e, och eij elliest. 9. Om Cappelaner och Klåckare är för ransakadt.

21. Emedan Bernfeltz Hustru Brijta, hwilken *1*699 på Wårtinget dömdes för dhen bock, som för Jon Olsson i Hållborgen wardt bortstulen ehuru hon då där till nekade, har nu sedermehra offentel. så för H. Kyrkioherdhen, som flere, den*n*e stöld tilstådt, och tillagdt Jon Collmans Hustru, Anna i Hållborgen haf*w*a warit med, dy äro de bägge instämde, Brita war tilstädz, men Anna intet, fördenskull skickades Profossen effter hen*n*e, kommandes igen och sade det hon förborit sig wara siuk; Men som det icke bewisades dy fohr han åstad andra gången haf*w*andes henne med sig, då Bernfeltz Brijta i hen*n*es närwaro refererade, det Anna war dhen som stahl Jons bock, och kom med ho*n*o*m* i marken dijt der Brijta war, då Brijta sagdt, Gud nåde dig Anna hwad giör du nu, der till Anna swarat, Skink Jon har nog ändå, bandt så Bocken hoos Brijta, sedan hon då hade kiört bort boskapen ett stycke, kom hon igen ***[fol. 358r]*** sättiandes sig gräntz öf*w*er Bocken och honom slachtade, der under hade Brijta hän*n*e warnat och sagdt, du tager nu bocken, och iag blif*w*e för ho*n*o*m* skylt, hwar på Anna swarat, at Engelländaren och Samuel blef*w*o skyllade för Lucias Kista i Hålborgen, fast hon, Anna, och Thunberg henne borttogo, och lär Matz Linqvist och Kierstin, för den*n*e bock blif*w*a tagne, effter de höllo till der i Marken, och intet de bägge.

Hust. Anna nekade till denne beskyllning, för hwilken hon aldeles woro frij. Tolfman Anders P. i Wärwijken berättade, att då han för detta stämde Anna till tinget, hade Anna tagit ho*n*o*m* afsides och sagdt, kom till Hålborgen, ieg will med Jon förlijkas och betala half*w*a Bocken. Jon Olsson i Hålborgen sade det hon och budit ho*n*o*m* förlijkning, och gif*w*it Hustrun Et dam*m*ast Hyende, haf*w*andes der hoos klagat, det Brijta, som ingen ährlig Men*n*iskia hen*n*e här till bedragit, bediandes att hon intet wille wåhla det. Anna nekade ändå, säijandes det Brita hade på hen*n*e som ingen ährlig Qwin*n*a sagdt osant. Brijta påstod der emot ***[fol.358v]*** att Anna tubbat henne till at wara med uti den*n*e gierning, och sedan mutat hen*n*e att neka till gierningen och icke bekienna för hwilket hon my*c*ket ondt har måst lijda. Ty bocken hade Anna först tagit och dhen slaktadt, Kiöttet hade Collman borit heem i en Mees och skinnet hängt up afsijdes under taket, hwilket han sedan om Winteren förde till Norrie och dher försålde. Hwar till Anna nekade då Jon Olss Hustru Brijta henne påtygade hurusom för hen*n*e hon bekiendt, det hon icke kunde neka, det hon iu warit med då Brijta slachtade bocken, men intet hade hon tagit ho*n*o*m*, hade derföre bedit Hust. Brijta med sig at förlijkas och gif*w*a sig tilfrijdz, lijtet der effter hade hon welat gif*w*a hen*n*e et dammast Hyende i förlijkning, hwilket Hust. Brijta eij welat haf*w*a, och som Anna kastade det från sig i boddören,[?] hade Brijta satt

det neder hoos LänsMan, hwilket han tilstod.Anna förklarade detta, Hurusom Brijta sedan hon på Tinget war för bocken dömd hade för hen*n*e bekiendt, det hon stulit den sam*m*a, då Anna till hen*n*e sagdt, om ***[fol.359r]*** det kom*m*e fram, så fahre du illa, Brijta hade swarat, det hon skulle skylla det på hen*n*e Anna, och såsom Brijta woro en ilak Men*n*iskia, fru*c*htade Anna, att hon och skulle det giöra och kom*m*a henne illa uth, och för dhen orsaken skull, och at slippa gåå till Tinget, wille hon heller förlijka Jon.

Hen*n*e förehöltz hwarföre? sw. at hon för detta intet wille gåå längre på Tinget, och effter Brijta war owän med hen*n*e, fru*c*htade hon det hon och skulle blanda hen*n*e här uti, hälst hon tillägger en och an*n*or fuhla beskyllningar, såsom om Olof Ingebrectz hustru i Jällön hade hon sagdt, at då hon tiente i Anwijken skall hon stulit så my*c*ket, at hon derföre Kiöpte sig en gröön Klädes Kiortell; Om Erik Pärs hustru i Skylnäs, att då hon i tienst war hoos Prästen i Offne, skall hon stulit så mycket, at hon altsedan hafft nogh. Der till Brijta enständigt nekade; Olof i Jällön och Erich i Skylnäs protesterade emot sådane deras hustrur tillagde beskyllningar och påstodo satisfaction ***[fol.359v]*** Brijta insisterade ändå det Anna tagit och slachtadt bocken, slåendes honom 3 Slag med yxan i Huf*w*udet, in*n*an han dödde skolandes Anna jembwäl welat henne bedraga att stiäla Korn för Jon i Hålborgen och för det hon om bocken eij skulle uppenbara, hade Collman lof*w*at hen*n*e 10 D. S.M:t och ändå mycket mera, men för sitt samvete skull, kunde hon der med eij längre tijga. Dhe om denne bock så wäl *1*698 om hösten, som *1*699 om Wåren håldne protocoller uplästes, hwar af fans det Anna, Edel. wittnat uti dhen*n*e saken, och dessutan giort Brijta frij, och har lell \nu/ tilstådt det Brijta om bocken för hen*n*e bekient. Illa sw. att det giorde hon först om Winteren effter Tinget. Anna förehöltz det hon det hade bort straxt angif*w*a, effter Brijta först wåren effter dömdes.

Anna klagade at Brijta woro en bedragerska, och bedragit hen*n*e till mycket ondt såsom ibland an*n*at, huru hon skulle förgiöre Jon Olss boskap, nembl. taga brädden[?] af 3 st. kakor, och lijtet dyngia från Jons fäähuus, blanda det tilhopa och ***[fol.360r]*** gifwa sin boskap, hwar af han wäl skulle trif*w*as, men Jons dher emot förderf*w*as. Till detta nekade Brijta enständigt, säijandes, at Anna woro en ilak Menniskia, hwilken och stulit bort hustru Lucias Kista, jembwäl welat tubba hen*n*e med Thunberg, at stiäla korn hoos Jon, medan folket war i Kyrkian. Det hon nekade; Men äntel. när henne remonstrerades att säija san*n*ingen, tilstod Anna äntel. att Collman hade af Brijta emottagit bockskinnet och om Winteren \det/ såldt i Norrie, hwar till Brijta dem bedragit. Q. Om det skedde i fiohl winter ell. i åhr ? det hon eij wille utsäija. Hen*n*e förehöltz att dett måst skee 1698 om Winteren, då han war öf*w*er till Norrie, effter som winteren *1*699 han war hem*m*a, som Nämden wiste betyga. Har nu Anna med Man*n*en *1*698 om Winteren tagit emot skin*n*et af Brijta, hwarföre uppenbarade de icke \det/, då på Wårtinget *1*699 då Brijta för bocken dömdes. Anna sade at hon då icke war på tinget; hwilket och så fans, Men hon wiste lell af, huru ***[fol.360v]*** Brijta nekade detta factum, och dy om hon welat wara så frij, hade hon bordt, ded Brijta kom med skin*n*et, det taga och sättia hoos LänsMan; På Wårtinget *1*699 sedan Collman fåt skin*n*et hvar han tilstädz, och talade ändå icke der om, hwilket alt nogsampt wijsar det de som uti bocken interesserade hållit med Brijta och sökt, at den saken eij måtte uppenbaras; Tillhöltz fördenskull alf*w*arl. at säija sanningen; Men det kunde ändå med hen*n*e uträttas, och dy upskiötz det till nästa ting, at Collman då jembwäl kommer tillstädes.

22. Till afdömmande toges under händer fölliande Husesyner, hållne på Dragoune Hem*m*anen, under Räfsundz Compagnie. Nembl.

1. Söwijken 3 tl. Skatte åbos af Olof Jönsson hwilken lof*w*ade de 3 D. 5 S.M:t brist effter Synen at reparera fölliande åhr.

2. Lanssom 4½ tnl. Skatte, hwar wid än pröfwade 1 D: 28 S.M:t fehl, hwilke Lieutn. Niure utfäste instundande Wår att bättra ***[fol.361r]***

3. Lijka så utfäste Jon Kiälsson i Hosiö i Wår at byggia de 2 D. 4 S.M:t brist, som på dess Skattehem:n finnes.

4. Anbelangande de 12 D. 28.8 S.M:t fehlachtigheter, som på Skattehem:t Löfstad 4 1/12 tl. dömdes åboerne Pär Matzon och Jon Jonsson instun\dan/de åhr att reparera.

5. På Skattehem:t Anwijken 4 tl. hwilket åboes af Brodde Jonsson och hustru Märit, pröfwades 33 D 23 S.M:t brist, hwilka de dömdes inom 3 åhr att byggia, och emedlertijd wardt till Kongl. M:tz säkerheet Jorden inteknad.

6. Wijd Skattehem:t Sund, äro 81 D. 5.16. S.M:t brist utsatte; Men emedan der flere hus finnes än Kongl. Husesynsordn. påbiuder, så fans skiäligt för dem afdraga den utsatte reparation, Nembl. Nattstufwubygningen 20 D. ena ladan 4 D. stallen 8 D. wedlidret 3 D. då rätta bristen förblef 46 D. 1.8 S:M:t hwilke Jöns Knutzon dömdes inom 3 åhr at reparera, och dessin*n*an inteknas Jorden.

7. Dhe 18 D. 17. S.M:t fehl på Biörnö hem:t dömdes Olof Pärsson inom 2 åhr att reparera och byggia.

8. Men Olof Matzon i Gåsböhle lemb- ***[fol.361v]*** nades 3 åhrs dilation at byggia de 36 D. 4 åhrs fehl wijd Gååsböhle hem:t och in*n*an inteknades Jorden.

9. Uppå Ingiborg Pärsdåtters Skattehem:n pröf*w*ades bristen till 16 D. 15. hwilka henne pålades inom 2 åhr at reparera.

10. Uppå Cronohem:t Grönwijken 1 ½ tl. fun*n*es 13 D. 14. S.M:t, dhem åboen Pähr Olsson höltz mechtig at bättra, och ho*nom* pålades inom 2 åhr at giöra.

11. Dömes Enkian Hust. Ingiborg inom 3 åhr at reparera de 23 D. 3 S.M:t som fun*n*es på dess hem:n i Stafre.

12. Lijka så och Nilss Siulsson de 30 D. 19. S.M:t fehl wid Skattehem:t Melgård och dessin*n*an inteknas bägges hem:n.

13. Dhe 10 D. 1 ör. S.M:t brist, som är på Stoor Olofz hem:n Grimnäs, pröf*w*ades skiäligt at Pär Olsson och Mikel Olssons Enkia nästkom:de åhr skola reparera.

14. Olof Nilsson i Ubbyn dömdes inom 3 åhr at byggia och bättra de 19 D. 22 S.M:t brist wid dess Skatteh:n och imedletid inteknades Jorden.

15. Wijdh Olof Mikels hem:n Sösiö ***[fol.362r]*** åboos af Olof Torkelsson och Olof Svenson funnes 56 D, 22 S.M:t brist, hwilka de dömdes inom 4 åhr at reparera, och till Kongl. M:tz säkerheet upbödz Hem:t 1 g.

23. Afsades at så frampt Johan Pärsson i Höwijken icke till nästa ting tilfredzställer H. Johan och Corporal Bä*c*k, för något arf, så haf*w*a de då ho*nom* lagl. at instämma.

25. TolfMännen Olof Ingebrectzon i Jälllön och Olof Jönsson i Söwijken berättade, Hurusom de i föllie af Tingz Rättens resolution hade synat den Skogz Eld som genom Dragoun Olof Pryts förwållande löös kom*m*it på Ede Skogh, då Tolfmännen ~~Olof Ingebrectzon och Olof Jönsson i Siöwijken~~ wittnade, at sam*m*a Eld wäl gådt ett sty*c*ke om kring på Ede och Löfstad, men allenast Bärg och Moras, der ingen dugelig Skog hwarken till timber Näf*w*er ell. bark woro, och således ingen skada giort, uthan mehra gagn och nytta till Mulbetens rensände derföre och Cappelanen Sellin som Interesset i Ede och Löfstad boerne här på eij klagadt, uthan allenast H. Capitein von Daden, på hwilkens ***[fol.362v]*** wägnar Fändrick Kruuskopp förklarade det Capitein eij an*n*ars kun*n*at, än som Elden af Dragoun war löös släpt, sådant angif*w*a, wettandes Fändricken icke heller hwad skada här skedt, uthan lembnade han saken till Rättens afslutande. Löfstadboerne för sädhan at här på intet klaga, efftersom de här af större nytta haf*w*a, emedan här igenom Mulbeten är ränsad. Huru Elden löös kom*m*it sade Prytz at han till sin och de sinas föda skulle taga bark, då hade han et barn med sig, åth hwilket han upgiorde lijten Eld, den han afftonen wäl utsläkte så at dhen ingen fahra skulle med sig haf*w*a, men andre dagen syntes der Eld i Skogen, om det kom*m*it ifrån hans Eldstad

ell. och anden den släpt wiste Prytz icke, dock wille han Eden derföre icke giöra. Elliest hade den*n*e Prytz om sitt förehållande godt loford,derföre och Nämden med Allmogen för honom intercederade[?], emedan om till bötter han fältes han ändå intet ägde att bötta med. Detta wardt med ***[fol.363r]*** Nämden öf*w*erlagdt och resolverat;

Att Så som Kongl. M:tz stadgar af åhr *1*690 om Skogz Eldar, wid 30 D. S.M:T böter förbiuder således Eld i Skogen at uptända, och fördenskull underståår sig icke heller Häradzrätten Dr. Prytz för samma straff förskona; dock dhen Höge Kongl. HofRätten underdånödmiukel. Heemstält om icke anseende der till at ingen skada är skedt, Målsägarne icke heller Högsta rätten påståå, straffet för ho*nom* kunde Lindras.

Förteckning över återgivna protokoll
Revsunds tingslag

1649	6/4	11
1649	18/12	12
1650	utan datum	13
1650	8/12	14
1651	13/12	16
1652	6/9	18
1653	24/5	19
1653	24/9	20
1654	9/5	21
1654	12/10	23
1655	22/6	24
1656	1/8	25
1657	saknas	
1658	14/8	27
1659	14/12	29
1660	2/9	30
1660	19/9	31
1661	saknas	
1662	7/4	35
1662	23/10	37
1663	2/11	38
1664	11/10	41
1665	11/12	45
1666	7-8/12	48
1667	8/12	54
1668	9/3	57
1668	15/12	59
1669	13-14/12	62
1670	15-16/12	66
1671	7-8/11	71
1672	saknas	
1673	9/10	74
1673	10/10	77
1674	29-30/1	84
1674	11-12/12	88
1675	17/6	90
1675	9/12	92
1676	18/5	93
1676	4/12	95
1677	1/5	97
1678	19-20/3	99
1678	10-11/12	103
1679	5/6	106
1679	10/12	108
1680	30/6	112
1680	8/12	114
1681	17-18/6	117
1681	7-8/10	122
1681	2-3/12 e.o.t.	128
1682	24-26/5	132
1682	11/11	136
1683	23-24/4	139
1683	9-10/10	141
1684	29/2	146
1684	15-16/10	148
1685	20/3	154
1685	7-8/12	157
1686	10/7	162
1686	29-30/10	165
1687	23-25/5	171
1687	16/9	180
1688	23-25/4	182
1688	20-22/12	190
1689	22-23/3	192
1689	9/9	196
1690	17-18/2	199
1690	12-13/9	204
1691	23-24/1	211
1691	5-6/10	215
1692	12-13/2	221
1692	6-8/10	226
1693	20-21/2	235
1693	16-18/10	238
1694	29-31/3	246
1694	22-24/11	253
1695	18-21/9	261
1696	18-20/5	268
1696	5-7/10	278
1697	1-2/3 e.o.t.	288
1697	7-9/12	294
1698	7-9/4	307
1698	12-14/9	317
1699	31/3-1/4	328
1699	15-16, 23/9	335
1700	5-6/2	347
1700	1/7 e.o.t.	354
1700	1-2/10	355